START

MICROFILMED
BY
NATIONAL ARCHIVES
OF INDIA

at the Karnataka
State Archives
BANGALORE
1974

THE KARNATKA PRAKASHAKA.

NOV. 1870 TO OCT. 1896

[JANUARY 1889 TO 1889 DECEMBER] MISSING IN THIS COLLECTION.

Vol VIII

1st Jan. 1884 - 22nd Dec.

CONTINUED

REEL NO 3

[illegible] ಪಗಂಡು [illegible] ಸಂತೋಷಿ [illegible]

Anche post poona.—[illegible] ದಿವಾನರವರಿಗೆ [illegible] ಅವರ [illegible] ದಿವಾನರಿಗೆ [illegible] ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ದಿವಾನರವ [illegible] ದಿವಾನರ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನೂ ದಿವಾನರವರನ್ನೂ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಎಗ್ಜಾಮಿನರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ

A MEETING OF THEISTS

ಶ್ಲೋ॥ [illegible] ॥

ಕಡಪಜಿಲ್ಲಾ ಮದನೆಪಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ಬ್ರಹ್ಮಶ್ರೀ ವಿದ್ವಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಘವಾಚಾರ್ಯರೆಂಬುವರು ಈ ಚೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಕೆಳಗೆ ಕೋಲಾರ ಷಹರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪಂಡಿತರುಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಋಷ್ಟಿಭಾಷ್ಟಜನಗಳು, ಇವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ "ಹಿಂದೂಸಮಾಜ" ವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಆಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾಸ್ತಿಕಮತಖಂಡನಪೂರ್ವಕ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರ ಧರ್ಮಗಳ ಅವಶ್ಯಕರ್ತವ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಮಾಜಿಕರು ಸಭೆಸೇರಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸದರೀ ವೆಂಕಟ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ಮ॥ ರಾ॥ ಲಾಯರ್ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಲು ಅವರು ಮ॥ ರಾ॥ ಅ॥ ಕ॥ ರಘುನಾಥರಾಯರವರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಭೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಂತೆ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಿದರು. ಅದು ಮೊದಲು ಪ್ರತಿ ಸ್ಥಿರವಾರದಲ್ಲೂ ಸಭೆಸೇರಿ ಸಭಿಕರು ಮೇಲೆಕಂಡ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದೆವು. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕೇವಲ ಶ್ಲಾಘ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

TELEGRAPHIC SUMMRAY

ತಂತಿವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

From the Madras Mail.

:0:

DEFEAT OF BAKER PASHA.

PARTICULARS OF THE DEFEAT

ಮುಂಬೈ, ೩ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ—ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ [illegible] ಇಂಡಿಯನ್ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬೇಕರ್ ಪಾಷಾ [illegible] ತೊಕರ್ [illegible]

[illegible] ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು [illegible] ದಯಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು, ಕೆಲವರು [illegible] ಜನರಲ್ [illegible] ತಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ [illegible]

[illegible] ಬೇಕರ್ [illegible] ಸೇನೆಯು [illegible] ಯುದ್ಧ [illegible] ಮತ್ತು ತುರ್ಕೀ ಸೇನೆಯು [illegible] ಯುದ್ಧ [illegible] ಆಫೀಸರುಗಳು ಸೇರಿ [illegible]

INSTALLATION OF THE NIZAM OF HYDERABAD.

ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್, ೫ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ—ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ವೈಸ್ ರಾಯ್‌ರವರು ಬೊಲಾರಂ ಎಂಬಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ನೇಟಿವ್‌ಗಳು ಸೇರಿ ೩೦೦ಮಂದಿ ಬಂದಿದ್ದರು. [illegible] ನಿಜಾಮರವರು [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸೈನ್ಯ ಸೇರಿ, [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೆ ಮುಖ್ಯರಾದವರು [illegible] ವೈಸ್ ರಾಯ್ [illegible] ಸೇನೆಯ [illegible] ವೈಸ್ ರಾಯ್‌ರವರ [illegible] ದರ್ಬಾರ್ [illegible] ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯ [illegible] ವೈಸ್ ರಾಯ್ [illegible] ನಿಜಾಮರವರನ್ನು ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ [illegible] ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. [illegible] ಹೈದರಾಬಾದ್, ಸಿಕಂದರಾಬಾದ್, ಮತ್ತು ಬೊಲಾರಂ. [illegible] ವೈಸ್ ರಾಯ್ [illegible] ನಿಜಾಮರವರ [illegible] ನಿಜಾಮರವರಿಗೆ [illegible] ರಾಜ್ಯದ [illegible] ನಿಜಾಮರವರು [illegible]

ವೈಸ್ ರಾಯ್‌ರವರ [illegible] ನಿಜಾಮರವರ [illegible] ಅದಕ್ಕೆ ನಿಜಾಮರವರು [illegible]

ಸರ್ ಸಾಲಾರ್‌ಜಂಗ್‌ರವರ [illegible] ದಿವಾನರಾಗಿ [illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವರ್ತಮಾನಸಂಗ್ರಹವು.

:0

Native entertainment to the Viceroy.—ಮದರಾಸ್ ನೇಟಿವ್ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು [illegible] ವೈಸ್ ರಾಯ್‌ರವರಿಗೆ [illegible]

Our new Judge.—[illegible] ಮಿ. [illegible] ಮಿ. [illegible]

Her Highness the Princess of Tanjore [illegible] ಮದರಾಸ್ [illegible] —ಮೆಯಿಲ್.

The Government paper.—[illegible]

Coimbatore and the Viceroy.—ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು [illegible] ಮದರಾಸ್ ಮಿಯಿಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ತಂತಿವರ್ತಮಾನ [illegible]—

ವೈಸ್ ರಾಯ್‌ರವರು [illegible] ಎಂದು.

Return of the Governor.—[illegible] ಗವರ್ನರವರು [illegible] ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೇನಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೇನ್ [illegible]

Mr C. V. Cunniya Chetty.—[illegible] ಕನ್ನಯ್ಯಶೆಟ್ಟರವರು [illegible] ಎಂದು.

ACKNOWLEDGMENTS.

0

[illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ [illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible] ಶೆಟ್ಟರವರು	೬—೦—
[illegible]	೧—೮—೦
[illegible]	೩—೦—೦
[illegible]	೨—೦—೦
[illegible]	೧೦—೦—೦
[illegible]	
[illegible]	೩—೦—೦
[illegible]	೬—೦—೦
[illegible]	೩—೦—೦
[illegible]	೬—೦—೦
[illegible] ಚೆನ್ನಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು	೬—೦—೦
[illegible]	೬—೦—೦

ADVERTISEMENTS.

WANTED.

ಇವರಡಿ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈಕೆಳಗೆರುಜು ಮಾಡಿರುವವರು ದಾರಾಳವಾದ ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು.

೧. ಭಾಗುರಿ ...	ಕೃತ	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ ..	,,	,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ	,,	,,
೪. ಧರಣೀಧರ ...	,,	,,
೫. ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯ	,,	,,
೬. ಸುಂದರಾಜ ...	,,	,,
೭. ಮನವಾರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ		,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ		,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ		,,
೧೦. ನಂದನಸೂರಿ	,,	,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ	,,	,,

ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ
[illegible] } ಆರ್. ರಘುನಾಥರಾವ್.
[illegible]

[illegible] ಕನ್ನಡ [illegible] ಕರ್ನಾಟಕ [illegible]—

ಕನ್ನಡ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...	೧—೪—೦
[illegible] ...	೦—೧೨—೦
[illegible] ...	೦—೩—೦
[illegible] ...	೦—೫—೦
[illegible] ...	೦—೪—೦
[illegible] ...	೦—೧೪—೦
[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible] ...	೦—೨—೦
[illegible] ...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು

[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible] ...	೦—೩—೬
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೪—೦
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೬—೬
[illegible] ...	೦—೨—೦
[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible] ...	೦—೩—೦
[illegible] ...	೦—೨—೯
[illegible] ...	೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ [illegible]	೧—೦—೦
[illegible] ...	೨—೦—೦
[illegible] ...	೦—೧೨—೦
[illegible] ..	೩—೪—೬
[illegible] ...	೩—೪—೬
[illegible]	
[illegible] ...	೦—೮—೦
[illegible]	೧—೮—೦
[illegible] ...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible]

[illegible] ...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ. ...	೦—೫—೦
[illegible] ...	೦—೬—೬
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ..	೦—೭—೦
[illegible] ...	೦—೩—೦
[illegible] ...	೦—೧—೦
[illegible] ..	೦—೧೦—೦
[illegible] ...	೦—೨—೦

[illegible]

"ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

[illegible]

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ [illegible]		೬—೦—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

[illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible]

ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ರೇಟ್.

[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol XI] BANGALORE—MONDAY FEBRUARY 18, 1884 [No 7

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು — ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ [ಸಂಚಿಕೆ. ೭

ADVERTISEMENTS

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ

[illegible]

DRS ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು

[illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ ಜಾನ್ಜ್ ಎಂ ಡಿ ಸಿ ಎಂ

[illegible]

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು.

[illegible]

ROBT CARRUTHERS, Coun ,
A H Corps

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ ಎಂಗ್ಲರ್,

ಕೊಲಂಬೋ

[illegible]

(Signed) FREDERICK J HORSFALL

[illegible]

JOHN C DUNUWILLE
Dy Queens Advocate (Acting)
For Northern & Eastern Province
Ceylon

To Dr J ENGLER
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು

ಬಧಿರತೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿವಾರಣೆ

ಜಾನ್ವರಿ ೧೮ನೇ ಮಹಾಮಿತ್ರ ನಿಯೋಗ್ ಟೈಂಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ

[illegible]

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

ಇದರ ಕ್ರಯ . .	ರೂ॥ ೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇ ಖರ್ಚ	೦—೬—೦

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, FEBRUARY 18, 1884,

THE VICEROY AND THE MYSOREANS

[illegible]

Occasional Notes.

[illegible]

High Court N. W. P. — [illegible]

Settlement of the Berar question — [illegible]

His Highness the Maharaja of Travancore. — [illegible]

Examination of the Finances of the Nizam — [illegible]

[illegible]

The Viceroy at Madras.— [illegible]

The Nizam's first Durbar.— [illegible]

A council to H. H. the Nizam.— [illegible]

NOTICE TO CORRESPONDENTS.

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Arrival of His Highness the Maharaja.— [illegible]

Sir James Gordon, K.C.S.I.— [illegible]

Missing of a bond.— [illegible]

The Middle School Examination.— [illegible]

The Serangapatam murder case.— [illegible]

The Resident of Mysore.— [illegible]

The Maharaja's liberality.— [illegible]

Mr. D. Devaraj Urs.— [illegible]

[illegible]

Lecture on Keshub Chundra sen [illegible]

Removal of the Munsiff Court.— [illegible]

Dacoity — ಫಾಟಿ ಸ್ ನೇಟಿವ್ ಒಬ್ಬನು ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕೊಡನೆ ಮೈಸೂರಿಂದ ರೂಪಾ [illegible] ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ [illegible] ನಾಲದಬಳಿ ಫು ಳಾರ್ ೧೦ಮಂದಿ ದರೋಡೆಕೋರರು ಅವರನ್ನು ದಾರಿಕಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದು ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ವಸ್ತ್ರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಳವುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರೆಂದು ತಿಳಿದಿವೆ. ಸದರೀ ಮಾರ್ಗವು ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲವೆ?

Mr L. Ricketts. — ಈಗ ರಜಾಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ॥ ರಿಕೆಟ್ಸ್ ಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಸಾಕರಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವರೆಂತಲೂ, ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಾಕರಿಯಲ್ಲಿರುವರೆಂತಲೂ, ಬಗ್ಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬರಬಹುದೆಂತಲೂ, ತಿಳಿಯಬರುವದಾಗಿ ಒಳದೇಶದ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ

Purchase of Australian Horses — ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಮದರಾಸಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೆಸರ್ಸ್ ವಾಲರ್ ಯವರ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶದ ಉತ್ತಮವಾದ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ನೋಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸದರೀ ಕುದುರೆಗಳ ಮೌಲ್ಯವು ಸುಮಾರು ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

Smoking on the Railway — ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡ್ಯ ರೇಯಿಲ್ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಕಾಲದೊಳು ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೊಗೆ ಸೇದುತ್ತಿರುತ್ತಾರಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಬಾಧೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರು ಬರೋಬರಿ ದೂರು ಕೊಡಲು ಅದರಮೇಲೆ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಸೇದುವ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯಂತೆ ಇಂತಾ ಅನುಕೂಲವು ಇತರ ರೇಯಿಲ್ ವೇಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪಿರಲ್ಲವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮದರಾಸ್ ರೇಯಿಲ್ವೇಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಕಾಲದೊಳು ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವವರು ಯಾರಾಗಲೂ ಬಹಳ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡ್ಯರೇಯಿಲ್ವೇಯವರ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಅನುಸಾರವಾದ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಇತರ ರೇಯಿಲ್ ವೇಯಲ್ಲೂ ಅನುಸರಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇವೆ [illegible].

Oriental Government Life Insurance Co. — ಮೈಸೂರು ರಿವಾಂಟ್ ಡಿಪ್ಪೋದಿನ ಪ್ರಾಯರ್ ಮ್ಯಾನೇಜರಾದ ಮೋಚೆಲು ರಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಈಚೆಗೆ ಮೃತಪಟ್ಟುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇರುವುದು. ಇವರ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಫ್ ಇನ್ಷ್ಯೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಲೈಫ್ ಇನ್ಷ್ಯೂರ್ ಮಾಡಿದ್ದಗರಿಂದ ಅವರು ಮೃತಪಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ನೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅವರ ಪಾಲಿಸಿಯಾಬಾಬು ೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಂಪೆನಿಯ ಅವರ ಏಜಂಟರ ಮುಖಾಂತರ ಮೋಚೆಲು ರಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂತ ತಿಳಿಯಲಾದೆವು ಮೋ॥ ಚೆಲುವಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ದುರದೃಷ್ಟವು ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಯಿತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನವ ದೇಹವು ಅಸ್ಥಿರವಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇನ್ನುನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಗತಿ ಕಲ್ಪನೆಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

THE MYSORE GAZETTE
ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್

ಇಂಡ್ಯ ಗವರ್ನ್ ಮೆಂಟ್, ಕಿಸಿಡೆಂಟರಿಂದ ಕೊಡೋಣವಾದ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ ನಾಮೆ.

ಕೇಸಿದೇಸಿಯು [illegible] ಇಸ್ತಿಹಾರ್ ನಾಮೆ

THE MUNICIPAL ELECTION

ನಂ. ೨೪ — ೧೮೮೪ ನೇ ಜನವರೀ ೧೮ ನೇ ಇಸ್ತಿಹಾರ್ ನಾಮೆ ಇದರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ರೆಗ್ಯೂಲೇಷನ್ [illegible] ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ, ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿವಿಲ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಷನಿನ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಂದ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರಗಳು, ಇದರಕೆಳಗಿನ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಣೆ ಮೂಲಕ ಕೊಡಲ್ಪಡುವರೆಂಬುದು

೧ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿವಿಲ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಸರ್ಕಾರ್ ಸಾಕರಲ್ಲದ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಪ್ರತಿನಿಧಿಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ೬ ಜನರಿಗೆ [illegible] ೧೨ ಮಂದಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು

(1) ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಗಳು ಮತ್ತು ಯೂರೇಷಿಯನ್ ಗಳು

(2) ಮಹಮ್ಮದೀಯರು

(3) ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರು

೨ ಈ ತರಗತಿಯ ಜನರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು —

ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯೂರೇಷಿಯನ್ ಗಳು	೬
ಮಹಮ್ಮದೀಯರು	೨
ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಇತರರು	೪

೩ ಯಾವನನ್ನಾದರೂ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಷರತ್ ಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು

(a) ಅವನು ಗಂಡಸಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(b) ಅವನಿಗೆ ೨೧ ವರುಷ ವಯಸ್ಸು ಪೂರೈಸಿರಬೇಕು.

(c) ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿಯುವ ಜ್ಞಾನವಿರಬೇಕು

(d) ಅವನು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ವಾಸಸ್ಥನಾಗಿರಬೇಕು.

(e) ಅವನು, ಯಾವ ಸಾಲ್ ನಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೋ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲ್ ನಲ್ಲಿ

(A) ಎಂದಿಗಳು, ಕುದುರೆಗಳು [illegible] ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ [illegible] ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಮ್ಮು

(B) ಕುಶಲವೃತ್ತಿಗಳು, ಕಸುಬುಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಮತ್ತು [illegible] ನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿ [illegible]

(C) ಮನೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು, [illegible] ಜಮೀನುಗಳು ಜಮೀನ್ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಾಗಿ ವರ್ಷ ಮೊಂಟ್ ಜಮೀನ್ [illegible] ಯಾಗಲಿ ಬೆರಕು ಉಂಟುಮಾಡಿ [illegible] ಲ್ಲದ ಒಂದು ಮೊಬಲಗನ್ನು [illegible] ಅಥವಾ ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆಗಳು. ವನು ಮಾಹೆಯಾನಾ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಮೇಯಲ್ಲದ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಪರಿಮಿತಿಯ ಒಳಗಿರುವ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು

ಪರಂತು, [illegible] ಒಂದು ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬವು (c) ಕ್ಲಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಬೆರಿಗೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರು, ಆ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

೪. ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಯಾವ ಆಫೀಸರಾಗಲಿ ಸಾಕರನಾಗಲಿ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ [illegible] ಸಾಕರಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ, ಒಬ್ಬ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ

೫ ಯಾವನಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ [illegible] ಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಅಥವಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಪೂರ್ವ ಆರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಿವಾಳಿಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಾರಸಂಘದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಕೊಡನೆ, ಈ ಕಮಿಷನರಗಳಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವನಾದರೂ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಾಗಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿಸ್ಸೇದಾರನಾಗಿರುವವಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಥಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟು ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ

೬. ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಲಿ, ಪುರುಷನಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ, ೨೧ ವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸು ಪೂರೈಸಿ ಸ್ವಕೀಯ ಕಾರ್ಯಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಾಗಲಿ, ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ವಾಸವಾಗಿರುವವರಾಗಲಿ ಅವರು ಬೆಲೆ [illegible] ಒಂದನ್ನಾಗಲಿ ಇತರಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸೇರಿಸಿ [illegible] ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು; ಯಾವನೆಂದರೆ —

(a) ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ, ಒಬ್ಬ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳು ಹಿಂದರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಮನೆಯ, ಕಟ್ಟಡ, ಯಾ ಜಮೀನಿನ ಬಾಬತು ಆ ವನ ಅಥವಾ ಅವರ ಹಕ್ಕುದಾರೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾ ಧಾರಕನಾಗಿ ಸ್ವಂತಗಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು

(b) ಅವನಾಗಲಿ ಅವಳಾಗಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು

A ಬಂಡಿಗಳು, ಕುದುರೆಗಳು, [illegible] ಇತರ [illegible] ಇಂಥವುಗಳಮೇಲಾಗಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮ್ಯುನಿಸಿ [illegible] ಸ್ವಸ್ಥಿರದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ

B ಕುಶಲವೃತ್ತಿ, ಕಸುಬು ವ್ಯಾಪಾರ ಕೆಲಸಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಗಳು, ಅಥವಾ ವೃತ್ತಿಗಳು ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ [illegible] ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ತೆರಿಗೆ ಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಒಟ್ಟು [illegible]

C ಮನೆಗಳು, ಕಟ್ಟಡಗಳು [illegible] ಇರಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿದ [illegible] ಒಟ್ಟು [illegible] ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು [illegible] ನಾಗಿ [illegible] ಯಾನಾ [illegible] ರಿಗಳು.

(c) ಅವನಾಗಲಿ, ಅವಳಾಗಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲ್ ನಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು ಮನೆಯ ಹಿಡುವಳಿದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು

೭ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ರ ಚುನಾವಣೆ [illegible] ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಾರ್ಡ್ ಗಳ [illegible] ಚುನಾವಣೆಯೂ [illegible] ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ ಕಮಿಷನರು ಯಾವನಾದರೂ ಸೇರಿರುವ ಕಾಗೋ ಅಂತಾ ತಿರಗತಿಯ ಚುನಾವಣೆ ದಾರರ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಅಂತಾ ಸಭೆಯ ಸ್ಥಳ ಕಾಲಗಳು ಅಥವಾ ೭ ದಿನಗಳ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಾ ವಾರ್ಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಶೇಕಡಾವಾರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಾರ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ದಾಸ್ತ್ರದ್ದೀ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಹೆಸರಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಬ್ಬನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಹೆಸರಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರೀ ಚುನಾವಣೆಯು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಂದ ಬಾರಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ನೀಡಿದ ಅರ್ಜಿಯು ಆಯಾ ಯಾವತ್ತು ೩ ದಿನಗಳಿಗೆ ಒಡಮೆಯುಳ್ಳವರ ಒಂದು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು

೮ ಚುನಾವಣೆಗಳು, ಬ್ಯಾಲಟ್ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಅವರಲ್ಲಾದರೂ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಂಡಿಷನ್ ದ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು

೯ ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆದಾರನೂ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟುಂಟೋ ಅಷ್ಟು [illegible] ಉಂಟಾಗತಕ್ಕದ್ದು, ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆ ದಾರನಿಂದ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಉಮೇದ್ವಾರನಿಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಾಗದು.

೧೦ ಯಾವ ಕಮಿಷನರನಾಗಲಿ, ಆತನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹೊರತು ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಉಮೇದ್ವಾರರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಉಂಟಾಗದ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ವಾರ್ಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶೇಕಡಾವಾರಿಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು. ಅವನು ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

೧೧. ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಅನುಸಾರ, ಯಾವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯಾರಾದರೂ ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಉಮೇದ್ವಾರರಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಸಾಮ್ಯ ಉಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಬಂದು, ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದರೆ ಅಂತಾ ಉಮೇದ್ವಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗುವದಾದರೆ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಅಂತಾ ಉಮೇದ್ವಾರರಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅಂತಾ ವಾರ್ಡ್ರಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉಮೇದ್ವಾರರು ಅವರಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು

೧೨ ೩, ೪, ೫ ಮತ್ತು ೬ ಈ ರೂಲ್ಸಿನಿಂದ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೂ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೂ ಅರ್ಹರಾದ ಜನರ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಈ ರೂಲ್ಸ್ ಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಂದ ತಯಾರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

೧೩. ಮೇಲ್ಕಂಡ ೧೨ನೇ ರೂಲ್ ನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ತರಗತಿಗಳ ಪ್ರತಿ ಪ್ರತಿಗಳಿರುವವರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪಟ್ಟಿ ಒಂದು ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಗಳ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಫೀಸಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಷನಿನ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

೧೪. ಮೇಲ್ಕಂಡ ರೀತಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿರುವ, ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನರ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ತೆರೆಯಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವು, ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಮೂವರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಕಮಿಷನರ್ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರ [illegible] ಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು

೧೫ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಸ್ಥಳದ ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಹೆಸರು [illegible] ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು [illegible] ನೋಟೀಸ್ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು

೧೬ ಪಟ್ಟಿಗಳ ನಕಲ್ ಗಳು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನ [illegible] ಜನರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು

೧೭ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮೂವರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಕಮಿಷನರ್ [illegible] ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರತಿ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ [illegible] ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರನ್ನು [illegible] ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು ಸದರೀ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲಿ, [illegible] ಉಂಟಾದ ಪಟ್ಟಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೂ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಾಗಲಿ ಸೇರಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರವರು, ಸದರೀ ಕಮಿಷನರ್ [illegible] ತೀರ್ಮಾನವು [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಸ್ವಾಗತ್ಯವಿರುತ್ತೆ

"ಹುಕುಂಬಮೋಜಿಬ್"

ಶೇಖ್ || [illegible], ಸುಜಸ್

ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್

ADVERTISEMENTS

WANTED

ಇದರಡಿ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರು ದಾರಾಳವಾದ ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು.

೧. ಬಾಗುರಿ ..	ಕೃತ	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ	,,	,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ	,,	,,
೪ ಧರಣೀಧರ ...	,,	,,
೫. ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯ	,,	,,
೬. ನಂದರಾಜ	,,	,,
೭. ಮನವಾರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ		,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ		,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ		,,
೧೦ ನಂದನಸೂರಿ	,,	,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ	,,	,,

ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ
ಕೈಲಾಸಪುರ
೩ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, [illegible]
} ಆರ್. ರಘುನಾಥರಾವ್.

BANGALORE — Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS — 1884

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol XI] BANGALORE—MONDAY, FEBRUARY 25, 1884. [No 8.

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು—[illegible] ಸೋಮವಾರ [ಸಂಚಿಕೆ ೮.

ADVERTISEMENTS

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ.

[illegible]

DRS. ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

[illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ. ಜಾನ್ಜ್ [illegible]

[illegible]

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು

[illegible]

ROBT CARRUTHERS, Corl,
A H Corps

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ. ಎಂಗ್ಲರ್,
ಕೊಲಂಬೊ

[illegible]

(Signed) FREDERICK J HORSFALL

[illegible]

From C DEMPLETON
Dy Queens Advocate, (Acting)
For Northern & Eastern Provinces
Ceylon

To Dr J ENGLER
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

[illegible]

ವರ್ತನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

MONDAY, FEBRUARY 25, 1884.

THE REVENUE ADMINISTRATION OF MYSORE

ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡಳಿತವು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪುರಾತನವಾದ ಪದ್ಧತಿಯು ಮಾಯವಾಗಿ, ಮುಂಬೈ ಸರ್ವೇ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಪದ್ಧತಿ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ರೈತಾಪೀಜನಗಳು ಬಹಳ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದಾರೆಂದು ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಯಿರುತ್ತೇವೆಯಷ್ಟೆ. ಪೂರ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೊಂದಾದ ಮೊಹತರ್ಫಾ ಬಾಬಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮನೇ ಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಾದ ಜನಕ್ಕೆ ಮನೇಕಂದಾಯವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಕಸಬ್ ಮಾಡುವ ಜನ ಒಂದುವೇಳೆ ಬೇಸಾಯಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಮನೇಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ದಸ್ತೂರ್ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅವದರಿಂದಲೇ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪಟ್ಟಣಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಇತರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಶಿರ್ಕಾರ್ ನೌಕರರು, ಈ ಜನರು ಮನೇ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತಕ್ಕಿಲ್ಲವು. ಈ ಜನರು ಬೇಸಾಯಗಾರರಾದಾಗ್ಯೂ ಕಸಬ್ ದಾರರಲ್ಲವೆಂಬದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಕಸಬ್ ಮಾಡಿದರೂ ಯಿಲ್ಲಿಯೂ ಮನೇಕಂದಾಯ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವು. ಈ ಕಾಯಿದೇದಾರರಿಗೆ ಮನೇಕಂದಾಯ ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಪಟ್ಟೇದಾರನೂ ಪಾಹುಖರೀದಾರನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಮನೇಕಂದಾಯ ಮಾಫಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವುಂಟಾಗಿ, ಮನೇಕಂದಾಯ ಮಾಫ್ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖ್ ಆದವನು ಪಟ್ಟೇದಾರನೆಂದರೆ, ಪಟ್ಟೇದಾರನು ಒಂದುಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವನು, ಬೇಸಾಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವದು, ಒಬ್ಬ ಪಟ್ಟೇದಾರನು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವನು, ಅನೇಕ ಕಸಬ್‌ಗಳು ಮಾಡುವನು, ಇಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿನ ಕಂದಾಯವೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವನು, ಇವೆಲ್ಲವು ತಿಮ್ಮಾಪಿಲ್ಲದಾ ರೈತರ ಪರವಶೀಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು, ಈ ಕಾಯಿದೇದಾರನೆಂದರೆ ಪಾಹುಖರೀದಾರನೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪಾಹುಖರೀದಾರನೆಂದರೆ ಯೇರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವನೆ, ಅಥವಾ ನೇಗಲುಹಿಡಿದು ಉಳತಕ್ಕವನೇ ಯೆಂಬ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಿ, ಉಳತಕ್ಕವನೇ ಯೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಒಂದುವೇಳೆ ಅವನು ಬೇರೆ ಆಳಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅವನಿಗೆ ಮನೇಕಂದಾಯ ಫೈಸಲಾದರೂ, ಅವನನ್ನು ಹಾಲ್ ಬಜಾಲ್ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಯವದೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಯೇರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವನು ಸ್ವತಃ ಪಾಹುಖರೀಮಾಡಲಿ ಅಥವಾ ಆಳುಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಮಾಡಿಸಲಿ, ಅವನೇ ಮನೇಕಂದಾಯ ಮಾಫ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನೆಂದು ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸ್ವಕೋಟಾಮಾಡತಕ್ಕವನು, ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯುವ ಪಾಹುಖರೀದಾರನಂತೆಯೇ ಬೇಸಾಯಗಾರನಾದದರಿಂದ ಅವನೂ ಈ ಕಾಯಿದೇದಾರನೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಮೇಲೆಯೇ ಅನಾದಿಯಾಗಿ, ನ[illegible]ಕ್ಕದವರು, ಇನಾಂದಾರರು ಒಂದೇವಿಧವಾಗಿ ಈ ಕಾಯಿದೇದಾರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫ್‌ಮಾಡಿಸುತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಮಲ್‌ದಾರರು ಎಳೆಪ್ಪ ಈ ಕಾಯಿದೇದಾರರಿಗೂ ಮನೇಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಮೊಬಲಗು ಅಪ್ಪಿಸಲ್ಲೇ ಆ ಮೊಬಲಗು ವಸೂಲಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಖ್ತು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆಯೂ, ಜನಗಳು ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ವಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಂಡಾರ್ಸ್ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅದರಮೇಲೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಭಾಷಾಂತರದ ಚಾವಡಿಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಿಮ್ಮಖಾರುಖುಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೆಂದು ಹೇಳುವದಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಜಮಾಬಂದೀಬಸ್ತ್ಯ ಬಂದಿದ್ದ ಆಫೀಸರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅಲ್ಲಿನ ವಾರ್ತಾದಾರರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಹೊಸಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರು? ಸದರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್‌ದಾರರು ಯಾವ ಬೇರೆ ಜಮಾಬಂದೀ ರೂಲ್ಸಿಗೆ ಛಾಪಿಸುವದು ಯೆಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವದೋ ನಾವರಿಯೆವು. ದಿವಾನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಡಿ ಸ್ಯಾಕ್‌ಗಳು ಸೇರುವ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಯಿದೆ. ಇಂತಾ ಬಾಬ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತಿಳಿಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವೇ ಆಗದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಇಂತಾ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರೆ ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ನಿದರ್ಶನಗಳ ಬರುವದು? ಪರೀಕ್ಷ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡಳಿತವು ಮನಸ್ವೀಅಗಿ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಾರಾಜರವರು ಖುದ್ದು ಫೈಲ್ಯ್ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕಸಾರಿ ಸೂಚಿಸಿಯಿದ್ದೆವು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತಾರ್ಥಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷದಿಂದ ಅಂತಾ ಕಾಲ ಬಹಳ ದೂರವಿಲ್ಲದಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂತಿಸುತ್ತೇವೆ.

THE NIZAM'S INSTALLATION EXPANSES

ನಿಜಾಮರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕೋತ್ಸವ ಖರ್ಚನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಂಬೈ ಮರಾಠಾ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ:—

"ನಿಜಾಮಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಶ್ರೀ ನಿಜಾಮರವರ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ನಿಮಿತ್ಯ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದರಂತೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದಂಥಾ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಅನಾರ್ಥ್ಯ ಅಸುಕಂಥಾವುಗಳಲ್ಲ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಸಮಾರಂಭವು ಮಹಾರಾಜರ [illegible] ಸುಖಗಳ ಅವಧಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ವ್ಹಾಯಿಸರಾಯಿಗಳ್ಯಾರು ಈ ಮೊದಲು ತೋರಿದ್ದಿಲ್ಲ; ಅದ ಕಾರಣ ಇಂಥ ಸಮಯದ ಅಂತರದಿಂದ ಬರುವ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಸ್ವತಃ ಬಂದು ನೆರವೇರಿಸುವ ಈ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಠಾವಠೀವಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವೇ ಸರಿ, ಆದರೆ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಎಂಟು ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಿಸಿಬಿಟ್ಟದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾಯಿತೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಲಾರೆವು. ನಿಜಾಮರವರ ಭಂಡಾರವು ಯಿಷ್ಟರವಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತದೆಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಎಷ್ಟು ತುಂಬಿದ್ದರೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಿಕಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹೇರಳ ಹಣ ವ್ಯಯಮಾಡುವದರ ಬದಲು ಆಮಂತ್ರಣಮಾಡಿ, ಕರೆಸಿದ ಗ್ರಹಸ್ಥರಿಗೆಲ್ಲ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸನ್ಮಾನಪೂರ್ವಕ ಉಪಚಾರಪೂರ್ವಕ ಮಾಡಿ, ಈ ಹಣದ ಕೆಲವು ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳು ಚಿರಕಾಲವು ಸ್ಮರಿಸುವಹಾಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಿಜಾಮರಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸೂ ಜನರಿಗೆ ಸುಖವೂ ಉಂಟಾಗುತಿತ್ತು. ಇತರ ಯೆಲ್ಲಾಜನರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಸಲಮಾನರು ವಿದ್ಯಾಲಾಭವನ್ನು ಅತಿ ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವದು ನಿರ್ವಿವಾದವಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇರೀತಿಯಿರಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಅಂಶವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತಿತ್ತು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯದೆ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದಿರುವ ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಸಹ ಹೊಳೆಯದೆ ಹೋದದ್ದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ" ಎಂಬದು.

ಸದರಿ ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಹಿಂದೂಜನರು ಭಾಗ್ಯನಗರವೆಂದು ಕರೆಯುತಿದ್ದಾರೆ. ದಿಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನದ ವಾಸಿಗಳಾದ ಹಿಂದೂ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಅನೇಕರಿಗೆ ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿದೆ [illegible] ಎಂಬಂತೆ, ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲರಾದ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಲೌಕಿಕ ಸುಖವುಂಟಾಗಿ ಅವರ ಇತರ ಸರ್ವಸುಖಗಳೂ [illegible] ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು.

ಮುಸಲ್ಮಾನರು ವಿದ್ಯಾವಿಷೇಶ [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಜಾತಿಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾದವರೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ [illegible] ಇತರ ಮೊಲ್ಲಾಗಳೂ [illegible] ಅವರು ಹಿಂದಿನವರೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಕಳೆದ ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರವರು ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಮೇಲೆ ಆರೋಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಇತರ ದುರ್ಗುಣಗಳೆಲ್ಲ ಮರೆಯಾಗಿ ಅವರ [illegible] ಕೀರ್ತಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಸಂತತಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಪಾಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದರೆಂಬದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

THE JALARATNAKARA

ಕೊಡಗು ಸರಕಾರದ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮಿಸ್ಟರ್ ಕೊರವಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಯೆಂಬವರಿಂದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ "ಜಲರತ್ನಾಕರ" ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಂದ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಸದರೀ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಾವು ಓದಿನೋಡುವಲ್ಲಿ, ಇದು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಧನಕೋಟಿ [illegible], ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಿ|| ಆರೋಗ್ಯಂಪಿಳ್ಳೆ ಮೊದಲಾದವರು ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆಯಿರುವ ಹೊಸ ಅಂಶ ಯಾವದೂ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಹಿಂದೂ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ, ಗಂಗಾ ಮೊದಲಾದ ಪುಣ್ಯನದಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಆಮುಷ್ಮಿಕಫಲಪ್ರದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉದಹರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲಗಳು ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೂಮತಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಓದುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಹೇಳುವೆವು. ಕೊಡಗುದೇಶದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿ ಇದು ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

Occasional Notes
ನೈಮಿತ್ತಿಕವಿಷಯ ಸ್ವಾಪ

Appointment.—ವೈಸ್ ರಾಯ್ ಬಹದ್ದೂರವರು, ಆನರೆಬಲ್ ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ್ ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾರಾಯಣ ಮಾಂಡಲಿಕ್ ಯವರನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಯವರ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮೆಂಬರ್ ಒಬ್ಬರೆಂಬದಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

The Madras Vrittantini.—ತಾರೀಖು ೧೮ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮದರಾಸ್ ವೃತ್ತಾಂತಿನೀಯೆಂಬ ಆಂಧ್ರಪತ್ರಿಕೆ ನಾವು ಓದಿನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಂಜಾವೂರು ತೋಟಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲವು ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಮದರಾಸ್ [illegible] ಇಂಡ್ಯಾದೇಶೀ ಬರ [illegible] ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ ಯವರ ಕೀರ್ತಿ [illegible] ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಹೊರಟ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣವಾದರೆಂದು ಹೇಳುವಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಪತ್ರಿಕಾಕಾರರು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವ ಒಂದು ಶಬ್ದವು ಕೇವಲ ಆಕ್ಷೇಪಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮರಳಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವು. ಇಂಥಾ [illegible] ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವೆವು.

Native liberality.—ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಮಿಸ್ತರ್ [illegible] ಯೆಂಬವರು, [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಉಪಯೋಗಾರ್ಥ ಹೊಸದಾಗಿ [illegible] ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ೧ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಸದರೀ [illegible] ಕಟ್ಟಡ [illegible] ಮೇಲಿನಮಹಡಿಯು ಬಾಲಸ್ತ್ರೀಯರ ಶಾಲೆಗೆ [illegible] ಮತ್ತು ೧೮,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್. ಎಂ. ಮತ್ತು ಎಫ್. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸುಮಾಡುವ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲವರಿಗೆ ಇನಾಮುಗಳು [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ೨೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯಿಟ್ಟಿರುತಾರೆ. ಈ ವೈದ್ಯಶಾಲೆಗೋಸ್ಕರ ಸದರೀ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಒಟ್ಟು ೧,೫೫,೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಧರ್ಮಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದ್ರವ್ಯವಂತರು ತಮ್ಮ ದ್ರವ್ಯ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವದನ್ನು ಮುಂಬೈ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಕಲಿಸಿ ಬಲ್ಲರೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು.

Progress of Railways in India.—ಸನ್ ೧೮೮೨—೮೩ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದೊಳು ೧೦,೧೪೪ ಮೈಲ್‌ಗಳು ರೇಲ್‌ರಸ್ತೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರನಡೆಯುತಲೂ, ೨,೫೪೪ ಮೈಲ್‌ಗಳು ಕಟ್ಟಲಾಗುತಲೂ ಅಥವಾ ಅವರ ಕಾಮಗಾರೀಗೆ ಮಂಜೂರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದವು. ಸದರೀ ಸಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ, ೧,೧೨೪ ಮೈಲ್‌ಗಳು ಹೊಸರಸ್ತೆ ಹಾಕುವಂತೆ ಮಂಜೂರಾಯಿತು. ೪೫೩ ಮೈಲ್‌ಗಳು ರಸ್ತೇಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ತಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಸನ್ ೧೮೮೩—೮೪ನೇ ಇಸವಿಯಸ್ಥಿತಿ ಇದರಂತೆ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಬರುವ ೧೦,೫೯೭ ಮೈಲ್‌ಗಳು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವದು, ೨,೯೬೫ ಮೈಲ್‌ಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ನಡೆಯುತಿದೆ, ಅಥವಾ ಸದರೀಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವಂತೆ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಸಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೧,೧೮೬ ಮೈಲ್‌ಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ತಯಾರಾಗುತದೆ. ಸನ್ ೧೮೮೪—೮೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ೧,೧೮೭ ಮೈಲ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುವದೆಂತಲೂ, ೧೮೮೬ ಮೈಲ್‌ಗಳು ೧೮೮೫—೮೬ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವದೆಂತಲೂ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

An unsolicited gift.— [illegible] Rs. 3,000 [illegible]

Canarese boys school — [illegible]

Moonsiff's Court.— [illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Sivaratri festival — [illegible]

Extension of the Tumkoor Railway [illegible]

The late Civil and Sessions Judge Civil and Military Station.— [illegible]

Municipal elections — [illegible]

Housebreaking and theft.— [illegible]

The proposed High Court — [illegible]

Maharaja's departure.— [illegible]

A sentence quashed — [illegible]

A brilliant scholar — [illegible]

Inspection of the Tumkoor Line.— [illegible]

Sale of adulterated oil — [illegible]

Theft — [illegible]

The weather.— [illegible]

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMRAY

From the Madras Mail

—o—

MASSACRE OF WOMEN AND CHILDREN AT SINKAT

[illegible]

PROBABLE ATTACK OF TOKAR

[illegible]

ATTEMPT TO ASSASSINATE THE KING OF ITALY

[illegible]

BRITISH REINFORCEMENTS ORDERED FOR EGYPT.

[illegible]

THE EGYPTIAN ARMY NOT TO BE DISBANDED

[illegible]

NO INDIAN TROOPS TO BE EMPLOYED

[illegible]

THE MYSORE GAZETTE

[illegible]

ADVERTISEMENTS

WANTED

ಇವರಡಿ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು
ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ
ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಉಕೆಳಗೆರುಡು
ಮಾಡಿರುವವರು ದಾರಾಳವಾದ
ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು

೧. ಬಾಗುರಿ	ಕೃತ	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ	,,	,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ	,,	,,
೪. ಧರಣೀಧರ	,,	,,
೫. ಸಾಯನಾಚಾರ್ಯ	,,	,,
೬. ನಂದರಾಜ	,,	,,
೭. ಮನವಾರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ		,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ		,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ		,,
೧೦. ನಂದನಸೂರಿ	,,	,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ	,,	,,

[illegible] } [illegible]

[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA Press—1884

KANARESE EDITION.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE.—MONDAY, MARCH 3, 1884. [No. 9

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು — ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೯.

ADVERTISEMENTS

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ.

ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನೇತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ಕರ್ಣಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಆಪರೇಟರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಚಿಕಿತ್ಸಕರೂ ಆದ,

DRS. ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು,

ಕುರುಡುತನ, ಕಿವುಡುತನ ಮುಂತಾದ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮೂಗು ಕೊರಳು ವಗೈರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಕಣ್ಣುಗಳ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸಕಲ ರೋಗ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಗೂ ನವೀನವಾಗಿಯೂ ಅಧುನಿಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವರು

ಸದರೀ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವೇ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವರು.

ಅವರು ಬ್ರಾಡ್

[illegible]

ರೋಡ್ ನಂಬರ್ ಬಂಗ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

[illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಆರ್ ಜಾಜ್ ಎಂ. ಬಿ. ಸಿ. ಎಂ.

ಮುಂಬಯಿ,

[illegible]

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು.

[illegible]

ರೋಬರ್ಟ್, ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ,

೩೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೮೮೩

ROBT. CARRUTHERS, Coffl.,
A. H. Corts

ಡಾಕ್ಟರ್ ಇ ಎಂಗ್ಲರ್,

ಕೊಲಂಬೊ

[illegible]

ಕೊಲಂಬೊ, ೩೦ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೮೩.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ,

(Signed) FREDERICK J. HORSFALL

[illegible]

ಕೊಲಂಬೊ ೨೭ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೮೮೩.

[illegible]

EDGAR C. DUMBLETON
By Queens Advocate, (Acting,)
For Northern & Eastern Provinces,
Ceylon

To Dr. F. ENGLER,
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ.

[illegible]

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

[illegible]	ರೂ||	೫—೦—೦
[illegible]		೦—೬—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MARCH 3, 1884.

THE MYSORE LAND REVENUE CODE 1884

[illegible]

REVENUE CASES AND LAW COURTS

[illegible]

Occasional Notes

ನೈಮಿತ್ತಿಕವಿಷಯ ಪ್ರಾಸ

The Viceroy.— [illegible]

A resignation accepted — [illegible]

Cholera.— [illegible]

Appointment —[illegible]

The Dewan of Baroda —[illegible]

Exportation of diamonds —[illegible]

A request—ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible]

[illegible]

The liberality of the Mysore Govt —[illegible]

[illegible]

Recovery of stolen jewellery —[illegible]

Appointment —[illegible]

Meetings of Natives of India in London.—[illegible]

Suicide —[illegible]

వత్తక, తీసుకుపోయేందుకు కొంచెం కాలం పట్టు, మ్యాలపట్టి వారు పన్నుచేతులో యుల్లి కుర్తిసానవాడదురింద మోటారుగల్లి యిడల్పటగలిగేలా నడపవలెనని ఎంచు తెలిపిరనంత.

Widow marriage — ఇగరదేశమున అంతర మొక్క ముంబ్యై నగరాంధీయులు అన్నదనకే యిండ కోరకు కొంచెదురు కేటే నే

"ఖునర్ వివాహ కార్యమేలా ఉపయోగ గ్రంథ యిప్పుడు శయనం (యొక్క వారి ఎ సర్వసత్ర మల్లి తిరిగిచెప్పటి మరి ఇందు ఏయాంటరి శీర్షికలుగల ఉద్దేశ సంతోషించి ఖాళీ మార్గాలు ఆనక యతి మెందు యుల్లి చవుక్కా నట్టెరాల కడీగూర్చడం పల్లిలో ప్రారంభించే అయినారు ఆ పొరంగారాజాదులు చేయు ఆజ్ఞాపనారులతో కనుకో ఈ కాపరాజ గల్లి రాజు శ్రీపథ కేశవమంతుడు ఇల్లి అక్క కాదికోర్సులో నిర్ణయ కంగారు విమ్మ ఇయ్య ఆవి పదుండవాదియూ మక్కు కొక్కు మి ఎ పల్ల ఇద్దల్లి శేఖరు ఉంటేకోవి వారియూ వరిస్తారికి. ఈకిరం నర్మ విధ్యార్థులను గరుస్తారు పురవిలాపాలకు తంట విముక్తి రుడుపెర యిన్ను పురావంతరావారు కేలాన అనుమతి మిచ్చిందిరి పరికకేను తీర్పు"

మేలిన అదవనీయు భావా ఎక్కువ గాని ఎవరికేపరనికూ శబ్దకు అదటే, పిల్లలు కళాపవరుగూ సంతోషం కాలియూగిరుకు

Diversion of funeral expenses — ఉత్తర దక్షిణ మూగకి గార్గి సూడల్లినుక విశేష ఏక ఇల్లి ముంబ్యై ఉవాలిలోనింది వల్లె దెలిపిను ఆభిమానం చేసినద ది.—

"... [illegible] ..."

శా పుస్తక రామయ్య రేమ్మా జాటి సంస్థ దా యిటిమున్న శాపాదీ కొన్ని నాదకొ ఆవశ్యక గుర్తించ కుమారగళన్ను లుదిత నాకియూ, అ దరమేయా ఉపపర్తిని యుంటాదరే సవాలే యు ఆధికారిగ్యాసాలకు రాగి మృతపట్టదాని పరవల్లి శాస్త్రసాద ధర్మ కార్యగళన్ను మా డువదు యుక్తవాగివదేలూరు కీమర శొక్యక్కూడి, ఆదరింగాకనన్న అనర్థా సిప్ప యోలగసాధ్యకూ అంతాకాగన్నన్ను కా లిప్ మాదకక్కనతూ వాసికేళన్ని సిలూ, ఒ ను తోలగావదావనికూ ఈశ్వర నిశ్చయ కేంద్ర గారి రాగదేతేటోయే లాదును

A decision of the Govt. of India — అసిస్టాంట్ ఆఫీసర్‌గళు, వారంట్ ఆఫీసర్‌గళు, ఇంధ్యదేశదల్లి స్థిరవాగి, సేరిద మెడికల్ శాటేలుదారిశానెయరు, ఇవరు నేటివ్ భాషె యల్లి పరీక్షే కొట్టు తేర్గడెయాదరె అలశన్యె కొడల్పడువ ఇనాంగళ విషయదల్లి యేపర ట్టిరువ నిబంధనెగళన్ను బదలాయిసబేకేందు ఇంధ్యా సర్కారిమంటినవరు నిర్ణయిసిరుత్తారె ఇదువరెగే, అంథా ఇనాంగళు స్వదేశీయు రాదమేల్ దిలీవల్పట్ట దరకదిగ ఏనగిళ కొ డల్పడుతిరలిల్ల. వరంపు ఇదుమొదలాయిం దే, సంస్కృత, అరబి, పార్షీయవన్నిరే భాష గళవిషయదల్లి, నేటివ్ ఆగళ యుకులపి యాగువల శారతిళన్నిల్లదె, నేటివ్ కమ్మిషన్ డ్ మెడికల్ ఆఫీసర్‌గళూ ఆఫ్ఘ ఆమాతిదరి కిరకదిగే సేరిద మెడికల్ పబార్టీనేట్ నౌ కరూ తేలిద ఇనాంగళిగే చాయిబాజవరేం దు యోచిసల్పడువదు. వరంపు యారిగే విలా యిసల్పట్టిరువ ఇనాంగళు, వీళ ఈస్కూలేపనాగ కల్లి దిలీపల్పట్టివనంతే, ఒబ్బనేటివ్ ఆఫీసర ను కొంచు యార ఏమ్మిక్లేన్నల్లి రూర్ట్టిదనో అ

గళు ఉద్యోగ్యాన సారదమి అంతాదడిప్పాష్టే వ భాషె యల్లి పరీక్షే కొట్టుగే ఆతనిగే ఇనాం గళు కొడల్పడలారదు

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ఒళ దేశద సుద్ది గళు జాగిసి వర్తమానగళు

---o---

Barr Sepoys — నిన్న ఆదిన నందీర శ్రీ మహారాజా రావుగదవర పట్టాభిషేకవర్ధంతి దీవనమో త్సవ తంత్ర ఆడార్ సిపాయిగళ ఒందు కంపి నియు కోటెమేలిను వారదరెన మ్యొగాగి వ) యోగాదాయిరు.

Nundidroog Sessions — ఇరంకల సెషన్ సు ఫోర్సనల్లి సందేహగళిగాగి రాజక్ కెసిగిడలామెలీ నడెపియాదక ఆటక్కెలూగాను మోకద్దమేగళు కమిట్ ఆగలిదె.

— —

Mr John Cook, M A — మిస్టర్ జాన్ కూక్, ఎం ఎ యాను ఇన్న కేంట్రల్ కాలేజ్ ప్రిన్సిపాల్ కెలసవన్ను బదలోయి సురదర్స్టాత్తి, ఈచిగే శ్రీమన్మహారాజా సాగదవ రుదిగే యుగన్ను ఆ కెలసన్ను ఆగ [illegible] దనేందు కేటామేలేనె

Transfer of Munsiffs — [illegible] మునసీప్ మిస్టర్ [illegible] ఆయ్యర్, బి. ఎ. బి. ఎల్ [illegible] మునసీప్ కెలసవన్ను [illegible] కుం [illegible] వారు [illegible] ఇల్లి ఇరువ [illegible] మునసీప్ కెలసవన్ను [illegible] దవిరిసి [illegible] మాడల్పట్టిదారె

A suit for damages — ఇల్లిన డిస్ట్రిక్ట్ కోర్టినల్లి [illegible] శివగిరియన్న యింగ ఒబ్బాతను మేలె టౌన్ మునసీఫ్ కోర్టినల్లి లెంచ మానస్థ మోకద్దమెయోదు పరిగణాగయూ బదిగే ఇవ్వదనుయు ఈ బాయిలగిరు ఇష్ట కొండబేకెంబు ప్పిలిగాదగిరిదె

Retired officials — అవల నిమిత్తియాగి ఇరువర మైసూర్ సంస్థానదల్లి ఉద్యోగగళల్లిద్ద ఆదవరిగే ఒందు కరిస మేరిసి కొడల్పడువదెందు నమూదిసి ఇరువ, బ్రిటిష్ సర్కారిన ధనదేయ మొత్తదల్లి శాకరిగళిగూ దిల్లగే ఆగిరి దరిదిరూ సమానవాగి అన్వయిసిదెందు దివా నరవరు ఫార్మ్ మాడిరుత్తారె.

Major E P Maltby — ఇల్లిన పొలిటికల్ ఏజెంట్ రూ డిస్ట్రిక్ట్ మ్యాజిస్ట్రేటరు ఇద్దు మ్యాధిసిద్ అసిస్టెంటు సాదమీజర్ ఇ. పి మాల్ట్బీ యవరు, ఒందువరుషద ఫర్లో రజా మేలె ఇంగ్లాండికె హోగుతిద్దారె. ఇది రేసి బృహస్పతివారదవనారి ఇల్లింద మదరాసిగె పర్యాణ మాడువరు. ఆదేయిన కర్నల్ ప్రీక్ యవ రిన్ను ఆదర కెలసక్కె నింగి మేజర్ మాల్ట్బీ యవర కెలసద రోజాగళన్ను నడెసి వదరు.

Demonstration of loyalty — నిన్నే ఆదిన శ్రీమన్మహారాజా రావుగదవరు ఒండు పట్టాభిషేకవర్ధంతి దీవనమోత్సవ వేళెయు ప్రసిద్ధవాగి జరిగితు. ఈ సుదినం ఆగరదల్లి ఆదర వైభోగవాగి శృంగరిసల్పట్టు మహా రాజరవిషయదల్లి తమగిరువ భక్తి విశ్వాసగళ కరవార భావవన్ను వ్యక్తపడిసువంతెద రేమ్మాదికే

మ్మ మనేగళిగే సున్నపట్టి, తోరణ కట్టి స్థం భగళిందలంకరిసి, ఇమ్మడుసనిగళల్లి దీపపాంక్తి దమోణాళసిగళన్ను మాడిదరు. ఇది యిల్లి యల్లి ఎల్లవరు సేనాలగళు ఉత్సవగళు నడెదవు. ఫోర్టీస్ స్కూలుగళల్లియు తోరణ ప్రదర్శనగళిందలంకరిసల్పట్టువు. ఇదు నారిగె అంతస్య ఆర్గనైజేబదదల్లి సంగేలు పిల్లవు పరంపు ఇరుసాయేనదిమియన్ను నరర సుమ్మటిందిర పాట్యా పొంద్దారె

A thief caught — ఇదుపూరు సూరుగలే కి తి యిల్లిన ఇబ్బరు కుడికియవరన్ను ఒ ప్పి హెగాలాపుర వేంకట మోహనం కేరెస్తు వ తలెయు కీళకు కొంచేమనోల ఆవరిబ్బరు పెట్టి ఒబ్బగుమేలద్దు ఒదకెగిస్ను తెగయి సి తొం పు వ సాగియూలాడుపవరియున్నన్న యిందు వారద ల్ల కిరిసి యిరుత్తేనే యిత్తే ఇదరి గే పోలీస్ దవర దరదూర్‌గుంద నడెది వేంకప నెత్తి ప ఒదుకొంట కళవుమాడ్‌గరు సూత్ర అశ్వారిప కేలు యుల్లవెలికే శా ఆలు కేట్టెళ. ఇంతా చ్చోదర స్రుక్ష్య నడెసిదరు గాక్కరు దిపారతియాబాటు ఒడవెగరు పిరి, కీషనదరు దెళవ ఆక్కరాలు నాగిలికేరె. పోలీసునవరు ఈ విష యదల్లి ఫారాం కేసుకూడ్‌గంద వాల్ గదరన్ను పత్తే మాడువరేందు నంబుత్తేవే.

F A Examination — కలెద డిసెంబర్ తింగళల్లి నడెద ఎఫ్. ఎ. పరీక్షేగే మైసూరు సంస్థానద కాలేజుగళ విద్యార్థిగళల్లి ఇ ళిగడీవారిగళు పేసాగిరువరు తేర్గడెయాగి రుత్తారె.

సాహెబ్ అబ్దుల్ గఫూర్ మెహెర్

నంజుండ రావ్

కిల్లిపల్లి కౌసణ్ణ

కోయంబత్తూరు రామసోమపాలయ్యంగార్

ఉదర్ర్ సెట్టి ఆర్‌కర్

సేలం సుబ్బరావ్

మ్యొసూరు కృష్ణరావు

మ్యొసూరు కృష్ణ [illegible]

మ్యొసూరు రామణ్ణ

బంగ్లూర్ [illegible] పిల్లియం

కోలారు పురం కదాంబి శ్రీనివాసాచారి

కొండాపె శ్రీనివాసయ్యంగార్

వి దీనదలె నారిసింహయ్యంగార్

కోడివనెరె గోపాల యైంగార్

కడుర అనదల నామయ్యంగార్

రాంబ ల్యాల అయ్యర్

[illegible] వెంకటనరసియ్యాచారి

దప్పల్లి కృష్ణ శాస్త్రి

తిరువాడి మల్ల సింగ్

మ్యొసూరు కేశవయ్య

స్పార్గే టర్ గిల్బర్ట్

మద్రాసు శామేగౌడ

బెంగళూరు రామణ్ణ

నెలమంగల కేశవయ్యంగార్

మ్యొసూరు లక్ష్మీనరసింహయ్య

కొంబం కోక్. ణ

మ్యొసూరు కొలజి రావు

పుదుకోటె శివ రామయ్యర్

మ్యొసూరు సుబ్బరావు

బంధు శేఖరయ్య

Matriculation Examination — కలెద డిసెంబర్ తింగళల్లి నడెద మెట్రిక్యులేషన పరీక్షే గే మ్యొసూరు దేశదింద హోగిద్ద విద్యార్థిగళ వల్లికే ఇదరతిలాగువ సంఖ్యెయవరు తేర్ గడెయాగిరుత్తారె —

బెంగళూరు.

	1005	1016	1019	1022	1024	1025	1035
1047	1056	1057	1059	1064	1065	1074	1077
1078	1079	1083	1085	1087	1090	1093	1094
1098	1100	1101	1105	1110	1111	1114	1121
1122	1123	1124	1126	1131	1152	1154	1163
1164	1165	1170	1171	1174	1180	1186	1187
1188	1187	119[illegible]	1190	1202	1205	1209	1211
1214	[illegible]	[illegible]27	1230	1231	1232	[illegible]	1237
1241	1243	124[illegible]	[illegible]	125[illegible]	1258	1267	127[illegible]
127[illegible]	1277	1258					

మ్యొసూరు

3280, 3282 3284 3286 3287 3289 3290, 329[illegible], 3297, 3304 3306 3309 3311 3314 3316, 3317 3319 3320 3325, 3331 3332, 3336 3341, 3345, 3346, 3348, 3351, 3352

హాసన.

2041 2044 2045 2046 2053 2054, 2055, 2056

శివమొగ్గె.

4162 4164, 4166, 4168, 4174 4175, 4176, 4178 4179 4182, 4187 4190 4191

TELEGRAPHIC SUMMRAY

తంతివర్తమాన సంగ్రహ

From the Madras Mail

MUTINY OF BLACKS AT SUAKIM

సువాకిం, ఫిబ్రవరి — సువాకింలో యిద్దరా నీగ్రోలు సేనెయు తిరుగిబిద్దు, రోజు గి కు దిసి పోరిదేయువరు కాదిరుచిదిరిదరు. ఆదవరిందు ఆ దొరెగళన్ను ఇల్లి కేలసియుల్పడువరు. సువాకింమేయిద్దర యాయు యుదిసి యిల్లి నరకతలెయు తెలిసిదారి ఇది సేనెయు పాంద్దారె

OCCUPATION OF A FORT BY BRITISH TROOPS

కైరో, ఫిబ్రవరి — బెరుట్‌బెరి బ్రిటిష్ సేనెయు తోకిటారు మొదలాగి గిడిదిక్కు ఆయుద మాడిల్లదవ ఒంటుకోటెయన్ను స్వాధీన మాడికొండదెరి ఎందు కేలిసియుదరు

A BATTLE EXPECTED

ఎల్ టెబ్ యింబల్లదల్లి గ్రహమ్ జనరలదవర సైన్య యుద్ధ సిద్ధవాదరు యుద్ధమాడుదరు నిరీక్షిసల్పట్టిదె.

SUPPLEMENTARY CREDIT FOR EGYPT

ఈజిప్ట్ ఖర్చిగె పరిపి ధనాధికొడల్పట్టిదె ఎందు కేళాగిదు.

BRITISH TROOPS MOVING EASTWARDS.

లండన్, ఫిబ్రవరి — రాయల్ ఐరిష్ రెజిమెంట్ ఇ కి ఎరడు దళగళు మత్తు కెనడియన్ రెజిమెంట్, ఇవరున్ను యిల్లియిద్ద హోర్స్ గార్డ్ సైనిందతాల్లిరిగూ అటు తగిలియవర్న్న వైదపరాయిరు. సెడేనురుక్కె ఆశేగ్రాండ్ పూరిగె హోరటరు.

FRANCE AND MADAGASCAR.

లండన్, ఫిబ్రవరి — మడగాస్కర్ దేశద్వీపదల్లి యుద్ధ ఫ్రెంచ్ దేశద వారరు సేనె బరువుదారాద నాగ్గి తెలి మొందలాగియిదలాగి అదేశిప మి రాజ మొందలారు నిలయమాడల్పట్టిరు. ఇదరిందేయంద ఫ్రెంచ్ సర్కారు దవరి సర్కాధారదల్లి అతిపాయవిరువంతె కాణుత్తదె.

SUMMARY OF NEWS

వర్తమాన సంగ్రహవు.

---o---

Acquittal.—మదరాస్ నల్లి మూరు బ్రాహ్మణరు సేరి ఒబ్బను నచ్చిద్దారి ఫోలీసినవరింద ఆరాపిసిల్పట్ట కలెబ్బరు ఆహారదియు దగ్గర పెంటయల్లి యుదిదుకోగే ఎదురిపుగే హార్ట్ గాపుయిలగే బిడుగడే యిందల్పట్టరు.- - ఇంధ్యన్ పేప్స్

Nizam's D P W — హైదరాబాద్ సంస్థాన ఇంజనీరు ఇరుగమి గవర్మెంట్ విషయదల్లి నిర్వహణకు గు ద్దోల్లద అధికారిగళ కేలసగళు కమ్మిటియు వ్యవహరిస ఇరిది సంస్థానద దర్శిత మేందలాదిరిగళ్ళు కేలసగళు కమ్మిటియూరిరుతిరువరు — టైమ్స్ ఆఫ్.

Sales of opium — యామేల్ సర్కారు సారిగళల్లి ఇంగ్లీష్ ఇట్టు ఏరాకిలిడ్డిక తీరిదరు చక్కిలం మత్తుది

[illegible]

The Rana of Jhalrapatan —[illegible]

Contingent expenditure —[illegible]

The new member of Council —[illegible]

The ruler of Kolhapore —[illegible]

Native community of Madras and Lord Ripon.—[illegible]

[illegible]

ADVERTISEMENTS

WANTED.

ಇವರಡಿ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು
ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ
ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಊಕೆಳಗೆರುಜು
ಮಾಡಿರುವವರು ದಾರಾಳವಾದ
ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು.

೧. ಭಾಗುರಿ ...	ಕೃತ	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ	,,	,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ	,,	,,
೪. ಧರಣೀಧರ ...	,,	,,
೫. ಸಾಯನಾಚಾರ್ಯ	,,	,,
೬. ಸುಂದರಾಜ	,,	,,
೭. ಮನರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ		,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ		,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ		,,
೧೦. ನಂದನಸೂರಿ	,,	,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ	,,	,,

ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ
ಮೈಲಾಪೂರ್ } ಆರ್. ರಘುನಾಥರಾವ್
[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...	೧—೪—೦
[illegible] ...	೦—೧೨—೦
[illegible] ...	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible] ...	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೧೪—೦
[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible] ...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible] ..	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೩—[illegible]
[illegible]	೦—೨—[illegible]
[illegible] ...	೦—೮—೦
[illegible]	೦—೨—[illegible]
[illegible] ...	೦—೬—[illegible]
[illegible] ...	೦—೨—೦
[illegible]	[illegible]

[illegible]

" ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ "

[illegible]

[illegible] ...	[illegible]—೦—೦
[illegible]	೬—೦—೦
[illegible]	೬—೦—೦
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	೦—[illegible]—೦
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರೇಟ್.

[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE—MONDAY, MARCH 10, 1884. [No. 10.

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು—೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೦.

ADVERTISEMENTS

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ.

[illegible]

DRS. ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

[illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಆರ್ ಜಾನ್ಜ್ ಎಂ. ಡಿ. ಸಿ. ಎಂ.

[illegible]

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು.

[illegible]

ROBT CARRUTHERS, Corpl.,
A. H. Corps

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ. ಎಂಗ್ಲರ್,
ಕೊಲಂಬೊ.

[illegible]

ಕೊಲಂಬೊ, ೧೮೮೩ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮ನೇ.

ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ.

(Signed) FREDERICK J. HORSFALL.

[illegible]

ANNIE STRIPLES.

[illegible]

EDGAR C. DEMBLETON
Dy Queens Advocate (Acting,)
For Northern & Eastern Provinces,
Ceylon

To Dr J ENGLER,
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

[illegible]

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

[illegible] ನೋಟಿಸು.

ಕೋಲಾರ ದೊಡ್ಡಪೇಟೆ ಸಾಹುಕಾರ್ ಬ್ಯಾಂಕ್
(ಲಿಮಿಟೆಡ್ ನಿಂದ.)

ಇದರಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಚಲಿಕೆ ಪತ್ರಗಳು, ಚಿಕರಿಗಳು, ಫರ್ನಿಚರ್ ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇವುಗಳು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಆರ್ಡರು ಮೇರೆ ೧೮ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರೆಲ್ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲಾಗಿ ಯುತ್ತು ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿನವರಿವಿಗೆ ದಿನವಹಿ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ೧೨ ಘಂಟೇ ಮೊದಲಾಯಿತು ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಘಂಟೇ ವರಿಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಫೌಸಬಳಿ ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರುಗಳಿಂದ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವು.

ಷರತ್ತು.

ನಗದು ಹಣ.

ಇತರ ತಪ್ಸೀಲುಗಳನ್ನು ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರುಗಳಿಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶೀತಾರಾಮಪ್ಪ, ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MARCH 10, 1884.

THE BANGALORE FORT.

ಕೇವಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆಯನ್ನು ಕಾಯಂ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಸ್ಥಳ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೋರಿ ಅದನ್ನು ಕೆಡವಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು [illegible] ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಥಾ ಪ್ರಿಯವಾದವು ಈಗ ಕಾರ್ಯತಃ [illegible] ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಈ ಕೋಟೆಯ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಮಾರುವ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ [illegible] ರಿವಮೆಂಟ್ ಜನರು [illegible] ಕೋಟೆಯ ನಾಶನ [illegible] ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೀ ಕೋಟೆ ಯಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟೇ ಯೆಂದು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಬಲವಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥ ಈ ಕೋಟೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅದರ ಸ್ವಂತ ಯೋಗ್ಯತೆ [illegible] ಉಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ [illegible] ಅದು ಯೆಂಥಾ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದೀತೋ ಅಂಥ ಪ್ರಯಾಣದೇಶ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಓದುವವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಯಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿಯೂ, ಧರ್ಮಿಷ್ಠನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಮಾಗಡಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡನಿಗೆ ಈ ಕೋಟೆಯು ಮೊದಲು ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರ ಸಮಕಾಲೀನನಾದ ಹೈದರಲ್ಲಿಖಾನನು ಜಯಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕೋಟೆಯು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. [illegible] ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಿದ ದರ್ಗಾದಲ್ಲಿ [illegible] ದಿನಕ್ಕೆ [illegible] ಹೈದರಲ್ಲಿಖಾನರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆ ಈ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇಂಗ್ಲೀಷರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಯವರಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ನ್‌ವಾಲಿಸ್ ಯವರು ಈ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] ಟಿಪ್ಪೂಸುಲ್ತಾನನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷರವರು ಟೀಪ್ಪೂ ಸುಲ್ತಾನರನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರಿಗೆ ದೌಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಈ ಕೋಟೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಶಿಬಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ದೌಲತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರವರ ಸ್ವಾಧೀನವಾದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಮಾರ್ಕ್ ಕಬ್ಬನ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಈ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಫೀಸನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಗದು ಇತ್ತೆಂದು ಈಗ ಜನಗಳು ಕಥಾರೂಪವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದು ಇದೇ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಅಂಶ ಬೇರೊಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಯೇನಂದರೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ವಿಷಯದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಅದು ಪಕ್ಷಪಾತಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಯಿಲ್ಲದಿಲ್ಲವು. ಅಯಾಕಾಲ್ಕವು ಯಾವದೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಅದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ೧೭೯೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಮಾರ್ಚಿ ಅಂದರೆ [illegible] ಇದರ ಕೆಲಸಾಯಿಲಾ ಕೋಟೆಯೊಳಗೆ ಎನಿಸಿ [illegible] ಟಿಪ್ಪೂ ಸುಲ್ತಾನನು [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ, ಆಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವುಂಟಾಯಿತು. ಆಗಿನ ಯುದ್ಧದಿಂದ ಕೋಟೆ ಹಾಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ವನೆಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಲಿದ್ದವು. ಬಹು ಕಾಲದಿಂದಲು ಇದ್ದ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

DISPOSAL OF ABKARI TENDERS.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀ [illegible] ರವರು ಮಾಡುವ ಅಬ್ಕಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆ [illegible] ದರಖಾಸ್ತುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಬ್ಬ ಬಾತಮೀದಾರನು ತಿಳಿಸುವ ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆ, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—

ಈ ದೇಶದ ಶೇಂದಿ ಸರಾಬ್ ಕಳ್ಳು ಮಾರಾಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಕಾರ್ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಲಿಸ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯವನ್ನೂ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ದುರಭ್ಯಾಸವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮೊದಲು ಕಿವಿಗೆ ಅಗತ್ಯವೆಂತಲೂ, ಪರಸ್ಥಳದವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ [illegible] ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಗೊತ್ತುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕರಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಅದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಯೆಲ್ಲರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಿದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. [illegible] ಇದಕ್ಕೆ ಯೆಂಬ ಕಾರಣ [illegible] ಉಪಯೋಗಕಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. [illegible] ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. [illegible] ಅಂದರೆ, ಉಪಪನ್ನವಾದವರು ಧನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹುವಿಧ ಅನುಕೂಲಗಳುಂಟಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು, ಅಬ್ಕಾರಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಲಾಭಕರವಾದ ವ್ಯಾಪಾರ ಬೇರೊಂದಿರಲಾರದೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾವಿವೇಕ ಸಂಪನ್ನರಾದವರು ಗೌರವ್ಯರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪಾಲಾಪವಾದ ಸರಾಬ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಗೌರವ ಅನ್ಯಥಾ ಉಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜಕೀಯ [illegible] ಶರಾಬ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಜನರುಗಳು, ಇನಾಂದಾರರು, ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಈ ಶರಾಬ್ ಗುತ್ತಿಗೆ ಯೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಸನ್ನದುಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡು ಹೇಳುವದಲ್ಲವೆ, ಅಂಥಾ ಸನ್ನದುಗಳ ಜೆಡಿಯಿಂದ [illegible] ಇನಾಂದಾರರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅರ್ಥಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಸನ್ನದ್ ಕೊಟ್ಟವರು ಅವಿವೇಕಿಗಳೆಂದು ಹಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ [illegible]

ಅಬ್ಕಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ [illegible] ಪ್ರಬಲ [illegible] ಧರ್ಮಕ್ಕುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಶಾಲೆ, ನೇ [illegible] ಹುಟ್ಟಿದರು. ಅವನ್ನು [illegible] ಯಾವದಂದರೆ, ೧ನೇ—ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ದರಖಾಸ್ತು ಮೊದಲು [illegible] ದರಖಾಸ್ತು ಮೊದಲಿಗೆ [illegible] ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮೊದಲು [illegible] ೨ನೇ—ದರಖಾಸ್ತು ಮಂಜೂರು [illegible] ದರಖಾಸ್ತುದಾರನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಲ್ಲದಂತೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ೧ನೇ ಕಂಡ ದರಖಾಸ್ತು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ—ಈಡಿಗೆ ಸೀಲ್ಡ್ ಟೆಂಡರ್, ಅಂದರೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಪ್ರೋಟೋ [illegible] ಬದಲಾಗಿ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು [illegible] ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ನಾಡಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ [illegible]. ಇದರಿಂದ ದರಖಾಸ್ತು ದಾರನು ಕನ್ನ ಲಾಭವನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ [illegible] ತಾನು ಯೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಲ್ಲದೆ, ಇತರರು ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಳುವದರ ಮೂಲಕ ಅವನಿಗೆ ಇಜಾರೇ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ಹರ್ರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ೨ನೇದು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮೊದಲು—ದರಖಾಸ್ತುದಾರನು ಕನ್ನ ದರಖಾಸ್ತು ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇನೇ ಒಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಮುಂದಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೩ನೇ—ದರಖಾಸ್ತುದಾರನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಕಾರಣ ಹೇಳದೇನೇ ಯಾವ ದರಖಾಸ್ತನ್ನಾದರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ನಿಬಂಧನೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. "ಕಾರಣ ಹೇಳದೇನೇ" ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲವು, ಪರಂತು ಕಾರಣ ಹೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಿಗೆ ನಷ್ಟವೆಂಬ ಮೋಹವಿನೋದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲವು.

ಈ ಸಲ ಆದ ಕೈ ಸಲಾಮಿಯು ಪ್ರಜಾರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬನ ದರಖಾಸ್ತಿನ ಮೊಬಲಗು ಯೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವನ ಕರಪ, "ಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇತರ ದರಖಾಸ್ತು [illegible] ಕೆಲವು ಸಾಹೇಬ್ [illegible] ಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದರಖಾಸ್ತುದಾರರಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಸಾದ ಮಾಡಿ, ಅಧಿಕಾರ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಲಾಭವನ್ನು [illegible] ಅನುಭವಿಸಬಹುದೆಂದು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದರು ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆ? ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಹಾಗೆ ದರಖಾಸ್ತುದಾರರಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಅಜ್ಞರಫಲವನ್ನನುಭವಿಸಬೇಕಾದವನಾಗಿ ಮಿಕ್ಕವರು ಭಗ್ನಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೇಟಿವ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಾದದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರ್ ಲಾಭದ ಮೇಲೆ ಸಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಡದೆ, ಧನಕಿ [illegible] ಗಳಿಯಾದ ಅನೇಕ ಜಾಬ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಯೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟು, ಯೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿದರು. [illegible] ರಕ್ಷಿತ ಯೆಂದಿಗೂ ಬರಲಾರದು. ಅವರು ವೃಥಾ ಒಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಎಂದು ಹೇಳುವದು ಒಬ್ಬ ಬಾತಮೀದಾರನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ [illegible] ಅಬ್ಕಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಾರರಿಂದ [illegible] ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ದರಖಾಸ್ತನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ [illegible] ಇದನ್ನು ಕುರಿತು [illegible] ಸರ್ಕಾರ್ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ [illegible] ಗೆಜೆಟ್ [illegible] ದರಖಾಸ್ತು [illegible] ಕೊಂಡ [illegible] ಅನೇಕ [illegible] ಸರಕಾರ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷರವರ [illegible] ಅನುಸರಿಸುವದು [illegible] ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈಸ, ಸ್ಥಾನಿಕರಿಗೂ ಬಹಳ [illegible] ಕಂಡರೆ, ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಯಿಂದ ನೇ [illegible] ಪದ್ಧತಿ [illegible] ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ್ಧತಿ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಂಗ್ಲೀಷರ [illegible] ಅನುಭವಕ್ಕೆ, ಬಂದ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವರಲ್ಲಿ [illegible]

Occasional Notes.
ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಸಮಾಚಾರ

The Salt Revenue—ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಮೊದಲಿನ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದೊಳು ೧೫,೨೦೨,೦೦೦ ಮಣ ಉಪ್ಪು ಖರ್ಚಾಗಿ, ೪,೫೭,೧೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

Closing of the Calcutta Exhibition. ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಶಾಲೆಯು ವೈಸ್ ರಾಯ್ ಅವರಿಂದ ಈಚಿನ ಬರಖಾಸ್ತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಯಥೋಚಿತ ಉತ್ಸವ ನಡೆಯಿತು.

M A Degree—ಈ ಸಲದ ಮದರಾಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಂ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ [illegible] ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎ. ಸಿ. [illegible], ಬಿ. ಎ. ಎಲ್. ಎಲ್. [illegible], ಬಿ. ಎ.

The Foreign Secretary.—ಇಂಡ್ಯಾಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಫಾರಿನ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಮಾರ್ಟಿಮರ್ ಡ್ಯೂರಾಂಡ್ ರವರು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಈ ತಿಂಗಳ ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸುವರು.

A well earned promotion.—[illegible]

The Behar Zemindars and the Tenancy Bill.—[illegible]

Indian wedding a help to the poor.—[illegible]

A report.—[illegible]

General Daoud Shah.—[illegible]

Railway conference closed.—[illegible]

Murder.—[illegible]

A sudden change of sex.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Royal liberality.—[illegible]

[illegible]

The Holi feast.—[illegible]

A present to Lady Ripon.—[illegible]

New Munsiff Courts.—[illegible]

Kandayam payment by men of the Local Force.—[illegible]

Official changes.—[illegible]

Another theft.—[illegible]

[illegible]

Floating festival.—[illegible]

The Nizam's recovery.—[illegible]

Theft.—ಎರಡು ವಾರಗಳ ಹಿಂದೆ [illegible]

[illegible]

NEWS LETTERS.

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

—:0.—

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

ಕಮ್ಮಪಿಧೇಯ ಎಂ. ಎ. ಶಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್, ಸೆಕ್ರಿಟರಿ.

[illegible]

WANTED

ಇದರಡಿ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು
ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ
ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ರುಜು
ಮಾಡಿರುವವರು ದಾರಾಳವಾದ
ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು.

೧. ಭಾಗುರಿ ...	ಕೃತ	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ ...	,,	,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ	,,	,,
೪. ಧರಣೀಧರ ..	,,	,,
೫. ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯ	,,	,,
೬. ನಂದರಾಜ ...	,,	,,
೭. ಮನ್ವರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ		,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ		,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ		,,
೧೦. ಸುದರ್ಶನಸೂರಿ	,,	,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ	,,	,,

ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ
ಮೈಲಾಪೂರ್ [illegible] } ಆರ್. ರಘುನಾಥರಾವ್.

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು

[illegible]

ಸಂಸ್ಕೃತ [illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೇಯ ರೇಟ್.

[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE—MONDAY, MARCH 17, 1884. [No 11.

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು — [illegible] ಸೋಮವಾರ [ಸಂಖ್ಯೆ ೧೧.

ADVERTISEMENTS

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ.

[illegible]

DRS. ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

[illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ ಜಾನ್ಜ್ ಎಂ. ಬಿ. ಸಿ. ಎಂ

[illegible]

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು.

[illegible]

ROBT CARRUTHERS, Col.
A H Cole

[illegible]

(Signed) FREDERICK J HORSFALL

[illegible]

Frank C Dumbleton
By Queens Advocate (Acting)
For Northern & Eastern Provinces
Ceylon

To Dr J ENGLER
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

[illegible]

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6-0

[illegible]

[illegible]	... ...	[illegible] ೫—೦—೦
[illegible]		೦—[illegible]—೦

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA

[illegible]

MONDAY, MARCH 17, 1884.

HINDU MATAMS.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Occasional Notes

[illegible]

The opium department—[illegible]

The Bellary Hospet Railway—[illegible]

The Viceroy's return to England—[illegible]

Transfer of Army Hd. Quarters.—[illegible]

A report confirmed—[illegible]

The Eastern Bengal Railway—[illegible]

Survey of the Chanda Railway—[illegible]

[illegible]

A great jewel robbery—[illegible] ३०,००० [illegible]

The Ryot of Kolhapore—[illegible]

Extension of Railway communication in India.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Chief Justice of the proposed High Court.—[illegible]

The Maharaja's Council—[illegible]

[illegible]

Dr Choksi.— [illegible]

A new dramatic Company — [illegible]

The Nageswara Temple — [illegible]

A police constable in trouble — [illegible]

Oopanayanam Ceremony — [illegible]

[illegible]

The Rift process — [illegible]

The weather — [illegible]

Death from miscarriage — [illegible]

[illegible]

MYSORE GAZETTE

[illegible]

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMRAY

[illegible]

From the Madras Mail

ADVANCE OF BRITISH TROOPS.

[illegible]

TURKISH TROOPS OFFERED FOR SOUDAN SERVICE

[illegible]

THE RUSSIANS IN CENTRAL ASIA

[illegible]

FIRING NEAR SUAKIN. ENTIRE BRITISH FORCE DESPATCHED

[illegible]

RETENTION OF THE RED SEA PORTS

[illegible]

INSURRECTION IN UPPER BURMAH. BHAMO INVESTED.

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹ.

Tickets for S. I. Railway.—[illegible]

Ammunition boxes.—[illegible] —ಶ್ರೀಲಂಕಾ.

The Arconum Junction Station.—[illegible]

The Hyderabad Census of 1881.—[illegible]

The M. L. and B. L. Examinations.—[illegible] —ಶ್ರೀಲಂಕಾ.

A dancing girl's receipts.—[illegible]

Saloon carriage.—[illegible]

A second Saloon case.—[illegible]

[illegible]

Business hours of H. H. the Nizam.—[illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

ಮೇಲುಕೋಟೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವರ್ಧನೀ ಸಭಾ.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕ ... ಹಣ [illegible] ... ೦—೨—೦

[illegible] ... ೦—೨—೦

[illegible]

ವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ.

ರಥ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಯಂ. ಜಿ. ಶಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್,

ಶಿಕ್ಷಕ

ಮೇಲುಕೋಟೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವರ್ಧನೀ ಸಭಾ.

WANTED

ಇವರದಿ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈಕಳಗೆರುವ ಪಾಡಿರುವವರು ಹಾರಾಳವಾದ ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು.

೧. ಭಾಗುರಿ ...	ಕೃತ	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ	,,	,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ	,,	,,
೪. ಧರಣೀಧರ ...	,,	,,
೫. ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯ	,,	,,
೬. ನಂದರಾಜ ...	,,	,,
೭. ಮನವಾರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ		,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ		,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ		,,
೧೦. ನಂದನಸೂರಿ	,,	,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ	,,	,,

ಕೃಷ್ಣವಿಲಾಸ ಮುದ್ರಾಶಾಲೆ } ಆರ್. ರಘುನಾಥರಾವ್.

ಬೆಂ. }

ಇದರಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕಿರುವವು.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕೆಯುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...	೧—೪—೦
[illegible] ...	೦—೧೨—೦
[illegible] (ಟಿಪ್ಪಣಿ) ...	೦—೩—೦
[illegible] ಸುಭಾಷಿತ.	೦—೫—೦
[illegible] ...	೦—೪—೦
[illegible] ...	೦—೧೪—೦
[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible] ...	೦—೭—೦
[illegible] ...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೭—೦
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೩—೬
[illegible]	೦—೨—೬
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೭—೯
[illegible]	೦—೧—೦

[illegible]

[illegible] ...	೨—೦—೦
[illegible] ..	೦—[illegible]—೦
[illegible] ..	೩—[illegible]
[illegible] ...	೩—[illegible]
[illegible]	
[illegible] ...	೭—೧—೦
[illegible]	೦—೮—೦
[illegible] ...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...	೦—೩—[illegible]
[illegible] ...	೦—೫—[illegible]
[illegible] ...	೦—೩—೦
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	೦—೧—೦
[illegible]	೦—೮—೦

[illegible]

« ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ »

ಪ್ರಕಟನ ಕ್ರಮಗಳು.

[illegible] ... ೧೦—೦—೦

[illegible] ... ೬—೦—೦

[illegible] ... ೬—೦—೦

[illegible] ... ೦—೮—೦

[illegible] ... ೦—೫—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ ರಿವಾಜ್.

[illegible]	ಲೈನ್ಗೆ	೦—೨—೦
[illegible]	ಲೈನ್ಗೆ	೦—೧—೦

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE.—MONDAY, MARCH 24, 1884. [No 12.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—[illegible] ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೨.

ADVERTISEMENTS.

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ.

[illegible]

DRS. ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಾಕ್ತರುಗಳು

[illegible]

ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವರು

[illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಆರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಎಂ. ಬಿ. ಸಿ. ಎಂ.

[illegible]

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು.

[illegible]

ROBT CARRUTHERS, Corpl.

A. H. Cokis

[illegible]

(Signed) FREDERICK J. HORSFALL.

[illegible]

ANNIE STEPPLES.

[illegible]

EDWARD C. DUMBLETON,
Dy. Queen's Advocate, (Acting,)
For Northern & Eastern Provinces,
Ceylon.

To Dr J. ENGLER,
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

[illegible]

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್‌ಬೋರ್ಡಾಫಿಸ್.
ನೋಟಿಸ್.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ಹಳೇ ಅರಮನೆಯೆಂಬ ಕಟ್ಟಡದಬಾಬತು ಕೆಲವು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ತ್ಯಾಗದ ಕಂಭಗಳು ಮತ್ತು ತೊಲೆಗಳು ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅನಂತರ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತೆಂದು ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಹರಾಜ್ ಷರತ್ತುಗಳು—೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನ ೬೮—೬೯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿ ಇರುವ ಷರತ್ತುಗಳಾಗಿರುತ್ತೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತಾ|| ೧೯ನೇ ಮಾರ್ಚ್, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ. — ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ವೈಸ್‌ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MARCH 24, 1884.

MYSORE STATE AFFAIRS.

ಈಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತ, ಸ್ವಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತಲಿವೆ. ಅವರೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬಂದ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ತಿಳಿಸಿದ ಅಂಶವೆಲ್ಲವು ನಿರಾಧಾರವಾದವೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ, ನಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರವೂ ಈಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಇರುವವೆಂದು ಅನುಮೋದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಶಕ್ಯವಾಗಿರುವದು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರು ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಕರಾಗಿ, ಈ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಸ್ವಯಂ ವಹಿಸುವ ಕಾಲ ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವದೇಶ ಅರಸರ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಮೊದಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಒದಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಆಸಂದರ್ಭದೊಳು ಇಲ್ಲಿನ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಜೇಂಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಯವರು, ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿವೇಕಗಳಿಂದ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದ ಯೋಗ್ಯದೇಶೀಯರನೇಕರ ಕಡೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಧಿಪರ್ಯಂತ ಉದಾಸೀನಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಕೇವಲ ಅಂತರಂಗ ರಾಗಿದ್ದ ಚಾಂಪ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರನ್ನು ಅರಮನೆಯ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕೆಲಸದಿಂದ ಎಕಾಏಕಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಮೊಕರರ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರು, ಈ ದೇಶೀಯರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಕಾಶವಂಟುಮಾಡಿ ಅವರ ವ್ಯಾಪಕತೆಗೂ ಯೋಗ್ಯತೆಗೂ ತಕ್ಕದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಂತಾದರಾಗಿ, ಆದುಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವ ಇತರರನ್ನು ದೂರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ, ಈಗಿನ ದಿವಾನರಾಗಲೊಲ್ಲೆಂದು ಅಗಲ್ ಬಾರದುಗಳವರಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಯೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಆಶ್ರಿತರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಯವರಿಗೆ ಸ್ವದೇಶಸಿದ್ಧವಾದ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮಿ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕವಾದ ಸಹಾಯವೂ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ ಜೇಂಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಯವರು ದಿವಾನಗಿರಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಮಿ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯೇನ ಸಮೂದಿಸಿ ಲಾಯಖಾದವರನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೂಡಲೆ ಮಿ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರೇ ದಿವಾನರಾಗಿ ನೇಮಕವಾದ ದ್ದರಿಂದ ಅದು ಮೊದಲು ನಿರಂಕುಶವಾದ ಅಧಿಕಾರ ವನ್ನು ಹಿಡಿದರು. ಸ್ವದೇಶೀಯರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಆಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರಕ್ರಮವು ಆ ಸ್ಮೃತಿ ಪರಿಸಮಾಪ್ತವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಸರ್ ಜೇಂಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಯವರೂ ಮಿ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರೂ ಮೊದಲನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತರಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾದವರಿಗೂ ದಲ್ಲಿ ಅನುಪಂತವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಪರಾಗಿ ಸುರು ಯುವ ಪ್ರಕೃತ ದಿವಾನರವರನ್ನು ಅತ್ಯಾಶ್ರಿತನ ತಿಳಿಸಿ ಹೋದರು. ಅದುಮೊದಲು ಈಗಿನ ದಿವಾನರವರು ದಿವಾನರೆಯೇ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಘೋಷಿಸುತಲಿದ್ದಾರೆ. ಸುನಾದಿಂದಲೂ, ಹಿಮಾಲಯದಿಂದಲೂ ಅರ್ಹರಾಗದವರನ್ನು ಅನರ್ಹರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಅನರ್ಹರನ್ನು ಅರ್ಹರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಯವರು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ, ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಕಿ ನಡಿಸುತಬಂದಾಗ್ಯೂ ಅಂತರಂಗವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶೀಯರ ಬಹು, ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾವು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಯಾವಾಗಲಾದರು ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ವದೇಶಾನ್ಯದೇಶೀಯರಿಬ್ಬರು ಪ್ರತಿಕಾಲದಲ್ಲಿಬಂದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸ್ವದೇಶೀಯರಿಗೆ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೆಂತಲೂ, ತಿಳಿಸುತಲಿದ್ದರು. ಇತರರಾರನ್ನು ಅಭಿಮಾಯಿಸದೆ ಮಾಡದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾದಾಗೆಲ್ಲ ಅನ್ಯಥಾ ನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಅದು ಕೇವಲ ಓಪಚಾರಿಕವೆಂತಲೂ ಅಂತರವಾದ ಮಾತಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಹೇಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಒಪ್ಪಿಸಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಸ್ವಯಂ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸುವವರೆಗೂ ಮುಂದೆ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸದಂತಾ ಸ್ವಪರಭೇದಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವುಂಟು ಮಾಡಲಾರರೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಮೂರುವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರರಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೌನ್ಸಿಲರ್ ಗಳೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ಅದರಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದವರೆಂತಲೂ ಜನಗಳು ಯುಕ್ತವರಿಸಿದ್ದರು, ಹಾಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯುದನದೊಡನೆ ಕೂಡ ಕಷ್ಟಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಕಲವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಮುಂದೆ ತಮಗೆ ದೊರಕುವದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಕಾಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಡೆಂಫ್ ಮಿ॥ ಪ್ರೋಕ್ಟರ್ ಯವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ದ್ದೇಶಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದರೇನಂದರೆ, ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಈಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದ ಜನಗಳು ಕರೆಯಿಸಲ್ಪಡಲಾರರು, ನಿಮ್ಮ ಶ್ರಮವನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವರು, ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದಲೂ ಯೆಲ್ಲರೂ ಪಕ್ಷದೊಳಗೂ ಉದಯವಾದೆವೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಾ ಆಧಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಸಂದರ್ಭವೂ ಅವಕಾಶವೂ ಪುಂಟಾಗುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮುಂದೆ ಸಾಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಫಲಗೊಳಿಸುವರೋ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿನೋಡಿದರೆ, ಸರ್ ಜೇಂಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಯವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಏರ್ಪಾಡಾದವು ಅಂಕುರಿಸಿ ನಾನಾವಿಧದಿಂ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿ ಈಗ ಫಲಪ್ರದವಾಗುತಲಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೈಕೋರ್ಟು ಯೋಜನಾದು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಯೆಂದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುವ ಜಾರಿ ಸುಕರ್ಯ ಕಾಲೇಜು ಮೊದಲು ಹೈಕೋರ್ಟು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರುಯಿಂದ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪೀಲ್ ದುಯ್ಯಂ ಚೆಜ್ಜೀಕಲಸವು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಪಿಂಚಿಣಿಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರವಿಚಾರವಿಲ್ಲ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು. ಇನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗದೆ ಇರುವ ಮೂರನೇ ಜಡ್ಜೀಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ದಿನದ ಪತ್ರಿಕಾದ ಒಂದೊಂದುಬಗೆಯಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿದೆ. ಇದು ಹೇಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಒಂದು ದೇಶದ ಯೆರಡು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜೀಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶುಭವಾರ್ತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದುವು ಪ್ರಸಕ್ತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸದಗಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಕೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲರು ಹಿಂಜರಿದರಂತೆ. ಅದಾಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ದಿವಾನರು ಹಿರಿಯೇದಿಯಾದ ಮೇಲಿನಡ್ರಸ್ಸಿನ ರಂಗನಾಥವರು ಸದರೀ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ ಪುಂಟಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಬಾದಿತಪ್ಪಿ ಆಗುವದಾಗ ಹೈಕೋರ್ಟು ಅಪ್ಪೀಲ್ ಜಡ್ಜಿ ಯಾಗದ ಮಿ॥ ರಾಮಚಂದ್ರ ಅಯ್ಯರ್ ಯೆಂಬವರು ಮೂರನೇ ಜಡ್ಜಿಯಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿ ಬರುವರೆಂದು ಈಗ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಸೂಲಕ ತಿಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಯಿರಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳ ಬಗೆಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಪತ್ರಿಕಾದವೇ ನಿಜವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದೆಂದು ನಾವು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಕೃತಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾಗಿಯೂ ಅರ್ಹರಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯರೂ ಇಲ್ಲಿನವರನ್ನೆಲ್ಲಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದ ಕರೆಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿನೋಡಿ ದೊಡ್ಡ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗಿಂತಲೂ ಬಗೆಕಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದೊ ದು, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿನವರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದರೂ ಸ್ವದೇಶೀಯರಿಗೆ ಕೊಡಕೂಡದೆಂಬ ನಿಯಮವೊಂದು. ಈ ಯೆರಡು ಕಾರಣಗಳು ವಿನಾ ಬೇರೊಂದೂ ನಮ್ಮಬುದ್ಧಿಸ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವು. ವಿದ್ಯಾವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನವರು ಬಗೆಕಯವರಿಗೆ ಸ್ಯಾನ್ಯರೆಂದು ವಿವೇಕಿಗಳಾದವರೊಬ್ಬರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ಮಿ॥ ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯರವರು ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಕಪೂರ್ಣರಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಯೆಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಹೇಳಲಾರೆವು. ಪರಂತು ಈ ದೇಶದವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವವು ಕೇವಲ ಅಲ್ಪವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯು ದುಸ್ತರವಾಗಿರುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜಡ್ಜೀಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಲಾಯರ್ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮರ್ಥರಾಗಿಯೂ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವರನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಸುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಿನಾ ಬೇರೊಂದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ಸ್ವದೇಶೀಯ ಪರದೇಶೀಯರೆಂಬ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೂ ತಿರಸ್ಕಾರ ರಾಜಕೀಯಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲ ನಿವೃತ್ತವಾಗಿ, ಮುಂದೆ ದೇಶವು ಕ್ಷೇಮಪಡುವದೆಂದು ಬಹುತರವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಭಾವವು ಯೆಂದಿನಂತೆಯೇ ಇದೆಯೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ವಿಷಯದೊಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರಗಳು ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ ಕಾರಣವು ಮುಂದೆ ಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಇನ್ನುಮೇಲಾದರೂ ಅವರು ಅಶ್ವಯದಶ್ರೀವಾದ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಉಪಕೃತವಾಗಿ ಉಪಾಯಿಸಿ ತಮಗೂ ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ತೇಜಸ್ಸನ್ನುಂಟುಮಾಡುವರು ಉಚಿತವಾಗಿರುವರು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಪರಿವೇಷ್ಟಿಸಿರುವವರಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ರಾಜಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಪಕ್ಷಪರ ರಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕಾಟಕರಿಗೆ ಇಂಥೇಕಾದ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಹಾನಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲದೆ ಅರ್ಹ ಗಾದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಯೋಗ್ಯತಾಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವದು.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದುರಾಷ್ಟ್ರಮನಸ್ಕರಾದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟರವರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವರೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

A MISREPRESENTATION.

ಕಳೆದವಾರದೊಳು ಈ ಪೂನಾ ಧರ್ಮಾಂಬುಧಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲ್ಲೋವ್ಸ್ ಅವರ ಯಿಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಲಕತ್ತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬೊರವಡಿಸಿ ಮುಂದೆ ಯಿಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗದೆಂದು ಅವರು ಯೆಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—"ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಪುಂಟಾಗತಕ್ಕ ತೊಡಕುಗಳಿಗೆ ಪರಾರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದೆ. ಪಡೆದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಛೇರಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರಭೃತಿಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಪದಾಧಿಕಾರವಾಗಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರಂಜೀ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕಳಿದ ಹಾವುದಿವಸಗಳಿಂದರಂಗನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯ ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇಯಿರತಕ್ಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕುಲದವರು ಕೂಡಿ ತೆಪ್ಪದೊಳಗಿರುವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸುತಲಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಮಂದಿಯ ಸ್ಪರ್ಶದೋಷದಿಂದ ಶುದ್ಧಾಂಗರಾದ ಅನುಭವಸ್ಥರಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೊಡದ ಒಂದುವೇಳೆ ಕಳೆದು ಹೋದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅದು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ್ದು; ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹೋಟಗಳನ್ನು ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪುಂಟುಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೇ ಉಪಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ತಾಪ್ಪವೇನಾದರೂ ಪುಂಟಾದರೆ ಆಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಇಂತಾ ಅಜ್ಞಾನ ನಿವಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಯಾ ಕೋಪ ಒದಗಿಸಿದೆಂತ ಕೊಟ್ಟು ಇದ್ದರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆವು. ಅವರೇನ ಯೋಚಿಸಿರು? ಯೆಂಬದು."

ಮೇಲಿನಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಶುದ್ಧಾಂಗ ಯುಕ್ತವಾದದ್ದಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಾಸ್ತವ್ಯಾಂಶವಿಲ್ಲವು. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಮಾಡಿಸುವಾಗ ಜನಸಮ್ಮರ್ದದಿಂದ ಅಪಾಯ ಒಂದುವೇಳೆ ಪುಂಟಾಗಬಹುದಾದರೂ ಅಂತಹದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬೇಕಾದ ಪೊಲೀಸ್ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಪುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಕೈಬರಸ ಕೊಡುವವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿದಲ್ಲದೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ, ತಮಗೆ ಅದು ನಿರುಪದ್ರವವಾದದ್ದೆಂದು ತೋರಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಭಗವತ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಯ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು ಸದರೀ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಷರತ್ತಿನಪ್ರಕಾರ ಅಪಾಯಗಳೇನೂ ಪುಂಟಾಗದೆಯಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬಸ್ತು ಧರ್ಮಕರ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಪುಷ್ಕರಿಣಿ ನೋಡುವ ಉಪಾಯವೆಂದು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ [illegible] ನಗಳನ್ನು ಕೆಪ್ಪದೊಳಗಿನ ಬರಾಕ್ ಬಾಗಿಲು ದಾಗಿ ಬಿಡಾಡಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದರದೆಸೆಯಿಂದ ಅಪಾಯ ಪುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಪಾಪಾಹಿ ಸ್ವರಿಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವು. ಕೆಪ್ಪಕ್ಕೆ ಅಥವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪಿಂಗಾಣಿಗಳ ಓನರ್ಸ್ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಅದು ಸಹ ಅಲ್ಲದೆಯಿರುವ ಕಡೆಗಳ!

[illegible]

Occasional Notes.

[illegible]

The Viceroy's retirement—[illegible]

Deaths from Small-pox.—[illegible]

Sale of Government presents.—[illegible]

Famine relief works—[illegible]

Appointment.—[illegible]

The Dewan of Baroda.—[illegible]

A report—[illegible]

The advocates of Rangoon—[illegible]

The new Municipal Act—[illegible]

[illegible]

The rising of the Kachins—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Contemptated reductions in the Mysore State.—[illegible]

Failures in B A. Examination.—[illegible]

Installation day.—[illegible]

Dewan's visit to the Central College—[illegible]

[illegible]

The Srirangapatam murder case—[illegible]

Ball practicing—[illegible]

A new compilation—[illegible]

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

From the Madras Mail.

THE WAR IN SOUDAN.

[illegible]

DEMONSTRATION AGAINST OSMAN DIGMA.

[illegible]

THE WAR IN CHINA.

[illegible]

MR. GLADSTONE'S RECOVERING

[illegible]

FLIGHT OF OSMAN DIGMA INTO THE INTERIOR.

[illegible]

SUBMISSION OF THE SHEIKS TO GENERAL GORDON.

[illegible]

THREE SPANISH GENERALS ARRESTED.

[illegible]

INDIAN GOLD AND SILVER PLATE DUTIES

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು

Easter Holidays.— [illegible]

The Degree Examinations — [illegible]

The Kollhapore festivities.— [illegible]

Mahajana Sabha — [illegible]

(೧) [illegible]

(೨) [illegible]

(೩) [illegible]

(೪) [illegible]

(೫) [illegible]

(೬) [illegible]

(೭) [illegible]

(೮) [illegible]

(೯) [illegible]

(೧೦) [illegible]

(೧೧) [illegible]

ADVERTISEMENTS.

WANTED

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಉಚಿತವಾದ ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು.

೧. ಭಾಗುರಿ ... ಕೃತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ ... ,, ,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ ,, ,,
೪. ಧರಣೀಧರ ... ,, ,,
೫. ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯ ,, ,,
೬. ನಂದರಾಜ ... ,, ,,
೭. ಮನ್ವರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ ,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ ,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ ,,
೧೦. ನಂದನಸೂರಿ ,, ,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ ,, ,,

[illegible]

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೧— ೪—೦
[illegible]	[illegible]
[illegible] (ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಹಿತ)	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೧೪—೦
[illegible]	೦—[illegible]—೦
[illegible]	೦—[illegible]—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	೫—[illegible]—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು

[illegible]	[illegible]

[illegible]

"ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

[illegible]

BANGALORE:—Printed and publ[ished] for the Proprietor, at the Kar[nataka] Press.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE—MONDAY, MARCH 31, 1884. [No. 13.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು—[illegible] ಸೋಮವಾರ [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೩.

ADVERTISEMENTS

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ.

[illegible]

DRS. ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

[illegible]

ಡಾಕ್ಟರ್ ಆರ್ ಜಾನ್ಜ್ ಎಂ. ಬಿ. ಸಿ. ಎಂ.

[illegible]

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು.

[illegible]

ROBT. CARRUTHERS, Coml.,
A H Comrs

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ. ಎಂಗ್ಲರ್,

[illegible]

(Signed) FREDRICK J. HORSFALL.

[illegible]

ANNIE STEPHENS.

[illegible]

E. M. C. DEMBLETON,
Dy Queens Advocate, Acting,
For Northern & Eastern Provinces,
Ceylon

To Dr J ENGLER,
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

[illegible]

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮೀಷನ್.

ನೋಟಿಸು

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ದಳೇ ಅರಮನೆಯೆಂಬ ಕಟ್ಟಡದಬಾಬತು ಕೆಲವು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ತ್ಯಾಗದಕಂಭಗಳು ಮತ್ತು ತೊಲೆಗಳು ಸನ್ ೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಏನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅನಂತರ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಾಜ್‌ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತೆಂದು ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಹರಾಜ್ ಷರತ್ತುಗಳು—೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿ ಜನೆವರಿ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನ ೬೮—೬೯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿಇರುವ ಷರತ್‌ಗಳಾಗಿರುತ್ತೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತಾ|| ೧೮ನೇ ಮಾರ್ಚಿ } ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್,
ಸನ್ ೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿ. } ವೈಸ್‌ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್.
ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ }

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MARCH 31, 1881.

THE BANGALORE CANTONMENT

"ಬಡವನಿಗೆ ಭಾಷೆ ಕೊಡಬಾರದು, ಬಲವಂತನಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬಾರದು" ಎಂಬಗಾದೆ ಬಹಳ ಸಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ [illegible] ನವಾಗಿ [illegible]. ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ರವರು ಟೀಪ್ಪೂ ಸುಲ್ತಾನರನ್ನು ಜಯಿಸಿ, ಈಗ ಇರುವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೈಸೂರು [illegible] ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಶತ್ರುಭಯ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಫೌಜು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಲೀಯಾನಾ ಏಳುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ನಿಶ್ಚಯ ವಾಯಿತು. ಸನ್ ೧೭೯೯ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೈನ್ಯಗಾರರಿಂದಲೂ ದೇಶವು ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಬಲಿಕ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಂದೀಬೆಟ್ಟದಬಳಿ ಫೌಜು ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಲಷ್ಕರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಲಷ್ಕರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅರ್ಧಭಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಫೌಜು ನಿಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ ಅಂಥಾ ಕಾರಣಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲದೇಹೋದದ್ದಲ್ಲದೆ, ಈ ವಾಯಿಲೂ ಅಂಥಾ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಫೌಜಿನ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ದಿನೇದಿನೇ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಬಂದಿತು. ಯೇಗಾವದಕ್ಕೆ ಅಂತರವಾದ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಇತರ ದೇಶಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲಿನಂತಾ ಬಹಳ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾಗಿರುವದೇಯೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದಿತು. ಈ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಗುವದರಿಂದ ಬ್ಯಾರೆಕ್ಸ್ ಮೊದಲಾದವು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಲಷ್ಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಪರಂಬ್ ವಿಶೇಷ ದಿಕ್ಕಿನಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಿಪಾಯರ್ ವುಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಲಷ್ಕರ್ ಬಜಾರ್ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ, ವ್ಯಾಪಾರ ಬಲವಾಗುತ್ತಬಂದು, ಜನಸಮೃದ್ಧಿ ಯುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲು ಅಲ್ಲಿಒಬ್ಬ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಫಕ್ಟು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಸರ್ [illegible] ಅವರನ್ನು [illegible] ಸ್ವಾಧೀನ ಸಿದ್ಧಿ [illegible] ಇವರ [illegible] ಬೇರೆ [illegible] ಮಾಡಿದರಾಗಿ ಮಹಾ ರಾಜ್ಯ [illegible] ಸರ್ಕಾರ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ [illegible] ಸಾಧಾರಣ [illegible] ಮಹಾರಾಜ [illegible] ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯುಂಟಾದ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ [illegible] ಫ್ರೊಫೆಸರ್ [illegible] ಕ್ರಿಮಿನಲ್ [illegible] ಸಿವಿಲ್ ಡಾಕ್ಟರ್ [illegible] ಮರ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟು [illegible] ಸಬ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ [illegible] ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ [illegible] ಲಷ್ಕರ್ [illegible] ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟಿನ [illegible] ಸಿವಿಲ್ [illegible] ಅಧಿಕಾರ [illegible] ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಮದರಾಸ್ ರೈಲ್ವೆ ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಅವ್ಯಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಿವಿಲ್ [illegible] ಲಷ್ಕರ್ ಬಜಾಯಿಸಿದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸುಪರ್ದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಷ್ಕರ್ ಅದರ ಕೆಲವು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂತಲೂ, ಮೇಲೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದಂತೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂತಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಯಿತು. ಮೇಲೆ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿಗೂ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗ್ರಾಮಗಳು ಕೆಲವು ಲಷ್ಕರಿಗೆ ಸೇರಿಹೋದವು. ಈ [illegible] ರೆಯಿಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ [illegible] ಕೆಲವು ಭಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಾಖಲಾದವು ಫ್ರೇಸರ್ ಟೌನ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳೂ, ರೆಯಿಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿ [illegible] ಮೊದಲಾದವುಗಳೂ ಅದ್ಯಾಪಿ [illegible] ಇದೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬರುವ [illegible] ಮದರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮಿಲಿಟರಿ [illegible] ಆಫೀಸ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಿನ ಲಷ್ಕರಿಗೆ ತರಲ್ಪಡುವವೆಂತಲೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು [illegible] ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಯಿಡಲ್ಪಡುವವೆಂತಲೂ, ಈ [illegible] ಉಕ್ತ [illegible] ದುರ [illegible] ಲಷ್ಕರ್ [illegible] ಲ್ಪ [illegible] ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ [illegible] ವ ದೆಂತಲೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದು [illegible] ಲಷ್ಕರಿನ ಜಹಗೀರು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಅನಾದಿಯಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆಂತಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ವುಂಟಾಗಿದೆ. ಯೆಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾನಾನಾಮೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಗೀಲೀಳೀ [illegible] ವದಕ್ಕೆ ಯಿಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಬಾಧ್ಯತೆ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ, ಅಂದಕ್ಕೆ, ಸನ್ ೧೮೧೯ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ಕ್ಕೆ ಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಮಹಾರಾಜರವರ ತರ್ಫಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದಸ್ತೈವಜಿನ ನಂತರ ಯಾವ ಬಾಧ್ಯತೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ನಾವು ಯೋಚಿಸುವದಿಲ್ಲವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಯೆಲ್ಲಿ ಯಿಷ್ಟು [illegible] ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಕೊಡುವದರೂ [illegible] ಕೊಡುವ [illegible] ಸ್ವತಂತ್ರ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ರವರು [illegible] ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಕೊಡುವದೂ [illegible] ವ್ಯರ್ಥ ತೊಂದರೆ ಕಾರಣವಾಗುವದೆಂದು ಕೆಲವರು [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ [illegible] ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಕೃತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಾಗ್ಯೂ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ನಷ್ಟವು ಆಗುವದರಲ್ಲಿ ಯೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವೆಂಬದಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡದರಿಂದ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಗಳು [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಮಾಡುವದು [illegible] ಅದನ್ನು [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ಲಷ್ಕರ್ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ [illegible] ರಾಜ್ಯ [illegible] ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ಆದದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ಸುಸ್ಥಿರ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ [illegible] ಯೆಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆ [illegible] ಯಾವ [illegible] ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸಲಾರೆವು

A CONTROLLER IN EMBRYO

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜಿಕೋರ್ಟು ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜ್ ಮೆ|| ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ಯವರು ಹಾಲೀ ಕಂಟ್ರೋಲರಾಗಿರುವ ಮೆ|| ಪಡವೆರ್ಸ್‌ಯವರ ಹಾಜೀಯಲ್ಲಿರುವ ಸದರೀಯವರಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಹೀತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹೇರ್ಪಾಡಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವೀಗಲೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಮೆ|| ಪಡವೆರ್ಸ್‌ಯವರು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವರಾಗಿ ಸದರೀಯವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮೆ|| ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಪೋಕರರ್ನ್ನಾದಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ವುಪಾಯವಾಗಿ ತೋರುತಿದೆ. ಅನೇಕಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದ ಮೆ|| ಪ್ರಜಾ ಇರ್ಚಾಬಾರ್ಜ್‌ನೊಳರು ತಲಿರುವ ಅನೇಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಗಳು ಯಾವಗತಿಯನ್ನೈದಬೇಕೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಬಹುಶಃ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಕವಪರೀಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಲ್ಲವೆ ? ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯೊಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಐಜಾಫೀನಾದರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಸದರೀ ಪೆರಮಯಿಲಾಖೆಗಳೂ ಈಗ್ಯೆ ಇವರುಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸದರೀ ಯೇರ್ಪಾಡನ್ನನುಸರಿಸಿ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗಳಿರವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸನೋಡುತಲಿದ್ದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಾದವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಂಸರ್‌ವೆನ್ಸಿಯ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಆಗಿ ದಾಖಲ್ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಮೆ|| ಮಾಧವರಾವ್ ಮತ್ತು ಮೆ|| ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಬಂದವರಾದರು. ಗತಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮೆ|| ಮಾಧವರಾಯರಿದ್ದ ಕೋರ್ಟು ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದುವಾರದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಅಂದರೆ ಮಾರನೆಯವಾರದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಲೈನಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ವರುಷ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯು ದುರ್ಲಭವಾಯಿತು. ಈಪರುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಸದರೀ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಪ್ರಮೋಷನ್ನಿನ ಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಭಂಗವಾಯಿತು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಆಗುವದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದ ಪ್ರಮೋಷನ್ನಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಡುತವೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡುವದು ಯಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ನ್ಯಾಯಗಳು ಸಾಬಿತ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಗಾರ್ಡನ್‌ಯವರಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರತ್ತೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಬೇರೊಂದು ಕಾರಣ ತೋರಲಿಲ್ಲವು.

THE MAHARAJA'S COUNCIL, A SUGGESTION.

ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible] ಕಾಲಕ್ಕೆ [illegible] ವಂಟಾಗಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು [illegible] ತಗ್ಗಿಸುವ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ವಹಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಹಾಯಾರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಯೋಚಕ ಸಭಾಒಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಸದರೀ ಸಭಾ ಯೇರ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಗಳು [illegible] ಇದ [illegible] ಕಾರ್ಯ [illegible] ವೆಂಬುದನ್ನು ಯೆಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವೇರಿಸಿದರೋ [illegible] ಅದಕ್ಕೆ ಯೆಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ [illegible] ಯಿದುವರೆಗೂ ಅದ್ಯಾಪಿ [illegible] ಇಲ್ಲವು. ಮೀಟಿಂಗ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಶಿಗಳಿಗೆ ನಡುವೆ [illegible] ಕೇವಲ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು [illegible] ಮೊದಲಾದವು [illegible] ಇಲ್ಲವು. ಅಂತರಂಗವಾದ [illegible] ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುವದು [illegible] ರದವರ ಒಂದುವೇಳೆ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಗಳುಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲವು. ಅಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಾದರೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೊರಪಡಿಸಲಾಗದೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯ ವಿವರವನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸದೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾಕೆ

ನಚೆಯುರಚ್ಚೋಃ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ಗ
ಗೂ ಇತರ ಮೆಂಬರ್ ಗಳಿಗೂ ಯಿರಲಿಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪ
ರ ಸಂಬಂಧವು [illegible]

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳ ದೇಶ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಜಾತಿ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು

The Dewan.— [illegible] ಪಿ. ಎ ವಿ ಎಲ್. [illegible]

Criminal breach of trust by a servant. [illegible]

Abolition of courts.— [illegible]

[illegible]

Note Book of 1884—85 — [illegible]

Shot to death.— [illegible]

Appointment of a third judge.— [illegible]

[illegible]

The new year.— [illegible]

[illegible]

LETTERS TO THE EDITOR.

[illegible]

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್‌ಬೋರ್ಡಿನ.
ನೋಟಿಸ್.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ಹಳೇ ಅರಮನೆಯೆಂಬ ಕಟ್ಟಡದಬಾಬತು ಕೆಲವು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ತ್ಯಾಗದಕಂಭಗಳು ಮತ್ತು ತೊಲೆಗಳು ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಅನಂತರ ತಾರೀಖುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರಾಜ್‌ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆಂದು ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಹರಾಜ್ ಷರತ್ತುಗಳು—೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನ ೬೮—೬೯ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಿರುವ ಷರತ್ತುಗಳಾಗಿರುತ್ತೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತಾ|| ೧೮ನೇ ಮಾರ್ಚಿ. ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ } ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ವೈಸ್‌ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MARCH 31, 1884.

THE BANGALORE CONTONMENT.

"ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಛಾವಿ ಕೊಡಬಾರದು, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಬಾರದು," ಎಂಬಗಾದೆ ಬಹಳ ನಿಜವಾದ್ದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕಂಟೋನ್‌ಮೆಂಟೇ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ವಿಷಯ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರು ಟೀಪೂ ಸುಲ್ತಾನರನ್ನು ಜಯಿಸಿ, ಈ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ [illegible]

[illegible]

ತ್ಸರಗಳಿಂದ ಡಿ|| ಬ್ರೈಜರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ ಜನರಲ್‌ರು ತಲಿರುವ ಅನೇಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಯಾವಗತಿಯನ್ನೈದಬೇಕೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಬಹುಕಾಲ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಶಿವಪರೀಕ್ಷಕರಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಲ್ಲವೆ ? ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಸದರೀ ಬೇರೆಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಈಗ್ಯೆ ಇವರುಗಳಿಂದ ಪೃಥಕ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಸದರೀ ಯೋಜನೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂಇಲಾಖೆಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸನೋಡುತಲಿದ್ದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನೇಕರು ರೆವಿನ್ಯೂಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಂಸರ್ವೆನ್ಸಿ ಅಫಿಸರ್‌ಗಳು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಮ|| ಮಾಧವರಾವ್ ಮತ್ತು ಮ|| ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ತಿಗೆ ಬಂದವರಾದರು. ಗತಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮ|| ಮಾಧವರಾಯರಿವ್ರ ಕೋರ್ಟ್ ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ ಜುಡಿಷಿಯಲ್‌ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಬಸ್ತಿಯಾದರು. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ರೆವಿನ್ಯೂಪೂನಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈವರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸದರೀ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಹೀಗಲ್ಲ ಆಗುವದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವು. ಮೈಸೂರುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗೋಸ್ಕರವೇ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಡುತಿವೆಯೇ ಹೊರ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಜನಗಳ ನೇಮಕ ನಿಯಮವೇನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಮುಂಚಿಕ್ಕೆ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೇಲೆಕಂಡಂತಾ ಹುದ್ದೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ತೆಗೆಯಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ನಡವಳಿಗಳು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದುವರಿಗೂ [illegible]

[illegible]

ನಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ [illegible] ಆದದರಿಂದ ಪತ್ರಿಕಾಸ್ಥಿತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತಾರ್ಥವಾಗಿ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಮಯೋಚಿತ [illegible] ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

A CONTROLLER IN EMBRYO.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಕೋರ್ಟು ತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಸಬ್‌ಜಡ್ಜ್ ಮ|| ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಲ್. ಯವರು ಹಾಲೀ ಕಂಟ್ರೋಲರಾಗಿರುವ ಮ|| ಹವೆಲ್ಸ್‌ಯವರ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತ ಸದರೀಯವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಹೀತುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾವೀಗಲೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಮ|| ಹವೆಲ್ಸ್‌ಯವರು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವರಾಗಿ ಸದರೀಯವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮ|| ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ನೇಮಕರಾಗ್ಯಬಲ್ಲದಲಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಉಪಾಯವಾಗಿ ತೋರುತಿದೆ. ಅನೇಕಸಂವ

THE MAHARAJA'S COUNCIL, A SUGGESTION.

ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

The Dewan.—[illegible]

Criminal breach of trust by a servant.—[illegible]

Abolition of courts.—[illegible]

Note Book of 1884—85.—[illegible]

Shot to death.—[illegible]

Appointment of a third judge.—[illegible]

[illegible]

The new year.—[illegible]

[illegible]

LETTERS TO THE EDITOR

[illegible]

[illegible]

[illegible] { [illegible]

TELEGRAPHIC SUMMRAY.

[illegible]

From the Madras Mail.

———:0:———

THE WAR IN SOUDAN.

[illegible]

RUSSIAN OCCUPATION OF MERV.

[illegible]

MOVEMENT OF GENERAL GRAHAM'S FORCES

[illegible]

RUMOURED FLIGHT OF OSMAN DIGMA.

[illegible]

GENERAL GRAHAM'S OBJECT.

[illegible]

MYSORE GAZETTE.

[illegible]

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

ಗನೇ ತಾರೀಖ್ ಪಟ್ಟಿ—

೧. [illegible] } [illegible]

೨. [illegible] } [illegible]

೩. [illegible]

ಎನೇ ತಾರೀಖ್ ಪಟ್ಟಿ.

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

೫. [illegible]

[illegible]

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

ನೋಟೀಸ್.

[illegible]

[illegible] ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

WANTED.

ಇದರಡಿ ಕಂಡ ಮನುಸ್ಮೃತಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು
ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ
ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈಕೆಳಗೆರುಜು
ಮಾಡಿರುವವರು ದಾರಾಳವಾದ
ಕ್ರಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು.

೧. ಭಾಗುರಿ ...	ಕೃತ	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
೨. ಮೇಧಾತಿಥಿ ...	,,	,,
೩. ಗೋವಿಂದರಾಜ	,,	,,
೪. ಧರಣೀಧರ ...	,,	,,
೫. ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯ	,,	,,
೬. ನಂದರಾಜ ...	,,	,,
೭. ಮನವಾರ್ಥ ಚಂದ್ರಿಕೆಯೆಂಬ		,,
೮. ಕಾಮಧೇನುವೆಂಬ		,,
೯. ಸರ್ವಜ್ಞನಾರಾಯಣಕೃತ		,,
೧೦. ನಂದನಸೂರಿ	,,	,,
೧೧. ರಾಮಚಂದ್ರ	,,	,,

[illegible] } [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೫—೦—೦

[illegible]

[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	..	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೧—೨—೦
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೨—೯
[illegible]	...	೦—೧—೦
[illegible]		೧—೦—೦
[illegible]	...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]		೩—೪—೬
[illegible] ೧ನೇ ಸಂಪುಟ.	...	೦—೮—೦
[illegible] ೨ನೇ ಸಂಪುಟ.		೧—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

[illegible]

[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೧—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

[illegible]

"[illegible]"

[illegible]

[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	...	೧೨—೦—೦
[illegible] ೧ಕ್ಕೆ	...	೬—೦—೦
[illegible]		೬—೦—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

[illegible]

[illegible]

[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA Press—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE.—MONDAY, APRIL 7, 1884 [No. 14.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೭ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೪.

ADVERTISEMENTS.

MEDICAL.

ವೈದ್ಯ ವಿಷಯ.

ಈಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನೇತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ಕರ್ಣ ಚಿಕಿತ್ಸಕರು, ಅನುಭವಸ್ಥರು, ಅಭಿಪ್ರಾಯಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಣಚಿಕಿತ್ಸಕರೂ ಆದ,

DRS. ENGLER AND JANSZ,

ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್,

ಯೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು,

ಮನುಷ್ಯನ, ಶರೀರದ ಮುಂತಾದ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮೂಗು ಗಂಟಲು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಹು ರೋಗಗಳಿಗೂ, ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕಲೆ ಮುಂತಾದ ರೋಗ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿಗೂ ನವೀನವಾಗಿಯೂ ಆಧುನಿಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವರು.

ಸದರೀ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು

ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲವೇ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವರು,

ಅವರು ಬ್ಯಾಂಡ್

ಸ್ಟ್ರೀಟಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೆಂಟ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ರೋಡ್ ಗೇಟ್‌ನಂಬರ್ ಬಂಗ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಕೀಯವಾದ ಅವರ ಆಲೋಚನಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರೋಗಿಗಳು ಕಿವಿ ಮತ್ತು ಗಂಟಲು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಾದ ರೋಗಗಳು ಅಂದರೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸದಿರುವಿಕೆ, ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸದಿರುವಿಕೆ, ನೇತ್ರರೋಗ, ಕಣ್ಣಿನ ಪೊರೆ, ಮಾಲೆಗಳು, ಕೆಮ್ಮು, ಉಬ್ಬಸ, ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಯುವಿಕೆ, ಮುಂತಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು. ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಗಂಟಲು ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಕಲರೋಗಗಳಿಗೂ ನವೀನವಾದ ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು.

ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಗಂಟಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಮುಖ್ಯಾವಯವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇದರಡಿ ಕಂಡ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಸಂದಿಗ್ಧ ರೋಗಿ ಅವಧಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವೆವು,

ಡಾಕ್ಟರ್ ಆರ್ ಜಾನ್ಜ್ ಎಂ. ಬಿ. ಸಿ. ಎಂ.

ಯೆಂಬವರು,

ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನವೀನವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವರು.

ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳು.

ಇದರಡಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವ ನಾನು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ,— ಸನ್ ೧೮೮೩ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲಾಗಿ ನನಗೆ ಏನೂ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಂಗ್ಲರ್ ಯೆಂಬುವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಆ ವಾರದ ಅಕ್ಟೋಬರು ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅಷ್ಟರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲು ಅವರು ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣ ಮಾಡಿದರೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಪೂರ್ವಕನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಕೊಲಂಬೊ, ಪ್ರೇಮರ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ,

ತಾ|| ೧೮ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೮೮೩.

ROBT. CARRUTHERS, Coll.,
A. H. Corps

ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೆ. ಎಂಗ್ಲರ್,

ಕೊಲಂಬೊ.

ಪ್ರಿಯರೇ—ನೀವು ನನಗೆ ಮಾಡಿದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈಗ ನೇತ್ರರೋಗವು ಗುಣವಾಗಿ ಸುಖವಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಣವು ಮುಂದೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಕೊಲಂಬೊ, ತಾ|| ೧೦ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೮೩.

ತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ,

(Signed) FREDERICK J. HORSFALL.

ಪ್ರಿಯರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಎಂಗ್ಲರ್‌ರವರೇ,—ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೀಣತೆಗಾಗಿ ನಾನು ವಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಮಿಷ್ಟರ್ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸುವದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಈಗ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದೇ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ನೇತ್ರರೋಗಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಬಲವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಡೆದಿರುವ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಾವವನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರೆನು. ಯಾವಾಗಲೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವೆನು.

ಸ್ಟೀವನ್ಸ್ ಡಾಕ್, ೨೧ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೮೩. } ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞನಾದ,
ANNIE SEELPLES.

ಡಾರ್ವಿನ್ ೮ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೮೮೩.

ಕಳೆದ ೬ ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಚಳಿಯೂ, ಬಲಗಡೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಉರಿಯೂ, ಉಂಟಾಗಿ ಬಲಮೂಗು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಓದುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬರೆಯುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಉಪಾಧಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವವು, ಮತ್ತು ಗಂಟಲಲ್ಲೂ ಮೂಗಿನಲ್ಲೂ ವಾಸಿಯುಂಟಾಗಿ ಉಬ್ಬರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೋಮಿಯೋಪತಿಕ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸದೆ ಹೋಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬಾಯಿಂದ ಕಫವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಕಳೆದ ವಾರ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಯೆಂಬವರು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಕೇಳಿ ಅವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೋಸ್ಕರ ಹೋಗಲು ನನ್ನ ಗಂಟಲೂ ಮತ್ತು ಮೂಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಪರಂತು ಎಲ್ಲರೂ ಯೇಸೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ಹೋಗದೆ, ನನ್ನ ಬಿಗಿತವೂ ಅಂದರೆ ಕಿವುಡುತನವು ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಡಾಕ್ಟರ್ ಯೆಂಗ್ಲರ್‌ರವರು ಮೊದಲು ತಿಂದಲೂ, ನನಗೆ ಉಂಟಾದ ವ್ಯಾಧಿಯು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಣ್ಣಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಂದಿತಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಹೋಗಿರುವೆನು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಬಧಿರತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಲಿತ್ತು. ಆಗಸ್ಟ್ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲೂ, ೧೭ನೇ ತಾ|| ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಡಾಕ್ಟರ್ ಯೆಂಗ್ಲರ್‌ರವರು, ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ತಡೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರು ಅದೇ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ಶಬ್ದ ಒಡೆದಂತೆ ಕೇಳಿಬಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಯೆಂಗ್ಲರ್‌ರವರು ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ ಕೂಡಲೇ ನನಗೆ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅದೇ ದಿನ ಮೂಗಿನ ವಾಸಿಯೂ, ಕಣ್ಣುರಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾದವು.

ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಫಲಗಳು, ಡಾಕ್ಟರ್ ಯೆಂಗ್ಲರ್‌ರವರ ಪ್ರವೀಣತೆಯಿಂದಲೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೂ ಉಂಟಾದವಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕೇವಲ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಯಾಕೆಂದರೆ, ಇತರರಂತೆ ಈಗ ನನಗೂ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಲೂ, ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುತ್ತಲೂ ಇದೆ.

EDGAR C DUMBLETON,
Dy Queens Advocate, (Acting,)
For Northern & Eastern Provinces,
Ceylon.

To Dr J ENGLER,
Colombo

ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

ಬಧಿರತೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ-ನಿವಾರಣೆ.

ಜಾಫ್ನ ೧೮೮೩ನೇ ಮಾರ್ಚಿಯ ಸಿಲೋನ್ ಟೈಂಸ್ ಯೆಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ

ಅನೇಕಕಾಲದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಬಧಿರತೆಯು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಾದ ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್ ಎಂಬವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು. ಸದರೀ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಶ್ಲಾಘನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೂ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕೆಂದೂ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಅನೇಕರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ, ಮುಂದೆಯೂ ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ಬಹಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಸದರೀ ಲೇಖಕರಿಗೆ ೧೮ ವರುಷಗಳಿಂದ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸದೆ ಹೋಗಿ, ಆದರೆ ಸುಮಾರು ೧೮ ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಕಡೆಗೆ ಆವರು ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಾದ ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್‌ಯವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲು ಆವರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿನೋಡಿ ೨೪ ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಗುಣಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಸದರೀ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರು ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾರನೆಯದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಮತ್ತೊಂದಾವರ್ತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ನೋವು ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂಕಟ ಹೊಂದದೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗಿ ಈಗ ಕೇಳಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಂತೆ ಈಗ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ.

ಈಚೆಗೆ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ ಬಧಿರತೆಯ ನಿವಾರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಅನೇಕರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕಾಗದಗಳು ಬರುತಲಿವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಜವಾಬುಗಳು ಬರೆಯುವ ಶ್ರಮ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ, ರೋಗವನ್ನು ವಾಸಿ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಔಷಧವೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ದ್ವಾರಾ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಧಿರತೆಯು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅನೇಕರಲ್ಲಿಯೂ ರೋಗವು ಶೀತದಿಂದಲೇ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಅಂತಾ ಜಗತ್ತಿನ ಕಾಯಿಲೆ ಮಾಡುವಿನ ಮೂಲಕ ಶೀತ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ರೋಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣದ ಅವಯವ ಶಬ್ದಗ್ರಾಹಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶೀತವಾದ ಒಂದುವಿಧ ಪೊರೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿ ದಪ್ಪನಾಗುತ್ತ ಕಾರ್ಣ್ಯ ಪಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಮೂಲಕ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸದೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾತದಿಂದುಂಟಾಗಿರುವ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ರೋಗವು ಮಿಶ್ರವಾದ ಜನಿಯಂತ್ರ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪೊರೆಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಡಿಲವಾಗುವದು. ಈರೀತಿ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಒಳಗಿರುವ ಹನಿಯೊಳಗೆ ಬಲವಾದ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವದರ ಮೂಲಕ ಹೊರಟುಬಂದುಬಿಡುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ವಾತವೆಲ್ಲವೂ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಳವು ಬಿಡುವ ಹೊರಟ ಪೊರೆಯು ಹೋಗಿ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು, ಆದಾಗ್ಯೂ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಾದ ಯೆಂಗ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್ ಯೆಂಬವರು ಕೊಲಂಬೊನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಅನೇಕವಿಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅಂಧತ್ವ ಕೊಡಲಿ ಬಧಿರತೆಯೂ ಕೂಡಲೆ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ರಂಗಿವಾಸಪ್ಪ ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸದೆ ಹೋಗಿ ನಮಗೆ ಬಾಡಿದ್ದಂತೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಲು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಈಚೆಗೆ ನಾವು ಸದರೀ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಆಲೋಚನಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಜನ್ಮತಃ ಮುಂದೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದೆವು ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅಂಧರಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಶರೀರ ರೋಗಿಯೂ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮೂರನೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಲದೊಳು ಜಾಫ್ನಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಧನವಂತನಾದ ನೊಬ್ಬ ನಿದ್ದನಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುರುಡನಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರೋಗಿಯಾದ ನೊಬ್ಬನು ಸಹ ಅಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಘಡಿಯಾರದ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಕೇಳಿಸುತಲಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ರೆದ್ದೀವದವನಾದ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ಗುಂಪಿನೊಳಿರುವಾಗ್ಯೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಚುಕ್ಕೆಬಿದ್ದು ಕಣ್ಣು ಹೋಗಲು, ಅವರು ಮೊದಲು ಮೂರುಬಾರಿ ಸಹ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿ ಆಗ ಕೇವಲ ಅವಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡುವ ಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ದೂರದೊಳಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಇದ್ದರೂ, ಹತ್ತಿರವಾದರೂ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದದ್ದೇನಂದರೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಪರ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಯಾದವನೊಬ್ಬನ ಮಗನು ಹುಟ್ಟಿದಾಗಲೇ ಕಿವುಡನಾಗಿಯೂ ಮೂಕನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಯೆಂಬ ಒಂದೆರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಚ್ಚರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಕಿವಿಯು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ಈಗ ಮರಳಿ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಶಾಲೆಗೆ ಯಾವ ಶಬ್ದ ಮಾಡಲು ಅವನೀಗ ಶಬ್ದಗಳು ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ಹಿಡಿಯುವದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪರಂತು ಆತನು ಕಾಲನಿಯಮವನ್ನನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗಿರುವನು. ಅವನು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳ ಹುಡುಗನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗುವನೆಂಬದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ನಮ್ಮ ಕಿಯೋಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಕಾಯಂ ಇಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜೇಕಬ್ಸ್ ಯೆಂಬಾತನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಗಿರಸ್ಥಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೂ ಸಂಬಂಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಕಿವುಡುತನವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈತನು ಕರಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಾಗದಯಿಲ್ಲದಾಗಿ ಬಲವಾದ ಶೀತವ್ಯಾಧಿ ಉಂಟಾಗಿ ಒಂದು ವರುಷ ಕಾಲ ಆದರು ರೋಗದಿಂದ ವ್ಯಾಧಿ ಪಡುತಲಿದ್ದನು. ಆತನು ಅನೇಕ ವೈದ್ಯರಬಳಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಕಂಡಿ ಸಿವಿಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಜನರು ಆತನ ಬಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹನ್ನೆರಡು ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಟ್ಟರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಆತನು ದಂತವಿಹೀನನಾಗಬೇಕಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗುಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾದ ಯೆಂಗ್ಲರು ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್ ಯೆಂಬವರು ಒಂದೆರಡಾವರ್ತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾಸಿ ಮಾಡಿದರು ಪರಂತು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ಹೋಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೋಡಿದ್ದ ಸರ್ಜಂಟ್ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಅತಿಶಯ ಕೆಲಸವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂಕಟಪಡುತಲಿದ್ದನು. ಆತನು ಹೀಗೆ ಇಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಬಳಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದರಿಂದ ಮುಂದಿನಂತೆ ಆತನಿಗೆ ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸುತಲಿದೆ. ಅತ್ಯಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಾದಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೇವಾಗಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಾಚಕರ ಬಳಿ ಸೇರಿಸುವದು ಅನುಕೂಲವಾದದರಿಂದ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ೧೮೮೩ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಸಿಲೋನ್ ಟೈಂಸ್ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಸೂ:—ಡಾಕ್ಟರು ಯೆಂಗ್ಲರು ಮತ್ತು ಜಾನ್ಜ್ ಯೆಂಬವರು ಯೆಲ್ಲಾವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಒದಗುವಂತೆ ಕನ್ನಡಕಗಳೂ, ಇತರಗಳೂ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಗ್ರಾಂಡ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟಕಲ್ಸ್ ಅಂತಲೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಿಂದ ತರಿಸಿರುವ ಮಸೋಚಕಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕೊಡುವರು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5-6-0

ಈ ಗ್ರಂಥಾಚಿತ್ರಕರ್ತರು ಹಿಂದುಗಳನ್ನೆದರೆ ಈ ದೇಶದ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಕೂಡಲೇ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲದ ದರಖಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಳರಾ ನಿಗೇ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಾರದು.

ಕ್ರಯ ಮೊದಲಾದದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ

ಇದರ ಕ್ರಯ	... ...	ರೂ|| ೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇ ಖರ್ಚ		೦—೬—೦

ಎ. ಬಿ. [illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, APRIL 7, 1884.

WHO IS A MYSOREAN?

ಮೈಸೂರು ದೇಶೀಯರ್ಯಾರು, ಅವರೀ ದೇಶದವರಾದದ್ದೇಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ, ಅವರು ಸ್ವಭಾವತಃ ಸ್ವತಂತ್ರರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಪರತಂತ್ರರೆ, ಪರತಂತ್ರರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗಲಿಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ, ಮುಂಬ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಅನೇಕರನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ಅದರ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇದರಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡುವೆವು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—

ಯಾವನಾದ ಮೊಬ್ಬನನ್ನು ಫಲಾನೇ ದೇಶೀಯನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವನ ವೇಷ ಭಾಷಾಚಾರಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನಗಳಾಗಿರುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ದಿನೇ ದಿನೆ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಅವರ ವೇಷ ಭಾಷಾಚಾರಗಳು ಪೂರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿರದೆ ಅವರವರ ಅಭಿರುಚಿಯಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಇಂಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಾಸ್ತವ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವದಕ್ಕೆ, ಹ್ಯಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ವೇಷ ಭಾಷಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಅವನ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಭೇದವುಂಟಾಗಕೂಡದು [illegible] ಮೇಲೆ ಕಂಡವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ದೇಶೀಯರಿಂದೀಗ ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಅರವ, ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಲಿವೆ. ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಮೂದಿಸಿದೆವೋ ಆ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಆಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಇದು ಕನ್ನಡ ದೇಶವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿನವರು ಕರ್ನಾಟಕರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೂ, ಅವರು ಸಹ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ಯದೇಶದಿಂದ ಬಂದವರೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅನತಿದೂರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇತರ ದೇಶಗಳೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವರು ಫಲಾನೇಯವರೆಂತಲೂ, ಫಕ್ತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದವರು ಫಲಾನೆಯವರೆಂತಲೂ ವಿಂಗಡಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇತರ ದೇಶೀಯರೂ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಗ್ನಸ್ಥರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕರೇ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಭಾಷಾಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಫಾರಸಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಈ ಭಾಷೆಗಳು ವಿಶೇಷತಃ ಜಾರಿಯೊಳು ಬಂದಿರಲಿಕ್ಕೆ ಅವು ರಾಜಭಾಷೆಗಳಾಗಿರುವದೊಂದು ಕಾರಣವಿನಾ ಬೇರೊಂದೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು.

ಪರದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜನಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷತಃ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಫಾರಸಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಸ್ತಾನೀ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಭಾಷೆಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ಮುಸಲ್ಮಾನರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅರವ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳು ಸಹ ಜಾರಿಪ್ರಯುಕ್ತವಾದವೇ ಹೊರತು ದೇಶ ಸಂಬಂಧವಾದವಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ಭಾವಿಸಬಾರದೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ, ಲಬ್ಬೆಯರು ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಲಬ್ಬೆಯವರು ದ್ರಾವಿಡರಾಗಲಾರರು. ಅಂಥಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯತರಾಗಿರತಕ್ಕ [illegible] ಅಲ್ಲಿನದೇ ದೇಶಭಾಷೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಯ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿಯು ಈಗ ಇಂಡ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಚಾರಗೊಂಡಿದೆ. ಏತದಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ಇಂದಿದೇಶಾನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾಷೆಯುಂಟಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು [illegible] ಮುಂದಿಗೂ [illegible] ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಾಂಪ್ರತದ ಅರಸನನ್ನು, ಅವನು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಯಾರಿಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಅರಸನಿಂದ ಆಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದೆಲ್ಲ ಸ್ವರಾಜ್ಯವಾಗಿಯೂ ಆಳಲ್ಪಡದಿದ್ದದ್ದೆಲ್ಲ ಅನ್ಯರಾಜ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರೇ ಮುಖ್ಯ ನಿದರ್ಶನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಪೂರ್ವದ ಸ್ವದೇಶವಾಗಿದ್ದ ಬಾರಾಮಹಾಲ್ ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳು ಈಗ ಅನ್ಯರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ [illegible] ನಗರ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಸ್ವರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜಬಂಧುಗಳನೇಕರು ಈಗ ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವರೆ [illegible] ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ [illegible] ಸೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಕೇವಲ ಸ್ವದೇಶದವರೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು [illegible] ಅನ್ಯದೇಶದವರೆಂದು [illegible] ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಮೈಸೂರು ದೇಶಸ್ಥರೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದೆಂದರೆ— [illegible] ಯಾರ ಪಿತೃಪಿತಾಮಹರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿ ಅದು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥವರನ್ನೂ, [illegible] ಮಹಾರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರವರಿಂದ ಅಭಿಮಾನಿತವಾದ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನೂ ಸ್ವದೇಶೀಯರೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪೂರ್ವದ ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಅಭಿಮಾನಿತರಾದವರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ [illegible] ಅವರ ಪುತ್ರಪೌತ್ರ ಪ್ರಕ್ರಮದಿಂದ [illegible] ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿನವರಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಳುವೆವು [illegible] ಮೈಸೂರುದೇಶದವರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಆದಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತಗಳಾದ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾರಾ? ಅಂತೆಲ್ಲರೂ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೀಗ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಹಕ್ಕು, ಬಾಧ್ಯತೆ ಇತರರಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಬಲವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವದು ನ್ಯಾಯವೆಂತಲೇ ತೋರುತ್ತದೆ. [illegible] ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ, ಪ್ರತಿದಿನವೆಲ್ಲಾ ಆವು ಪಡತಕ್ಕ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಇವರ ಬಾಧ್ಯತೆಯು ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರ ಬಾಧ್ಯತೆಗಿಂತಲೂ, ದೃಢತರವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. [illegible] ಇಷ್ಟರ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸ್ವದೇಶೀಯರನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ,—ಇವರು ಸ್ವತಂತ್ರರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಪರತಂತ್ರರಾಗಿ ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವವರೇ ಎಂಬ ಅಂಶ ಜ್ಞಾತವ್ಯವಾಗಿದೆ. [illegible] ಅನೇಕ [illegible] ಇವರನ್ನು ಪರತಂತ್ರರೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾದ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸುಗುಣಗಳು ಇವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಇಲ್ಲವೆಯೋ ಆಗ ಅವರು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕೆ [illegible] ನಾವು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲವು. ಇದನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವದೇನೂ ಅಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವು. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ [illegible] ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ [illegible] ರಗಳನ್ನು ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷರಂತೆ ನಡೆಸಬೇಕೆ, [illegible] ಕಾಲವರಿಗೆ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಅಭಿಜ್ಞ [illegible]

[illegible]

[illegible] ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು [illegible] ದಲ್ಲಿ ನಿಯಾಧ [illegible] ದ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಜರ್ಲೆ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಒಂದುವೇಳೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸುಖಸಮಾಧಾನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬದೇ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯೇ ಹೊರತು.- ಬೇರಿಲ್ಲವು. ಜನಗಳು ತಮ್ಮೊಳು ತಾವೇ ಪಂಚಾಯಿತೀ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವದನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾಕೂಫ್ ಮಾಡಲಾಗದು? ಲೋಕಲ್ ಫಂಡಿನಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಕಡಮೆ [illegible] ಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಸರ್ಕಾರ್ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ದಲ್ಲಿ, [illegible] ದವರು [illegible] ನಿರ್ಧಾರ್ಯ [illegible] ಅಧಿಕಾರಗಳ [illegible] ಯಾರಿಗೆ [illegible] ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು? ಕರ್ನಾಟಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ [illegible] ಯ ನವರ [illegible] ತಮಗೆ ಬೇ [illegible] ಕೊಳ್ಳಬಾರದು? [illegible] ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ [illegible] ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ [illegible] ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿ [illegible] ಇದ್ದಲ್ಲಿ [illegible] ಜೋಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಇಲ್ಲಿನವರೆಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಲು, [illegible] ಪ್ರಯೋಜನ [illegible] ದವರಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದೇ ಇಲ್ಲವು.

A NOTE OF WARNING TO NATIVE CHIEFS AND PRINCES

ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ನೇಟಿವ್ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಷಯ [illegible] ದಸದ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉಚಿತ ಪ್ರಕಾರ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದ ಮುಖ್ಯ ಗೆಜೆಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು, ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಮುಖರನ್ನೂ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅವರು ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಸದರೀ ಪತ್ರಿಕೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ ವಿಷಯವು ನೂತನವಲ್ಲವಾದಾಗ್ಯೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ಉಪಕಾರ ರೂಪವಾದ್ದೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೂ, ಪ್ರಮುಖರೂ, ಇತರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮನುಷ್ಯರೂ ಗೌರವದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸುವರೆಂದು ನಾವು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ ಗೆಜೆಟ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದ [illegible] ಅಮೃತಬಜಾರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅನುವಾದಿಸಿ [illegible] ರೂಪದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ ವಿಷಯವು ನಮ್ಮವರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು [illegible] ವಾಗಿ ಹೊರಪಡಿಸುತ್ತಿರುವದೆ, ದನ್ನು [illegible] ವಾಗಿಯೂ, [illegible] ರಾಗಿಯೂ, ದೇಶಾಭಿಮಾನ ಪೂರ್ಣರಾಗಿಯೂ ಇರುವವರ ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳು ಇಂಥಾದ್ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಇವರಡಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಾವಕಾಶವಂ ಕೊಡುವೆವು.

ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯರಾದವರು ಅನೇಕರು ಈಗ ತಾವು ಸಾಹೇಬ ಜನಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ವಿಶೇಷತಃ ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ನೇಟಿವ್‌ಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಧೋತ್ರ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಈಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಚಡಾಯಿಗಳೂ, ಕೋಟುಗಳೂ [illegible] ಕಾಲಾನುಗುಣವಾಗಿ ಗೌರವ್ಯವಾಗಿ ಭಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ಪಗಡಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಮೂನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರಾಗಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಚಿಲ್ಲದ ಕುಲ್ಲಾಯಿಗಳು ಕುದಿರಿದವು. ಇಂಡ್ಯ ದೇಶದ ಜೋಡುಗಳು ಮೋಜೆಗಳು ಈಗಿನ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಸರಿಬೀಳದೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾನಾವಿಧ ಆಕಾರವೂ, ತಯಾರಿಯೂ ಉಳ್ಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೂಟ್ಸುಗಳು ಹೇ

ರಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತಲಿವೆ. ಬಾಳೆಲೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆ ತಟ್ಟೆಗಳು, ಲೋಟಾಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಪಿಂಗಾಣಿ ಪಾತ್ರೆಗಳೂ ತಟ್ಟೆಗಳೂ, ಬಟ್ಟಲುಗಳೂ ತುಂಬಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯರು, ತತ್ರಾಪಿ ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಭೋಜನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಂಚೆಗಳನ್ನೂ ಮುಳ್ಳುಗಳನ್ನೂ ಕತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಕಲಿತುಕೊಂಡರು. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆಯಾದಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ನಿರುಪದ್ರವವಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಪಾನೀಯಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಯೂರೋಪದೇಶದ ಬ್ರಾಂದಿಗಳೂ ಷೆರ್ರಿ ಮತ್ತು ಷಾಂಪೇನ್‌ಗಳೆಂಬ ಮದ್ಯವಿಶೇಷಗಳೂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುತಿವೆ. ವಿಶೇಷ ತಿಳಿಸಲ್ಯಾಕೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರಂತೆ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾದಿಯು ಏನಿಮಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗತಕ್ಕವರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶ ನಮ್ಮ ಬಾಹ್ಯರೂಪ ವೇಷಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಹೇಬರಂತಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕವರು ನಾವು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲವು. ನಮ್ಮಂತೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಸಹ ಬೋಧೆಗಾನಿಯಾಗುತಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಾ॥ ರೆತ್ತಿ ಬ್ರಿತ್ತೆಜ್‌ಯವರ ಸಂಗ್ರಹ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪುಟಗಳನ್ನು ಓದಿದವರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರವಿದ್ಯಾ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯುಂಟಾಗುತಿದೆಯೋ ಅಂತವರು, ಅನೇಕವರ್ತಮಾನಗಳಿಂದ ರಸ್ತೋನೀಗಳು ಬಳಪಟ್ಟದ್ದಂ ... ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಈಗ ಒಳಗಾಗದಿರರು. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆಲ್ಲ ಇದುವರೆಗೂ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿರುತಿದ್ದ ಘೋಷೆಯನ್ನು ಪರದೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವು. ಇಂತಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಯಮ್ಮು ಮಾತ್ರವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ಕಾಲವೂ ಅವರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಳಪಡತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಯು ವಿಶೇಷಯಿಂದ ವಿಪರೀತವಾದ ಫಲವುಂಟಾಗುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೇ ಇರುತಿದೆ.

ಆಂಗ್ಲೇಯತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ದೈನಂದಿನ ಭೋಗಕ್ಷೇಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಸಾಮುದಾಯಿಕವಾದ ಇತರವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವಿಷಯದೊಳಗೂ ಸಹ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲ್ಪಡುತಿದೆ. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪೂರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮೂಲತಃ ಕದಲಿಹೋಗುವಂತೆ ನಡೆಸಿ ಇವೆಯಲ್ಲದೆ, ಅನಾದಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಆಸ್ತಿವ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳೂ, ಏಕಕುಟುಂಬವಾಸ ಮೂಲಕ ವುಂಟಾಗಿದ್ದ ಕಟ್ಟುಪಾಡೂ ದಿನೇದಿನೆ ಸಡಿಲುಗೊಳ್ಳುತಿವೆ. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಹಿಂದೆ ಇರುತಲಿದ್ದಂತೆ ಈಗ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತಲಿರುವದು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತಲಿದೆ. ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯ ಐಕಮತ್ಯದೊಡನೆ ವರ್ತಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವಂಶಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನವಾರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು

—:0—

COURTING THE FAVOUR OF IS DISTASTEFUL

ಅತಿ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ದಾಸನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೇನಂದರೆ.—

ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅಂಶವು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಸಿದ್ಧವಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿ ಕದನುಸಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕವರಾದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಾದ್ದೋ ಅದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆ ಸಹಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯದ್ವಾರಾ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೇನಂದರೆ,—

ಲೋಕದೊಳು ಪ್ರಾಣಿಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮನೆನಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಂತಾ ಉತ್ತಮತ್ವವು ದಾರಿತಪ್ಪಿತೆಂಬುದಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ, ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅವನಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೂ, ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತ ವಿವೇಚನೆ ... ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಧೀನಗಳಾಗಿರುತಿವೆ. ... ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ... ಸರ್ವ ... ಅಲ್ಲದೆ ... ಅದಂ ... ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೂಡ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಸತ್ಯಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ... ಆಶ್ಚರ್ಯ ... ಆದರೆ ಅಂತಾ ಆಪೇಕ್ಷೆ ... ಆದರೆ ... ಅನೇಕ ... ಶ್ರೀಮಂತರ ... ಅವರ ... ಆದರೆ ... ಅವರ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ... ಸಂತೋಷಿಸುವ ... ತಾವೇ ... ಇಂತವನ ... ಪ್ರಯೋಜನ ... ಅಂತವನ ... ವಿಶೇಷ ... ಒಂದು ವೇಳೆ ... ಅದನ್ನು ... ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಸುಖಾರ್ಥವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೆಂಬದು ಕೂಡ ಅಂತಾದ್ದಾಗಿಯೇ ಇರುತಿದೆ. ಅಂತಾ ಸುಖವು ... ಲೋಕದ ... ಇವುಗಳಿಗೆ ... ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ... ಅಮುಷ್ಮಿಕ ... ವಾಗಿಯೂ ... ಅಮುಷ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಪಾರಲೌಕಿಕ ... ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ... ವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತವಿಷಯಕ್ಕೇನೂ ಸಾಧಕವಿಲ್ಲವು.

ಐಹಿಕ ಅನುಷ್ಮಿಕ ಸುಖಾಪೇಕ್ಷೆಯೆಂಬದೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪರತತ್ವವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟದೆ. ಇದೊಂದು ಕೇವಲ ಭಾವನೆಯೇ ಹೊರತು ವಾಸ್ತವವಾಗಲಾರದು. ಅವರು ಇದು ಸಕಲವಂಡಿತರಿಂದಲೂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ನಿಬಂಧನೆರೂಪವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಮೇಲೆಕಂಡ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವಿಕೆಯು ಪಂಡಿತರ ಶಕ್ತಿಗೆ ದೂರವಾದದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಪ್ರಾಯಶಃ ಗಹನ ಗಣಿತವಾಗಿಯೂ, ಪರಿಕ್ಷೈಲ್ಯ ಕಾಂತ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಯೋಜನಾಭಿಜ್ಞವಾಗಿಯೂ, ಒಂದೊಂದು ರಚನೆ ವಿಶಾಲಜ್ಞಾನ ಶಕ್ತಿಯದಾಗಿಯೂ ಯುಗಗಳಿಗೆ ಈ ಲೋಕವು ದುರಾರಾಧ್ಯವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಯೋಗಿಗಳೂ ಅಭಿಜ್ಞಜನರ ಲಿಖಿತ ರೀತಿಯು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಸಿ, ಅಂತಾ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ... ಬಾಧಕ ಭ್ರಾಂತಿಮೂಲಕವಾದ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಅವಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಕೂಡದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನು ಆಸ್ತಿಕರೆಂತಲೂ, ನಾಸ್ತಿಕರೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬಂಧನದಿಂದ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇರುತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ವಿಶೇಷಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಸಾಮಾನ್ಯಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದೆನೆ. ... ಅದರಂತೆ ಇಂತವರಿಗೆ ಪರೋಪಕಾರವೆಂಬದು ದುಃಖವು ಕೇವಲ ಮಾತ್ರವೂ ವುಂಟಾಗಲಾರದು. ಏನೆಂದರೆ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಅಂತಾ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ—ಅದರಲ್ಲಿ ..., ಸಾಧನ ... ಬಂದಲೂ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದಲೂ, ಶಿಲ್ಪ ಕೃಷಿ ವಾಣಿಜ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ... ಸಕಲಸೌಖ್ಯಗಳಿಗೂ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಂಯುಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಯದ್ಯಪಿ ಅಂತವರಿಗೂ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಬುದ್ಧಿ ಪರಿಣಾಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಭಂಗವೂ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ವೈಷಮ್ಯವೂ ವುಂಟಾಗಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮನೋವ್ಯಥೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಆದರೆ ಅಂತಾವ್ಯಥೆಯು ಕದಾಚಿತ್ ಬುದ್ಧಿಚಾತುರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಕೆಲವುವೇಳೆ ದೈವಾನುಕೂಲದಿಂದಲೂ, ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಡುವದು ಮತ್ತು ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಲು ಕ್ಷಣಿಕಗಳಾಗಿರುವವು. ಪರಂತು ... ಪರೋಪಕಾರ ... ದುಃಖವು ವಿಶಾಮವಿಲ್ಲದೆ ಅನವರತವೂ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪೀಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ. ಕೇವಲ ಸ್ವವೃತ್ತಿರೂಪವಾಗಿಯೂ ಪರಿಹಾರ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಈ ಅಧಮವೃತ್ತಿಯು ವಿವೇಕಿಗೆ ದುಃಖದಾಯಕವಾಗಿಯೇ ಇರುವದು. ಸರ್ವಸ್ವಕಾರ್ಯಕರವಾದದ್ದೆಂದು ಪಂಡಿತರನ್ನು ಅಧಮವೃತ್ತಿಯವ್ಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ವತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗದು. ... ಸುಖಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಸ್ವಕೀಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾದವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು ... ಅಂತವರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗದು. ಪ್ರಕೃತ ಸ್ವಪರ ... ಶತ ನಮ್ಮ ... ಸ್ವಸಂತೋಷ ... ಇಂದ ... ಪರಮೋಚ್ಚವನಂಬಿ ... ಸಿ ... ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಾನ ... ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುತಿದೆ. ಪ್ರಾಯೇಣ ಮೇಲೆಕಂಡ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಪ್ರಭುಗಳೇ ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಂತವರ ಉಪಜೀವನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಕಡೆಗೆ ಅವರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನಾಂಶವು ಕದಾಚಿತ್ ಅಲ್ಪವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೆಯಾಗಲಿ ಹೋಗುತಿದೆ. ಪರನ್ತುದಯಾ ಮರಂಜಿಸ್ಯೈಕ ನಿರತರಾದ ಕಪಟವೇಷಧಾರಿಗಳು ... ಲೋಚಿತವಾಗಿ ನಡಿಸುವದರಿಂದ ಉಭಯತ್ರ ವ್ಯಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟರಿಗೆ ಅವರ ಆತ್ಮಗೌರವವೂ ನಾಯಿನಬಾಲಿನಂತೆಲ್ಲಾ ನೀಚವಾಗಿ ಹರಿಯುತಿದೆ. ಇಂತಾ ಗರ್ವಿತರಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಹೀನವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಅಕ್ಕರೆಯೂ, ಅಮಿತವಾಗಿರುತಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಕವಿವರಶಿರೋಮಣಿಯು ರಾಗಿದ್ದ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಯವರು, ತಮ್ಮಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಂಥನಾಯಕನ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಅವಮಾನಮೂಲಕ ಅವನು ... ಅನುಸರಿಸಿ ... ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನೆದು ದುಃಖಿಸಿ, ... ಇಂತಾ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಕಾಯುದು ಉಪಜೀವಿಸುವದು ... ಅರ್ಥವಾಗಿಯೂ ... ನನ್ನ ... ಸ್ವದೇಶವನ್ನು ... ಭಜಿಸಿರುವೆನಾದರೆ ಅವನು, ... ವುಂಟಾಗುವದಂತಾ ... ವುಂಟು ... ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ... ಸ್ವೋನ ... ಪಡಿಸಲಾರನೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ... ಪರೋಪಜೀವನವೆಯು ... ಸ್ವಾಂತಃಗಿರುವಲ್ಲಿ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥ ವುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆಯು ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ... ಸ್ವಸಂಪಾದಿತ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವಸ್ತನೆಂದು ಲಿಖಿತದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Occasional Notes.

ಸ್ವೈಮಿತ್ತಿಕವಿಷಯ ಪ್ರಾಸ್ತಾವ.

Court Fee Stamps —ಕೋರ್ಟ್ ಮ್ಯಾಸ್ಟರ್ ಗಳು ಕೋರ್ಟ್. ಪಿ ಮತ್ತು ನಾರ್ಥ ಜ್ಯುಡಿಷಲ್, ಅಂದರೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡದ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಬಿಕರೀ ಮಾಡಕೂಡದೆಂಬ ನಿಬಂಧ ಬೇನಾದರೂ ವುಂಟೋ ಯೆಂದು ಸೇಲಂನ ಕಲೆಕ್ಟರವರು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು ಅಂತಾ ನಿಬಂಧ ಯಾವದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Public health in Calcutta —ಮದರಾಸ್ ನಲ್ಲಂತೆಯೇ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯೊಳಗೂ ಜನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾರ್ ನ, ಎ. ಕೆ. ಆಡಕಿಂಗರ ಗರನ್ ರಾ ... ಪ್ರೈಗಾದ ವಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಒಂದರಲ್ಲಿ ... ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದಬೇಧಿಯಿಂದ ತೊಂಬತ್ತೈದು ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಹೇಳುತದೆ. ಸದರೀ ರೋಗದಬೇಧಿಯಿಂದ ಮದರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೃತಪಟ್ಟವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಲ್ಪವಾಗಿರುತದೆ.

Thomson Memorial Fund ಮದರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಕಾಲೇಜ್ ಪಾಲಿಟ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ರವರಾದ ಮಿ. ಥಾಮ್ಸನ್ ಥಾಂಪರ್ಸನ್‌ಯವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಸೇರಿ ಆಚೆಕರಿಸಾ ... ಕಾಲೇಜ್ ಸೌಧದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಮಿ॥ ಥಾಂಪರ್ಸನವರಂತೆ ಅರ್ಧ ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಶಾಶ್ವತ ... ಮೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕಾಲೇಜ್ ಸೌಧದಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅಕೇಪಾತಶಾಲೆಯೊಡನೆ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಸ್ಥಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಫಂಡ್ ಯೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಮಿ ಥಾಂಪರ್ಸನವರು ಅನೇಕ ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸೀ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ ರಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಮದರಾಸ್ ನಲ್ಲೂ ಅದರಹೊರಗಣ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೂ ಗೌರವ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ವಿಷಯರಾಗಿದ್ದರು.

Delivery of fortal notes to gother with its value.—ಪೋಸ್ಟಲ್‌ನೋಟ್‌ಗಳನ್ನು ...

[illegible]

ನೋಟಿಸು.

ಶೀರಾತಾಲ್ಲೂಕು ವತ್ತನಹಳ್ಳಿ ಶಿದ್ದಲಿಂಗೇಗೌಡನು ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದೇನಂದರೆ—

ಸುಮಾರು ೧೪—೧೫ ವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಜೋಗಿ ಯೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ನನ್ನ ಖಾಸಾ ಮಗನು ಪರಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಚಹರೆ ವಗೈರೆ—ಕೆಂಪುವರ್ಣ, ಮಟ್ಟತರದ ಹುಡುಗ, ಮುಖದಮೇಲೆ ದೇವೀ ಕಲೆ ವೊಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಅವನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಜಟ್ಟಗುಂಡು ನು ರಾಟಿಮುಡು ಸಹ ಇರುತವೆ. ಬೆಳ್ಳೀ ಜೋಡಿಳೆ ಉಡುದಾರ, ಬೆಳ್ಳೀ ಜೋಡುಕಪ್ಪು, ಯೆರಡು ಹಚ್ಚಡ, ಒಂಟಿಬುಗುಡಿ ಘೋತ್ರ ವೊಂದು, ಬಿಳೀ ರುಮಾಲು ಯೆರಡು, ಚಡ್ಡಿ ಇಷ್ಟು ಇರುತವೆ. ಇವನನ್ನು ಪತ್ತೇ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಇನಾಂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಲಿಂಗೇಗೌಡ.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಲೋಕಲ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ವರ್ತಮಾನಗಳು,

—o—

The Residents departure.—[illegible]

Promotion.—[illegible]

Toomkoor Sub-Judge's Court.—[illegible]

Promotion.—[illegible]

[illegible]

Murder.—[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMRAY.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸಂಗ್ರಹ.

From the Madras Mail.

:0:

THE WAR IN SOUDAN.

[illegible]

PARLIAMENTARY ADDRESS OF CONDOLENCE.

[illegible]

PROTECTION OF SUAKIM.

[illegible]

THE LATE DUKE OF ALBANY.

[illegible]

ANNEXATION OF MERV OPPOSED BY TURKOMANS.

[illegible]

DEATH OF THE DUKE OF ALBANY.

[illegible]

THE WAR IN SOUDAN.

[illegible]

UNSUCCESSFUL SORTIE FROM KHARTOUM.

[illegible]

DSWAN DIGMA PREPARING TO FIGHT.

[illegible]

MYSORE GAZETTE.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

[illegible]

[illegible]	೧—೪—೦
[illegible]	೦—೧೨—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೧೪—೦
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೩—೬
[illegible]	೦—೨—೬
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೨—೯
[illegible]	೦—೧—೦
[illegible]	೧—೦—೦
[illegible]	೨—೦—೦
[illegible]	೦—೧೨—೦
[illegible]	೩—೪—೬
[illegible]	೩—೪—೬
[illegible]	೦—೮—೦
[illegible]	೧—೮—೦
[illegible]	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೩—೬
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೨—೬
[illegible]	೦—೯—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೧—೦
[illegible]	೦—೧೧—೦
[illegible]	೦—೮—೦

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	೬—೦—೦
[illegible]	[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	[illegible]	೦—೫—೦

[illegible]

[illegible]	[illegible]	೬—೨—೬
[illegible]	[illegible]	೬—೧—೦

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA Press.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ … ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ … [illegible]

Vol. XI.] BANGALORE—MONDAY, APRIL 14, 1884 [No. 15.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೫.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ.	...	೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲ್ ಮೇರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂಚನೆ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇದಫಾವಕ್ಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಫಾವಕ್ಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

ಇದರಡಿ ಬರೆಸಲ್ಪಡುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರು ಮುಖ್ಯ ನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಮೇಣ ಸಂದರೆ.—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಹಣವನ್ನು ರವಾನಿಸತಕ್ಕವರು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಫಾರಂ ಕೂಪನ್ ನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಹಣವು ಸಾಗಲೀ ಬಂದುದೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗುವದೋ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಗೆ ಬರೆಯದಿದ್ದರೆ, [illegible] ರಶೀದು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

೨. ಸ್ಟಾಂಪುಗಳ ರವಾನಿಸತಕ್ಕವರು ಅರ್ಧ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. … ಅರ್ಧ ಆಣೆ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನೇ ರವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩ ಬೇರಿಂಗ್ ಸಹಿತ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ಕಾಗದಗಳು, ದೂ|| ೧ಕ್ಕೆ ೧ಆಣೆ ಕವರ್ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಧಆಣೆ ಕಾರ್ಡ್ ಮಾತ್ರ ಬೇರಿಂಗ್ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಕೂಡದು.

೪. ಸಾ|| ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಾಕಿ ಚಂದಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿಗೆ ಪೂರೈಸಿ ಬರುವದರಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ … ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಬೇಕಾದವರು … ಮೊದಲು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರು ವರೆಗೆ ಆಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು … ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ಬರೆಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಶಾಲಾಪ್ಯರ.	...	೧—೮—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಭಾಷ್ಯತ್ವ (ಪಟ್ಟಂಟಾಣೆ)	...	೦—೩—೦
[illegible] ಸುಶಾಸ್ತ್ರ.		೦—೫—೦
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ.	...	೦—೪—೦

ಶಬ್ದಕೋಶ	...	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	...	೦—೬—೦
ಶಾಲ್ಯಾಗಿತಿ.	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೬—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ.	...	೦—೬—೦
ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾಭ್ಯುದಯ.	...	೦—೮—೦
ಸುಕುಮಾರಚರಿತ್ರ	...	೦—೩—೬
ಸುಧಾಸಾರ ಚರಿತ್ರೆ.	...	೦—೨—೬
ಪ್ರಬೋಧ ನಾಟಕ.	...	೦—೪—೦
ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ.	...	೦—೨—೬
ಲಕ್ಷ್ಮೀವಿಲಾಸ ಚರಿತ್ರೆ	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
ವಂಚ ಕಾದಂಬರಿ	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೨—
[illegible]	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿದ ಮಾನ್ಯುಯಲ್		೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು,	...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೮—೬
[illegible]	...	೩—೮—೬
ಅಕೇಡಿಮಿ ಸ್ಕೈಟ್ ಎಂಬಿಸಿ ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೪—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ.	...	೦—೧—೦

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು ಸೇರಿಯುವದಿಲ್ಲವು

ಸೂಚನೆ—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು … ಪೋಸ್ಟ್ … [illegible] … ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

☞ *Price including Postage, Rs 5-6-0*

ಈ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಮೊದಲೇ ಹಣವನ್ನು … [illegible] … ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. … ಯಾರಿಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಯ ಕೊಡತಕ್ಕವರು … [illegible]

ಇದರ ಕ್ರಯ	...	ರೂ|| ೫—೦—೦
ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇಖರ್ಚು		೦—೬—೦

ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಪ್ತ ರಿಕಾರ್ಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದ ತರಾಂ ಕೆಲಸಗಳೂ … ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. … [illegible] … ಇವರು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೭೬ನೇ ನಂಬರ … ಇರುತ್ತಾರೆ.

TELEGRAPHIC SUMMRAY.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ ಸಂಗ್ರಹ

From the Madras Mail.

:0:

FUNERAL OF THE LATE DUKE OF ALBANY

ಲಂಡನ್, ೬ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್.—ಮೃತರಾದ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಆಲ್ಬನಿ … [illegible] … ನಡೆಯಿತು.

MEETING OF THE EMPEROR WILLIM AND THE CZAR.

… ೫ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್.—ಜರ್ಮನಿ … ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರಿಗೂ … [illegible]

RESIGNATION OF NUBAR PASHA.

ಕೈರೋ, ೬ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್.—… ನೂಬಾರ್ ಪಾಷಾ … [illegible]

TRIBES IN OPEN REBELLION IN SOUDAN.

… [illegible]

COMMUNICATION WITH KHARTOUM INTERRUPTED.

ಕಾರ್ಟೂಮಿಗೂ … [illegible]

ARRIVAL OF HOSTILE TRIBES AT SUAKIM

… [illegible]

FRENCH ADVANCE IN TONQUIN.

ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ ೬ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್—ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೇನೆಯು … [illegible]

FRANCE AND BURMAH

ಪ್ಯಾರಿಸ್, ೬ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್—ಸರ್ … [illegible]

THE QUEEN'S VISIT TO GERMANY.

ಲಂಡನ್, ೨ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್.—… ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಜರ್ಮನಿ … [illegible]

THE PROPOSED RENEWAL OF INDIAN DEBENTURES.

… [illegible] … ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

NEWS FROM GENERAL GORDON.

ಕೈರೋ, ೯ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್.—ಕಾರ್ಟೂಮಿನಿಂದ … ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರವರು … [illegible]

HEAVY LOSS OF THE ENEMY.

… [illegible]

GREAT FIRE AT MANDALAY.

… ೯ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ —ಮಾಂಡಲೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ … [illegible]

GENERAL GORDON URGED TO LEAVE KHARTOUM.

… ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರವರಿಗೆ … [illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, APRIL 14, 1884,

THE MAHARAJA'S TRIP TO OOTY.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ವ್ಡೊಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರು ಈ ತಿಂಗಳ ೫ನೇ ತಾರೀಖ್ ಶನಿವಾರದದಿನ ಮಾಮೂಲಿಮೇರೆ ನೀಲಗಿರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣವಾದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಜರವರು ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆದುಬಂದವರಾದದರಿಂದ, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನಗಳಂತೆಯೇ ಅವರಿಗೂ ತಂಗಾಳಿಯುಳ್ಳ ನೀಲಗಿರಿ ವಾಸವು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಪೂರ್ವ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಕಬ್ಬನ್ ಸಾಹೆಬರವರು ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಆದಾಗ್ಯೂ ಬಾಲ್ಯಾರಭ್ಯ ಅರವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೌಕರೀ ಮಾಡಿದವರಾದದರಿಂದ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ನಂದೀಬೆಟ್ಟದ ತಂಗಾಳಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದು, ಅದರಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿ ಸಂವತ್ಸರವೂ ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯೊಡನೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಬಂದರು. ಸ್ವಭಾವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಭ್ಯಾಸವು ಬಲವತ್ತರವಾದದ್ದೆಂಬದು ದಿಟ.

ಈ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನರವರು ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಾಲೋಚಕ ಸಮಾಜದ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಇತರ ಚಿಲ್ಲರೆ ನೌಕರರು ಮೊದಲಾದವರೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ನೀಲಗಿರಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವವರಿಂದ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ

ಹೋಗುವದಲ್ಲದೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಖರ್ಚುಗಳು ಆಗುತ್ತ, ಗವರ್ನರವರ ಕ್ಯಾಂಪಿನೊಡನೆ ಹೋಗುವ ರೈಟರ್ ಮೊದಲಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ನೌಕರರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರಾಗಿ ಅಂತಾ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಗವರ್ನರವರು ಮನ್ನಾಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮದರಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರತಿಸಂವತ್ಸರವೂ ಮೊರೆಯಿಡುವದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಮದರಾಸ ಗವರ್ನರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬೇರಾವುದು ಹವೆಸ್ಥಾನವಲ್ಲದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುದಿವಸ ವಾಸಮಾಡುವದೇ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಅಸಮ್ಮತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವವಿಧದಿಂದಲೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರು ವಾಸಮಾಡುವದು ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಕಾಲಗತಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಕೋಚವೆಂಬುದು ತಪ್ಪಿಹೋಗುವದೆ, ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಹಾರಾಜರವರ ತಂದೆಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರವರಿಗೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟು ಘನವಾದ ಬಿರುದು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ರಾಜಧಾನಿಯಂಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಹೋದರು. ಈಗ ಅದರ ಯೋಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಈಗಿನಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆಯುಳ್ಳವರು ಹಿಂದಿನವರ ಅಂತಾ ಸಂಕೋಚವನ್ನು ನಾಚಿಕೆಯೆಂದು ಹೇಳುವವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಾಗೆ ಯೆಣಿಸುವದಿಲ್ಲವು, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಕೆಲಸವು ಅಗೌರವವಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜ್ಞಿಯವರು ಯಾವರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಚಕ್ರವರ್ತಿನೀಯೆಂಬ ಬಿರುದು ವಹಿಸಿದರೋ ಅಂತಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇನೇ ಅವರು ಬಾರದೆಹೋದದಕ್ಕೆ ಯೇನು ಕಾರಣ? ಇದು ಹೀಗಿರಲಿ. ಮದರಾಸ ಗವರ್ನರವರ ಗೈರ್ಹಾಜರಿಯು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಂತಾ ಅಡಚಣೆಯು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹೇಳಬಹುದು, ಪರಂತು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ವಹಿಸಿರುವ ತಾಟಸ್ಥ್ಯವು ಅಂತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವದಿಲ್ಲವು.

—:0:—

A NOTE OF WARNING FOR NATIVE CHIEFS AND PRINCES

ಇಂಡ್ಯಾದೇಶೀಯರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಅಮೃತಬಜಾರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಹೋಳಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಆಶೇಷವನ್ನು ಈದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ,—

ಇನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದೀರ್ಘದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವದಾದರೆ ಲಿವರ್ ಫಾಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರಾಚಿಸ್ಟರ್ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಹುಕಾರರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ನೇಟಿವ್‌ಗಳ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ಶೈಥಿಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ದಿನೇದಿನೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆದರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷನವರ ಪ್ರಭುತ್ವವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ನೆಲಸಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲೆಕ್ಟರು ಮುಂತಾದವರ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ, ಅಂತಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾನಾವಿಧದಿಂದ ಹತ್ತಿಕ್ಕುವದಕ್ಕೆ ಉಪಾಯಗಳು ಹುಡುಕಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಂದ ಅಮದಾಗುವ ಸರಕುಗಳು ಮೇಲೆ ಸುಂಕಗಳು ರದ್ದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಕೆಲ್ಲಾವಿಗ ರನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಸಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವದು ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಶೇಷವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ದೇಶೀಯರಾಗಿ ಅದು ಪರಲೋಕ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಹಾಳು ಈಗ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟರಾದವರಿಗೂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರಿಗೂ ದಾರಿತೋರುವ ರೀತಿಯುಳ್ಳದೆಂದು ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಚಾರದ ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಂತೆಯೇ ಹಾಗಿದೆ. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವ ಪೂರ್ವಪದ್ಧತಿ ಮರಿಯಾದೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೀಜವಾದ ಇಲ್ಬರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಸಹಾಯವು.

ನಮ್ಮ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಪ್ರಮುಖರು ಸಹ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವರು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟೆಕ್ಸಿನಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ರೀತಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಸಹ ನೇಟಿವ್ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸುವವು ಈಗಲೇ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ದೇಶಗಳಾಗುವವು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖರು ಸಹ ನಾವು ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪಾಲಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಥ ನಾಲ್ಕಾರು ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬಾಧೆ ಸ್ವಕೀಯರಾಗಬೇಕು. ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವು. ಅವರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಕಾಲೇಜು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಇವುಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ರೀತಿಯಾದ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಜನರಿಂದಲೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರಿಸಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರಲ್ಲವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸಹಾಯದಿಂದೊಂದಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಅಧೀನರಾಗಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪಾಲಕರಾಗಿ ಇರುವದು ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶವು ಅನುಸರಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಸುಮ್ಮನೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದಾಗಿಯೇ ಇರುವದು. ನೇಟಿವ್ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸ್ಥೈರ್ಯದ ರಾಜರು ಒಡೆಯರೇ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಯುಂತೈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಿವಿನ್ಯೂ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯೊಡನೆ ನಾವದೇ ಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯು ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಈಗ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಪ್ರತಿ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ... ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ಆಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗುವರೆಂತೆ ನಂಬುವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ವಾಂಛಾ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.- ಮುಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃಪುನಃ ಯೋಚಿಸಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಲಿ ಕೆಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ.

ಯೇಕೆಯೋ ನವೀನ ಅಮೃತಬಜಾರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತೀಯರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಕೆಲವರ ಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ಇವರುಗಳು ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕರನ್ನು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಮೇಜರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಇಂಡಿಯನ್ ನೇಟಿವ್ ಅರಸರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಗಸರ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರು ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿರುವ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರಸರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಕೀಯ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ, ಅದರಂತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರೂ, ಮುಖ್ಯವಲ್ಲದವರು ಬೇರೆ ಕೊಂಡು ಯಿರಲಾರರೆಂದು ನೋಡುತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಸ್ಥರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಈ ದೇಶಭಾಷೆಯು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಲ್ಲದೆ ಬೋಧಿಸದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಂತ್ರರಾದ ನೇಟಿವ್ ಅರಸರಿಂದ ಆಳಲ್ಪಡುವ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಮೇಲೆ ಕಂಡರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಆದರೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪ್ರಭಾವ ಹೊಂದಿ ಸ್ವದೇಶೀಯರನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಸ್ವದೇಶಭಾಷಾ ಸಹಿತ ಗೌರವ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜನಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿಯೂ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ದೇಶ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿವಾನರವರು ಅಂತಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವರಾಗಿ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠರಾಗಿರುವರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯರಾದ ದಿವಾನರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವೆವು.

THE UNIVERSITY CONVOCATION—1884

ಕಲಿಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ೨೨ನೇ ತಾ॥ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸಮಾರಂಭಮಾಡಿ, ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್. ಎಂ. ಎ. ಎಂ. ಎಲ್. ಮೊದಲಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೇರ್ಗಡೆ ಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದಾ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಸೆನೆಟ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಸಭಾಸಾಧನವು ಅನೇಕಮಂದಿ ಬಿ. ಎ. ಎಂ. ಎ. ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಂದಲೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಜನ ಸಮೂಹದಿಂದಲೂ ನಿಬಿಡವಾಗಿತ್ತು. ಬಳಿಕ ಚಾನ್ಸಲರಾದ ಗವರ್ನರವರು ಅಂಗರಕ್ಷಕರಿಂದ ಪರಿವೇಷ್ಟಿತರಾಗಿ, ಅತಿಶಯವಾದ ಯುಕ್ತವಾದ ಸಾವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಗಮಿಸಿ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾದ ಮಿ॥ ಪಂಡಿತರು ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಗವರ್ನರವರು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಪದವಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ದಿಗ್ರೀಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಆನರೆಬಲ್ ಅಟಾರ್ನಿ ಜನರಲ್ ಪಾಲ್ ಮಿ॥ ಪಾಲ್ ಎಂಬುವರು ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರಾದ ಪದವಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ರೀತಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಸಾರಾಂಶ—

ಗೌರವಯುಕ್ತರೇ!—ಬಿ. ಎ. ಮೊದಲಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನರವರು ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೨೬ ಸಂವತ್ಸರಗಳಾದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೇ ಇರಲಾರೆನು. ಮುಖ್ಯವಾದ ಈ ಕೆಲವು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಶೇಷ ತೃಪ್ತಿಯು ಉಂಟಾದದ್ದು ಸಹಜವಾದದ್ದೇ. ಇದು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರಿಂದಲೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಉಪಕಾರವಾಗಿರುವದು ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಕಲ ಕಲಾಪ್ರವೀಣರಾದವರೇ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂಬದನ್ನು, ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿಯೂ, ನಾನಾವಿಧ ಲೋಕವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಈ ರಾಜಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವದೇನೆಂದರೆ, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನಿಮ್ಮ ಶ್ರೇಯೋಭಿಲಾಷಿಯಾದ ನಾನು ಈಗ ತಿಳಿಸಬೇಕೆನಂದರೆ,—

ಈಮದರಾಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯು ೧೮೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಅದು ಮೊದಲು ಈ ಸಂವತ್ಸರದವರೆಗೆ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟವರು ೧೩೪೩

ಎಂ. ಎ. ,, ೩೭

ಬಿ. ಎಲ್. ,, ೨೧೩

ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ೩೪

ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ೨೯

ಈರೀತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗದವರು ೧,೩೪೫ ಮಂದಿಯುಳ್ಳಂತೆ ಬಹುಮಂದಿ ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟವರು ೧೧೩ ಮಂದಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಿಲ್ಲವು. ಈ ಸ್ಟೇಟಿನ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಂಖ್ಯೆ ೫೫, ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರು ೧೨, ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ೫, ಈ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿರುವವರನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಸಾವಿರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೩೦,೦೦,೦೦೦ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿದ್ದಂತೆ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರು ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದರು. ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ದೇಶದವರು ವಿದ್ಯಾವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯರ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳೂ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸಹ ವಿಶೇಷವಾದ ಮೋಹಕವಾಗಿರುವಂತಾ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ನಾನಾ ಸಭಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧಿಕ ಅವಶ್ಯಕ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ದಿನೇದಿನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀವು ಸಂಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಡಬೇಕು. ಯಾವ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿಮಗಿರತಕ್ಕ ಮನೋಸಾಧ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನು ನಿರ್ವಾಹಕನಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೀವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೇನೇ ಇದುವರೆಗೂ ನೀವು ಪಟ್ಟಶ್ರಮವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದೆಂತಲೂ ನೀವು ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೆಂತಲೂ ಹೇಳುವೆನು. ಜ್ಞಾನವು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ನಾವು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇತರರನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಿ ಉಚಿತವಾಗಿ, ಅಂದರೆ ನೀವು ಸುಖದ ನೈತಿಕ ಇತರರನ್ನು ಸುಖಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂತಾ ವಿವೇಕಿಗಳಾಗಬೇಕು. ನಿಮಗೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾದಾಗ ಅಧಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜಕರಾದವರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುವದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯ ಲೋಕಹಿತಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನರಿತುಕೊಂಡು ಪುರಾತನವಾದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೋಹಗೊಳಿಸದಂತೆ ಶ್ರಮ ಪಡಿಸಕೂಡದು. ಅಲ್ಪವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ತೊರೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿರಬೇಕು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿರುವದೇ ಉತ್ತಮ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಶೇಷ ಬೇಡಿಕೆ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲದಿರಲಿ.. ಅಧಿಕಾರವಿದದರಲ್ಲಿ ಕಂಡರೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ನೋಡಿ ನೀವು ಕೃತ್ರಿಮವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನೀವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಬರುವ ಸ್ವಕೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ

[illegible]

CULTIVATION OF EASTERN SCIENCE.

[illegible]

Occasional Notes.

[illegible]

Cholera.—[illegible]

A suit for damages decided.—[illegible]

The Khiber Pass—[illegible]

Ruby mines in Burmah—[illegible]

The Bombay Commander-in-Chiefship—[illegible]

The water works at Lahore.—[illegible]

Loss of life in British coal mines.—[illegible]

Cabul affairs.—[illegible]

A meeting.—[illegible]

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

Special Test Examination.—[illegible]

The Chief Judge.—[illegible]

Closing of Schools.—[illegible]

A prediction.—[illegible]

The Civil Courts.—[illegible]

Nandidroog Sessions.—[illegible]

The British Resident.—[illegible]

[illegible]

A hard case.—[illegible]

POSTAL NOTES

[illegible]

[illegible]

CORRESPONDENCE

[illegible]

[illegible]

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್

[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA Press.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE:—MONDAY, APRIL 21, 1884 [No. 16.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೬.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

[illegible]

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6 0

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, APRIL 21, 1884

A DESIDERATUM.

[illegible]

ಗಳಲ್ಲಿ ಸಬೇಕಾದಭಯವು ಹೋಗುವದಾದ್ದರಿಂದ ಆಗ ಅವನಿಗಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದ ಪದರ್ಕ[illegible] ಹಕ್ಕು ಮುಂದಿನವಾನರಲ್ಲಿ [illegible] ಕೆಲಸ ಆವುಗಳ ಗುಣದೋಷಗಳು ತಿಳಿಯುವವೆ. ಅಥವಾ ತಿಳಿಯದೆ ಮೂಢನಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವನು, ಉಚಿತವಾಗಿ [illegible] ಕಾಲದೇಶಾನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಯುಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವೇ ಅಭ್ಯಸ್ತಗಳಾದರೆ ಅವನೂ ಶ್ಲಾಘ್ಯನಾಗಿ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈಪ್ರಕಾರ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಕಗಳುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಇಂಗ್ಲಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಜೀವಿತರಾಗಿರುವ [illegible] ಪಂಡಿತರು ತಾವು ರಚಿಸಿದ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರೇ ಮುಖ್ಯನಿದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಂತಾ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದಯಾ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರವರ ಬುದ್ಧಿಸ್ಥಗಳಾದ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಾಂಶಗಳನ್ನು ವ್ಯವಹರಿಸಿ [illegible] ಗಳಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿ, ಆ ಮೇರೆ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಚುರವಾಗಿದೆಯಾಗಿ ಈಗಲೋ [illegible] ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯವು ಅವಮಾನವಾದದ್ದಾಗಿ[illegible] ಅಸ್ಥಿರ[illegible] [illegible] ಅತಿಶಯಿತವಾದ [illegible] ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯು [illegible] ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈ[illegible] ಕೈಲಾಶ್ಯವು [illegible]. ಪರಮಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲ [illegible] ಒಂದವರಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯ [illegible] [illegible] ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಶ್ರಮಿಸಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವರು. ಅದರೆ ಅವರಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯನಿಮಿತ್ತಗಳಾದವು ಕೆಲವುಂಟು ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಸ್ವಾಧಕಗಳಾಗಿಯೂ [illegible] ಕಾರಕಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವದೊಂದು ಅಪೂರ್ವವಾದದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲೆಳಸಿದಂತಾವನಿಗೆ ಒಂದುವೇಳೆ [illegible] ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ [illegible] ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದವುಗಳ ಕಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೆರವೇರಿಸಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರ ಫಲವ ಬೀರಿಸಿ [illegible] ಪ್ರಿಯಕ್ಕೆ. ನೆರವನೆ ದೃಢವಪ್ತಿಯನ್ನ ಕಾಡುವದೊಂದು; ಅಂತವು ಗಳಿಗೆ ಪಾಲಕರು ರಕ್ಷಣೆ [illegible] ಮಾಡುವದೊಂದು; ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲಿಕಂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಧನಗಳಾಗಿರುತಿವೆ. ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮದೇಶದವರು ಇತರರಂತೆ ಸುಖಪಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅವರು ಸಮೂಹದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು [illegible] ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಅಪೇಕ್ಷ[illegible] ನಡೆಯುವದಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತಿದೆ. ಈಗಿಲ್ಲ ದೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಸ್ವೀಯಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಹೀಗಾ ಗುತ ವಿರುದ್ಧಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಗಾಗ್ರಹವನ್ನೇ ಕಾದರೂ ಕಲಿಸಿದರೆ, ಅದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಬಾರದೆಂತಾಗಿ, ಅಥವಾ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂತಾಗಿ, ಅಲ್ಲದೆ ಪರದೇಶಾಭಿಪ್ರಾಯವೆಂತಾಗಿ [illegible] ಕರಿದೆ. ಅತಿಪರ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವೆಂಬದು ಹೊರಗಾಗಿ ಅದರಿಂದಾಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವೊಂದೂ ಇಲ್ಲದೆಹೋಗುತಿದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳು ನಿರ್ವಿವಾದ[illegible] ಆಗಿರುವದೆಂತಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ಕಾಲ ಪ್ರಿಯರ್ ನಮ್ಮತ್ತಾಗಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಾ ನಮಗೆ ಮಹಾಪ್ರಯೋಜನಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತಿದೆ. "ಮಹಾಜನಮಧ್ಯಾಂಗೀಕಾರ" ವೆಂಬಂತೆ ನಾನಾ ರಸವಿಯಂತೆ ನಾವು ಮೂಕಭಾವವನ್ನು ವಹಿಸುವವರೂ ಅಮುಕರಿಗೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಆದರತೆ ಇಲ್ಲ ನಮಗೆ ಅಧಿಕನೆಂತಲೇ ಅವರು ಭಾವಿಸಿ ಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವಾಯುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬೇಡಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವು. ಇದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತೋರಗೊಡುವ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಶೋಷಿಸಿ ಕೆಡಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಸುಖವುಂಟಾಗಲಾರದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪೂನೆಯ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಕಲ್ಲಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ [illegible] ಸಭೆಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತದನ್ನು [illegible] ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರೀ ಸಂಧಾನಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಒದಗಿರುವದರಿಂದ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಂತೆ ಮುಂದೆ ಇರಲಾಗದು. ನಾಷೀನೇಟಿವ್ ಅರಸರ ಅಳ್ವಿಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅಂತಾ ಸಭೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳವಾಗಿ ವುಂಟಾಗುವದು. ಇಲ್ಲಿನಂತೆ ಇಂತಾ ಸಭಾವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕುಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಕೂಡ ಕುಟ್ಟಿಸಿದರೆ [illegible] ಗಳನ್ನು ನಾಮವಹೋದನು ಕೆಳಿಯುವದೇನೆಂದು ಕೆಲವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಯೋಗಿಯಾದ ಕೂಲೀಕರುವ ಕುಂಟೆನೊಬ್ಬನು ಕಣ್ಣನ್ನು ಬಿಸಿದರೆ ದೇಶವನ್ನೇ ನಾನು [illegible] ನೆಂದು ಹೇಳಿದಂತೆಯುತೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಬುದ್ಧಿಯು ಕೇವಲ ಸ್ವಭಾವ ಸಿದ್ಧವಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದಲೂ ವಿಕಸಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲದನ್ನೆ ಸಾಮಾನ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವದೆಂಬುದು ಪಾಸ್ತವಾಗಿ ತೋರುವದು. ಅಂತಾ ಸ್ವಭಾವಯುಪ್ರಾ ಸಂದಾಸಕ್ತಾವನ್ಯವಕ [illegible] ಜನವರ್ಗಗಳು ಆದು ಮುಂದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯೋಗ ಉಪಕಾರವಾಡಿರೀ ಸಂಪಾದಿಸುವರೆಂಬ ಸಂದೇಹ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲವು. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡವರು ಬಹುಕಾಲ ಸರ್ಕಾರ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಪಿಂಚಣಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತೆ, ಇನ್ನೂ ಧನಾರ್ಜನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ತಿಂತಿಸುತಿರುವರು. ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನೇಕರು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತವರ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳೆಲ್ಲವು ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಯೆಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇಯೊಳಗೆ ಈಗ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಕಾನನ [illegible] ಮುದಿಯುಂತೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಇವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿರುವ ಕೆ[illegible] ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು, ವರ್ತಕರು, ಜಮೀನ್ದಾರರು, ಪಾಳೇಗಾರರು, ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಇತರರು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ [illegible] ಕಾರ್ಯ ಮೋಷಗಳನ್ನು [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಲಿಂಗಭಿನ್ನತೆಗಳಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೆಲಗೊಳಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದೋ ಬಹುದು ಇದೇ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯಲಕ್ಷಣವಾಗಿರುತದೆ. ಇದರ ವಿಷಯವೆಲ್ಲವು ಕಾಟಕಸವಾಲು ಬೆಂಕಲೀ ಜೇಲಿ ನಮ್ಮ. ಈಗ ಇದುವರೆವಿಗೂ ನಾವು ಲೆಸಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದವರು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಕ್ಷಭುವ ಸಭೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಮುಂದೆ ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

THE PETTAH MUNICIPALITY.

ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿನಷ್ಟು ಬಿಸಲಿನಬಾಧೆ ಇಲ್ಲವು. ಮತ್ತು ಈಗಿನಂತೆ ಜಲ್ದಾರಿಗಳಿರಾದ ಕೆರೆಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋಗುತಲಿರಲಿಲ್ಲವು. ಹೀಗಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಹರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ್ಯಾಗಳೊದನೆ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟದ್ದು ವಿನಾ ಬೇರೊಂದೂ ಅಲ್ಲವೆಂಬದು ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇಯಿದೆ. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಗಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಚ್ಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನಿಡಿಸುತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಪೇಟೆ ವರ್ತಕರು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯುಪೇಟೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಹ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯಿಡಿಸುತಲಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಬಿಸಿಲುಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ರಥೋತ್ಸವಗಳೂ ಪರ್ವಗಳೂ ವಿವಾಹಗಳೂ [illegible] ಅಂತಾ ಸುಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವುಂಟಾಗುವದು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಸಹಜವಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಅನ್ನೋದಕಗಳು ಜನಗಳಿಗೆ ದೊರತ ತನ್ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕ್ಷೇಮವುಂಟಾಗುತಲಿತ್ತು. ಈಗ ಬೇಸಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆಂಬುದು ಹೇಳದವನ ಪ್ರಿಯಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಖಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಅದರಂತೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಯೆಣಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯತ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚೇರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಯೆಣಿಕೆಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಆಗ ಒಂದು ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ನೌಕರರು ಈಗ ಹತ್ತು ಕಚ್ಚೇರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲವು. ಈಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯ ನೀರನ್ನು ಅರ್ಗ್ಯ[illegible] ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳ ಮೇರೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲವು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಪ್ರಭಾವಮೇಲೆ ಅಲ್ಪಸಂಬಳವುಳ್ಳ ಅನ[illegible] ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಇಂತಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದೇ ಇಲ್ಲವು. ಪೇಟೆ ವರ್ತಕರು ಪೂರ್ವದಂತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ನಾಗರಿಕತೆಯುಂಟಾದ್ದರಿಂದ ಇಂತಾ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವವು ಅವರಿಗೆ ವುಂಟಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿದ್ದ ಘಟ್ಟನೆ ನಿಯಮಗಳು ನಡಲಿಹೋದದರಿಂದ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ವರರು ದೊಡ್ಡ[illegible] ಅನಾದಿಯಾಗಿರುತಿದ್ದ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನವಾಗಿ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡ ಅಂಶ ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇಯಿದೆ. ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪರಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ದುಡ್ಡುಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದರ್ಮಕ್ಕೆ ಅವಗಡ ಮಡ[illegible] ಮಾಡಕ್ಕಾ ಕೂಡದೆಂದರೆ ಯಾರಿಗೆತಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಇವನಾದಿ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ವರ್ತಕರ ಔದಾರ್ಯವಲ್ಲ ಕಿಲಾಮುಂಬಿ ಸಿದ್ಧಿ ಇಮೊದಲೆ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಯಿತು. [illegible] ಧರ್ಮಕರ್ತರು ಸಹ ಬಹುಮಿದಿರುವ [illegible] ನವನಾಪಿದರೂ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವಕ್ಕೆ ಸಹ ಸಾಕಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ಈಗ ವಿವಾಹಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವದಂತೆ ಕಾಲನಿಯಮವಿಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಅವರವರ ಕನ್ಯಾವರ ಸಹಾಲಕ್ಕ ಸುಖಾವಹವಾಗಿರುತಿದ್ದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹಾಂಗವಾಗಿದ್ದ ಸಂತರ್ಪಣೆಯೂ ಬಂಧುವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನವೂ ಈಗ ನಿರುಪಯುಕ್ತಗಳಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕನ್ಯಾಶುಲ್ಕವು ಅಂಗಭೂತವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಮೂಲಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ವುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಯೆಣಿಸಕೂಡದ್ದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆನೂ ವಲು ವುಂಟಾಗಿದ್ದ ಅನುಕೂಲ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಾಳ್ವಿಕೆಯೆಲ್ಲವೂ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್‌ನವರ ಅಧೀನವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಬಿಸಿಲುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದೆಂದು ತಿಳಿಯದೇನೇ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೆಲವು ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ನೀರು ಹಾಕುವಂತೆ ಯಾಕೆಮಾಡಿದರೆ? ಅಂತಾ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೋ ದನಗಳಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ನೀರಿನತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನೋ ಇಡಿಸಿದರೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿರುವದೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ತೋರಲಿಲ್ಲವೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೂ ಯೆಣಿಸಕೂಡದು, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಅನುಕೂಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಸಾಧನವಾದದ್ದು ಅವನ ವಾಸಗೃಹವಾದ್ದರಿಂದ ಅಂತಾ ಗೃಹವನ್ನು ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ಚುಟ್ಟುವಳಿಗೆ ಹೇತುವನ್ನಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಗೃಹವಾಸಿಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವು ಅವರಿಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವು? ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಬಿಸಿಲುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪವನಗಳೊಳ್ಳು ದಿವ್ಯಸೌಧಗಳು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾತಕ್ಕೆ ಸುಖವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡಬಾರದೆಂದರೆ ಅಂತಾ ಭಾಗ್ಯವು ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಹುಜನಾಪೇಕ್ಷಿತವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ತೋರದಿರಲಾರದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

Occasional Notes

ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

Mortality from Small pox.—[illegible] ಗಿನವಾಡಕೆ ಹಿಂದೆ [illegible] ಲಿ ಸ್ಫೋಟಕ ರೋಗದಿಂದ ೩,೭೦೦ ಜನ ಮೃತಪಟ್ಟರಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತದೆ

A report.—ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದೇಶದ [illegible] ದೊರೆ [illegible] ದಯಾದಿಕಗಳಿಗೆ [illegible] ಡಕೀಟಿಟ [illegible] ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆಂಬ ಸಂಶಯವಿದೆ ಆ ಪಟ್ಟಣದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

The Nizams State Railway.—ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ [illegible] ಅದರ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಗೆ [illegible] ಗಳ [illegible] ರೈಲ್ವೆ [illegible] ಯಾಗಿರುತಾರೆ.

The Indian Civil Service.—ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ [illegible] ಲಾರ್ಡ್ [illegible] ಇಂಡ್ಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರಿಟರಿಯವರಿಗೆ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತದೆ.

A princely reward.—ಕಾಠ್ಯವಾಡ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜಾ ಠಾಕೂರ್ ರವರು, [illegible] ರಾಜಾ ಗೋಕುಲ ನಾರಾಯಣ [illegible] ಕೆಲವರನ್ನು ತಮಗೆ [illegible] ಮಾಡುವ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನ ಅಧಿಕಾರಿ ಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ೨೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಭರಣಗಳೂ ಇನಾಂ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತದೆ.

Fire at Mandalay.—ಬರ್ಮಾದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಮಾಂಡಲೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ದ ವಿಷಯವನ್ನು [illegible] ತಿಳಿಯಬರುವದೇನಂದರೆ—ಮಾಹೇಮಂಡಲ್ಲಾರು [illegible] ಗಳು ೧೧೫೦ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದವು. ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೆಂಕಿ ತಗಲಿತೋ ಅದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಬರಲಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಕ್ರೈಸ್ತರ ಸಂಭವಿಸಿದಂತೆ ಯೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿ

ರುತ್ತಾರೆ. ಷಹರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲಗದ್ದಲ ವುಂಟಾಗಿದೆ.

The acting resident of Hyderabad.— ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಯ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ರಜಾವಡದು ಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದದರಿಂದ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬದಲೀ ನೋಡುವಂತೆ ಮೊದಲ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ ಆಲಿವರ್ ಸೇಂಟ್ ಜಾನ್‌ರವರು ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರದದಿನ ರೆಯಿಲ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಬಂದರು. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಮುಖರೂ, ಸಿವಿಲ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಫಿಸರ್‌ಗಳೂ ರೆಯಿಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಹೊಸ ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಉಚಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಾಮೂಲ್ ಸಲ್ಯೂಟ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ನಡೆದುವು. ಎಂದು ವರ್ತಿರೇ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

A public meeting in London.— ಲಂಡನ್‌ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಡೈಲಿನ್ಯೂಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ ಸಮಾಚಾರದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವದೇನಂದರೆ— ಈ ತಿಂಗಳ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದ ಸೆಂಟ್‌ಜೇಮ್ಸ್ ಹಾಲ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರು ಕೂಡಿ ಆಗರ ಲಾರ್ಡ್ ಇಲ್‌ಬರ್ಟ್ ಬಿಲ್ಲಿನ ಸಂಬಂಧ ಒಂದು ಸಭೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತೋರಿ ಸರ್ ಮಾನಿಯರ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಎಂಬ ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಮಿಸ್ಟರ್ ಫಾಸೆಟ್ ಮೊದಲಾದವರು ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಡಿದರು. ಸದರಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂಡಿಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ವುಂಟಾದ ಅಸಂತುಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ, ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾಗ್ಯವೆಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ವುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಜಾತಿಭೇದವ ಲ್ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಬೇಕೆಂತಲೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಏಕಮನಸ್ಸಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದರು, ಎಂಬದು.

A poligar convicted.— ಪುದುಕೋಟೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ತಿರುಮಯಂ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾಳೆಯಗಾರನಾದ ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ನಾಯಕರು ಎಂಬುವನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ವರುಷದ ಕಠಿಣ ಸಜಾ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು. ಇವನ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತ ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು. ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವನು ಮೈನರ್ ಆಗಿದ್ದು ಇವನ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಕೋರ್ಟ್ ಆಫ್ ವಾರ್ಡ್ಸ್ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದು ನಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸು ಬಂದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆಸ್ತಿಯೊಡನೆ ಇವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನ ದಿವಾನ್‌ರವರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಸಂಬಂಧ ಜನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ವೀ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸಿ ಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೆ ಕೋರ್ಟ್ ಆಫ್ ವಾರ್ಡ್ಸ್ ವಶದಲ್ಲಿ ಇವನ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಅಪಾಯ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಡವೆಗಳು ಮೋಸವಾದವು ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು. ಪಾಲಕೊಟ್ಟವರೆಲ್ಲರು ದಾವೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಗಿ, ಪುನ್ಯಕಾರರಿಗೆ ಇವನಿಂದ ಸಂಕಟಪ್ರಾಪ್ತವಾದಮೇಲೆ ಅವನ ಜನರಿಗೆ ಕೈದು ಆಗದಂತೆ ಬಂದೋಬಸ್ತುಮಾಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೂ ಸೋಮವಾರ ಆತನಮನೆಯೊಳು ಅಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಹಜನರು ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಈತನು ಸಿರಿಬರಿದು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಮಿತಿಯಿಲ್ಲದೆ ದೌಲತ್ತು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಲೆಕ್ಕವು ಇಲ್ಲವು. ಈತನ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಬೇಲೆಬಾಳುವ ರೂಪಾಯಿ ೩೦,೦೦೦ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇಲ್ಲ ಸಾಕ್ಷಿಯವರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವು. ಸರ್ಕಾ

ರಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ೮೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪೇಷ್‌ಕಷ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಮೊದಲಿಂದ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಮ್ಮ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇವನೂ ಈ ರಾಜ್ಯವು ಸೇರಿದನು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಅವಿನಾಶಿ ಕೆಳಗಿನ ಭಾವನೀಜಾತಿ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಡಿಸಿದ ಕಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ದಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

Agricultural Department.— ಇಂಡ್ಯಾಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ— ಇಂಡ್ಯಾದೇಶವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಬಂಧ ಉದ್ಯೋಗವಾದದ್ದಾಗಿ, ಜನರೆಲ್ಲರು ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ತೋರುವದೇ ಯುಕ್ತವಿದೆ. ಇದರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಾಗುವುದು ಇಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರ ತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಸ್ಥರು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವು. ನಾವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದು ಪರಂತು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರಲಿಲ್ಲವು. ಲಾರ್ಡ್ ಮೇಯೋ ಅವರ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕರೆಯೊಡನೆ ವಿಚಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಯೊಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವವಿಧವಾದ ದಸ್ತ್ರೋವಸ್ತಿ ಯಾವ ವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವು ಆದದರಿಂದ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮುಖ್ಯಗಳಾದ ಬೀಜ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರು ನಂಬಿದನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮದ್ರಾಸ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವುಂಟಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಬೀಜಧಾನ್ಯದ ಕೋಠಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ ಲೋಕಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದು, ಎಂದು ಆದರೆ, ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಸಹಾಯ, ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಆಗ ಕೆಲ್ಲದರ ಬಳಿ, ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ರೈತರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮನ್ನಾ ಇಲ್ಲೋಬಿಸಿ ಕೆಲವು ರೀತಿಯಿಂದ ಬೀಜಧಾನ್ಯಗಳ ಕೋಠಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದೆ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನ ವುಂಟಾಗುವದು. ಬೀಜಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಯಿಷ್ಟುವಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತರೋ ಅವುಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವು. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆ ಕೊಡುವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೆಲ್ಲದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಯೊಡನೆ ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಳ, ರೈತರೊಡನೆ ಗುರು ದಸ್ತಾವೇಜು ನಡೆಯುವದಂತೆ ಕೆಲಸಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವದು, ಪರಂತು ಅಂಥಾ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದು, ಎಂಬದು.

The law proffessor and a cup of coffee.— ಮದರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸೀ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿಶೇಷಾಂಶವನ್ನು ಬಲ್ಲಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ಯೊಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೇನೆಂದರೆ—

ಈಚೆಗೆ ಒಂದುದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಲಾ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಲೆಕ್ಚರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ಸುಮಾರು ೬॥ ಅಥವಾ ೭ ಘಂಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟನು. ಪ್ರೊಫೆಸರು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ವಿನಾ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಕೂಡದಾಗಿ ಆತನು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಳತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು, ಹಾಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಹೊರ್ತು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂದು ಪ್ರೊಫೆಸರರವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನಗೆ ಬಹಳ ಹಸಿವಾಗಿರುವುತೆಯೂ, ಕಾಫಿ ತರುವಂತೆ ತನ್ನ ಪರಿಚಾರಕನಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅವನು ಬಂದು ಬಾಗಿಲ ನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದಾನಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿದುಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಪ್ರೊಫೆಸರಿಗೆ ಈ ಕಾರಣ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವು. ತರುವಾಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೇಳಿದೇನೇ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದನು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರು ಒಬ್ಬನೊಂದೆ ಹೋಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಲೋಟೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳದೆ ಅವನು ತನ್ನ ಪರಿಚಾರಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರೊಳಗಿನ ಪಾನವ ಕುಡಿಯುವವರೆವಿಗೆ ಆತೇ ಈ ಚೇ ಕದಲಲಿಲ್ಲವು. ಪ್ರೊಫೆಸರು ಸವಿಪಾದದಲ್ಲಿದ್ದ ಜವಾನನ್ನು ಕರೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಲು ಅವನು ಆರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗದೆಂದು ನಿಷೇಧಿಸಿದನು. ಅದರಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಬಲಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿ ಗುದ್ದಾಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬಳಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಅವನು ಲೆಕ್ಚರ್‌ಹಾಲನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಇತರವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಚಪ್ಪಾಳೆತಟ್ಟುತ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರವರಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡಿದರೆಂಬದು.

Age of Civil Service candidates.— ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯವರು, ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಉಮೇದವಾರರ ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದಮೇಲೆ, ಆ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಗಳಿ ಯೊಂದುದಫಾ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಈ ದೇಶದವರು ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಘಗಳ ಮತ್ತು ಪಿಟಿಷನ್ ಪತ್ರಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶೀಯರಿಗೆ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವೆಂದು ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಂಬರ್ಲೆಯವರ ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪಿತೋದ್ದೇಶ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇರುವದನ್ನು ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ನಾವರೆ ಅದು ಅವರ ತಪ್ಪಲ್ಲವು. ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಉಮೇದವಾರರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಕುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಿನ ಸಂಖ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಯೋಗ್ಯತಾಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ, ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಉಮೇದ್ವಾರರ ವಯಃಪರಿಮಾಣವು ಜಾಸ್ತೀ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇವಲ ಅಕ್ಕರೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತೇವೆಂದು ಈಗ ನಾವು ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಸಕ್ತವಾದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಾವು ಬೇಡುವದೇನಂದರೆ, ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಬದಲಾವಣೆಯು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೆಂದು ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಂಬರ್ಲಿಯವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಆಗ್ಗ್ಯೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಭಂಗವಾಗದರೀತಿಯಿಂದ ಬರಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವು. ಇಲ್‌ಬರ್ಟ್‌ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆಕ್ಷೇಪವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು, ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇತರಾಪೇಕ್ಷೆ ಯಾ ಬಹಳ ಕಟ್ಟಲೆಗೆ ಯುಕ್ತವರಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯೋಚಿಸತಕ್ಕವರಲ್ಲದವರೂ ಆಗಿರುವವರು ಯೋಗ್ಯರಾಗಲ್ಲವು. ಅವರು ಒಂದೇದಫಾ ಅನೇಕವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ, ಸಮಯವನ್ನರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು, ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಬಾರದು. ಇಂಥಾಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಶಕ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಆಸ್ತಗಾರರು ಸಹ ಮಾತ್ರ ಲಾರರು ವಯಃಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಿದು ತಕ್ಕ ಕಾಲ. ಅದು ಸಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಿದ ನಮ್ಮದಾಗಿರುವದು. ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾ ಈ ದೇಶದೊಳಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದವಿಷಯ ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈ ವಿಷಯ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕಾದಿರಬೇಕಾಗಿರುತದೆ. ಪರಂತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೇದಾದ ವಯಃಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತ ಬದಲಾವಣೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದದ್ದೆಂದು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡದೆ ಇಂಡ್ಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂಬದು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತಾಕು ಜಾತ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು

Mr Nassaruddeen.— ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮೀರ್ ನಸರುದ್ದೀನ್‌ರವರು ರಜಾವಿಗೆ ಹೋಯಿ [illegible] ಅವರು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದರೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುವರೆಂತಲೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Promotion.— ದಿವಾನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಜಾಫೆಗಳು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ, ಈವಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಿವಾನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಲಾಗಾಯ್ತು ಅನೇಕರಿಗೆ ಮುನಾಸಬ್ ಇಜಾಫೆ ಕೊಟ್ಟರು.

Three more scholarships.— ಪೂನಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡತಕ್ಕವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮೂವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುವಂತೆ ದಿವಾನರು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕವನೊಬ್ಬ ಮಾದೇವಯ್ಯ ಎಂಬುವನಿಗೂ ಸರಕಾರದ ಇಷ್ಟಾಗಿ ವೇತನ ಕೊಡುವಂತೆ ಸಹ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತದೆ.

The Dewan.— ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರದದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ದಿವಾನ್ ಕಚೇರಿಸೌಧದಲ್ಲಿ ಬಂದುಕಾದಿದ್ದ ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳ ಫಿರ್ಯಾದನ್ನು ದಿವಾನರವರು ಬಹಳ ಸಾವಧಾನದೊಡನೆ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆದಿನ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಪೀಸಿನವರೆಲ್ಲಾ ನಿಂತುಹೋ

[illegible]

The late Sub-judge of Mysore.—[illegible]

The Mysore Police—[illegible]

The Melacota Viramudi Vutchava—[illegible]

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMRAY.

[illegible]

DESPATCH FROM GENERAL GORDON.

[illegible]

KASSALA AND SENNAR SAFE

[illegible]

GENERAL GORDON AND ZEBEHR PASHA.

[illegible]

THE MARQUIS OF SALISBURY ON THE EGYPTIAN QUESTION

[illegible]

SIR W. HARCOURT THEREON.

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

[illegible]

Customs Revenue—[illegible]

Opium Revenue.—[illegible]

Reply Post Card.—[illegible]

Zamindar's sympathy.—[illegible]

Cash balances—[illegible]

The Maharaja of Travancore—[illegible]

Compulsory vaccination—[illegible]

The Thomson Memorial.—[illegible]

Kumbaconum College—[illegible]

Theebaw's Court—[illegible]

The right to reject an application for pension.—[illegible]

[illegible]

Death of a member of the Carnatic family.—[illegible]

Cashmere Shawls—[illegible]

Sir T. Madhava Row and infanticide—[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, APRIL 28, 1884 [No. 17.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೮ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೭.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೬

ಸೂಚನೆ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾ [illegible] ಸ್ಪಷ್ಟ [illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇದಫಾವಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಫಾವಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible] ಚಂದಾದಾರರು [illegible] ಕೋರುತ್ತೇವೆ [illegible]:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾ [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಇದರ [illegible] ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಇರುವುವು.—

ಕನ್ನಡ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೧—೮—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಛಂದಸ್ಸು (ಪಟ್ಟಂಗಾಲ್)	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
ಶತಕತ್ರಯ	... ...	೦—೧೪—೦
[illegible]	..	೦—೬—೦
[illegible]	... ...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	.	೦—೩—೬
ಸುಧಾಮಚರಿತ್ರೆ.	... ...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	... ...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ [illegible]		೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು,	... ...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible] ಸ್ಟೈಟ್ [illegible] ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
[illegible] ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	... ...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ [illegible]	...	೦—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

☞ Price including Postage, Rs 5 6-0

[illegible]

[illegible]	... ...	ರೂ|| ೫—೦—೬
[illegible]		೦—೬ —

[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, APRIL 28, 1884.

A CONSIDERATE ORDER.

ಪ್ರಕೃತ ದಿವಾನರವರ ಆಡಳಿತಗಳಪೈಕಿ ಕೆಲವುಭಾಗವನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಕೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುರಾಗ ಇರುವಂತೆ ತೋರುತಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಥಾವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ಗುಣದೋಷಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತಿದೆ. ಮೆಸ್ಟರ್ ಶೇಷಾದ್ರಿಅಯ್ಯರವರು ಪ್ರಕೃತ ಅಧಿಕಾರಪದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈಗ್ಯೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವರುಷವಾಯಿತು. ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲವಾಜಮಾ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೇ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರು ಬಂದದು ಮೊದಲು ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ನೌಕರರನ್ನಾಗಲಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವಬಗ್ಯೆ ಯಾವ ಹುಕುಮಾಗಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ಸಾಬಕ್ ದಿವಾನರವರು ಮಾಡಿದ ರಿಡಕ್ಷನಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ನೌಕರಿಗಳು ತಪ್ಪಿಹೋದದರಮೂಲಕ ಅವರು ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂತವರಿಗೆಲ್ಲ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಲೇಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಾಯಖಾದ ನೌಕರರು ೨೫ ವರುಷಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಸರ್ವಿಸ್ಸೂ, ೫೦ ವರುಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಡದ ವಯಸ್ಸೂ ವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತವರನ್ನು ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ತೆಗಿಯಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕವಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗದುಹಾಕುವವರಿಂದ ಕೆಲಸತಪ್ಪುವವರಿಗೆ ಸ್ವ್ಯಾಪರ್ನ್ಯೂಮರರಿ ತಲಬ ಕೊಡುವತೆಯೂ ಹುಕುಂಮಾಡಿದರು. ನೌಕರರಿಗೆ ಇದಾಫೆ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ದುರಾಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಮಾಡದೆ ಆಯಾ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಿಫಾರಸನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ಅಟ್ಟ್ಯೆ ಸ್ಯಾಂಗ್ಷನ್ ಮಾಡುತಲಿದಾರೆ. ರೈತರ ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ಈ ಬಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಗೇ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರೆಂಬದಾಗಿ ಗತವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆಯಷ್ಟೆ. ಕೆಲವರು ಅಮಲ್ದಾರರುಮುಂದಿನಬಿಸ್ತು ಪ್ರಕಾರಿಡದೆ ಜುಲ್ಮಿಯಿಂದಹೆಚ್ಚುದಾಯ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿದವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರು ತಾವ್ಪ್ರಕಾರಣರಲ್ಲವೆಂದುಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಜೋಡಿಕಾಯಿಂಗುತ್ತಾ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸರ್ಕಾರಬಾಕೀ ಬಗ್ಯೆ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುವವನ್ನು ಮೌಕೂಫ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಸಾಬಕ್ ದಿವಾನರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಸತ್ರಗಳೊಳು ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮೌಕೂಫ್ ಮಾಡಿ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಮತ್ತೊಂದುವಿಧವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವು ಅನೇಕ್ಕೇ ನಿಂತದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರು ಸಂತೋಷಿಸುತಲಿದ್ದರು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಇದರತಿಕಂತ ಒಂದು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಹುಕುಮಿನದೆಸೆಯಿಂದ ಜನಗಳ ತತ್ರಾಪಿ ದೇಶಾಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಡವರ ಸಂತೋಷವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗುವದೆಂಬದರೊಳೇನೂ ಸಂದೇಹವಿರಲಾರದು, ಅದೇನೆಂದರೆ.—

ಈ ವೂರು ಧರ್ಮಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆಯಬಳಿ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರ್ ಸತ್ರದಲ್ಲಿ ದೇಶಾಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಸಾಲದೆಂತಲೂ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿ ಗತಿಸಿದ ರಾಯಬಹದೂರ ಗೋವಿಂದಶೆಟ್ಟರವರು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಸತ್ರವು ಅನೇಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಈವೊರು ಸತ್ರದ ಮೊಬಲಗು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತಿದೆಯೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸಿ ಸಾಬಕ್ ಚೀಫ್‌ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ರಿಚರ್ಡ್ ಮೀಡ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಇಲ್ಲಿನ ಸತ್ರದ ಲವಾಜಮೆಯಪೈಕಿ ಅರ್ಧಭಾಗವನ್ನು ಗೋವಿಂದಶೆಟ್ಟರ ಸತ್ರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡುವಂತೆ ಹುಕುಂಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ದಿನಗಳವರಿವಿಗೂ ನಡೆಯುತಲಿತ್ತು. ಗೋವಿಂದಶೆಟ್ಟರವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆಯೇ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅರ್ಥಾತ್ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಹಾಯವನ್ನು ಗೋವಿಂದಶೆಟ್ಟರವರ ದಾನೋತ್ಕ್ರಮಣಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಬಕ್‌ದಿವಾನ್ ಮ|| ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ಮೌಕೂಫ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ದೈವಸಂಕಲ್ಪವು ಅನ್ಯಥಾ ಯಿದ್ದದರಿಂದ ಗೋವಿಂದಶೆಟ್ಟರವರು ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮೇಲೊಂದು ಸತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಪ್ರಥಮದಿವಸದೊಳು ಅಲ್ಲಿ ಸಂತರ್ಪಣೆಮಾಡಿ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತನ್ಮೂಲಕ ತನಗೆ ವುಂಟಾದ ಆನಂದಾತಿಶಯದೊಡನೆ ಪ್ರಾಕೃತಶರೀರವನ್ನೇ ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗು ವಾಪಸ್ ಬಂದಮೇಲೆ, ಯಾವದರಿಂದ ಅದು ಮೊದಲು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ ಅದನ್ನು ಮರಳಿ ಅದಕ್ಕೇ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ರೀತಿಮಾಡದೆ ಪೇಟೆ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸಸತ್ರ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ನೆವದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಮಾನತ್ತಾಯಿತು.

ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಸತ್ರ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಸರಕಾರದವರಿಗೇನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ಈ ವೂರು ವರ್ತಕರನೇಕರು, ಸರ್ಕಾರ್ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದೆ ಸರ್ಕಾರ್ ಸತ್ರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಸತ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತಲಿದಾರೆ. ಮುಸಾಫರರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರ್ ಸತ್ರವು ಈಗ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದೊಳಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಗಲಾಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಲಾವರೊ ರೈಲ್‌ರಸ್ತೆ ಯೇರ್ಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರ್, ಮದರಾಸ್ ರೈಲ್ವೇಗಳ ಜಂಗ್ಷನ್ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಸಹ ಆಯಿತು. ಈ ಕಾರಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ದಿವಾನರವರು ಪರಿಭಾವಿಸಿಯೇ ಈ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಲವಾಜಮಾ ಸಹಾ

ಮೊಬಲಗನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಸದರೀ ಸತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಊರಿಗೆ ಬಿಜಮಾಡಿ ಅದೇ ಸತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದ್ದರು. ಪ್ರಥಮ ದಿವಸದ ಭಿಕ್ಷೆಯು ಸತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಖರ್ಚು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳದೋ ಅಥವಾ ಸತ್ರದ ಉಗ್ರಾಣದ [illegible] ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೋ ಅದು ಅದ್ಯಾಪಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವು. ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀ ಉತ್ತರಾದಿ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡುವರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಭಿಕ್ಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನಾದರೂ ಸಂಶಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ವಾಸವಿಷಯದೊಳಗೇನೂ ಸಂದೇಹವಿರಬಾರದು. ನಾವು ಇಷ್ಟುದೂರ ಪ್ರಸಕ್ತವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ರೈಲುಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಸತ್ರವು ಯೆಲ್ಲವಿಧದಲ್ಲೂ ಅನುಕೂಲಿಸುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಕೀರ್ತಿಯು ದಿಗಂತವಿಶ್ರಾಂತವಾಗುವದು. ಸತ್ರದ ಈಗಿನ ವಿಚಾರಣೆಯು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಉತ್ಪಾದಿತವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಾಗಲಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ತನಿಖೆಮಾಡಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಸದ್ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಸುಖವೂ ವುಂಟಾಗುವದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರಿನ ಸಮಾನವಾದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ನೋದಕವಿಷಯದೊಳು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನುಕೂಲ್ಯವು ಇಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಸತ್ರವಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪಾಳೆ ಸತ್ರವೂ ದೇವಾಲಯಾದಿಗಳೂ ಇರುವದರಿಂದ ಅವು ಮುಸಾಫರರಿಗೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತಿವೆ. ಈಊರಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಗನೇಕ ಸತ್ರಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ್ದೊಂದೂ ಇಲ್ಲವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ್ ಸತ್ರವನ್ನು ಸಕಲಜನೋಪಯೋಗವಾದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆವು.

THE PETTAH MUNICIPALITY AGAIN

ಈ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಅಂಶವನ್ನು ನುಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಕಾರಬಾರದವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಇರುವ [illegible] ರೂಪವಾದ ಸಂಬಂಧದಿಂದಲೂ, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ನಮಗೂ ವುಂಟಾಗಿರುವ ಚಿರಕಾಲ ಸಂಬಂಧದಿಂದಲೂ, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗಿರುವ ಅಂತರವಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದನ್ನು ಹೊರಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಅಲ್ಲವು. ನಮ್ಮ ಭಾವವನ್ನು ಅರಿಯದಂತಾ [illegible] ದ ಕೆಲವರು ನಾವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ತಿಳಿಸುತಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅರ್ಥಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ, ಕಲುಷಿತವಾದ ಭಾವಗಳಂಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೂ [illegible] ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ,—

ಈ ಪೇಟೆ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ [illegible] ನಡೆಯುವ [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು [illegible] ಒಂದು [illegible] ಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು [illegible] ಓದುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವದರಿಂದ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆಯಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ದೇಶಭಾಷಾ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದು? ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಯೋಣ [illegible] ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ವಿಷಯದೊಳಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಬೋರ್ಡಿನವರು ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಧಾನವನ್ನು ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರಲ್ಲವೆ? [illegible] ಬಾಧಕವಾಗುವದೆಂಬ [illegible] ಉಂಟಾಗುವದೋ? [illegible] ಅಂತವರು ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು [illegible] ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸುವದರಲ್ಲಿ [illegible] ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ವಿಷಯಗಳ [illegible] ದ ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು [illegible] ಸ್ವಪರಿಪಾಲನಾಧಿಕಾರವುಂಟಾಗಿ ಅವರು [illegible] ಅದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಮರ್ಥರು [illegible] ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯು ನಮಗೆ ಬಹಳವುಂಟಾಗಿದೆ. [illegible] ನಮ್ಮ ಭಾವವು [illegible] ದರಿಂದ [illegible] ಸಹ ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

INDIAN CIVIL SERVICE

ಇಂಡ್ಯದೇಶೀಯರು ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಕಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಂ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಜಡ್ಜಿ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು [illegible] ಮಾಡುವದು [illegible] ಕಾರಣವಾಗುವದೆಂತಲೂ, [illegible] ನ್ಯಾಯ [illegible] ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡ್ಯನ್ ಜನರು [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವುಂಟಾಗಿರುವ [illegible] ವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಅವಕಾಶ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣ [illegible] ತೋರಿಸದೆ ಹೋದರು. [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಇಂಡ್ಯದೇಶೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂತರವಾಗಿ [illegible] ವುಂಟಾಗಿದೆಯೋ ಅದಂ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲರು. [illegible] ಅವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಭಾವಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅಭಿನಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ [illegible] ಮನೋಗತವಾದ ಭಾವವು ನಿಜವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಾನು [illegible] ಯಾವುದನ್ನೂ ನುಡಿಯಲಾಗದು. ಸರ್ವವಿಷಯದೊಳಗೂ ಇಂಡ್ಯದೇಶೀಯರು, ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವಿಧೇಯರಾಗಿ [illegible] ರಾಜಭಕ್ತಿ ಗೌರವಪೂರ್ವಕ [illegible] ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಸ್ವದೇಶ [illegible] ಅನ್ಯದೇಶದವರಾದಾಗ್ಯೂ, ಅವರು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಸ್ವದೇಶದಂತೆಯೂ, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಜನರಂತೆಯೂ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು [illegible] ಎಂದಾಲೂ [illegible] ಇಂಡ್ಯದ ಜನರು [illegible] ನಂಬಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು [illegible] ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ [illegible] ರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

[illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ [illegible] ಮತ್ತು [illegible] ಕಳೆದ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ [illegible] ಇದಲ್ಲದೆ [illegible] ಕಲಸ [illegible] ಕೊಡುವ [illegible] ಬುದ್ಧಿ [illegible] ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ [illegible] ವೃತ್ತಿಪಾಠಕರೆ [illegible] ಇಂಡ್ಯದೇಶೀಯರ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರ [illegible] ಭಾವವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಸಂದರ್ಭ ವುಂಟಾಯಿತು. ಇದೂ ಇಲ್ಲ [illegible] ನಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತಿಳಿಸಬೇಕಾ [illegible] ಇಂಡ್ಯದೇಶೀಯರ [illegible] ಪರೀಕ್ಷೆ [illegible] ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ [illegible] ಇಂಡ್ಯದೇಶೀಯರ [illegible] ಇಂಡ್ಯಾಸೆಕ್ರೆಟರಿ [illegible] ಲಾರ್ಡ್ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದಿ [illegible] ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೇಲುಂಟುಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಅನುತಾಪಕರವಾಗಿಯೂ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಜನಕವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದಿತು.

ಇನ್ನುವರೆಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ಮರಳಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವದು [illegible] ನೆಂಬ ನೈರಾಶ್ಯವು [illegible] ಬಹುಮಂದಿಗೆ ವುಂಟಾಗಿ ಅದರವಿಚಾರವನ್ನೇ [illegible] ನಾವು ಬಹಳ [illegible]. ಕಾಲಕ್ರಮ [illegible] ಸಂಯೋಗ [illegible] ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನ [illegible] ನೇಟಿವ್ [illegible] ಇಂಡ್ಯ [illegible] ಕಾರಣವಾಗಿ [illegible] ನಾವು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲಾರ [illegible] ನಾವು [illegible] ಆದದರಿಂದ [illegible] ಬುದ್ಧಿಕ್ಲೇಶಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ವುಂಟಾಗುವದೆಂದು [illegible] ಅವಶ್ಯಕ [illegible] ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯವಾದ [illegible] ನೇಟಿವ್ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

[illegible] ಇಂಡ್ಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ [illegible] ಸರ್ ಸ್ಟಾಫರ್ಡ್ ನಾರ್ಥ್ಕೋಟ್ ರವರು, ಇಂಡ್ಯ [illegible] ಒಂದು [illegible] ನೇಟಿವ್ ಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಯೂ [illegible] ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಬರೆದಿದ್ದರು. [illegible] ಸರ್ ಬಾರ್ಟಲ್ ಫ್ರೀಯರ್ [illegible] ಸದರೀ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಮಿನಿಟ್ಸ್ ಬರೆದದ್ದಲ್ಲದೆ [illegible] ಎಂಬ [illegible] ಅನುಸರಿಸಿ ಗವರ್ನರ್ [illegible]

[illegible]

Occasional Notes

[illegible]

The Hyderabad libel case.—[illegible]

An address of condolence.—[illegible]

The Viceroy.—[illegible]

A laudable attempt.—[illegible]

Birth of a daughter.—[illegible]

Sentenced to death.—[illegible]

Khiber Pass.—[illegible]

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Acquittal.—[illegible]

The Government water rate.—[illegible]

Service Inams.—[illegible]

[illegible]

An appeal.—[illegible]

The deputation.—[illegible]

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

[illegible]

HEALTH OF THE QUEEN.

[illegible]

MASSACRE OF REFUGEES FROM BERBER.

[illegible]

INVESTMENT OF BERBER.

[illegible]

CONFERENCE ON THE FINANCIAL POSITION OF EGYPT.

[illegible]

OVERTURE FROM GENERAL GORDON TO MILLIONAIRS.

[illegible]

HIS DECLARATION OF INDEPENDENT ACTION.

[illegible]

SIR E. BARING AND GENARAL GRAHAM.

[illegible]

PRECARIOUS POSITION OF SHENDY AND BERBER.

[illegible]

GENERAL GORDON'S CONFIDENCE ABOUT KHARTOUM.

[illegible]

PROPOSAL FOR A RELIEF EXPEDITION TO BERBER.

[illegible]

THE CONFERENCE OF EGYPTIAN FINANCE.

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

[illegible]

Collectorate of Madras.—[illegible]

Mr. Govinda pillay, B. A. B. L.—[illegible]

Thunder storm in Calcutta.—[illegible]

The Trevandrum College.—[illegible]

The Nizam and the Parsee High Priest.—[illegible]

The Princes of Tanjore.—[illegible]

Affray in Meywar.—[illegible]

Sir Charles Turner.—[illegible]

[illegible]

The land revenue arrears for Fasli 1292.—[illegible]

The *Voice of India*.—[illegible]

Extortion by Policemen.—[illegible]

ನೋಟೀಸ್.

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA:

Published every Monday Morning

ಪತ್ರಿಕಾಮುಖವಿಧವಪ್ರತ್ಯೇಕ [illegible] ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ [illegible]

Vol. XI.] BANGALORE—MONDAY, MAY 5, 1881 [No. 18.

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು.—ಸನ್ ೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ೫ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೮.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿಯಮ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಹೀಗೆ ಸೇರುಕೊಳ್ಳುತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೧೧—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಮಾತ್ರ ಸೇರುಕೊಳ್ಳುತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ಸೇರುಕೊಳ್ಳುತಕ್ಕವರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೇರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಬೆಂಗಳೂರು	೧ಕ್ಕೆ	೬—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂಚ—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಯೆರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಒಂದಲನೇದಫಾವಕ್ತೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಯೆರಡನೇದಫಾವಕ್ತೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

ಇದರಡಿ ಬರೆಸಲ್ಪಡುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರು ಲಕ್ಷ್ಯ ನಿಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಯೇನಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ [illegible] ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದಾಗಲಿ ಮೊಬಲಗು ರವಾನಿಸತಕ್ಕವರು [illegible] ಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ [illegible] ಮೊಬಲಗು [illegible] ಅವರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗುವುದು [illegible] ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

೨. ನೋಟು [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ [illegible] ಅರ್ಧ ನೋಟಿನ [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ [illegible] ಕಳುಹಿಸಬಾರದು.

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ಡಿಸಂಬರ್ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ADVERTISEMENTS

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
ಕುಮಾರಸಂಭವ	...	೦—೧೨—೦
ಭಕ್ತಿಸ್ತವ (ಜಟ್ಟಿಂದಾಶಕ)	...	೦—೩—೦
ವಾಲ್ಮೀಕಿರಾಮಾಯಣ ಮುಕ್ತಾವಳಿ.		೦—೫—೦
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ.	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	...	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	...	೦—೭—೦
ಅಮರ.	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ.	...	೦—೬—೦
ಶ್ರೀರಾಮಪರಿಣಯ.	...	೦—೪—೦
[illegible]		೦—೩—೬
ಸುಭಾಷಿತರತ್ನ.	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]		೦—೬—೦
[illegible]		೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
ವಿರಾಟ.	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಕನ್ನಡ ಸ್ವಯಂಬೋಧಕ		೧—೦—೦
[illegible]	...	೨—೦—೦
ಶ್ರೀರಂಗವಿಲಾಸ.	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ	...	೩—೪—೬
ಅಕೇಶಿಯ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬುದು		
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೧—೦—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	...	೦—೩—
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ	..	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	..	೦—೨—೬
[illegible]		೦—೦—೬
ಶ್ರೀಕಾಂಡಟೀಕ	..	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ.	...	—೧—೦

[illegible] ಸೇರಿಸುವಲ್ಲಿ [illegible] ಸಹ [illegible] ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

☞ Price including Postage, Rs 5 6 0

ಈ ಗ್ರಂಥಾದಿ [illegible] ಪುಸ್ತಕ [illegible]

ಇದರಕ್ರಯ	.. ...	ರೂ॥ ೫—೦—೦
ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇಹಾಸಲ್		೦—೬—೦

೮. ಬಿ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಜಾಹಿರನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. [illegible] ನಂಬರ್ ಮನೆಯೊಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MAY 5, 1881

NECESSITY OF THE ASSISTANT CONTROLLER SHIP.

ಮೈಸೂರು ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜಿ ಮ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇಜಾಫೆಯೊಡನೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲರಾಗಿ ನೌಕರರ್ರಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಅದೇಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲರಾಗಿ ನೌಕರರ್ರಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಗತ ಶನಿವಾರದ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರುತದೆ. ಕಂಟ್ರೋಲರವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಬಹುದು ಈ ಯೇರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೋ ಅಥವಾ, ಮೈಸೂರು ಸಬ್‌ಜಡ್ಜಿಕೋರ್ಟು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ ಖಾಲಿಯಾದ ಮ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿಯ್ಯಂಗಾರ್ರಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ ಯೆಂಬಿವಂತೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಕಂಟ್ರೋಲರವರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಮ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರಿಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೆಣಿಸಬೇಕಾಯಿತು, ಅಥವಾ ಒಂದುವೇಳೆ ಯೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇಜಾಫೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಯಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಪ್ರಕೃತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಉಂಟೆಂದು ಒಬ್ಬರೂ ಹೇಳಲಾರರು. ಅವಶ್ಯಕತಾನಾವಶ್ಯಕತಾವಿಷಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮತಃ ವಿಷಯಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಇದರಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವೆವು.

ಆಡಿಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ ಸಿಸ್ಟಂ ಯೇರ್ಪಾಡಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದುಬಾರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಜಮಾ ಖರ್ಚನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಆ ಹಾಬಾಬಿನ ಸಕ್ಷೇಪಬಕ್ಷಾನನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಯೇರ್ಪಾಟಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಮೊಬಲಗು ಇಷ್ಟೆಂದು ಮುಂದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸಹ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಬಜೆಟ್ ಸಾಧನವಾಯಿತು. ಜಮಾ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕರಾರ್ವಾಕಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಖರ್ಚನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿಯೂ ಅಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ವ್ಯಯವಾದದಿರುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೂ ಈ ಬಜೆಟ್ ಕ್ರಮವು ಹಿತಪೂರ್ವವಾದ ಜಮಾ ಖರ್ಚಿನ ಪದ್ಧತಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಕಂಟ್ರೋಲರ ಕಾರ್ಯಸ್ವರೂಪವು ಮೇಲ್ಕಂಡದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರಿಲ್ಲವು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲು ಆಡಿಟರಾಗಿಯೂ, ತರುವಾಯ ಡಿಪ್ಟೀ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲಾಗಿಯೂ, ಅನಂತರ ಕಂಟ್ರೋಲರಾಗಿಯೂ, ನೌಕರರಾದವರು ಮ॥ ಹಡ್ಸನ್ ಸಾಹೆಬರವರು ವಿನಾ ಬೇರೊಬ್ಬರಲ್ಲವು. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಮ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಅಯ್ಯಂಗಾರ್ರೆಂಬವರು ಮ॥ ಹಡ್ಸನ್ ಸಾಹೆಬರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರಾಗಿ ನೌಕರರಾಗಿಬಂದು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಪಸ್ ಹೊರಟುಹೋದರು. ತರುವಾಯ ಮ॥ ಹಡ್ಸನ್ರವರಿಗೆ ಕುಮ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲುನಿಂದಲೂ ಚೀಫ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಈಸ್ಟಿಂಡಿಯನ್ನರೇ ಇರುತಲಿದ್ದರು. ಖಾಲಿಯಾಗುತ ಬಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮ. ಹಡ್ಸನ್ರವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಾಡಿಕೆ ಮೊದಲು ನಿಂದಲೂ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆಯಾಗಿ ಮ॥ ಹಡ್ಸನ್ರವರು ನೋಡುವ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕಾರ್ಯವು ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತಲಿರುವ ಸಂಬಳದ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಲಾಯಖಾದ್ದಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಅಂಥಾ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಯೇಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡುವದಕ್ಕು ಅವಕಾಶ ವುಳ್ಳದ್ದೆಂತಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತಿದೆ. ಅವರ ಲಾಯಖಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ, ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮ॥ ರಂಗಸ್ವಾಮಿಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರು ಅಕೌಂಟ್ ಬ್ರಾಂಚಿನಲ್ಲಿ ಯೆಷ್ಟರ ಅನುಭವ ವುಳ್ಳವರಾಗಿದಾರೆಯೋ ಅಷ್ಟರ ಅನುಭವವೇ ಮೆಸ್ಟರ್ ಹಡ್ಸನ್ರವರಿಗೆ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅಕೌಂಟ್ ಸಿಸ್ಟಂಗಳು ಈಗಿನ ನೇಟಿವ್ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರವಾದದ್ದೆಂದು ಮುಲ್ಕೀ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಾನುಭವವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದ ಸಾಬಿಕ್ ದಿವಾನ್ ಮ॥ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ತಿಳಿದೇ ಇದ್ದರು. ಏತೇನ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ್ ನೌಕರಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಲಾಯಖಾದವರೇ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆಂಬದು ಶುದ್ಧ ಭ್ರಾಂತಿಯಾಗಿರುತಿದೆ. ಪರಂತು ಲಾಯಖಾದವರಿಗೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸಗಳು ಏರ್ಪಾಡಾಗುವವೆಂಬುದೇ ನಿಜವೆಂದೆಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಮ॥ ರಂಬುಕಟ್ಟಿರವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಿರಸ್ತೇ ಕೆಲಸವು ತಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಂದೀದುರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ ಸಿವಿಲ್ ವ ಸೆಷನ್ಸ್ ಜಡ್ಜ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇತರ ಯೆರಡು ಡಿವಿಜನಿನ ಜಡ್ಜಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ತಲಬ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ದಿವಾನಗಿರಿಯು ಅನ್ಯಥಾವಿಲೇಯಾದದರಿಂದಲೇ ಚೀಫ್‌ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಜಡ್ಜಿ ಸೇರಿದ್ದಾಯಿತು. ಜಡ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ವಿಷಮವಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದರಿಂದರೇ ಮೂರನೇಯವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟೇ ಬಳಿಕ ಅವರ ಅಧಿಕಾರ ತಿಳುಗುವು ಯೇರ್ಪಡುತ್ತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮೂರನೇ ಜಡ್ಜಿಯ ಹೆಸರು ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಯಾವಾಗಲೊ

ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಗಿ ಸನ್ನದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೆಂದು ಯೆಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವು, ಸ್ವತ್ತು ಕರ್ತನಾದ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಸ್ವತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲದಿರುವಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆಯೇ ಆಗುವದು.

VERNACULAR STUDY.

ದೇಶಭಾಷಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದರಿಂದ ಸಂಭವಿಸುವ ನ್ಯೂನತೆಯು ಕ ದಾಚಿತ್ ಕೇವಲ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿರುವದೆಂಬದನ್ನು ಸಕವಾರ ದೊಳ್ಳೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾನುಭವಪೂರ್ವಕ ತಿಳಿದ ಕಾಡೆವು ಇಂಥಾಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ದೇಶಭಾಷಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಗಿಯೂ, ಅದರ ಪೋಷಣೆಯ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ, ಸರಕಾರ ದಿಂದ ಈ ನವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಕ್ರಮಗಳೂ, ಆ ಶಿಕ್ಷ ಪ್ರಿಯವಾಗಿತಕ್ಕ ಸನ್ನಾ ರ್ಗ ಕ್ಕೆ ಬೆಂಕರೇ ಎಸಿಸಬೇಕಾಗಿ ದೆ ಕ್ರಿಯೆಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕೃ ತಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಪುಸ್ತಕಾ ಲಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಾಗುವದೆಂದು ತೋರುತಿದೆ. ಈ ಸಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಈಗ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಮೇಲೆಮೇಲೆ ಅಂಕುರಿಸುತಲಿವೆ.

ಪೂರ್ವಕಾಲದೊಳಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ಯವಂತರಲ್ಲಿಯೂ, ಅರಸರಲ್ಲಿಯೂ, ಶಿವಾಲಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಠಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯುತ್ತ ಅನೇಕ ಜನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೊಳು ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವುಳ್ಳ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ, ಕವಿಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜೈಮಿನಿಭಾರತ, ಜಗನ್ನಾಥವಿಜಯ, ಲೀಲಾವತೀ ಪ್ರಬಂಧ, ರಾಜಶೇಖರವಿಲಾಸ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಇವರ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತಿವೆ. ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದೊಳು ಇತರ ಭಾಷಾಪ್ರಾಬಲ್ಯ ವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಚುರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಈಗ ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದ ಆಂತಾ ಪ್ರಬಲ ಪಂಡಿತರಿಲ್ಲ, ಕಥಾಶೇಷರಾದರು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕುಗ್ಗಿದವರೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋದದರಿಂದ ಪಠಶಾಲೆಗಳು ಅಂತಾ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅವಲೋಕನವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟ ಕಾರಣ ಜನರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಮೊದಲಾದವು ಆಂಧ್ರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಆ ಭಾಷಾದೇಶದ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂತಾ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ

"ಮದಿಸಿರುವುದು ವೇದವಂದಿಲುವಸಲಿಂ
ಉಸಾರುಲು ಸವಾಸವಸಾಗಲ ಭವದಿ
ವಿದ್ವಜ್ಜನಮುಲು ಕರ ತಾಸ್ಥಿಲಭವುಗಲರು
ಕನ್ನಡದೇಶಕ್ಕೆ"

ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿಸುತ್ತಲೇ ಈ ದೇಶಸ್ಥಿತಿಯೇ ಹಾಗಿತ್ತು. ಶುದ್ಧವಾದ ಭಾಷೆಯಿಂ ಬರೆಯುವವರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯವಿಲ್ಲದವರಾದ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಚಾರವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಮಹಾರಾಜರ ಕೃಷ್ಣರಾಜಒಡೆಯರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಪಂಡಿತರು ಅವರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಅಂತಹ ಪಂಡಿತರು ಈಗ [illegible] ಬಹಳ ವಿರಳವಾದರೂ ಈಗಲೂ ಅವರ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬರುತ್ತವೆ [illegible]. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು, ಈ ದೇಶದೊಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಮೇಲೆ ಅವರು ದೇಶಭಾಷೆಯ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿಲ್ಲವು.

ಈ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಂಕರವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮ್ಯವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನೂ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪ್ರವರ್ತನವಾಗುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಚುರವಾಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ನಾಂದಿಯೋ ಏನೋ [illegible] ಯೂ, ಅವರು ಪುನಃ ಸಂಪರ್ಕಪೂರ್ವಕ [illegible] ಯಾಯಿತು. [illegible] ಅವರು ಯಾವ ವಿಷಯದ [illegible] ಅನ್ಯ [illegible] ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ [illegible] ವಿಂದ [illegible] ಅರ್ಥ [illegible] ಮಾತಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ಮರಾಠಿ [illegible] ಬಾಯಿಂದ [illegible] ದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು ಹೇಳಿ ನಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಣುಡಿಗಳು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲು ಭಾಗ ಶುದ್ಧವಾದ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಕ್ತವಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗಾಗಿ ಯೆಷ್ಟು ಚಿಂತಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು. ಅರಬ್ಬೀ ಅನ್ಯದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳಿದ್ದರೂ ಉಪದ್ರವಕರ ಪೌಳ್ಯಗಳು ನಿಜವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಲ್ಲಿ ಮೃಗ್ಯವಾದವಲ್ಲವೆ! ಇಂತವರ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇತರರಿಗೇನು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂಬುವ ದೋಷವಾದರೂ ಪರರೀಂ ಪಠಾಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವದಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಾದದರಿಂದ ಯಾವದಾದರೂಂದು ಸಮಯದೊಳು ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗುವ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ರೇಜಿ ಶಬ್ದ ಸೇರಿ ಅದನ್ನು ಪಠಿಸಿ, ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವದಾಗಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವದೆಂದರೆ ಆದನ್ನು ಅನೇಕರು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದರೆ ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳಲು ಯುಕ್ತವಾಗುವದು. ಆಗ ಅದರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರಕೃತಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವದು, ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅವರು ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ನೆಲದ ಪಾಠ ಮಾಡುವದೇ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ಪಾಠದ ಪಂಡಿತ ಸಂದರ್ಭ ಲೌಕಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಗ್ಯವಾಗ ಪ್ರಸಂಗಿಸಿ ಅವರನ್ನು ತಿಳಿಸುವದೆ ಬಂದರೆ ಅದರೊಳಗಿನ ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಬೇಕಿದೆ. ಸಕಲ ಪಂಡಿತರು ಇವರಿಂದ ಅದರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾಷೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಬರಹ ಕೊಟ್ಟದರಿಂದ, ದೇಶಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ಸೇಲುವುದರಿಂದ ಭಾಷೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನವರಂತೆ ಪಠಾಮುಖದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸಂಗಿಸಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಬಾರದೋ? ಅಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸುವ ಭಾಗ್ಯವು ನಮಗೆ ಯೆಂದಿಗಾದರೂ ಲಭಿಸುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಯೆಂಬು ಪ್ರಶ್ನೆಯುಳ್ಳದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ವದನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವೆವು.

DRAMATIC COMPANIES.

ಶ್ಲಾಘನೀಯಗಳಾದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯೂ, ಅದರ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವೂ, ಶ್ಯವಹಾರೋಪಯೋಗಿಗಳಾದ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕ ವಿಧವೂ, ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುಪಮವಾದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ರಸಾಸ್ವಾದಗಳ ಪೂರ್ವಿಕರಾದ ನಮ್ಮ ಅರಸರೂ, ಪಂಡಿತರೂ, ಪ್ರಜೆಗಳೂ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತಲಿದ್ದರೆಂಬದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಕಂಡುಬರುತಿವೆಯಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಈಗಿರುವಂತೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಅನ್ಯರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಿಸತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯುಳ್ಳವರಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನು ಸಹ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಗಳೇ ಸೂಚಿಸುತಿವೆ. ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿಪರ್ಯಾಸ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ನಾವು ಕೇವಲ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂಥ ಉನ್ನತವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೂ ನಾಶವಾಗಿ ಇವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಭುಗಳು ಅನ್ಯಮತಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಮರೆಯಾದವು. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪಂಡಿತರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಹ್ಯವಾದವುಗಳಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ, ಶಿಷ್ಯರೂ ದೊರಕದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಅವು ಕಡಿಮೆಯಾದವು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರೋಪಯೋಗಾರ್ಥ ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಶಾಕುಂತಲ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೋದಿ ತಿಳುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಯೂ, ಅನ್ಯರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನವು ಸಹ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಶುದ್ಧಾಂಗ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಈಗ ನಮಗೆ ಲಭಿಸುವಂಥಾ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕರಣಗಳ ಅಭಾವದಿಂದಲೂ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಗಳ ಕೈತಿಕೆಲವು ನಿರುಪಯುಕ್ತಗಳಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ನಿರ್ಮೂಲಗಳಾಗಿಯೂ ಹೋದವು. ಹೀಗಿರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಾಲಕರು ತೊರೆದದಕ್ಕೆ, ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು—

ಇಕರೆ ವಿಷಯ ಸಂಪರ್ಕಶೂನ್ಯವಾದ ನಮ್ಮ ಬಾಲಕರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮತಃ ಪ್ರವೇಶವಾದ ಶೃಂಗಾರರಸವು ಇವರಿಗೆ ತೋರಿ ಅವರಿಂದ ಸವಿಯ ರಸವು ಉಪದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಮುಖರಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸುಖ, ದುಃಖ, ಶೌರ್ಯ, ಬಲ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ವಂಶಗೌರವ, ಸಂತೋಷ, ಆಯುಷ್ಯ ಇವುಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುತ, ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವೆಂಬರು. ಈ ಕಾರಣವು ಗೌರವಪ್ರದವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಪೂರ್ವದವರ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾವ್ಯಗಳೂ, ನಾಟಕಗಳೂ ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಧರ್ಮಗಳು ಅನೇಕವಿರುವದರಿಂದ ಈ ನಾಟಕಗಳ ರಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಾಲಕರ ನಾಲಿಗೆ ಸವಿಯುವವೆಂಬ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ನಾವಿದನ್ನು ಬರೆದೆವು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಭಾಗಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು ಸಹಜ. ಈ ಅಂಶ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಬಾಲಕರಿಗೆ ತೋರಿ, ಪರಿಮಿತಗಳಾದ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನುಭವಿಸುತಲಿದ್ದ ಸುಖಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಸಂತೋಷಿಸುವರೂ ಕೆಲವು. ಸ್ವಭಾವಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅತಿ ಪಂಡಿತರಾದವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಯೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿ ಅದರ ಅನವರತ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ರತ್ನಾವಳೀ ನಾಟಕ ಶಂಕುಂತಳಾ ವಗೈರೆ ಈಗ್ಗೆ ಯೆರಡುಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪೂನಾಗೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಿಲ್ಲೋಣದಿಂದ ನಾಟಕ ಮಾಡುತಲಿದ್ದ ಅಂಶವನ್ನು ಪೂರ್ವವೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಸದರೀ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿರಾಮ ದೊರೆತದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮರಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಿಂದ ಅವರು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳೋಚಿತ ಒಳಿತಾಕಲ್ಪಿತ ಭವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಇವರು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ಯೆರಡು ಮೂರು ನಾಟಕಗಳನ್ನೇ ಮರಳಿ ಆಡಿದರಲ್ಲದೆ ಕಳೆದ ಶನಿವಾರ ರಾತ್ರಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ ಡಕಾಶಿ ನಾಟಕವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಡಿ ಸಭಿಕರನ್ನು ಆನಂದಪರವಶರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದೇ ನಾಟಕವನ್ನು ಮರಾಠೀ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಆಡಿದ್ದರು. ಯೆರಡು ರೀತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದವರು ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಪಂಡಿತರು ಶ್ಲಾಘಿಸುವಂತೆ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಹಾಸ್ಯಾನಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವು. ಇಲ್ಲದೆ ನಾಟಕದವರು ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಟಕವನ್ನು ಸಹ ಇವರು ಅಭ್ಯಾಸಿಸುತಿದ್ದರೆಂತ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಪರಿಶೋಧನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದಾದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪುಂಟಾಗಿರುವ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯು, ದಿನೇದಿನೆ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರ ನಾಟಕವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರರವರಿಂದ ಮರಳಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೇ ಇತ್ತೀಚಿನವರಿಗಾಗಿ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸುಂದರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬಾಲಕರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಉಭಯರ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಪ್ರಧಾನಗಳಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಅನ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತಿದೆ. ನಿಗದಿ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿದರೆ, ಅವು ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಂತೋಷದೊಡನೆ ಅವುಗಳನ್ನವರು ಅರಿಯಲಿಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

ಇದು ಹೀಗಿರಲಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಈ ಪೂನಾದಲ್ಲಿ ರಸಿಕರಾದ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಸಂತೋಷಿಸಲು ಒಂದು ಕಂಪೆನಿಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯು ಹೊಸದಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನೇಕರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನೂ, ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ನೀಡುವರೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಕಳೆದ ವಾರದ ರಾತ್ರಿ ಈ ಪೂನಾ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಕುಂತಲ ಎಂಬ ನಾಟಕವನ್ನಾಡಿದರು. ಈ ನಾಟಕವು ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯದ ಈ ರೀತಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲಜನ ಹೃದಯಾಹ್ಲಾದಕರವಾಗುವಂತೆ, ಕನ್ನಡವಲ್ಲದೆ ಅದರ ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯದ ಶ್ಲಾಘ್ಯಗಳಾದ ಪಕ್ಷಗಳ ಮೂಲಕ ತೋರ್ಪಡಿಸಿದರು, ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ.

ಈ ನಾಟಕ ಪಠ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತಾಗಿ ಅದರ ಪ್ರಕೃತಿರೀತಿ ಶಯ್ಯಾಲಂಕಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಹುರಸಪಟ್ಟಿಗೆ ಅದರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ಇತರ

ಟಕಗಳಲಂತೂ ಯಿರುತಿವೆ. ಕಾಳಿದಾಸಪ್ರಣೀತವಾದ ನಾಟಕಗಳಿಗೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅತಿ ಪ್ರೌಢವಾದ ಶಾಕುಂತಲವು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಕವಿಯು, ಬಹುವಿಧ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ದೇವೀಪ್ರಭಾವ ಲಬ್ಧವಾದ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಭಾಷಾಂತರಗಳು ತೋರುವಿಲ್ಲದಂತೆಯೂ, ಮೂಲಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಗಳಾಗಿರುವ ರಸಗಳಿಂದಾ ಪ್ತವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಪ್ರದಾಯಾದಿಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗದಂತೆಯೂ, ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಸದರಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಸದರೀ ಗ್ರಂಥವೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥನಾಯಕನಾದ ಅಗ್ನಿಮಿತ್ರನ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಇತರ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊಂದಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗಿವೆ. ಆತನು ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ಗ್ರಂಥನಾಯಕಿಯಾದ ಮಾಳವಿಕೆ ಸಿದ್ಧವಾದನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪಂಡಿತರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡನು. ಈಗಿನ ಕೆಲವು ಇತರ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯ [illegible] ಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸಂಗತಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೋಧಪಡಿಸಲಾರೆವು. ಯಾವಂದರೆ ಇದು ಪ್ರಥಮಗ್ರಂಥವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ಅದರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಮೊದಲನೇ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಕೊಂಡು ಓದಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ಈ ಮಾಳವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರ ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಿದರೆ ಇದರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಭ್ಯರು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

Occasional Notes

ಸ್ವದೇಶ ಸಮಾಚಾರ.

Public health in Calcutta.—ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಶನಿವಾರದವರೆಗೆ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಕಾಲರಾ ರೋಗದಿಂದ ಸತ್ತರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಆ ರೋಗದ ಹಾವಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

Present of a sword.—ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸರು ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಂದ ಕತ್ತಿಯು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಪಡೆದ [illegible] ಅವರು ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸರಿಗೆ ಒಂದು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ.

Birth of four children at a time.—ಕುಮಾರಿ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಬ್ಬ ಯೂರೋಪಿಯನ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, ತಾಯಿಯೂ ಮಕ್ಕಳೂ ಸುಖವಾಗಿರುವರೆಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

The Madras University.—ಮದರಾಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸಭಾಸದರು ಈ ತಿಂಗಳ ಆರನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಕೂಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ ಬಿ. ಎ., ಎಫ್. ಎ. ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಲ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಇದರ ವಿವರಗಳು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವುವು.

Agricultural Bank.—ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ ವಿಲ್ಲಿಯಂ ವೆಡ್ಡರ್‌ಬರ್ನರವರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಹಮದುನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಸರ್ ವಿಲ್ಲಿಯಂ ವೆಡ್ಡರ್‌ಬರ್ನರವರು ಪೂನಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪುರಂದರ್ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಅಹಮದುನಗರದ ಬದಲು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

A case of torture by police.—ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹಿಂಸೆಪಡಿಸುವ [illegible] ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ [illegible] ಆಪಾದನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. [illegible] ಒಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹಿಡಿದು [illegible] ಹಿಂಸೆಪಡಿಸಿದರೆಂದು [illegible] ಪೊಲೀಸಿನವರ ಮೇಲೆ [illegible] ಶಿಕ್ಷೆಯಾಯಿತೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

An appeal to the native public.—ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಬಾಲಕರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ [illegible] ಇಂಡಿಯನ್ ಫಂಡ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದು ಫಂಡನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಪುನೇಯ [illegible] ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. [illegible] ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಜನರು [illegible] ಒಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ [illegible]

ಕ್ಕಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು [illegible] ಒಂದು ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದೆಂದು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

Postal notice.—ಸಕಲ ಜನರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಜನರಲ್ಲರು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ—ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿನ [illegible] ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು [illegible] ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅದು [illegible] ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಆಫೀಸಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವುವು. [illegible] ಮತ್ತು ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದ ದೇಶಗಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವುವು. ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಾದರೆ ಅವುಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ [illegible] ಅವರಿಂದಲೇ ಬರೆಯಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು.

The weather.—ಈ ಕಡೆಯ ಸೆಖೆಯು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಬೇಕಾದ [illegible] ಅಧಿಕವಾಗಿ [illegible] ವಾಗಿದೆ. [illegible] ಅಧಿಕವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ [illegible] ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. [illegible] ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾದರೆ [illegible] ಈ ಪ್ರಾಂತದ [illegible] ಇನ್ನು [illegible] ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವೇನಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

Licenses for the exportation of arms &c.—ಆಯುಧಗಳು ಮತ್ತು ಮದ್ದು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ [illegible] ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು [illegible] ಇದು ವರಿಗೆ [illegible] ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ [illegible] ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ಆಫೀಸರ್ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

Criminal Rule of Practice.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರ್ [illegible] ಮತ್ತು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಸಮ್ಮತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯವರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನಡವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದರ ಕೆಳಕಂಡ ಮೊದಲನೆಯ [illegible] ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. [illegible] ವಿಶೇಷ ಸೆಷನ್ಸ್ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟುಗಳು [illegible] ನಂಬರ್ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನ [illegible] ನಂಬರ್ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ರಿಜಿಸ್ಟರು [illegible] ವಿಶೇಷ [illegible] ಮತ್ತು [illegible]

ಮತ್ತು ಆಗುತಿಂಗಳಿಗೊಂದಸಲ ಸೆಷನ್ಸ್

ಜಡ್ಜಿಗಳು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹಿಂದಿನ ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು [illegible] ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಒಂದೇ ನಂಬರು ರಿಜಿಸ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ [illegible]

Defamation.—ಅನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ದಫೇದಾರನು ಆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ [illegible] ಹಾಕಿ [illegible] ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು [illegible] ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಸುಳ್ಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವನೆಂಬದಾಗಿ [illegible] ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದನು. ಫಿರ್ಯಾದಿಯು (ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್) [illegible] ದಫೇದಾರನಿಗೆ [illegible] ಜುಲ್ಮಾನೆ ಅಥವಾ [illegible] ತಿಂಗಳು ಕಠಿಣ ಸಜಾ ವಿಧಿಸಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮಾಳವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರ.

ಉಪೋದ್ಘಾತ.

ಮಾಳವದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಮಾಧವಸೇನನು ತನ್ನ ಸೋದರಿಯಾದ ಮಾಳವಿಕೆಯನ್ನು ಅಗ್ನಿಮಿತ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹಗಳಿಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆತನರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತಿರುವಾಗ್ಯೆ ಆತನ ದಾಯಾದನಾದ ಯಜ್ಞಸೇನನು ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸುವನು. ಅಂತಾ ದುರ್ದಶೆಯಿಂದ ಮಾಧವಸೇನನ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸುಮತಿಯು ಮಾಳವಿಕೆಯನ್ನೂ ತನ್ನ ಸಹೋದರಿಯಾದ ಕೌಶಿಕೀಯನ್ನೂ ಸಂಗಡ ಕರೆದುಕೊಂಡು ವಿದಿಶಾನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತಲಿರುವಾಗ್ಯೆ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಗಾರರು ಬಹಳ ಬಲದಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಂದು [illegible] ವರ್ತಕರ ಸಂಗಡ ವಿದಿಶಾನಗರದ ಕಡೆಗೆ [illegible] ಅರ್ಧರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಪರವಶನಾದ ಸುಮತಿಯನ್ನು ಚೋರರು ಸಂಹರಿಸಿ ಮಾಳವಿಕೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಅವಳಂ ಅಗ್ನಿಮಿತ್ರನ ದುರ್ಗಪಾಲಕನಾದ ವೀರಸೇನನೆಂಬ ಅರಸನ ವಶ್ಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವರು. ಬಳಿಕ ವೀರಸೇನನು ಮಾಳವಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಚಾರಿಣಿಯಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವಂತೆ ರಾಜಮಹಿಷಿಯಾದ ಧಾರಿಣೀದೇವಿಯಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವನು. ಇತ್ತಲಾಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೌಶಿಕಿಯು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಭ್ರಾತೃಮರಣದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಿಯಸಖಿಯ ವಿಯೋಗದಿಂದಲೂ, ದುಃಖಿತಳಾಗಿ ವಿರಕ್ತಿಯಿಂ ಕಾಷಾಯವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಗ್ನಿಮಿತ್ರನ ರಾಜ್ಯವಾದ ವಿದಿಶಾನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನರಾಜಮಹಿಷಿಯ ಬಳಿ ಪಂಡಿತ ಕೌಶಿಕಿಯೆಂಬ ಭಿಕ್ಷುಕಿಯಾಗಿರುತಲಿರುವಳು. ಧಾರಿಣೀದೇವಿಯ ತಪಸ್ವಿನಿಯಾದ ಪಂಡಿತ ಕೌಶಿಕಿಯು ಮಾಳವಿಕೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದಿಲ್ಲವು.

ಪ್ರಥಮಾಂಕ.—ಪ್ರಸ್ತಾವನಾನಂತರ ಚಿತ್ರವ ಟದಲ್ಲಿ ಧಾರಿಣೀಯೊಡನೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಮಾಳವಿಕೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅರಸನು ಕಂಡದ್ದನ್ನು ವಕುಳಾವಳೀ ಕೌಮುದಿಕೆಯರು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ತರುವಾಯ ವಕುಳಾವಳಿಯು ಮಾಳವಿಕೆಯ ಭರತಾಚಾರ್ಯನಾದ ಗಣದಾಸನೆಮೂಲಕ ಅವಳ ಭರತವಿದ್ಯಾನಿಪುಣತೆಯನ್ನರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ್ಯೆಅತನು ಮಾಳವಿಕೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಕುಳಾವಳಿಯಮೂಲಕ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವನು. ವಿವಾಹಾರ್ಥ ಹೊರಟಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾಧವಸೇನನ್ನು ತಡೆದು ಬಂಧಿಸಿದ ಯಜ್ಞಸೇನನು ಬರೆದ ಕಾಗದವನ್ನು ಮಹಾರಾಜನು ನೋಡಿ ಆತನು ಉಯಿಸಿ ಮಾಧವಸೇನನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಕ್ಕೆ ಬಗ್ಯೆ ತನ್ನ ಸೇನಾನಾಯಕನಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವನು. ಅನಂತರ ಮಾಳವಿಕೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿದುಬರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರೇಷಿತನಾದ ಗೌತಮನು ತನ್ನ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅರಸನೊಡನೆ ಉಸುರುವನು. ಗಣದಾಸ ಹರದತ್ತರೆಂಬವರೀರ್ವರೂ ಸ್ವಪಾಂಡಿತ್ಯವಿಷಯವಾಗಿ ಕಲಹಿಸಿಕ್ಕೊಂದು ರಾಜಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾವು ಭರತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು, ಧಾರಿಣೀದೇವಿಯಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷಿಸು ಮತೆ ಪಂಡಿತ ಕೌಶಿಕೆಗೆ ಅರಸನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹರದತ್ತ ಗಣದಾಸರು ಆಕೆಯ ಅನುಮತಿಯಂಪಡೆದು ಪಾತ್ರಸನ್ನಾಹಾರ್ಥ ಸಂಗೀತಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವರು.

ದ್ವಿತೀಯಾಂಕ.—ಅನಂತರ ಸಂಗೀತಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಳವಿಕೆಯು ಭರತವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವಾಗ್ಯೆ ಮಾಳವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಅನುರಾಗ ವುಂಟಾಗಲು ಆಕೆಯು ಅನ್ಯಾಪದೇಶಗಳಾದ ಮರ್ಮವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಆತ್ಮಗತವಾದ ಭಾವವನ್ನು ತನ್ನ ವಲ್ಲಭನಿಗೆ ಅರುಹುವಳು.

ತೃತೀಯಾಂಕವು.—ನಿರತಿಶಯ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಯುಕ್ತೆಯಾದ ಮಾಳವಿಕೆಯ ಮೇಲಣ ಅನುರಾಗಮೂಲಕ ವುಂಟಾದ ವಿರಹವೇದನೆಯಿಂದ ಅರಸನು ಕಳವಳಪಡುತಿರಲು ಮಾಳವಿಕೆಯ ಸಖಿಯಾದ ವಕುಳಾವಳಿಯೊಡನೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸಂಧಾನವನ್ನು ಗೌತಮನು ಆತಗೆ ಅರುಹುವನು. ಬಳಿಕ ಧರಣೀಶನು ತನ್ನ ಮಿತ್ರನೊಡನೆ ಪ್ರಮದವನವೆಂಬ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ವಿಹಾರದಬಗ್ಯೆ ತೆರಳಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಶೋಕದೋಹಳಕ್ರಿಯಾರ್ಥರಾಜ್ಞಿಯಿಂದ ಆಜ್ಞಪ್ತಳಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಮಾಳವಿಕೆಯ ವಿಸ್ರಬ್ಧಾಲಾಪವನ್ನು ಮರೆಯೊಳು ನಿಂತು ಕೇಳುತ ತನ್ನ ಪ್ರಣಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದವಳಂ ಸಾಂತ್ವಯಿಸುವನು. ಇದನ್ನು ರಾಜಪತ್ನಿಯಾದ ಇರಾವತಿಯು ಕಂಡು ಕ್ರುದ್ಧಳಾಗಿ ತನ್ನ ಗಂಡನಂ ನಿಂದಿಸುತ ಹೊರಟುಹೋಗುವಳು.

ಚತುರ್ಥಾಂಕವು.—ಮಾಳವಿಕೆಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನರಿಯದಿದ್ದ ಮಹಾರಾಜನು, ತನ್ನ ದೇವಿಯಾದ ಧಾರಿಣೀಯಿಂದ,ವಕುಳಾವಳಸಹಿತ ಮಾಳವಿಕೆಯು ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದನ್ನು ಗೌತಮನೆಮೂಲಕ ತಿಳಿದು ಚಿಂತಿಸಲು ಅವನು ಉಪಾಯವನ್ನರುಹುವನು. ಉಯ್ಯಾಲೆಯಿಂದ ಬಿದ್ದು ಅಸ್ವಸ್ಥಳಾದ ಧಾರಿಣೀಯ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಅರಸು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ್ಯೆ ಗೌತಮನು ಸರ್ಪದಂಶ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಬಗ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಾನೂ ಹೋಗುವನು. ಗೌತಮನು ಧಾರಿಣೀದೇವಿಯಿಂದ ನಾಗಮುದ್ರೆಯಂಪಡೆದು ಮಾಳವಿಕಾ ವಕುಳಾವಳೀರ್ವರುಂಬಿಡಿಸಿ ಮುದ್ರಾಮಂಡಿರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ,ಅರಸನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಆತಗೆ ಮಾಳವಿಕೆಯ ಸಮಾಗಮವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವನು. ಚಂದ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಗೌತಮನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಇರಾವತಿಯು ತಿಳಿದು ಕುಪಿತಳಾಗಿರಲು ಆಕೆಯನ್ನು ಅರಸು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವನು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಕುವರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಮರ್ಕಟವು ಬೆದರಿಸಿತೆಂಬ ವ್ಯಾಜದಿಂದ ಮಾಳವಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಟುಹೋಗುವರು.

ಪಂಚಮಾಂಕವು.—ಅನಂತರ ಯಜ್ಞಸೇನನನ್ನು ಜಯಿಸುವಬಗ್ಯೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವೀರಸೇನನಿಂದ ಬಂಧನ ವಿಮುಕ್ತರಾದ ಇಬ್ಬರು ಕನ್ಯೆಯರ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ, ಪಂಡಿತ ಕೌಶಿಕೆಯ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ, ಮಾಳವಿಕೆಯ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅರಸು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯೊಡನೆ ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸುವನು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಜಕುಮಾರನ ದಿಗ್ವಿಜಯವೃತ್ತಾಂತವು ತಿಳಿಯಬರುವದು. ಯಜ್ಞಸೇನನಿಂದ ಚಾರರಮೂಲಕಬಂದ ಲೇಖನವನ್ನು ಇರಾವತಿಗೆತಿಳಿಸಿ,ಆಕೆಯ ಅಭಿಮತದಮೇರೆ ಮಾಳವಿಕೆಯನ್ನು ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹಪೂರ್ವಕ ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವನು.

SUMMARY OF NEWS.
ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು.

Jaggery trade.—[illegible] —[illegible].

North Arcot.—ಉತ್ತರ ಆರ್ಕಾಟ್ [illegible] —[illegible].

Sanitation of Tirupati.—[illegible] ಮಿಸ್ಟರ್ [illegible] ಮಿ. [illegible]

The Madras High Court.—[illegible]

Furlough and leave.—[illegible]

Special Test.—[illegible]

An association of Lingayets.—[illegible]

ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದವರಾದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ [illegible] —[illegible].

THE MYSORE GAZETTE
ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

[illegible]

ನೋಟಿಸ್.

ಶೃಂಗೇರಿ, ಉಡುಪಿ, [illegible]

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE—MONDAY, MAY 12, 1884 [No. 19.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ೧೨ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೧೯.

" ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ "

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರಿಕೆ.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ವಿವರ.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು

[illegible]	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಛಂದಸ್ಸು (ಪಟ್ಟಂಜಾಲ್)	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೫—೦—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MAY 12, 1884

EMBEZZLEMENT.

[illegible]

H. H. THE GAEKWAR OF BARODA.

[illegible]

ಗಾ, ಪ್ರಜಾನುರಾಗವೂ, ಔದಾರ್ಯವೂ, ದಯೆಯೂ, ಅವರನ್ನು ಇತರ ನರಪತಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ಕೀರ್ತಿಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಮಾನರಾದ ಇತರ ಅರಸರಂತಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲು ಯಾವದಾದರೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇವರು ಒಂದು ಕ್ಷಣವಾದರೂ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನೊಳಗೆಲ್ಲ ಸಂಚಾರಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾತವ್ಯಗಳಾದವನ್ನೆಲ್ಲ ಅನುಭವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಈಗ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗಕ್ಕೆ ಅಂತೆ ಸಂಚಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸವಾರಿ ಚಿತ್ತೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಪರಿವಾರಯುಕ್ತರಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸಂಚಾರವು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯಾಸಕರವಾಗಿರುವದೆಂದಾಲೋಚಿಸಿ ಅವರು ರೈಲುಮಾರ್ಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶಸಂಚಾರ ಮಾಡುವವರಿಂದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಭವವು ಅರಸರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವದು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಯೋಜನವು ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿದ್ದರೂ ದೊರೆ ಮಹಾರಾಜರವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಆದ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪ್ರಾಂತದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ರಾಜಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸವೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ಕಣ್ಣಾರೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವು. ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಾದ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿ ಅವರ ದುಸ್ಥಿತಿ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಆತ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿತ ಪ್ರಭುವಿನ ರಾಜ್ಯವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥೆ ಸುಗುಣಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಸುಖದುಃಖ ವಿಚಾರಕರಾದ ಪಾಲಕರು ದೊರೆತರೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

—:0.—

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ವೃತ್ತಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾದದ್ದು. ಆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಂತ ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಕಡುಬಡವರೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಭೀತನಾಗಿಯೂ ಜೀವಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಹಾಗಿರಲಿ, ಉಪಪನ್ನನಾದವನು ಕೂಡ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಹೇಗೆ ಲಾಭ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆಯಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಇವರೆಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡುವೆವು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಧನವೆಂಬ ಪದಾರ್ಥವು ಕೇವಲ ಅಚೇತನವಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದವರು ಅದು ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರದು. ಅಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹು ಧನವುಳ್ಳವನು ಸ್ವತಃ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಧನವಂತನಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯರ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಧನವಂತನ ಕೂಲಿಗಾರ ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಅನ್ಯಧನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಚಾಕರಿ ಮಾಡಿಯಾದರೂ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿಯಾದರೂ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸಿ ತಾನು ಜೀವಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಬಂಡವಾಳದಾರನಿಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗವೂ ಮೊಬಲಗು ಮಾಡತಕ್ಕವನಿಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಗವೂ ಸಲ್ಲುವವು. ಪರಂತು ಯಾವನ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ತನ್ನ ಧನದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪ್ರಾಪ್ತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲಗಾರನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲಿಸಲಾರದು. ಆದದರಿಂದ ಧನವಂತನಾದವನು ತನ್ನ ಧನವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರವಾದ ಜನಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವರನ್ನು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯತೆಯಾಗಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳುಂಟು ಮತ್ತಾವಾಗಲು ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಪ್ರಬಲವ್ಯಾಪಾರವು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮೂಲಧನವನ್ನು ಸಾಲತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗ ಒಂದು ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಬಡ್ಡಿಗಿಂತಲೂ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೂಲಧನದ ಸ್ವಂತಗಾರನಿಗೆ ಬಡ್ಡಿಯ ಅಂಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ತಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯ ಅನುಕೂಲಿಸದವನು ಕೆಲ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವದಾದರೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಅಥವಾ ಲಾಗವಡಿಗಾದರೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವನಿಕೆ ಲಾಭಕರವಾದ ಯಾವ ವಿಷಯದೊಳಗಾದರೂ ಅವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇ ಸಾಲ ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೂ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಾಗುವದೆ. ಕೆಲವು, ಇಂಥಾ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಬಿಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಾಹುಕಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲಾಭಗಳ ವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವನು ಬೆಳೆಸಿ ಬಂದ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅವನು ಲಾಭ ಬರುವದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಪಾಯಕರವಾದದು. ಯಾಕ್ಕೆಂದರೆ, ಪ್ರಾಯಶಃ ಸಾಹುಕಾರನು ಧನಗಳಿಸಿದವಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಲೂ ಸಾಲಕೊಟ್ಟವರಿಂದ ಕೇವಲ ಬಂದರೆ ಬಂದಿತೆಂಬಂತೆ ಇಲ್ಲದವನಿಂದಲೂ ಸ್ವಂತಗಾರನಿಗೆ ಇಂಥ ಜಾಗರೂಕತೆಯು ಆವನಿಗಿರಲಾರದು. ಮತ್ತು ಸ್ವಂತಗಾರನು ತನ್ನ ಧನಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಸ್ವತ್ವ ರಕ್ಷಕನನ್ನಾಗಿ ಯೋಗ್ಯನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೊರಡು ದೃಷ್ಟವಾದದ್ದೊಂದು ಕಾರಣವಾಗಲಾರದು. ಬಹು ಕೊಡುವವನ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಖಕರವಾದದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಜನರನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಆಗ ದೊರೆಯೇ ಹೊಣೆಯಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ವಿಧಿವಶದಿಂದ ಹಾಗಾದರೂ ಹೊರತು ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಹಾನಿ ಹೊಂದಿತೆಂದು ಹೇಳಲಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದದು ಏನೆಂದರೆ, ಕ್ಷೇಮವಾದ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಪಾಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ನಿರ್ಬಂಧವಾದದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯರು ಅಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ನಾಣ್ಯಗಳ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸರ್ವಥಾ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಆಧಾರವಾದ ... ಆದರೂ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆ ಸಾಲ ಕೊಡುವವನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಭೂಮಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಣ ಸಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವು ಜಲ್ಪವಿದ್ದು ಸ್ಥಿತಿ ಪಾಲುಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಹಾನಿಯಿದೆ. ಪರಂತು ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಧನವಂತನು ಕಾಲದೇಶಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಾರಮೂಲಕ ದ್ರವ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸತಕ್ಕವರ ಲಾಭವನ್ನು ಸರಾಸರಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೇಳುವ ಅನ್ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಸೊತ್ತಾಗುವದೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಾರದು. ಆದದರಿಂದ ಹೇಳುವ ವಿವರ ಬಡ್ಡಿ ನ್ಯಾಯಸಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕವನೂ ಅದನ್ನಿಟ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವನೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಜಮೀನ್ದಾರ್ ಭೂಮಿಯುಳ್ಳವನು ಸಹ ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೇಣಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿಯ ಸ್ವತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟಂಶ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ದಾರನು ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಮವನ್ನು ಕೂಲಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವನೆಷ್ಟು ಆವಶ್ಯಕವೋ ಎಂದು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವನೂ ಅಷ್ಟೇ ಎಂಬುದು ಹಣದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಲಾರನು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವುಂಟೇನೆಂದರೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗೇಣಿಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸ್ವಂತಗಾರನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಗೇಣಿದಾರನು ಉಪಪನ್ನನಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಂದ ಹಣ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೆಳೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಡವಾಳದಾರನಿಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅವಶ್ಯವಾದದ್ದೊಂದು ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೇ ಭೂಮಿ ಸ್ವಂತಗಾರನೂ, ಆವನಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡವನೂ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಬಂದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಂಶವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾರರು. ಸ್ವಂತಗಾರನಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಗೇಣಿಯ ಮೊಬಲಗು ಧನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವತ್ವಗಳೆರಡಕ್ಕೆ ಲಾಭಕರವೆ ... ಸಂದಾಯವೇನೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಆಗಾಗ ಶ್ರಮಮೆಯಾಗುವದೊಂದು, ಭೂಸ್ವಂತದಾರನು ವ್ಯವಸಾಯದ ನಷ್ಟವು ಇತರ ಯಾವನಿಗಿಂತಲೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೊಂದು ... ಹೀಗೆ ಲಾಭ ಅಷ್ಟಾದಾಗ್ಯೂ ಅಷ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಸುಭವಗಾಭಧವು ನಿರಸನವು ... ವ್ಯವಹಾರ ... ಅಧಿಕವಾಗುವದರ ಮೂಲಕ ಬೇಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗುವದು. ಇವನಿಗೆ ಉಳಿದರೆ, ಅಧಿಕವಾದಷ್ಟೂ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕ್ಕೆ ... ಸಲ್ಲುವದು. ಇದೆಲ್ಲವೂ ಜಮೀನ್ದಾರನು ಸ್ವಂತ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬಂದರ್ ಜಮೀನ್ದಾರರೂ, ಬೇಸಾಯಗಾರರೂ ... ಅಧಿಕವಾಗುವವು. ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ ... ನೋಡಿದರೆ ... ಸ್ವಲ್ಪ ... ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ... ನಷ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ... ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ... ಲಾಭವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕವರಿಗೆ, ... ಲಕ್ಷ್ಮೀವೃದ್ಧಿ ... ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ... ಬಡ್ಡಿ ಜಾಸ್ತಿ ... ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಧನವನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಡ್ಡಿ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಲು ... ಪ್ರಜೆಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಐಶ್ವರ್ಯವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ನ್ಯಾಯಮೂಲಕ ... ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ... ಮತ್ತು ಮಜೂರಿದಾರರಿಗೆ ಮಜೂರಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಣಗಾರರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ... ಬಡ್ಡಿ ... ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ... ಸಾಲ ... ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ... ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಲಾರನು. ಈ ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈಗ ಕೇವಲ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದೊಳಿದ್ದಷ್ಟು ಧನವಿಲ್ಲದಿರಿಂದಲೂ ಕೆಲಸದವರಿಗೆ ಕೆಲಸದೊರೆಯದ್ದರಿಂದಲೂ ಅವರಷ್ಟೇ ಜಾತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ವರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಂದೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವೆವು.

Occasional Notes.
ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವಿಷಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.

Small-pox.—ಲಾಹೂರ್ ಮತ್ತು ರಾವಲ್‌ಪಿಂಡಿ, ಈ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಡುಬು ರೋಗವು ಪ್ರಬಲಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

The Ameer of Cabul.—ಕಾಬೂಲ್ ಅಮೀರರವರು ಕಂದಾಹರ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಿರಾತಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಕ್ಕರೆಯೊದನೆ ಗಾಡಿ ವಗೈರೆ ಸಾಧನೆಗಳು ಶೇಖರ ಮಾಡುತಲಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

Mr Vansomeren Pope.—ಕೆಲವು ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದು ತರುವಾಯ ಉತ್ತರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾದಲ್ಪಟ್ಟ ಮಿ. ವ್ಯಾನ್‌ಸಾಮರ್ನ್ ಪೋಪ್‌ಯವರು ಈಗ ಬಿಹಾರ್ ಸರ್ಕಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

A report.—ಕಾಬೂಲ್ ಅಮೀರರವರು ಅಲ್ಲಿನ ವರ್ತಕರು ಮತ್ತು ಕಸುಬುದಾರರಿಂದ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಬಾರೀ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡುತಲಿರುವಂತೆಯೂ ಅದರದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಮನೋದುಃಖವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

An enterprising Parsee lady.—ಮುಂಬೈ ವಾಸಸ್ಥಳದ ಪಾರ್ಸೀಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀ ಒಬ್ಬಳು ಹೊಸ್ಕೋಯೆಯು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡುವದರ ಮೂಲಕ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವಳಷ್ಟೇ, ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಹೊಸ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಯೊಳು ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕೆಯವರ ಅನುಮತಿಯಂ ಕೇಳಿರುತ್ತಾಳೆ.

A memorial.—ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೂರಿಗಳೆಂಬ ಪಂಚಾಯಿತರ ಮೂಲಕ ಏರ್ಪಾಡಿಸ್ತೀ ಮಾಡುವದು ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಕಾಲೋನಿ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಯೂರೋಪಿಯನ್ಸ್, ಅಂತಃ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳು ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ನೇಟಿವ್ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಸೇರಿ ಇಂಡ್ಯಾಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರಾದ ಲಾರ್ಡ್ ಕಿಂಬರ್ಲೇಯವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಕೊಡಲು ಸದರೀಯವರು ಅದರ ನಕಲೊಂದನ್ನು ಇಂಡ್ಯಾ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ಯವರು ಸದರಿ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುವದಾಗಿ ಡೆಯಿಲೀನ್ಯೂಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತದೆ.

An extraordinary escape.—ಈಚೆಯೊಂದು ದಿನ, ಇಂಡಸ್‌ವ್ಯಾಲೀ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಮಗುವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತಿದ್ದಳು. ಸದರೀ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವು. ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಹೆಂಗಸು ನಿದ್ರೆಹೋಗಿದ್ದಳು ಮಗು ಗಾಡಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು. ಗಾಡಿಯು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎಚ್ಚರವಾದನಂತರ ಸದರೀ ಹೆಂಗಸು ಎಚ್ಚ

ಗೊಂಡು ನೋಡಲಾಗಿ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಇ ಲ್ಲವು ಕೂಡಲೇ ಗಾರ್ಡಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ಅವ ರುಹೋಗಿ ಹುಡುಕಲಾಗಿ ಮಗು ಪ್ರಾಣದೊಂ ದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಘಾಯ ಯಾವದೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ವು. ಏರಂದು ಸುತರಾಂ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆತಪ್ಪಿ ರಸ್ತೆ ಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಯೆಂದು ವಗೈರೆ ಉತ್ತರ ದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ತಿಳಿಸುತದೆ. ಆದದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ಯೆಚ್ಚರ ದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇ ಕಾದ್ದು ಅವರ ಮುಖ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತದೆ.

Water famine.—ಕಲ್ ಕತ್ತೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಈ ಯೆರಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಲ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ತಲೆದೋರಿ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದುತಲಿದೆ. ಕಲಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜಲಾಭಾವ ವುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅ ಲ್ಲಿ ಅದರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತಲಿ ರುವದೇಕಾರಣವೆಂದುತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತಂತೆ. ಮುಂ ಬೈಯಲ್ಲಿ ಜಲವಸತಿ ಕಡಮೆಯಾದಂತೆಯೂ ಮದ್ಯೋದ್ರೇಕತನ್ನೊದಗಿಸುವವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಸಿವಾರಿಸಿಯವರು ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾ ಡುತಲಿರುವಂತೆಯೂ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಮುಂ ದಿನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯೊಂದ ಮುಂಬೈ ಪುರವಾಸಿಗ ಳು ಈ ಬಿಸಿಲುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟೋದಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಪರಿಣಮಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬಹಳ ಚಿಂತಿಸುವೆವು. ದಿಂದ್ಯವೇಶದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಜ್ವರಾದಿ ಮುಂತಾದ ರೋಗ್ಯಾಮೀಕೋಪವು ನಗರ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ತಲೆ ದೋರದಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವದು ದಿಸಿದ. ಪ್ರಕೃತಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ನಡೆದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಕ್ಕೆ ಫಲಕ್ಕಾಗಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗುವದು.

Reduction of Telegraphic charges.—ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಗ ವರ್ಣಮೆಂಟಿನವರು ಇಳ್ಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂ ಬದಾಗಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಕಂಪನಿ ಯವರು ಯೆಚ್ಚರಿಕೆ ಇಂಡಿಯಾಗವರ್ಣಮೆಂಟಿನ ವರನ್ನು ...ಸಲು ಅವರು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಫೀ ಸ್ಟಾಫಿಸ್ ... ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ... ಇರವಾದ ... ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ... ಲಂಡನಿ ... ವರ್ಣಮೆಂಟಿನವರು ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಟೆಲಿ ಗ್ರಾಫ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಲ್ಲ ದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮ ಕುಟ್ಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂ ದಾಗಲಂತೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ... ತಿಳ್ಳಿಕ್ಕಾಂಟೆರ ವರಗಳನ್ನು ... ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಮ್ಮಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಿರುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈಂಡಿಯಾ ... ಬಹಳ ... ಪ್ರಕಟನೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ... ಒಡಗಿದರೆ ಕಾದ್ದು ... ಶ್ರೀಮನ್ ... ಕಡಿಮೆ ... ಬಹಳ ... ಬಿಂದು ಕಂಪನಿಯಂತೆ ಬಿನಿಮಿಸಿ ... ಕೆ ತೆಲುವಿನವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆಕಂಡ ಪತ್ರಿಕಾ ... ಯೆಂದೂ ಕೋರಿದ್ದೇವೆ. ಡಿರ್ ಡೆ ಅರ್ ಜಂಟ್ ಅರ್ ಡಿನರಿಯಿಂದ ... ತ್ರಾಂತಿಕಪತ್ರಿಕೆ ಅರ್ ಜಂಟ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂಗಳು ... ಡಾ ಕರ್ ... ಕೆಲವು ... ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕಾರೆಡಕ್ಷರಲ್ಲ ಗವರ್ಣಮೆಂಟಿನವ ರನ್ನು ಶ್ರೀ... ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ... ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ನವರು ಅದನ್ನು ... ಗಿ ... ಅನುಕೂಲವಾದರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.
ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಾತಿ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು

Flower car festival.—ನಾಳೆ ಬುಧವಾರ ರಾತ್ರಿ ಈ ಪ್ಯೂರು ಬಳೇಬಾಗಿಲುಬಳಿ ಬಿಜಮಾ ದಿರುವ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪುಷ್ಪರಥೋ ತ್ಸವವು ಅತಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುವವಾ ದ್ದರಿಂದ ಉತ್ಸವಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೆಲ್ಲರು ಬಂದು ದೇವರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾ ರ್ಥಿಸುವೆವು.

Assumption of charge.—ತುಮಕೂರ್ ಡಿ... ಕಾ ... ತಮ್ಮಿಸನಿಂದ ಮೇ... ಕುರ್ತಿ ... ಈ ... ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರದ ಮೊದಲು ಸ್ವಂತಕೆಲಸದ ... ರಜಾವರ್ತಿ ... ಶ್ರೀ ... ತುಮಕೂರ್ ೬ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ತುಮುಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ... ನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ... ಕೊಂಡರು.

Revenue Survey Settlement.—ಮಾಹೇ ಮಂಕೂರ್ ೧೯ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ... ಇರದಕ್ಕಂಡ ... ಸೆಟಲ್ ಮೆಂಟ್ ... ಉಪಕ್ರಮಿಸಲ್ಪ ಡುತದೆಂದು ... ಅವುಗಳ್ಯಾವವಂದ ರೆ, ... ಮಾಗಡಿ, ... ತಾಲ್ಲೂಕು ... ಮಗರು, ... ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು.

The Special Test Examination.—ಈ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಗಸ್ಟ್ ... ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ... ಮೊದಲುಪ್ರಾರಂ ಭವಾಗಿ, ... ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ನಲ್ಲಿನ ... ಪರೀಕ್ಷಾಕಾಲ ... ಉಮೇದ್ ವಾರರು ... ಪರೀಕ್ಷೆಯ ... ಬರುವರು.

A legal query to our lawyers.—ಈಚೆಗೆ ಒಂದುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ... ಒಬ್ಬ ... ಮತ್ತೊಬ್ಬ ... ನಮ್ಮ ... ಅವರು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸನ್ನು ... ಅದಕ್ಕೆ ... ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ... ಡೆಪ್ಯುಟಿ ... ಬ್ರಿಯಿಂಗ್ ... ಶ್ರೀಗಳವರಿಗೆ ... ಮೊಕದ್ದಮೆ ... ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ... ನಮೇಲೆ ... ಸದರೀ ಆಫೀಸರ ... ಬೇಕಾದರೆ, ... ದನ್ನು ... ಪ್ರತಿಕೆಯಮೇಲೆ ... ನರ್ಭವೆಂದು ... ನಂತರ, ಅವರಾಧಿ ... ಮೊದಲು ... ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿ ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೇ? ಅ ಪರಾಧಿಯೇ ... ದಕ್ಕೆ ... ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದೇ ... ಕಕ್ಷಿ ... ವಿಚಾರಣೆಯ ... ವೈಲ್ ... ಬ್ರಿಯಿಂಗ್ ... ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು? ಈ ಅಂಶಗಳು ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಲೀಗಲ್ ಆಡ್ವೈಸರ್ಸ್

...ಯ್ಯಾರು ಅದನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆವು.

Disposal of the Official patronage.—... ಗವರ್ಣಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ... ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ... ಮೊಕದ್ದಮೆ ... ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ... ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂಬದಾ ... ಉದ್ಯೋಗ ... ಕೊಂಡ ... ಸ್ಥಾನವಾದ ... ಉನ್ನತ ... ರಾಜ್ಯ ... ರೆವಿನ್ಯು ... ಸರ್ ... ವಿನಾಯಿಸುವದಾಗಿ ... ಬರ್ ... ರಜಾವರ್ತಿ ... ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ... ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ... ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ... ಸಂಬಳ ... ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ... ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ... ಸ್ಟ್ರೆಂಟ್ ... ಇರುವರು ... ಮೊದಲಾದ ... ಸ್ಟೇಟ್ ... ಕೊಟ್ಟ ... ಸ್ಥಾನ ... ಅಸ್ಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ... ಹುದ್ದೆಗಳ ... ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ ... ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ... ಸಂಬಂಧವಿದ್ದು ... ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದು.

The Municipality, C and M Station.—ಈ ... ಒಂದರಡು ವಾರಗಳ ... ಇಲ್ಲಿನ ಸಿ ವಿಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟೆರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೆಲ ವರು ಮೊದ್ದವರು ಸಭೆ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೆಲ ... ಬಹಳ ... ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರ ... ಕರೆಯಿಸಿ ... ಬೆಳ್ಳಿ ... ಯಾವ ... ಸಭಿಕರು ... ಜನರ ... ಅವುಗಳ ... ವಿಚಾರ ... ಅಂಶಗಳು ... ಸಭೆ ... ಹೊರಗೆ ... ವಿಚಾರ ... ದನ್ನವರು ಯಾರಿಗೆ ... ಮಾಡುವ

...ವಾಗಿರುವದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವದೇಶೀಯರ ವಿಷಯ, ... ಮುಂತಾದ ... ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ... ಕೊಂಡ ... ಶ್ರೀಮಾನ್ ... ತಮ್ಮ ... ನಮ್ಮದಲ್ಲಿ ... ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆವು.

The late Mr. S. Devaraja Iyer, M. L ... ಬಂಧು ಮಿತ್ರ ... ಎಂದು ... ಕರಾಗಿದ್ದ ಮಿ॥ ದೇವರಾಜಯ್ಯರ್ ಎಂ. ಎಲ್ ... ವ ತಾ ... ಮಹಾರಾಜ ... ಸಂಬಂಧ ... ಮೃತ್ಯು ... ವೃತ್ತಾಂತ ... ವಿಷಾದಿಸುವೆವು. ... ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ... ಅಂದರೆ ... ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ... ವರ್ತಮಾನ ... ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ... ದೇವರಾಜಯ್ಯನವರು ... ಮೊದಲು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ... ಮಿಸ್ಟರ್ ದೇವರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೆ ... ತುಮುಕೂರು ... ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ... ಕಾಲದಲ್ಲಿ ... ಮೈಸೂರು ... ಪ್ರತ್ಯೇಕ ... ಮದ್ರಾಸ್ ... ವಿಶೇಷ ... ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ... ಆವರಿಗೆ ಬಹಳ ... ವ್ಯಾಸಂಗ ... ಅಧಿಕಾರಿ ... ಸಂಬಂಧವು ... ಕೋರುತಿರುವ ... ಅವನ ... ವಿಚಾರ ... ಕೋರುವರು. ಈ ... ನ್ಯಾಯ ... ಯಮೇಲೆ ... ಬಂಧುಕರು ... ಯವ ... ತಮಗೆ ... ರು, ಇದರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಮುಂಬೈ ಪ್ರೈ...

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMRAY

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸಂಗ್ರಹವು

RENUED INDIAN DEBENTURES

ಲಂಡನ್, ೫ನೇ ಮೆ— ಇಂಡ್ಯಾಸ್ಟೇಟ್ ಸ್ಟೇಟಿನಿಂದ [illegible]

CHANGES IN THE INDIAN ARMY

ಲಂಡನ್, ೬ನೇ ಮೆ— [illegible]

DEBATE ON GOVT. DELAY IN SOUDAN

[illegible]

RECONNOITRING UP THE NILE.

[illegible]

THE ORIENTAL BANK

[illegible]

THE LIQUIDATION OF THE ORIENTAL BANK

[illegible]

RUSSIAN ADMINISTRATION OF MERV.

[illegible]

THE QUEEN'S RETURN TO ENGLAND.

[illegible]

THE EGYPTIAN CONFERENCE

[illegible]

THE FAILURE OF THE ORIENTAL BANK

[illegible]

OFFERS MADE TO DEPOSITORS

[illegible]

EVALUATION OF THE RESOURCES OF THE CEYLON COMPANY

[illegible]

SUSPENSION OF CEYLON COMPANY

[illegible]

THE ORIENTAL BANK NOTES

[illegible]

ARRIVAL OF THE QUEEN AT WINDSOR

[illegible]

LIMIT OF AGE FOR THE CIVIL SERVICE

[illegible]

SUMMARY OF NEWS

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು

Export of cotton,— [illegible]

Maharaja of Cashmere — [illegible]

Cholera — [illegible] —ಇಂಡ್ಯಾ ಟೈಂಸ್

A sowcar missing — [illegible]

Sea Customs.— [illegible]

An accident — [illegible]

A concession to Barristers — [illegible]

A warning — [illegible]

[illegible]

Guzerat notes— [illegible] —ಇಂಡ್ಯಾ ಟೈಂಸ್

More European perverts to Mahomedanism — [illegible]

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್

[illegible]

ನೋಟಿಸ್.

ಮೈಸೂರ ದಸ್ರಾ ಎಂಬ ಕರ್ನಾಟಕವರ್ಣ್ಯನಾಕಪಾ

ಅರಮನೆ ದರ್ಬಾರ್‌ಗಳು, ಔತನಗಳು.

ದಸ್ರಾ ವಿಜಾಟ ಗ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಿಗೆ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರಸಂಗಿಸಿದ ಸ್ಪೀಚ್

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷಗಳ ವರ್ಣನಾ.

ಹಾಂಗು ನಾನಾಕಡೆಯಿಂದ ಉಪ್ಪಾಂತರ ಜನಗಳು

ಕೇರಿದ್ದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಗುಣೋಪಯೋಗ

ಗಳು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ

ಚಕಿ_ರಸಾನಂದಭರಿತವಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದಚರಿತ್ರೆ

ನಾಟಕ,

ಮತ್ತು ಮಂಗಳಪದದಿಂದಮುಕ್ತಾಯಮಾಡಿದೆ

ಕ್ರಯ ಯೆಂಟಾಣೆ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಒಂದಾಣೆ.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ ರಾಮಪ್ರಸಾದತಿವಾರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ

ಅಥವಾ ಟೌಂಪ್ರೆಸ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ

ಪರೀರಾಮ ಮಿಸ್ಸರ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ಬೆಂಗಳೂರು 10 5 84 ರಾಮಪ್ರಸಾದ ತಿವಾರಿ.

ನೋಟಿಸ್.

[illegible]

[illegible]

Bangalore —Printed and published for the Proprietor, at the Karnatic Press —1884

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE:—MONDAY, MAY 19, 1884 [No. 20.

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೦.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

[illegible]

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ [illegible] ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ...		೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷ್ [illegible] ವರ್ಷಕ್ಕೆ	..	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ [illegible]		೬—೦—೦
[illegible]	೧ ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
[illegible]	೧ ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
[illegible] ಸಂಚಿಕೆ	೧ ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]	೧ ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS

[illegible] ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ [illegible]

ಕನ್ನಡ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೬—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	.	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	..	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
[illegible]		೧—೦—೦
[illegible]	...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]		
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೭—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೧—೭—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	.. ..	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೧—೦

[illegible]

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6 0

[illegible]

[illegible]

[illegible]	.. ...	ರೂ॥ ೫—೦—೦
[illegible]		೦—೬—೦

[illegible]

[illegible]

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MAY 19, 1884

RAILWAY OFFICIALS & PASSENGERS

ರೈಲ್ವೇ ಯೆಂಬವು ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ವವಿಧದಿಂದಲೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ರುವಂತೆಯೇ ಅವರ ವರ್ತಾರವು ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅನುಕೂಲ್ಯ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಸಹ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆ? ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲವು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಈಚಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿನ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ವಿಶೇಷದಿಂದ ಗೌರವ್ಯರಾದವರು ರೈಲ್ವೆಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತೊರೆಯುವದು ಯುಕ್ತವೆಂದು ತೋರುತಿದೆ. ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಈಸ್ಟಿಂಡಿಯನ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾದವರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನೇಟಿವ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಲಾಘವಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಯೆಂತವರಿಗೂ ಸಹ್ಯವಾಗಿರಲಾರದು. ಸದ್ಯಾಂಶದಿಂದಲೂ ಪರಕೀಯರಾದವರೊಂದುವೇಳೆ ಅಲಾಘವವಾಗಿ ನಡೆದರೂ ಸ್ವದೇಶ ಸ್ವಜಾತೀಯರಾದವರು ಸಹ ಪರಸ್ಪರದಮಾನುವರ್ತ್ತನ್ಯ ಕೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದೊಡನೆ ಅತ್ಯೋರ್ಷ್ಯ ತಿರಸ್ಕರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರನ್ನು ಅಗೌರವದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಡತೆಯು ದುಃಖವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತಿದೆ. ಕೆಲವುದಿನಗಳಹಿಂದೆ ಗಾಡಿ ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ಅರ್ಧಾಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆಬಂದ ಪರಸ್ಥಳದ ನೇಟಿವ್‌ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನೊಬ್ಬಾತನು ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಕಾದಿರಬೇಕಾಗಿಬಂದದರಿಂದಲೂ, ಆಗ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಗಾಡಿಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳು ತೆಗಿಯಲ್ಪಡದೆ ಇದ್ದದರಿಂದಲೂ ವೆಯಿಟಿಂಗ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಲ್ಲೊಬ್ಬನು, ಆತನನ್ನು ಅತಿ ಲಾಘವಗಳಾಗಿಯೂ ಸ್ವರೂಪತಃ ಅಗೌರವಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಸದರೀ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥನೆಂತವನಾದಾಗ್ಯೂ ಹೊಣೆಯಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಅವನು ಮರ್ನಿರನೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ಇಂತಾ ಅಗೌರವವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ರೈಲ್ವೇ ಕಂಪೆನಿಯವರು ನಿಬಂಧನಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೇನಾದರೂ ಕಾಪೀಕಾರರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದಾರೆಯೋಯೆಂದು ಕೇಳುವವು. ಬಹುಶಃ ಅಂತಾ ದ್ದೊಂದೂ ಇರಲಾರದೆಂದು ತೋರುತಿದೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜುಬಿಲೆರ್ಮೆನ್ ವೆಯಿಟಿಂಗ್‌ರೂಂ ಯೆಂದು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರು ಜಂಟಲ್‌ಮೆನ್‌ಗಳಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಯಿತಷ್ಟೆ. ಒಳ್ಳೇದು, ಜಂಟಲ್‌ಮೆನ್‌ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೆಂಬದು ವಿನಾ ಮತ್ತಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪರಂತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಹ್ಯಾಗೆ ವಿವೇಚನಮಾಡುವರೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವು. ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೆಂಬರೆಯಾರು? ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡತನವೆಂಬದು ಯಾವಮೂಲಕವಾದದ್ದು? ಅದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ ತಾರತಮ್ಯವೇನಾದರೂ ವುಂಟೇ? ನಾನಾ ದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಫಲಾನೆಯವರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೆಂತಲೂ, ಫಲಾನೆಯವರು ಸಾಧಾರಣರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಬಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ? ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತಗಳನ್ನೂ ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬೂಟ್ಸುಗಳನ್ನೂ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕುಲ್ಲಾವಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಠೀವಿಯೊಡನೆ ಬರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೆಂದರ್ಥವೋ, ಅಲ್ಲದೆ ಅನಾಮಧೇಯರಾಗಿದ್ದರೂ, ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಟೋಪಿಗಳನ್ನೂ ಬೂಟ್ಸುಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕವರು ಕುಳಿತಿರುವವರಾಗಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವು, ಅಂತವರೆಲ್ಲರೂದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೆಂದುಭಾವವೋ ಊಹಿಸಕೂಡದಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯತನಕ್ಕೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್‌ಗಳು ಅಥವಾ ಈಸ್ಟಿಂಡಿಯನ್‌ಗಳೇ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರೆಂದು ಕಂಪೆನಿ ಯವರ್ಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನ್ಯಾಯನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೋ ಅಂದರೆ ಅದೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಂತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಆದದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಚಕಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದೂ ಮಾತ್ರವೆಂತ ರೀತಿಯಿರುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಹೀಗಾಯಿತಷ್ಟೆ. "ಅಧಿಕಾರಗ್ರಸ್ತ ಸ್ವದುಪರಿವೃತ್ತಿಕೇನ ಸುದಸ್ಸ್ಯ?" ಯೆಂಬಂತೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಬಾಧಾಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುತದೆ. ಮೊನ್ನೆಯದಿನ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಾತ್ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದುವಿದದು ಗೋಚರವಾಯಿತೇನೆಂದರೆ—ಮೈಸೂರು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರು ಬಲಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಇಳಿದು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಪದ್ಧತಿಯಾದರೂ ಅದನ್ನರಿಯದೆ ಒಬ್ಬ ಮಧ್ವವಿದಿತು ಮುದಿಕೆಯು ಮದರಾಸ್ ರೈಲ್ವೇ ಲೈನ್‌ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಗೆಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಲು, ಯಮಭಟರಂತೆ ನಾಲ್ವರು ಪೋಲೀಸ್‌ಜವಾನರೂ, ಒಬ್ಬ ಪೋರ್ಟರೂ ಬಂದು ಅವಳರಟ್ಟೆಯಂಹಿಡಿದು ನೆಳತಂದು ಬಲದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನೂಕಿಬಿಟ್ಟರು. ಪದ್ಧತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬದೆಮ್ಮ ಮಾತ್ರವಾಣ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಅಂತಾ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಕಲರಿಗೂ ಒಂದೇವಿಧವಾದದ್ದಾಗಿರಬೇಕೆಂಬದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ತಾತ್ಪರ್ಯವು. ಮೇಲೆಕಂಡ ಮುದಿಕೆಯೊಡನೆ ಬೇರೊಂದುಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ವಿಧವತು ಮುದುಕಿಯು, ರತ್ಕಾಲದೊಳಲ್ಲಿ [illegible]ರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೌಭಾಗ್ಯವಂತಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬ ಅಯ್ಯಂ

ಗಾರ್ರಮನೆಗೆ ಸೇರಿದವಳಾಗಿದ್ದದರಿಂದಲೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರು ಸರ್ದ್ಯಾರಜವಾನರೂ, ಅಮೃತಮಹಲಿನ ಮುತ್ತಗಳು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಾಡಿಯೂ ಬಂದು ಮುಂದಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದದರಿಂದಲೂ ಆಕೆಯನ್ನು ಮದರಾಸಿರ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದರಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಜವಾನರೂ, ವಿಕ್ಟೊರಿಯಾ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ದಾರಿಬಿಡಿಸಿ ಸಾಗಕಳುಹಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ನೌಕರರೂ ಬಹಳ ಅಕ್ಕರೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಆಕೆ ಯಾರೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಆಕೆಯನೆಂಬುದ ತಿಳಿಯಬಂತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲೆಕಂಡ ಮುದಿಕಿಗಳಲ್ಲಿಬ್ಬರೂ ಸಮಾನರಾದರೂ ಯಿರವನೇ ಆಕೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೆಂಬದು ಮಾರ್ಗಬಿಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಸಿತೇ ಹೊರ್ತು ಮತ್ತೊಂದಲ್ಲವು. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ನ್ಯಾಯಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಾರತಮ್ಯವು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವನ್ನರಿಗೆ ಲಭಿಸುವನ್ಯಾಯವು ಬಡವರಿಗೆ ಯೆಂದಿಗೂ ದೊರಕಲಾರದೆಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗೌರವವೆಂಬದು ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತಿದೆಯಾಗಿ ತಾರತಮ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಲೋಪವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಾ ರೀತಿ ತಪ್ಪಿದವರನ್ನು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವದು ರೈಲ್ವೇಯವರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಬಹಳಕೊರತೆಯೆಂದು ನಾವು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳದಿರಲಾರೆವು.

THE RESIDENT AND THE RATE PAYERS OF THE C AND M STATION

ಸಿವಿಲ್ ಆ ಮಿಲಿಟೆರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಿವಾಸಿಗಳು ಪ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪ್ಯಾಲಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ [illegible]

[illegible]

ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ್ ಕಮಿಟಿಯು ನೀರಿಗಿ [illegible] ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಲೋಕಲ್ ಸೆಲ್ಫ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು [illegible] ಈ ಕೆಲಸದ ಮೂಲ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಸಹ ನಿರ್ಧರಿಸುವೆವು.

OURSELVES

ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಐದನೇ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಯ್ತ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಾಯೇಣ ಬಹುಮಂದಿ ಚಂದಾದಾರರು ಕಳೆದಸಂವತ್ಸರದ ತಮ್ಮ ಬಾಕೀಯನ್ನು ಸಹ ಅದ್ಯಾಪಿಕಳುಹಿಸದಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನಸಂವತ್ಸರದ ಬಾಕಿಯೇ ಬಾರದಿರುವಾಗ್ಯೆ ಚಾಲ್ತೀಸಾಲಿನ ಚಂದಾವನ್ನು ಅಡ್ವಾನ್ಸಾಗಿಅವರದೆಸೆಯಿಂದನಾವುನಿರೀಕ್ಷಿಸುವದು ಯೆಷ್ಟರಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನ ಜಿಜ್ಞಾಸೇ ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು. ಇದುವರಿವಿಗೆ ಅನೇಕಾವರ್ತಿ ಚಂದಾಬಾಕೀಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೆಷ್ಟುವಿಧವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅವನ್ನವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ, ನಮ್ಮ ಅನುಪತ್ತಿಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಬಲಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡುತಲಿರುವದನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸಬೇಕಾಗಿರುತಿದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ದ್ರವ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಯಾವಜ್ಜೀವ ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದುಸಲ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗು ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಕಾಲದವರಿವಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವದೆಂದಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರು ತಿಳದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತಿದೆ. ಅಂತಾ ಭಾವವು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ಚಂದಾಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಾಹೆಯಾನಾ ಯೆಂಟಾಣೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲಾರರು. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಈ ಕನ್ನಡಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವ ದೇಶಭಾಷೆಯ ಈ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಕೂಡ ಪ್ರೋತ್ಸಹಿಸಲ್ಪಡದೆ ಹೋಗುವದೆಂದು ನಾವು ಸುತರಾಂ ಯೆಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲವು. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಜನೋಪಯೋಗಿಯಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಕೊಡುವ ಅಲ್ಪಚಂದಾಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡುವದು ಸಹಜ, ದಾತಾರರಿಗೆಗೆ ಪ್ರಯಾಸವಾಗಿ ತೋರುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯದೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವಕಾಲವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಒದಗುವದೆಂದು ಹೆದರುತ್ತೇವೆ. ಚಂದಾದಾರರ್, ಕೃತಾರ್ಥವರ್ಗವಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕಾಪರಿಗ್ರಹಣದಿಂದಲಾಗಲಿ, ತದಂತರ್ಗತವಿಷಯಶ್ಲಾಘನೆಯಿಂದಲಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ನೌಕರಿಮಾನೇರು ತೃಪ್ತರಾಗದೆ ವೇತನಾಪೇಕ್ಷೆಗೊಳ್ಳುವ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನೆಷ್ಟು ನಿಂದಿಸಿದರೂ ತೀರದಲ್ಲವೆ? ಚಂದಾದಾರರ ಸಂತೋಷಾರ್ಥ ಪತ್ರಿಕಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು, ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಛಾಪಿಸುವವರನ್ನು ಕೇಳದಾಗ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ನಾವು ದೂಷಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ; ಚಂದಾದಾರರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರೊಬ್ಬ

ನಮ್ಮ ಮನವು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಥವ್ಯಯ ಸೂಚಕಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದುವದು ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತಾಸುತ್ಸಾಹಕರಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತೊಂದುಸಲ ಸಹನೆಮೊತನೆ, ಈಗಬಾಕೀಯಿರತಕ್ಕ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ, ತಮ್ಮ ಬಾಕೀಗಳನ್ನು ಚಾಲ್ತೀಸಾಲಿನ ಅಡ್ವಾನ್ಸ ಮೊಬಲಗಿನೊಡನೆ ಈ ತಿಂಗಳಅಖೈರೊಳಗಾಗಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆವು. ಅಥವಾ ವ್ಯಯಮೂಲಕವಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಯೋಜನವು ತಮಗೆ ಸರ್ವಾತ್ಮನಾ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲಿ ತಿಳಿಸಿದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ, ಈದೇಶೀಯರ [illegible] ವರು ಲೋಭಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರಭುಗಳು ಮಾತ್ಸರ್ಯಪಕ್ಷಪಾತಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಇತರರು ಅನಭಿಜ್ಞತೆಯಿಂದಲೂ, ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲರಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪರಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಆತವಿಶಾನುಭವತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಹ್ಯಗ್ಯೆಂದೆ ಸ್ವದೇಶೀಯರ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗತ ಹನ್ನೊಂದು ಸಂವತ್ಸರಗಳಕಾಲ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿದೋಷವೆಂತಲೇ ತಿಳಿದು ಬರುವ ಜೂನ್ ಅಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರುವೆವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ "ಪ್ರತ್ಯಾಶೆಯೆಂಬದು ಯೆಂತವರಿಗೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಅಸಮರ್ಥರನ್ನು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿಯೂ, ವಂಚಕರನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರನ್ನಾಗಿಯೂ ಭಾವಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಅಪ್ರಾಪ್ತವಾದವನ್ನು ಆಶಿಸಿ ಅಂತವರ ಮೋಹಕವಾದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ನಂಬುವದು ಮನುಷ್ಯನ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ನಿದರ್ಶಕವಾಗಿಯೂ, ಆವನ [illegible] ರವಸ್ಥೆಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿಯೂ ಇರು [illegible] ಲೋಕೋಕ್ತಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಜವಾದದ್ದೆಂದು, ಸ್ವಾನುಭವಪೂರ್ವಕ ಈಸುಪರ್ವದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸದಿರಲಾರೆವಾಗಿ ನಮ್ಮಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಮುಖ್ಯ ನಿಗಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆವು.

Occasional Notes

ನೈಮಿತ್ತಿಕವಿಷಯ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ

Fire — [illegible]

The Bombay High Court — [illegible]

Affairs in Afghanistan — [illegible]

The Oriental Bank — ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ [illegible]

[illegible]

Stamp vendors exempted from serving as Jurors.—[illegible]

Indian Civil Service.—[illegible]

A meeting.—[illegible]

H. H. the Nizam.—[illegible]

Cabul news.—[illegible]

Public health in Madras.—[illegible]

A cure for scorpion sting.—[illegible]

The Bengal Tenancy Bill.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

The Dewan.—[illegible]

Abolition of the Tumkur Sub-Judge's Court.—[illegible]

A queer marriage.—[illegible]

Suicide.—[illegible]

The Weather.—[illegible]

Theatrical.—[illegible]

THE MYSORE GAZETTE.

[illegible]

[illegible]

[illegible]HIC SUMMRAY.

[illegible]

[illegible]AN CONFERENCE.

[illegible]

[illegible]E EGYPTIAN CONFERENCE

[illegible]

[illegible]PEDITION OF RELIEF FOR SOUDAN.

[illegible]

[illegible]ESTMENT OF KHARTOUM.

[illegible]

TO INVADE UPPER EGYPT.

[illegible]

OF THE FRANCO-CHINESE TREATY.

[illegible]

[illegible]ICE FACTORY DESTROYED BY FIRE.

[illegible]

[illegible]NCE—NO LOAN NECESSARY THIS YEAR.

[illegible]

OF TROOPS TO ASSOUAN.

[illegible]

VETOING MOVEMENT OF TROOPS.

[illegible]

[illegible]ASHA AND THE EGYPTAIN CONFERENCE.

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು.

:0:

The Queen's Birthday.—[illegible]

Customs revenue—[illegible]

The weather.—[illegible]

Fire—[illegible]

Munificence—[illegible]

Indian Civil service.—[illegible]

Illegal presents—[illegible]

Public health in Calcutta.—[illegible]

Telephones in Baroda.—[illegible]

Local Self-Government.—[illegible]

[illegible]

Reduction at Hyderabad.—[illegible]

A rope-making machine—[illegible]—ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮ್ಯಾನ್

A tragedy.—[illegible]

ನೋಟಿಸ್.

ಮೈಸೂರ ದಸ್ರಾ ಎಂಬ ಕರ್ನಾಟಕವರ್ಣನಾಕಥಾ

ಅರಮನೆ ದರ್ಬಾರುಗಳು, ಔತಣಗಳು.

ದಸ್ರಾ ವಿಸಾಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರಸಂಗಿಸಿದ ಸ್ಪೀಚ್

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷಗಳ ವರ್ಣನಾ.

ಹಾಗು ನಾನಾಕಡೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಗಳು

ಸೇರಿದ್ದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಗುಣೋಪಯೋಗ

ಗಳು ಪ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ

ಭಕ್ತಿರಸಾನುದಭರಿತವಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದಚರಿತ್ರೆ

ನಾಟಕ,

ಮತ್ತು ಮಂಗಳಪದವಿಂದ ಮುದ್ರಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಎಂಟಾಣೆ ಅಂಚೆಹಾಸಲ್ ಒಂದಾಣೆ.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ ರಾಮಪ್ರಸಾದತಿವಾರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ

ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ

ಹರೀರಾಮ ಮಿಸ್ಸರ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ಬೆಂಗಳೂರು
10-5-84.

ರಾಮಪ್ರಸಾದ ತಿವಾರಿ.

ನೋಟಿಸ್.

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI } BANGALORE—MONDAY, MAY 26, 1884 [No. 21.

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೧.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	.	೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	.	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಸೇರಿ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

ಮೊದಲನೇದಫಾವತ್ತು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಮರಡನೇದಫಾವತ್ತು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

ಇದರಕೆಳಗೆ ಕಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಮುಖ್ಯ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಯೇನಂದರೆ.—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಯಿತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನಾಗಲಿ [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS

ಇದರಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಶಾಲಾಕ್ಯ.	..	೧—೨—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಭಗವದ್ಗೀತ (ಪಟ್ಟಂಜಾಕೆಟ್)	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	..	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	...	೦—೭—೦
ಕಾಲಜ್ಞಾನ.	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	..	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಜನಮೇಜಯಕಾವ್ಯ	..	೦—೭—೦
ಶಕುಂತಲಾ ಪರಿಣಯ.	..	೦—೪—೮
ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗ		೦—೩—೬
ಸುಭಾಷಿತ ರತ್ನ.	... ...	೦—೨—೬
ಬಾಲವಾಕ್ಯರಚನೆ	...	೦—೪—೦
ಲೋಕವ್ಯವಹಾರ	...	೦—೨—೬
ಮಹಾಭಾರತ ಕಥೆ	...	೦—೬—೮
ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಪಾಠ	..	೦—೨—೬
ಪಂಚತಂತ್ರ	...	೦—೭—೦
ಕಾವೇರೀ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ.	...	೦—೩—೮
ವಿರಾಟ	.. ..	೦—೨—೦
ರಾಮಕೃಷ್ಣ	..	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕನ್ನಡ ನೇರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ		೧—೮—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು,	.. ...	೨—೦—೦
ಪ್ರೇಮವಿಲಾಸ.	..	೦—೧೨—೦
ಕುಸುಮಾಳಿ	...	೩—೪—೬
ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ	...	೩—೪—೬
ಆರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ಸ್ ಎಂಬ ಕಥೆ		
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	.	೦—೮—೦
ಟಿಪ್ಪೂ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
ಕುವಲಯಾವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	. ...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ	..	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೨—೬
ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟೋತ್ತರ.	..	೦—೨—೬
ರಾಮಾಯಣ		೦—೧—೬
ಶ್ರೀಕಾಂಡ	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಆಚಾರ	..	೦—೧—೦

ಹೇಳಿರುವ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಹಾಸಲ್ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲವು

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6 0

ಈ ಗ್ರಂಥ [illegible]

ಗ್ರಂಥದ ಕ್ರಯ	.. ..	ರೂ॥ ೫—೦—೦
ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇಹಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ ವಿ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, [illegible] ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯೂ ಬೇಕಾದ ತರಹ ಕೆಲಸಗಳೂ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. [illegible] ಸಹ ಕಾರ್ಡುಗಳು [illegible] ನಂಬರ್ [illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, MAY 26, 1884

THE MYSORE STATE RAILWAY.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈಲ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೇಟಿವ್ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಅಮರ್ಯಾದೆಗಳ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೆಲವನ್ನು ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ಸುಗ್ರಹವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಿಷಯವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್‌ರೈಲ್ವೇಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಂದಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ಕೇಳ್ವಮಾತ್ಯಗಳ ತಿಳಿಸುವೆವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—

ಅವಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ರೆಯಿಲ್‌ರಸ್ತೆ ಹಾಕಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಶೀಮೆಯೊಳು ರೈಲ್ವೇಯು ಲಾಭಕರವಾಗಿರಲಾರದೆಂತಲೂ ತತ್ರಾಪಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ವ್ಯಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪ್ರಬಲ ನಷ್ಟವೇರ್ಪಡುವದು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಪ್ಪದೆಂತಲೂ, ತತ್ಕಾಲಿಕಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಪರಂಪರೆಯಾ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರಬಂದಾಗ್ಯೂ, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರು ಸರ್ವಥಾ ಅಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನವು ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೆವು. ಅಗ್ಯೆ ಅನೇಕ ಭೂರಿವಾದಗಳೆಂದು ತೋರಿದ ನಮ್ಮ ವಾಕ್ಯಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನಗಳಾದವು, ಪರಂತು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯೊಡನೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಯೆಲ್ಲಿ ಸಟಿಯಾಗುವವೋ ಯೆಂದು ಯೇತತ್ ಕ್ಷಣಪರ್ಯಂತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತಲಿದ್ದೇವೆ. ಯದ್ಯಪಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳವಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೀರ್ಘದರ್ಶಿತ್ವವು ಅನ್ಯಥಾ ಆಗಲಾರದೆಂಬ ಸೂಚನೆಗಳೀಗೀಗ ತೋರುತಲಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮುಂದೆಯೂ ಅದರ ಅವಳಿಕೆಯು ನಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಂತಾ ಕಾಲವು ಜಾಗ್ರತೆಯಲ್ಲೇ ಬರುವದೆಂದು ಈಗ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು.

ಈ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್‌ರೈಲ್ವೇಯಲ್ಲಿ ನೌಕರರನ್ನು ಮೊದಲು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಲೋಭ್ಯದಿಂದ ತಲಬುಗಳನ್ನು ಇತರ ರೈಲ್ವೇಗಳಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಯೇರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವುಕಾಲ ನಡೆದ ತರುವಾಯ ಆ ಲವಾಜಮೆ ಸಹ ಅವರದೆ ಜವಾಬುದಾರಿ ಸರಿಹೋಗಿಸಿಲ್ಲ ವೆಂದ್ಯವಾಗುವ ಸಂಭವ ಮುಂದಾದದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು, ರೆಯಿಲ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಇನ್ನು ಯೆಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಕಾಲುವಾಸಿ ಖರ್ಚು ತಗ್ಗಿಸಿ ಆದಾಯ ತೋರಿಸುವವರೆಂತಲೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಅರ್ಧವಾಸಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಲಾಭ ತೋರಿಸುವಂತೆಯೂ ಅಂದಾಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ, ರಿಡಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ತಲಬುಗಳ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ಮಿಕ್ಕ ಡ್ರೈವರ್, ಫೈರ್‌ಮ್ಯಾನ್, ಗಾರ್ಡುಗಳು, ಪೋರ್ಟರುಗಳು, ಸ್ಟೇಷನ್‌ಮಾಸ್ಟರುಗಳು, ಸಿಗ್ನಲರುಗಳು ವಗೈರೆ ತಲಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಮೆ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿ ಸಿಗ್ನಲರ ತಲಬನ್ನು ಕಡೆಗೆ ೬ ೭ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಳಿಸಿದರು. ಇವರ ಸಂಬಳಕ್ಕೂ ರೋಜೇನಾ ಕೂಲಿಮಾಡಿ ೮ ಆಣೆಪ್ರಕಾರ ಸಂಪಾದಿಸತಕ್ಕ ಬೆಂಗೂಲಿಯವರ ಆಮದಾನಿಗೂ ಯೇನೇನೂ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆಯೇರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಗಾರ್ಡುಗಳು ಗಾಳಿ ಮಳೆ ನೋಡದೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾದರೂ ಅಂತವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ವೇತನವು ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಲದೆ ಇರುತಿದೆ. ಗಾರ್ಡುಗಳು ಅಂಡರ್‌ಗಾರ್ಡುಗಳು ಸರಾಸರಿ ಅರ್ಧವಾಸಿ ದಿನಗಳು ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಈ ಯೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಂತವರಿಗೆ ರೋಜೇನಾ ಭತ್ತೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಸುಖಜೀವನವಿಲ್ಲವು. ಇನ್ನು ಜವಾಬುದಾರರಾದ ಪೋರ್ಟರ್‌ಮುಂತಾದವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ವಿಶೇಷ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವು. ಹೀಗೆ ಅತ್ಯಲ್ಪಸಂಬಳ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದರಿಂದ ಜೀವನವು ನಿರುಪಾಧಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಮೋಸಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು ನೇಟಿವ್‌ಗಳು ಯೆಂತಾ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೂ ತಲೆ ಒಡ್ಡತಕ್ಕವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಗೋಳಾಟಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಿವಿ ಕೊಡದೆ ಹೋದರು. ಕೆಲವರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೀಗ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನಮಾಡುತಲಿದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಸದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನೌಕರರು ಮನಸ್ವೀ ಕೆಲಸಗಳಂ ಬಿಡುವವರೆಂದು ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗುವದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಕೆಲವು ನೌಕರರಕಡೆಯಿಂದ ಅವಧಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಗಳಂ ಬರೆಸಿಕೊಂಡರು. ಈಗ ಸರ್ವೀ ನೌಕರರು ಕಣ್ಣೀರು ಬಿಡದೆಯಿರುವದಿಲ್ಲವು ಆದಾಯಕ್ರಮವೊಂದು ಹೀಗಾಯಿತಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗ ಮರ್ಯಾದವಿದರಿಂದ ಖರ್ಚನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬಹುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಲು ಇತರ ರೆಯಿಲ್ವೇಗಳಂತೆ ಎಂಜನಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕೋಲ್ ಯೆಂಬ ಶೀಮೆ ಇದ್ದಿಲನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವದರ ಮೂಲಕ ವಿನಾ ಜ [illegible] ರೊಂದು ಮಾರ್ಗವೂ ಅವರಿಗೆ ಗೋಚರವಾದಹೋಯಿತು. ಈ ಇದ್ದಲಿನ ಮೂಲಕ ಕೆಂಡದ ಕ್ಷಿಪ್ರವೊಳು ಅರವೆ ಶಾಖವು ಬಹುಕಾಲ ತಿರುವದರಿಂದ ಹಬೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ತನ್ಮೂಲ ಗಾಡಿಯ ವೇಗವು ಹೆಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆತ್ಯಂತಿಕವಾಗಿ ಕಡಮೆಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಖರ್ಚು ಮತ್ತೂ ಅಧಿಕವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಮದರಾಸ್ ರೆಯಿಲ್ವೇಯಲ್ಲಿ ನೌಕರ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟಬರ್ಮ ದೇಖಲ್ ಯೇಳುರೂಪಾಯಿಗೆ ಲಾಗವಡು ಆಗುತಲಿರುವದನ್ನು ಸಾಬಕ್ ದಿವಾನರಾದ ಮೆ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ನೋಡಿ ಮೆಸೂಮಶೀಮೆಯ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ೪ ರೂಪಾಯಿಗಳಪ್ರಕಾರ ಬೇಕಾದ ಸೌದೆಗಳನ್ನು

ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂತಲೂ, ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮರಗಳು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರಗಳ ತನಕ ಒದಗುವವೆಂತಲೂ, ಈಗ ಸಣ್ಣವಾಗಿರುವ ಗಿಡಗಳು ದೊಡ್ಡವಾಗುವದ್ದರಿಂದ ಯೆಂದಿಗೂ ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುವದೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗ ಮೈಸೂರ್ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಆದಾಯ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿರುವ, ಕೆಪ್ಟೈನ್ ಬ್ರೀರ್ಟನ್ ಯೆಂಬುವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆದಾಯ ತೋರಿಸುವಂತೆ ದಿವಾನರ ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಲು, ಲಾಭೋದ್ದಿಷ್ಟರಾದ ಅವರು ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯಗಳನ್ನು ಚಿಂತಿಸದೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ಕೆಪ್ಟೈನ್ ಬ್ರೀರ್ಟನ್ ಯೆಂಬುವರು ಕಮಿಸ್ಸಾರೇಟಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ಹಾಯಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ತಕ್ಕಂತೆ ಬಾರದೆಹೋಯಿತು. ಟನ್ ಒ ದಕ್ಕೆ ಕಡೆಗೆ ೨ರೂ|| ೧೦ ಆಣೆಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ನಿಂತು ಒಬ್ಬ ಮುಸಲ್ಮಾನನಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆಖೈರಿಗೆ ಅವನಿಗೆ ಗಾಡಿ ಮಜೂರಿ ಸಹ ಗಿಟ್ಟದೆ ಅವನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಜರತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದೆ ಹೋದನು. ಸಾದೆ ಸರಬರಾಯಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗದೆ ಸುಸ್ತೀಯಾದದರಿಂದ ಯೆಂಜನ್ ಡ್ರೈವರಗಳ ಫಿರ್ಯಾದೆಯು ಅಧಿಕವಾಗುತಬಂತು. ಕೆಪ್ಟೈನ್ ಬ್ರೀರ್ಟನ್ ಯೆಂಬುವರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪವು ವಿಫಲವಾಗುವದು ಕಂಡು, ಅದಿನಿಯಂದ ಸಾದೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ರಿವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರರ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಆಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಪ್ಟೈನ್ ಮ್ಯಾಕಿಂಟೈರ್ ಯೆಂಬುವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅವರ ಪೇತ್ರಕಾರ ರೆಯಿಲ್ವೇ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೂ ಇತರರಿಗೂ ಸಹ ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ತೇಖರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೂರಾ ತರದೂದ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಖಂಡಿತವಾದ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು ತಮ್ಮ ಜರೂರೀಯಾತ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಗಣಿಸದೆ ರೈತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಯೆತ್ತಿಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಗಾಡಿಯನ್ನೂ ಗಾಡಿ ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಯೆತ್ತುಗಳನ್ನೂ ತೆಗಿಯಿಸಿಕೊಂಡು ರೈತರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿ ಸಾದೆ ತರುವಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತಲಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ವರ್ಷಾಕಾಲ ಸನಿಹಿಸುತ ಬಂದದರಿಂದ ತಾವು ಇಂತಾ ಬಿಟ್ಟೀ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತಲಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ತಾವು ಯೇನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸಬೇಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೆತ್ತುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುತಿವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ರೈತರು ಅಸಮಾಧಾನಪಡುತ ಅಡವಿಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸುವಂತೆ ಸಹ ತಿಳಿಯಬರುತಿವೆ. ಹೆಟ್ಟಡವಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಯೆತ್ತುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಆಯಾಸವಾಗುವದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ರೈತರು ಸಾದೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹೋಗಿಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕತ್ತರಿಸಿಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ರೆಯಿಲ್ವೇಗೆ ಸಾದೆಯೆಂಬದು ಒಂದೊದಗಿದರೆ ಸಾಕೆಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನಾಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೂಡ ನೋಡುವದಿಲ್ಲವು. ಹಸೀಸಾದೆಯನ್ನು ಹಾಕುವದರಿಂದ ಉರಿಯದೆ ಗಾಡಿಯ ವೇಗವು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಗದೊಳಗೆಲ್ಲಂದರೇ ಅಲ್ಲಿನಿಂತು ಹೋಗಿ, ಈಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಕಾಲುಗಂಟೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚುಹೋಗಿ ಬರುತಲಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದುದಿನ, ನಾಲ್ಕೇ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಟ್ರೇನ್ ನಿಂತು ಹೋಗುತದೆಯೆಂದು ಒಬ್ಬ ನೇಟಿವ್ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಕೊಡಲು ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಾದಳಿತಕ್ರಮ ವಿಷಯದೊಳಗು ಸಹ ಅತಿಶಂಕೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆಯಾಯಿತು. ಆರುತಿಂಗಳ ಸಾದೆಗಳಾದರೂ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿದದಿದ್ದರೆ ರೆಯಿಲ್ವೇ ಕೆಲಸವು ನಡೆಯುತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವು. ಈಗ ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮವಾದದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಪೂರಾ ಕಂದಾಯ ರಿಮಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ದಿವಾನರೇ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಇಂತಾ ಬಿಟ್ಟೀಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರು ಬರುವಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗಿಲ್ಲವು. ಸರ್ಕಾರದವರು ದುರಾಶೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ರೆಯಿಲ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಡದೆ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅವಮುಪಕ್ಷ ೩|| ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರವಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಜೂರಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರು ಯೆಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ವ್ಯಸನಪಡಲಾರರು. ಇದರ ಮೇಲೂ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಕಿಫಾಯತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ಕೂಲೀಯೆತ್ತುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಯೆತ್ತುಗಳನ್ನೂ, ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕದಿಮುದ್ದಾಗಿರುವ ಬಂದೀವಾನರನ್ನೂ ಪ್ರಸಕ್ತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಅಮೃತಮಹಲ್ ಯೆತ್ತುಗಳು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಜಂಗೀಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲವು. ಖೈದಿಯರು ಯೆಷ್ಟು ತಪ್ಪೀಸ್ ಮಾಡಿದರೂ, ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಂತರಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆಬಾರದವರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಅವಶ್ಯಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಡದಿರಲಾರದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

———— o ————

THE MYSORE CHIEF COURT

ಈ ರಾಜ್ಯವು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ [illegible] ಗಾಗಿ, [illegible] ೩೦೦೦ [illegible] ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದಿವಾನರೂ ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ [illegible] ೪೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ [illegible] ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯೂ, (ಅಲ್ಲದೇ ನೇಟೀವ್ ಜಡ್ಜಿಗೆ ೨೫೦೦ರೂ (?) ೧೫೦೦ ವಕ್ಕೂ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಮೂರನೇ ಜಡ್ಜಿಯೂ [illegible] ಬೇಕಾಗಿರುವಂತೆ [illegible] ಇಂಡ್ಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ [illegible] ೧೫ನೇ ಮಾರ್ಚ್ ೧೮೭೭—೧೫೫ನೇ ನಂಬರ್ [illegible] ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಅದನ್ನು [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ [illegible] ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯೂ [illegible] ಈಗ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ [illegible] ಜಡ್ಜಿಗಳನ್ನು [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದೆ. [illegible] ಜಡ್ಜಿಗಳ [illegible] ಜಡ್ಜಿಗಳೆಂದು [illegible] ಸಮಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾರಣ [illegible] ಅಧಿಕಾರವು [illegible] ಮುಂದೆ [illegible] ಹೇಮಚಂದ್ರ (?) [illegible] ಮುಂದೆ [illegible] ಮುನಸೀಫ್ ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹುವದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟು [illegible] ಇನ್ನು [illegible] ಕಮಿಷನರ್ ಕೆಲವು [illegible] ಮದರಾಸ್, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತೆ [illegible] ಅದನ್ನು [illegible] ಮಿ. ಟಿ. ಆರ್. ಎ. ತಂಬುಚೆಟ್ಟಿಯವರು [illegible] ಕಮಿಷನರ್ ಕೋರ್ಟು [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಈ ದೇಶ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಜ್ಞಾನ [illegible] ವಿಷಯದೊಳಗಣ ಅನುಭವವೂ [illegible] ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. [illegible] ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು [illegible] ದೇಶಕ್ಕೆ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಿ [illegible] ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸವು ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ [illegible] ಸಕಲ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ನ್ಯಾಯಪರ ರೀತಿಯಿಯೂ [illegible] ಬೇಕೆಂದು [illegible]

———— o. ————

AN ADVICE

ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ [illegible] ಪಾಲಕನಾಗಿರುವ ಬಲವನು, ಅಜ್ಞಾನ [illegible] ಕಾರ್ಯ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸುವನು, ಅಧವಾ [illegible] ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ [illegible] ಯಾವ ದೋಷ [illegible] ದುಷ್ಟ [illegible] ಭಯಂಕರವಾಗಿಯೂ [illegible] ಮಹಾ [illegible] ಕಾರಣವಾಗುತವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು [illegible] ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದಲೂ [illegible] ಅಧಿಪತ್ಯ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು [illegible] ಸುಖ ಸಂಪತ್ತನ್ನು [illegible] ಬೇಕಾದ್ದು ಧರ್ಮವೆಂಬ [illegible] ದಾನೇ? [illegible] ಕುಟುಂಬಭರಣವನ್ನು [illegible] ಸಂಸಾರಿಗೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮ [illegible] ಸಂಸಾರಿಯಾದ [illegible] ಆದರೂ, [illegible] ಬೇಕೆಂದು [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿ [illegible] ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರದವನಷ್ಟೆ. ಅಂತವನು [illegible] ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯು [illegible] ಕ್ಕೆಂದರೆ, ಅವನ ಪಾಲನೆ [illegible] ಸುಖ [illegible] ಇಲ್ಲವು. ಆದದರಿಂದ, ಗೌರವ, ಅಧಿಕಾರ, ಪ್ರತಾಪ [illegible] ಮನುಷ್ಯನು, [illegible] ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು [illegible] ಕಾರಣ [illegible] ಅನುಸರಣವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು. [illegible] ಸರ್ವಜನಸಮ್ಮತವಾದ [illegible] ಲೋಕ [illegible] ಅವನಿಗೆ [illegible] ಲೋಕ [illegible] ಅವರೂ [illegible] ಧರ್ಮ [illegible] ಆದರಿಂದ [illegible] ಒಂದೇ [illegible] ಭಿನ್ನ [illegible] ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ [illegible] ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ [illegible] ಬಹುವಿಧವಾಗಿ [illegible] ಭಿನ್ನ [illegible] ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ [illegible] ಜ್ಞಾನ [illegible] ಅನುಭವ [illegible] ಅನೇಕ [illegible] ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದದರಿಂದ [illegible] ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತೆ [illegible] ಅನುಭವವನ್ನೂ, [illegible] ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ, [illegible] ದೋಷಗಳನ್ನು [illegible] ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನೂ [illegible] ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು [illegible] ದೂರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ [illegible] ಶ್ರಮವಹಿಸಬೇಕು [illegible] ಕಾರಣವುಂಟಾಗುತದೆ [illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಊರ ದೇಶ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

H. H. The Maharajah —ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು [illegible] ನೀಲಗಿರಿಯಿಂದ [illegible] ಮೈಸೂರು ರಾಜಧಾನಿಗೆ [illegible] ದಯಮಾಡಿಸಿರೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಯಿತು.

Dr J Henderson.—[illegible] ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೆಂಡರ್ ಸನ್ ಯೆಂಬುವರು [illegible] ಕಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು [illegible] ವಾಪಸ್ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೇಜರ್ ಮ್ಯಾಕಿಂಟೈರ್ [illegible] ಪೂರ್ವದಂತೆ [illegible] ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು.

Still they come.— [illegible]

Re opening of the courts— [illegible]

The C. and M. Station.— [illegible]

Queen's birthday.— [illegible]

A rumour.— [illegible]

The Central College.— [illegible]

An accident.— [illegible]

The Town Reservoir.— [illegible]

A Police Inspector in trouble.— [illegible]

Kedda Operation.— [illegible]

Religious dispute.— [illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸಂಗ್ರಹ

A BRITISH EXPEDITION TO KHARTOUM.

ಲಂಡನ್, ೧೯ನೇ ಮೇ.— [illegible]

THE PROPOSED CONFERENCE ON EGYPTIAN AFFAIRS.

ಲಂಡನ್, ೨೦ನೇ ಮೇ.— [illegible]

MILITARY MOVEMENTS IN EGYPT.

ಕೈರೊ, ೧೯ನೇ ಮೇ.— [illegible]

AN ATTACK ON SUAKIM REPULSED.

[illegible]

RUSSIAN OCCUPATION OF MERV.

ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ೧೯ನೇ ಮೇ.— [illegible]

NDICATION OF AN EXPEDITION TO SOUDAN

ಲಂಡನ್, ೨೧ನೇ ಮೆ.—ಸರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಸದರಿ ಸಂದಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಋತುಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. [illegible] ಇದುವರಿಗೆ ಯಾವದೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿಲ್ಲವು.

PREPARATION OF AN EXPEDITION TO KHARTOUM

ಲಂಡನ್, ೨೨ನೇ ಮೆ.—ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜನರಲ್ ಲಾರ್ಡ್ ವುಲ್ಸ್ಲೀಯವರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ಸೇನೆಯು ಸ್ವಾಕಿಂ-ಬಿರ್ಬರ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುವದು. ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರವರು [illegible]

NAVAL EXPEDITION TO ASSOUAN.

ಕೈರೊ, ೨೧ನೇ ಮೆ—ಈಜಿಪ್ಟ್ ರಾಜ್ಯ [illegible] ನೌಕಾಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸೌನ್ [illegible] ಯುದ್ಧದ ನೌಕಾಸೇನೆಯನ್ನು ತಯಾರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

INCREASE OF FRENCH FORCE IN MADAGASKAR.

ಪ್ಯಾರಿಸ್, ೨೧ನೇ ಮೆ—[illegible] ಮಡಗಾಸ್ಕರ್ [illegible]

THE BRITISH AGENT AT BERBER CAPTURED

ಕೈರೊ, ೨೧ನೇ ಮೆ—[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು.

Failure.—[illegible]

A centenarian.—[illegible]

Revenue collections —[illegible]

Public health in Calcutta.—[illegible]

Honorary magistrates.—[illegible]

Execution—[illegible]

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

[illegible]

ನೋಟಿಸ್.

ಮೈಸೂರ ದಸ್ರಾ ಎಂಬ ಕರ್ನಾಟಕವರ್ಣನಾಕಥಾ

ಅರಮನೆ ದರ್ಬಾರಗಳು, ಬೆತನಗಳು.

ದಸ್ರಾ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮೆಂಬರಗಳಿಗೆ

ಶ್ರೀಮನ್ ದಿವಾನರವರು ಪ್ರಸಂಗಿಸಿದ "ಸ್ಪೀಚ್"

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಯ ವಿಶೇಷಗಳ ವರ್ಣನಾ.

ಹಾಂಗು ನಾನಾಕಡೆಯಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಗಳು

ಕೇರಿದ್ದರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಗುಹೋಪಯೋಗ

ಗಳು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ

ಭಕ್ತಿಸಾನುದಭರಿತವಾದ ಪ್ರಹ್ಲಾದಚರಿತ್ರ

ನಾಟಕ,

ಮತ್ತು ಮಂಗಳಪದದಿಂದ ಮುಕ್ತಾಯವಾದಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಯೆಂಟಾಣೆ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಬಂದಾಣೆ.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತ ರಾಮಪ್ರಸಾದ ತಿವಾರಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಅಥವಾ ಟ್ರಾವಲ್ಲರ್ಸ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್

ಹರೀರಾಮ ಮಿಸ್ಸರ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವವು.

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible]

ನೋಟಿಸ್.

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the Karnataka Press. 1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE —MONDAY, JUNE 2, 1884 [No. 22.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ೨ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೨.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮುಂಚಿತ ವರುಷಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಬಿಡಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦

ಸೂ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇದಫಾವಕ್ಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಮರುದಫಾವಕ್ಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

ಇದರಡಿ ಬರೆಸಲ್ಪಡುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾಹಣವನ್ನಾಗಲಿ ... [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವು. ಪುಸ್ತಕಗಳು,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತ ವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಶಿವಾನಂದ	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಭಗವದ್ಗೀತೆ (ಷಟ್ಟಂಚಾಚಾರ್ಯ)	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	...	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	...	೦—೭—೦
ಬಾಲಗ್ರಹ.	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೪—೧—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ.	...	೦—೭—೦
ಶಶಿರೇಖಾಪರಿಣಯ.	...	೦—೪—೦
ಸುಗ್ರೀವಾಚಲ್ಯಾಣ	...	೦—೩—೬
ಸುಧಾಮಚರಿತ್ರೆ.	...	೦—೨—೬
ಬಭ್ರುವಾಹನನಕಾಳಗ.	...	೦—೪—೦
ಅಭಿಮನ್ಯುಕಾಳಗ.	...	೦—೨—೬
ಯಕ್ಷಗಾನನಳಚರಿತ್ರೆ	...	೦—೬—೦
ಶ್ರೀ ಕಾಶೀಪಂಚವಿಂಶತಿ.	...	೦—೨—೬
ಪಂಚತಂತ್ರಕಥಾವಳಿ.	...	೦—೭—೦
ಕಾವೇರೀಮಹಾತ್ಮೆ.	...	೦—೩—೦
ಐರಾವತ.	...	೦—೨—೦
ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ.	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿದ ಮುದ್ದುಮುದ್ರಾಲಾ		೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು.	...	೨—೦—೦
ಶ್ರೀರಂಗವಿಲಾಸ.	...	೦—೧೨—೦
ಕುಸುಮಾವಳಿ	...	೩—೪—೬
ಕೃಷ್ಣಕೇಂದ್ರವಿಜಯ	...	೩—೪—೬
ಅರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ ಎಂಬಕಥೆ ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೮—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೧—೮—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ	...	೦—೪—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೨—೬
ಸ್ತ್ರೀಸೂಕ್ತ ...	...	೦—೨—೬
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ	...	೦—೦—೬
ಶ್ರೀರಾಮಕರ್ಣಾಮೃತ.	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ.	...	೦—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

ಇದರ ಕ್ರಯ	...	ರೂ॥ ೪—೧—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ ಕಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ. ವಿ ಬೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JUNE 2, 1884

SUPERSESSION.

ಈಶ್ವರನು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅಧಿಕವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನಾದರೂ, ವಿದ್ಯೆಯನ್ನಾದರೂ, ಅಧಿಕಾರವನ್ನಾದರೂ, ಬಲವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಆತನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲವು. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ತನಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಶ್ವರನು. ಅಂತಹ ಉಚಿತವಿನಿಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಧನವಂತನು, ... [illegible]

[illegible]

ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ —

ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್‌ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮೆ॥ ರಾಮಚಂದ್ರಅಯ್ಯರವರು ...

THE CHIEF COURT OF MYSORE

THE BIRTHDAY HONOURS.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣೀಯವರ ಜನ್ಮದಿನದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ...

ONE MORE WORD TO OUR SUBSCRIBERS

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಾಕೀಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ... ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ... ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನವರೆಗೆ ಸುವಿಖ್ಯಾತರಾದ ... ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿಮುಖರಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದವಾಗೇ ಅದರ ಉದ್ದೇ...

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿ

Cyclone —ಬಂಗಾಳದ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಚಂಡಮಾರುತದಿಂದ ... ಹಾನಿಯುಂಟಾಯಿತು.

The Calcutta Municipality —ಕಲ್ಕತ್ತೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ...

A sad affair —ಕಾಬೂಲ್ ಅಮೀರರವರು ...

A conference —...

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ದೇಶಾಂತರ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

Return of the Resident —ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ್ ... ದೊರೆಯವರು ... ಪ್ರೇಸರ್ ...

The Bangalore Fort —ಇಲ್ಲಿನ ಕೋಟೆಯನ್ನು ...

Departure of Mr J. H. Baba— ...

Appeal of the dismissed Municipal Overseers and others —...

[illegible] ವ್ಯುತ್ಪನ್ನರಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಅನುಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. [illegible] ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್ [illegible] ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ [illegible] ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೋ ಏನೋ ನೋಡಬೇಕು—ಸ್ಪೆ. ಕ. ಮೊ

A charitable undertaking.—ಈವೂರಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ವೆಂಕಟರಾಯಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರವರು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರಾದವರ ಸಹಾಯವಂಪಡೆದು ಆಲಯ ನಿರ್ಮಾಣೋದ್ಯೋಗದೊಳು ನಿರತರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕರಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಶಕ್ತ್ಯನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ, ಈವರೆಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವು ಲಭಿಸದೆ ಹೋದದರಿಂದ ಸದರೀ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು, ಮಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇದುವರಿವಿಗೆ ಯೆರಡು ಮೂರುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಗರ್ಭಗೃಹ ಮುಖಮಂಟಪ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸುತಬಂತು. ಮತ್ತು ಮಹದ್ವಾರದ ಕಾಮಗಾರೀನಡಿಯುತಲಿದೆ. ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ವಗೈರೇಗಳಲ್ಲದೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕಾಮಗಾರೀಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುತಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭತ್ತಿಯನ್ನುಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಯೆ ಅಧಮಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕೈದುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತಿದೆ. ಈ ದ್ರವ್ಯವು, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿದೊರೆಯುವದೆಂದು ಮನಸಾಪಿ ಸ್ಮರಿಸಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ,ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಅತಿಷ್ಟಪ್ರವಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದೇಶಯಾತ್ರೆ ಹೊರಡುವತಿರೋಚನೆಯೊಳಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿವೆ. ಪಶ್ಚಿಮದೇಶ ಸುಚಾರದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಶರೀರಾಲಸ್ಯವುಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮುಂದಿನಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭ್ಯಂತರವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕರಾದವರು ಬಹುಮಂದಿಯಿರುವದರಿಂದ ಯಿವರ ಉದ್ದೇಶಪ್ರಯತ್ನವು ಬಹುಶಃ ಸಾಫಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತೇವೆ. ಏಕಾಏಕಿ ಅವರಿಗಿಂತಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ವುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳೇರ್ಪಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ವೈರಾಗ್ಯಹುಟ್ಟಿ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ದೇಶಾಟನೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. ಈಗ ಲಭಿಸಿರುವ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯದಪೈಕಿ ಪ್ರಾಯೇಣ ಯೆಲ್ಲವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಿಂದಲಭಿಸಿತಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ದೈವಭಕ್ತಿ ಎಂಬದು ನೆಲಗೊಂಡಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಸಂತೋಷಿಸುತಲಿಲ್ಲವು.

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸಂಗ್ರಹವು.

THE LAHORE MUNICIPAL ELECTIONS.

ಲಾಹೋರು, ೨೮ ನೇ ಮೆ.—[illegible] ಲಾಹೋರು ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಬೋರ್ಡ್ [illegible] ಕೇವಲ [illegible] ಆದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಹೊಸ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟು [illegible] ಕವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ [illegible]

ENTRANCE TO THE CIVIL SERVICE.

[illegible], ೨೫ ನೇ ಮೆ.—[illegible] ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ [illegible] ಇಂಡ್ಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ [illegible] ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫಂಡ್ ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು [illegible] ೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible] ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

NEGOTIATIONS FOR THE EGYPTIAN CONFERENCE.

ಲಂಡನ್, ೨೯ ನೇ ಮೆ.—ಮಿ. ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್‌ರವರು [illegible] ಈಜಿಪ್ಟ್ ರಾಜ್ಯ [illegible] ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್ ರಾಜ್ಯದವರು, ಫ್ರೆಂಚ್ ರಾಜ್ಯದವರು [illegible] ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ [illegible] ತಿಳಿಸುವರು, ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

SURRENDER OF BERBER TO THE ENEMY.

ಕೈರೊ, ೨೭ ನೇ ಮೆ.—[illegible] ಬರ್ಬರ್ [illegible] ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ [illegible] ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

DEFEAT OF THE ENEMY BEFORE DEDBEH.

[illegible] ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

GENERAL GORDON'S DEMAND FOR ZEBEHR PASHA.

ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್‌ರವರು, ಜುಬೆರ್ ಪಾಷಾ ಯೆಂಬವರು [illegible] ಜುಬೆರ್ ಪಾಷಾರವರು [illegible]

THE KHEDIVES APPEAL TO BAKER PASHA

ಬೇಕರ್ ಪಾಷಾರವರಿಗೆ [illegible] ಈಜಿಪ್ಟ್ [illegible] ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

DINUZULU CROWNED KING OF ZULUAND.

ಲಂಡನ್, ೨೯ ನೇ ಮೆ.—[illegible] ಜೂಲೂಲ್ಯಾಂಡ್ [illegible] ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿರುವರು.

FRENCH BLOCKADE OF THE WHOLE OF THE MADAGASCAR.

[illegible] ೨೯ ನೇ ಮೆ.—ಮಡಗಾಸ್ಕರ್ [illegible] ಮಡಗಾಸ್ಕರ್ [illegible]

THE INDIAN CIVIL SERVICE.

[illegible], ೨೯ ನೇ ಮೆ.—[illegible] ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ [illegible] ಇಂಡ್ಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ [illegible] ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫಂಡ್ ಕಮ್ಮಿಟಿ [illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತ ಸಂಗ್ರಹವು.

—:0:—

Railway agency.—ಮದರಾಸ್ ರೈಲ್ವೇ [illegible] ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಿ. [illegible] ಬದಲೀ ಹೋದರು.

Salt Revenue.—[illegible] ೧೮೮೨—೮೩ ನೇ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible] ೧೦,೧೧,೮೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಯಿತು.

A new source of revenue for the Municipality.—ಮದರಾಸ್ [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ [illegible] ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು [illegible]

The charge of defamation against the *Madras Times*.—ಮಿ. [illegible] ಮದರಾಸ್ ಟೈಂಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯವರ ಮೇಲೆ [illegible] ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ [illegible] ಮಾಡಿದರು.

A fatal accident on the S. I. Railway.—[illegible] ರೈಲ್ [illegible] ಮಿಯಲ್.

THE MYSORE GAZETTE.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

—:0:—

[illegible]

[illegible]

ನೋಟಿಸ್.

[illegible] ಶೃಂಗೇರಿ [illegible] ಅನ್ನಛತ್ರ [illegible] ಅನ್ನದಾನವು ಅವಿಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿ. ಇದೇ ನೆ.

[illegible] ಶೃಂಗೇರಿ [illegible] ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು

ಜಾಬ್ತಾ ಲೆಕ್ಕದ

೧. [illegible] ಶೃಂಗೇರಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ ೧೦.

೨. [illegible]

ಅಡಿಕೆಯು	[illegible]	ಕಂದಾಯಕ್ಕೆ
೧೯.	೩೭೪	೩—[illegible]

೩. [illegible]

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

CANARESE EDITION.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol XI] BANGALORE.—MONDAY, JUNE 9, 1884 [No. 23.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ೯ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೩.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಂಚೆ ಸಹಿತ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	..	೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಂಚೆ ಸಹಿತ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	.. ...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಂಚೆ ಸಹಿತ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು ೧ಕ್ಕೆ		೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ		೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ		೦—೫—೦

ಸೂಚನೆ.—[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇದಫಾವತ್ತೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಫಾವತ್ತೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ರಾಮಾಯಣ.	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಭಗವದ್ಗೀತಾ (ಪಟ್ಟಾಂಗಳ)	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೧—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೬—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	... ...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
ಐರಾವತ.	.. ..	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ [illegible]		೧—೦—೦
[illegible]	... ...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible] ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
[illegible] ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೧—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	... ...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೧—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ.	...	೦—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

[illegible] ರೂ|| ೫—೦—೦

[illegible] ೦—೬—೦

[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು " ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು "

ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾಕ್ರಯ	೧೦ಆಣೆ	ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ೧ಆಣೆ
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧೨	ಡಿಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧೨	ಡಿಟೊ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧೨	ಡಿಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹಾಲ್ ಲಿಂಗಯ್ಯನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ರಾಸ್ತ್ಸ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇವರಿಗೆ ರುಜು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ|| ಕೋರ್ಟ್

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JUNE 9, 1884

BIRTH OF A SON AND HEIR TO H. H. THE MAHARAJA OF MYSORE G. C. S. I.

ಶ್ಲೋ|| ಶ್ರೀಮಚ್ಚಾಮನೃಪಾಲಪುತ್ರಮಹಿ
ಷೀಗರ್ಭಾಬ್ಧಿರಸಾತ್ತರತ್ನ ವರ್ಷೇ ಮಾಸಿ
ಚ ಶುಕ್ರನಾಮ್ನಿ ದಶಮೇ ಪಕ್ಷೇ ಸಿತೇ ವಾಸ್ತಿಕೇ ||
ವಾರೇ ಚಂದ್ರ ಸುಶೋಭನಸ್ಯ ಮಹಿತೇ ಚಿತ್ರ
ರ್ಕ್ಷೇ ಸುಶೋಭಿತೇ | ಲಗ್ನೇ ಕರ್ಕಟ ಕೇ ಜಗದ್ವಿ
ರಚಿತೋ ಜಜ್ಞೇ ಸುರಪ್ರೀತಿಕರಃ ||
ಉದ್ಯಾನ ಸರ್ವಜಗಚ್ಚಕ್ರಮುದಿತೋ
ಲೋಕಬಾಂಧವಃ || ಯುವರಾಜಪದಾರೂ
ಢಃ ಕೃಷ್ಣರಾಜಾಖ್ಯ ಯೋರವಿಃ||

ಹೇ ಯುವರಾಜ ! ಸ್ವಾಗತಂ ವಿಜಯೀ ಭವ !

ಮಹನೀಯತಮ ಕರ್ಣಾಟ ರಾಜವಂಶಾಂಕುರಾಯಮಾಣರಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಜ್ಞಾಖಿಲ ಶುಭಗುಣ ಪುಂಜ್ಯಾಧಿಕ ವಿದಿತ ರಾಜ್ಯಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿಯೂ, ಅನನ್ಯ ಸುಲಭಸೌಜನ್ಯರನ್ಯರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಾ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರ್ ಜಿ. ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ಯವರಿಗೆ, ಈ ತಾರಣ ಸಂವತ್ಸರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುಕ್ಲ ದಶಮೀ ಬುಧವಾರ, ಚಿತ್ತಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ, ಕರ್ಕಾಟಕ ಲಗ್ನದೊಳು ಲೋಕಾನುದಕರರಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀ ಕರ್ಣಾಟರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀವಲ್ಲಭಮನುದನರಾಗಿಯೂ, ತದಾಧಿ ರಾಜ್ಯಭಾಜನರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪುತ್ರರವತರಿಸಿದರೆಂಬ ಶುಭೋದಯವಾದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು, ಏತದ್ದೇಶೀಯರಾಗಿಯೂ, ತತ್ರತ್ಯ ಕರ್ಣಾಟರಾಜವಂಶದೇಳ್ಗೆಯಂ ಅನವರತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ, ವಿಶೇಷತಃ ಪ್ರಕೃತ ಮಹಾ ರಾಜರವರ ಶ್ರೀಭವ ವೈಭವಗಳನ್ನೂ ಸೌಭಾಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಕೋರತಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ ಇರುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಪತ್ರಿಕಾಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅತ್ಯಂತೋತ್ಸಾಹಭರಿತರಾಗಿದೇವೆ. ಈಗ್ಯೆ ಅನೇಕ ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಂದ [illegible] ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅನವರತ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತಲಿದ್ದ ಇಂತಾ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಯಾವಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಕೇಳದೆವೋ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶುಭತರವಾದ ಸಮಯ ನಮಗೆ ಬೇರೊಂದಿರಲಾರದಾಗಿ, ಆ ದಿನನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ವಿಶೇಷತಃ ಕೊಂಡಾಡುತಲಿರುವೆವು. ಮಹಾರಾಜರವರ ನಿರತಿಶಯ ಸಂತೋಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ, ಅವರಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಸುಖ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾದ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ವುಂಟಾದ ಶುಭಾನುಮೋದವನ್ನು, ಮೈಸೂರು ದೇಶೀಯರ ತರಫೆ ಮಹಾರಾಜ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಉನ್ಮಿಕ್ತ ಭಕ್ತಿಭರವಿನಮ್ರರಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವೆವು, ಎಂತೆನೆ—

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ, ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತರಾದ ನಾಥರನ್ನೀಕ್ಷಿಸುತ, ಅವರಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮನಿಮಿತ್ತಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತಲಿರುವದು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿರುತಿಮೆಂಬದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವೇಯಷ್ಟೆ. ಅನಾದಿಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ಸಕಲ ನರಪತಿಕುಲಸಮ್ಮಾನಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜವಂಶವು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದುವದಕ್ಕೆ ಕಾಲಗತಿಯಿಂದ ಮಧ್ಯೆ ವುಂಟಾದ ಅಂತರಾಯದಿಂ ನಮ್ಮ ಅಭೀಷ್ಟವು ಫಲಕಾರಿಯಾಗದೆಯೋದದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಅಮಿತವಾದ ವಿಷಾದವನ್ನನುಭವಿಸುತಲಿತ್ತು. ವರುತು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯವಶದಿಂದ, ಗತಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜರವರು, ಈ ರಾಜವಂಶವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ, ಈ ದೇಶೀಯರು ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಸ್ವರಾಜರಿಂ ಪಾಲಿತರಾದವರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪಾತ್ರರನ್ನಾಗಿಮಾಡಿ, ತನ್ಮೂಲಕವಾದ ಆಹ್ಲಾದವಂ ನಾವು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಇಷ್ಟದೊಡನೆ, ಮಹನೀಯರಾದ ಪ್ರಕೃತ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ, ವಿಧ್ಯುಕ್ತಪ್ರಕಾರ ಸ್ವೀಕಾರಮಂಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಮಂದಾನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕ, ನಮಗೆ [illegible] ಬಂತೆಯಲ್ಲವು ತನ್ಮೂಲಕನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿತು, ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧವಾದವು. ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ಸ್ವದೇಶಅರಸರೇ ಆಧಾರಭೂತರಾದದರಿಂದ, ಸದರೀ ರಾಜಕುಮಾರರ ಮೂಲಕ ನಿಶೇಷ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸುಖಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಅನುಭವಿಸಬಹುದೆಂಬದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಇಂತಾ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರು, ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವೈಲಕ್ಷಣ್ಯ [illegible]ದಿಗಳಮೂಲಕ ದಿ

ನೇದಿನೇ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತಬಂದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕರ್ಣಾಟರಾಜ್ಯಾಧಿಪತ್ಯವು ಸ್ವಯಂ ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸ್ವದೇಶಸಂಚಾರವಮಾಡಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವುಂಟುಮಾಡಿದರು. ಶ್ರಿಮರ್ಜಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಮಹಾರ್ಹ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಸಮಸ್ತಗಳಾದವ್ಯೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹಗಳೊದನೆ ನಾವು ನಿರ್ಭೀಕರಾದೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ನಾವು ವಹಿಸಿರುವ ಉತ್ಸಾಹವು ಉತ್ಕ್ರಷ್ಟಕವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಸಪುತ್ರರನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ಉತ್ಕಟವಾಯಿತು. ನಮ್ಮಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಈಡೇರಿದಂತೆ, ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಪರಿಪಾಕವು ಫಲಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ಣಾಟರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾಲಂಕರಣ ಶುಭಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಶ್ರಯಿಸಲುತ್ಕಂಠಿತೆಯಾದ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರತಿಚ್ಛಾಯೆಯಂದದ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಪುತ್ರಿಕಾರತ್ನವು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವು ಕೇಳಿ, ಅಂತಾ ಅಭಿಮತಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿವುಂಟಾದ, ಆನಂದಾತಿಶಯವನ್ನು ವರ್ಣನೇ ಮಹಾಸನ್ನಿದಾನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

ಎರಡನೆಯತವರ್ತಿಯೊಳು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾಗುವದೆಂದು ಯೆಲ್ಲರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತಲಿದ್ದೆವು. ಪರಂತು ಕನಕಾಂಬಾರಿಕೆ ಯಂತಿರ್ಪ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯುದ್ಭವಿಸಿದಂತೆ ಮರಳ ಪುತ್ರಿಕಾಜನನವಾದದಂಕೇಳಿ ಆನಂದರಸತುಂದಿಲರಾದೆವು. ಗತಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ್ಞೀಯವರು ಮರಳಿ ಅಂತರ್ವತ್ನಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತಮಂಕೇಳಿದಾಗ, ಸಿತಪಕ್ಷಾಮೃತಕಿರಣನಂತೆ, ಲೋಕಾನಂದಕರರಾಗಿರುವ ಪುತ್ರರೇ ಅವತರಿಸುವರೆಂದು ನಾವು ದೃಢವಾಗಿನಂಬಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮಕೋರಿಕೆಯು ದೈವಯೋಗದಿಂಸಫಲವಾಗಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಲಕ್ಷಣೋಪೇತರಾದ ರಾಜಕುಮಾರರು ಅವತರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆನಂದಪರವಶರಾಗಿದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಶುಭೋದರ್ಕವಾದ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜಕುಮಾರರು ಪರಂಪರಾಗತ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಕೀರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗರಿಷ್ಠವಾದ ಮೈಸೂರು ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ಬಲವಿಕ್ರಮ ಸಂಪತ್ಸಾರ ಸ್ವತವಿಜ್ಞಾನೋತ್ಸಾಹ ಧೈರ್ಯ ಚಾತುರ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನರಾಗಿ, ಸಿತಪಕ್ಷ ತಾರಾಧಿಪನಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದುತಲಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಷ್ಟದೇವತಾಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ ಮಾಡುತಲಿರುವೆವು.

ಮಹಾರಾಜ ಕುಮಾರಜನನವೃತ್ತಾಂತವೂ ಚಕಿತವಾದರಖಿಲ್ಲರೀವ್ಮವಜ್ಞ ವೇಣುವೀಣಾಗೀತನಿನಾದದಿಂದಲೂ ಏಕನಿಂಕತಿ ಶತಘ್ನ್ಯುದ್ಘೋಷದಿಂದಲೂ, ಮನ್ದರಮಥ್ಯಮಾನಜಲನಿಧಿಘೋಷ ಗಂಭೀರ ದುಂದುಭಿಧ್ವಾನದಿಂದಲೂ, ಬಿಕಾಹಳಾನಕ ನಿವಹನಿನಾದದಿಂದಲೂ; ಮಂಗಳಪಟಹ ಪಟುರವ ಸಂವರ್ಧಿತಾನೇಕಜನ ಸಹಸ್ರ ಕಲಕಲಧ್ವನಿಯಿಂದಲೂಏಕ್ಕಟಗಳದರಿದವು. ಇಂತಾ ಉತ್ಸವದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿಬರತಕ್ಕ ಸಾಮಂತರು, ಅಂತಃಪುರ ನಿವಾಸಿಗಳು, ಪುರಜನಗಳು, ಮೊದಲಾದವರಸಂತೋಷಪ್ರವಾಹದ ರೀವಯದಿಂ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣವಲ್ಲಿಯೂ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುತಲಿರುವ ಜಲನಿಧಿಯಲಹರಿಯಂತೆ ಯತ್ತನೋಡಿದರೂ ಅಧಿಕವಾಗುತಬಂತು. ಈ ವಿಶೇಷಸಂದರ್ಭಾರ್ಹ ಅರಮನೆಯು, ಮಹಾರ್ಹ ವಿಮಲಮುಕೂಲಮಯವಿತಾನಾವಿಗಳಿಂದಡೋಲಾಯಮಾನಗಳಾಗಿಯೂ,ಅಚ್ಛಸ್ಪಟಿಕಮಣಿಯಂತೆ ನಿರ್ಮಲಗಳಾಗಿರುವ ದೀಪಲತೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸುಂದರವಾದ ಕದಳಿಕೆಗಳಿಂದಲೂ, ಮನೋಹರವಾದ ಮುಡನೆಮಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ, ದರ್ಶನೀಯವಾದ ಮಕರತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಮನೋಜ್ಞಗಳಾದ ಪುಷ್ಪದಾಮಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮಹಾ ರಾಜಭವನ ಕಕ್ಷ್ಯಾಂತರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮನೋಜ್ಞಗಳಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮಹಾರಾಜರವರು ಆ ಅವಸರದೊಳುದಯಸಮಯಾಭಿವ್ಯಕ್ತ ಕಿರಣಕಲಾಪನಾದ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನಂತೆ ಸಾಧಾರಣ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಗಳಿಂದಲಂಕೃತರಾಗಿ, ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿಸುವ ಕೈರವಗಳಂತೆ ಮುಗುಳುನಗೆಗೊಂಡಿರುವ ಜನಗಳ ಮುಖಗಳನ್ನೂ, ಸಮುಜ್ಜೃಂಭಮಾಣ ಜಲನಿಧಿತರಂಗ ಸಂಘರ್ಷಣ ಘೋಷದಂತೆ ಪ್ರಮೋದಭರಿತರಾದ ಸಕಲಜನಗಳ ಜಯಶಬ್ದ ಕೋಲಾಹಲವನ್ನೂಸಹ ಅಭಿನಂದಿಸುತದರ್ಶಿಸುವವರೆಲ್ಲರಿಗೆಲ್ಲ ಆನಂದವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತಲಿದ್ದರು.

ತರುವಾಯ, ಸಮುಚಿತಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣ ಧುರೀಣರಾದ ಋತ್ವಿಕ್ಪುರೋಹಿತರಿಂದ ನವಗ್ರಹಪೂಜಾದಿ ವೈದಿಕಕ್ರಿಯಾಕಲಾಪಗಳೆಲ್ಲ ನೆರವೇರಿದವು. ಬಳಿಕ ಪುರಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಶರ್ಕರೆಯೂ ಫಲಾದಿಗಳೂ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈಗ ನಾಲ್ಕೈದುದಿವಸಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ನಗರಾಧಿದೇವತೆಯು ಮನೋಜ್ಞವಸನ ಭೂಷಣಮಂಡಿತ ಶರೀರಳಾಗಿ ಪುತ್ರಾವಲೋಕನೇಚ್ಛೆಯೊಡನೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಿ ಯಿದಿರುಗೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ನಗರವು ಕಣ್ಗೊಳಿಸುತಲಿದೆ. ಮತ್ತು ಪುರವು ತೋರಣಕದಳೀಸ್ತಂಭ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಶೋಭಿತವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಚ್ಛೋದಕಸಿಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ಕುಸುಮಧೂಪ ವಾಸಿತವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ದೇವೋತ್ಸವ ದೀಪೋತ್ಸವ ಬಾಣವಿನೋದಗಳು ನಡೆದವು. ಈ ಶುಭಾಂಗವಾಗಿ ಮುಂದೆ ವಿಶೇಷಗಳಾದವನ್ನು ಸಂತರ್ಪಣೆಗಳು ನಡೆಯುವವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಮಹೋತ್ಸವಾರ್ಹ ಅರಸುಗಳಿಗೂ, ರಾಜಬಂಧುಗಳಿಗೂ, ರಾಜವ ಸ್ವರಿಗೂ, ರಾಜಕಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ವಿವಿಧ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜ್ಯಾದಿಗಳೊಡನೆ ಔತಣ ನಡೆದವುದುವವೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಧನಕನಕವಸನಗಳಿಂದ ಪುರಜನರು ಉತ್ಸಕ ಹರ್ಷಭರಭರಿತರಾಗಿ, ಈಗ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರರು, ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದ ಮೈಸೂರು ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪಗಳಾದ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯ ವಿದ್ಯಾವಿನಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯಾದ್ಯಾದಿ ಸುಗುಣಾಲಂಕೃತರಾಗಿಯೂ, ಭಗವತ್ಕೃಪಾಪಾತ್ರರಾಗಿಯೂ ವರ್ಧಿಸಲಿ; ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿ, ಈ ಮಹೀಪತಿ ಪುತ್ರರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲಿ; ಸಮಸ್ತ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳೂ ಈನರಪತಿನಂದನರನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿ; ಸರ್ವಕಾಲದೊಳಗೂ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಈ ಭೂಪಾಲಕೇಸರ ಪುತ್ರರನ್ನೆಡಬಿಡದಿರಲಿ; ಈ ಮಹಾರಾಜಸುತರಿಂದ ಮಹನೀಯವಾದ ಮೈಸೂರು ರಾಜವಂಶವು ಉತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದಿಶಾಶ್ವತವಿಂಪ್ರವೃತ್ತವಾಗಲಿ; ಈ ಮಹಾರಾಜಕುಮಾರರು ಜ್ಞಾನವಿದ್ಯಾ ವಯಃಕರ್ಮ ಜ್ಯೇಷ್ಠರಾದಹಿರಿಯರಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಕಾಲಾಂತರದೊಳು ವಂಶಪರಂಪರಾಗತವಾದ ಆಧಿರಾಜ್ಯವು ಕೈಗೊಂಡು ಸಕಲಪ್ರಜಾರಂಜಕರಾಗಿರಲಿಯೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ, ಆಶೀರ್ವದಿಸುತಲಿರುವಂತೆ ಮೈಸೂರಿಂದ ತಿಳಿಯಬಂದ ಈ ಮಹೋತ್ಸವ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಸರ್ವರೂ ಈ ಪತ್ರಿಕಾಮೂಲಕತಿಳಿದುಸಂತೋಷಿಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಮೈಸೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಶೋಭಾಸ್ಪದವಾದ, ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೂ, ಸಕಲ ಜನಾನಂದ ಸಂದಾಯಕವಾದ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ವೃತ್ತಾಂತವು ತಿಳಿದಕೂಡಲೆ, ಹೃದಯಂಗಮವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಳಗಳನ್ನೂ ರಾಜಬೀದಿಗಳನ್ನೂ ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದರು. ಈ ವಿಶೇಷಸಂದರ್ಭಕ್ಕಾಗಿ ಸಕಲ ಬುಧ ಸುಕುಮಾರರು ಪಠಿಷ್ಟ ಕಚೇರಿ ಆಫೀಸುಗಳಿಗೂ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮೈಸೂರಿನ ಕಂತಿನ್ವೃತ್ತಾಂತಬಂದಕೂಡಲೇ ಬಂತಿಬಂತಿಯಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆಯಾಪುರಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರು, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿ ಮ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಅಸಿಸ್ಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ರಾಮರಾಯರವರು, ಅಂಚೆಬೆಳ್ ಪೀಲು ಮ॥ ಮಗಂಗೈಯ್ಯನವರು ಮುಂತಾದವರ ಉತ್ಸಾಹ ಪ್ರಾರಂಭಕತೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೂ ತಪ್ಪದೆ ಮೂಲೆಬದವರಿಗೆ ಬಿಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಗರ ಸುಗಮರದಾಡ ಈ ಪುರಾನಗೊಡ್ಡಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ದೀಪೋತ್ಸವವೂ ಬಾಣಾದಿರಸ ವಿನೋದಗಳೂ ನಡೆದವು. ಅಲ್ಲದೇ ಕಬ್ಬನ್ [illegible] ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ನ ರಗು ನಡು ತಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿಗೌರವ ಸೂಚಕವಾಗಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಬೇಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಎತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಶೋಭಿತವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಗರಗಳಾದ ಇಲ್ಲಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದವು. ಪಕರಾರ್ಥ ದೇವಸ್ಥಾನಬಂದಕ್ಕೆ ಗಂಡುಪಾಯಿಗಳಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ. ಇಂತಾ ಶುಭಕಾರ್ಯದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮ॥ ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಹೊರಲಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ನಿವಾಸದವರ ರಾಮಕಂಡ್ಸೋಗ್ರಿನ ವಾದದಲಿ ಅಟಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ರಜಾಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಪುತ್ರೋತ್ಸವದಿಂದುಂಟಾದ ಸಂತೋಷಾತಿಶಯವನ್ನು ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳಿದ ಶುಕ್ರವಾರದಿನ ಇದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರಿಕೆಯಮೂಲಕ ಸಕಲಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದೆಂತರೆ,

ಇಷ್ಟಿಹಾರ್ ನಾಮೆ.

ತಾರೀಖು ೭ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪—ಶ್ರೀಮನ್ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದವರು, ತರ ಕೇತನದ ಜೂನ್ ೪ನೇ ತಾರೀಖಾದ ಬುಧವಾರ ದಿವಸ ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಕುಮಾರರುಜನ್ಮಿಸಿದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಸಕಲಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಕಟಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉಲ್ಲಾಸಪೂರ್ವಕ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ, ಶುಭೋದರ್ಕವಾದ ಇಂತಾ ವಿಶೇಷಸಂದರ್ಭದ ಗೌರವಾರ್ಥ ಈದಿನಗಳ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖು ವರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರುಸೀಮೆಯೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿ ಗಳಿಗೆ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಕಟ್ಟಳೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬದು.

ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಅಮಲ್ದಾರರವರೂ, ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಂದ್ ಮ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರವರೂ, ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಶುಭವಾದನಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಇವು ನಿಜವಾಗಿದ್ದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿ, ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುವೆವು.

ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಕಾರ್ಯಸಿಲರಾದ ಕಾಮಾಟಕದರು ಸಭಾಪತಿಮೊದಲಾದವರು ವಿಶೇಷ ಸಂಭ್ರಮಗೊಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ೩೦೦ಮಂದಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತಲ್ಲದೆ ಅನೇಕಯೂ ಕೊಪ್ಪುಮಾರುವವರದಾರರಿಗೆಸಹ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅನೇಕ ಸಾಹುಕಾರರ ಶಾಲ ಜಾಮ್ಮನ್ ಹಬ್, ಅಮ್ಮರ್ ಹಿಯಾಲ್ ದೀಪ, ಮೈಸೂರುಹಾಲ್, ಅಂಗಡಿಗಳೆಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೀಪಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಮತ್ತು ರಾಮಾಟಕದೂರ್ ಸಭಾಪತಿಮೊದಲಿಯಾರ್, ಮ॥ ನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟರು, ಮುನಿರಂಬುಶೆಟ್ಟರವರು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪತ್ರಿಮುಖ ರಂದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರು ತಮ್ಮಮನೆಗಳನ್ನು ಗ್ಲಾಸಗಳಿಂದಲಂಥ ತೋರಣಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ದೀಪಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಕೋಮಟಿ ಕ್ಯಾಥೋಲಿಕ್ ಚರ್ಚುಗಳಿಗೂ, ಮಸ್ಜಿದ್ ಗಳಿಗೂ ಈ ಉತ್ಸವದ ತಂಬಾಡಿಕಾಣಿಕ್ಕೆ ಧನವ ಕಾಣಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದೇಪ್ರಕಾರ ಅಲಸೂರು ಕೂಡ, ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರಕನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಮನೆಯವರಿಗೂ, ಕೇರಿಕೇರಿಗಳಿಗೂ,ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟು ದೀಪೋತ್ಸವ ಮುಂತಾದ ವಿನೋದಗಳು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಾಗಿ ನಡೆದವು.

ಮೈಸೂರು ರಾಜಧಾನಿ ರತ್ನಾಕರ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು ತಾವೂರಲ್ಲಿಯೇ ಯಿರುತ್ತ ಅನೇಕ ವಿವಿಧ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬೆರಗಾಗಿರುವಂತೆ ಆಡುತಲಿದ್ದಾರೆಯಷ್ಟೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ರಸಸಂಪನ್ನರಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಗೌರವೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂದದ ಟಿಕೆಟ್ ಮುಂತಾದ ಯಾವತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಿಶೇಷಸಂದರ್ಭದ ಗೌರವಾರ್ಥ ಮುಖತ್ತಾಗಿ ಗತಬುಧವಾರದಿನ ರಾತ್ರಿಯಂದು ಆಟವನ್ನು ಆಡಿದ್ದರಿಂದ ಬರುವಂದಿಯೊಳಗೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಗೋಜಿರಾಯರ ಇತರ ರಾತ್ರಿ ರೀತಿಯೂ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಅಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂಗಳಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರಾಗಿ ಅವನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಗಾನಮಾಡಲು ಬಹಳ ಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಸವಿಗ ಮಂಗಳಗೀತವನ್ನು ಅಡಕ್ರೆಯತುತ್ತೊಂಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತೇವೆಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಲೇ ಅವರ ಮನೋರಥ ಭಾವ ಯಂತ್ರಾದ್ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತಿದೆ.

ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಈ ವೃತ್ತಾಂತವು ಅಗಲೇ ಸರ್ವತ್ರಪ್ರಸರಿಸಿ ಅವರ ಗಳ ತಮ್ಮರಿಯೋಗ್ಯ ಗಾನುಕುಲವಾಗಿಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವು ಶಾಲಂಕಾರೋತ್ಸವಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತಕ್ಕ ತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾವುಬಹಳ ಸಂತುಷ್ಟರಾದೆವೆ.

ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದದ ಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟಿತಲ್ಲದೆ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳೂ, ಅಭಿಷೇಕವೂ, ಬಾಣಾದಿಯ ವಿನೋದಗಳೂನಡೆದವು. ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೊ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ದಾರರು ಯಾವಕೇ ರುಪಾಯಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಯಿಲ್ಲಿನ ಜನಗಳೆಲ್ಲರಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದಭರಿತರಾಗಿದಾರೆಂದು ಕೋಲಾರ್ ಬಾತ್ಮೀದಾರನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಇದೇವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದ ಬಾತ್ಮೀದಾರನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೇನಂದರೆ, ಪನ್ನೀಬುಧವಾರದಿನ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದವಾರ್ತೆ ತಿಳಿದಾಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಹೆಡ್ಮ್ಯುನಸರವರ ಮುಖಂಡತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು, ಇಲ್ಲಿನ ಚಾಕರರಿಯು ಮುನಸಿಫರೂ, ಇತರಜನಗಳೂ, ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿದರು, ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ಉತ್ಸವ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ನಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಜನರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮ॥ ಪ್ರಾಕ್ಟರ್‌ ಯವರ ಸಹ, ಅವರಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ

ರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಾ ವುಂಟಾಗಿದ್ದ ಸಂಬಂಧಾ ನುಂದಿಂದ ವಿಶೇಷರ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿ ನಂದದೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇರಿದನು ಎಂದು ಕೇಳಿರಿ ಹೀಗೆ ಕ್ರಮವುಂಟಾದ್ದು ಹಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಈ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪರಮಾನಂದಕರವಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆಯೇ ಇತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಶಾಲುಕ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಉತ್ಸವವು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. [illegible]

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಹಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ... [illegible]

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವಿಷಯ ಪ್ರಸಂಗ.

Bigamy.—ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ... [illegible]

[illegible]

A report contradicted—ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿರುವ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ ... ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್ ... ಇಂಡಿಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ... ಕಿಂಬರ್ಲೀ ... [illegible]

News from Afghanistan—ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ... ಅಮೀರ್ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ್ ... ಕಂಧಾರ್ ... [illegible]

A serious railway accident—... [illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಸ್ಥಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸಮಾಚಾರ.

Mr J D Sandford—ಮೈಸೂರು ... ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ... ಮಿ॥ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ಫರ್ಡ್ ... [illegible]

ದರಂತು ಮಿ॥ ಪ್ಲುಮರ್ ... [illegible]

Suicide,—... [illegible]

Mr G H Bailey C E—ಮೈಸೂರು ... ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ... [illegible]

Mr Ramachandraiyer B L—... ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟು ... [illegible]

The weather—... [illegible]

An outbreak in the Bangalore Jail—... [illegible]

Mr J. B Lyall—... ಮಿ॥ ಲ್ಯಾಯೆಲ್ ... [illegible]

A tardy justice.—... ಮಿಸ್ಟರ್ ಎ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ... [illegible]

Revision of the Dewan's office.—... ದಿವಾನ್ ಆಫೀಸ್ ... ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ... [illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ತಂತಿವಾರ್ತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹವು

— o —

ಲಂಡನ್, ೧ನೇ ಜೂನ್—ಈಜಿಪ್ಟಿಗೆ ನಡೆದ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ೩ನೇ ಜೂನ್—ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ [illegible]

[illegible]

ಸೆಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ೩ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಕೈರೋ, ೩ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಕಾನ್‌ಪುರ, ೩ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಕೈರೋ, ೩ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಲಂಡನ್, ೪ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಸಿಮ್ಲಾ, ೩ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಕೈರೋ, ೪ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಸೆಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ೪ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಸಿಮ್ಲಾ, ೪ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಕೈರೋ, ೫ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಟೆಹರಾನ್, ೫ನೇ ಜೂನ್—[illegible]

[illegible]

ಶುಭಮಸ್ತು.

ಶ್ಲೋ॥ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಾಮಾವನೀಕಾಂತನುದ
ನೋಲೋಕನಂದನಃ॥ಯದುವುಶಾಬ್ಧಿಪೂ
ರ್ಣೇಂದುರ್ಜೀಯಾದಾಚಂದ್ರತಾರಕಂ॥

ರಾಗ—ಝಂಜೋಟಿ—ಆದಿತಾಳ.

ರಾಜರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಸುಖಿಯಾಗು ॥ಪಲ್ಲ॥
ಕರ್ಣಾಟರಾಜ—ಪೂರ್ಣೇಂದುತೇಜ।
ವರ್ಣಿತಗುಣಗಣಭಾಸುರ ॥೧॥
ಚಾಮೇಂದ್ರಪುತ್ರ—ಪ್ರೇಮೈಕಪಾತ್ರ।
ಭೂಮಿಪಕುಲಮಣಿದೀಪಕ ॥೨॥
ದಿವ್ಯಾವತಾರ—ಸೇವ್ಯಾಧಿಕಾರ।
ಭವ್ಯಫಲೋದಯಭೂವರ ॥೩॥
ಕ್ಷೋಣೀಶಮಾನ್ಯ—ತ್ರಾಣೈಕಗಣ್ಯ।
ವಾಣೀಯಸುಕೃತಫಲೋದಯ ॥೪॥
ಚಾಮುಂಡಿಕಾಂಬ—ಪ್ರೇಮದಿಕಾಂಬ।
ಸೌಮ್ಯಪೂರ್ಣಾಯುಕ್ಯನಾಗುತ ॥೫॥

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಶೂರ ಪುರವರಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀಮಚ್ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರಿಗೆ ಪ್ರತೋತ್ಸವಾಪವಶ್ಯಗಿ ಮೈಸೂರು ಮೆಟ್ರೋಪಾಲಿಟನ್ ರತ್ನಾವಳೀ ನಾಟಕ ಸಂಘದವರು ತಮಗುಂಟಾದ ಸಂತೋಷಾತಿಶಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಲೋಸುಗ, ಬ್ರ। ಉ। ಶ್ರೀನಿವಾಸಕವಿ ಪ್ರಣೀತವಾದ ಮಂಗಳವನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್

— c —

[illegible]

ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಲ್ಪಟ್ಟ ಆಕ್ಟುಗಳು ವ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್

[illegible]

೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್.

ಮೈಸೂರು [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ [illegible]

೧ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೨ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೩ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

"ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್" [illegible]

೪ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೫ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೬ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೭ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೮ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೯ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

(c) [illegible]

೧೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೧೧ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೧೨ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—೧೦ ವ ೧೧ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ [illegible]

[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884

CANARESE EDITION

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಿಷೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ... [illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, JUNE 16, 1884 [No. 24.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೪.

" ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ "

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗಳೆರಡೂ ಸೇರಿದ ಪತ್ರಿಕೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿದ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಮುಂಚೆ ವರುಷಕ್ಕೆ .		೬—೦—೦
ಶಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂಚನೆ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಕಟಣೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಹಿಂದಲನೇ ದಫಾ ಪಙ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಮರಡನೇ ದಫಾ ಪಙ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ ... [illegible] ... ತಿಳಿಸಬೇಕು.

೨. ನೋಟುಗಳು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು ಅರ್ಧನೋಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ... [illegible] ... ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

೩. ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು, ರೂ|| ೧ಕ್ಕೆ ... [illegible] ... ಕಳುಹಿಸಕೂಡದು.

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಾಲ್ ವರ್ಷದ ... [illegible] ... ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ ಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾ ಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾವ್ಯಾದರ್ಶ	...	೧—೪—೦
ಕುಮಾರಸಂಭವ	...	೦—೧೨—೦
ಭಟ್ಟಿಕಾವ್ಯ (ಮಟ್ಟಂಕಾರ)	...	೦—೩—೦
ಅಮರಕೋಶ ...	...	೦—೫—೦
... [illegible]	...	೦—೪—೦
ಶತಕತ್ರಯ	...	೦—೧೪—೦
ಗೀತಾಗೋವಿಂದ	...	೦—೭—೦
ಬಾಲಗ್ರಹ	...	೦—೭—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೬—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಜೈಮಿನಿಭಾರತ	...	೦—೭—೦
ಶಕುಂತಲಾಪರಿಣಯ	...	೦—೪—೦
ಸುಗ್ರೀವ ವಿಜಯ	...	೦—೩—೬
ಸುಶ್ರಾವ್ಯಚರಿತ್ರೆ	...	೦—೨—೬
ಬಭ್ರುವಾಹನ ನಾಟಕ	...	೦—೪—೦
ಅಭಿಮನ್ಯು ನಾಟಕ	...	೦—೨—೬
ಯಕ್ಷಗಾನ ಚರಿತ್ರೆ	...	೦—೬—೦
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ	...	೦—೨—೬
ಜಂಬೂ ಕಾವ್ಯ ...	...	೦—೭—೦
ಕಾವೇರೀ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ	...	೦—೩—೦
ಭಾರತ	...	೦—೨—೦
ಜನಮೇಜಯ	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿದ ವ್ಯಾಕರಣ		೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು	...	೨—೦—೦
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	...	೦—೧೨—೦
ಕುಸ್ತುಪತ್ರಿಕೆ	...	೩—೪—೬
ನೃಪಕೀರ್ತಿ ವಿಜಯ	...	೩—೪—೬
ಆರೀಜಿನಲ್ ಸ್ಟೈಲ್ ಎಂಬ ಕೃತಿ.		
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಎರಡನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಶಂಕರದಿಗ್ವಿಜಯ	...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ	...	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ	...	೦—೨—೬
ಕೃಷ್ಣಕರ್ಣಾಮೃತ	...	೦—೨—೬
ಶಾಂಗಾ ಶಾಲೆಯ	...	೦—೦—೬
ಶ್ರೀರಾಮೋದಂತ	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ರಾಮಾ.	...	೦—೧—೦

ಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಹಾಸಲ್ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲವು ... [illegible] ... ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5-6-0

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಬೇಕಾದವರು ಮೊಬಲಗು ... [illegible] ... ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಇದರ ಕ್ರಯ	...	ರೂ|| ೫—೦—೦
ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ ಹಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ. ವಿ ... [illegible] ... ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ... [illegible] ... ಮಾಡಲ್ಪಡುವುದು.

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು!!!

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾಕ್ರಯ ೧ಆಣೆ	ಅಂಚೆ ಹಾಸಲ್ ೧ಆಣೆ	
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧-೨	ಡಿಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧-೨	ಡಿಟೊ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧-೨	ಡಿಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಹಾಲ್ ಲಿಂಗಯ್ಯನ್ ಅಂಡ್ ಪ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ|| ಕೋರ್ಟ್
ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಶ್ರೀ.

ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆ.

ಈ ತಾರಣನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ ಆಷಾಢಶುದ್ಧ ೧೧ ಬುಧವಾರ ಸ್ವಾತೀ ನಕ್ಷತ್ರ ಈ ಶುಭದಿನ ರಾತ್ರಿ ೮ ಘಂಟೆ ಮಕರಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕಂಠೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವವೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಅದೇದಿವಸ ಹಗಲು ೨ ಘಂಟೆಗೆ ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆ ಉತ್ಸವವೂ ನಡೆಯುತ್ತೆ.

ನಂಜನಗೂಡು,
12—6—84.
Luckshman Row,
ಅಮಲ್‌ದಾರ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JUNE 16, 1884

THE NAMAKARANUM FESTIVITIES

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹಿಂದೆ ... [illegible] ... ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಸೂಚಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ... [illegible] ... ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರರ ನಾಮಕರಣೋತ್ಸವ ... [illegible] ... ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ... [illegible] ... ಮಹಾರಾಜರವರು ... [illegible] ... ಸಂತೋಷಿಸಿದೆವು. ಅವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ... [illegible] ... ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ... [illegible] ... ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರ ... [illegible] ... ರಾಜರವರಿಗೆ ... [illegible] ... ಮಹಾರಾ

ಜರವರು, ತಮ್ಮ ಕುಮಾರನನ್ನು ... [illegible] ... ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ... [illegible] ... ಮಹಾರಾಜರ ... [illegible] ... ಪ್ರಜೆಗಳು ... [illegible] ... ಇಂತಾ ಶುಭ ... [illegible] ... ಅವರನ್ನು ನಾವು ... [illegible] ... ಮಹಾರಾಜರವರ ... [illegible] ... ಪ್ರಜೆಗಳು ... [illegible] ... ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ... [illegible] ... ಇಂತಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ... [illegible] ... ಬೆಂಗಳೂರು ಇತರರುಗಳಲ್ಲಿ ... [illegible] ... ಇದು ಕೇವಲ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದದ್ದೇ ... [illegible] ... ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ... [illegible] ... ಸ್ಥಾನದೊಳಗೂ ... [illegible] ... ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ... [illegible]

ಯಲ್ಲಯೂ ನೇರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕಾರಣ, ಏತಾದೃಶ ಭೇದಕಲ್ಪನೆಯು ಯಮ್ಮವರಲ್ಲಿಯೂ ಉಚಿತವಾದ್ದಲ್ಲವು. ನಮಗೆ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಇರೋಣವನ್ನು ಉಪಚರಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶ್ವಾಸಶಾಲಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಬರಬಾರದೇ ಹೊರತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ಭೇದವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಪಪನ್ನರನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಿಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಇರಲಾರದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಸಂತೋಷಾತಿಶಯ ಇಷ್ಟಸ್ವಲ್ಪದರಿಂದ ಈ ಬೇರೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಭಾಗ್ಯ ಈಶ್ವರ ಸಂಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಯಿಷ್ಟೇ ಕಿತರಾದರೆ ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಲ್ಲವು ಈ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಗೌರವ್ಯವಾದವರನೇಕರು ಅಂತು ಅತೃಪ್ತರಾಗಿ ಮಾರೆಂದರೆ ಬೆಪು.

ನೇಟಿವ್‌ಗಳ ವಿಷಯದೊಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲಾದುಗಳುಹೊತ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧಾರ್ಯರ್ಯ ತನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರ್ಕರ್ಯಾಗಿವೆ. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರೂ ಸ್ಥಾನಿ, ನಿಯಮದಿಂದಿರುವ ಥಂತ್ಯಸ್ಯರ್ಕ್ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಮಹತ್ತರ ದೋಷವೇನಿರುವದರನೇಕರು ಯಿರಬೇಕುಲ್ಲವು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಅಂತವರಸ್ಮರಣೆಯೇ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತು. ಮಹಾರಾಜರವರ ಸಂತೋಷಾನುಭವಕ್ಕೆ ಅಂತಹರು ಪಾತ್ರರಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅದಿಯಾವರ ಬಾರದ ಕೆಲವರ ನಂಬದೆ ಇಮ್ಮೇಲೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಭೇದವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರಯಾತ್ರಾದಿ ದೂಷಣೆಯಿಂದಲು ಸಂಸರ್ಗ ದೋಷಯುಕ್ತರೆಂದೂ, ಅವರು ಇತ್ತೀಚಿನ ತ್ಯಾಗಿರೆಂದೂ, ಪರಿಹಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರ್ಪಡಿ ಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನುಷ್ಯನು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಂದರೆಲ್ಲವು. ನಮಗೆ ಯಿರುವ ಜನರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೌತ್ತಾದಿಗಳಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಉಪಾಸಕರು ಪೂಜ್ಯರೆಂದು ಹೊರಟಿರುವ, ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಂಘದವರು ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಲೂ ಮಹಾರಾಜರು ಬಂದು ಆದರಿಸಿದಂತೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಯೇ ಹಣವಾಯಿತು, ಇದು ಅವರವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ಸನ್ನಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂತವರೆಲ್ಲರು ವಿನಯದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯ ಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರಿಲ್ಲವು. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅಂತಹ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ಬಗೆಯವರಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದವರು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೀರಾ ದುರಭಿಮಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೇನಾದರೂ ಕಾರಣವುಂಟೇ? ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಾತಿಯವರು ಬಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡದವರು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಭಿಷೇಕ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವೇನು? ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಆಸ್ಥಾನದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರ ಕಾರಣವಾಗಿ ಇಷ್ಟಾಗುವದು ಬಹಳ ಅನಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆದಂತೆ ಏನಿ ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಶುಭ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಉದ್ದೇಶವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆರವೇರಲಿ, ಅವರ ಸ್ತೋತ್ರವು ಆಗುವದು ಸಹಜ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಯಿತು. ಮಹಾರಾಜರ ಇಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕರ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತು ಯೆಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತೇವೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಸಹಜ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ವೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಈ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳ ಕ್ರಿಯೆಯು ಸಂಕರ್ಷಣೆಯಾ ಸಜ್ಜನ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿದ್ದವು ಈ ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಗಾಂಭೀರ್ಯವು ಆವಶ್ಯಕ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಾಗಿರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಯ ಯಿನ್ನು ಅನೇಕರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅವರ ದು, ಅಂತು ಅತೃಪ್ತರಾಗಿರುವರು ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ಸಮಾರಾಧನೆಯು ಒಬ್ಬರೇ ಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನೇಕರು ಅಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವೇ ತಿಳಿಯದ ನಷ್ಟ ಅಪಾಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಊಟವಿಲ್ಲದೆ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಮಾರಾಧನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನರು ಏನೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನಾಸಕ್ತಿಯೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಯವರ ಕೀರ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಮಾಧ್ವ, ಸ್ಮಾರ್ತ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಸಂತೋಷಿಸಿದರು ಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಿರಪೇಕ್ಷ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಶುಭ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಲ್ಲಾಪದಿಂದ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾರಾಜರವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ, ಕೆಲವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಬಾರದೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಊರಿನವರು ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯೇನು ಮಾಡುವದು ಕೋರಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಲ್ಪ ದೋಷದ ನಿಮಿತ್ತವಿದ್ದರೂ, ನಮಗು ಅವರ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾದ ಔದಾರ್ಯವೆಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು ಅವರು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಊರಿನವರು ಬಂದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಾನಾ ವಿಧ ಮತಗಳವರು ಒಂದುಗೂಡಿ ಸೀಟಿಂಗ್ ಹಾಕಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸನ್ಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಊರಿನವರು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳದೆ ಆಲೋಚಿಸಿದ ಅಲ್ಪ ಕಾರಣದಿಂದ, ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನಾಮು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಿರಲಾರದು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದರಿಂದ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಅನಾದರಿಸುವಂತೆ ಆಯಿತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಜಾ ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿ ಯಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿ ಯಿರುವ ನಿಶ್ಚಯ. ನೀವು ನಾಳೆ ಏನು ಮಾಡುವಿರಿ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

—————:0:—————

THE LATE MR. V. N. TIRUMALACHARRIYAR.

———

ಈ ಶೋಕ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯೂ, ವಕೀಲರಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿಯೂ, ಮಹಾಯಾವ

ಲಂದ ಮಾಡಿದ್ದರಾಗಿಯೂ ಯಿವರೊಬ್ಬರೇ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರ ಶೋಕವು ಕೇವಲ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯಾಕರಣ ಸಂಬಂಧವಾದ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆದವರು ವಿರಳವೇ. ಅವರು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದದ್ದು. ಅವರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವು ಉತ್ತಮ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕೀರ್ತಿಯು ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹಾಕಿದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನಾವೀಗ ಬರೆದು ನಮ್ಮಿಂದ ಯಿಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಲ್ಲದು. ಫಿಲಾಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ಸಂಘದವರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮೆ. ವಿ. ಎನ್. ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರವರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸಿನೇಟರಾದ ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಂಡಿತರಾದ ಇವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಇವರು ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತರಾಗಿ ಅತಿ ವಿಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರ ಗುರುಗಳಾದ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರವರು, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ವಿನಯ, ದಯೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳಿಂದ ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದ್ಗುಣಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿದ್ದವು. ಅವರ ಅಗಲಿಕೆಯು ದುಃಖಕರವಾದುದು. ಅವರು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾದಾನಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಇವರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರ ಮರಣದಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಂಡಿತನ ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇವರ ಸುಪುತ್ರರಾದ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂತಾಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಮೃತ್ಯುವು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಮರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಬಂಧುಗಳು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

THE EFFECT OF DRINKING.

(ಒಬ್ಬ ಬಾತಮೀದಾರನಿಂದ)

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮದ್ಯಪಾನವು ಬಹಳ ಜನರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಧನವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸಿ ದುಃಖಪಡುವದಲ್ಲದೆ, ಅವರವರು ತಮ್ಮ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ದುರ್ವ್ಯಸನವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೂ ಈ ದುರಭ್ಯಾಸವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯದೇಶಗಳವರನ್ನು ನಿಂದಿಸುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ನಮ್ಮವರ ಬುದ್ಧಿ ದೋಷವೆಂತು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಧನವಂತರಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಸನವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಕರವಾದುದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಅನರ್ಥವಾಗುವದು ನಿಶ್ಚಯ. ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ದುರ್ವ್ಯಸನದಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ದುರ್ವ್ಯಸನದಿಂದ ಬರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಬೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕವಿಷಯ ಶ್ರ್ಯಾನ.

A report.—ಮಹಾರಾಜ್ಞೀ ಇಂಡ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿನೀಯವರ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಪ್ರಿನ್ಸೆಸ್ ಆಲ್ಬೀಸ್ ಅವರು ಮೃತಪಟ್ಟ ಹಿಲ್ಲಾನಿನೇಕಾ ಸುಂದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ ಅಲ್ಲಿಯೊಂದು ಮಂಟಪ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವರೆಂತ ಪ್ರಸ್ತಾಪವುಂಟಾಗಿದೆ.

Abolition of taxes.—ಬರ್ಮ್ಯಾದೇಶದ ಅರಸರಾದ ಥೀಬಾಯವರು, ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ವಸೂಲುಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಸುಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಫ್ ಮಾಡುವರಂತೆ ಇಪ್ಪಿತಾರ್ ಪಾಟ್ಯಾಗಿರುವವರಿಂದ ಅದರಮೂಲಕ ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅನ್ಯರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವದು ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

The Duke and Duches of Connaught.—ಮಹಾರಾಜ್ಞೀಯವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಪುತ್ರರಾದ ಡ್ಯೂಕ್ ಕಾನಾಟ್ ಯವರೂ ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರೂ ಬರುವ ಶರತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪದಿನಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವರೆಂತಲೂ, ತರುವಾಯ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಇಂಡ್ಯದೇಶಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ ಬರುವರು ಎಂತ [illegible] ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

Earthquake.—[illegible] ಎನ್ನುವ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಭೂಕಂಪವುಂಟಾಗಿ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನೇಕ ವೃಕ್ಷಗಳು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದುವು. ಈ ಕಂಪವು [illegible] ಎಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು [illegible] ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

Illumination.—[illegible] ದೀಪೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ, ಅನುಸರಿಸಿ [illegible] ನಗರದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸ್ತೋಮವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುವಂತೆ [illegible] ನಡೆಯಿತು. [illegible] ಬ್ರೈಟ್ [illegible] ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

A report.—[illegible] ಎನ್ನುವ [illegible] ಕಾಬೂಲ್ ಅಮೀರವರಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ [illegible] ಮಹಮ್ಮದ್ [illegible] ಮೂಲಕ [illegible] ಸದರೀ ಮಹಮ್ಮದ್ ಖಾನನು [illegible] ಬಂಡಾಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನೆಂತಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

A royal visit to Simla.—[illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಿಂಲಾಗೆ ಹೋಗುವಸಂಭವವಿದೆ. ಅವರು [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ ಕೇವಲ [illegible] ಮಾಡುವರೆಂತಲೂ [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ [illegible] ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರುವದೆಂದು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

A curious story.—ಒಂದಾನೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಂಧಾರ್ ಬಾರಿಯಾದಾರನು ಬರೆಯುತ್ತಾನೇನಂದರೆ—ಅಫ್ಗಾನಿಸ್ಥಾನದ ಹೆಂಗಸು ಒಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಗಂಡನು ಮುದುಕನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ರೂಪುಯೌವನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನುಸರಿಸಿ [illegible] ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು, ಅದರಮೇಲೆ [illegible] ಒಂದು [illegible] ಕುರಿಯ ಕಾಲು ಕಡಿಸಿ ಗಂಡನ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ, ಅದನ್ನು [illegible] ಸದರೀ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಒಂದು ಕತ್ತೆಯಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಅಂಗಡಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದರು, ಎಂಬದು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

The Resident's Court.—ಇದ್ದಿನ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ನ್ಯಾಯವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಅಂದರೆ, ಸಿವಿಲ್ ವ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪೀಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಂಗಳವಾರ, ಬುಧವಾರ, ಶನಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಮಾಡುವರು.

Central Jail.—ಇಲ್ಲಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನ ಚೀಫ್ ಜೈಲರಾದ [illegible] ರಜಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ [illegible] ಚೀಫ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೆಬಲ್ [illegible] ಮೊದಲಾದವರು ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

Festivities at Mysore.—ಕಳೆದವಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರವರ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ವರ್ಧಂತ್ಯುತ್ಸವವಾದದರಿಂದ ಅರಮನೆ [illegible] ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಮೊದಲಾದುವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

A benedictory address.—[illegible] ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಸುದ್ದಿ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ [illegible] ಸ್ವಾಮಿ [illegible] ಸುಲ್ತಾನ [illegible] ಆಶೀರ್ವಾದ ಪತ್ರಿಕೆ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

A mistaken rectified.—[illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿದ [illegible] "[illegible]" [illegible] ಕಳೆದ [illegible] ದಿವಾನರವರು [illegible] ಆದರಿಂದ ನಮ್ಮ [illegible] ಸೇರಿದೆ [illegible] ಇನ್ನು [illegible] ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆ ಇರುತ್ತದೆ.

Judicial.—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದ ಹೆಡ್ ಮುನ್ಷಿಯಾದ [illegible] ರವರು ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು [illegible] ಚೀಫ್ ಕ್ಲರ್ಕ್ [illegible] ರಸ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಮದರಾಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಪ್ಲೀಡರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಇವರಿಗೆ ಸದರೀ ಚೀಫ್ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು [illegible] ಒಳಪಟ್ಟ ಜಾಜೀ [illegible] ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ [illegible] ಇವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹು ಉಚಿತವಾಗುವದೆಂದು ಒಳದೇಶದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತದೆ.

The Mysore Metropoliton Operatic Troupe—ಮೈಸೂರು ರತ್ನಾವಳೀ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು, ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಶುಭದಿನದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾರ್ಥ ಒಂದು ಮಂಗಳಗೀತವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದು ಅದಿದ್ದಾಗಿ ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಸದರೀ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಆ ಮಂಗಳಗೀತದ ನಕಲನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ರಾಜಭಕ್ತಿಸೂಚಕವಾಗಿ ತಾವು ಮುಖತಃ ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಅದರ ಅಂತವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರರೂಪವಾಗಿ ಇದರವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವದಾಗಿ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದ್ದೇನಂದರೆ—

ಪ್ರಿಯರೆ—ಮೈಸೂರು ಆಪರೇಟಿಕ್ ಟ್ರೂಪ್ ನವರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕನ್ನಡದ ಮಂಗಳಗೀತದ ಕಾಪಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವೆನು. ಅವರ ರಾಜಭಕ್ತಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಬಹಳ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮಂದಿನಯನ್ನು ಆಪರೇಟಿಕ್ ಟ್ರೂಪ್ ನವರಿಗೂ ಸದರೀ ಮಂಗಳಗೀತವನ್ನು ರಚಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಹ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾದ,
ಟಿ. ಏ. ಪೋರ್ಟರ್, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ತಮ್ಮ ನಾಟಕವನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಲಾಷೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಬಹುದಿನಗಳಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಂತು ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲ. ಕಂಪೆನಿಯವರ ಬಿನ್ನಹ ಸಹ ಚನ್ನಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಇದ್ದು. ಈ ಸುಭಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಿದರೂ ಮಹಾರಾಜರವರ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ವಿನಯಪಾತ್ರರಾಗಿ ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದೆ ಇದು ಕಂಪೆನಿಯವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸೂಚಕವೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಈ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು ನಿನ್ನೆಯದಿನ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಐದಾರು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಇವರ ಕೀರ್ತಿಯು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನವರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ದರ್ಶನೀಯವಾದ ಇವರ ಆಟವು ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದಜನಕವಾಗಿರುವದೆಂಬದರಲ್ಲೇನೂ ಸಂದೇಹವಿರಲಾರದು.

NEWS LETTERS.

BIRTHDAY REJOICINGS.

FROM OUR MOFUSSIL CORRESPONDENTS.

ತಿಪಟೂರು ೧೧ನೇ ಜೂನ್—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದು, ಬಿಲ್ಲವರು ಮೊದಲಾದ [illegible] ಶ್ರೀ [illegible] ಯವರಿಗೆ ಅಭಿಷೇಕವುಂಟಾಗ್ತು ಮಾಡಿಸಿದಿನಲ್ಲದೆ, ಕಾನುಕರಣಿಕರ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಸವಪೂರ್ವಕವಾದ ವಿನೋದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ [illegible] ದೆಸು ಬರುತಲಿದ್ದರೂ, ಇಂತಾ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡದೆ ಹೋಯಿತೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಅದಾಗ್ಯೂ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲಬಾರದೆಂತ ಮಾಡಿಸಿದೆವು. ಮುಂದಿನ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವೆನು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತಾ|| ೧೧ನೇ ಜೂನ್—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರ್ ಯವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ನಗರವು ಶೃಂಗರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಸಾಹೇಬರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಜಿಮಹಾರಾಜ್ ಒನ್ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮುನ್ಸಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುನ್ಸಫ್ ವ ಸರ್ಕಾರ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಪುರಜನರೂ ಸಹ ಸೇರಿದ್ದರು. ಪುತ್ರೋತ್ಸವದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅವರವರ ಮನೆಗಳ ಮುಂದೆ ತಳಿರು ತೋರಣ ಬಾಳೆಕಂಬಗಳಿಂದಲೂ, ದೀಪಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು, [illegible] ಮುಂತಾದವು ನಡೆದವಲ್ಲದೆ [illegible] ಪಾನಕ ಕೋಸಂಬರಿ [illegible] ಹಂಚಲ್ಪಟ್ಟವು. [illegible] ಊರಿನ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ಸವವಾಗಿರುವರು ಇದ್ದಿತು.

ಮಧುಗಿರಿ, ತಾ|| ೧೧ನೇ ಜೂನ್—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕುಲದೇವತೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಊರಿನ ಶ್ರೀ [illegible] ಸ್ವಾಮಿ ಅವರಿಗೆ, ಈ ಕಾರಣ [illegible] ಅಭಿಷೇಕ [illegible] ಸಂತೋಷಗಳು [illegible] ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಹೊರಡಿಸಿ [illegible] ಕಾರ್ಯಕರಣದವರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡವರೆಲ್ಲರೂ [illegible] ಪಟ್ಟರಾರೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿದವರು ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್ಸ್ ವಗೈರೆ ತಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿಸೂಚಕವಾಗಿ ಇವರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದ ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಮಹಾರಾಜರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೇನಂದರೆ.—

ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರ್ ಜಿ. ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ಯವರ ಮಹಾ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ.

ತುಮಕೂರು ಟೌನ್ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರ್ಗಳು ಮತ್ತು ನಿವಾಸಿಗಳು ಉನ್ನತಸ್ಥರ ಭಕ್ತಿಭಾವದಿಂದ ಬರೆದುಕೊಂಡ ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆ.

ಶ್ರೀಮತ್ಕರ್ಣಾಟ ರಾಜಪುರವೊಳ್ಗೆಯ ಆನಂದದ ಒಡೆಯರಾಗಿ ತಲಿರುವ ನಾವು, ಈ ತಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ೧೧ ಬುಧವಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿರತಿಶಯ ಸಂತೋಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ, ನಮ್ಮ ಸುಖ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವಾದ ಪುತ್ರೋತ್ಸವದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಮ್ಮೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸಮಾರಂಭ ಆನಂದದಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದ ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಸದ್ಯದಿ ಮಹಿಮೆಯುತ್ತೇವಲ್ಲದೆ ಯಾವತ್ಕಾಲ ವಿಧಿಯಲ್ಲೂ, ರಾಜ್ಯದ ಸುಖ ಸೌಭಾಗ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗಿರುವ ನಿಜವಾದ ಮನೋಭಾವನೆ ಪತ್ರಮೂಲವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಯುವರಾಜರು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಾ ನಮ್ಮ ಶುಭಾನುಮೋದವನ್ನು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಲಕ

ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಯುವರಾಜರಿಗೆ ಚಿರಾಯುವನ್ನೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೂ ದಿನೇದಿನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಲೀಯೆಂತಲೂ, ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟರಾಜವಂಶದೇಳ್ಗೆಯು ಹೀಗೆಯೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ ಬರಲೀ ಯೆಂತಲೂ, ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರೂ ಅವರ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯವರೂ ಅನವರತ ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಯುರಾರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲೀಯೆಂತಲೂ, ಸರ್ವಚೈತನ್ಯಸ್ವರೂಪನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ ಸಂಗ್ರಹ.

———o:———

ಕೈರೋ, ೮ನೇ ಜೂನ್.—ಬೆರ್ಬರ್ ಕೋಟೆಯು ಶತ್ರುಗಳ ವಶವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಗ್ಯಾರಿಸನ್ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ ಶತ್ರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿ ಉಳಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಬೆರ್ಬರ್ ಕೋಟೆಯು ಶತ್ರುಗಳಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹೋಯಿತೆಂದು ಬಂದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಂಬುವದಿಲ್ಲವು. ಕಾರ್ಟೂಮ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿನ [illegible], ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೇನೆಯವರು [illegible] ತೀರಿದ ಕೂಡಲೇ [illegible] ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತಲಿದ್ದಾರೆ.

ಲಂಡನ್, ೯ನೇ ಜೂನ್.—ಲಾರ್ಡ್ ಗ್ರಾನ್ವಿಲ್ [illegible] ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಕೊಡುತ್ತಾ, [illegible] ಈಜಿಪ್ಟ್ ರಾಜ್ಯವಿಷಯಕವಾದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು [illegible] ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನವರಿಗೂ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ [illegible] ನಡೆಯುತಲಿರುವಂತೆಯೂ, ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋಗಲಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕುರಿತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರ ತಿಳಿಸುವದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದರು.

ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಜಿಪ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ [illegible] ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸುವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೧೮೮೮ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ವರೆಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಈಜಿಪ್ಟ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬರಲಾರರು. ಸುಲ್ತಾನರವರು ಕೆಂಪುಸಮುದ್ರತೀರದ [illegible] ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು [illegible] ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವರು.

ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ೯ನೇ ಜೂನ್.—[illegible] ರಷಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರ [illegible] ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು.

ಕೈರೋ, ೧೦ನೇ ಜೂನ್.—ಬೆರ್ಬರ್ ಕೋಟೆಯು ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಗ್ಯಾರಿಸನ್ ಸೇನೆ, ಮತ್ತು [illegible] ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತದೆ.

ಲಂಡನ್, ೧೧ನೇ ಜೂನ್—ಈಜಿಪ್ಟ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳೂ ಶೀಘ್ರ [illegible] ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೂ ಫ್ರಾನ್ಸಿಗೂ ಮುಂದಾಗಿ [illegible] ಈಜಿಪ್ಟ್ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತ [illegible] ಶೀಘ್ರ ತೀರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು [illegible] ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಮಿ॥ ಗ್ಲಾಡ್‌ಸ್ಟನ್‌ರವರು ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ, [illegible] ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು [illegible] ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ [illegible] ಹೇಳಿದರು.

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

———:o———

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಶ್ರೀ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸಾಹೇಬರವರ ದಿವಾನರಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇಶ್ತಿಹಾರ್‌ನಾಮೆಗಳು

———

ನಂ. ೫೮ ತಾ॥ ೧೦ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪—[illegible] ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ॥ [illegible] ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರಿಗೆ, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ [illegible] ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಇಶ್ತಿಹಾರ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ರಜಾವಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಎರಡು [illegible] ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ನಂ ೫೯ ತಾ॥ ೧೩ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪—[illegible] ತಾಲ್ಲೂಕು [illegible] ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ [illegible] ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ [illegible] ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು [illegible] ಇಶ್ತಿಹಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ರಜಾವಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡದಿದ್ದ [illegible] ರದ್ದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಸ್ಪೆಷಿಯಲ್ ಡ್ಯೂಟಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ [illegible] ಮಿ॥ [illegible]ರವರಿಗೆ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ [illegible] ೧೯ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಕೊ॥ [illegible], ಇಶ್ತಿಹಾರ್‌ನಾಮೆ, ನಂ. ೧೭೫, ತಾ॥ ೩೦ನೇ ಮೇ ೧೮೮೪—೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ [illegible] ೩೦ನೇ ತಾ॥ ಯಿಂದ, ಮಿ॥ ಜೆ. ಪಿ. [illegible] ಬೆಂಗಾಲ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ [illegible] ನಿವೃತ್ತರಾಗುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೮ನೇ ತಾರೀಖು [illegible] ಕ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಅಟ್ ಲಾ ಆದ ಮಿ॥ [illegible] ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಅಡ್ವೊಕೇಟರಾಗಿ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಮಂಜೂರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆಕ್ಟುಗಳು ವ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್.

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿಯ ೧ನೇ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್

———

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿಯ ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್.

———

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ಶೇಷ.)

[illegible]

ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

೧೧ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—(೧) ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ [illegible]

[illegible]

(೨) [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್ [illegible]

[illegible]

(೩) [illegible]

[illegible]

(೪) ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಯಾವ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿಗಾಗಲಿ [illegible] ಅಧಿಕಾರ ಸಂಬಂಧವಾದ [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಒಂದು [illegible] ಅಂತಹ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಂತಹ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

೧೨ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು, [illegible]

[illegible]

೧೪ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು [illegible]

[illegible]

[illegible]

ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯು ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನುಸರಿಸಿ [illegible]

[illegible]

ಈ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ [illegible]

೧೭ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

೧೮ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—[illegible]

[illegible]

ಶಾಸಗಿ [illegible] ಕೋರ್ಟಿಗೆ [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು [illegible]

[illegible] ಕೋರ್ಟಿನಿಂದಾಗಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ [illegible]

ರೂಲ್ಸುಗಳು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ — ೨೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ [illegible]

(a) ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸದರೀ ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ [illegible] ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು [illegible] ಅಧಿಕಾರಗಳ ಕೆಲಸಗಳು [illegible] ಅವನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವ [illegible] ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(b) ಅಂತಹ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(c) ಅಂತಹ [illegible]

[illegible]

(d) ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಂತಹ ಕೋರ್ಟುಗಳ [illegible] ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(e) ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಂತಹ [illegible] ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ [illegible] ಕೋರ್ಟುಗಳ [illegible] ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳ [illegible] ಅಂತಹ ಆಫೀಸರುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರಿಗೆ ಅಂತಹ [illegible] ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

೨೧ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—೧೯ ಮತ್ತು ೨೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ [illegible]

[illegible]

೨೨ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್—ಕೋರ್ಟಿನ ಕೆಲಸದ [illegible]

[illegible]

೨೩ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ [illegible]

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE.—MONDAY, JUNE 23, 1881. [No. 25.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು.—ಸನ್ ೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೫.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	..	೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತ್ರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಡಾಕ್ ಮೋಲಿ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೧
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇದಫಾ ಪಙ್ಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಮರಡನೇದಫಾ ಪಙ್ಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS

[illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕೌಲಾಸ್ತ್ರಕ.	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಛಪ್ಪನ್ನ (ಷಟ್ಪಂಚಾಶತ್)	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೮—೦
[illegible]	..	೦—೭—೦
[illegible]	..	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	..	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	..	೦—೪—೦
[illegible]	..	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೬—
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೭—
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	.	೦—೨—೦
[illegible]	..	೦—೦—೯
[illegible]		೧—೦—೦
[illegible]	...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible] ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
[illegible]	..	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು

[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	..	೦—೫—೦
[illegible]	..	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ [illegible]	...	೦—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 6 0

[illegible]

[illegible]	...	ರೂ॥ ೫—೦—೦
[illegible]		೦—೬—೦

ಟಿ. ವಿ. [illegible], ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು "ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು"!!

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾಸ್ರಯ	೧-೨	ಅಂಚೇಕಾಸಲ್ ಆಣೆ
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧-೨	ಡಿಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧-೨	ಡಿಟೊ
ಪ್ರಾಣಿವಿಲಾಸ	೧-೨	ಡಿಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹಾಲ್ ತಿಂಗಯ್ಯಾಪ್ ಅಂಡ್ ಸ್ರೊಪ್ರೈಯರವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇವರದಿ ರುಜು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ॥ ಕೋರ್ಟ್

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JUNE 23, 1881.

A PUBLIC MEETING.

ಮಾರೇ ಮಜಕೂರ್ ೧೧ನೇದಾರೀಖ್ ಶನಿವಾರದವಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ಘಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸಿವಿಲ್ ವ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿರುವ ರಾಯಬಹದ್ದೂರ್ ಅರ್ಕಾಟ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ರವರ ಸ್ಕೂಲ್ ಹಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದ ನೇಟಿವ್ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರ ಸಮಾಜ ಒಂದು ಸೇರಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಮೆ॥ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಅಯ್ಯರವರು ಅಗ್ರಾಸನವ ವಹಿಸಿ ಮೀಟಿಂಗಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಮುಚಿತವಚನಗಳಿಂದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೇ ಮೀಟಿಂಗಿನ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಕವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಉಮೇದವಾರರ ವಯೋವಧಿಯನ್ನು ೧೯ರಿಂದ ೨೧ ವರುಷಗಳಿಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜೀ ದಯಾಪೂರ್ವಕ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು. ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಷಯವು ನೇಟಿವಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾದ ನಮಗೆ ಸದ್ಯ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಆದ್ಯರಾದರೂ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಸುದರ್ಜದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ವಯೋಪರಿಮಿತಿಯು ಅಲ್ಪವಾಗಿರುವದರಿಂದ ನೇಟಿವ್ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ [illegible] ಬಾಧಕ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದೆಂದೂ, ಅಗ್ರಾಸನಾಧಿಪತಿಯವರು ತಿಳಿಸಿ ಸಿವಿಲ್‌ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಉಪಪಾದಿಸಿದರು. ಮೆ॥ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಅಯ್ಯರವರ ಪ್ರಸಂಗವು, ಅತಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೇಳುವವರಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ತರುವಾಯ ಅಡ್ವೋಕೇಟ ಮೆ॥ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯಶೆಟ್ಟರವರು ಅಗ್ರಾಸನಾಧಿಪತಿಯವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಎದ್ದು ಸಭಿಕರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಘಂಟೆಯಕಾಲ ಮಹೋತ್ಸಾಹದೊಡನೆ ಪ್ರಸಕ್ತವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಪ್ರಸಂಗದ ಯಥಾರ್ಥಸ್ವರೂಪವು ಮೆ॥ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಅಯ್ಯರವರ ಪರಿಮಿತಶಬ್ದಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಅನಂತರ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಮೆ॥ ವೆಂಕಟನರಸೈಯ್ಯನವರು ಎದ್ದುನಿಂತು ಕೊಂಡು ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಮೃದುಮಧುರವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಮೀಟಿಂಗಿನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿ ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಮೆ॥ಕೃಷ್ಣಸಿಂಗರವರು ತಮ್ಮ ಯಾವತ್ಶಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಅರ್ಧಘಂಟೆಯಕಾಲ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡಿದರು. ಅದು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕರ ವಯೋಗುಣವಾದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಮೆ॥ ಸದಾಶಿವಮೊದಲಿಯಾರ್ರವರು ಎದ್ದು ಸಭೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು, ಅದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳೊಡನೆ, ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಪಾದಿಸಿದರು. ವಿಷಯವಿಚಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವರ ವಾಗ್ಧೋರಣೆಯು ಚನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ೯ ಘಂಟೆಯಾಗುತ್ತಬಂದದರಿಂದ, ಇತರರು ಕೆಲವರ ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಮೆ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರ್ ಬಿ. ಎ. ಯವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ತಯಾರ್ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಓದಿದರು. ಅದ್ಯರಿಗೆ ಸಭೆ ಏಕವಾಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಯೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಪ್ರಸಕ್ತವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಭಾಮುಖದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತಃ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯೊಡನೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮೆ॥ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಬಿ. ಎ. ಮುಂತಾದವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅನವಕಾಶವಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮೆ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಳಸಂಕೋಚದಿಂದ ಮುಂದಿನವಾರದವರೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೇಣ ಯೆಲ್ಲರೂಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟುಗಳಾಗಿಯೂ, ಅಡ್ವೋಕೇಟುಗಳಾಗಿಯೂ ಇದ್ದದರಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್‌ತಿಂಗಳ ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ಯವರು ಇಂಡ್ಯಾದೇಶವ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗುವದರೊಳಗಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಂಶವನ್ನು ಐಕಮತ್ಯದೊಡನೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಾದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟರಮೇಲೆ ಯೆಲ್ಲರೂ ಜಾಗ್ರತೆ ಪಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಅದುಮೊದಲು ಅಂತಹಾಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲಿನವರೊಬ್ಬ

ರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಗವಿದ್ದುದರೋಸ್ಕರ ಚಿಂತಿಸುತಲಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಈ ವರಿಸಿವರು ಧೈರ್ಯದೊಡನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟದ್ದು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಮೈಸೂರು ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಲ್ಲರೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಿ॥ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಅಯ್ಯರವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಸದ್ಯಃ ನೇಟಿವ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ತೋರದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಮುಂದೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಾವೂ ತಪ್ಪದೆ ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಸಹ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುವದು.

———:0:———

A REPLY.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಕುಮಾರರ ನಾಮಕರಣೋತ್ಸವಾರ್ಥ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಂತರ್ಪಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಕರ್ತರ ಅನಭಿಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನಡೆದ ಅಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೊರಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ "(X)" ಯೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮೀದಾರನು ನಮ್ಮನ್ನು ದೂಷಿಸಿ ಮಾರ್ಚಿ ಮಜಕೂರು ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಒಳದೇಶದ ಡೈಲೀಪೋಸ್ಟ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅಂತವನ ಉಚ್ಛೃಂಖಲಾಲಾಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಕೊಡುವದು ತತ್ವದರ್ಶಿಗಳಾದ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲವು. ನಮ್ಮಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದು ನಿಜವೋ ಯಾವಭಾಗವು ಸುಳ್ಳಾದದ್ದೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದವರೇ ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಬರವಣಿಗೆಗಳ ಯಾಥಾರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋಗಲಾರರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈವಾರದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವೇ ಸಾಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮರಳಿ ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ ಕೊಡುವದರ ಮೂಲಕ ಈ ಪತ್ರಿಕಾವಕಾಶವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಲಾರೆವು.

THE INDIAN CIVIL SERVICE.

ಈ ತಿಂಗಳ ೧೪ನೇ ತಾ॥ ಶನಿವಾರದದಿನ, ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಅನೇಕರು ಮಿ॥ ಮಹಮ್ಮದಲ್ಲಿ ರೋಗೇ ಯೆಂಬವರ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ಸಮಾಜ ಸೇರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೆ॥ ಕಂಡುದೀನ್ ತಯಬ್ಜೀಯೆಂಬವರು ಅಗ್ರಾಸನವಂ ವಹಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಉಮೇದವಾರರ ವಯಃಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರು, ಕಡೆಗೆ ಸದರೀ ಉಮೇದವಾರರ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ (ಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆ) ಮೆಮೋರಿಯಲ್ ತಯಾರ್ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಭಿಕರಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಲ್ಲದೆ ಮಿ॥ ಪಿ. ಯಂ. ಮೆಹತಾ, ಆನರಬಲ್ ಬದ್ರುದೀನ್ ತಯಾಬ್ಜೀ, ಖಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಮುನ್ಷಿ ಗುಲಾಂ ಮಹಮ್ಮದ್ ಮುಂತಾದ ಸಭ್ಯರೇ, ನೇಟಿವ್ ಉಮೇದವಾರರು ಕೇವಲ ಬಾಲ್ಯದಶೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಹದಿನೇಳರಿಂದ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತುವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಮೇದವಾರರೊಡನೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಟಾಪೋಟಿಯಾಗುವದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಕರಾದವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ವರುಷಗಳಕಾಲ ಇಂಗ್ಲಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಕೇವಲ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಾದ ಹದಿನೇಳು ಹದಿನೆಂಟು ವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ಅನೇಕ ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇಷ್ಟಪಡಲಾರರು. ಆದಕಾರಣ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಕಡಿಮ್ಮೆಮಾಡುವದರಮೂಲಕ ನೇಟಿವರನ್ನು ಸ್ವದೇಶದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಾರ್ಯದ ಸೇವೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸದರೀ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಬಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಉಮೇದವಾರರ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದರಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವದು ನ್ಯಾಯ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—ಈಗ್ಯೆ ಯೆರಡು ಮೂರು ವಾರಗಳಹಿಂದೆ ಚಂದಾಬಾಕೀಗಳನ್ನು ಯೆಲ್ಲರೂ ಈ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರೊಳಗಾಗಿ ತಪ್ಪದೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ವಿನಾ ಮಿಕ್ಕವರ್ಯಾರೂ ನಿಗೇಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವು. ಹಿಂದೆ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದಪ್ರಕಾರ ಈ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರೊಳಗಾಗಿ ಚಂದಾ ಬಾಕೀ ಮೊಬಲಗನ್ನು ರುಜುವಾಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಂತವರಿಗೆಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಪತ್ರಿಕೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಈ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಅವಶ್ಯ ನಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆವು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

Extention of leave.—ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮೆಕ್ಕನ್ನನವರು, ಆರೆಕ ಆಗಸ್ಟು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಫರ್ಲೋ ರಜಾ ಪಡೆದು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯಷ್ಟೆ, ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ರಜಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಅರಿತೆವು.

Wesleyan High school.—ಇಲ್ಲಿನ ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುವ ಉತ್ಸವವು ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೆಂತಲೂ, ಆಗ ಮೇಜರ್ ಫ್ರೈಲ್, ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. ಯವರು ಅಗ್ರಾಸನವಂ ವಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

A gift.—ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ "ಬಾಲಕಸಮಾಜದ" ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಾಸನವಂ ವಹಿಸಿದ್ದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಾದ ಮಿ॥ ಕುಕ್ ಅವರು ಸದರೀ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕ್ರಯಪೂರ್ವ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸುವೆವು.

A reply.—(X) ಮಹಾರಾಜರವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ರೂಪವಾದ ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮಿ॥ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿರುವಂತೆ ಹೋದವಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಸದರೀ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಂತೆ (X) ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟ್ರಿಯವರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ:—

ಮೈಸೂರು, ತಾ॥ ೧೬ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪.

ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಬಿ. ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರವರಿಗೆ.

ಪ್ರಿಯರೇ,—ನೀವು ಕಳುಹಿಸಿದ ಅರ್ಜಿರೂಪವಾದ ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆಯು ಬಂದು ತಲುಪಿತೆಂತಲೂ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ವಂದನವನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ, ನನ್ನನ್ನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರೀ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ರಿಪೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರದ,

ದಸ್ಕತ್ತು ಪಿ. ಟ್ರಿಟನ್, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ.

A jail for the C. & M. S. Bangalore.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿವಿಲ್ ಆ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಕೈದಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟುವ ಯೋಚನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ, ಜೈಲ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೊತ್ತಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿವರೆವಿಗೂ ಮುಂದೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಸಜಾ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದ ಕೈದಿಗಳೆಲ್ಲ ಮದರಾಸಿಗೆ ರಾಮಗಾರೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

The M. S. Railway.—ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಆಖೈರಾದವಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇಯಲ್ಲಿ ರವಾನೆಯಾದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ೬೧೫೩-೩-೧ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರಾಸರಿ ಮೈಲುಒಂದಕ್ಕೆ ೩೧-೧೦-೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಪ್ರಕಾರ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗತಸಂವತ್ಸರದ ಆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಲುಒಂದಕ್ಕೆ ೫೮-೧೦-೬ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ೫೦೪೯-೬-೩ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Reduction.—ಇಲ್ಲಿನ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಮೂವರು ಜಡ್ಜಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರಾದ ನೇಟಿವ್ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆಂತಲೂ, ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲವು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ನಡೆದುಬಂದವೆಂತಲೂ, ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಮದರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬರೇ ಜಡ್ಜಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯಭಾರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರವಾಸವುಂಟಾಗಿದೆ, ಇದು ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವದೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು.

Application for re-trial.—ಹುಣಸೂರು ವಕೀಲ ಸುಬ್ಬನ್ನ ಎಂಬವನನ್ನು ಕೊಂದ ಆಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಿ॥ ಪಿಯರ್ಸನ್ ಜಡ್ಜಿಯವರು ಆಪಾದಿತರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರು, ಅವರನ್ನು ಮರಳಿ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಮರಳಿ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

Mr. Ramachandra Iyer, B. L.—ಇಲ್ಲಿನ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಪ್ಲೀಡರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಮಿ॥ ರಾಮಚಂದ್ರಅಯ್ಯರವರು, ೧೨ವರುಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾನಾವಿಧ ಕೆಲಸವಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಪೆನ್ಶನ್ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ, ಆಗುವ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಸಾಲಿಯಾನಾ ೩೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೆನ್ಶನ್ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿರುವಂತೆ ಮದರಾಸ್ ಟೈಂಸ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

Transfer.—ಇಲ್ಲಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಮಾಸ್ತರಾದ ಮಿ॥ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಅಯ್ಯರವರು ಕುಣಿಗಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ಒಳದೇಶದ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿರುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜ್ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೊದಲನೆಯವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಾ ಸಹಾಯಕರೆಲ್ಲರೂ ದೂರಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವು ಏರೀತಿಯಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು? ಮಿಸ್ಟರ್ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಅಯ್ಯನವರ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆವಾಗಿ ಅವರೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಮಾಸ್ತರಾಗಿರುವದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರಾಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಂ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಮುಂದಿನ ಫಲವು ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುವದೆಂಬ ಅಂಶ ಈಗ ಸಂದೇಹಿಸಕೂಡದಾಗಿದೆ.

The weather.—ಈ ಸಲ ಒಂದೆರಡುವಾರಗಳಿಂದ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಭೂರಿವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಡಿ॥ ಜಾಕ್ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಪೈರು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವೈಶಾಖಫಸಲ್ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಟಾವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಾಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಮಳೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ವತ್ರ ಜನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೇನೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲವು. ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜ್ವರವಿದ್ದಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಹುಲ್ಲು, ನೀರು ಎಲ್ಲವೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ.

ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಸ್ಥಿತಿ ಸಹ ಮೇಲಿನಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಹುಣಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಮಳೆಯು, ಪರಂತು ಡಿ॥ ಪೈಕಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಬೆಳೆಗೆ ಹಾನಿಯಾದ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆಯಿಲ್ಲವು. ಸಮಸ್ತ ಪೈರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಸೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಲರಾ ರೋಗವು ಇರುವದು. ಬೇರೆ ಕಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವಿಲ್ಲವು.

ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಸ್ಥಿತಿ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿ॥ ಪೈಕಿ ಶಿಕಾರಿಪುರ, ಸೊರಬ, ನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕರೀ ಬೇರಾಗ್ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಕೃತಿಕಬಂದು. ಅಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನಶನಕೆ ಜ್ವರರೋಗಪ್ರಕಾರ ಕರಡೋರಿಯುವೆ ದೂನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಶುರೋಗ ಕಲೆದೋರಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸುಕರಾಂ ಮುಖವಿಲ್ಲವು. ಕಡೂರು ಡಿ॥ ಪೈಕಿ ಮಲನಾಡುಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪೈರುಗಳು ಒಣಗುತಲಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ್ ಮಳೆ, ಜಲಸಮೃದ್ಧಿಯೂ ಕೃಷಿಕಾರ್ಯಗಳೂ ಉಂಟು.

A validictory order.—ಕಿಸ್ತರ್ ಬ್ರಿಗ್ಗ್ ಬರಿಯವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇಯುಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಸಂಬಂಧವು ಹೋದ ತಿಂಗಳಿಯೋ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಗತಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೇವಲ ಅಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಜಾಗರೂಕತೆಯೊಡನೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಶ್ಲಾಘ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ದಿವಾನರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ವರಾಗಿರುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ರೈಲ್ವೇಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಸ್ಥಾನದ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದರಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ವನ್ನು ಬಹಳ ಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಮೆಯಾಕ ಟ್ರೈನ್ ಗಳ ಬಾಕ್ಸರ್ ಮಾರ್ಗಗಳ ಖರ್ಚಿಗೆ ಪಾಲಕೇ ಸಂಬಂ

[illegible]

The Educational Department.—[illegible]

NOTICE TO OUR CORRESPONDENTS

[illegible]

THE MYSORE FESTIVITIES.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

MYSORE.

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು.

:o:

The Mahabharata.—[illegible]

A native officer shot.—[illegible]

The proposed exodus to Bangalore

A jewel taken away by a kite —

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್

ಸರಕಾರದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು

ಅಪಾಯಕರವಾಗಿಯೂ ಅಂಟುಸಂಬಂಧವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ರೋಗದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೂ ಅವರುಗಳ ನೌಕರರುಗಳಿಗೂ ಒಟ್ಟುತಿಳುವಳಿಕೆ

೧ ಅಂಟುಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಧಿಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವನು

I ವಸತಿ

II ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ವಿಷಯ

III ಚರಂಡಿ ವಿಷಯ

3 ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು

IV ವೈದ್ಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.

V ಅಕಸ್ಮಾತಾಗಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿಷಯ ಗಳ್ಳಿ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ

VI ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮಾಡತಕ್ಕ (ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧವಾದ) ವಿಚಾರಣೆ

VII ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಿಕೆ.

VIII ಬಟ್ಟೆ ವಿಷಯ

BANGALORE —Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS —1884

CAN ASSAM EDITION

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, JUNE 30, 1884. [No. 26.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸಕ ೧೮೦೬ನೇ ತಾರಣ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಷಾಢ ಶುದ್ಧ ೭ನೇ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೬.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಸಹಿತ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷುಮಾತ್ರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೭—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲಿ ಮೇರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ		೭—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂಚನೆ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ.

ಮೊದಲನೇದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇವರಿಂದ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಮುಖ್ಯ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರನ್ನಾಗಲಿ ಯಾರ [illegible] ಯಾವುದಾದರೂ ಪತ್ರವನ್ನು [illegible] ಮೇಲೆ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

೨. ಸೋಟುಗಳು ರವಾನಿಸತಕ್ಕವರು ಅರ್ಧ ಸೋಟುಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಸೋಟುಗಳನ್ನು [illegible] ಅರ್ಧ ಸೋಟುಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಕೆಲವರು [illegible] ಅರ್ಧಾಣೆಯ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಗಳನ್ನು [illegible] ಕಳುಹಿಸಕೂಡದು.

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ [illegible] ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ [illegible] ಬಾಕಿಯಿರುವ ಚಂದಾಹಣವನ್ನು [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

ADVERTISEMENTS.

ಇವರಿಂದ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ.	...	೦—೧೦—೦
ರಘುವಂಶ (ಪ್ರಸ್ತಂಗಳು)		೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	... ...	೦—೧೪—೦
ಆನಂದಲಹರಿ.	...	೦—೭—೦
ಬಾಲಪ್ರಬೋಧ	... ...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹರಿವಂಶಭಾಷ.	...	೦—೭—೦
ಶಕುಂತಲಾನಾಟಕ.	...	೦—೪—೦
ಮತ್ಸ್ಯಬಾಗಲ್ಯಾಣ	...	೦—೩—೦
ಸುಧಾಮಚರಿತ್ರೆ.	... ...	೦—೨—೬
ಬ್ರಹ್ಮನಾಟಕಸಂಗ್ರಹ.	...	೦—೬—೦
ಆಶೀಸುಮ್ನಕಾಪೆ.	...	೦—೨—೬
ಯಕ್ಷಗಾನಸಭಾಚರಿತ್ರೆ	...	೦—೬—೦
ಶ್ರೀರಂಗರಾಜಮಾಲಿಕೆ.	...	೦—೨—೬
ಪಂಚತಂತ್ರಕಥೆ.	...	೦—೭—೦
ಕಾಳಿದಾಸ ಮಹಿಮೆ.	...	೦—೩—೦
ವಿರಾಟ.	... ...	೦—೨—೦
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ.	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲೀಷುಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು		೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು,	... ...	೨—೦—೦
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ.	...	೦—೧೨—೦
ಕುಶಲವ	...	೩—೪—೬
ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ	...	೩—೪—೬
ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬಳಿಕೆ.		
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೊ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
ಶೃಂಗಾರರಸವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	... ...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ	..	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೨—೬
ಕೃಷ್ಣಕರ್ಣಾಮೃತ.	..	೦—೨—೬
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ	..	೦—೦—೬
ಶ್ರೀ ಕಾಂಡಅಮರ.	...	೦—೩—೦
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ.	...	೦—೧—೦

ಹೊರ ಊರಿನವರು [illegible] ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARA SANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 6 0

ಈ ಗ್ರಂಥವು [illegible] ರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರಿಗೆ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು [illegible]

ಗ್ರಂಥ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು	... ...	ರೂ॥ ೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆಕಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು [illegible] ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು [illegible] ಅವರು ಒಳ್ಳೆ [illegible] ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು" ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು !!!

ಆರಣ್ಯಕವಾಗಿ,
ಪ್ರತಿಗ್ರಹಸ್ವರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ
ಉದಯೋಗವಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ
ಪ್ರಣೀತವಾದ
ಕನ್ನಡ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಗಳು.

ಶಕುಂತಲಾನಾಟಕದ ೧೦ನೆ ಅಂಚೆ ಹಾಸಿಲುಹಣ		
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧—೨	ಡಿಟ್ಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧—೨	ಡಿಟ್ಟೊ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧—೨	ಡಿಟ್ಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಅಂಥ ಪುಸ್ತಕ ಮಾರುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇವರದು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ॥ ಕೋರ್ಟ್
ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ನೋಟೀಸು.

ಅರಮನೆ ಇಲಾಖಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮ್ಮೀಷನರ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—ಕೆಲವು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದ ಜನಗಳ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ (೬೦,೦೭೩) ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರದ ಎಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಜವಾಹಿರ್ ವಗೈರೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಸನ್ ೧೮೮೪ ಜುಲೈ ತಾರೀಖ್ ೧ ಮಂಗಳವಾರ ಹಗಲು ೧೨ ಘಂಟೆ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದಣ ದಿನಗಳಲ್ಲು ಸಹ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆ ಖಜಾನೆಯ ಹರಾಜ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ [illegible] ಬಂದು [illegible] ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಒಡವೆಗಳ ವಿವರ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನ ಕನ್ನಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತ ತಿಳಿಯುವುದು.

೨೬-೬-೮೪ } ಮೈಸೂರು. } E. CHIDAMBARAIYA

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JUNE 30, 1884.

LATE PRINCE GOPAULRAJ URS.

ಸಕಲ ಜನಾಧಿ ಸುದರ್ಶನೀಯನಾದ ಮಹಾರಾಜಪುತ್ರ ಜನಸ ಮಿಜನರ್ನಾದ [illegible] ಸಕಲ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೂ, ರಾಜಮನೆತನಕ್ಕೂ ಶಿರೋಧರರು ಮುಖ ಪಾತನ ನಿಪುಣವಾದ ಮಹೋಚ್ಚ ದುರವರು ಈ ಪತ್ರಿಕಾಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿಬಂದ ನಮ್ಮ ಮಂದಭಾಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬಹು ವ್ಯಥೆಪಡುತ್ತೇವೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ,—

ಮಹಾರಾಜರವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಸೋದರರಾದ ಗೋಪಾಲರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು ಹಾದೇ ಮಹ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸುಮಾರು ೬॥ ಘಂಟೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಗೃಹದೊಳು ಐಹಿಕ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲತೊರೆದು ಕಾಲಗತಿಯನ್ನೈದಿದರೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಆ ಪೂರಣೆಯಣನೆನೆಸಿ ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖಿತರಾದೆವು. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವುಕಾಲದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ಬಹುಮೂತ್ರೋಪದ್ರವವು ಕೇವಲ ಅಂತರಂಗವಾಗಿ ಯಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆಸದ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಹೊರಪಡಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಈ ಅರಸಗವರು ಮೃತರಾದುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಹದಿನೈದುದಿವಸಗಳವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದೃಢಗಾತ್ರರಾಗಿರುತಲಿದ್ದರು. ಪೂರ್ಣ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಂದರೆ ೩೧ ಸುವತ್ಸರದೊಳಗೆ ಇವರಿಗಾಗಿ ಮೃತ್ಯುವು ಮುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿತ್ತೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಅದೇ ದಿನರಾತ್ರಿ ದೊಡ್ಡಕೆರೆಕೆಳಗೆ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಔರ್ಧ್ವದೇಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿದವು. ಈ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಔದಾರ್ಯದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಜಾಭಿಮಾನ ಮುಂತಾದ ಇತರ ಸುಗುಣಗಳಿಂದಲೂ, ಜನಗಳ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, "ಇಷ್ಟ ಮಿತ್ರಜನ ಸಮಾಗಮೋಜನಾಂತರಸದ ಸ್ವಾಂತೆ ವಿರಹಸ್ವಾಂತಮ್" ಎಂಬಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಯೋಗಸುಖವು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಣಿಕವಾದ್ದಾಗಿಯೂ, ವಿಯೋಗದುಃಖವು ಚಿರಕಾಲಿಕವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದಾದಕಾರಣ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಭ್ರಾತೃವಿಯೋಗಜನ್ಯವಾದ ದುಃಖವು ಅತಿ ದಾರುಣವಾಗಿರುವದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಬಾತ್ಮಿದಾರರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೇನೆಂದರೆ—ಮಹಾರಾಜರವರು ಹೊರಡೋಕ್ಕೆಂದ್ರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನವರ ಮರಣವೃತ್ತಾಂತವಂಕೇಳಿ, ಕೂಡಲೇ ವಿಷಣ್ಣವದನರಾಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ಸವಾರಿಚಿತ್ತೈಸಿದರು. ಈ ಮರಣವೃತ್ತಾಂತವು ಹೊರಡುವಕೂಡಲೇ ಪುರಜನಂಗಳು ಅರಸಿನವರ ಕಳೇಬರವನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅವರಮನೆಗೆ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಹೋದರು. ಪರಂತು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವು. ಅರಸಿನವರ ಮರಣವು ಹೊರಗೆಬಿದ್ದನಂತರ ಕಿಟಕಿ [illegible] ಇತರ ಅರಸು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ, ಇನ್ನು ಳಿದವರು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ, ಸುಗುಣಗಳು ನಿರಾಶ್ರಯಗಳಾದವು ಆಗಿಯೂ ಪರಿತಪಿಸುತಲಿದ್ದರು. ಮಿ॥ ರಾ॥ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರಾಜೇ ಅರಸಿನವರು ಆಪ್ತರನ್ನು ವಿಮುಕರಾಗಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ತಮ್ಮ ಅಣ್ಣನವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು. ಇಷ್ಟರಿಂದ ವಿರಹವ್ಯಸನಿಯು ಪ್ರೇರಣೆಯಿದ್ದವರಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಸುಖಕರವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತರಾಗಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದು ಬರುವದಲ್ಲದೆ ಅವರು ಈವರೂ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಸಹ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಂತೆ ಇದ್ದು, ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಗಳಿಗೆ ಔತಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದುದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದುಬರುತಿರುವುದು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಂತಾ ಅವಘಾತ ವಿಷಾದಪ್ರಯುಕ್ತವು ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಒಡೆಸಿ ವಿಷಾದಿಸುವೆವು.

PUBLIC SAFETY IN MYSORE

(Communicated.)

ಈ ರಾಜ್ಯವು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟತರುವಾಯ ಏರ್ಪಟ್ಟ ಯೆರಡು ರಿವಾರ್ಗನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಡೆದವು. ಆಸ್ಮೈಕೆ ರಿವಿಸ್ಯೂಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳು ಮೌಕೂಫ್‌ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು, ಜಾಗದವರೆನ್ನಿ ಚೀಫ್‌ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮೂರುಮಂದಿ ಜಡ್ಜಿಗಳೇರ್ಪಟ್ಟದ್ದು, ಇವುಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಿಷಯಗಳಾಗಿರುತಿವೆ. ಪರದೋಬಾಬಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಅನೇಕ ಚಿಲ್ಲರೆ ನೌಕರರು ನಿರಾಧಾರಿಗಳಾದದ್ದು ಸಾಧಾರಣಾಂಶವಾಗಿರುತಿದೆ. ರೈತರವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಫರ್ಯಾದಿಕೇಳತಕ್ಕವರಿಲ್ಲದೇಹೋದದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಳ್ಳರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜನಗಳ ಪ್ರಾಣಮಾನ ಧನಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವು ಸಾಪಾಯವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಯಾವಕಾರಣದಿಂದ ಹೀಗೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ಊಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಕಡಪಾ ಬಳ್ಳಾರಿಜಿಲ್ಲಾ ಸರಹದ್ದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾಗಿರುವ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ, ಗುಮ್ಮನಾಯಕನಪಾಳ್ಯ ವಗೈರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನಹೆಚ್ಚಾದದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದುಸೇರಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸುವಣವೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರುಆಚೆ ಇಲ್ಲಾಕೆ ಮೊದಲು ಕೊಡಗುಸರಹದ್ದುತನಕ ವಿಶೇಷ ಕಳ್ಳತನಗಳು ನಡೆಯುತಲಿವೆ. ಸದರೀ ಜಾಗಾಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಚೋರೀಗಳಿಗೆ ಸ್ವದೇಶೀಯರೇ ಕಾರಣಭೂತರಾಗಬೇಕಾಯಿತಷ್ಟೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಚೋರಿಧಪ್ಪೆಗಳು ನೆಡೆಯುತಲಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರನ್ನು ಯಾವವಿಧದಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯ ಕೂಡದ್ದಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳರು ಭಿಕ್ಷುಕ ವೇಷದಿಂಬಂದು ಮನೆಗಳನ್ನೂ ತಮಗೆ ಸಾಧಕವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಗೋಪಾಲಕರನ್ನುಕೇಳಿ ಸಾಹುಕಾರರು ಥಲಾನೆಯವರೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನೆಸದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯನ್ನೂ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಭೂತಾಳದ ಏಣಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮನೆಗಳಮೇಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಮನೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬೂದಿ ಚೆಲ್ಲುವದರಮೂಲಕ ಯೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಗಂಡುಸರನ್ನು ಕತ್ತಿ ಭರ್ಜಿಗಳಿಂದ ಘಾಯಪಡಿಸಿ ಖೂನಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಮೈಸೂರುಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ತಲಬಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತೀಮಾಡಿ ಅಮಲ್ದಾರ್ರುಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಂತಾನಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕುದುರೇಖರ್ಚಿಗೆ ಅಲೋವೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಾರೇ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರಿವಿಗೆ ಸಂಬಳಗಳನ್ನುಜಾಸ್ತೀಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರುಹಿಂದೆಗೆಯುವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವು. ಹೀಗೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಚೋರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುತಬಂದರೆ ಯಾರೇನುಮಾಡಬಹುದು. ಪೋಲೀಸ್‌ಜವಾನರೇ ಇಂತಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಶಾಮೀಲ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಂಬದನ್ನು ಮೈಸೂರುಸರ್ಕಾರದವರು, ಬಹಳಜಾಗರೂಕತೆಯೊಡನೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಉಕ್ಕಡ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಾಧಾರಣವಾದ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅಂತವರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಪೋಲೀಸಿನವರೆಂಬ, ಅಥವಾ ತಮ್ಮಪ್ರಾಣಮಾನ ಧನಗಳನ್ನು ನಿರಪಾಯವಾಗಿ ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖಾದವರೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂಜನಗಳು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿಅವರಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಅವರಿಗೆಜಾಸ್ತೀರೇಟಿನಿಂ ಮೊಹತರಫಾ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಪುಂಡುತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ತಾಲಿಂಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮೌಕೂಫ್‌ಮಾಡಿ ಕವಾಯಿತಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಹ ಜನಗಳುಕೈಯಲ್ಲಿಹಿಡಿಯದಂತೆಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾರೆ. ಯೇವಂಚ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕಳ್ಳರನ್ನು ಯೆಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಯೆದುರಿಸುವಂತೆ ಇಲ್ಲವು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಡೆಯತಕ್ಕ ಕಳ್ಳತನಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಆದರೆ ನಗರ ಬಂದೋಬಸ್ತಿಯಬಗ್ಯೆ ಮೊಕರರಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೊಳೇನಾದರೂ ಲೋಪಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಂದರೆ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲವು. ವಿಚಾರಣೆಯಬಗ್ಯೆ ಯೇರ್ಪಟ್ಟರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಪಹರೆನಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರಮಾಡುತ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನುಗಳ ಪಾರೀಜನ್ನೂ, ಪೋಲೀಸಿನವರ ದುಸ್ತು ನೈಮರ್ಲ್ಯವನ್ನೂ ತನಿಖೀ ಮಾಡುತಲಿರುತ್ತಾರಲ್ಲವೆ. ಇವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವರಿಂದ ನಾವಿನ್ನೆಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು ? ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳೂ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವಿರಾಮವಾದಾಗ ಸ್ಟೇಷನ್ನುಗಳನ್ನೂ ಠಾಣೀಗಳನ್ನೂ ತನಿಖೀ ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವೆ ? ಕಾನ್ಸ್‌ಟೆಬಲ್‌ಗಳು ತಮ್ಮ ಜಾಗಾಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕದಲಿದರೆ ಯಲ್ಲಿ ಯೇನು ಪ್ರಮಾದ ಉಂಟಾಗುವದೋ ಯೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ಆಚೀಈಚೆ ಕದಲದೆ ಇರುತ್ತಾರಷ್ಟೆ. ಇಷ್ಟು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ದೇಶವು ಕ್ಷೇಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಬಾರದೇ ಇರುವದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ತಲಬಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತೀಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ವ್ಯಾಪಾರರಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಜನಗಳದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ನಾಡಲಾಗದು, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲಾಗದು, ಯೆಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಮಿಷನರಿಗಳಂತೆ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿತಬೋಧೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೆಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಬಗೆಲೇನಾದರೂ ಕಳ್ಳತನಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದೇ ಹೊರ್ತು ಇಲ್ಲದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈಗ ಉಂಟಾಗಿರುವಪ್ರಕಾರ ಕುದ್ದಾಂಗ ತಪ್ಪಲಾರದು. ಈ ಸಲಹೆಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಧಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತ್ವರೆಯೊಳು ಅವರು ಈ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವರಾದರೆಜನಗಳು ಸುಖಪಡುವದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಗುವದು!!!

———:0:———

HONESTY OF SOME RAILWAY SERVANTS.

ಈಚೆಗೆ ವಿದಾಗು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿನ ವರ್ತಕ ಸೊಪ್ಪಿನ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕಬಗ್ಯೆ ಕ್ಯಾಕೋಸೀರ ಮೂಡ್ಡೆಯ ಬಾಬು ಡಂಟಿರ ಗಳನ್ನು ಕಾಲೂರುಪೇಟೆಮಾರ್ಕೆಟ್ ರೆಯಿಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗದು ಕೊಂಡು ರಸೀದಿಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯು, ರಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಟಗಳು ಒಡೆದುಹೋಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಸಿಟಿಗಳು ಸೋರುತಲಿರುವಂತೆಯೂ ಅವು ಬರುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಕೆಲಪುರದ ಕೊಳಗಾ ಗಿಹೋಗಿ ಹಾನಿಯಾಗಬಹುದೆಂತಲೂ ನಮೂದಿ [illegible]

ಸಿದ್ದನು. ಈಪರಾ ಮುಷ್ಟರವಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದಾದದ್ದೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಲೀಕನು ಕೂಡಲೇ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅಂ ಟಾಪ ಆ ಬರೆದ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ, ಇನ್ನು ಮೂ ಗುಸುದಿ ಪ್ರೋಟೆಸ್ಟ್ ಗಳೂ ಸೋರುತಿದೆಯೆಂ ದು ಹೇಳಿದ ಟಿನ್ನುಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿರುವದು ಹೊ ಳ್ಳೆಯಿದ್ದದನ್ನು ಕಂಡನು. ಆಗ ಮಾಲಿಕನು ಅವರ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಖಂಡಿಸಿ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ [illegible] ಅ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ರೆಯಿಲ್ವೇ ಲಾಫಿಗೆ ಅವಮಾನಕರವಾಗಿಯೂ ಯಿರುವ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಅವರು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ ದೆ ಕೂಡಲೇ ಆ ಅಂಶ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡಲು, ಅವರು ರೆಯಿಲ್ವೇ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ರಿಪೋರ್ಟುಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಪು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿ [illegible] ಮುಂದೆ ಇಂತಾ ಅಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಜರಗದಂತೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಮೈಸೂರು ರೆಯಿಲ್ವೇಇಲಾಖೆಯವರು ಇಂತಾ [illegible] ನೌಕರರನ್ನು [illegible] ಸಾವು ರುಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಅಷ್ಟಗ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲವು. [illegible] ಕ್ಕೆ [illegible] ಸಾಕರರ ತಿಲಬ್ ಕಡಮೆಯಾದ [illegible] ಗಿಲ್ಲ. ಅವರ [illegible] ಕಡಮೆಯಾಗುವದ ರೊಳಿಗೆ [illegible] ಸಂದೇಹಪಡಲಾಗದು. ಲೌಖ್ಯದಿಂದ [illegible] ಟ್ಟರೆ ಅಂತರ [illegible] ವಾಗುವದೇ ಯಿರುವದು. ರೆಯಿಲ್ವೇ ಯಿಲಾಖಾ ಸಾಕರ್ ನಾಗ ತಿಲಬ್‌ಗಳನ್ನು [illegible] ಟ್ರಸರಿಂದ [illegible] ಮಾಸೇಯಾ ನಾ [illegible] ತೆಲಬಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಂಡವರಿಗೆ [illegible] ಮಾಡಿರ ಗಡದವರನ್ನು [illegible] ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು. ಆಷ್ಟರ [illegible] ವರು ಇಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವರು? ಸ್ಟೇಟ್ ರೆಯಿಲ್ವೆಗೆ ಅಂತವರಿಂದಲೂ ಅಸ್ವರು [illegible] ? ಅಂತ ವರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಆವಧವಾದ [illegible] ಗಳುಂಟಾಗದೆ ಹೇಗೆ ಇರುವದು ? ಅನಶ್ಯ ಕಕಾಂಕ್ಷೆ [illegible] ಲೌಖ್ಯದಿಂದಲೂ ಅನಾವಶ್ಯಕ [illegible] ದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವ [illegible] ದಿಂದಲೂ [illegible] ಫಲವೇ [illegible] ಗಲೂ [illegible].

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವಿಷಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.

———:0.———

Opium crop.—ಈವರ್ಷ [illegible] ಮುಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಳಗೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಂಗಾಳೀದೇ ಶದಲ್ಲಿ, ಅಫೀಂಫಸಲು, ಸಪ್ರೋನತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಾ ಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರು ವಂತೆಯೂ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ.

———

A fatal accident.—[illegible] ಕಾರಿಂಗ [illegible] ಆಸದಲ್ಲಿ [illegible] ದೇಶದಲ್ಲಿರ, [illegible] ದೇಶದೊಳು, ಕೆಲವರುಸೇರಿ ಯೋಗಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ರಥವು ಸಡಿಲಗೋಗಿ, ೧೭೦ ಅಡಿಗಳ ಯೆತ್ತರದಿಂದಬಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಇಪ್ಪತ್ತುಮಂದಿಯಲ್ಲಿಕೆ ಮೂವರು ಕೂಡಲೆ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಘಾವವು. ಈ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುವದಕ್ಕೆ ರಥದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಜನಗಳು ಕುಳಿತಿದ್ದದ್ದೇ ಕಾರಣ ವೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

A heavy storm.—ಅತಿ ಅದೃಶ್ಯವಾರದಲ್ಲಿ [illegible] ನಾಗಪುರ್ ಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಗುರುವಾರದೊಡನೆ, ಬಿರುಗಾಳಿ ಯೆಂಟುಘಂಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಹಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ [illegible] ಮಳೆಬಿದ್ದಿತಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬವರ್ತಕನಸ [illegible] ಒಂದು ಪಾರ್ಸಲ್‌ಗೋಡೆಗೆ ಸಿಡಿಲುಹೊಡೆದು ಅದು ಸೀಳಿ ಹೋಯಿತು. ಮನೆಯೊಳಗಿದ್ದ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರು ಬಹಳ ದಿಗಿಲುಗೊಂಡರು. ಕಸ್ಟಂಹೌಸ್ ಗೋಪುರಕ್ಕೆ ಸಿಡಿಲುಹೊಡೆಯಿತು. ದೈವಾತ್ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಯಾರಿಗೂ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವು. ಎಂದು ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುತದೆ.

———

An editress.—ಇಂಡಿಯನ್ ಮಿರರ್ ಯೆಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ—ಬಂಗಾಳಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ ಭಾರತೀಯೆಂಬ ಉತ್ತಮವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ, ಗೌರವ್ಯರಾದ ದೇವೇಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೂರ್ ಯೆಂಬವರ ಮಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ವರ್ಣಕುಮಾರಿ ದೇವಿಯೆಂಬಾಕೆಯು ಯೆಡಿಟರಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖನಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಆಕೆಯವರ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಕೇವಲ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದದ್ದಾಗಿರುತದೆ, ಇಂಡ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಕ್ಕರೆ ಯುಳ್ಳವರಿಗೆ ಮತ್ತು ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಬಂಗಾಳೀದೇಶದ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ವರ್ಣಕುಮಾರಿದೇವಿಯೊಬ್ಬಾಕೆಯಾಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕಾಲೇಖನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರು ಗೌರವ್ಯ ನಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಅನೇಕರಿರುತ್ತಾರೆ. ರಮಾ ಸುಂದರೀದೇವಿ ಯೆಂಬಾಕೆಯೇ ಮೊದಲು ದೇಶ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ವಜನ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿ ಅನೇಕಸಂವತ್ಸರಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಸುತಬಂದಳು. ಆಕೆಯ ಮರಣಾನಂತರ ಆಕೆ ಯಕಂದನು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಕಾವ್ಯವಿದ್ಯೋ [illegible] ಜಡ್ಜಿಯಾಧಿಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿರಕ್ತನಾದನು. ಇದರಂತೆಯೇ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬಂಗಾಳೀಹೆಂಗಸರು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಗ್ರಂಥ ಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಗೌರವವಂ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬದು.

———

Native princes and their states.—ಇಂಡಿಯನ್ ಮಿರರ್ ಯೆಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ—ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವವರಿಗೆ ಇಂಡ್ಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶ ವಿರಲಾರದು. ನೇಟಿವ್ ಅರಸರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಸುಖ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತದೆಂದು ತಿಳಿದು, ಅದರಂತೆ ವರ್ತಿಸುವದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕೆಂಬದೇ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯಾಗಿರುತದೆ. ಅರಸರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ನಡಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದರೆ ತಮ್ಮಾಳಿಕೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಬಲವತ್ತರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅವರ ರಾಜ್ಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿ ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಬರುವದು. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ಸುಖಾನುಭವಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿರೆಂದು ಭಾವಿಸಕೂಡದು, ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈಗಿನಂತೆಯೇ ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದವರ ಅಗೌರವಕ್ಕೂ—

ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯೂ ಯುವರಾಜ. ಮಾನ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ನೇಟಿವ್ ಅರಸರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವು. ಈ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ನಿರೂಪವಾದ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದಲೇ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ... ಅನರ್ಥಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗುವದು. ನೇಟಿವ್ ಅರಸರು ಈಗ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯೆಯು ... ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವು. ಪರಂತು, ನಮ್ಮ ಅನುಭವದ ... ಅದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯೇನ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿರುವದು.

Re-marriage.—ಪುಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ... ಅಷ್ಟಮೀ ಸೋಮವಾರದ ದಿನ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಶ್ರೀ ಹರಿ ರಾವ್ ಜೀ ಟಿಪ್ ಣಿಸರ್ ಎಂಬ ... ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿರುವ ಸದ್ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಆಯಿತು. ಮದುವಣಿಗನಿಂತ ರಾಜಮಾನ್ಯ ರಾಜಶ್ರೀ ರಘುನಾಥ ಸೀತಾರಾಂ ಆಠ್ಲೆ ... ಇವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸು ... ಇವರು ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರು ... ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ... ಬಿ. ಎ. ... ವಯಸ್ಸು ... ಮತ್ತು ಪರಮೋತ್ಕರ್ಷ ... ಈಕೆ ... ಯವರ ... ಇವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ... ಈಗ ಮರಳಿ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ... ರಾವ್ ... ಶ್ರೀ ... ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ ... ಮುಂಬಾಯಿ ... ಪುರದ ... ಕಾಲೇಜ್ ... ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ವಿಷ್ಣುಪಂತ ... ಸದರೀ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮಂಗಳವಾರದ ದಿನ ... ವಿವಾಹ ... ಮೇಲ್ಕಂಡ ... ವಿವಾಹ ... ಸಮಯ ... ನಡೆದವು ... ಜನರು ... ಕುಲದೇವತೆ ... ಸಂಪ್ರದಾಯ ... ವಿವಾಹಗಳು ... ಸಂತೋಷಪಡುವಂತೆ ... ಆಗಿನ ... ಇಂಥ ... ಬೆಳಗಾಂ ... ಅಭಿಪ್ರಾಯ ... ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ... ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ... ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ... ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

Privilege leave.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ... ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರ್ ... ಅವರು ... ಕೊಟ್ಟ ... ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.

Investiture of powers.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಂಗಂ ... ಮೊದಲನೆ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ... ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮತ್ತು ... ಮೊದಲನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.

Mr. Plumer and the advocates.—ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟು ಚೀಫ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಮಿ|| ಸಿ. ಜೆ. ಪ್ಲುಮರ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿನ ವಕೀಲರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯೂರೇಷಿಯನ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕಳೆದ ... ಕೂಟ ... ಮಾಡಿದ ... ಮುಂದೆ ಆ ... ನೇಟಿವ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ಗಳಿಗೂ ... ಜಾತಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಔತಣ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಕಾರ್ಯವಾದದರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿರುವದು.

The season and prospect.—ಕಳೆದವಾರ ... ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ... ಅದು ... ಕಳೆದವಾರದಲ್ಲಿ ... ಮತ್ತು ... ಬದಲಾಯಿಸಿ ... ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಲ್ಲವು ... ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣಸ್ವಾಮಿಯವರ ... ಅನೇಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ... ಅಲ್ಪವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಯಾಯಿತು. ... ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಮುಂದೆ ... ಪರಿಣಾಮವು ... ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ... ಬಂದಿರುವದು. ... ಕೊಳೆಯುವ ... ಜಲಾಶಯಗಳಲ್ಲಿ ... ಕಾವೇರಿ ... ಮುಂದಿನ ... ಆನುಕೂಲವಾಗಿರುವದು. ಕೆಲವುಕಡೆ ... ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಾವೇರಿ ಮುಂತಾದ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ... ಮುಂದೆ ... ಆಗಬಹುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುವದಾಗಿ ... ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

A false charge.—ಒಬ್ಬ ಕೆಲವುದಿವಸ ... ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ... ವಿಚಾರಣೆ ... ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ... ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ... ಮೃತಪಟ್ಟನೆಂದು ... ಪೊಲೀಸ್ ... ಸ್ಥಳ ... ಅದೇ ಗ್ರಾಮ ... ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಮೂಲಕ ... ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ... ಬೆಂಗಳೂರು ... ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ... ಮೃತಪಟ್ಟ ... ವಾಸ್ತವವೆಂದು ... ಕಾನೂನು ... ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮುಂದೆ ... ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಅವನಿಗೆ ... ಕಮ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿದರು.

NEWS LETTERS.

THE MYSORE FESTIVITIES.

FROM OUR MOFUSSIL CORRESPONDENTS.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ೧೮ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪.—ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರ ಬಹದೂರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ... ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ... ಕೌನ್ಸಿಲ್ ... ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ. ... ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ. ... ಮೀಟಿಂಗ್ ... ಮಹಾರಾಜರ ... ನೇಟಿವ್ ... ಶ್ರೀಮದ್ ... ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ... ಸುಬ್ಬರಾವ್ ... ಸರ್ ... ಮುನ್ಸಿಫ್ ... ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ... ಪೂಜೆ ... ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ ... ಸಾಯಂಕಾಲ ... ದೀಪಾಲಂಕಾರ ... ನಡೆದವು.

... ಕೋರ್ಟಿನ ... ಆಫೀಸರ್ ... ರಾಯರು ... ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ... ಸಂತೋಷ ... ನಡೆಸಿದರು.

ಬೇಲೂರು, ೧೮ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪.—ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಸಂತೋಷ ... ಚೆನ್ನಕೇಶವಸ್ವಾಮಿ ... ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ... ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ... ಪೂಜೆ ... ಸಾಯಂಕಾಲ ... ದೀಪೋತ್ಸವ ... ಉತ್ಸವ ... ನಡೆಯಿತು.

... ಸ್ವಾಮಿಗೆ ... ಅಲಂಕಾರವು ... ಬಹು ... ಉತ್ಸವ ... ಜನರು ... ಸಂತೋಷ ...

... ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ... ಸಂತರ್ಪಣೆ ... ನಡೆಯಿತು.

... ಸಾಯಂಕಾಲ ... ಮಹಾಜನರು ... ಮೆರವಣಿಗೆ ... ಸಂತೋಷ ... ಮಾಡಿದರು.

ಹರಿಹರಪುರ, ತಾ|| ೧೮ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪.—ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ... ಸಂತೋಷ ... ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ... ಮಠ ... ದೇವಸ್ಥಾನ ... ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರ ... ಬಹದೂರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ... ದೇವರಿಗೆ ... ನಡೆಯಿತು.

ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ... ಶ್ರೀಮಂತ ಯುವರಾಜರಿಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಂಟಾಗಲೆಂದು ... ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ... ಸಂತೋಷ ... ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ... ಸಂತರ್ಪಣೆ ... ನಡೆಯಿತು.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ... ಸಮರ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ... ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆ.

ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ—ಈ ರಾಜ್ಯ ... ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ... ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ... ನಡೆಸಿದೆವು ... ಅಮಲ್ದಾರ್ ... ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ... ಸೋಮೇಶ್ವರ ... ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ... ಪೂಜೆ ... ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂತರ್ಪಣೆ ... ಸಂತೋಷ ...

ನಾವು ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ... ಯುವರಾಜ ... ಸಂಭ್ರಮ ... ವೆಂಕಟರಮಣ ... ಅಮಲ್ದಾರರು, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ... ಶ್ರೀ ... ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ...

ಈ ದಿವಸ ... ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ... ಕಾರ್ಯ ... ಯುವರಾಜ ... ಆನಂದ ... ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ... ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ.

ಕುಣಿಗಲ್, ತಾ|| ೧೮ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪.—ಮಾಡಿ ... ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಶ್ರೀ ... ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರ ... ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ... ಸಂತೋಷ ... ಶ್ರೀ ... ದೇವಸ್ಥಾನ ...

[illegible]

THE CIVIL SERVICE AGE AGITATION

[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

CAN ARESE EDITION

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಿತಪ್ರಕೃತ್ಯುದಯಗಮಾಘರ್ಣಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶನ ರಾಶಿ ... [illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, JULY 7, 1884. [No. 27.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ೭ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೭.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷುಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲ್ ಮೇರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಷರಾ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷುಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟಣೆಯ ರಿವಾಜ.

ಮೊದಲನೇದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರಡಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರು ಮುಖ್ಯ ನಿಗೇಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರಾಗಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಹಣಕಳುಹಿಸಬೇಕು [illegible] ... ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

೨. ನೋಟುಗಳು ರವಾನಿಸತಕ್ಕವರು ಅರ್ಧನೋಟುಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಅರ್ಧನೋಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ... ರವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು, ರೂ|| ೧ಕ್ಕೆ ೧ಆಣೆಮೇರೆ ಡಿಸ್‌ಕೌಂಟ್ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಧಆಣೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತೀ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಕೂಡದು.

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಲ್ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವದರಿಂದ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗುವವರು ಆ ತಿಂಗಳು ಮೊದಲು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರ್ ವರೆಗೆ [illegible] ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ. ...	೧—೪—೦
[illegible] ...	೦—೧೨—೦
ಛಪ್ಪನ್ನ (ಷಟ್ಪಂಚಾಶತ್) ...	೦—೩—೦
[illegible] ...	೦—೫—೦
[illegible] ...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ. ...	೦—೬—೦
ಕಾಲಗ್ರಹ.	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ ...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ. ...	೦—೬—೦
ಶಾರೀರಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಿಣಿಯು. ...	೦—೪—೦
ಸುಭದ್ರಾಕಲ್ಯಾಣ ...	೦—೩—೬
ಸುಧಾಮಚರಿತ್ರೆ.	೦—೨—೬
ಬಬ್ರುವಾಹನಸಂಗ್ರಹ. ...	೦—೪—೦
ಅಭಿಮನ್ಯುಕಾಳಗ. ...	೦—೨—೬
ಯಕ್ಷಗಾನನಳಚರಿತ್ರೆ ...	೦—೬—೦
ಶ್ರೀಕಾಳಿಪಂಚವಿಂಶತಿ. ...	೦—೨—೬
ಪಂಚಶಾಸ್ತ್ರಮಾಲಿಕೆ. ...	೦—೬—೩
ಕಾಳೀಯಮರ್ದನ. ...	೦—೩—೦
ಐರಾವತ.	೦—೨—೦
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಸಾರ. ...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷುಕನ್ನಡಸೇರಿದಮಹಮ್ಮದರ್ ಲಾ	೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು, ...	೨—೦—೦
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ. ...	೦—೧೨—೦
ಶುಕಸಪ್ತತಿ ...	೩—೪—೬
ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ. ...	೩—೪—೬
ಆರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ ಎಂಬಕಥೆ.	
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ. ...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	೦—೮—೦
ಶಂಕರಶಂಕರವಿಲಾಸ. ...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ. ...	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ. ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦— —೬
ಶ್ರೀಕಾಂಡ [illegible] ...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ. ...	೦—೧—೦

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅಂಚೇ ಹಾಸಲ್ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲವು.

ಷರಾ.—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಅವನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು ಬಾಕಿ ಹಾಸಲ್ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ [illegible] ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

☞ Price including Postage, Rs. 5-6-0

ಈ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

ಕ್ರಯ	ರೂ|| ೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇಹಾಸಲ್	೦—೬—೦

ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಯಾವತರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಿಸುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು [illegible] ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರು [illegible] ನಂಬರ್ ಮನೆಯೊಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು!!!

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾಕ್ರಯ	೧೦ಆಣೆ	ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ೧ಆಣೆ
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೋ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೋ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೋ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹಾಲ್ ಲಿಂಗಯ್ಯರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ರೋತ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜುಮಾಡಿರುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ|| ಕೋರ್ಟು

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ನೋಟಿಸ್.

ಅರಮನೆ ಇಲಾಖಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—ಕೆಲವು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಜನಗಳ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿವರ್ತಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ (೬೦೦೫೩) ಅರವತ್ತುಸಾವಿರದ ಯೆಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾವುಳ್ಳ ಜವಾಹಿರ್ ವಗೈರೇ ಒಡವೆಗನ್ನು ಸನ್ ಮಜಕೂರ್ ಜುಲೈ ತಾರೀಖ್ ೧೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ದಿವಿ ೧೨ ಘಂಟೇ ಲಾಗಾಯತು ಮತ್ತು ಅದರ ಮುಂದಣದಿನಗಳಲ್ಲು ಸಹ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆ ಖಜಾನೇ ಬಳಿ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಿಸುವದರಿಂದ ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳ ಜನಗಳು ಬಂದು ಕ್ರಯದರಖಾಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ತತ್ಕ್ಷಣ ಐವಜನ್ನು ಹಾಜರ್ಮಾಡಬೇಕು. ಒಡವೆಗಳವಿವರ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟಿನಿಂದ, ಅಂದರೆ, ಗೆಜೆಟ್ಟಿನ ಕನ್ನಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ತಿಳಿಯುವದು.

೨೮-೬-೮೪ } E CHIDAMBARAIYA.
ಮೈಸೂರು. }

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನ್‌ಸಫ್ ಯೆಂ. ರಾಮಸ್ವಾಮೈಯ್ಯರವರಿಂದ,

ಹೊಸದಾಗಿ ಛಾಪಾಗಿ ಮಾರುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ೧ಕ್ಕೆ ಹಾಸಲ್‌ಬೇಖೇರ... ೨—೪—೦

ಪುಸ್ತಕಬೇಕಾದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೨೧ನೇ ನಂ|| ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಡಿ. ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅಯಿವಜ್ ಸಹಿತ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪೋಸ್ಟೇಜಲೇಬಿಲ್‌ಗಳು ಕಳುಹಿಸುವವರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದಾಣೇಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JULY 7, 1884.

DEPOSITS FROM TREASURERS.

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನ್ಯಾಯ್ಯವಾದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪರಸ್ಥಳಗಳಿಗೆಹೋಗಿ ನೌಕರೀಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಭತ್ತಾ, ಮೈಲೇಜ್, ಟೆಂಟೇಜ್, ಎಂಬ ಜಾಸ್ತೀ ರುಸುಂಗಳು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈರೀತಿಯಾವ ಸಂಬಳಗಳೂ, ರುಸುಂಗಳೂ ಅವರವರ ದರ್ಜಾ ಮತ್ತು ನೌಕರಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುತಿವೆ. ಇವರು ಮಾಡುವ ನೌಕರಿಯಕಾಲ ಮತ್ತು ಮೆಹನತ್ತನ್ನನುಸರಿಸಿ ಪೆನ್ಷನ್‌ಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತಿವೆ. ಈಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ ನೌಕರೀ ಮಾಡಿದ ಕಾಲವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಪೆನ್ಷನ್‌ಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತವೆಯೇ ಹೊರತು ಮೆಹನತ್ತನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅಲ್ಲವು, ಪರಂತು ಪೆನ್ಷನ್‌ಕೊಡುಗಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೆಹನತ್ತಿಗಾಗಿಯೇ ಕೊಡಲ್ಪಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರವಣಿಗೆಯಮೂಲಕ ಹುಕುಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನೌಕರಿಯಂಬಿಟ್ಟ ತಾರೀಖ್ ಮೊದಲು ಪೆನ್ಷನ್ ಪಡೆಯುವದರಿಂದ ಆ ತಾರೀಖಿನವರಿನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ನೌಕರಿಯು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯ್ಯವಾದದ್ದೆಂಬದನ್ನು ಮರಳಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಈಚೆಗೆ ಇಂಡ್ಯಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಇದರಡಿಕಂಡಂತೆ ಹುಕುಂಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ:—

"ಖಜಾನ್‌ಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರನೌಕರರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಜಾಮೀನುಗಳು [illegible] ... ಇಂಡ್ಯಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಖಜಾನ್‌ಚಿಗಳು ತಮ್ಮ ನೌಕರಿಯಂಬಿಟ್ಟುಹೋದಮೇಲೆ, ಅವರ ನೌಕರಿಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಏನಾದರು [illegible] ... ಆಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು."

ಮಸಲಾ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಖಜಾಂಚಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು, ಸರಾಫ್ ಮೊದಲಾದವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಜಾಮೀನ್ ಅಥವಾ ಠೇವಣಾತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರೆಜರೀ ಆಫೀಸರ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್‌ದಾರ್, ಇವರ ಹುಕುಂಇಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಟ್ರೆಜರೀಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದಜಮಾ ಖರ್ಚೀ ಆಗುವದಿಲ್ಲವು. ಟ್ರೆಜರರ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ವಗೈರೇರಿಂದ ಜಾಮೀನ್ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಖಜಾನೇಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇಹೊರತು ಬೇರಿಲ್ಲವು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಜಮೆಯನ್ನು ಕಮ್ಮಿಆಗಿಯೂ ಖರ್ಚನ್ನು ಜಾಸ್ತೀ ಆಗಿಯೂ ಲೆಕ್ಕಬರೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಯಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಆದದರಿಂದ ಇವರು ತಮ್ಮವರ

ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರವರಿಗೂ, ಮಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಹುಕುಂ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದು ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್‌ಗಳಿಗೂ, ನೇಟಿವ್ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೂ ಪ್ರಮುಖರಾದ ಇತರರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಾರಾಜರವರೊಡನೆ ದಿವಾನರೂ ಅವರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ಬರುವರು. ಮಹಾರಾಜರವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಈ ಪುರದಲ್ಲಿಯೇ ದಯಮಾಡಿಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ.

The weather—ಕಳೆದವಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಮೋಡವಾದುದರ ಪರ್ಜನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು ತೋರಬರುತ್ತಲಿವೆ. ಪಗಲು ಇರುವವರೆಗೂ ಬಿಸಿಲು ಬರಲಿಲ್ಲವು. ಪ್ರಾತಃಸಾಯಂಕಾಲ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾ ಸುಖಕರವಾಗಿಯೂ ಮನೋಹರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಧಾರಣೆ ನಾಸಿ ಮೋಡದಾರದಂತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತಲಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಎರಡು ದಿನಗಳ ರೀತಿ ಮಳೆಬಾರದಿದ್ದರೆ ಜಿನಿಸಿಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಬಹಳ ಏರುವಾ ಸಂಭವವುಂಟೆಂದು ತೋರುತಿದೆ.

The Bench and Bar—ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮತ್ತು ಯೂರೇಷಿಯನ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೆ|| ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಉಲ್ಲಾಸಪೂರ್ವಕ ಔತಣಮಾಡಿಸಿದರೆಂದು ಚಿಂತನವಾರ್ತೆ ತಿಳಿಸಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಮಾಗನೇಜಿ ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಮೆ|| ರಾವಬಹದ್ದೂರ್‌ರವರು ಕೂಡ ಜಡ್ಜಿಯವರಂತೆ ನೇಟಿವ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಔತಣ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಔತ್ಸುಕ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವಂತೆ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷಿಸುವೆವು.

Mr. W. A. Porter, M. A.—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾದ ಮೆ|| ಪೋರ್ಟರ್ ಯವರು ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವರಾಗಿದಾರೆಂದು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಪುಕಾರೆ ಹುಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮೆ|| ಪೋರ್ಟರ್ ಯವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಲಾಯಖಾದವರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಮರಳಿ ಕರೆಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಹಳ ದಿವಸವಾಗಿಲ್ಲವು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ ಹೋಗುವರೆಂಬುದು ಮಿಥ್ಯವೆಂದು ತೋರುತಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಸಮರ್ಥರಾದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರೇ ವ್ಯಸನಪಡುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

The Madras Governor,—ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನರರಾದ ಘನವನ್ನುಹೊಂದಿದ ರೈಟ್ ಆನರೆಬಲ್ ಎಂ. ಇ. ಗ್ರಾಂಟ್ ಡಫ್ ಯವರು ಮುಂದಿನವಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಮದರಾಸ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಈ ಪುರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳಾನುಕೂಲ್ಯವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗವರ್ನರವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಫಾರೆಸ್ಟುಗಳು ಕೆಲವು ಮೈಸೂರು ಸರಹದ್ದುಗಳಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅದಲುಬದಲಾಯಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ನಾನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅಮಾನಿ ಕಸಬಾಗಳಲ್ಲಾರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಹಸ್ತಾಂತರವಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಆಬಗ್ಗೆ ಗವರ್ನರವರ ಸೂಚನೆಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸದರೀ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತಿವೆ.

The late jail disturbance.—ಈ ಪುರದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಂದೋಲನವೂ ದ್ವೇಷದಿಂದ ವಾಪಸ್ ಬಂದ ಕೆಲವರು ಖೈದಿಗಳು ಕಿರಿಕಿರಿಮಾಡಿ ಜುಲುಮೆನಡಿಸಿದರೆಂದು ವಾಚಕರಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಖೈದಿಗಳ ಗದ್ದಲವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಜೈಲರೂ ಇತರ ಜೈಲ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಮಾಡಿರುವ ಸಹಾಯವು ದಿವಾನರವರ ನೋಟೀಸಿಗೆ ಬಂದು ಅವರು ಮೇಲೆ ಕಂಡ ನೌಕರರಿಗೆ ಇನಾಂ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ನೌಕರರ ಮೆರಿಟ್‌ಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಪುರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತಲಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವುಂಟಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯೊಡನೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು.

Registrar, Chief Court.—ಇಲ್ಲಿನ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಓ. ರಿಜನೆರ ಸ್ಥಿದೆನೊಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಯ ಯೇರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಕೋರ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾದ ಮೆ. ಹೇಮಾಜಿರಾಯರವರ ಸಂಬಳ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತೀ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ, ಈ ಇಜಾಫೆಯು ಅವರಿಗೆ ಈಚಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳು ನೇಮಕವಾಗುವರೆಂದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರವಾದ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಯೇರ್ಪಾಡನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೆ. ಹೇಮಾಜಿರಾಯರೊಬ್ಬರೇ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾಗಿರುವರೆಂದು ತೋರುತಿದೆ. ಇಬ್ಬರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳಿರಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏನೂ ತೋರುವದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಈಗಿನ ಯೇರ್ಪಾಡೇ ನ್ಯಾಯ್ಯವಾಗಿರುತಿದೆ. ಈಗ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಯೇರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೇಣ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ನೌಕರಿಗಳು ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಪರಂತು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಲಬುಗಳು ನಾಸ್ತಿಕದಮೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ ತಿಳಿದೆವು. ಮೆ. ಹೇಮಾಜಿರಾಯರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಜಾಫೆಯಾದದರಿಂದ ಕೊಡಗು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಲ್ಲುತಿದ್ದ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಾಸ್ತಿಕೂಪಾದುತೆಯೂ ಸದರೀ ಮೊಬಲಗು ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ಸರಿಸ್ತೇದಾರ್ ಮೆ|| ಅನಂತರಾಮರಾವ್ ಬಿ. ಎ. ಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ ಕೇಳಿದೆವು. ಇದರಿಂದ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇಜಾಫೆಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆಯೇರ್ಪಟ್ಟಿತು.

A question of privilege.—ಮಾಹೇ ಮಾರ್ಚ್ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೆ|| ಫ್ರ್ಯಾಮರ್ ಮತ್ತು ಮೆ|| ಕೆಂಬುಶೆಟ್ಟರವರು ಒಂದು ಅಪೀಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ತೈಸಲ್ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶವೇನೆಂದರೆ,—ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನಡೆಯುತಲಿರುವಾಗ್ಯೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಮಾನನಷ್ಟಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕಕ್ಷಿಗಾರನಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವುಂಟೇ ಇಲ್ಲವೇ ಯೆಂಬದು. ಪ್ರಸಕ್ತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಅಪೀಲ್ದಾರಳಾದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತ್ರೀಯು, ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕತೆಯ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ದಸ್ತಕ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಳು. ಸದರೀ ಹೆಂಗಸು, ಅಪೀಲ್ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಆತನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ತನ್ನ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನನಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಆತನು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಮುನ್ಸಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಯಾದ್ ಮಾಡಿದಂತೆಯೂ ಮುನ್ಸಫರು ಮಾನನಷ್ಟಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜುಲ್ಮಾನೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅಪೀಲ್ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರೆಂತಲೂ ಅದರಮೇಲೆ ಅವಳು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದರು. ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟು ಇಬ್ಬರು ಜಡ್ಜೀಗಳೂ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳ ಮಾತುಗಳು ಯೆಂದಿಗೂ ಮಾನನಷ್ಟಕರವಾಗಲಾರವೆಂತಲೂ ಇತರ ಪಾರ್ಟೀಸ್‌ನವರ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದುಬಗೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಉಂಟೆಂತಲೂ, ಆದದರಿಂದ ಮುನ್ಸಫರು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಪು ಸರಿಯಲ್ಲವಾಗಿ ಅಪೀಲ್ದಾರಳಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡನಾದ್ರವ್ಯವು ಅಪೀಲ್ ಕೋರ್ಟು ಫೀಜಿನೊಡನೆ ವಾಪಸ್ ಕೊಡಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಕೆಳ ಕೋರ್ಟಿನ ಫೈಸಲನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದರು.

Rig-Veda—ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ "ರಾಯಲ್ ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ" ಎಂಬ ಸಮಾಜದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಕೇವಲ ಗೌರವ್ಯವಾದ ಋಗ್ವೇದ ಸಂಹಿತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ, ಚಿಕ್ಕದಾಗಿಯೂ ಈಚೆಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರೂ ಪಂಡಿತಂಮನ್ಯರಾದ ನೇಟೀವರು ಸಹ ಈ ವೇದವು ಯಾವ ವಿವರಣೆಗೂ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೂ ಒಳಪಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಹಾಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲಾಗಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಇದರ ಮೂಲವು ದುರವಗಾಹವೆಂತಲೂ ಈಗ ಅರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಆಗದೆಂತಲೂ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೆ|| ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಪಿಂಕಾಟ್ ಯವರಿಂದ ಇದರ ರಹಸ್ಯವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಅನಾದಿಯಾದ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಸನಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವು ಹಾಡುತ ಬಂದ ಕಲಾ, ಪ್ರತಿ ಸಂಗತಿಯೂ ಆಯಾ ಅಧಿದೇವತೆಯ ಪ್ರಾರ್ಥನಾರೂಪವಾದ್ದಾಗಿಯೂ, ಛಂದೋಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯಗ್ಯ ಅನುಮೋದಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೆಂತಲೂ ಇವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾಗಿ ಭಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಋಗ್ವೇದಭಾಗಗಳು ಪ್ರತಿಪ್ರಮೇಯವೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಆವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸೋಮರಸವೆಂಬ ಯಜ್ಞಾಂಗವಾದ ಅಮೃತಧಾರೆಯು ಭಾಗಿನೇಯರಾದ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪಿವೇಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಸಹ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪ್ರಭೇದಗಳುಳ್ಳ ಕವಿಶಿರೋಮಣಿಗಳ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾಚೀನಪದ್ಧತಿಗಳಮೇರೆಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯಸಂಗತಿಯು ಈ ವೇದದ ಮೊದಲನೇ ಪುಸ್ತಕವೆಲ್ಲಾ ಗೌತಮರ್ಷಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಚೀನರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹಾಡುತಲಿದ್ದ ಯಾಗದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆಸ್ತ್ಯವಾಗ ಕರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನರು ಮಾಡಿದ ಜಗದಾಧಾರಶಕ್ತಿಯ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಮುದಾಯವೆಂತಲೂ ಹೇಳುವದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿವಂಶ ಪರಂಪರೆ, ಅಂದರೆ ಆರ್ಷೇಯವೆಲ್ಲವೂ ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಂಡಿರುತಿದೆ. ಅವರುಗಳ ಧ್ಯಾನರೂಪವಾದ ಕವನಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲಾಗಿವೆ. ಅವು ಸೋಮರಸವೆಂಬ ಯಜ್ಞಾಂಗವಾದ ಸಾಧುಪಾನ ನಿವೇದನ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸವರ್ಣನೆಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಮಿಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅಥವಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದಮೇರೆಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರೋಕ್ತವಾದ ಸಂಗತಿಯೂ ಆಯಾದೇವತೆಗೆ ಸಂದ ಭಾಗವು ಪಾರವಾಗಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಯೋಜಿತಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಛಂದೋಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಇದರ ಕ್ರಮವು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ವಿಸ್ತೃತವಾದರೆ ವಿನಾಯಿಸಿ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.—ವೃತ್ತಾಂತಬೋಧಿನಿ.

Educational.—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇರುವ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನಾಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲಗೊಂಡಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮವು ಸರ್ವಕಲಾಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಯಿಲ್ಲವೋ ಯೆಂಬದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವದರ ದ್ವಾರಾ ಘನತರ ವಹಿಸಿದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ದಿವಾನರು ಇದೇ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ೯ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜ್ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಮೊಕರರಿ, ವೇತನಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿಯೂ ಉಚಿತವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಂಬೆವು—

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್.—ಇಲ್ಲಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಥಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಂಗದ ತರಗತಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂಬದರಮೇಲೆ ಅಂಥಾ ತರಗತಿಗಳು ರದ್ದುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದ ವೈಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಇನ್ನು ಆನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಆ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರೆಂಬ ಅಭಿದಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಮೈಸೂರು.—ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಥಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಬದಲ್ಲಾಕ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಆಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆಯ ಹೊಸವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ವಿಷಯಬಾಯಿರು.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಮೆಸ್ಟರ್ ಕಿಂಗ್ ಯವರನ್ನು ಅವರ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಖಾಯಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಅರ್ಹರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧಕಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಹೆಯಾನಾ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರು.

ತುಮಕೂರು.—ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಮೆ|| ಶ್ಯಾಫಾಂಯವರ ಕಾರಣಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಯಾಗಲು ಅರ್ಧ ಬೆಲೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಅರ್ಹರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಟ್ರೇನ್ ಸ್ಕೇಲಿಗೆ ಸೇರಿ ಮುಖ್ಯಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುತಿರುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟುಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬ ಸಮರ್ಥರಾದ ಒಬ್ಬ ನೇಟೀವರು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವರು.

ಹಾಸನ.—ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಬಿ. ಎ. ಯವರು ಡಿಪ್ಟಿ ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿ ಮೊಕರರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇತರ ಇಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರುಗಳ ಕಾರಣಿಯು ಇತರ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು. ಪರಂತು ಅಲ್ಲಿಗೆ ೬೦ ಅಥವಾ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಮೇಲೆ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸ್ ಹೊಯ್ದಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಮೊಕರರ್ ಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಮೇಲೆ ಒಬ್ಬನಾ ಒಬ್ಬ ಕನ್ನಡಮುನಿಷಿಯೂ ಮೊಕರರ್ ಮಾಡುವರು. ಮೆ|| ವೇಲಾಂತಪಿಳ್ಳೆಯವರು ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವರು.

ಕೋಲಾರ್.—ಕೋಲಾರ್ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರಾಗಿರುವ ಮಿಸ್ಟರ್ ಡನ್ನಿಂಗ್ ಯವರು ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಡುವರು. ಅಲ್ಲಿನ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರವರು ಶೀಘ್ರಪಡೆಯುವರು. ಸಹ ಕಾರಾದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ೩೦ ಅಥವಾ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಕಲಬಿನಮೇಲೆ ದ್ವಿತೀಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿರುವರು. ಮಿ|| ಪಾಪಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಮಾಹೆಯಾನಾ ೩೦ ರೂ|| ಕಲಬಿನಮೇಲೆ ೩ನೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ತರಾಗಿರುವರು.

ದೀರ್ಘಮುಗಳೂರು ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೊಸವಿಮರ್ಶೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ.

ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು.—ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗವಾಗುವದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿ ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬ ನೇಟಿವ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರು ಯಾವ ಶಾಲೆಯಿಂದಲಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವರು.

ಹೊಸ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮೇರೆಗೆ ತೆರೆದ ಸ್ಥಳಗಳು.

೧. ಮೈಸೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರುಗಳಿಗೂ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರಿಗೂ ಕಲಬ್ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶುರುವಾಗಿ ೪೦೦ ರೂ. ವರಿವಿಗೂ ಪಾಲಿಯಾನಾ ೩೦ ರೂ. ಇಜಾಫೆಯಿಂದ ಬಡ್ತಿಯಾಗುವದು.

೨. ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರುಗಳು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅವ್ವಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರರು, ಇವರುಗಳ ಕಲಬು ೧೦೦ ರೂ. ಮೊದಲು ಪಾಲಿಯಾನಾ ೨೦ ರೂ. ಇಜಾಫೇ ಮೇರೆಗೆ ೨೫೦ ರೂ. ವರಿವಿಗೂ ಬಡ್ತಿಯಾಗುವದು.

೩. ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಮುಖ್ಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರುಗಳಾಗಿಯೂ ಕಾಲೇಜಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರುಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವರ ಕಲಬು ೫೦ ರಿಂದ ಪಾಲಿಯಾನಾ ೧೦ ರೂ. ಇಜಾಫೆಯಿಂದ ೮೦ ರೂ. ವರಿವಿಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು.

೪. ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಹಾಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಾಗಿ ಎಫ್. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರ ಕಲಬು ೩೦ ರಿಂದ ಪಾಲಿಯಾನಾ ೫ ರೂ. ಇಜಾಫೇ ಮೇರೆಗೆ ೪೫ ರೂ. ವರಿವಿಗೂ ಬಡ್ತಿಯಾಗುವದು.

೫. ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟೀಚರುಗಳಾಗಿಯೂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಎಂಟ್ರನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರಾಗಿಯೂ ಇರುವವರ ಕಲಬು ೧೫ರಿಂದ ಪಾಲಿಯಾನಾ ೨ ರೂ. ಇಜಾಫೆಯಿಂದ ೨೫ ರೂ. ವರಿವಿಗೂ ಆಗಬಹುದೆಂಬುದು.

ಈಗ ನೆಲಗೊಳ್ಳುವ ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಟು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೇವಲ ಹಿತಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಪಾಸಾಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ವದೇಶೀಯರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿಯೂ, ಈ ಇಲಾಖಾ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹಕರವಾಗಿಯೂ ಪರಿಣಮಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು.—ಮೈ. ಸ್ಯ. ಬೋಧಿನಿ.

LETTERS TO THE EDITOR.

ಅಯ್ಯಾ—ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್‌ದಾರರಿಗೆ, ಸಾಬಕ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಆಳಿಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಈಚೆಗೆ ಸರ್ ಮಾರ್ಕ್ ಕಬ್ಬನ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಹೆಯಾನಾ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ದೊರಕುತಲಿತ್ತು. ಆ [illegible] ಅವರಿಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಿವಿಗೆ ಜುರ್ಮಾನೆ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ಮಿ|| ಬೌರಿಂಗ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳವರಿವಿಗೆ ಕಲಬ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ದಿಂಬು ಶಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೀಲಾ ಕುದುರೆಗಳೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮಾಳಿಗೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಂಗ್ಲೆಗಳು ಕಟ್ಟಿದವು. ನಾಗರಿಕತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತರಹೇ ಮೇಜುಗಳನ್ನೂ ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನೂ ಕೋಟುಗಳನ್ನೂ ಅವರೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಸಕಲ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷನವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಯಿಲ್ಲದಂತಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆತಾದವು. ಕನ್ನಡ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲೆಂತ ಬಹು ದಿವಸ ಆಲೋಚಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಡದಿದ್ದರೂ ಡೆಮ್ಮಿ ಆಫೀಷಿಯಲ್ ಲೆಟರುಗಳು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ನಡೆಯುತಲಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವರ ಹೆಸರಿನ ಮುಂಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ಟರೆಂತಲಾಗಲಿ, ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಯೆಂತಲಾಗಲಿ ಹಾಕಲ್ಪಡದೆ ಯಿರುವದಕ್ಕೆ ಯೇನು ಕಾರಣವೋ ನಾನರಿಯೆನು. ಮದರಾಸ್ ಮುಂಬೈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಮಲ್‌ದಾರರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಕಲಬೂ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ತೋರಿಬರುತ್ತೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮುನಸಫರಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಜಡ್ಜಿಗಳಿಗೂ ಸ್ವರೂಪತಃ ಭೇದವೇನೂ ತೋರಲಿಲ್ಲವು. ಆ ಬಾಗ್ಯೂ ಅಮಲ್‌ದಾರರಂತೆ ಮುನಸಫರಿಗೂ ಮಿಸ್ಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೊಂದು ಹಾಕಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲವು. ಅಯ್ಯಾ ಎಡಿಟರವರೇ, ನಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಕೇಳುವದೇನೆಂದರೆ—ಆಫೀಸಿಯಲ್ಲಿ ಶಿರುಗುರಿಲಿರತಕ್ಕ ಕಾಲೇಜು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಗಳಿಗೂ, ರಸ್ತೆ ಮರಮ್ಮತು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಂಜನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೂ ಮಿಸ್ಟರ್ ಯೆಂದು ಬರೆಯಬಹುದು; ಪ್ರಜಾಪಾಲನಾಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಲಾಗದೆ? ಯಾಂದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅದಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ. ನೇಟಿವ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಡುಹಿಡದು ಅರ್ಥಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದರೂ ಹೀಗೆ [illegible] ನೆಲೆ ಅನುಭವಿಸುವರು ಯುಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವು. ಈ ಅಂಶವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾದರೆ ನಮ್ಮನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳು ಅಗತ್ಯಗೋಚರವಾದಂತೆ ಆಗುವದು.

ತಮ್ಮವಿಶ್ವಾಸಿ,

ವಿಚಾರಪರರು.

NEWS LETTERS.

THE BIRTHDAY FESTIVITIES

(FROM OUR MOFUSSIL CORRESPONDENTS.)

"ನಗರ ತಾ|| ೨೯ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪—ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಿಸೂರು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರಿಗೆ ಕುಮಾರರುಳ್ಳವಿನೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕಾಶಾನಂದ ಕೂಟಾದ ಶುಭೋದಯವನ್ನು ಕುರಿತು.

"ಈವೃತ್ತಾಂತವು ಅತ್ಯಂತ ಮಹಾಮಯ ಸುಖ ಸೇವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಈ ತಿಂಗಳ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಾದ ಈ ದಿವಸ ಒಳ್ಳೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಆದ್ಯ ಮುಂಗೋಪಿಯವರ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದಂತೆ ಬಂದು ಸೇರಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಆನಂದಪಟ್ಟು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ಮುಂತಾದ ತಮ್ಮ ಸಮೀಪವರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಬುದ್ಧಿಗೂ ಪ್ರಸನ್ನ ಮಾಡುತ್ತ, ಶ್ರೀ ಮತ್ ಅತಿವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಾದ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರ ಪುಣ್ಯೋದಯವನ್ನು ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ್ಞೀಯವರಾದ ಇಂಡಿಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನೀಯವರ ಕೃಪಾ ಪುರಸ್ಸರವಾದ ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರವರನ್ನು ಹೊಂದಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಮಾಚಾರ ಸುಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂವತ್ಸರ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಾತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದ ವಿಸಲು ತಿಂಗಳಿಂದ ಕಾಂತಿಗಾಗಿ ಕಾದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪರಮ ಸುಖಕರವಾದ ವೃಷ್ಟಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ್ದರಿಂದ ಸೇರಿದ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ತಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಸುಖವಮ್ಮಕುರಿತು ಮನೋಲ್ಲಾಸಯುಕ್ತರಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ತತ್ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರದೋಷಕಾಲದ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆಗೊಂಡಿರುವ ಭೂಪಾಲ ದನಗರದ ಅರಸರುಗಳಿಂದ ಪೂಜಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಅನಾದಿ ಕೋಡೂರು ಶಂಕರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ದೀಪಾರಾಧನೆ ಮಂಗಳಾರ್ತಿ ವಾದ್ಯಘೋಷ ಮುಂತಾದ ವಿಜೃಂಭಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾದಗಳು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೇವಲ ಆಸಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿಯೂ, ಭಕ್ತಿರಸಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ, ಮಿ|| ಅಮಲ್‌ದಾರರವರು ತಾವೇ ಕೂಡ ನಿಪುಣರಾದ ನೆರವೇರಿಸಿರುವ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನದಿನ ಇಷ್ಟೋಪ್ಯಧಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಾಂಗವಾಗಿಯೂ ದಿವಾರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಆ ದೇವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಯೋಜಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹರುಷಾನಂದವಾಗಿ ಮಂಗಳ ಶಾಸನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಕ್ರಮವೇರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕ ಬಸ್ತಿಯ ಮ|| ರಾ|| ರಾ|| ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ಬಾಬೂರಾಯರವರಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬರೆದು ಮೆಕ್ಕಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೂ ಕೇವಲ ಉತ್ಸಾಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆಸಿದರು.

ಮಿಡಲ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಎಸ್. ವೆಂಕಟವರದಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರ ಆಜ್ಞಾ ಶಕ್ತಿ ಮನೋರಂಜನವಾಗಿ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೇವಾಲಯ, ಮಸೀದಿ, ಮಸ್‌ಜಿದ್ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜಾರಾಧನೆ, ಸ್ತೋತ್ರ ರಾಜಾಶೀರ್ವಾದ ಧ್ಯಾನ ಮೊದಲಾದ ಸಂತ್ರಮಗಳು ಕೊಂಡಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಜ್ಞಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ನಿರೂಪಣವು ಇಪ್ಪತ್ತರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಮಲ್‌ದಾರರವರು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಟಿನಲ್ಲಿದ್ದವರು ಹಾಕತಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮುಖೇ ಹಳ್ಳಿಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಮಂಗಳೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ತಾಕೀದ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೇವಾಲಯದಿಂದ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ೧೨ನೇ ತಾರೀಖು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಗರ ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ೧೧ರಸ್ತೇದಾರರವರಿಗೂ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ತಾವೂ ಬಂದು ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸ್ಥಿರವಾರ, ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು, ಸುಖವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ನೀಲಕಂಠೇಶ್ವರ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರು, ಗುಂಡಿ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಿರವಣಿಗೆಗಳು ಇತರ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಾರಾಧನೆಗಳು, ಮಸ್‌ಜಿದ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರಾರಾಧನೆಗಳು ನಡೆಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮಿ|| ಅಮಲ್‌ದಾರರವರು ೧೧ನ್ನು ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಬೋಳುರು(?) ಕ್ಯಾಪಟನ್ ಮಠದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಧ್ಯಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದೊಂದಿಗೆ ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗಿಮಜಾರ್ದಾಪುರದ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಮದ್ರಾಮಚಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹುಂಚಾಮಠ ಪದ್ಮಾವತೀ ದೇವಿ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಪಟ್ಟಕುಪ್ಪೆ ಆಗ್ರಹಾರ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯ, ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ, ತಂರಗನಿವಿನಾಯಕ, ಕೋಡೂರು ಶಂಕರೇಶ್ವರ, ಸಂಪಿಕಟ್ಟೆ ಶಂಬುಲಿಂಗೇಶ್ವರ, ಕುಲಿಂಬ್ಲ ನೃಸಿಂಹ, ಈ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೂಜಾರಾಧನೆಗಳು, ಕುಲಿಂಬ್ ಅನ್ನಸ್ವಾಮಿದಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಜಾಶೀರ್ವಾದಗಳು ಮಹಾಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕ ಸೇರಿದಜನಗಳ ಆನಂದಸ್ವಾನಂದಗಳು ಬಹು ಸಂಭ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಈ ಸಮಾಚಾರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲಕರಾದ ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ದಯಾರ್ದ್ರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷವೂ, ಉದ್ಭವಿಸಿದ ರಾಜಕುಮಾರರ ಪುಣ್ಯೋತ್ಸವಾಯವೂ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅವರವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಒಡನೆ ಕೊಂದಾದುವದಸ್ಕೆ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡಿಸುವದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಕಾರಣವಾದದು.

ಮಾಹೇಮುಚೆಗಳು ೧೧ನೇ ತಾರೀಖುದಿವಸ ಪ್ರತೋಷಕಾಲಕೊಡಲು ಆರಂಭಿಸಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂತ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಆಸಾಧ್ಯ ತೋರಿಸುವ ಮೇಘಪಟಲಿಗಳು ಹುಂಬರುಮತಿಯು ತಲೆದೋರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಅನೇಕ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ದಯಾನುಗ್ರಹಬಲವು ದೊಡ್ಡದೆಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿದಂತೆ ವೃಷ್ಟಿಯು ಗೋಚರವಾಗುವಂತೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಲಾಕಾಶವಾಗಿ ಮೇಘಪಟಲಿಗಳು ಪಲಾಯನಸೂಚನವನ್ನು ತೋರಿ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳು ನೆರವೇರಿ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ ಪುನಃ ವೃಷ್ಟಿಬಿದ್ದದನ್ನು ಜನರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು, ಮಹಾರಾಜ್ಞೀಯವರೂ ರಾಜಕುಮಾರರೂ ಇತರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಸರ್ವಮಂಗಳ ಶಾಸನವಾದ ಬಿನ್ನಹಗಳನ್ನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಲ್ಲಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿರುವ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಮ್ಮಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶಿವನಾಗಪುರ, ತಾ|| ೨೫ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪—ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರಿಗೆ ಪುತ್ರೋತ್ಸವವಾದ ಆನಂದವರ್ಷ ಪ್ರವಾಹದೊಳು ನಿರವಧಿಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಬಹಿರಂಗ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ರಾಜಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಅನೇಕ ಸಂಖ್ಯೆ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ ಮುಟ್ಟಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಖರವಾದ ನನ್ನದೊಂದು ಅಕ್ಷರಶ್ರುತಪುಷ್ಟ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಪಂಡಿತನೆಯೊದನೆ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣೆಮಾಡಿ ಸಮ್ಮಾನಿಸತಕ್ಕ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದೇನೆಂದರೆ—

ಮಹಾಪ್ರಭುಗಳವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಂತಾ ದ್ರವ್ಯವ್ಯಯದಿಂದ ಆಗಮಾಡಿಸಿದಂತಾ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಹಾ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಸಂತರ್ಪಣಾದ್ಯನೇಕ ವಿನೋದಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಂಬುವವು ವಿಚಾರಮುಖೇನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಆದರೆ, ಯಾವ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಸ್ವಕೀಯ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯೊದನೆ ಈ ಮಾಹೇ ತಾ|| ೧೧ನೇ ಸ್ಥಿರವಾರ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ದಿವಂಗ ನಾಮ ಕರಣಾನಂದವಿಶೇಷ ಆಶೀರ್ವಾದ ವಿಜಯವನ್ನು ನಿರಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕಟಪ್ರಾರ್ಥನಾರೂಪವಾಗಿ ಕಾಸಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮದ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪಾವನ ವಿಶಿಷ್ಟ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷಸ್ಥಾನ ಚಪ್ಪರಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಮಕರತೋರಣಾದ್ಯಲಂಕಾರಗಳೊಡನೆ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಂದ ನಿಷ್ಠಾರವಾಗಿ ದೀಪೋತ್ಸವಾದಿಗಳು ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಪುರಜನಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಪಂಚಾಪ್ಪಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಸಂತರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಳಿಕ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯುಂಟ ನಡರಿ ವಿಜಯಾಯುರಾರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯಾದ್ಯನೇಕಾನಂದವನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಸ್ವಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಸುಖಸೌಭಾಗ್ಯ ಬಹುಮಾನದಿಂ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಕಡಸುವಾರ ಸಕಾಸವರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದವಂದನೆ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಸ್ವಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತವಿಶೇಷಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿದ ಶಿವನಾಗಪುರ ಕಾರಿಯಂಸುತ್ತಾದಾರ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಉತ್ಸವ ಮಾಡಿದ ರಾಜಭಕ್ತಿಗಾಗಿ ಸಕಲರೂ ಕೊಂಡಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತೆ.

ತರೀಕೆರೆ, ತಾ|| ೨೦ನೇ ಜೂನ್ ೧೮೮೪—ಅಜ್ಜಂಪುರದ ಹೋಬಳಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರು ಶಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿಯಾದ ನಾನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯುವ ಶುಭವಾರ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಪುತ್ರೋತ್ಸವಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ವಿವರ.

ಶ್ಲೋ|| ನೃಪಸುತಸುಖವಾರ್ತಾ ಮೋದ್ಯನಾನಾಲೋಕದೇಶಃ|
ಕುಸುಮಕುಸುಮಮಂಟಪಸರ್ವದೀಪಾಳಿಸಂದ್ಯೈಃ||
ಚೆದುದಧಿಸುಲಿವೆಂಕಧರ್ಮ ಪಾದ್ಯೈಯೂಪ್ಯೈ |ಜನ
ಕನಿಚಯಕಿವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕಾ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಃ ||

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢಪ್ರತಾಪ ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರನರಪತಿ ಬಿರುದಂತೆಂಬರಗಂಡಭೇರುಂಡ ಯದುಕುಲ ಪಯಃಪಾರಾವಾರ ಕಳಾನಿಧಿ ಶಂಖಚಕ್ರಾಂಕುಶ ಕುಠಾರ ಮತ್ಸ್ಯ ಮಕರ ಶರಭ ಸಿಂಹ ಗಂಡಭೇರುಂಡ ಹನುಮದ್ಗರುಡಾದ್ಯನೇಕ ವಿರುದಾಂಕಿತ ಗ್ರಾಂಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಫ್ ದ ಸ್ಟಾರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ಘನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜಾಧಿರಾಜ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದ್ದೂರವರ ಪುತ್ರೋತ್ಸವ ಶುಭಸಮಾಚಾರವೂ ಆಸಕಾದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಗೆಜೆಟ್ ಮೊದಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪುರುಷಲಕ್ಷಣಯುಕ್ತರಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಉತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ರಾಜ್ಯವಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಬರೆಯುವ ಈ ರಾಜಕುಮಾರರ ಜನ್ಮೋತ್ಸವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಪರವಶರಾಗಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಸುಕೃತದಿಂದ ಸತ್ಯಸಂಧರಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪ್ರಭುಗಳು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಜಯಿಸಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಈಶಿಶುವಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೊಟ್ಟು ಈ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರ ವಶಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ವಹಿಸಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ಈ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿ ಇಂತಹ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಜನಗಳೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯೂ ಪುಷ್ಕಳವಾಗಿರುವ ಈ ನಮ್ಮ ಮಹೀಸೂರು ಸೀಮೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸ್ವಕೀಯಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಿಯವರನ್ನೂ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರವರನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಶೈಲಿಷೆಣ್ಯ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಸಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿದ ವಿದ್ಯಾಸ್ತ್ವಸುಗುಣಗಳಿಂದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟರಾಗಿಯೂ ದಯಾಶಾಲಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ದಿವಾನರಾದ ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರ್, ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಯಲ್ ಯವರು ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯನಿರತರಾಗಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿರುವದರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅಪಾರವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಇಂಥಾ ನಮ್ಮ ರಾಜವಂಶವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಜನರೆಂದ ನಮ್ಮ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಪುತ್ರೋತ್ಸವನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕಡೂರು ಡಿ|| ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಮಿ. ಮೈರಿಕ್ ಬಾಗ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಅಪ್ಪಣೆಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಜನ್ಮೋತ್ಸವವು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ತರೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರು ಮಾಡಿದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ ನೈವೇದ್ಯ ದೀಪಾರಾಧನೆ ಉತ್ಸವ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಯಥಾವಿಧಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮಹಮ್ಮದೀಯರಿಗೂ ಪಾಲುಗ ಶಮಬಿ ಕಳಶೆಯುಂತಾ ದವೈಭವದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಿಯ ಹಂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಅಯ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮಗೆ ಮಹಾರಾಜರವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಂತೋಷಾತಿಶಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಲು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ ಘಂಟಾಪಥವನ್ನಾಗಿ ಎಣಿಸಿ ಈ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ಸೋಮವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

Vol. XI.] BANGALORE.—MONDAY, JULY 14, 1884. [No. 28.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:— ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೮.

" ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ... ೧೨—೦—೦

ಇಂಗ್ಲಿಷುಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ... ೬—೦—೦

ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾಹುಲ್ ಸಹ ವರುಷಕ್ಕೆ. ... ೬—೦—೦

ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಕರಾ—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷುಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

ಮೊದಲನೇದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ.—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಈ ಕಚೇರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವವರು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಗಳ ಕೂಪನ್ ತುಂಡಿನ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

೨. ನೋಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುವವರು ಅರ್ಧನೋಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಉಳಿದ ಅರ್ಧನೋಟುಗಳನ್ನು [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

೩. [illegible] ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

೪. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವು.

ADVERTISEMENTS

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ.	...	೦—೧೨—೦
ಛಪ್ಪನ್ನ (ಪಟ್ಟಂಚಾಶತ್)	..	೦—೩—೦
ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತನಾಮ ಸುಭಾಷಿತ.	...	೦—೫—೦
ಕಾಲಜ್ಞಾನ	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	... ...	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	...	೦—೭—೦
ಬಾಲಗ್ರಹ.	.. ...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ.	...	೦—೭—೦
ಶಶಿರೇಖಾಪರಿಣಯ.	...	೦—೪—೦
ಸುಭದ್ರಾಕಲ್ಯಾಣ	..	೦—೩—೬
ಸುಧಾಮಚರಿತ್ರೆ.	. ..	೦—೨—೬
ಬಬ್ರುವಾಹನನಕಾಳಗ	..	೦—೪—೦
ಅಶೋಕಸುಂದರಿ.	.	೦—೨—೬
ಯಜ್ಞಸೇನನಚರಿತ್ರೆ	..	೦—೬—೦
ಶೀಲವತಿ ಚರಿತ್ರೆ	..	೦—೨—೬
ಪಂಚತಂತ್ರದಾಲಿಕೆ.	...	೦—೭—೦
ಕಾಳೀಯ ಮರ್ದನ.	...	೦—೩—೦
ಐರಾವತ	.. ...	೦—೨—೦
ಜನಿವಾರ್ಕ್ಕಸಾರ.	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷುಕನ್ನಡ ಸ್ವಶಿಕ್ಷಕಪುಸ್ತಕ		೧—೦—೦
ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಸಿಂಧು	... ...	೨—೦—೦
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ.	..	೦—೧೨—೦
ಶುಕಸಪ್ತತಿ	...	೩—೪—೬
ವೃಷಸೇನಚರಿತ್ರ	...	೩—೪—೬
ಆರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ಸ್ ಎಂಬಕಥೆ ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೧—೮—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	... ..	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ	..	೦—೧—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ	..	೦—೨—೬
ಶ್ಯಾಮಲಾದಂಡಕ.	...	೦—೨—೬
ಶಿವಲೀಲಾರ್ಣವ	.	೦—೦—೬
ಶ್ರೀರಂಗಮಹಾತ್ಮ	...	೦—೪—೬
೧ ನೇ ಸಂಪುಟ	...	೦—೧—೦

ಮೇಲಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂಚೆ ಕಾಸಲ್ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲವು.

ಸೂಚನೆ—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬೇಕಾದವರು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. [illegible] ಅಂಚೆ ಕಾಸಲ್ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 6 0

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ [illegible] ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರು [illegible] ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇವೆ. [illegible]

ಗ್ರಂಥ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ [illegible]

ಇದರ ಕ್ರಯ	... ...	ರೂ॥ ೫—೦—೦
ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಅಂಚೇ ಕಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಬೇಕಾದವರು [illegible] ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. [illegible] ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯೊಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು " ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು !!!

ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ನಾಟ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾಕಾವ್ಯ	೧೪ಆಣೆ	ಅಂಚೇಕಾಸಲ್೧ಆಣೆ
ಭಾರತರಮಣಿ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೊ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಹಾಲ್ ತಿಂಗಯ್ಯನ್ ಅಂಡ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ॥ ಕೋರ್ಟು

ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.

ನೋಟೀಸು.

ಅರಮನೆ ಖಜಾನಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಕಮಿಷನರ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ —ಕೆಲವು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಜನಗಳ ಸಾಲಗಳನ್ನು ನಿವರ್ತಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ (೬೦,೦೦೦) ಅರವತ್ತುಸಾವಿರದ ಎಪ್ಪತ್ತುನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಾವುಳ್ಳ ಜವಾಹಿರ್ ವಗೈರೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಸನ್ ಮುಡಕೂರ್ ಜುಲೈ ತಾರೀಖು ೧೫ನೇ ಮಂಗಳವಾರ ದಿವಿ ೧೨ ಘಂಟೆ ಲಾಗಾಯತು ಮತ್ತು ಇದರ ಮುಂದಣದಿನಗಳಲ್ಲು ಸಹ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆ ಖಜಾನೆ ಬಳಿ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಿಸುವದರಿಂದ ಇಷ್ಟವುಳ್ಳ ಜನಗಳು ಬಂದು ಅದರ ವರಸಾಸ್ತನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಹಾಜರಾಗಬೇಕು. ಒಡವೆಗಳ ವಿವರ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟಿನಲ್ಲು, ಅಂದರೆ, ಗೆಜೆಟ್ಟಿನ ಕನ್ನಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ, ತಿಳಿಯುವದು.

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ } E CHIDAMBARAIYA

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನ್ಸಿಫ್ ಯಂ. ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯರವರಿಂದ,

ಹೊಸದಾಗಿ ಛಾಪಾಗಿ ಮಾರುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಹಾಸಲ್‌ಪೋಸ್ಟ್... ೨—೮—೦

ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ೨೧ನೇ ನಂ॥ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಡಿ. ವಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಸಹಿತ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪೋಸ್ಟೇಜ್ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಕಳುಹಿಸುವವರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದಾಣೆಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JULY 14, 1884.

THE LAND REVENUE CODE.

ಕಳೆದ ಶನಿವಾರದ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಕನ್ನಡಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಮೆ॥ ಪಿ. ಕೃಷ್ಣರಾಯರವರಿಂದ ಇದರಡಿ ಕಂಡಂತೆ ಒಂದು ಇಷ್ತಿಹಾರ್ ಪ್ರಾಮಿಸ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ—

"೧೮೦. ೭೦—ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಜಮೀನು ಕಂದಾಯ ಸಂಬಂಧವಾದ ಶಿಸ್ತುಶಾಸನವನ್ನು ಈಗ ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಂದ ಚರ್ಚೆ ಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸದರೀ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡತಕ್ಕ ದರೋಬಸ್ತು ಇನಾಂದಾರರೂ, ಜೋಡಿದಾರರೂ, ಕಾಯಂಗುತ್ತಾದಾರರೂ ಮಾಹೇ ಮಜಕೂರು ೨೧ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫೀಸಿನಿಗೆ ಹಾಜರಾಗತಕ್ಕದ್ದು." ಎಂಬದು.

ಇದರಿಂದ ಇನಾಂದಾರರು, ಜೋಡಿದಾರರು, ಕಾಯಂಗುತ್ತಾದಾರರುಸಹ ಈತಿಂಗಳ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖು ಹಗಲು ೧೨ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಾಜರಾಗತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ಜೋರ್ ಹುಕುಂನಿಂದಲೇ ಅವರ ಗೌರವವೂ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವರೀತಿಯೂ ಇಂತಾದ್ದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ, ಅದೇ ಗೆಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಇಷ್ತಿಹಾರಿಗೆ ತರುವಾಯ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಇರುವ, ಮಾಹೇ ಮಜಕೂರು ೯ನೇ ಮುಕ್ಕಾಂ ೬೯ನೇ ನಂಬರ್ ಇಷ್ತಿಹಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಮುನಿಸಿ ನಾಗಪ್ಪನವರ ಮಗ ಶೀನಗಿರಿರಾವ್ ಯೆಂಬವರ ಜಮೀನ್, ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯವಾಗಿಯೂ, ಕರಾ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಇನಾಮಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತವೆ. ಬದಸೂತ್ರ್, ಪಟ್ಟೇದಾರ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಹಕ್ಕುದಾರ್ ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಯೆಂಬವರ ಜಮೀನು ದ್ವಿಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತಿವೆ. ಇವರು ಇನಾಂದಾರರಾಗಿದ್ದರೆ ಜಮೀನು ಕಂದಾಯವಾದ ಕಾರಣವನ್ನೂ, ಇವರು ಪಟ್ಟೇದಾರರಾಗಿದ್ದರೆ ಜಮೀನು ಇನಾಮತಿಯಾದರೀತಿಯನ್ನೂ ಅವರು ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತಿಳಿಯದ ಅನೇಕಜನ ಜೋಡಿ ಕಾಯಂಗುತ್ತಾದಾರರಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಷ್ಟು ಕಂ ವಾಯಿದೆಯೊಳಗಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವಾದುದರಿಂದ ಅಂತವರಿಗೆ ಠಕ್ಕ ವಾಯಿದೇನಿಸೀ ನೋಟೀಸು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಈ ಕೋಡಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮತ್ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೋ ಅದನ್ನು ಪ್ರಕೃತ ಕಮಿಟಿ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳು ಆಲೋಚಿಸಿದರೆ ಇನಾಂದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಂತೆಯೇ ಆಗುವದು.

ಇನಾಂಗ್ರಾಮದ ಸಾಕರ್ಮನೇರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ, ಇನಾಂದಾರರನ್ನು ಅವರ ನೌಕರರು ಎದುರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪ್ರಂಬಾಗುತಿದೆ. ರೈತರು ದತೋಟ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕಾನುಭಾಗರಿಂದಲೂ ಇತರ ನೌಕರರಿಂದಲೂ ತಯಾರ್ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ನ್ಯಾಯ್ಯವೆ, ಅದೇಮೇರೆ ಇನಾಂದಾರರು ತಯಾರ್ಮಾಡಿಸಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇನಾಂದಾರರ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಜವಾಬದಾರರೋ ನಾವರಿಯೆವು.

ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಅರಸರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸನ್ನದ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸದರೀ ಸನ್ನದ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅರ್ಥಮಾಡುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೊರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಜನಮಾತ್ರ ಫಲಾಪೇದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲವು.

ಇನಾಂಜಮೀನ್ ಸಾಗುವಳೀಮಾಡುವ ರೈತರ ಹಕ್ಕುದಾರೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಮೇಲುಟುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ನೆವಬಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಹುಕುಂಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಕೇವಲ ಬಾಧಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಂಬಾದ ಸುಕಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಾರದೆ, ಸಿವಿಲಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ತೆತ್ತು ಕಡಗೆ ಇನಾಂಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತಲೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಶಾಸ್ವತವಾದ ಫಲವನ್ನನುಭವಿಸಬಹುದೆಂತಲೂ, ಉತ್ತರೋತ್ತರ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ದೇಶಕ್ಕೂ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ ನಂಬಿ, ಅನೇಕಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲವೆಂಬದು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ ಖಾತೇಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದೇಯಿದೆ. ಇಂತಾ ಭೂಮಿಗಳವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರನೌಕರರ ವೇಧವೊಂದು, ರೈತರ ಪೀಡಾ ಸೀಸ್ವವೊಂದು, ಈಯೆರಡರಿಂದ ಇನಾಂದಾರರು ತಮ್ಮ ಬಂದವಾಳವನ್ನು ಕಳಕೊಂಡು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಈ ದೇಶದ ಇನಾಂದಾರರು, ಬೋಡಿ, ಕ್ಯಾದರೆಂಡಿ, ಲೋಕಲ್ ಫಂಡ, ಇರ್ರಿಗೇಶನ್ ಸೆಸ, ಶಾಮುಗಾರೀ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಶನ, ಫಾರೆಸ್ಟರಿಗೆ, ಪೋಲೀಸು, ರೋಡುಪಾಸ್ತರ ಜರ್ಮಾನೆ, ಇವುಗಳದೆಸೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೌಕರರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಿಪಿವಾರೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದಾರೆ.

ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ವಾಡಿದೇಖಚ್ಚಾಗಿಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಗೌರವದೊಂದಿಗೆ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಳುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಪ್ರಂಟಾಗಿರುವತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವರೆಂಬವಕ್ಕೆಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರವೂ ಸಂಶಯವಿರಲಾರದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಈ ಸೆಲೆಕ್ಟ ಕಮಿಟಿಗೆ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸೇರಿರುವದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ್ಯವಾದ ಪರ್ಯವಸಾನವೇ ಪ್ರಂಟಾಗುವದೆಂದುನಂಬುತ್ತೇವೆ.

—:0:—

A SUGGESTION

ಒಳನೇಶದ ಶಾಕೆಮೀದಾರನೊಬ್ಬಾತನು ಬರೆಯುವ ಇದರಕೆಳಗಿನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಜಾರಿ ತಪ್ಪುಟ ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ರವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಅಂಗೀಕರಿಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಸದರೀ ಶಾಕೆಮೀದಾರನು ಬರೆಯುತ್ತೇನಂದರೆ:—

ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ [illegible] ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ರವರ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ [illegible] ಕೊಡಬೇಕೆಂದು [illegible] ಮುಂಬಯಿ [illegible] ಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರು ದೇಶ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಸದರೀ [illegible] ಹೋಯಿತು.

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಕೊಡುವ ಪುಣ್ಯ [illegible] ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಬಹುದು.

Occasional Notes.

ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಿಷಯ ವ್ಯಾಸ.

—:0:—

Outbreak in the Rangoon Jail.—ಕಳೆದಸೋಮವಾರ ರಂಗೂನ ಜೈಲ್ ನಲ್ಲಿನ ಕೈದಿಗಳು ಕಲಹಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ಸುಡಲ್ಪಟ್ಟು ಬೇರೆಯಿಬ್ಬರು ಜಖಂಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

Cholera.—[illegible] ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಮೃತಪಟ್ಟರು.

—

Retrenchment in Ceylon.—ಸಿಲೋನ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ [illegible] ಕಮ್ಮಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬದು ಒಂದಾಗಿರುತದೆ.

—

Public health in Hyderabad.—ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ [illegible] ತಿಳಿಯಬರುತದೆ.

—

The High Court of Bombay.—ಮುಂಬಯಿ [illegible] ಬರುತದೆ.

—

Cabul reports.—[illegible] ಎಂಬದು.

—

An address of congratulation.—[illegible] ಎಂ. ಎ. [illegible] ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು.

—

A liberal grant.—[illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ [illegible] ಸಂತೋಷಿಸುತೇವೆ.

—

A statement contradicted.—[illegible] ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ [illegible]

[illegible] ಅಫಘಾನ ಸರಹದ್ದು [illegible] ಇಂಗ್ಲಿಷ ನ್ಯೂಸಪೇಪರ್ ಹೇಳುತದೆ.

—

A strange story.—[illegible] ಹೇಳುತದೆ.

—

Report from Cabul.—[illegible] ಎಂಬದು.

—

Abolition of transit duties.—[illegible] ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟ ಗೆಜೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

—

The Calcutta Municipality.—ಕಲ್ಕತ್ತೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ [illegible] ಫಾಯಿದೆ [illegible]

—

The National Fund.—ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible]

—

The Indian Civil Service.—[illegible] ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ [illegible]

ಯೋಪಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೇವಲ ಖಂಡಿತವಾದ ನಿಬಂಧನೆ ಯು ಬಲವಾಯಿಸಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಡೆಯಿಲೀನ್ಯೂಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

The Hon'ble Krismadas Pal.—ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಯರವರ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನ ಸಭಾಸದ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಪೇಟ್ರಿಯಾಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಿಟರಾಗಿ ಆನರೆಬಲ್ ಕೃಷ್ಣದಾಸ್ ಪಾಲ್ ಎಂಬವರು ಈಗ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕೇವಲ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರುವರೆಂದು ಕೇಳಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ.

A new burden on the Indian revenue.—ಈಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಯೂಬ್ ಖಾನನು ಮತ್ತು ಆತನ ಪರಿವಾರವು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಸಿಕ ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಅವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

The Bank of Bengal.—ಬಂಗಾಳದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಅರ್ಧ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ೧೭,೫೨,೩೦೧ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ಈ ರೀತಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪಾಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದದ್ದು	...	೧೦,೦೦,೦೦೦
ರಿಜರ್ವ್ ಫಂಡಿಗೆ	...	೧,೫೦,೦೦೦
ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ	...	೭೫,೦೦೦
ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಲೆಕ್ಕಗಳಿಗೆ	...	೩೫,೦೦೦
ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ	...	೮,೫೦೫
ಮುಂದಿನ ಅರ್ಧವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ	...	೫,೮೧,೭೯೬
		೧೭,೫೨,೩೦೧

The Bank of Bombay.—ಕಳೆದ ಅರ್ಧ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಅರ್ಧವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೫,೬೬,೩೯೯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಂತೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ:—

ಪಾಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದದ್ದು	೭,೦೦,೦೦೦
ರಿಜರ್ವ್ ಫಂಡಿಗೆ	೭೫,೦೦೦
ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ	೧೦,೦೦೦
ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ	೨,೫೦೦
ಶೇರುದಾರರಿಗೆ	೨೦,೦೦೦
ಮುಂದಿನ ಅರ್ಧವರ್ಷದ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ	೭೫೮,೩೯೯
	೧೫,೬೬,೩೯೯

Female education.—ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾರಸೀ ಜನರು ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಅನುಸರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದಂತೆ ಇರುವರು. ಪುಣೆ ಪಟ್ಟಣದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಸರ್ ಜಮಸೆಟ್‌ಜಿ ಜಿಜಿಭಾಯಿಯವರು ಧರ್ಮಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾಗಿ ಬೇರೆ ಹಣ ಕೂಡಿಸಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಂದ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಕೇವಲ ಅಪೇಕ್ಷಿತರಾದ ಪಾರಸೀ ಪೆಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಪಾರಸೀಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ದೇಶಭಾಷಾ ಪಾಠಶಾಲೆಯೊಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದು. ಇವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ಮುಂಬಯಿ ನಗರದ ಮೋಡಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ರವರು ಸಲಹೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವ ಪಾರಸೀ ಪೆಣ್ಣುಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಉಪಕಾರವಾಗುವಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಗೂ ಅಡಿಗಲ್ಲು ಹಾಕಿದ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳನಾಡಿನ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂತರದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

The Raja of Vencatagiri.—ವೆಂಕಟಗಿರಿ ರಾಜರವರು ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಇದ್ದು ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಊಟಿಗೆ ಹೋಗುವರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸನ್ಮಾನ ಆಗಿದೆ.

Adoption.—ಕಡಪ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸೋಂಪಾಳ್ಯದ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ದತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

Suspension.—ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರ್ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವು ಆರೋಪಣೆಗಳ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವರಿಗೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಡ್ ಸರಿಸ್ತೆದಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮೊದಲು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗುವದೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇವರ ವ್ಯವಹಾರದ ಮುಂದಿನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಬೇಕು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಅಮಲ್ದಾರರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಆರೋಪಣೆಗಳಿರುವದರಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನೇಮಿಸಿದ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ.

The Place of Refuge.—ಕಡಪ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ಧವಟದ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮದರಾಸ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್‌ಚೀಫ್‌ರವರು ಆಗಾಗ ಬಂದು ಇರುವದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಆಶ್ರಯ ಸ್ಥಳವು ಮುಂದೆ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಸರಕಾರದವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

Appointments in the Educational Department.—ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ತರರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಕ್ಲಾಸಿನ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರಾಗಿ ಮೊದಲು ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರೆಯುವದು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸನ್ಮಾನವು ಆಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂತೋಷಿಸಿದ ಉಳಿದವರ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಕೇವಲ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ.

The Commander-in-Chief's arrival.—ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಮದರಾಸ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್‌ಚೀಫ್‌ರವರಾದ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಮೇಜರ್ ಜನರಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್‌ನೆಸ್ ಮೊದಲಾದ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸರುಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಗೌರವ ರಕ್ಷಕರಾದ ಸೈನ್ಯದವರು ಸಲಾಮ್ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್‌ಚೀಫ್‌ರವರು ರೈಲ್ ಗಾಡಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಆಫೀಸರುಗಳೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮಾತಾಡಿ, ಅವರ ಬಂಗಲೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್‌ರವರು ಈ ದೇಶದ ಸೈನ್ಯದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮ ವಹಿಸುವರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ.

Good news to the passed candidates.—ಇಲ್ಲಿನ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕನ್ನಡ ಅರವ ಈ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದವರಿಗೆ ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇವರು ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದೊಂದು ಶುಭವಾರ್ತೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವವರು ಇದರಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳು ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವವು.

The Bangalore Races—1884.—ಈ ವರುಷ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕುದುರೆ ಪಂದ್ಯದ ಸಭೆಯು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳು ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವದು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಮದ್ರಾಸು, ಮುಂಬಯಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕುದುರೆಗಳು ಬರುವವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದು, ಮೈಸೂರು, ಬ್ಯಾಂಗಲೋರ್, ಮದ್ರಾಸು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಬಂದ ಕುದುರೆಗಳು ಓಡುವವು. ಈ ಸಭೆಯ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಸೇರುವರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ವರ್ಷ ಕುದುರೆಗಳ ಪಂದ್ಯದ ಬಹುಮಾನಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಬರುವರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳು ನಡೆಯುವದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕುದುರೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು. ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದಿಲ್ಲ.

Arrival of H. H. the Maharaja.—ಘನತೆವೆತ್ತ ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ತಾರೀಖು ಸಾಯಂಕಾಲ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು ದಿವಾನರು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಧಾನರೆಲ್ಲರೂ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಂದುಗಡೆ ಆನರ್ ಗಾರ್ಡ್ ಸೈನ್ಯವು ಸಲಾಮ್ ಮಾಡಿತು. ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿ. ಲೈಯಾಲ್ ಅವರು, ಮೇಜರ್ ಜನರಲ್ ಹೋಲ್ಡರ್‌ನೆಸ್ ಅವರು ಮೊದಲಾದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಸರದಾರರೂ, ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಜರವರು ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅವರನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. ಪರಸ್ಪರ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ನಂತರ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅರಮನೆಗೆ ಹೊರಟರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ನೆರೆದಿದ್ದರು.

Appreciation of services.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಬೋಧಕರಾದ ಮಿ. ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯಯ್ಯನವರು ಯೂರೋಪ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಈ ವರ್ಗದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಬಿಡುವದು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಆ ಅಡ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲರು ಸೇರಿ ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತ ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಿ. ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯಯ್ಯನವರು ಆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವೆಯು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುರುಶಿಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತೋರಿಸಿದ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೀತಿಯು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಈ ಸಂತೋಷವು ಸಹಜವಾದದ್ದು. ಮಿ. ವೆಂಕಟಾದ್ರಿಯಯ್ಯನವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈಗ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದ ಎಂ. ಎ. ಪಾಸಾದ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸುವರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ.

NEWS LETTERS.

THE BIRTHDAY FESTIVITIES

(FROM OUR MOFUSSIL CORRESPONDENTS.)

ಮೈಸೂರು, ಜುಲೈ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು—ಶ್ರೀ ಮಹಾರಾಜರವರ ವರ್ಧಂತ್ಯುತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ರೆಸಿಡೆಂಟರವರ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಅಮಲ್ದಾರರು ಇದರ

ನೋಡುತಲಿದ್ದ ಮಿ|| ಡಿಸೌಜಾ ಸಾಹೇಬರವರು ಸರ್ವ ಜನಸಮೂಹವನ್ನೆರಡು ಪ್ರತಿದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೇವತಾರ್ಚನ ದೀಪೋತ್ಸವಾದಿ ಕೈಂಕರ್ಯವುಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀಚೆಲುವನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜನರಿಗೂ ಮಂಗಳಾರತಿ ಪ್ರಸಾದ ಪಾನಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ತಾಂಬೂಲಾದಿಗಳಂ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಆದೇಶಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಉಂಟಾದ ಆನಂದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅಮಲ್ದಾರರವರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದೆನು. ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು.

ವಿಧೇಯ,

ಕೊನಪ್ಪ, ಸ್ಪೈಡರ್.

ಮತ್ತೇಭವೃತ್ತಂ||

[illegible verses]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸಂಗ್ರಹವು.

CHINA DISCLAIMING INTENTIONS OF HOSTILITY TOWARDS FRANCE.

[illegible]

RUSSIAN EXPEDITION IN CENTRAL ASIA.

[illegible]

AN ATTACK ON DEBBAH REPULSED.

[illegible]

THE CHINESE INDEMNITY FOR THE LANGSON AFFAIR.

[illegible]

CHOLERA IN FRANCE.

[illegible]

MEETING OF THE LIBERAL PARTY.

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು.

Judicial.—[illegible]

Tax on bicycles and tricycles.—[illegible]

The Kolhapore Defamation Case.—[illegible]

The Salem riots case.—[illegible]

The Holkar's eldest son.—[illegible]

[illegible]

The Carmichael Casket.—[illegible]

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, JULY 21, 1884 [No. 29.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು.—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೨೯.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ವಿವರ

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಮುಂಗಡ ವರುಷಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಷರಾ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. [illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

ಹಿಂದಿನ ಸಲದ ಪಂಕ್ತಿಗೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಮರದ ಸಲದ ಪಂಕ್ತಿಗೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರಡಿ ಕಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚಂದಾದಾರರು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ, ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ [illegible] ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ [illegible] ಅಂಚೆ ಮನಿಆರ್ಡರ್ [illegible]

೨. ನೋಟುಗಳು [illegible] ಅರ್ಧ ನೋಟುಗಳನ್ನು [illegible]

೩. ರೇವಿನ್ಯು [illegible] ರೂ|| ೧ಕ್ಕೆ [illegible]

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕೆ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ.	...	೦—೧೨—೦
ಛಪ್ಪನ್ನ (ಷಟ್ಪಂಚಾಶತ್)	...	೦—೩—೦
ಜಾತಕ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಚಿಂತಾಮಣಿ.	...	೦—೫—೦
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	... ...	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	..	೦—೭—೦
ಕಾಲಪ್ರಶ್ನೆ.	... ...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕುಸುಮಾವಲಾಸ.	...	೦—೭—೦
ಶಶಿರೇಖಾಪರಿಣಯ.	...	೦—೪—೦
ಸುಭದ್ರಾ ಕಲ್ಯಾಣ	..	೦—೩—೬
ಸುಧಾಪಾಥೀರಂತ್ರೆ.	... ...	೦—೨—೬
ಬಬ್ರುವಾಹನನ ಕಾಳಗ.	...	೦—೪—೦
ಅಭಿಮನ್ಯು ಕಾಳಗ.	...	೦—೨—೬
ಕುಕ್ಷಗಾನ ನಳಚರಿತ್ರೆ	...	೦—೬—೦
ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ವಿಜಯ	...	೦—೨—೬
ಸಂಭಾಶಿವನ ಬಾಲಲೀಲೆ	...	೦—೭—೦
ಗಾವಿಲ್ಯ ಮದನ.	...	೦—೩—೦
ಐಗಾಡಿ.	.. ..	೦—೨—೦
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಾಟಕ.	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿದ ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಲಾ		೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು,	... ...	೨—೦—೦
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ.	...	೦—೧೨—೦
ಕುಕಸಪ್ತತಿ	...	೩—೪—೬
ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ	...	೩—೪—೬
ಅರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ ಎಂಬ ಕಥೆ ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ		೧—೮—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಶಿವಪ್ರಸ್ತುತಿ	.. ...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ	.	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೨—೬
ಕೃಷ್ಣ ನಾಟಾಷ್ಟಕ.	..	೦—೨—೬
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ	.	೦—೦—೬
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕರ್ಣಾಮೃತ.	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ.	...	—೧—೦

[illegible]

ಷರಾ.—[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

☞ Price including Postage, Rs 5 6 0

ಈ ಗ್ರಂಥಾಂಕಿತ ಪತ್ರಗಳು [illegible]

ಗ್ರಂಥಮೊದಲಾದದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ [illegible]

ಇದರ ಕ್ರಯ	... ...	ರೂ|| ೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇ ಹಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ ವಿ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಅಸ್ತ್ರಿಕೊಹ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ [illegible]

NOTICE

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು "ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು"

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗ್ರಹಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ನಾಟ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾ ಕ್ರಯ	೧ಬಣಕೆ	ಅಂಚೇ ಹಾಸಲ್ ೧ಅಣೆ
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೊ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧೨	ಡಿಟ್ಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾರ್ ಶಿಂಗಯ್ಯರ್ ಅಂಡ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಏರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ|| ಕೋರ್ಟು

ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನ್ಸಫ್ ಯಂ. ರಾಮಸ್ವಾಮೈಯ್ಯರವರಿಂದ,

ಹೊಸದಾಗಿ ಛಾಪಾಗಿ ಮಾರುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಹಾಸಲ್ ಸಹಿತ... ೨—೮—೦

ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೨ನೇ ನಂಬರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿ. ವಿ. ರಾಮಶೇಷಯ್ಯನವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಸಹಿತ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಪೋಸ್ಟ್ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಕಳುಹಿಸುವವರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದಾಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JULY 21, 1884

THE AGRICULTURAL STUDENTS AND THE MYSORE GOVERNMENT.

ಈಗ್ಗೆ ಮೂರು ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳಂ ಪಡೆದು ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು [illegible] ಶಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು [illegible] ದೃಢತರವಾದ [illegible] ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕರಾದ [illegible] ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಪಾಲಕರಾದ ದಿವಾನರವರು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು, ಮುಂದೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪುರಸ್ಕರಿಸುವರೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದರು. ಬಳಿಕ ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿವಾನರಾದ ಮಿ|| ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರವರೇ ಸದರೀಯವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಅವರು ಕಸ್ತು ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿಕೊಂಡ ನಡೆಸುವ [illegible] ಇವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕಾಲವು ಕಳೆದಮೇಲೆ [illegible] ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿ ಈಪೂರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈಬಗ್ಗೆ ಸದರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದಿವಾನರವರ ಭೇಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಸದರೀಯವರ [illegible] ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಅರಿತೆವು. ದಿವಾನರವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುವಂತೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೃಷಿಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ಈ ಬಾಲಕರ ಜ್ಞಾನಾನುಭವಗಳು [illegible] ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿದರಲಾರದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾರಿಕೆಲಸ ಕೊಡುವಂತೆಯೂ ಅವರ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಅನ್ಯದೇಶಗಳಿಂದ ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ [illegible] ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪರಂತು ಅವರು ಯಾರಿಂದ [illegible] ಅಂತವರ ಅನುಮತಿಯಂ ಪಡೆಯದೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರಂ ನಾವು ಕೃತಘ್ನರೆಂದು ಕರೆಯದಿರಲಾರೆವು. ಅವರು ಅಂತಾ ಅತೀವ [illegible] ದಿವಾನರ ಹುಕುಂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆಂದ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದ ಶೇರ್ಗಡೆಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಗೆ ನಡೆಸಿದರೋ ಅದರಂತೆ ಈಗ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ, ಅವರ ಗೌರವಾನುಗುಣವಾಗಿ ನಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆವು. ದೇಶದ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೃಷಿಯೇ ಮುಖ್ಯಾಧಾರವಾದದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನವೂ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಾದದ್ದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುವದು, ಜನಗಳಿಗೆ ಕಸಬ್ ವಾರೀವಿದ್ಯೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದ ಆಧಿಕ ಪ್ರಯೋಜನವು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಉಂಟಾಗಿ

ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಬಂದಿಲ್ಲಾಗಲಿ ವುಂಟಾಗಲರಿಯದು. ಬಿ. ಎ. ಎಫ್. ಎ. ಮುಂತಾದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವುಂಟುಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವುಂಟಾಗಿರುವಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹವು ಕಸಬ್‌ದಾರೀ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬರುತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಸಬ್‌ದಾರೀ ಮೂಲಕವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪಡೆದು, ಅದನ್ನು ದೇಶಹಿತಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವರು ವುಪಯೋಗಿಸುತ, ಸಮ್ಯಕ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಾಗ್ಯೆ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೂ, ಅವರ ದಿವಾನರವರಿಗೂ, ವುಂಟಾಗುವಷ್ಟು ಸಂತೋಷವು ಮ್ಯೆಸೂರುದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಮದರಾಸ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ ಹಾಲ್ ಹೊಸ ವಿಕಾಲದಲ್ಲಿಸೇರಿ ಡಿಗ್ರೀಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ವುಂಟಾಗಲಾರದು. ಇತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯವರಿಂದುಂಟಾಗುವಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವು ಎರಡನೆಯವರಿಂದ ಲಭಿಸಲಾರದಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಂತವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವೆವು.

———:0:———

HULBANNI SALES.

ಹುಲ್ಲುಬನ್ನೀರ ರಾಜನ್ನು ಸದ್ಯಃ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲ್‌ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದಸ್ತೈತಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅಬಸ್ಯೆ ಅವರಿಂದ ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮೊಬಲಗು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ್ ಕಂದಾಯದಂತೆ ವಸೂಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ ದಿವಾನರವರು ಇದರಡಿ ಕಂಡ ಪ್ರೋಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ:—

ವಿಮಹಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಯಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ್ ಜಮೀನ್‌ಗಳೊಳಗಣ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲ್ ಹರಾಜ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಇದರಡಿ ಕಂಡ ನಿಬಂಧನೆಗಳು, ಅಜಮಾಯಿಷೀ ರೀತ್ಯಾ ಮಂಜೂರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಬಗ್ಯೆ ಫಾಯಿಷ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತವೆ:—

೧—ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಅಜಮಾಯಿಷೀ ರೀತ್ಯ ಹುಲ್ಲುಬನ್ನೀ ಹರಾಜ್‌ಗಳು ಹಾಕಲ್ಪಡಕೂಡದು.

೨—೧೮೮೪—೮೫ನೆ ಮತ್ತು ೮೫—೮೬ನೇ ಫಸಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದೊಳಗಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಲ್ಲುಬನ್ನಿ ರೂಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಕರಾರ್ ರಾ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಟಲಕ ಮೇಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗ್ಯೆ, ಆ ಗ್ರಾಮದೊಳು ವಿಮಹಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರ್ ಜಮೀನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪಾಲ್ ಮಜಕೂರಿಗೆ ಸದರೀ ಗ್ರಾಮನಿವಾಸಿಗಳಿಗೇ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

೩—ಈ ಷರತ್‌ಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗನ್ನು, ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಮಹಳೀದಾರರಾ ಗ್ರಾಮದ ಇತರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ತಮ್ಮೊಳಗಾವೇ ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ಅಂತಾ ವಿಭಾಗಪತ್ರಿಕಾರ ಪ್ರತಿವನು ವ್ಯಯಮಾ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರ್ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೆಲ್ಲರೂ ಸದರೀ ಪಟ್ಟಿಗೆ ರುಜುಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಪಟೇಲ್ ಶಾನಭೋಗರುಸಹ ರುಜುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರತಿಮನುಷ್ಯನೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸ್ವಂತ ಕರಾರಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

೪—ಅಮಲ್‌ದಾರರು ಅಂತಾ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗುಗಳು ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೋ ಯೆಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರನ್ನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಹ ಬದಸ್ತೂರ್ ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಾ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಯೇರ್ಪಾಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮ್ಮತಿಯಾದದ್ದೆಂದು ಅಮಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸದರೀಯಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಟ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವದಸ್ತೂರ್ ಬರೆದು ದಾಖಲೆಯಬಗ್ಯೆ ಶಾನುಭೋಗನ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅದರಮೇಲೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಸದರೀ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅವನಿಂದ ವಸೂಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ, ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ಖಾತೆಗೆ ದಾಖಲ್ಮಾಡಿ ಅದು ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯದಂತೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

೫—ಯಾವ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಸದರೀ ಗ್ರಾಮದೊಳು ವಿಮಹಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರ್ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು, ಮೊದಲನೇ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಗಳು ಗೊತ್ತುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ, ಈ ಮೊಬಲಗಿನ ವಿಭಾಗವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಸಮ್ಮತಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಅಥವಾ ಅಮಲ್‌ದಾರರ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಾ ಮೊಬಲಗಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲಿ ಅದರ ವಿಂಗಡವನ್ನು ಕುರಿತಾಗಲಿ ತಕರಾರು ವುಂಟಾದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲುದಾರಿಯು ಅಷ್ಟರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೀತಿಯಂತೆ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

೬—ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಷರತ್‌ಗಳಪ್ರಕಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾದಂತಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಮಹಳಿಯಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ್ ಜಮೀನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಗ್ರಾಮದ ಜನಗಳು ಮೇಯಿಸುವ ಸಂಬಂಧ [illegible] ನಿಬಂಧನೆಗಳೂ ವುಂಟುಮಾಡಲ್ಪಡಕೂಡದು.

೭ ಪ್ರತಿಗ್ರಾಮದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಮಲ್‌ದಾರರು, ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ತೋರಿಬಂದಾಗ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಅನುಕೂಲವಾದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅಂತಾ ಪ್ರತಿಗುಂಪಿನ ಮೇಯುವ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಗುಂಪುಮಾಡುವಣವು ಈಗ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೇಯಿಸುವ ಯೇರ್ಪಾಡಿಗೂ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಸಮ್ಮತಿಯುಂ ಹೊಂದಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕವಿಷಯ ವ್ಯಾಸ.

———:0:———

A royal contribution.—ಇಂದೂರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯುವರಾಜರವರಾದ ಶಿವಾಜಿರಾವ್ ಹೊಳ್ಕರ್ ರವರು ಸ್ಯೆಪರ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಷಿಪ್ ಫಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

A tramway.—ಸ್ಯೆಕರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮರವರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಪ್ರಕಾರ ನಾಳಿಯೊಂಬದರಿಂದ ಔರಂಗಬಾದ್ ವರೆವಿಗೆ ಟ್ರಾಂವೆ, ಅಂದರೆ ಸಣ್ಣದಾದ ರೆಯಿಲ್ ಮಾರ್ಗವಂ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ವುಂಟಾಗಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತದೆ.

Obituary.—ಕಾಬೂಲ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಮೀರರಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಿಮಾನ್ ಖಾನರ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಖಾಜಿ ಸಾದರ್ ಖಾನ್‌ರವರು ಈಚೆಗೆ ಮೃತಪಟ್ಟಂತೆಯೂ ಅವರ ಕಳೇಬರವು ದಫನ್‌ಬಗ್ಯೆ ಕಂದಾಹಾರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂತಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನ್ಯೂಸ್‌ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತದೆ.

The Burman Prince at Pondicherry.—ಬರ್ಮಾದೇಶದಿಂದ ಪುದುಚ್ಚೇರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಗೌರವಾನುಸಾರವಾದ ವಸತಿಯಂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುದುಚ್ಚೇರಿ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳು ಮಾಡುವರೆಂದು ಬರೆಯುತದೆ.

Public health in Nagapatam.—ನಾಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿರುವಂತೆ ಗಿರಿ ಬರುತಿದೆ. ಕಾಂಟೇಜಿಯಸ್ ರೋಗ ಕೆಲವುಗಳಿಂದ ಆಲಿಹಾತಿಸುವದರಿಂದ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿನ ಜಲಾಧಾರಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಮಾಡುತಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ.

The weather in South Travancore.—ತಿರುವಾಂಕೂರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಲಾಧಾರಗಳು ಬತ್ತಿಹೋಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅಗಸ್ತೀಶ್ವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯೊಡೆದು ಒಂದು ಮೊತ್ತು ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಸದರೀ ಜಲಾಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು [illegible]. ಇದು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಿರುವಾಂಕೂರ್ ಪ್ರ್ಯಾಂಕ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಸೂಚಿಸುತದೆ.

A lucky contractor.—[illegible] ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುತಲಿರುವ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ರಾಯಿ ಮಲ್ಲಾಗುಂಡಯ್ಯನವರು ಪಟ್ಟರ್ ಟಿಕೆಟ್ ಯೆಂಬಸ್ಥಳದ ರೆಯಿಲ್ ಮಾರ್ಗದ [illegible] ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಹುಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತದೆ.

A curious incident.—ಒಂದಾನೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯು ಕಂದಹಾರ್ ಬಾತಿಮೀದಾರನು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ—ದೌರ್ಭಾಗ್ಯನಾದ ಕಂದಹಾರಿನವನೊಬ್ಬನು ಅಯೂಬ್ ಖಾನನ ತೋಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಮೀರ್ ಸಾಹೇಬರ [illegible] ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಸರ್ದಾರ್ ಕೊರ್ಟ್ಮಾರ್ಷಲ್ ಮುಂದೆ [illegible], ಅವನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟರು, ಎಂಬದು ಅಯೂಬ್ ಖಾನನಮೇಲೆ ಅಮೀರರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತದೆ.

The Hon. J. R. Kindersley.—ಮದರಾಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಆನರೆಬಲ್ ಜೆ. ಆರ್. ಕಿಂಡರ್ಸ್ಲೀಯವರು ರಜಾಪಡೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಸದರೀ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ೧೮೭೮ನೇ ಜುಲೈ ೭ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳಾಗಲೂ ಮದರಾಸ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್‌ನವರಾಗಲೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಅದನ್ನು [illegible] ಗವರ್ನರವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕೋಡ್ ೧೨ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸದರೀಯವರಿಗೆ ಸೇರಿದ [illegible] ದಲು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾದರೀ ಅನುಬಂತೆ ಸಾಲೀಯಾನಾ ೧,೨೨೦ ಪೌಂಡ್‌ಗಳ ಪೆನ್ಶನ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

Public servants and public bodies.—ಮುಂಬೈ ಇಂದುಪ್ರಕಾಶ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ—ಸರ್ಕಾರ್ ನೌಕರರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವದಾಗಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಯೇರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಘಗಳ ಮೆಂಬರಾಗುವದಾಗಲಿ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಯಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿ ಸೂಚಿಸುತದೆಯೋ? ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ್ಞೀಯವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಮೆಂಬರುಗಳಾದ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನಾನಾವಿಧದಿಂದಲೂ ಸಂಬಂಧ ವುಂಟಾಗಿರಬಾರದೆಂದು ಇಂಡ್ಯಾ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ [illegible] ನೌಕರರಿಗೆ [illegible] ಆಗಲಿ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಉಮೇದ್ವಾರರ ವಯೋಮಿತಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು [illegible] ನಡೆಯುತಲಿರುವ ಗದ್ದಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ್ಯೂ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಯೆಂಬ ಸಂಘದವರಿಂದ ಯೇರ್ಪಾಡಾಗಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫಂಡಿಗೆ ಚಂದಾಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥವರು ತಮ್ಮ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಅಥವಾ ಅವರು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ರೀತಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವರು, ಯೆಂದು ಹೆದರಿಸಿ ಯಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತದೆ. ಕಳೆದಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ [illegible] ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಯೆಂಬ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೇರಿ, ಇಲ್ಬರ್ಟ್ ಬಿಲ್ ಯೆಂಬ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಬೀಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿಕೊಂಡವರಸಹ [illegible] ಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುವದು, ಎಂಬದು.

Accommodation for public officers.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ವಸತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವದು ಸದರೀ ಆಫೀಸರರಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವದು. [illegible] ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳು [illegible] ಸದರೀ [illegible] ಬಾಡಿಗೆ [illegible], ಮತ್ತು [illegible] ಅವರ ಬಾಡಿಗೆಯು [illegible] ಮೀರಕೂಡದೆಂದು ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರು [illegible], ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ, ಸಬ್ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ೧೦೦, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಲೆಕ್ಟರಿಗೆ ೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

A groundless charge.—ಇಂದೂರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೊಳ್ಕರ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಪುತ್ರರಾದ ಯುವರಾಜರವರಮೇಲೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ದೋಷಾರೋಪಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ ಇಂದುಪ್ರಕಾಶ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ

ನೇಟಿವ್ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖಕರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು [illegible], ಅವರು ವಿವೇಕಶೂನ್ಯರಾದ ಅರಸರುಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತಲೂ ಇರುವರೆಂದು ಯೋಚಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಸದರೀ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯಬರುವ

ಅಂಶಗಳನ್ನು ಯಥಾರ್ಥವಾದವು ಎಂಬಿ ಬರೆಯು ತ್ತಾರೆ ಹ ಮೋರಿಸಿದೆ, ಕಟ್ಟುವನಿ ನೇಟಿವ್ ಸಂ ಸ್ಥಾನಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವ ರು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದು ಕೇವಲ ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಆ ಕ್ಷೇಪಿಸುವದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಸದರೀ ಪತ್ರಿ ಕಾ ಲೇಖಕರು ಭಾವಿಸಿ ದಾಗೆಸುವದು [illegible] ಯೊ ತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಾದ್ದೇನೂ ಯಿಲ್ಲವು ಒಂದುಹಿಸುವದ ಯಾಥಾರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಕ್ಕರೆಯಿಲ್ಲದಜನಗಳಿಂದ ನೇ ಟಿವ್ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಮೇಲೆ ಇಂತಾ ಅಪ ದೂರು ಆರೋಪಣೆ ಕರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಸಂವ ತ್ಸರ ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೆಯ ರ್ ಮುಂಬ ಅನೇಕರನ್ನು ರಾಗತಮ್ಯವಿಲ್ಲ ಬಟ್ಟ ಕೆ ಕೊಡುವದಾರಿಂದ ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವು ಟಾದ ಸಂಕಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೇಟಿವ್ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಏಕವಾಕ್ಯತೆಯಿಂದ [illegible] ವರ ಪತ್ರ ಮನಾ ದರೆ ಇದು ದಲ್ಲಿ [illegible] ಬಂ ದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಹೇ ಳಿದವು ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಾ ನದ ಬರೆಯುತ್ತಾರೂ, ನೇಟಿವ್ ಅರಸ ನು ದುಷ್ಟ ರಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲವಾದರು ಅವರನ್ನು ನಿ ರ್ಮಲಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೇಟಿವ್ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವುಟಾಗುವ ದಾದರೆ, ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನಾಬ್ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವೃ ಪಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿಸಿ ಯು [illegible] ಅದಕ್ಕೆ ಬೀಗ ಯಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಕೇಳಿಯ ವು ಟಿವ್ ತಾಗಿಸಿ ವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚ [illegible] ವಿಪ್ರೀ ಸಂದರ್ಭದ ಲ್ಲಿ [illegible] ದರ್ ಯವರಿಗೆ ದುಷ್ಟ ಕ್ರಮದ ವಿಷಯ [illegible] ಧಕ್ಕೆ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿ ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ಫಲ ತೆ ಯನ್ನಾ ನಡೆದ ಯನ್ನಾ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿವೆ, ಎಂದು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಬರಿನೀಶ [illegible] ಯು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

Confirmed —ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಸೇರಿದ ಬಗಲೂರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಅಮಲ್ ದಾರ್ ಮ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರವರು, ಸದರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾ ಯಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

Privilege leave —ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ಮ॥ ಮಲ್ಲಯ್ಯವರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಲೀವ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ ಕಾಶೀಪ್ ಲಗಾಯಿತು ಒಂದುತಿಂಗಳು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

Privilege leave cancelled.—ಶ್ರೀವರಾ ಸಪುರದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಅಮಲ್ ದಾರ್ ಮ॥ [illegible] ಮದ್ ಖಾನವರಿಗೆ, ಗಲಾದ ನೇ ಇದೇ ಮೇ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಲಗಾಯ್ತು ದಿವಾನ್ ಹುಕುಂ ಮೂಲಕ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಅವ ರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಮೇಲೆ ರದ್ದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

Remuneration to menial servants ರಿವೆನ್ಯುಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಡುಲ್ಪಟ್ಟ ಆಫೀಸು ಕೆಲ ಸದ ಬಟ್ಟೆ ಸಾಗದೆ ಇರುತ್ತಾ ಬಣ್ಣ ಮುಂತಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಬೊತೆಯವರಿಗೆ ಈ ಮೊ ಬಲಗ್ಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ವಿವಾನರವರು ಹಾರೀಕು ಅವರ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದುವರಿಗೆ ರಿವೆನ್ಯೂ ಹುಕುಂ ಬರಲೆ ಅಸಾನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದಾ ಗಿರುತ್ತದೆ.

H. H. the Maharaja.—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾ ರಾಜರವರು ಬರುವ ಆಗಸ್ಟ್ ಗುರ್ರೇತಾರೀಖಿನ ಲ್ಲಿ ತುಮುಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಸ್ಥರಗಾಡಿ ಬಿರುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವು ಮಾಡಿಸಿ ಅದೇ ತಿಂಗಳ ಮೂರುನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖುಗಳ ಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದಿವಾನರು ಪರಿಜನರೊಡನೆ ರಾಜಧಾ ನಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸುದಯಮಾಡುವರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

A distinguished visitor —ಸ್ಟೀಫನ್ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಹಾ ಬರ್ ಸಕ್ ಹಾಲ್ [illegible] ಬರುವರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. [illegible] ಬಂದಿರುವದು [illegible] ಸದರೀ [illegible] ಬಗುವ [illegible] ಅವರನ್ನು ಉಪಚರಿಸ [illegible] ಪುರಸ್ಕರಿ ಸಬೇಕೆಂದು [illegible] ಆಲೋಚಿಸಿ [illegible] ಇಲ್ಲಿನ [illegible] ರೆಸಿಡೆಂಟ್ [illegible] ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ [illegible] ಮೀಟಿಂಗ್ [illegible] ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

License fees on the works —ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಬಾಣಬಿರುಸುಗಳು [illegible] ತಯಾರಿಸುವ ಜನರು ಪ ಡೆಯುವ ಲೈಸೆನ್ಸಿಗಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಹಣವು ಪ [illegible] ವಸೂಲುಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಲೂ, ಇದೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದೆಯಿರುವದರಿಂದಲೂ, [illegible] ಹಣವು ವಸೂಲಾಗುವದು [illegible] ಲೈಸೆನ್ಸಿ [illegible] ಲೂ, ಇದು ಮೊದಲು ಮುಂದೆ, [illegible] ರಿಂದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ವಸೂಲ್ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ದಿವಾನರವರು [illegible] ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

The Hitabodhini —ಮೈಸೂರು [illegible] ದೇಶ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ [illegible] ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಹಿತಬೋಧಿನೀ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯು [illegible] ನೇ ನಂಬರ್ [illegible] ತಲುಪಿದೆ. [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಯು ಯೋಗ್ಯ [illegible] ನೋಡ ಲಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ [illegible] ಯುಕ್ತವಾಗಿರುವ [illegible] ಇರುವುದಲ್ಲದೆ [illegible] ಅಭಿವೃದ್ಧಿ [illegible] ದ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು [illegible] ಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

The Maharaja's Council.—ವಾಹಾದೇ ಮೊಹರುಂ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಗುರುವಾರದಿವಸ ಮರಮತ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಮು ಖ್ಯವಿಷಯಗಳನ್ನು [illegible] ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಭುಗಳ [illegible] ರಾಜರವರ ಕೌನ್ಸಿಲ ನ್ನಿನವರು ಸಭೆಸೇರಿದ್ದರು. ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರವ ರು ಅಗ್ರಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ರಾಯಬಹದೂ ರ್ ಮ॥ ಕೃಷ್ಣರಾಯರವರೂ ಮ॥ ತುಂಬುಚೆಟ್ಟಿ ರವರೂ, ರಾಯಬಹದೂರ್ ಸಭಾಪತಿ ಮೊದಲಿ ಯಾರ್ರವರೂ ಬಂದಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ದಿವಾನರ ಮರಮ ತ್ ಇಲಾಖಾ ಸಕ್ರೆಟರಿ ಚೀಫ್ ಯಿಂಜಿನೀರ್ ರವರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವು. ಮೀಟಿಂಗಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಜನ ಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವತನಕ ಅವರಿಗೆ ಅ ದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗಲಾರದು.

The weather.—ಕಳೆದವಾರದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿ ಕ್ಟುಜಾಖ ಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಸೆಂಟುಗಳ ಮಳೆಯಾದಂತೆ ಕಾಣುತದೆ ಯೇಹೊರತು ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಇಂಚ್ ಅಥವಾ ಒಂದುಹದ ಮಳೆಯಾ ಯಿತೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯೇ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲವು. ಸರ್ವ ತ್ರ ಕೆರೆಗಳ ಆಸರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೈರುಗಳುವಿನಾ ಮಿಕ್ಕವೆಲ್ಲವು ಜಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಒಣಗುತ್ತಿರು ವಂತೆ ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿ ನಲ್ಲಾದರೂ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಬುಸ್ಸಿ ಫಸಲ ಪರಾ ವಾಗಲಿಲ್ಲವು ಜ್ವರ, ಸಿಡುಬು, ಗೋವಮಾರಿ ಮೊ ದಲಾದ ರೋಗಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿವ್ಯಾಪಿಸಿ ಇದ್ದ ತೆವೆ. ಪರಂತು ಇದುವರೆವಿಗೆ ಕಾದಿಯುವದೇನಿರಿ ಗೂ ಮೇವಿಗೂ ಅಭಾವವುಂಟಾದಂತೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವು. ದಾರಸೆಗಳಾದರೂ ದಿನೇದಿನೆ ಹೆ ಚ್ಚುತಬರುತವೆ. ಈವರರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗ ಳೊಳು ಮನೆಗಳ ಹತ್ತಲಿನ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿ ಲ್ಲದೆ ಜನಗಳು ಪಡುವ ಶ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳಲಶ ಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ್ಗೆ ಬೆನಿಸಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದವರೂ ಅಕ ವಿಶೇಷ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತಾ ಕಾ ತೃಗಳಾಗಿರುವ ವರ್ತಕರ ಕೋಶ್ಕರವೇ ಈದೇ ರುಪದೊ ಅಥವಾ ಜಗವಂತನು ಬಡಜನರ ಪ್ರಾ ರ್ಥನೆಯಂ ಕ್ಕೆಗೊಂಡು, ವರ್ಷಾಭಾವದಿಂದ ಅ ವರಿಗೆ ವುಂಟಾಗಿರುವ ಭೀತಿಯು ಪರಿಹರಿಸುವ ನೊ ತಿಳಿಯಲಾರದ ಇದೇವೆ.

Mathematical Professor of the Central College.—ಸ್ಥಳದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ನಲ್ಲಿ [illegible] ಪಂಡಿತರಾದ ಮ॥ ವೆಂಕಟ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಬಿ ಎ ಯವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮದ ರಾಸ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಕಾಲೇಜ್ [illegible] ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮ॥ ವೆಂಕಟಸ್ವಾಮಿರಾಯರು ಬಿ.ಎ. [illegible] ಸೇರಿ [illegible] ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಗೆ [illegible] ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಗಿ [illegible] ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಮಾ ಲ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. [illegible] ಅಧಿಕಾರ [illegible] ಯವರಿಂದ [illegible] ಅಸ್ತಮಾರ ಪಲು ಕುಪಕ ಮೊದಲಾಗಿ [illegible] ಪ್ರಮಾಣ ತಿಳಿಯಿತು. ಈಗ [illegible] ಕೆಲಸಕ್ಕೆ [illegible] ದುಬ್ಬಟ್ಟ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ [illegible] ಕವರ್ಮೆಂಟ್ ನ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಭೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾ [illegible] ಕಾಲೇಜು [illegible] ರೂಪಾಯಿ [illegible] ಪ್ರತಿ ಸಂಪ್ರ [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಮೇಲೆ [illegible] ಸೂಚನೆ [illegible] ಕ್ಲಾಸು, ಅಂದಿನ [illegible] ವಿದ್ಯಾ [illegible] ಫಲಿತ [illegible] ಎಂದು [illegible] ಉಪನ್ಯಾಸ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ [illegible] ದ್ರವ್ಯ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible] ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ [illegible] ಸಿದ್ಧಾಂತ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ [illegible] ಬರೆದೆವು.

LAWS OF HEALTH—No. I.

(Communicated.)

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

ಉಪೋದ್ಘಾತವು.

"ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಈ ಜಗದೀಶ್ವರನು ಅನೇಕ [illegible] ಪುಣ್ಯವಂತಾದಿಂದ [illegible] ಟಾಗಿರುವ [illegible] ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ವುಂಟಾಗಲಾರದು. ಇದರ ಪವಿತ್ರ ವೆಂದು [illegible] ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶ ವೇನಂದ ರೆ, [illegible] ಕಾಲದ [illegible] ದಿಂದಲೂ [illegible] ಭಾಗಗಳಾದ ದಂತಾಸ್ಥಿ [illegible] ಗಳಾದ ಶರೀರ [illegible] ಮಾಂಸ [illegible] ದವುಗಳಿಂದಲೂ, [illegible] ಭಾಗಗಳಾದ ವ ಪಾತಕ [illegible] ಗಳಿಂದಲೂ, [illegible] ದಾಯಕ [illegible] ಇವಲ್ಲದೆ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳಾದ [illegible] ವು, [illegible] ಕಾರ್ಯ ಗಳ ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸಗಳು, ಸಂಧಿಬಂಧಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಉತ್ಥಾನ, ಸ್ಥಾನ, ಶಯನ ಆಗುಂ ಚನ ಪ್ರಸಾರಣಗಳು, ಹಸ್ತ [illegible] ಗಳಾದ ಗ್ರಹ ಣ ವಿಸರ್ಜನಗಳು, [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಗಮನಾ ಗಮನ ಧಾವನಾದಿಗಳು, ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂ ದಲೂ, ಅಂತಃಕರಣ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಜ್ಞಾನ, ಇಚ್ಛಾ ಸ, ಪ್ರತಿಭಾ, ಮೇಧಾ, ವಿವೇಕ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಸುಖ ದುಃಖ, ಭಯ, ಲಜ್ಜಾ [illegible] ಗಳಿಂದಲೂ ವಿ ಚಿತ್ರವಾಗಿರುವದಿ. ಇಂತಾ ದೇಹಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಒಬ್ಬೇ ಸಂಬಂಧವುಳ್ಳದ್ದೆಂದರೆ [illegible]. ಅಂತಾ ಒಬ್ಬೇಸಂ ಬಂಧವೆಂದು ಆರೋಗ್ಯ ದೃಢವಾಗುವದಾಗಿ [illegible] ಮಾನವರಿಗೆಷ್ಟಿನಕಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯ ಐಶ್ವರ್ಯ ಆಯುಷ್ಯಗಳೆಂಬ ಏಪರು ಕ್ರಿಯೆಯು ಮೊದಲನೆಯದು ಮಿಕ್ಕ [illegible] ಕೂಡಿ ಕಾಣಿಯಾಪವಾಗಿರುತಿವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಸಂ ತೋಷವು ಬಂದಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಮೂರಂ ಶಗಳೇ ಪ್ರಧಾನಕಾರಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತಾ ಆರೋ ಗ್ಯವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಟದವಾದ ಕಾಗುವದು ರಿಂದ, ಅದೊಂದುಂಟಾದರೆ ತನ್ಮೂಲಕ ಏಪ ಯೋಪಭೋಗ ಶಕ್ತಿಯೂ, ಆ ಮೂಲಕ ಅಭಿ ವೃದ್ಧಿ, ಐಶ್ವರ್ಯವು [illegible] ಸೈವಯುಕ್ತ ವುಂ ಟಾಗುತ್ತವೆ."

"ನಾಸ್ತಿ ರೋಗ ಸಮೋ ರಿಪುಃ, ಆರೋಗ್ಯ [illegible] ಭಾವಂ" ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಿಲ್ಲದಿರುವ ಪರಿತ್ಯಾ. ಇಂತಾದ ರೋಗ್ಯವು ಕ್ಷೆಮಿಸಿ ತೆಂದಲೂ ಹಾವಳಿ ಕಲಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಗ್ಗಿವು. ಇದಕ್ಕೆ ಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಕೇವಲ ಸ್ವಭಾವಕೃಂದಂ ದ [illegible] ಅಧಿಕ ಆರ [illegible] ವ್ಯಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನದಿಂದ [illegible] ದವರಿಗೆ [illegible] ಭೋಗ [illegible] ದಾಗಲಿ. ಎರಡನೆಯದು ಕಾಲದೇಶ ಪದಾ ರ್ಥಗಳ ಗುಣನಾನಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರ ದೊಳು ಪಾತಪಿತ್ತಾದಿರಾದಾಗಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾ ಗ್ಯಾದ ವಿಕಾರಗಳು ವುಂಟಾಗಲು ಅದರಿಂದೇನಿಯಂ ದ ಅನೇಕವಿಧ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದೆಯಾಗಿ, ಅ ವುಗಳ ಸ್ವಭಾವ ನಿದಾನಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಿಳಿದಂತಕ್ಕ ಸಮರ್ಥರಾದ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಕೊ ಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಔಷಧ ಸೇವನಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಪ ಥ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ಆಗಾಗ ವಿದಾ ರಾದಿಗಳಿಂದ ಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಆರೋ ಗ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವಂ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಅದು "ರೋ ಗೋಚಿಕಿತ್ಸಿತಃ" ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಂತೆ, ಮನು ಷ್ಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ [illegible] ಸಾಧಾವಿಧಾ ಗಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾಣಿಯೂ ಮನಸ್ಸು ಕವಲ ವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ರೋಗಗಳಾದವುಯು ಗದು ಅಗತ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸಿತವಾಗಿಯಾ, ಅದಿ ಶ್ರಾಗ್ಯವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಾಗುವದರಿಂದಲೂ, ರೋಗಗಳು ಯಾವಾಗಲು ಅವನನ್ನು ಆವರಿಸ ಬಹುದೆ. ಅವು ಪ್ರಥಮತಃ ಆಹಾರವಿಹಾರಾದಿಗ ಳಿಂದಲೂ ಅಪಥ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಶರೀರದೊಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಕಷ್ಟ

ಲಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಆದೆಗೆ ಆಯುಸ್ಸನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವೇ ಸಕಲಭೋಗ ನಿದಾನವಾಗಿಯೂ ಕಷ್ಟಕಾಲವೇ ಮಹಾನಿಷ್ಟಪ್ರದವಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ, "ಶರೀರಮಾದ್ಯಂ ಖಲು ಧರ್ಮಸಾಧನಂ," ಎಂಬಂತೆ ಸಕಲಕಾರಣವಾದ ಶರೀರಸಂರಕ್ಷಣೆಯೇ ಅವಶ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳುಂಟು ಯಾವಕಾಲದವರೆಗೆ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಕ್ರಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆವೋ ಅವರೆವಿಗೂ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಲಾರದು. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಉದಾಸೀನಮಾಡಿ ಮೀರಿನಡೆಯುವೆವೋ ಆಗ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿ ರೋಗಗಳ ನಾನಾವಿಧ ವ್ಯಾಧಿಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರಥಮತಃ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸುವಣ. ಕುಸಲಾ ಕಷ್ಟದ ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೂ, ಅಥವಾ ತನ್ನ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಸೇವನೆ ಮಾಡುವ ತಿಂದರೂ ಅರೆಗೆ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ ಹೋಗಿ ಕೂಡಲೇ ಅನಾರೋಗ್ಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. (ಸಶೇಷ)

TELEGRAPHIC SUMMARY

ತಂತಿವೃತ್ತಾಂತ ಸಂಗ್ರಹ

THE CHOLERA EPIDEMIC IN FRANCE

ಪ್ಯಾರಿಸ್, ೧೩ನೇ ಜುಲೈ — ದಕ್ಷಿಣ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಿಂದ ಬಂದ ತಂತಿವರ್ತಮಾನದ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರುವ ರೋಗದ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಮಾರ್ಸೇಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೫೭ ಮಂದಿಯೂ ಟೂಲಾನ್ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ೩೭ ಮಂದಿಯೂ ಮೃತಪಟ್ಟರಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ

REPORTED CAPTURE OF ASIS BY OSMAN DIGMA.

ಕೈರೋ, ೧೩ನೇ ಜುಲೈ — ಕೆಂಪುಸಮುದ್ರ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರ ದಲ್ಲಿರುವ ಆಕಿಕ್ ಎಂಬ ಕೋಟೆಯನ್ನು ಉಸ್ಮಾನ್ ದಿಗ್ಮಾ ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ

PRESENT FROM ABYSSINIA TO THE QUEEN

ಅಬಿಸೀನಿಯಾ ದೇಶದ ಅರಸನಾದ ಕಿಂಗ್ ಜಾನ್ ಯವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಮಹಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಆನೆಯೊಡನೆ ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲವು ಉಡುಗೊರೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವಂತೆ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ

PROBABILITY OF WAR BETWEEN FRANCE AND CHINA

ಶಾಂಘೈ, ೧೩ನೇ ಜುಲೈ — ಚೀನಾದೇಶದ ಸಾಗರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಫ್ರೆಂಚ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಫ್ರೆಂಚ್ ದೇಶದವರಿಗೂ ಚೀನಾದೇಶದವರಿಗೂ ಯುದ್ಧವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುವದರಿಂದ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

CATASTROPHE AT PONDICHERRY

ಪಾಂಡಿಚೇರಿ, ೧೫ನೇ ಜುಲೈ — ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಆಕಾಶಬಾಣವೊಂದು ಜನರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅನೇಕರು ಗಾಯಗೊಂಡರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಅಂಗಹೀನವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೂ ಡಾಕ್ಟರರೂ ಕೂಡಲೇ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಪಾಂಡಿಚೇರಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ದುಃಖವು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ

TRIAL OF THE SALEM PERJURY CASES

ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು, ೧೫ನೇ ಜುಲೈ — ೧೮೮೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಲಂನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಂಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿದ ೯ ಮಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು, ಕೊಯಂಬತ್ತೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಾದ ಮಿ. ಪಾರ್ಕರ್ ಯವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಆಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ೯ ಮಂದಿ ಆಪಾದಿತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಮೇಲಿನ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಚಾರ್ಜುಗಳು ಹಿಂತೆಗೆಯಲ್ಪಟ್ಟವು ಮತ್ತೊ ಬ್ಬರ ವಿಚಾರಣೆಯು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ವಿದುಗಡೆಯಾದವನು ಇಷ್ಟಪ್ಪರು ಸೇಲಂನಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೈದಿಯಾದರು ಒಪ್ಪಿಂದ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ವರಂತು ಪೊಲೀಸ್ ವರಿಂದ ಕ್ರಾಸ್ ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಸುಳ್ಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು ಜಡ್ಜಿಯವರು ಆತ ನಾದವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಕೇಸನ್ನು ಅಪೀಲಿನ ಹೊರತಾಗಿಸಿದರು. ಉಳಿದ ಏಳುಮಂದಿ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಆವರ್ತನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ದಸ್ತಾವೇಜಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜಿಯವರೂ ಅಸ್ಸೆಸರುಗಳೂ ಪತ್ರಾಧಿಕಾರಿ ಕೈದಿಯವರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತು ತಿಂದು ಹೋದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿದ್ದು ಕೇವಲ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ಕಟುಕಥೆಯಾಗಿ ಇರುವುದೂ ಅಸ್ಸೆಸರುಗಳೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದು ಇಂತಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಅಂತಃ ಪ್ರಾಂತರದವರುಗಳನ್ನು ನಂಬುವದೇ ಕೇವಲ ಅಪಾಯಕರವಾದದ್ದು, ಮತ್ತು ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಪರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ವಕೀಲರು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಮಸ್ತಜನರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿತ್ತು

MEETING OF THE EMPERORS OF GERMANY AND AUSTRIA

ಬರ್ಲಿನ್, ೧೫ನೇ ಜುಲೈ — ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಸ್ಟೀನ್ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ದೇಶದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾಗಮವಾಗುವದು

A FRENCH APOLOGY TO GERMANY

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಟಾರಿಸ್ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗರು ಜರ್ಮನಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಪೋಟೋವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಜರ್ಮನಿ ದೇಶದವರಿಗೆ ಆದ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಫ್ರೆಂಚ್ ರಾಯಭಾರಿಯವರು ಅಪರಾಧದ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿದರು

GENERAL GORDON SAFE UP TO THE 27TH APRIL

ಕೈರೋ, ೧೫ನೇ ಜುಲೈ — ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಟೀವರ್ಟ್ ಎಂಬವರ ಕಾಗದದಿಂದ ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಯವರು ಕ್ಷೇಮವಾಗಿದ್ದರೆಂದೂ, ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಶತ್ರುಗಳು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದರೂ ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದರೆಂದೂ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೭ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ

THE AFGHANISTAN FRONTIER COMMISSION

ಲಂಡನ್, ೧೬ನೇ ಜುಲೈ — ಸರ್ ಲಮ್ಸ್‌ಡನ್ ಯವರು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಸರಹದ್ದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು

CHOLERA EPIDEMIC IN FRANCE

ಪ್ಯಾರಿಸ್, ೧೬ನೇ ಜುಲೈ — ಮಾರ್ಸೇಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟೂಲಾನ್ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ರೋಗವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೂ ದೇಶದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿರುವದು

THE BREEKS ATKINSON CASE

ಊಟಕಮಂಡ್, ೧೬ನೇ ಜುಲೈ — ಕರ್ನಲ್ ಬ್ರೀಕ್ಸ್ ಯವರು ಅಟ್ಕಿನ್ಸನ್ ಎಂಬವನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಹಾಜರಾಗದೆ ಇರುವದರಿಂದ ಏಕಪಕ್ಷವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ರೂ ೫ ಸಾವಿರ ನಷ್ಟಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಾರದೆ ಇರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನ ಮೇಲೆ ಜರೂರಾಗಿ ವಾರಂಟು ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಬಳಿಕ ಆತನು ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟನು; ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಯವರು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟರು

SUMMARY OF NEWS

ವೃತ್ತಾಂತ ಸಂಗ್ರಹವು

The weather at Surat — ಸೂರತ್ ಪ್ರಾಂತ ದೊಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ಬೆಳೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳ ಧಾರಣೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ

The monsoon — ಅಹಮದಾಬಾದ್, ೧೮ನೇ ಜುಲೈ — ಈತಿಂಗಳ ೧೮ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಮಳೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವದು

The Hon Kristodas Pal — ಕೃಷ್ಣದಾಸ್ ಪಾಲ್ ಯವರ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರಾದ ಕೃಷ್ಣದಾಸ್ ಪಾಲ್ ಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಿತು

The Zemindars and the Tenancy Bill — ಬಂಗಾಳ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಬಿಲ್ ಎಂಬ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯ ಕೇವಲ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯುಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸೇರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಬಂದಿದ್ದರು — ಮುಂಬೈ ಗೆಜೆಟ್

Rainfall in the Punjab — ಪಂಜಾಬ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಆದಮಳೆಯು ಬರುವ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ

The weather at Bombay — ಆಷಾಢಮಾಸದ ಮಳೆ ಮುಂಬೈಯೊಳು ಒಂದುವಾರ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನೇ ಕಾಣದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಮರಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಪಾಚಿ ಕಟ್ಟಿ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗಿದೆ

The Special Test Examination — ಈ ವರ್ಷದ ೧೬ನೇ ಜೂನ್ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ನಡೆದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತವರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರ ಪಟ್ಟಿಯು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಯವರಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರಲ್ಲಿ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು ಹಾಜರಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ — ಹಿಂದೂ

A disgraceful scene at a Parsee wedding — ಪಾರ್ಸಿ ಜನಾಂಗದೊಳು ಒಬ್ಬ ವರನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ವಧುವಿನ ತಂದೆಯು ವರನಿಗೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ತಡಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ವರನು ಮದುವೆಯ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿಯೇ ಜಗಳವಾಡಿ ಮದುವೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನು. ಪಾರ್ಸಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದುರಾಚಾರವು ನಡೆಯುವದು ಕೇವಲ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಾಗಿರುತ್ತದೆ — ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ

M D Degree Examination — ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಎಂ. ಡಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮಹೇಂದ್ರಲಾಲ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಯವರ ತರುವಾಯ ಯಾರೂ ಪಾಸಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಎಂ. ಡಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈತನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವನು; ಇವರ ಹೆಸರು ನೀಲರತನ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವದು — ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್

A case of police oppression — ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತದ ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಯವರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ನವರಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಿಂಸೆಯ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ — ಒಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಯೆಂದು ಸಂಶಯಪಟ್ಟು ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಪೊಲೀಸ್ ಜವಾನರು, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಪ್ಪರು ಹಿಡಿದರು, ಈ ಸಂಗತಿ ಬಯಲಾದರೂ ನೇಟಿವ್ ಕನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದಂತೆ ಆಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅಪರಾಧಿಗಳಾದ ಪೊಲೀಸ್ ನವರು ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಾನಾವಿಧವಾಗಿ ಹೊಡೆದರು ಮೇಲೆ ಅವರ ಬೆರಳುಗಳ ಸಂದುಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹಿಂಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳು ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಕಿರಿಚಿದರು. ಅಂದಿಗೆ, ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕತ್ತಲೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಹಾಕಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಕಟ್ಟಿದರು; ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಉಪ್ಪಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಂಸಿಸಿದರು, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಫಿರ್ಯಾದಿಗಳು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಯವರು ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದರು. ಹೆಡ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ರಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ, ಜವಾನರಿಗೆ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿದರು — ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್.

Claiming her husband's property — ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವರ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾದ ಜಮಶೇಟ್ ಜೀ ಎಂಬವರ ಹೆಂಡತಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ದಾವೆ ಹಾಕಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ಗಂಡನ ಮರಣಾನಂತರ, ಮೃತನ ತಮ್ಮನು ಆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನಗೆ ಕೊಡದಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ತ್ರೀಧನವಾದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳಿಂದ ನಗದಾಗಿ ೧,೫೯,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಡಿಷನಲ್ ಕೊರ್ಟಿನಿಂದ ಜೀವನಾಂಶ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು, ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹಾಕಿದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಆತನ ಸಹೋದರನು ಮುನಿಲಾಲ್ ಎಂಬಾತನ ಮರಣಾನಂತರ ಆತನ ಆಸ್ತಿಗೆ ವಾರಸುದಾರನು ತಾನೆಂದು, ವಾದಿಯು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಜವಾಬ್ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದನು. ವಾದಿಯು ಪ್ರತಿವಾದಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಆದರೆ ಅವು ಸಾಲವು ಎಂದು ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ವಾದಿಸಿದನು. ಕೊರ್ಟು ಜಡ್ಜಿಯವರು ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರು. ವಾದಿಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆ ಅವಿವಾಹಿತೆಯಾದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೀವನಾಂಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಅವಿವಾಹಿತರಾದ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಜೀವನಾಂಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವು ಇರುವದಾದರೂ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜೀವನಾಂಶದ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಕೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು. — ಮುಂಬೈ ಗೆಜೆಟ್

The Madras Crops — ಈ ತಿಂಗಳ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ಮುಗಿದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ

ಗಂಜಾಂ — ಸರಾಸರಿ ೧ ಅಂಗುಲ ೩೧ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಸಸ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರರೋಗ ಉಂಟು

ವೈಜಾಗ — ಸರಾಸರಿ ೯೭ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಬೆಳೆಗೆ ಅನುಕೂಲ; ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ರೋಗವಿರುತ್ತದೆ, ಕಾಲರಾರೋಗದಿಂದ ಕೆಲವರು ಮೃತಪಟ್ಟರು

ಕೃಷ್ಣಾ — ೮೫ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಸಸ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ, ಬಹಳ ಕಡೆ ಬಿತ್ತನೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ

ಕರ್ನೂಲ್ — ಸರಾಸರಿ [illegible], ಜಾನುವಾರು ರೋಗ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ. ಮಳೆ ಮತ್ತು ಬಿತ್ತನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ

ಚೆಂಗಲ್ಪಟ್ಟು — ಸರಾಸರಿ ೯೭ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಬೆಳೆಯು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ರೋಗವು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ, ಕಾಲರಾರೋಗದಿಂದ ಕೆಲವರು ಮೃತಪಟ್ಟರು

ತಂಜಾವೂರು — ಸರಾಸರಿ ೧೬ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಬೆಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನೀರು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲರಾರೋಗದಿಂದ ೬೫ ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು

ಮಧುರೆ — ಸರಾಸರಿ ೧೨ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತಿವೆ, ಕಾಲರಾರೋಗದಿಂದ ೩ ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು

ಕೊಯಂಬತ್ತೂರು — ಸರಾಸರಿ ೧೮ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಬೆಳೆಗಳು ಸರ್ವತ್ರ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ಸಿಡುಬು ರೋಗಗಳು ಹರಡಿಯಿವೆ, ಕಾಲರಾರೋಗದಿಂದ ೮ ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು

ಮಲಬಾರ್ — ಸರಾಸರಿ ೫ ಅಂಗುಲ ೯೧ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಭತ್ತದ ನಾಟಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಡುಬುರೋಗವೂ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ವರರೋಗವೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿಯಿವೆ. ಕಾಲರಾರೋಗದಿಂದ ೩ ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು

ತಿರುನಲ್ವೇಲಿ — ೧ ಅಂಗುಲ ೭೭ ಸೆಂಟ್ ಮಳೆ, ಜ್ವರರೋಗ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ, ಕಾಲರಾರೋಗದಿಂದ ೯ ಮಂದಿ ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ

BANGALORE — Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS — 1884

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

ಪ್ರಕಾಮವಿವಿಧಪತ್ರಿಕೃತ್ಯುಪಗಮಾರ್ಥಂ ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶನವ ಗಂಭೀರಾವಲಿಕ ಸಾಮಿರೀ ಶೋಧಿತಾ । ವ್ಯಾಗಾಂಕರಿತ ವಾನ ಕನಿವರಮುದ್ರಿತಾಸಜ್ಜನ್ಯೈ ದೀರ್ಘಕಾಸುವರಪ್ರೊಷಿ ತಾದಿಕರಿಮಾನಸಂಸಂಪದಂ॥

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, JULY 28, 1884 [No 30.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ೨೮ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೦.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷುಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲ್ ಮೇರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಷರಾ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲೀಷುಕಾಗದಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಕಾಗದಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇದಫಾವಲ್ಲಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಫಾವಲ್ಲಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೭

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾಹಣಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಯಿತರ ಕೆಲಸದಹಣಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಮೊಬಲಗು ರವಾನಿಸತಕ್ಕವರು ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಫಾರಂ ಕೂಪನ್ ಮುಟ್ಟಿ ಯಾರಿಗೆ ... ರವಾನಿಸಿ ಬಾರದು ವಂತೆ ... ದವನ್ನು ... ಅದನ್ನು ... ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆಹೋ... ಹೆಸರುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಮನಿಆರ್ಡರ್ ಯಾರಿಂದ ಬಂದಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡದು.

೨. ನೋಟುಗಳ ರವಾನಿಸತಕ್ಕವರು ಅರ್ಧನೋಟುಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಅರ್ಧನೋಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ... ಅರ್ಧನೋಟು ... ನಮ್ಮ ಕಾಗದವನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೆ ಬಾಕೀ ಅರ್ಧನೋಟನ್ನು ರವಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸ್ಟೇಂಪ್‌ಗಳು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು, ರೂ॥ ೧ಕ್ಕೆ ೧ಆಣೆಮೇರೆ ... ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಧಆಣೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕ್ರಯವುಳ್ಳ ಸ್ಟೇಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಕೂಡದು.

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಲ್ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿಗೆ ಪೂರೈಸಿ ಎರಡುದಿನದ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾದಾಗ್ಯೂ ಆತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರುವರೆಗೆ ಆಗುವಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ೧ಆಣೆಮೇರೆ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕೆಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ.	...	೦—೧೨—೦
ಛಪ್ಪತ್ತು (ಷಟ್ಪಂಚಾಶತ್)	...	೦—೩—೦
ಚಾಣಕ್ಯನೀತಿಯೆಂಬ ಸುಭಾಷಿತ.		೦—೫—೦
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	... ...	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	...	೦—೬—೦
ಬಾಲಗ್ರಹ	... ...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕುಸುಮಸ್ವಲಾಸ.	...	೦—೬—೦
ಶನಿಶೇಖಾವಟಿಣಿಯು.	...	೦—೪—೦
ಸುಖ್ರಾರಲಕ್ಷಣ	...	೦—೩—೬
ಸುಭಾಷಿತಂಕ್ರೀ.	... ...	೦—೨—೬
ಬಾಬುಹಾಸನಸಶಿಕ.	...	೦—೪—೦
ಆಕಿಸನ್ನಕಾಶಿಕ.	...	೦—೨—೬
ಆನನ್ನಗಾನಸರಬರ್ಕಿ	...	೦—೬—೦
ಶ್ರೀಶಕರವಂಚನಾಶತೆ.	...	೦—೨—೬
ಪಂಚತಂತ್ರ ಬಾಲಬೋಧಿನಿ.	...	೦—೬—೭
ಕಾಶೀರ ಮರ್ದನ.	...	೦—೩—೦
ವರಾಹತ.	... ...	೦—೫—೦
ಹರಿತಕ್ರಿಸಾರ.	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲೀಷುಕನ್ನಡ ಸೇರಿದವ್ಯಾಕರಣ		೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು,	... ...	೨—೦—೦
ಶಾಂತಿವಿಲಾಸ.	...	೦—೧೨—೦
ಶುಕಸಪ್ತತಿ	...	೩—೪—೬
ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ	...	೩—೪—೬

ಅರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ ಎಂಬಕಥೆ.

೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	... ...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೫—೦
ಸೂಕ್ತಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೨—೬
ಕೃಷ್ಣಕರ್ಣಾಮೃತ.	...	೦—೨—೬
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ.	...	೦—೦—೬
ಶ್ರೀರಾಂಗದಲಹರಿ.	...	೦—೩—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ.	...	೦—೧—೦

ಮೇಲೆಕಂಡಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಹಾಸಲ್ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಹಾ—ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಚೆ ಹಾಸಲ್ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಕಳುಹಿಸುವ ಬಗೆ ಹಾಸಲ್ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಚೆಚಾರ್ಜ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 6 0

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ವೈದ್ಯರು ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ಈ ಚೆಕ್ಕೆ ರುಜು ... ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ... ಪುಸ್ತಕ ಕೂಡಲೇ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಮೊಬಲಗು ಇಲ್ಲದ ದರಖಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಲ್ಪಡುವದಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಂಥ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ.

ಕ್ರಯ	... ... ರೂ॥	೫—೦—೦
ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆಹಾಸಲ್		೦—೬—

ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದ ರಿಯಾಂ ಕೆಲಸಗಳೂ ಮುಲ್ತಾಜಿಗಳೂ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಯಾವತೀಸವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಿಸುವ ಶಾಯಿಸುವವರು ಸವರೀ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮ್ಯಾನೇಜರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರು ಬಳೇಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೨೭ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯೊಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು!! ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು!!!

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾಕ್ರಯ	೧ರೂಪಾಯಿ	ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ೧ಆಣೆ
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧ ೨	ಡಿಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧ ೨	ಡಿಟೊ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧ ೨	ಡಿಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಹಾಲ್ ಲಿಂಗಯ್ಯರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಪ್ರಿಂಡ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜು ನಾಮಧಾರಿರುವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ॥ ಕೋರ್ಟು
ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇಂಡಿಯನ್ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನ್‌ಸಫ್ ಯೆಂ. ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯರವರಿಂದ,

ಹೊಸದಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾರುವದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿಂಕ್ಕೆ ಹಾಸಲ್‌ಸಹಿತ... ೩—೪—೦

ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕಾದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ೧೧ನೇ ನಂಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಡಿ. ವಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಸಹಿತ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಪೋಸ್ಟೇಜ್‌ಲೇಬಿಲ್‌ಗಳು ಕಳುಹಿಸುವವರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದಾಣೇಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಕಾಂಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೂರ್ವದ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯರೂಪವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಲಭಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಅರಮನೆ ಜಗನ್ಮೋಹನ ಮುದ್ರಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರುವಮೇರೆಗೆ ಮೊದಲುವಿರಾಟಪರ್ವವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾಯಿದೆ. ಇದು ಬರುವತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೆ. ಬೇಕಾದವರು ಆಗಸ್ಟುತಾರೀಖು ೧೫ ರವಳಗಾಗಿ ಮುದ್ರಾಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದುಕಳುಹಿಸುವದು. ದರಖಾಸ್ತಿನೊಡನೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗು ಪೂರಾ ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ೨ರೂಪಾಯಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ದರಖಾಸ್ತಿನೊಡನೆ ಅರ್ಧರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಡಿಮ್ಮೀ ಫಾರು ೧ಕ್ಕೆ ೩ ಪೈಮೇರೆಗೂ ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಯಿಲ್ಲದೆ ದರಖಾಸ್ತು ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ಡಿಮ್ಮಿಫಾರುಂ೧ಕ್ಕೆ ೪ಪೈಮೇರೆಗೂ ಅಚ್ಚಾದ ಪ್ರತಿ ಪರ್ವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡ್ಲೇ ಆಯಾ ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಮೇಲೆಕಂಡಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗಲ್ಲದೆ ಅಂಚೇಹಾಸಲ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು, ೨೦-೭-೮೪. } B. C. RAJAPPAH, *Jaganmohan Press, Palace Department.*

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, JULY 28, 1884.

NATIVE STATES.

ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ವಿವೇಕ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದುತ ಬಂದಹಾಗೆಲ್ಲ ಉಪಶಾಂತಿಯುಹೆಚ್ಚಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೋಭೆಗೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಕೆಲಸಗಳೊಂದೂ ನಡೆಯಲಾರದೆಂದು ಇದುವರಿವಿಗೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ, ಅದೀಗ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತಬರುವಂತೆ ತೋರುತಿದೆ. ಯೂರೋಪಿಯನ್‌ಜನಗಳ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಗಳುಂಟಾಗಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಆಯಾದೇಶಗಳು ಕೆಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯೊಳಿರುವವಲ್ಲದೆ ತತ್ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗುವಂತೆ ತೋರುತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನ್‌ಅರಸರ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿಸಹ ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತಾ ಕಲಹಗಳೂ, ದಾಂಧಳೆಗಳೂ ತಲೆದೋರುತಬರುತಿವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕಲಹಗಳಿಗೂ, ಇತರ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕಲಹಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಪ್ರಭೇದವೇನೆಂದರೆ, ಇತರ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನರಾಜರೊಡನೆ ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಯುದ್ಧವಾಗಿರುತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯಾದರೋ, ಚಕ್ರವರ್ತಿನೀಯಾದ ಮಹಾರಾಜ್ಞೀ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾಯವರ ಪೋಷಕತ್ವವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಂತಾದ್ದೊಂದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಕ್ಕುದಾರಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಲೌಲ್ಯದಿಂದಲೂ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವೈಭವಗಳನ್ನು ಅನ್ಯತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನವಕಾಶದಿಂದಲೂ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೇ ಪೀಡಿಸತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕಲಹಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವಂತೆ ಹಿಂದೆಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ, ಈಗ ಹೋಳ್ಕರ್‌ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದಾಂಧಳೆಗಳಲ್ಲೊಂದನ್ನು ಇದರಡಿ ಕಂಡಂತೆ ಕಲ

ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪಯೋನಿಯರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುತಿದೆ ಯೇನೆಂದರೆ:—

[illegible] ಸ್ಕ್ವಾಯರ್ [illegible] ಕಾರಣವಾದ ಕೆಲವು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ [illegible] ಅರಸರ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ದಿವಾನರಾದ [illegible] ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು [illegible] ಎಂಬ

ಬರೋಡೇ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಬಾ [illegible] ಗಾಯಕ ವಾಡ ಮಲ್ಹಾರಿರಾಯರವರು ಪಾರ್ಶ್ವವೆಂಬ ದವ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬದಲಾಮಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಕಡೆಗೆ ಯಾವದೊ ಒಂದು ನಿಮಿತ್ಯವ್ಯಾಜದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪದವಿಯಂ ಕಳಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆಯೇ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಸ್ವೀಯವಾಗಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲವು ಹಿಂದೆ ನೇಟಿವ ಅರಸರ ಪಾಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟದ್ದು, ಜಾಡ್ಯ, ಲೌಲ್ಯ, ಪಕ್ಷಪಾತ, ಅವಿವೇಕ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಳಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟವಾಗಿವೆ. [illegible] ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಯಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರೊಕ್ಲಮೇಷನ್, ಅಂದರೆ [illegible] ಪರಕೀಗಳಿಗೆ [illegible] ನಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾರೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯು ಮೇಲೆಯೇ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಇದುವರಿವಿಗೆ ನೇಟಿವಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೋಲ್ಕರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಅಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುವದಾಗಿ ಪಯೋನಿಯರ್ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಗದ್ದಲವು ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅದು, ಹೈದರಾಬಾದ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಗದ್ದಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಬಲವಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ನೇಟಿವ್ ಅರಸುಅತಿವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದಹಾಗೆಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಲೌಲ್ಯಗುಣ ಪ್ರುಂಟಾಗಿ,ತನ್ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪೀಡಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ವಿಜಾತೀಯ ವೇಷಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಹುಟ್ಟುವದಲ್ಲದೆ ರಾಜಪರಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯರಂತೆ ದೇಶಾಟನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಾರಿತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಸ್ವಜನದ್ವೇಷ ಹೆಚ್ಚುತದೆ. ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾದಹಾಗೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಾಲವಾಗುತವೆ. ತಾಟಸ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾದಹಾಗೆಲ್ಲ ಜನಗಳು ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ದೂರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಬೇರೆಯೊಂದು ಕಾರ್ಯ ಹುಟ್ಟುತದೆ. ಒಂದು ಒಡವೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಬೇರೆಯೊಂದು ಒಡವೆ ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದರೊಳಗಿನ ಟಂಕದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನದ ಬಣ್ಣ ಇಳಿದುಹೋಗುವಂತದಿ, ನೇಟಿವರಾಜ್ಯಗಳೊಳು ಅರಸರ ಬದಲಾವಣೆ ಯುಂಟಾಗುವಾಗ ಹುಟ್ಟುವ ಹೊಸ ಪ್ರಾನಾಮೆಯ ಮೂಲಕ, ಹಿಂದೆ ಪ್ರುಂಟಾಗಿದ್ದ ಹಕ್ಕುದಾರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳಪೈಕಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಒಂದು ಜಹಗೀರದಾರರಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದರಾಸ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭುಜಬಲದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಥಾನಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ [illegible] ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯವರು [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಜಹಗೀರದಾರರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಂಭವಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಬಂಗಾಳೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳನೇಕರು ಮಹಾರಾಜರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ರಾಜಗಭೂತವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು [illegible]ಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷಹೇಳಲಾತಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಅನ್ಯರಾಜ್ಯಾಧಿಪತಿಗಳಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸಲಾತಕ್ಕೆ, ನಾವು ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಗೌರವ ಹಕ್ಕುದಾರೀಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು, ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಾನಾಮೆಯನ್ನೂ [illegible] ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಾನಾಮೆಯನ್ನೂ [illegible] ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಕೆಯು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವದೆಂಬ ಹೋಗಲಿರಿಸುವ. ಈಚೆಗೆ [illegible] ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕೆಲವು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮರೆಸಲಾರೆವು, ಅದೇನಂದರೆ [illegible] ಮಿಸಿಕೊಂಬ ಹಪರನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ಕ್ರಮೇಣ ಇತ್ತರಾಜ್ಯದ ಮೇರೆ ಬರುವರಾದರೆ, ಅಂತಾಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಗ ನೇಟಿವ್ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಸೇನೆಯು ಒಂದುವೇಳೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ನವರಿಗೆ ಅಪಾಯಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದಾದದರಿಂದ ಅಂತಾ ಫೌಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿಸಿ, ಆಟಿಗ್ಯೆ ಅವರಿಗೆ ತಗುತಲಿದ್ದ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅವರುಕೊಡುವ ಪಗದೀಪ್ಪಣಕ್ಕೆಸೇರಿಸಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮಫೌಜನ್ನು ಬಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದುಚಿತವೆಂದು ಹೇಳುತವೆ. ಇಂತಾ ದುಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅದರ ತೆ ನಡೆಸುವರಾದರೆ ನೇಟಿವ್ಅರಸುರಿಗೆ ಕಡೆಗೆ ಅಂಗರಕ್ಷಕರು ಸಹ ಇಲ್ಲದೆಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಆದದರಿಂದ ಅರಸರೇಆಗಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ಕಾಲದೇಶ ವರ್ತಮಾನವನ್ನನುಸರಿಸಿ ನ್ಯಾಯೈಕಪರರಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾರಂಜಕರಾಗಿಯೂ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮಅಧಿಕಾರಬಲದ ಯಾರುಬೇಕಾದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತೋರಬಹುದು. ವಿಪರ್ಯಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪವಾದದ್ದು ಸಹ ಮಹತ್ತಾಗಿ ಯೇರ್ಪಡುವದು.ವೀರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯ ಚಾತುರ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಬ್ರಿಟಿಷಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನೀಚವಾದ ಏ ದುತರದ ತೋಟಗಳನ್ನು ನೇಟಿವಸಿಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂಬ ಕಾರಣದಮೇರೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಲಹವನ್ನು ಕೇವಲ ನೇಟಿವ್ ಅರಸರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶಾಂತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಲಿಲ್ಲವೇ? ನೇಟಿವ್ಅರಸರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂತುಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ತಾವು ಅರಸರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಯೂ, ತಮ್ಮದ ಪದವಿಯನ್ನು, ಯಾವವಿಧ ಲೋಪವೂಯಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಂತತಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದವರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ನಮ್ಮಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಕೇವಲ ಇಂದೂರ್ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವು, ಹರಂತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಕ್ಷೋಭೆಯುಳ್ಳ ನೇಟಿವ್ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗಿರುತದೆ.

—:0:—

THE GOVERNMENT CHATTRUM AND THE RAILWAY PASSENGERS

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೈಸೂರಿಗೆ ರೆಯಿಲ್ ಗಾಡಿ ಬಿಡಲು [illegible] ಮಾಡುವದು [illegible] ಕಳಿಲ್ಲವು [illegible] ಕೆಲವು [illegible] ರೆಯಿಲ್ [illegible] ಬರುತಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು [illegible] ತೋರುತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ ಯೊಗಡುವಿಧ ಅನಾನುಕೂಲ್ಯಗಳುಂಟಾಗಿವೆ. ಕೊಕಲನೇಕು—ಮೈಸೂರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮದರಾಸ್ ರೆಯಿಲ್ [illegible] ಟಿಕೆ[illegible] ರೆಯಿಲ್ [illegible] ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉದ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡುತಿದ್ದ ಮೊಬಲಗು ಸ್ಟೇಶ ಅರ್ಧವು, [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡುತಲಿತ್ತು.ಮದರಾಸ್ ರೆಯಿಲ್ ಸ್ಟೇಶನ್ [illegible] ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರು [illegible] ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗನ್ನು [illegible] ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರ [illegible]

ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಯಾಣ [illegible] ಘಂಟೆಗೂ ಸಾಯಂಕಾಲ [illegible] ಘಂಟೆಗೂ ರೆಯಿಲ್ ಬರುತ್ತದೆ [illegible] ಘಂಟೆಗೂ ರಾತ್ರಿ [illegible] ಘಂಟೆಗೂ ರೆಯಿಲ್ ಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯೆರಡುಕಾಲಗಳಲ್ಲಾ ಈ ಸರ್ಕಾರ್ ಛತ್ರವು ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ [illegible] ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಮೈಸೂರು ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಾದರೂ [illegible] ಗಾಡಿ [illegible] ಮೈಸೂರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಗಾಡಿ [illegible] ಅಲ್ಲಿಂದ [illegible] ಕಾಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಛತ್ರದ [illegible] ಅಲ್ಲಿನ [illegible] ಕರರು ರಾತ್ರಿ [illegible] ಕಳಿಂದ [illegible] ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ [illegible] ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ [illegible] ಅವಶ್ಯಕ [illegible] ಛತ್ರದ [illegible] ರಾತ್ರಿ [illegible] ಕೇವಲ [illegible] ಮದರಾಸ್ ರೆಯಿಲ್ ನಲ್ಲಿ [illegible] ಕೇವಲ [illegible] ಯೊಗದನೇಯದು—ರೆಯಿಲ್ [illegible] ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತದ [illegible] ಕೊಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೆಟ್ಟಾ ಸ್ಟೇಷನಿಂದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯ [illegible] ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ [illegible] ಯೇರ್ಪಡಿಸಿದಸ್ಥಳ [illegible] ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರ ವೈಟಿಂಗ್ ರೂಂ [illegible] (ಮೂರನೇತರಗತಿ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರು [illegible] ಸ್ಥಳ) ಈ [illegible] ಬಾಜುಗೋಡೆ [illegible] ಬೇಕಾದಂತೆ [illegible] ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಾದ್ದರಿಂದ ಈ [illegible] ಕ್ಲಾಸ್ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರ [illegible] ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಉಚಿತವಾಗಿರುವದು.

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವಿಷಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

—.0.—

Appointment.—ಬಂಗಾಳೇ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಸದರೀ ಪಟ್ಟಣದ ಪಾರಿಶುದ್ಧ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ತನಿಖೆಯಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಯೇರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚೈಸಿ ಯಿರುತ್ತಾರೆ.

The High Court of Calcutta.—ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ದಿನ ನಿಲ್ಲುತಿರುವದರಿಂದ ಈಗ ಇರುವ ಜಡ್ಜಿಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ಮೂವರು ಜಡ್ಜಿಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದದ್ದಾಗಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಲ್ಲದೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವದೆಂದೂ ಸದರೀ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

The Frontier Commission.—ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯದ ಸರಹದ್ದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿರುವ ಕಮಿಷನಿಗೆ ಕಾಬೂಲ್ ಅಮೀರ

ರವಾಗಿ ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವರೆಂ— ಕಾಬೂಲ್ ಅಮೀರ್ ರುಸ್ಯರ ಅನುಕೂಲವುಳ್ಳವ ನಾಗಿರುವನೆಂತ ತಿಳಿಸಿಯಿರುತ್ತಾರೆ.

Appeals.—ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೊಲೆಯ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದೇರ್ಪಟ್ಟಾಗಿ ಅಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಕೋಯಂಬತ್ತೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಿಂದ ದಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವನುಮಂದಿಯ ಕಾರ್ಯಸ್ಥಾನದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ದಂಡನೆಯ ಮೇಲೆ ಮದರಾಸ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿರುವರೆಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

Cash balance in Hyderabad treasuries.—೩೧ನೇ ಮೇ ತಿಂಗಳ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖು ಕೊನೆಯ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಖಜಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ೫೧,೫೧,೬೭೬ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಮಾ ಇದ್ದುವು. ೧೮೮೩ನೇ ಮೇ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ೫೬,೪೮,೪೬೦ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ೧೮೮೪ನೇ ಮೇ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ೫೬,೨೦ ... ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಜಮಾ ಇದ್ದುವು ಇದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ... ಗಳಿಂದ ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ... ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ.

An order.—ಈಗಿನ ಅರ್ಗಿ ಲಿಸ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜ್ಯೂರ್ ಕೋಡ್ ನಿಬಂಧನೆಗಳನುಸರಿಸಿ, ಯಾರೊಬ್ಬ ಮಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಗಳು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳು ಇಂಡ್ಯಾಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

Explosion.—ಕಂಧಾರ್ ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರಗಿರುವ ಅಮೀರನವರ ಮದ್ದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಗಳು ಹೋಗಲಾಗಿ ಕೊಂಡವರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕಂಧಾರ್ ನ ಹಿಂದೆ ಕಂಧಾರ್ ಬಾಳಿಸಿದವರು ೧೫೦ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಗಾಯವಾಯಿತೆಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

Birth of a son.—ಮಹಾರಾಜರು ಇಂಡ್ಯದ ಶ್ರೀಮತಿ ... ನಾಲ್ವಡಿ ... ಕೃಷ್ಣಾಜಮ್ಮಣ್ಣಿಯವರು ... ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು ಹಡೆದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ... ಈ ತಿಂಗಳ ೨೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವಿಸಿ ಪುರುಷ ಶಿಶುವಾಗಿ ಜನಿಸಿತು. ... ಪುತ್ರೋತ್ಸವದಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷಕಾರಣವಾಯಿತು.

Appointment.—ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಮೆ॥ ಸಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರನ್ನು ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಿಜಾಮರವರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೆ॥ ಸಭಾಪತಿಅಯ್ಯರವರು ನಿಜಾಮರವರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗಿದ್ದರು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ... ಉನ್ನತ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದು ಕೇವಲ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Reports from Cabul.—ಕಾಬೂಲ್ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವದೇನೆಂದರೆ—ಅಮೀರ ರವರು ರಂಜಿತ್ಸಿಂಗ್ ರ ಕ್ರಮವು ದಿನೇದಿನೇ ಬಲವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಬ್ದುಲ್ ಖಾನನೊಡನೆ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಸೈನಿಕರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಸಂಶಯವಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಘಿಲ್ಜೈಯಿಂಬವರು ಅಮೀರನಿಂದ ಉಂಟುಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಹಿಂಸೆ ಉಪದ್ರವಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಮೊದಲಿನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಲೆಬಾಗಿದರು. ಅಮೀರರವರು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ, ಜನಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸೈನ್ಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೋಲ್ಜರ್ ಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಸಂಬಳಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅವರಿಂದ ಸೈನಿಕರು ಈಗ ಅಮೀರರವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ದೇಶ ಸಂಬಂಧವಾದ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

Conviction.—ಈ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಪ್ರಾಂತದೊಳು ಸಾಗರ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಮೇಲಿರುವ ಹೊಸೆ ಕುಪ್ಪೆಯೆಂಬ ಗ್ರಾಮದ ದರೋಡೆಯ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಸೈದಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವರೊಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಷನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಜ್ಜೀವ ದ್ವೀಪಾಂತರವಾಸ ಮಾಡುವ ದಂಡನೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

The C-in-C.—ಮದರಾಸ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ರವರಾದ ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ರವರು ತಮ್ಮ ಮೋಡೀ ಕಾಂಪ್ ಸೊಡನೆ ಈ ತಿಂಗಳ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ಗಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ನೀಲಗಿರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಸದರೀ ಸರ್ದಾರರವರು ಬರುವ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

Dacoity.—ಈ ತಿಂಗಳ ... ನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ... ಸ್ಟೇಷನ್ ... ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ... ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನರು ... ರಾತ್ರಿ ... ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದು ಒಳಪ್ರವೇಶಿಸಿ ... ಯಾರಿಗೂ ೧,೦೦೦ ರೂ॥ ನಗದು, ಕೆಲವು ಒಡವೆಗಳು ವಸ್ತ್ರಗಳು ಇವನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಸದರೀ ದರೋಡೆಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ಕೆಲವರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ದಾಗೀನು ಯಾವುದೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವು. ಈ ವು ದರೋಡೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಆಬ್ಕಾರಿ ಟ್ಯಾಂಕೇಯಾ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲವು.

The Amildar of Hoskote.—ಹೊಸಕೋಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರ್ ಮಿ॥ ವೆಂಕಟಾಚಲಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ... ಅನೇಕ ... ಅವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ... ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ... ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ... ಆಗಿ ... ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಿ ... ಸಾಕ್ಷಿ ... ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಮೇಲಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಣೆ ಕ್ರಮವಾದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಪಿರ್ಯಾದಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊ ಟ್ಟು ಸದರೀ ಪೋಸ್ಟ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಗಡವುತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಫಿರ್ಯಾದಿಯನ್ನೂ ದ ರ್ಯಾಪ್ತಿ ಬರ್ಗ್ಯಾಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೀಗ ನಗರದ ಮುಖ್ಯಾಂಶ ಈಗಿನ ದಿವಾನರವರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದರ್ಯಾಪ್ತಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

The weather.—ಕಳೆದ ವಾರದ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರವಾಗಿರುವ ಈ ತಿಂಗಳ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕೊನೆಯಾದ ವಾರದವಾಯಿದು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವಾರುಗಳ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಆದರ ಹಿಂದಿನ ವಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾದ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಹೇಮಂತಾಂತವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೂ ಕಾಣಬರುವದಿಲ್ಲವು, ಪರಂತು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳು ಇಳಿದು, ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗ, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ತಡೆ ಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವದಕ್ಕೆ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವು. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಕೆರೆಗಳು ಒಣಗಿದವೆ ಹಿಂದಿಯಂತ ಬೆಳೆ ಮೇವೂ ಇನ್ನೇನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋದವು. ಬೆಳೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತಿವೆ. ಯಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಲರಾ ಬೇನೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲವು. ದನಗಳಿಗೆ ನೀರೂ ಮೇವೂ ಸಹ ಅಭಾವವಾಯಿತು. ಮುಳಬಾಗಲ್ ನಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿ ಅದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಆದದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಸಿಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಪರಂತು ಕೂಡಲೇ ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ಮಳೆ ಆದರೇನೇ ಪ್ರಕೃತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲ್ಪಡುವದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಂತೆಯೇ ಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಕಡೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಲನಾಡು ಪ್ರಾಂತಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಪರಂತು ಮೈದಾನ ... ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ... ಕೋಲಾರದಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೂ ಮೇವೂ ಮನೆಯಿಂದ ತರಬೇಕಾಯಿತು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪರದ ಈ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಭೀತಿ ಮತ್ತು ಚಿಂತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವದು.

LAWS OF HEALTH—No. II.

(Communicated.)

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

ಉಪೋದ್ಘಾತವು.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ಶೇಷ)

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೂ, ಅಥವಾ ತನ್ನ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪದಾರ್ಥ ಸೇವನೆಯಂ ಮಾಡಿದರೂ ಅತಿಸಿಗೆ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ ತಪ್ಪಿ ಕೂಡಲೇ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಮುಂಚೆ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಇನ್ನು ಅನಾರೋಗ್ಯಗಳಾದ ಇತರ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಾರೀರಕ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳಿಂ ಗಲೂ, ... ವ್ಯಸನಗಳಿಂದಲೂ, ... ಕ್ಕೆ, ಕೋಪ ಶೋಕಗಳಿಂದಾಗದೆ ಯಾವ ... ಹಾನಿ ಹೊಂದುವದೆಂತೆ. ದುರ್ವ್ಯಸನಗಳು ... ಉಪಯೋಗಿಸುವವರೆ, ಬಹಳ ... ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಆಗ ರೋಗಗಳು ... ಮತ್ತು ... ಉಂಟಾಗುವವು, ... ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡರೆ ಸಂತೋಷಪಡುವವನಾದರೆ ಅವನು ಅವಿವೇಕದಿಂದ ದುರ್ವ್ಯಸನಾಸಕ್ತನಾಗುವನಾಗಿ, ಕಾಲಾಂತರದೊಳು, ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ವ್ಯಾಧಿಗಳು, ಅವನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆವಾಹವಾದ ರೋಗಬೀಜವು ಅಂಕುರಿಸಿ, ಅದನುಗುಣವಾದ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ, ಅವನಿಗೆ, ಅಕಾಲಮರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಾಚೀನರು ... ಸಮುದ್ರ ... ನಾಗಿ ... ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಾಲಕರು ಮಾತ್ರವೇ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿನ ... ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದ ನಷ್ಟರಾಗುವರಾಗಿ, ಅರವತ್ತು ಸಂವತ್ಸರ ವಯಸ್ಸು ಸಂದ ವೃದ್ಧನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖದುಃಖಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಾಲ್ಯದೊಳು ಯಾವನು ದೃಢಚಿತ್ತನಾಗಿ ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದ ಶರೀರವಂತಹನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೋ ಅಂತವನು ಅರವತ್ತು ವರುಷಗಳಾದಮೇಲೂ ಪಟು ಗಾತ್ರವಾಗಿಯೂ ಧೈರ್ಯೋತ್ಸಾಹಗಳುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು, ತಮ್ಮ ಅವಿವೇಕದಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಔದಾಸೀನ್ಯದಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕವಿಧ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ್ಯವಾದವರು ಕೆಲವರು ರೋಗಗಳು ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವವೆಂಬದಾಗಿ ಹೇಳುವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣವನ್ನು ನಂಬಲೊಲ್ಲರು, ಪರಂತು ಸದರೀ ರೋಗಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅವಿವೇಕದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ರೋಗಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತವರ ಕರ್ಮದೋಷವೆನಿಸುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ... ಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಲಾಂಛನಗಳು ಉಂಟಾಗಿ, ಕ್ರಮೇಣ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನೈದುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವುಗಳ ಪರಿಹಾರವು ರೋಗಿಯ ... ಪುದು. ಇದಲ್ಲದೆ "ಶ್ಲೋ॥ ... ಸ್ಥಾ... ಬುದ್ಧ್ಯಾ ... ಜ್ಞಾನಿ ... ಪ್ರಾಪ್ತ ... ಸ್ಥಿತಿ ... ಜ್ಞಃ ... ಯ ... ಷ್ಟ ... ನೀ॥" ಎಂಬಂತೆ ಕೃತ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರದೊಳು ಜೀವನು ಅಸ್ಥಿಗತನಾಗಿಯೂ, ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಜ್ಜಾಗತನಾಗಿಯೂ, ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಗತನಾಗಿಯೂ, ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪಾನಾಶ್ರಿತನಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಧಿಗ್ರಸ್ತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ... ಗೆ ... ಆಹಾರಗಳ ಮೂಲಕ ಧಾರುಡ್ಯವನ್ನುಂಟಾಗಿ, ... ಉಂಟಾದರೆ ... ನ್ನೇ ... ರೋಗವೆಂದರೆ ಪಾತಾಳಸ್ಥ ... ಇಂತಾ ರೋಗವು ಆಗಂತುಕ, ಶಾರೀರ, ಮಾನಸಿಕ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೆಂದು ನಾಲ್ಕು ತರವಾಗಿರ್ಪುವು. ... ಘಾತಾದಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಂತುಕ ವೆಂತಲೂ, ಅನ್ನ ಪಾನಾದಿಗಳ ಮೂಲಕವಾದ ವಾತಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮ ಸನ್ನಿಪಾತಾದಿ ರೋಗಗಳಿಂದುತ್ಪನ್ನ ವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಶಾರೀರಕವೆಂತಲೂ, ಕ್ರೋಧ ಭಯ ದುಃಖ ಸಂತೋಷ ವಿಷಾದ ಅಸೂಯೆ ದೈನ್ಯ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಕಾಮ ಲೋಭ ಇವುಗಳಿಂದ ... ಉಂಟಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಮಾನಸಿಕ ವೆಂತಲೂ, ಕ್ಷುತ್ಪಿಪಾಸಾ ಜರಾ ಮೃತ್ಯು ನಿದ್ರಾದಿಗಳಿಂದ ... ಸ್ವಾಭಾವಿಕವೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯ ... ಇಲ್ಲವೆ ಕಾಲ ಸಂಭವಗಳಾದ, ಗಾಳಿ, ಬಿಸಿಲು, ನೆರಳು ಬೆಳದಿಂಗಳು, ಶೀತ, ಉಷ್ಣ, ವರ್ಷ, ... ರಾತ್ರಿ, ಹಗಲು, ಪಕ್ಷ, ಮಾಸ, ಋತು, ಅಯನ, ಸಂವತ್ಸರ, ಮುಂತಾದವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ದೋಷೋತ್ಪತ್ತಿಗೂ, ರೋಗವೃದ್ಧಿಗೂ ಕಾರಣಗಳಾಗುವವೆ. ಮತ್ತು ವರ್ಷ ಋತು ಮುಂತಾದ ... ವಸ್ತುಗಳ ... ಸ್ವಲ್ಪಕಾರಣಗಳಾಗುವವು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿರದೆ ... ರಾಗಿರುವರು. ಅವರು ...

ಉದಕವನ್ನು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ಜನಗಳು ಪಾನಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಜನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವುಂಟಾಗದಿರಲಾರದು. ಆಕಾಶವು ಮೋಡಗಳು ಮೇಘಾಚ್ಛಾದಿತವಾಗಿರುತ್ತಾದದರಿಂದಲೂ, ಭೂಮಿಯೂ ತೇವವಾಗಲೂ, ಆರ್ದ್ರವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ವರ್ಷಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲಪ್ರಾಣಿಗಳೂ ಆರ್ದ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಶೀತವಾತಾದಿಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಬದ್ಧ ಜಠರಾಗ್ನಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಉಷ್ಣಾಭಾವದಿಂದ ಪಚನಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿ ವುಂಟಾಗಿ, ಪಿತ್ತಾಧಿಕ್ಯ ವುಂಟಾಗುವದು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶರೀರವನ್ನು ಶೀತೋಷ್ಣಾದಿಗಳಿಂದ ಕಂಬಳಿ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಚನ್ನಾಗಿ ಆಚ್ಛಾದನ ಮಾಡಿ ಇರಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿಪಾಟವವನ್ನೂ ರಕ್ತವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ ವುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಸೇವಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಜೀರ್ಣ ಸಾಧುವಾದ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕವಾದ ಕ್ಷೀರ ಸೇವನೆಯೂ, ಅಗ್ನಿಸಾಂದ್ಯಕರಗಳಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಭೋಜನವೂ ಹಿತಕರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯವುಂಟಾಗುವದು. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಕಡೆ ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸ ಆಶ್ವೀಜ ಮಾರ್ಗಶಿರಮಾಸಗಳು ಶರದೃತುವಾದದರಿಂದ, ಆಕಾಶವು ಮೇಘರಹಿತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯು ಸಾರ್ದ್ರವಾಗಿರುವ ದಾದಕಾರಣ ಸೂರ್ಯಕಿರಣೋದ್ರೇಕದಿಂದ ನಾನಾವಿಧ ಪಿತ್ತರೋಗಗಳು ವುಂಟಾಗುವವು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ರೇಶ್ಮೆ ವಸ್ತ್ರಗಳಾದ ಆಹಾರ ವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು. ಪುಷ್ಯ ಮಾಘಮಾಸಗಳು ಹೇಮಂತಋತುವಾದದರಿಂದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯೂ ಓಷಧಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಕಾಲಭೇದದಿಂದ ಸಾರವುಳ್ಳವುಗಳಾಗಿಯೂ, ಬಲಕರಗಳಾಗಿಯೂ, ಉದಕವು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಸ್ನಿಗ್ಧವಾಗಿಯೂ ಇರುವದಾದದರಿಂದ ಅಂತಹ ಉದಕೌಷಧಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದಲೂ ಸೂರ್ಯನು ಮಂದಕಿರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಹಿಮವಾತ ಪ್ರಚಾರದಿಂದಲೂ, ಶರೀರಾಂತಃಕರಣಗಳು ಸ್ತಂಭಿಸಿ, ಉಷ್ಣಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಶ್ಲೇಷ್ಮವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ವಸಂತಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಕಿರಣೋದ್ರೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರವು ಸ್ತಂಭಿಸಿ ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆಯೇ ಶ್ಲೇಷ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಳುಂಟಾಗುವವು. ಗ್ರೀಷ್ಮಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಓಷಧಿಗಳು ನಿಸ್ಸಾರಗಳಾಗಿ ಉದಕವು ಲಘುವಾಗಿರುವದು. ಇದನ್ನು ಸೇವಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಸೂರ್ಯಕಿರಣ ಪ್ರತಾಪದಿಂದಲೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಶೋಷಿತರಾಗಿ ಶರೀರಾಂತಃಕರಣಗಳಿಗೆ ಲಾಘವ ನೈರ್ಮಲ್ಯಗಳುಂಟಾಗಿ ಬಲಹೀನತ್ವವಾಗುವದು. ಪ್ರಾವೃಟ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯು ಜಲಾರ್ದ್ರವಾಗಿರುವದಾದಕಾರಣ ಶೀತವಾತ ವರ್ಷಾಧಿಕ್ಯದಿಂದ ವಾತವ್ಯಾಧಿಗಳುಂಟಾಗುವವು. ಮತ್ತು ವರ್ಷಾ ಹೇಮಂತ ಗ್ರೀಷ್ಮಋತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಿತವಾದ ರೋಗದೋಷಗಳು ಶರದ್ವಸಂತ ಪ್ರಾವೃಟ್ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ರೇಕವಾಗುವವು. ಪಿತ್ತಧಾತು ಪ್ರಕೋಪವುಳ್ಳ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಹೇಮಂತಋತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಶ್ಲೇಷ್ಮಸಂಬಂಧವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಗ್ರೀಷ್ಮದಲ್ಲಿಯೂ, ವಾತವಿಕಾರಗಳಾದದಕ್ಕೆ ಶರದೃತುವಿನಲ್ಲಿಯೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದು. ಇನ್ನು ವಿವಿಧ ಋತು ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಆಗ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಉಪಾಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದೆವಷ್ಟೆ, ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ.

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತ ಸಂಗ್ರಹವು.

—:o:—

Storm at Agra.—೧೭ನೇ ಜೂಲೈ—ಇಂದು ಬಲವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲು ಸಹಿತ ಮಳೆಯು ಹುಯ್ದು, ಅದರಿಂದ ಲಷ್ಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂಗ್ಲೆಗೆ ಸಿಡಿಲು ಬಿದ್ದು ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಯಿತು, ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲವು.

Zamindar of Kavetnagar—ಕಾವೇಟಿನಗರದ ಜಮೀನ್ದಾರರಾದ ರಾಜಾ ಬೊಮ್ಮರಾಜಾ ಬಹದೂರ್ ಯವರಿಗೆ ಅವರ ಪತ್ನಿಯ ಸ್ವೀಕರದಲ್ಲಿ ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಿಲ್ಲತ್ ಕೊಡುವಂತೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಾರೆ.—ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್.

Season prospects of the Salem District—ಸೇಲಂ ಕಲೆಕ್ಟರವರು ಈ ಸಲ ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬರಲಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವದರಿಂದ ಬಡಜನರು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬರಗಾಲವುಂಟಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರಿನವರೆಗೂ ಮಳೆ ಬಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣವಾಗಬಹುದು—ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್.

Travancore High Court.—ತಿರುವಾಂಕೂರ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿರಾಯರೆಂಬವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವರು. ಮಿ॥ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಮೇನರ್ ಎಂಬವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವವರಾಗಿದಾರೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಿ॥ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಮೇನರ್ ಎಂಬವರು ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದಲೂ ಗೌರವ್ಯವಾದ ನಡತೆಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರೀತಿಗೌರವಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು.—ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಸ್ಟಾರ್.

Sympathy with the Hon. Krisnados Pal.—ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸೋಸೈಟಿಯ ಕಮಿಟಿಯವರು ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಸೇರಿ [illegible] ಆನರೆಬಲ್ ಕೃಷ್ಣದಾಸ್ ಪಾಲ್ ಅವರ [illegible] ಕ್ರಿಷ್ಣದಾಸ್ ಪಾಲ್ ಯವರ ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಲು ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು—ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಮನ್.

Return of Mr. Cordery.—ಹೈದರಾಬಾದ್, ೧೯ನೇ ಜೂಲೈ—ಈ ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಿ॥ ಕಾರ್ಡೆರಿಯವರು ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದರು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು [illegible] ಸರ್ ಸಾಲರ್ ಜಂಗ್ ಯವರು [illegible]

Murder.—[illegible] ಮದರಾಸ್ [illegible] ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್.

A determined suicide—[illegible] ಮದರಾಸ್ ಸ್ಮಾಲ್ ಕಾಜ್ ಕೋರ್ಟಿನ [illegible] ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿ [illegible] ಸ್ಮಾಲ್ ಕಾಜ್ ಕೋರ್ಟಿನ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಕೀಪರ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದನು.

[illegible] ಮೆಯಿಲ್.

THE MYSORE GAZETTE.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಜೂಲೈ ತಾರೀಖು ೨೬, ೧೮೮೪.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ರವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಜನರಲ್ ಇಲಾಖಾ ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್‌ಗಳು.

ನಂ. ೫೨, ತಾರೀಖು ೧೯ನೇ ಜೂಲೈ, ೧೮೮೪— [illegible]

[illegible]

ನಂ. ೫೫—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿ॥ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮೀಷನರ್ ಮಿ॥ ಎಸ್. ವೆಂಕಟವರದಯ್ಯಂಗಾರ್ ಬಿ. ಎ., ಎಂ. ಎಲ್. ಯವರು [illegible]

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು ಟೌನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮಿ॥ [illegible]

[illegible]

ಶಿವಮೊಗ್ಗ [illegible]

[illegible]

Bangalore:—Printed and published for the Proprietor, at the Karnataka Press.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

ಪತ್ರಿಕಾಮುಖವಿಧ [illegible]

BANGALORE:—MONDAY, AUGUST 4, 1884.

ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟು ೪ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ.

Vol. XI.] ಸಂಪುಟ. ೧೧.] [No. 31. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೧.

[illegible] ಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ [illegible] ಸೇರುಕೊಳ್ಳಲು ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	…	೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮಾತ್ರ ಸೇರುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	…	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ಸೇರುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಬಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	[illegible]
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

ಮೊದಲನೇದಫೆಗೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇ ದಫೆಗೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರಡಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ [illegible] ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರು ಮುಖ್ಯ ನಿನೆಪುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಯೇನೆಂದರೆ:-

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ ಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ.	…	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ.	…	೦—೧೨—೦
ಛಪ್ಪನ್ನ (ಪಟ್ಯಂತಾಕಕ್)	…	೦—೩—೦
ರಾಜೇಂದ್ರಸೇಕಿ [illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	…	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	…	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ.	…	೦—೩—೦
ಬಾಲಗ್ರಹ.	…	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	…	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕುಸುಮಾವಿಲಾಸ.	…	೦—೭—೦
ಶಕುನ್ತಲಾಪರಿಣಯ.	…	೦—೪—೦
[illegible]	…	೦—೩—೬
ಸುಧಾಮುಕ್ತಾವಳಿ.	…	೦—೨—೬
[illegible]	…	೦—೪—೦
[illegible]	…	೦—೨—೬
[illegible]	…	೦—೬—
[illegible]	…	೦—೨—೬
[illegible]	…	೦—೩—
[illegible]	…	೦—೩—೦
[illegible]	…	೦—೨—
[illegible]	…	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲೀಷಕನ್ನಡ [illegible]		೧— —
[illegible]	…	೨—೦—೦
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ.	…	೦—೧—೦
[illegible]	…	೩—೪—೬
[illegible]	…	೩—೪—೬
[illegible] ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	…	೦—೮—೦
[illegible] ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
[illegible]	…	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	…	೦—೩—
[illegible]	…	೦—೫—೦
[illegible]	…	೦—೨—೬
[illegible]	…	೦—೨—೬
[illegible]	…	೦—೦—೬
[illegible]	…	೦—೩—೬
[illegible]	…	—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5 6 0

[illegible]

[illegible]	… ರೂ||	೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ ಮತ್ತು ಅಂಚೇಖರ್ಚು		೦—೬—೦

[illegible] ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು " ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು !''

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾ	೧೧ರಣೆ	ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಆಣೆ
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧೨	ಡಿಟೋ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧೨	ಡಿಟೋ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧೨	ಡಿಟೋ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಟಿ. ರಂಗಯ್ಯನ್ ಅಂಡ ಸ್ಪ್ರಿಂದವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ|| ಕೋರ್ಟ್

ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೂರ್ವದ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯರೂಪವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಲಭ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೇ ಇಲಾಖಾ, ಜಗನ್ಮೋಹನ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರುವಮೇರೆಗೆ ಮೊದಲು ವಿರಾಟಪರ್ವವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾಯಿತು. ಇದು ಒಂದುವರ್ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೆ. ಬೇಕಾದವರು ಆಗಸ್ಟು ತಾರೀಖು ೧೫ ರವಳಗಾಗಿ ಮುದ್ರಾಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕಳುಹಿಸುವದು. ಒಂದಾನ್ನೊಂದನೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗು ಪೂರಾ ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ಒಂದೂ ಮಾಯಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಪರಂತು ಸಿನ್ನೊಂದನೆ ಅರ್ಧರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣೀ ಫಾರಂ ೧ಕ್ಕೆ ೩ ಪೈಮೇರೆಗೂ ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಯಿಲ್ಲದೆ ದರಖಾಸ್ತು ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಫಾರಂಕ್ಕೆ ೪ ಪೈಮೇರೆಗೂ ಅಚ್ಚಾದ ಪ್ರತಿ ಪರ್ವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಆಯಾ ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಮಾಡಿತಂದಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅಂಚೇಹಾಸಿಲ್ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು, } B. C. RAJAPPAH,
೨೦-೭ ೮೪. } *Jaganmohan Press, Palace Department.*

THE KARNATAKAPRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, AUGUST 4, 1884

THE LATE EDITOR OF THE HINDU PATRIOT.

ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ನೇಟಿವ್ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹಿಂದೂ ಪೇಟ್ರಿಯಾಟ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಿಟರ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರಾದ ಆನರೆಬಲ್ ಕೃಷ್ಣದಾಸಪಾಲ್ ಎಂಬವರಿಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಹುಮೂತ್ರರೋಗ ಉಂಟಾಗಿ ತನ್ನಿಮಿತ್ತ ಅವರು ಬಹಳ ಸಾವಾಯಸ್ಥಿತಿಯೊಳಿರುವಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮತ್ತು ಗೌರವಸ್ಥರಾದ ಸದರೀ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಆಚೇ ಗುರುವಾರದದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೧೧½ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಧನರೂಪವಾಗಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಪಾಂಚಭೌತಿಕಶರೀರವಂಬಿಟ್ಟು ನಿತ್ಯಸುಖವನ್ನೈದಿದರೆಂದು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ, ಪ್ರತಿಭೆಯೂ, ಅಸಾಮಾನ್ಯತವಾದ್ದೆಂಬದನ್ನು ಅವರಿಂದ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತಲಿದ್ದ ಹಿಂದೂ ಪೇಟ್ರಿಯಾಟ ಪತ್ರಿಕೆಯೇ ಸಾಕಾದ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿರುತಿದೆ. ಇವರ ಲೇಖನವು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಗಂಭೀರವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪಾಲಕರೀರ್ವರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಪಾದಿಸಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತಲಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರು ಬಹುಕಾಲ ಜೀವಿಸಿರಲಾರರೆಂದು ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಜವೆಂತಲೇ ಯೆಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಶಾರೀರ ಮಾನಸಿಕಗಳಾದ ಅನವರತ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳು ಅಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ತಟಸ್ಥಿಸುತಲಿರುವದರಿಂದ ಇತರರಂತೆ ಅವರೂ ದೃಢಾಂಗರಾಗಿರುವದು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುತಿದೆ. ತಥಾಪಿ ನೇಟಿವ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂಶವು ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ಅನ್ವಯಿಸುತಿದೆ. ಮಿ|| ಕೃಷ್ಣದಾಸಪಾಲ್ ಯವರಿಗೆ ಈಗ ೪೧ ವರುಷಗಳ ಯಸ್ಸಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಮರಣವನ್ನು ಅಕಾಲಿಕವಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ೧೮೩೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯೊಳು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಸುಗುಣಗಳಿಂದೆಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುತ ೧೮೪೩ನೇ ಇಸವಿಯುತನಕ ಎಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತಲಿದ್ದು, ೧೮೪೩ನೇ ಇಸವಿಯುವರಿನಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಬಳಿಕಲೂ ಬಹುಕಾಲದ ತನಕ ಅನವರತ ಪುಸ್ತಕಾವಲೋಕನಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಯಿದ್ದದರಿಂದ ಅವರ ಜ್ಞಾನವು ವಿಕಸಿಸುತ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ಲೇಖನಕಾಚವವೂ ಅತಿಶಯಿತವಾಗಿ ವುಂಟಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸತಕ್ಕಬಗ್ಯೆ ಅವರು ಅನೇಕ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದರು. ೧೮೬೦—೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೇಟ್ರಿಯಾಟ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಎಡಿಟರ ಮೃತಪಡಲು ಆಗಲಿವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಮೇಲೆ

ಸದರೀ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲೇಖನಕಾರ್ಯವಂ ಕೈಗೊಂಡರು. ಅದುಮೊದಲು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಡೆಗೆ ವೈಸರಾಯ್‌ರವರ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಮೆಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ರಾಯಬಹದೂರ್ ಮತ್ತು ಕಂಪಾನಿಯನ್ ಆಫ್ ದಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಯೆಂಪೈರ್ ಯೆಂಬ ಅಲ್ಕಾಬ್‌ಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಾದಿಸುವಾಗ್ಯೂ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ವರ್ತನವನ್ನೂ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಶೋಧಿಸುವಾಗ್ಯೂ ಮಿ। ಕೃಷ್ಣದಾಸ್‌ಪಾಲ್ ಯವರಂತೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದವರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಂ ಪಡೆದರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಈ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮರಣವು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಷಾದವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಯಲ್ಲದೆ ಈ ನಷ್ಟವು ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಮತ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಗುಣವಾಗಿ ಅದೇ ಗುರುವಾರ ದಿವಸ ಸಾಯಂಕಾಲ ದಹನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆದವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನೂ,

"[illegible]"

ಎಂಬಂತೆ ನಿಜವೃತ್ತಾನುವರ್ತನವಾದ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾದದರಿಂದ ಅವರವರ ಮರಣಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಅವರು ಸ್ಮರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯಧರ್ಮವಾಗಿದೆ.

TRADITION vs. ENQUIRY.

ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮವರಲ್ಲನೇಕರು ಪೂರ್ವಾಚಾರಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಉಪೇಕ್ಷಿಸುವದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಂಶ ಪ್ರಾಯೇಣ ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದಿರುತ್ತೆ. ಇಂಥಾ ಉಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಉಂಟಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಾನಾವಿಧಗಳಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರಗಳನ್ನೀಯುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಕ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯಗಳುಳ್ಳ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಂದಲೂ ಕ್ರಿಸ್ತ್ಯನ್ ಮತ ನೀತಿಬೋಧಕರಿಂದಲೂ, ಅಭ್ಯಸಿಸಲ್ಪಡದೆ ಯಿರತಕ್ಕ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲ ನಮಗೂ ಅನಾದರಣೀಯವೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೂರ್ವಿಕರು ಕಾಲಗಳಿಂದ ಆಗಿನ ಕಾಲ ದೇಶ ವರ್ತಮಾನಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನನುರೂಪಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ, ಯಾಕೆಂದರೆ, ಯಾವದೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೊ, ಅಥವಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದಲೋ ಯೇರ್ಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯು, ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳಿಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಕಾಲದವರಿಗೆ ಶುದ್ಧಾಂಗ ಸ್ವೀಕರಣೀಯವಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪೂರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆತ್ಯಂತಿಕವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುವತನಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧಾಜಡರಂತೆ ಅನುಸರಿಸುವದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೂರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವಶ್ಯವನುಷ್ಠೇಯಗಳೆಂದು ದೃಢವಾಗಿನಂಬಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಹ ವಿಭಾವಿಸದೆ ವರ್ತಿಸುವದೇ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಬೇರೆ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಪರಂತು ಅಂತವರು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿರಳರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವಡಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಫಲವುಂಟಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆ, ಶಾರೀರಮಾನಸಿಕೋಲ್ಲಾಸಗಳನ್ನು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಲೋಕಾಂತರದೊಳು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಧರ್ಮಗಳಾಗಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅಂತವುಗಳನ್ನೇ ಯೆಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂಬದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಯೆಲ್ಲರ ತಾತ್ಪರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ, ಪೂರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬಾಧಕಗಳು ಕಂಡು ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ಅಂತವುಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಅದರ ಕಾರಣವನ್ನು ನಾವು ಕಾಲಾಂತರದೊಳಾಲೋಚಿಸಬಹುದು, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು ಮೊದಲು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಿಸುವದಕ್ಕೆ ಜನರು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ ರಾಸಿಕಾರಣ ಗೌರವವು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವದು. ಮಸಲಾ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಫಲಾನುಕೂಲವಾದ ಸ್ನಾನವನ್ನು ನಿತ್ಯ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುವ ರೂಢಿಯನ್ನು ತೊರೆದವನು ಈಗ ಅದಕ್ಕಿನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ಜನರು ನಗಲಾರರೆ? ಆದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮನುಷ್ಯನೂ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪ್ರತಿಯು ಇದ್ದರೆ ಹೊತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಾಹ್ಯವಾಗೂ ತಿಳಿಸುವೆವು. ಪೂರ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಲಗುವಾಗ್ಯೆ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಮಲಗಬಾರದೆಂತಲೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೆಡಕುಂಟಾಗುವದಂತಲೂ ಒಂದು ವಿಧ ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನ ಶಿರಸ್ಸು ಛೇದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಲಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದವನಾಗಿ, ಉತ್ತರ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯು ಮಲಗಿರುವದೋ ಅದರ ಶಿರಚ್ಛೇದಿಸಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಪರಮೇಶ್ವರನು ತನ್ನ ಪರಿವಾರಗಣಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಅದೇ ರೀತಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ಒಂದು ಆನೆಯು ಮಲಗಿ ಕಂಡಂತೆ ಮಲಗಿದ್ದದರಿಂದ ಅದರ ತಲೆಯನ್ನು ಛೇದಿಸಿ ತಂದು ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನ ಮುಂಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ, ಅದು ಮೊದಲು ಆತನು ಗಜಾನನನಾದಂತೆಯೂ, ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರು ಯೀ ವಿಘ್ನರಾಜನನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ, ಉತ್ತರ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗುವದು ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅಸಮ್ಮತವಾದದರಿಂದ ಅದು ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬದು. ಈಗಿನ ಕಾಲದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನಂಬದೆ ಅಷ್ಟೇ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಲಗುವಾಗ್ಯೆ ಉತ್ತರ ಶಿರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗದಿರಬೇಕೆಂಬದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಪುರಾತತ್ವ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮದರಾಸು ಪತ್ರಿಕೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆಂತೆಂದರೆ,—

ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಬಗೆ ಆಕರ್ಷಕಶಕ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆಂಬದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವಪೂರ್ವಕ ತಿಳಿದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಂತು ಅದು ಇದರ ಹಾಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಈಗಿನವರು ಒಬ್ಬರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾರರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿದ್ದರೂ ಅಕ್ಕಡ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇದರಡಿ ತಿಳಿಸುವೆವು. ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ರಕ್ತಸಂಚಾರವಾಗುತ್ತಲಿರುವದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ, ಆರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರ ಸಿದ್ಧಾಂತದಂತೆ ಲೋಹಾಂಶ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಯೇ ಭೂಮಿಗೂ ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿಯುಂಟೆಂಬದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಯೆರಡು ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರವುಂಟಾಗುವದು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದದರಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯನ ಅವಯವಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ, ಅಂತಲೂ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಯಸ್ಕಾಂತಪರ್ವತ ವಿರುವದರಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣವು ಯಾವಾಗಲೂ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿರುವದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದ್ದು. ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರದಲ್ಲೂ ಕಬ್ಬಿಣ ವಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆ ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿ ತಲೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ ಅಂಥಾ ತಲೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಕ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಉತ್ತರದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚಾಚಿಕೊಂಡು ಮಲಗಬೇಕೇಯೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವುಂಟಾಗಿ ರೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂಬದು.

ಹೀಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತೊಟ್ಟು ತುಳಸೀ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬಾಕಿ ಕೊಂಡಿರುವದು ಅನಾದಿ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ತುಳಸೀ ಪತ್ರದ ಅರ್ಚನೆ ಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಯೆಂತಲೂ, ತುಳಸೀದಳವುಳ್ಳ ಬೃಂದಾವನ ಮನೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ರದವೆಂತಲೂ ನಮ್ಮವರು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯೀಗಿನ ಕಾಲದವರು ನಂಬದೆ ಹಾಸ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು ತುಳಸೀ ಗಿಡದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅನೇಕ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅದರ ಸೇವನೆಯು ಯೋಗ್ಯವೆಂದೂ ಹೇಳುವದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರಾದ ಜನರು ಈ ಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಗ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯೀಗಿನವರು ಈಗಿನ ಕಾಲದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ, ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳುಳ್ಳ ಸದಾಚಾರಗಳು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಲ್ಪಡದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು. ಆದದರಿಂದ ಪೂರ್ವಾಚಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅವಿಚಾರವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವು. ಪೂರ್ವಿಕರು ಯೋಚಿಸಿದ ಆಚಾರಗಳಿಗೆ ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಕಾರಣಗಳು ಯಿಲ್ಲವೆ ಯಿರಲಾರದು.

ADMINISTRATIVE VAGARIES

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟತರುವಾಯ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಫಲಾನುಭವಕ್ಕಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತೋರಿಸಲೂ ಇಷ್ಟು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಯಿರಬೇಕೆಂತಲೂ ಅವುಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಯೆಂದು ಶೆಡ್ಯೂಲಾಗಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್ ಸರ್ ಜೇಂಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರವರು ರಾಜ್ಯ ಒಪ್ಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರ ಸ್ಯಾಂಕ್‌ಷನ್ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ರಾಜ್ಯ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಮೇಲೆ ಮೂರುವರು ಷರತ್ತುಗಳ ಜಾರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಈ ತನಕ ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಪದ್ಧತಿಯೂ ಫಲಾನೇಕ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವದೆಂಬ ಅಂಶ ಅದ್ಯಾಪಿ ಪ್ರಚುರವಾಗಿಲ್ಲವು. ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ದೌಲತ್ತು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಮೂರುವರುಷಗಳಾದವು. ಅವರಿಗೆ ವಯಃಪರಿಮಿತಿ ಯೂ ಆಗ ವರುಷಗಳಾದವು। ಈಚೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಯಾವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಯಿತೋ ಆದರ ಫಲವೇನೆಂತಿರುವದೋ ನಮಗೆ ಯಿದುವರಿವಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವು. ಮಾರ್ಗವಶಾತ್ ಮದರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ರೈಸ್ ರಾಯುಗುವರ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೇನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಅಂಶವನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಈಗ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೇನಂದರೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಬಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬದು. ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುವ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಸರಿಯಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯೆರಡು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಅದೇ ವಾರದ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಆಗಿರುವದೇ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಿಕ ಮೊದಲನೆ ಯದು-ದಿವಾನರವರಿಗೆ ಪ್ರೋಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯ ಯೇರ್ಪಾಡು. ಯೆರಡನೆಯದು-ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮಿ। ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರ ಸಹೋದರರಾದ ಮಿ। ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹೆಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇಂಥಾದ್ದೇ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವದು ತಾನೇ ಆಗಲಾರದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೈ ಹುಜೂರ್ ಒಂದಾದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂದಿಂದ ಅಮಲ್‌ದಾರರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಗಳು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜಿಗಳು, ಇವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಇಜಾಫೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಇಜಾಫೆಯುಂಟಾದರೇ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೃಪ್ತರಾಗುವರಾದರೆ ಬಡವರಾಗ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸುವ ಕಾಲ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ರುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸುವೆವು

Occasional Notes.

ಸ್ವೈರಮತಿ ಪ್ರಸಂಗ ವ್ಯಾಸ.

A fee reduced —ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯೋಗ್ಯರಂಗಳ ಕೆಲವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ನಿಯಮ ಇರುವರಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿದ್ದು ಈಚೆಗೆ ಮದರಾಸ್ ಸೈಂಡಿಕೇಟ್‌ನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನುಸರಿಸಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

Lotteries—ಈಚೆಗೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಟರಿಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿ ನಡೆದವು. ಈದಿನಗಳ ಇದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಡೀಸ್ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲಾಟರಿಯೊಳು ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಯೆರಡುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Examinations.—ಈ ಸಲದ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ಮದರಾಸ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಅಕ್ಟೋಬರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಬೇರೆ ಯೆಲ್ಲಾ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಬರುವ ಡಿಸಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೈಗೂಡದವರಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆ ಬೇರೆ ತಿಂಗಳ ಕನೇ ತಾರೀಖು ಬೃಹಸ್ಪತಿವಾರದಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂತಲೂ ಆರ್ಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ತಾರೀಖುಗಳು ಫಾಯಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

The biter bit.—ಹಿಂದೆ ಗೋವಾ ಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ತಯಾರಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಳು ಒಬ್ಬ ನೇಟಿವ್ ಶಿಪಾಯಿಯಾದವನು ಬಾವಿಲ್ ಬಳಿ ಮಲಗಿರಲು ಒಂದು ಸರ್ಪ ಅವನ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಕಚ್ಚಲು ಸಿದ್ಧವಾದನು ಕೂಡಲೇ ಯೆಚ್ಚರಗೊಂಡು ಸರ್ಪವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬದಲಿಗೆ ತಾನು ಅದರ ತಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಲು ಅದರಿಂದ ಸರ್ಪವಾಗಲೆ ಬಲವಾದ ಆಘಾತವಾಗಿ ಅದು ಕೂಡಲೆ ಸತ್ತುಹೋಯಿತು, ಪರಂತು ಶಿಪಾಯಿಯವನು ಯಿದುವರಿವಿಗೆ ಜೀವಿಸುತ್ತಾನೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ವಿಷದ ಕಾಟದಿಂದ ಆತನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಗಾಯವು ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತದೆ.

The [illegible] Thakore Sahab of Gondal.— గొండల సంస్థానపు ఠాకూర్ సాహేబరవరు [illegible] ఇంగ్లండులో [illegible] ప్రవాసముచేయు ఉద్దేశముతో బొంబాయి నుండి ప్రయాణము చేసినారు. [illegible]

Cholera in Toulon.—[illegible]

The Maharaja Dhulip Singh.—[illegible]

The Salem prisoners.—సేలంలో న [illegible]

సంకట—ఈగ అంతర్మార్గా [illegible] నిరవధిని [illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

The comptroller.—[illegible]

The season prospects.—[illegible]

విగూ, అక్కడ వల్లా [illegible]

A brochure.—[illegible]

The Mysore acrobatic company.—[illegible]

పినబేశాగురిచే, ఇవరఅటగళన్నెల్ల శబ్దళ దవరిసువగ సాధ్యవాదదరింద, అవుగళ ఆకంద వు కేవల అనుభవక్కె వేద్యగళాగుత్తవె.

TELEGRAPHIC SUMMARY

తంతివార్తెగళు.

THE FRENCH REPULSED IN MADAGASCAR.

లండన్, ౨౭నే జూలై—నిన్నెయదినసాయంకాల [illegible] ఫ్రెంచ్ [illegible] [illegible] జనగళమేలె దండెత్తిహోగలు ఆదరింద హిందక్కె హోడిసల్పట్టరెందు తిళియుబరుత్తదె.

REASSEMBLING OF THE EGYPTIAN CONFERENCE.

లండన్, ౨౯నే జూలై—ఈజిప్ట్ రాజ్యవస్తు [illegible] ఇంగ్లెండినవరదే [illegible] కేవల ప్రబలవాదద్దు.

SUAKIN SURROUNDED BY REBELS.

[illegible] సువాకిన్ [illegible] తంతివర్తమానబంది రుత్తదె.

THE ANGLO-RUSSIAN DELIMITATION COMMISSION.

[illegible] — అఫ్ఘానిస్థాన్ [illegible] ఎంబదు.

[illegible] ౩౧నే [illegible] రెజిమెంట్ [illegible] బరుతదె.

THE RUMOURED DEATH OF OSMAN DIGMA.

ఉస్మాన్ దిగ్మాయెంబాతను కొల్లల్పట్టనాగి [illegible] పుట్టుత్తిదె.

కైరో, ౨౯నే జూలై—ఉస్మాన్ దిగ్మాయెంబ [illegible] తిళియబరుత్తదె.

లండన్, ౩౦నే జూలై—[illegible] యవరు [illegible] హోగుత్తారె.

RUMOURED RECAPTURE OF BERBER BY GORDON.

కైరో, ౩౦నే జూలై—జనరల్ గార్డన్ యవరు మరళి బెర్బర్ యెంబ [illegible] పుట్టితిదె.

OUTBREAK OF CHOLERA IN RUSSIA.

సెంట్ పీటర్స్‌బర్గ్, ౩౦నే జూలై—[illegible] కాలరా [illegible]

CHINA TEMPORISING WITH FRANCE.

పేరిస్, ౩౦నేనే జూలై—[illegible] ఒప్పలిల్ల. [illegible]

THE CHINESE GOVERNMENT AND THE DEMAND OF FRANCE.

షాంఘై, ౨౯నే జూలై—[illegible] (టాయెల్ ఒం దక్కె ౩½ రూపాయి) [illegible]

REPULSE OF THE REBELS AT SUAKIM.

ಶ್ವಾಕಿಮ್, ೩೧ನೇ ಜೂಲೈ—ನಿನ್ನೆಯದಿನ ಶತ್ರುಗಳು ಬಹುಮಂದಿ ಗುಂಪುಗೂಡಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸಾಹಸದೊಡನೆ ಕ್ಯಾಂಪಿನಮೇಲೆ ಬೀಳಬೇಕೆಂದು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು, ಪರಂತು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಓಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು.

:o:

Maharaja Kamala Krishna.—ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಲ್ಲಿನ ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖನಾದ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಮಲಕೃಷ್ಣ... [illegible]

Abolition of caste.—[illegible]

Capture of a dacoit leader.—[illegible]

Indore affairs.—[illegible]

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

:o:

[illegible]

[illegible]

ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್, ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಜೂಲೈ ...ನೇ ಮಯ್ಯುಮಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಶ್ರೀ ... ಬಹದ್ದೂರರವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತೆ.

ಸನ್ 1884ನೇ ಇಸವಿಯ II ನೇ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್

[illegible]

ಅಧ್ಯಾಯ I.

[illegible]

ಅಧ್ಯಾಯ II

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

Published every Monday Morning

ಶ್ರೀಕಾಮುಪವಿಧಪತ್ರಿಕ್ಯುತಗನಾಥ ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಧಿ ದಾಪ್ರಿಧರ ಸಾಚಿರ್ಶೋಧಿಕಾ ॥ [illegible] ಕಾನುಪರಿಶೋಧಿ ಕಾಬಿಕದಿನಾನನಸಂಪಾದಂ.

VOL. XI.]	BANGALORE —MONDAY, AUGUST 11, 1884	[No. 32.
ಸಂಪುಟ. ೧೧.]	ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟು ೧೧ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ.	[ಸಂಚಿಕೆ. ೩೨.

" ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳುವ ವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರ್ಷ ಮುಂಗಡ ವರುಷಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಆರು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—

ಜ್ಞಾ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ [illegible] ನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ [illegible] ನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ದಾರಿಗಳನ್ನು [illegible] ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ದರಾಪ್.

ಹಿಂದಲನೇದಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇದಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇವರಡಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವ [illegible] ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಯೇನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾ [illegible] ಕೆಲಸದವರಾಗಲಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ರವಾನಿಸಬೇಕು [illegible] ಹಣವಿಲ್ಲದೆ [illegible] ಯಾವ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ [illegible] ಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

೨. ನೋಟುಗಳ ರವಾನಿಸುವವರು ಅರ್ಧ ನೋಟನ್ನು ರವಾನಿಸಿದ್ದು ಉಳಿದ ಅರ್ಧನೋಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಉತ್ತರ [illegible] ಅರ್ಧ ನೋಟು [illegible] ದವನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೆ ಬಾಕೀ ಅರ್ಧ ನೋಟನ್ನು ರವಾನಿಸಬೇಕು.

೩. ಕ್ವೈರಿ [illegible] ಕಾಗದಗಳು, ಕಾ॥ ೧ಕ್ಕೆ ೧ಅಣೆಯ [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಅರ್ಧಣೆಯ [illegible] ಬರುವ [illegible] ಕಳುಹಿಸಕೂಡದು.

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ವರುಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿಗೆ [illegible] ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಇರುವ [illegible] ಕಳುಹಿಸಿ [illegible] ಕೊಡಬೇಕು [illegible] ಬಾಕಿಯನ್ನು [illegible] ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ADVERTISEMENTS.

ಇವರಡಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ ಕ್ಕಿರುವುವು,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾ ಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ.	...	೦—೧೨—೦
ಛಪ್ಪನ್ನ (ಷಟ್ಪಂಚಾಶಿಕೆ)	...	೦—೩—೦
ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತನಾಮ ಸುಭಾಷಿತ.		೦—೫—೦
ಅಮರಕೋಶ	...	೦—೪—೦
ಶಿವಗೀತೆ	...	೦—೧೪—೦
ಗೀತಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹ.	...	೦—೭—೦
ಪಂಚಾಂಗ	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ.	...	೦—೭—೦
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಪರಿಣಯ.	..	೦—೪—೦
ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ	..	೦—೩—೬
ಸುಭಾಷಿತ ರತ್ನ.	...	೦—೨—೬
ಬಾಲಬೋಧನ ಕಥೆ	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೧—೨—೧
ಯಕ್ಷಗಾನ [illegible]	...	೦—೬—
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೭—೧
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	.. ...	೦—೨—೧
[illegible]	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿದ ಮಹಮ್ಮದ ಕಥಾ		೧—೦—೦
[illegible]	... ...	೨—೦—೦
ಪ್ರಹ್ಲಾದಿವಿಲಾಸ.	...	೦—೧೨—೦
ಕುಸುಮಾವತಿ	...	೩—೪—೬
ವೃಷಸೇನ ಪರಿಣಯ	...	೩—೪—೬
ಆರೋಗ್ಯದ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂಬಿಗೆ ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೧—೮—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ.	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	... ...	೦—೩—
[illegible]	.	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—
[illegible]	...	೧—೩—೬
[illegible]	...	೦—೧—

ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲದೆ [illegible] ಇನ್ನೂ [illegible] ಇದ್ದಾವೆ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವುದು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

☞ *Price including Postage, Rs. 5 6 0*

[illegible] ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ [illegible] ಪುಸ್ತಕ [illegible] ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

[illegible]	... ..	ರೂ॥ ೫—೦—೦
ಪಾರ್ಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು		೦—೬—೦

ಬಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, [illegible] ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible] ಮುದ್ರಾಕ್ಷರ [illegible] ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಬೇಕಾದ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. [illegible] ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ [illegible] ಅವರು [illegible] ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯೊಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು " ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು "

ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಲಾ ೧ ರಿಂದ	ಅಂಚೇ ಹಾಸಲು ಸಹ	
ಭಾರತಮಹಿಮಾ	೧—೦	ಡಿಟೋ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧—೨	ಡಿಟೋ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧—೨	ಡಿಟೋ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಹಾಲ್ ತಿಂಗಯ್ಯರ್ ಅಂಡ ಸನ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇವರಡಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ॥ ಕೋರ್ಟು

ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೂರ್ವದ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯರೂಪವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಲಭಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೇ ಅಂಗಡಿ, ಜಗನ್ಮೋಹನ ಮುದ್ರಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯಾದಿಪರ್ವವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾಯಿದೆ. ಇದು ಒಂದುವರೆ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೆ. ಬೇಕಾದವರು ಆಗಸ್ಟ್ ತಾರೀಖು ೧೫ ರವಳಗಾಗಿ ಮುದ್ರಾಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರದು ಕಳುಹಿಸುವದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗು ಪೂರಾ ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ೧ರೂ ಪಾಯಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅರ್ಧರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಬಿಡ್ಡೀ ಭಾರಂ ೧ಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಯುಳ್ಳವರು ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ಬಿಡ್ಡೀ ಭಾರಂ ೧ಕ್ಕೆ ೩ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಅಚ್ಚುಬದ ಪ್ರತಿ ಪರ್ವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಆಯಾ ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಮೇರೆಕಂಡ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗಲ್ಲದೆ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು, ೨೦-೭ ೮೪.	B C RAJAPPAH, Jaganmohan Press, Palace Department

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, AUGUST 11, 1884.

OPENING OF BANGALORE-TOOMKUR LINE OF RAILWAY

ಈದಿನದಾರಭ್ಯ ಈ ಪೂರು ಪೇಟೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ದಿಂದ ತುಮುಕೂರುವರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೆ ರೈಲ್ ಗಾಡಿಬಿಡಲುಪಕ್ರಮವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಶುಭವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪರಸ್ಪರಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರಿಗೂ ಅವರಮೂಲಕ ಇತರರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವಲ್ಲದೆ ಈ ರೈಲ್ ನಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದೊಳು ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂತಲೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ನೀಲಗಿರಿವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಾಯಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ ಯೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತಿರಪತ್ತೂರ್ ವರಿವಿಗೂ ರಸ್ತೆಯಾಗಿ ಬಂದನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾಯಕನೇರಿ ಘಟ್ಟವೇ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದ ಸುಲಭ [illegible] ವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಜೋಲಾರ್ ಪೇಟೆ ರಸ್ತೆಯು ಪೂರೈಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ತರುವಾಯ ಹನ್ನೆರಡುವರುಷಗಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಜೋಲಾರ್ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ರಾಂಚ್, ಅಂದರೆ ಶಾಖೆ ಯೋಜನೆಯಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಹಾಕಲ್ಪಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹಾಸನ ಮೊದಲಾದ ಮಲೆನಾಡು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೇರೆಯೊಂದು ಶಾಖೆ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಸರ್ಕಾರ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಬರೆದವು, ಪರಂತು ಈ ರಾಜ್ಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿನವರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ ಈ ಕೆಲಸಗಳ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಬದಲಿಗೆ ಬಾಧಕವಾಗುವದೇನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿತು. ಕ್ಷಾಮಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು ಲಷ್ಕರ್ ನಿಂದ ಪೇಟೆಯವರಿವಿಗೂ ರೈಲ್ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆ ಮೇರೆಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರುವರಿವಿಗೆ ರೈಲ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೆಲಸನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಲಷ್ಕರ್ ನಿಂದ ಪೇಟೆಯವರಿಗೆ ಕಯಾಲಾದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಬಿಡಲುಪಕ್ರಮವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರೈಸಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಮಂಡ್ಯ, ಆಖೈರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಗಾಡಿಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ತರುವಾಯ ಲಷ್ಕರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಂದ ಪೇಟೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನವರಿಗೆ ಮದರಾಸ್ ರೈಲ್ ಗಾಡಿ ಬರುವದಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಾಡಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ ವೇಯು ಅಲ್ಲಿಯ ಮಿನಾರಿಲವರ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಕೆಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು.

ಮಾಜೀ ದಿವಾನರು ಮಿ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಲುರವರು, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನೇ ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕಲಕ್ಷ ದ್ರವ್ಯ ವ್ಯಯವಾಗಿ ಹೋದದ್ದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ ವೇಯನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಈ ಮೂಲಕ ಕೀರ್ತಿ

ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಟ್ಟು ಸಾಲಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಿನಳ್ಳಿ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿಸಿದರು. ಅವರ ಅಂತಃಪ್ರಯತ್ನವು ಈದಿನ ಫಲೋನ್ಮುಖವಾಯಿತು. ಪರಂತು ಅವರು ಇದುವರಿವಿಗೆ ಜೀವಿತರಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಲವಾದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಿಸುವದಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ ಗತಿಸಿಹೋದಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವೆವು.

ಈ ಸುದ್ದಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಾವು ಹೊಸ ದಿವಾನರ ಸಮಾಗಮವಿರ್ಗಗಳೆಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಪೇಟೆ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಕೋಟೆ ಬಾಗಿಲವರಿವಿಗೂ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಪೇಟೆ ಜನರೆಲ್ಲರು ಕರಗಿನ ಪೇಟೆಯಿಂದ ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾಧೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಅರಳೇಪೇಟೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಸರಕುಗಳು ಕಳುಹಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾಧೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಅಂಶವನ್ನು ಅದ್ಯಾಪಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ.

ತುಮಕೂರಿಗೆ ರೈಲ್ ಗಾಡಿ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು, ಈ ನಾಲ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಟಪಾಲ್ ದಫ್ತರಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಡುವದಕ್ಕೂ ಕಂಬಿವಾರ್ತೆ ವರ್ತಮಾನ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವುಂಟಾಯಿತು. ಜೋಲಾರಪೇಟೆ, ಬೆವರಿಂಗ್ ಪೇಟೆ, ಕೋಲಾರ, ಮಾಲೂರು, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕ್ಲೋಸ್‌ಪೇಟೆ, ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಮದ್ದೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಮೈಸೂರು, ನೆಲಮಂಗಲ, ತುಮಕೂರು, ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೂ ಬಟವಾಡೆ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ನಡೆಯುವವು. ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಮೇಲುಕೋಟೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಶಿವಗಂಗೆ, ದೇವರಾಯನದುರ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ನೆಲಮಂಗಲ ಮುನಸಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತುಮಕೂರಿಗೂ ವಕೀಲರಾಗಲು ಲಾಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕಡೂರು, ಈ ಎರಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳು ಶಿವಾಯಿ ಇತರಯೆಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೂ ರೈಲ್‌ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಯಿತು. ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರೈಲ್‌ರಸ್ತೆಯಿರುವಂತೆ ಕಾಯಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮೈಸೂರು ದೇಶದೊಳಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ರೈಲ್ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚಿಸಿದಪ್ರಕಾರ ನಂಜನಗೂಡು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನೀಲಗಿರಿ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಗೂ, ತುಮಕೂರು ರೈಲ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂ, ಹೊಡ್ಡಬೆಳೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹಿಂದೂಪುರಕ್ಕೂ ರೈಲಾದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಯಾವದೇಶದ ಭಾಗ್ಯವೂ ಇರಲಾರದು. ಈ ರಾಜಮಾರ್ಗಗಳು ಕಲ್ಪಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಈ ದೇಶಸ್ಥರೇ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದರೀದಾರ ವಾರ ದಿನದ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ದಸೆಯಿಂದ ಕಿನ್ನದಬಂದವರೇ ನೌಕರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೂ ಇದ್ದಾಗ್ಯೆ ತಪ್ಪಿಹೋದ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಕ್ಷೈಲಾದಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವು ಜಾರಿಯೇ ತಪ್ಪೀತು, ಯಾರು ಬಲ್ಲಾವರೂ ಇರಬಹುದು

A REPLY.

ಶ್ರೀಸ್ಯ ಹುಜೂರ್ ಒಂದೇರಡುವರ್ಷಕಾಲದ ಮೊದಲು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಅಮಲ್ದಾರರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್‌ಗಳು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರ್‌ಗಳು, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜಿಗಳು, ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂಬುದಾಗಿ, ಇದರಿಂದಲೇ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೃತ್ಯ ರಾಜ್ಯದ ನಾಡರೆ ಬಡಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸುವ ಕಾಲ ಬರಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಲೇಖನಿಸಿದ್ದಿರಷ್ಟೆ, ಇದರಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಿಶ ನಾಗರಿಕರು ಕೇಳುವರೇನಂದರೆ—

ಬಡವರ್ಯಾರು, ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಿ ಪ್ರತಿನಿಲ್ಲದವರೇ, ಅಲ್ಲವೆ ರೋಗವುಳ್ಳವರೆ?

ಬಡವರೆಂಬವರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರೆ, ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರೆ?

ಇಂಥಾಬಡವರು ಎಷ್ಟು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ, ಅಲ್ಲವೆ ಕ್ಷೇಮಕರವೆ

ಧಾರ್ಮಿಕಬುದ್ಧಿ ಇವರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವದು ಬಹಳ ಶ್ರಮಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ತೋರಿದಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇದರ ಹಿತಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಜವಾಬ್ ಹೇಳುವೆವು—ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,

ಬಡವರ್ಯಾರೆಂಬದಕ್ಕೆ—ಇವರು ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳವರಿವಿಗೆ ಸಂಬಳವಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಹುಜೂರು ನೌಕರರೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವರಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿರಲಿ, ಬಡನೌಕರರೆಂದು ಇಂಥವರಿಗೆ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವು ಏನೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿಹೋಯಿತು. ಇಂಥಾ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಅಥವಾ ಯಾವದೊ ಒಂದು ಮೂಲಕವಾದ ಹೊರತು ಇವರನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತರಲಾಗದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡುವಿಧ ಬಲಗಳುಳ್ಳ ಜನಗಳ ವಿಷಯವು ಇದುವರಿವಿಗೇನೇ ಹಾನಿಕರವೆಂದು ಹೇಳಿಹೋಗಲಿಲ್ಲವು. ಸ್ವವಿಷಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಜನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿ ತೇಲಬೇಕೆಂದು ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾದ ಈಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇವರ್ನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆಯೇ ನಡೆಸುತ್ತಬರುತ್ತಾರೆ, ಆದಕಾರಣ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಸ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಲಾಭವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಂತರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ನೌಕರಿಯಿಂದ ವಿದಂಪತ್ಯೇಣ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಿಲ್ಲವು, ಆ ದಾಖಲ್ ಅವರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವ್ಯಯಕರವೆಂದೂ ಜನಗಳು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವುಂಟಾಗಲಾರದೆಂದೂ ದಿವಾನರವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆಯೂ, ತಮ್ಮ ಕಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಹಾಯ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿಸು, ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ದಿವಾನರವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೆಕೊಡುವದಿಲ್ಲವು. ದಿವಾನರಾದರೋ ಸರ್ವಕಾಲ ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾಟಸ್ಥರವನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವೆಂದು ಬೋಧಿಸಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಬಡವರ ವಿಷಯವೂ ಅನಾದರಣೀಯವಾಯಿತೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯಪ್ರಶ್ನೆಗೆ—ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕ್ಷೇತ್ರದಾರರು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಡವರೆಂತಲೇ ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂಥವರಿಂದ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವೆವು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ, ಇವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಯಾತ್ರಿಕಂಪಿಡ್ಯಾಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಮನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಅದರ ಸಾಗುವಳಿಯನ್ನುಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ದನಕರಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪೋಷಿಸುವರು. ಇವರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ್ ಕೆಲಸವೂ ಸಲ್ಲೀಸ್ ಜರುಗುವದಲ್ಲದೆ ಮಹಾಜನರ ಶ್ರೀಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನೇ ಅನವರತ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ ಜೀವಿಸುತಲಿರುವರು, ದೇಶವು ಅಬಾಧಿತವಾಗುವದು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಕಂತಲಬ್ ಪಡೆಯುತ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗಿಂತಲೂ ಜವಾಬ್‌ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸನಡಿಸುವರು, ಸರ್ಕಾರ್ ನೌಕರರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುದಾಗುವ ಸ್ಟೇಷನ್ಗಳ ಸಲ್ಲಿಸ್ ವರ್ಮಾಲಾಗುವನ್ನು, ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರವೆಂದು ಅವಶ್ಯ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಾಗಿರುವವು.

ಮೂರನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ—ಇವರು ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಧಿಕವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇವರು ಧನದ್ರವ್ಯದಿಂದಲೂ ಶರೀರಶ್ರಮದಿಂದಲೂ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ವಿದ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕ ಫಲವುಂಟುಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಧರ್ಮವಾಗಿದ್ದು ಈ ದೇಶದ ಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವರ ಶ್ರಮವು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕಾಗುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಬಡತ್ವದಿಂದ ವರ್ತನೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಾಗರಿಕತ್ವ ಕೆಲಸ, ವರ್ತಕ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಅಯಿಷ್ ಆ ರಾಜ್ಯವಾರೀ ಸಿಕ್ಕಿದವಾರಿಕ್ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಯಾವದೋ ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ಜನ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಸಂಪತ್ತು, ಕರವೆಂಬ ದಾಗಿ ಒಂದು ಕೇಳಿ ಭಾಗಿಸಿದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಪರಂತು ಇಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರೆಲ್ಲರಿಗೋಸ್ಕರ, ಕರ್ನಾಟಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದ್ರವ್ಯವು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲವು. ಅದರೆ, ಇವರ ನೌಕರಿಯು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯೆಂದು ಯಾರಾದರು ಕೇಳಬಹುದು. ಪರಂತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗಿಲ್ಲವು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಮಸಲಾ, ಒಂದು ಬಡನೌಕರನಾದವರೆ ಅನುಕೂಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನೂರುರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಾಭವಾಗುವಂತಾದರೆ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ದೂರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಧುಕೋದಕ ಭರಿತವಾದ ಒಂದು ನಗರ ತಾವಿನ್ನು ಅನೇಕ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನದಿಂದ ಆಗಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಎಷ್ಟು ಲಾಭಕರವಾಗಿರುವದೋ ಕಂಡುಬಂದ ನೌಕರರಿಂದ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಭಾರೀಸಂಬಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಯು ಜಾಸ್ತಿ ಲಾಭಕರವಾದ್ದೆಂತಲೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಬಾಲ್ಯದವರಿಗೆ ಸದರೀ ಶಾಲೆಗಳು ಅನುಪಯುಕ್ತವೆಂದು ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಲಾಗದೋ ಅದರಂತೆ ಬಡವರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೌಕರಿಯನ್ನೂ ಅಪ್ರಯೋಜನವೆಂದು ಹೇಳಕೂಡದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನದ ನೇಟಿವ್ ಅರಸರ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸತ್ರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ಅನ್ನಸಂತರ್ಪಣೆಗಳಿಗಾಗಿಯೂ, ನಟನ ಗಾಯಕರಿಗೋಸ್ಕರವೂ ನಿಲರ್ತುಸ್ಯವಾಗಿ ಧನವ್ಯಯಮಾಡುತಲಿದ್ದು, ಈಗಿನ ಅರ್ಜಿಕೆಯಲ್ಲಾದರೋ ಅಂತಾದ್ದೊಂದೂ ಇಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟೋಪ್ಯಧಿಕವಾಗಿಯೇ ಧನವ್ಯಯಮಾಡುತಿದೆ. ಅವು ಯಾವವಂದರೆ, ಅನ್ಯದೇಶ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಅತ್ಯೋಪ್ಯದ ಮರಾಠ ಕೀಲಾದ ಯೂರೋಪಿಯನರಿಗೆ ಅಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬಾಲ್ ಮಾಡಿಸುವದಕೋಸ್ಕರ, ಅತ್ರಿಕರೋಟಿಗೆ ಜೆಟ್ಟುಕೆಂಬ್ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿಯೂ, ಧನವು ವ್ಯಯವಾಗುತಲಿದೆ ಈ ಮೂಲಕವಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳೆಲ್ಲವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭಕರವಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವದನ್ನು ಅನ್ಯದೇಶದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕೆಲವು ಘೋಷಿಸುತಿವೆ. ಪರಂತು ಅದನ್ನು ನಾವೂ ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಹೇಳಕೂಡದ್ದಾಗಿದೆ.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

—※—

Middle School Examination.—ಬರುವ ಡಿಸಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಮೂರನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಈ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಿಡಿಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ದರಖಾಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವು ಮೂವತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮೊದಲು ಕಮ್ಮಿಷನರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಂವತ್ಸರದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸುಮಾರು ೯,೦೦೦ ಮಂದಿ ಉಮೇದ್‌ವಾರರು ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ.

—

A rumour.—ಮೈಸೂರು ಕಸಬಾ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಮಿ॥ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯಂಗಾರ್, ಎಂ. ಏ. ಯವರು ಈಗ ಖಾಲಿಯಿರತಕ್ಕ ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ ಮುನಸೀಫ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂತಲೂ, ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈಗ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿನ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಮಿ॥ ರಾಮರಾವ್ ಯೆಂಬವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂತಲೂ ಪ್ರವಾದವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ್ ನೌಕರಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಕ ಮಿಗಿಲಾದ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಡ್ವೋಕೇಟರಾಗಿ ಅದು ಮೊದಲು ಈವರೂ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಮಾಡುತಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಯೇಜಸ್ಪರ್ ಅಮಲ್‌ದಾರೀ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೆಂತ ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ.

—

Mysore Line.—ಈ ಹೇಳಿದಬರುವ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಕ್ಷೈದಾದ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಪ್ರತಿ ಮೈಲಿಗೆ ೫೮೯—೧೪ ಪ್ರಕಾರ ೯,೭೧೧—೫—೩ ರೂಪಾಯಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಕಳೆದಸಾಲ್ ಇದೇವಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಲ್ ೧ಕ್ಕೆ ೪೯—೧೦—೨ ಪ್ರಕಾರ ೪,೧೮೨—೯—೩ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಹಾಲ್‌ಸಾಲ್ ೫,೫೨೯—೮—೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜಾಗಿರುತ್ತೆ.

—

Increase of salary.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲರಾದ ಮಿ॥ ಕುಕ್ ರವರು ಸದರೀ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಮನಃಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಕಳೆದತಿಂಗಳು ೧ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲು ಮಾಹೇವಾರು ೨೦೦ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಇಜಾಫೆಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಈತನು ಸರ್ಕಾರ್ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂಥಾ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕೋಡ್ ನಲ್ಲಿನ ನಿಯಮವು ಮಿ॥ ಕುಕ್ ಯವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಹ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಬಂಧಿಸಿರುವರೆಂತ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

The Mysore Metropolitan Operatic Troupe.—ಮೈಸೂರು ಮೆಟ್ರೊಪೊಲಿಟನ್ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು, ಈಚೆಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದ ಮೊದಲು, ಹಲವು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಿಸಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ಶಾಕುಂತಲ ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಸಾರಿ ಕಳೆದ ಶನಿವಾರದಿನ ರಾತ್ರಿ ಆಡಿದರು. ಸದರೀ ನಾಟಕವು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ... ದರಿಂದ ಮೊದಲು ೪ ಅಂಕಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ನಾಟಕವು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಪೂರಾ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಆಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅದರ ಗುಣದೋಷಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವವು. ... ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

The Mysore State Railway, Tumkur Line.—... ತುಮಕೂರಿನವರೆಗೆ ... ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ... ತುಮಕೂರು ರೈಲ್ವೆ ... ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು ಮೈಸೂರು ರೈಲ್ವೆ ... ಗಳಾಗಿವೆ.

ತುಮಕೂರು ರೈಲ್ವೆ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳು:—ಬೆಂಗಳೂರು, ... ಗೊಲ್ಲಹಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡಬೆಲೆ, ನಿಡವಂದ, ಹಿರೇಹಳ್ಳಿ, ತುಮಕೂರು.

ಪ್ರಯಾಣ.

ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಹೊರಡುವುದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ... ತುಮಕೂರು ಸೇರುವುದು ...

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ.

ತುಮಕೂರಿಂದ ಹೊರಡುವುದು ...

ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರುವುದು ...

ಒಂದನೇ ತರಗತಿ ...

ಎರಡನೇ ತರಗತಿ ...

ಮೂರನೇ ತರಗತಿ ...

Postal.—... ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ... ಮೈಸೂರು ... ಪೋಸ್ಟ್ ... ಕಾರ್ಡು ... ಸರಕಾರವು ... ಮೈಸೂರು ... ಸೇವಿಂಗ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ... ಈ ಏರ್ಪಾಡು ... ಆಫೀಸ್ ... ಮತ್ತು ... ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ... ಈ ಏರ್ಪಾಟಿನಿಂದ ... ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ...

Obituary.—... ಮೈಸೂರು ... ಕರ್ನಲ್ ... ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ... ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲವಾದರು ...

ರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ... ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ... ಮೈಸೂರು ಸರ್ವೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ... ಮೆಡಿಕಲ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ ... ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ... ಅವರ ಕಾಯಿಲೆ ... ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ... ೧೦೦೦ ... ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ... ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ... ಇದ್ದರು ... ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ... ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ... ಇವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ... ಕಾಲವಾದುದು ... ವಿಷಾದಕರವಾಗಿದೆ.

LAWS OF HEALTH—No. II.

(continued.)

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

ಉಸಿರಾಟವು.

(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.)

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರು ... ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ... ಮನುಷ್ಯನು ... ಶರೀರದ ... ಇದರಿಂದ ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವ ... ಗಾಳಿಯು ... ಕಾರ್ಬಾನಿಕ್ ... ಆಮ್ಲಜನಕ ... ಉಸಿರಾಡುವುದರಿಂದ ... ರಕ್ತವು ... ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ... ಗಾಳಿಯು ... ಮನುಷ್ಯರು ... ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ... ಕಾರಣದಿಂದ ... ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ...

ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ... ಮುಖ್ಯವಾದ ... ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ... ಅವುಗಳ ... ಉಸಿರಾಟದಿಂದ ... ಗಾಳಿಯು ... ಶರೀರದಲ್ಲಿ ... ಈ ಗಾಳಿಯನ್ನು ... ಮಾಡುವುದು ... ಅನ್ನ, ನೀರು, ಗಾಳಿ ... ನಿದ್ರೆ, ವ್ಯಾಯಾಮ, ... ಉಷ್ಣ, ... ಶಯನ, ಆಸನ, ... ವಾಹನ, ... ಉಪಕರಣಗಳು ...

ಈ ರೋಗಗಳು ... ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ... ಶುದ್ಧ ವಾಯುವು ... ರೋಗಗಳಿಗೆ ... ಶರೀರವು ... ಬಲವಾದ ... ಚೇತನ ... ಅಭ್ಯಾಸ ... ಅದು ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ... ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ... ಅವರು ... ಆರೋಗ್ಯವೂ ... ಮನುಷ್ಯರು ... ಶರೀರದ ... ಗಾಳಿಯನ್ನು ... ಸಂಬಂಧವಾದ ... ಉಸಿರಾಟ ... ಶ್ವಾಸ ... ಮೂಗು ... ಹೃದಯ ... ಪ್ರಾಣಿಗಳು ... ಜೀವಿಸುವುದು ...

AIR—ವಾಯುವು.

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ವಾಯುವೇ ಮುಖ್ಯಾಧಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳ ... ಪ್ರಾಣಿಗಳು ... ಉಸಿರಾಟ ... ಜೀವಿಸುವುದು ... ಮನುಷ್ಯನು ... ಜೀವಿಸಲಾರನು ... ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸ ... ವಾಯುವು ... ಭೂಮಿಯ ... (Oxygen and Nitrogen) ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೊಜನ್ ... ವಾಯುವು ... ಭೂಮಿಯ ... ಸ್ವಭಾವ ... ಆರೋಗ್ಯ ... ಪರಮಾಣು ... ಗಾಳಿಯ ... ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ... ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ... ಕಾರಣ ... ಶುದ್ಧ ... ಮನುಷ್ಯ ...

ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ... ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ... ನೈಟ್ರೊಜನ್ ... ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ... ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳು (Nitrogen) ನೈಟ್ರೊಜನ್ ... ಒಂದು ಭಾಗ ... (Oxygen) ಎಂಬ ... ಈ ವಿಷವಾಯು ... ಕಾರ್ಬಾನಿಕ್ ... (Carbonic acid gas) ... (Ammonia) ಎಂಬ ... (Vapour of water) ... ಇವುಗಳ (Carbonic acid gas) ಎಂಬ ... (Carbon) ಕಾರ್ಬನ್ ... ಪ್ರಾಣಿಗಳ ... ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೂ ... ಪ್ರಾಣಿಗಳ ... ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳ ... ಇವುಗಳ ... ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದಲೂ, ಓಷಧಿಗಳಿಂದಲೂ, ... ಹೊರಟುಬರುತ್ತದೆ.

(ಇನ್ನೂ ಇದೆ.)

SUMMARY OF NEWS.

ವರ್ತಮಾನ ಸಂಗ್ರಹವು.

The new money order system.—ಈ ... ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಪದ್ಧತಿಯು ... ಅಕ್ಟೋಬರ್ ... ತಾರೀಖಿನಿಂದ ... ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ... ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ... ಹಣವನ್ನು ... ಕಳುಹಿಸುವವರು ... ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಫಾರಂ ... ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ... ಹಣ ... ಕೊಡಬೇಕು ... ಸರ್ಕಾರದವರು ... ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿ ... ಈ ಏರ್ಪಾಡು ...

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೋರ್ಟ್ಆಫಿಸ್ಸಿಗೆ ದೂರವಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೇವಲ ಅನುಕೂಲವಾದಕ್ಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋರ್ಟ್ಆಫಿಸ್‌ನವರು ಕುರುಡಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿದಂತೆಯಾಗಲಿ, ಜನರಿಗೆ ಹಿತಕರವಾಗಿರುವ ಪೋಸ್ಟ್ ಮನೀಆರ್ಡರ್ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಪ್ರಾತಿಕೂಲ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದಂತೆಯಾಗಲಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲವು. ಮನೀಆರ್ಡರ್ ಹಣವು ಪಾವತಿಯಾಗುವ ಕೋರ್ಟ್ಆಫಿಸ್‌ನವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಕರನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸಹಾಯಕರಿಗೆ ಅಂಚೆಯವರ ರೆವೆನ್ಯು ಸ್ಟಾಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಆಗುತದೆ. ಮುಂಚೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಸ್ಟರವರು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅಂಚೆಯವರ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳು ಕೊಡುವ ವರಲ್ಲಿ ಕಲೆಕ್ಟರ ಮಾಡುತಲಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಉತ್ತಮ ಇಂಡ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಿಸಿ ಆಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನುವರ್ತಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ — ಪಯೋನಿಯರ್.

The claims of Holkar.—ಹೋಳ್ಕರ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪಂಜಾಬ್ ನೇಟಿವ್ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೊರಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಿಂಬರ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ತೆಗೆದು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ:—

ಕೊಹಿನೂರು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಯೋನಿಯರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು, ಹೋಳ್ಕರ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವವರ ಕಡೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು, ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದಿದೆ. ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವದಲ್ಲದೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸವು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಯುವದು. ನಾವು ಕೇಳುವ ಕಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಹೋಳ್ಕರರವರು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಪ್ರಕಟಿಸುವದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವು.

ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನೇಟಿವ್ ಆಳರಸರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಮಿಂಟಿನವರು ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಡೆಸಲಾರರು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಬರೆದುದನ್ನು ಹೋಳ್ಕರ್ ಮಹಾರಾಜರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸುವರೆಂದು ನಂಬಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರೆದಿದೆ.—

ಕೊಹಿನೂರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಯೋನಿಯರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೋಳ್ಕರ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ಅಂದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಹಾರಾಜರ ವರಿಂದ ಉಂಟುಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಬಹುವಿಧ ಹಾನಿಗಳನ್ನು ಆ ದೇಶದವರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆಂದು ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಈ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಳ್ಕರರವರು ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಬಯಸುವದು. ಹೋಳ್ಕರ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಪರರಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತವೇ ಆವರ ಕೆಲವು ದುಃಖಕರವಾದುದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಇವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಮಿಸ್ಟರ್ ಸೀಮೋರ್ ಕೀ ಮೊದಲಾದವರು ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವರು, ಸರಕಾರದವರು ಆವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಸಹಾಯವು ದೊರೆಯುವದು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಳ್ಕರರವರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವು ಹೊಂದುವುದು. ಹೋಳ್ಕರ್ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿ ಸರಕಾರ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸುವದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬದು.

THE MYSORE GAZETTE.
ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಾಧಿರಾಜರವರ ದಿವಾನರವರಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನೋಟೀಸುಗಳು.

ನಂ. ೧೦೬—೩೧ನೇ ಜುಲೈ, ೧೮೮೪—ಸನ್ ೧೮೭೭ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ೧೮ನೇ ಮತ್ತು ೨೧ನೇ ನಂಬರುಗಳ ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರವರ ಇಷ್ತಿಹಾರಿನ ರಿತ್ಯಾ ಸರಕಾರ, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ ಜೇ ಅನುಸರಿಸಿ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ಕಲ್ಲೇಜ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ನವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಎಕ್ಸ್‌ಆಫೀಷಿಯೊ ಮಿಂಬರಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಂ. ೧೦೭—೩೧ನೇ ಆಗಸ್ಟು, ೧೮೮೪—ಕುಣಿಗಲ್ ಸರ್ಕಾರ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಕೊಟ್ಲಾಕರ ಅವರ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯ್ಯನವರಿಗೆ, ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ರಜೆಯ ಅಂದರೆ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ತುಮಕೂರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರವರು ೩ನೇ (ಗ್ರೇಡ್ ಅಮಲ್‌ದಾರ) ಕೆಲಸನೋಡುವಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯ್ಯನವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದೊಡನೆ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಇದರಲ್ಲಿರುವ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್, ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ಮಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಾಧಿರಾಜರವರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಇದರಿಂದ ಸರ್ವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿಯ III ನೇ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ದಸ್ತಾವೇಜು ಮಾಡುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ (ಅಂದರೆ ದಸ್ತಾವೇಜು ಗಳನ್ನು ಬರಿಯುವಿಕೆ) ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಾಟು ಮಾಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹುಟ್ಟಿದ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್.

(ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು.)

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹಕ್ಕಿನ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯುಕ್ತವಾದ ವಿಧಿಗಳಂತೆ ಕೃತ್ಯ ಕಮ್ಯುತಿಕ ಥಾರವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲವು ಸುಮಾರು ಅಂತಹಾ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸರ್ವರ ಕೋರ್ಟುಗಳ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೩.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರ ಸಾಕ್ಷಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ಹಾಜರಾದ ವಿಚಾರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ತಮ್ಮ ಕಡತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವರು.

(ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೪) ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕಚೇರಿ, ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ನು ವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಬುಕ್ಕು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಿಂದ ತಿರಿಗಿ ಸರಕಾರ ಮುಂಡ ಬುಕ್ಕು ಆಗಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಮಾಡುವದು. ಪ್ರಕಾರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ದಾಖಲ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಬರೆದು ಮತ್ತು ಬುಕ್ಕು ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡುವದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೫.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರಲ್ಲಿ ಅವರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ ದುಸ್ತಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವದು. ಕೋರ್ಟಿನವರು ಆವರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಈ ಆವರು ಕಚೇರಿಯ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವದು. ಆವರ ತನಿಖೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವಂತೆ ಮತ್ತು ಆ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆದ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮವಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೬.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಹೋಲಿಸಿ ಯುಕ್ತವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪ್ರತಿಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೆಲಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುವರು. ಈ ತನಿಖೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಆವರ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕಚೇರಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವದಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವರು. ಆವರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಗದಗಳು ಇಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಿಗೆ ಇರುವದು. ಅಂಥಾ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಆವರ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೭.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಯಾವ ಬಾಬದು ಕೋರ್ಟಿನ

ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕೋರ್ಟು ದರಿಂದ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡುವ ದತ್ತಕ್ಕೆ ಅಂದು ಯೋಗ್ಯವೆನಿಸುವ ಆಧಿಕಾರಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಕಾರಣ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಹ ಅಂಥಾ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸರ್ವರ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡುವರು, ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮಾಡುವರು ಈ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುವರು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೮.—ಅಂಥಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುವ ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿ ಅಥವಾ ಆತನ ಅಧಿಕಾರದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಅಥವಾ ಆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ಯಾವ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ಸಂಬಂಧ ಕಚೇರಿಯ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಜಡ್ಜಿಯವರು ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಿಗೆ ಸೇರಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವರು. ಆವರು ಹೊರಡಿಸಿ ನಡೆದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೯.—ಪಡೆದ ಜಡ್ಜಿ ಯಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ರವರು, ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಬರುವಾಗಿ ಕಾಗದಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವರು, ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೦.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸುಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಗದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಂಬಳದ ಖರ್ಚಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟಿನ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೧.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ತಮ್ಮಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹುಕುಂಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊರತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಆಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವದು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೨.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರೂ ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಕೂಡದು, ಮತ್ತು ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೩.—ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು, ಅಂದರೆ ಗೈ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಮಂಟಪದವರ ಕಾಯ್ದೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಕೋರ್ಟಿನವರಿಂದ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಸ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಡೆಯುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿಚಾರಣೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಸ್ಟಾಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಫೀಜು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡುವದು ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಫೀಜುಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಕೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ನೋಡುವರು.

ಪರಂತು, ಅಂಥಾ ಫೀಜುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲೀ ಇರುವ ನಿಯಮಗಳು ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ನಿಯಮಗಳಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುವವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವವು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೪.—ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಅವರ ಮುದ್ರೆಯಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಕಳುಹಿಸುವದು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಡಿಪೋಜಿಟ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವರು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೫.—ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯುಕ್ತವಾದ ಅಪ್ಪಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕೆಲಸದ ಪ್ರತಿಗಳ ಸ್ಥಳದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಗದಗಳ ಯಾವ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೬.—ಅಂಥಾ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬದನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವರು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೭.—ಅಂಥಾ ಪ್ರತಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಅದನ್ನು ದಾಖಲ್ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವರು.

ಸೆಕ್ಷನ್ ೨೮.—ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಯಾವ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು, ಮತ್ತು ಆವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಥಾ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿರಿ.—

(a) ಯಾವ ಬಾಬದಾದರೂ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದ ಧನದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಡುವೆನೆಂದು ಯಾರು ಕೊಟ್ಟರು ಕ್ಷೇಮವೂ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ರುಸುಮನ್ನಾಗಲಿ ಅಂತಹ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಡಿ ಕ್ಲೇಮನ್ನಿಂದ ಪಡೆದರೆ ಆ ಆವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು;

(b) ಅಂತಹ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಹೊರತಾದ ಯಾ ಅವನಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸುವಂತೆ ಆವನು ಕೊಡುವವನಿಗೆ ದ ರುಸುಮನ್ನು ಯಾವ ರುಸುಮನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡರೆ.

(c) ಒಬ್ಬ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನು ಯಾವ ಬಾಬದು ನ್ಯಾಯಸಂಬಂಧವಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಲಿ ಯಾವ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ರುಸುಮನ್ನಾಗಲೀ ಕೊಡುವದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆ.

ಅಂಥಾ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನಾಗಲೀ ಆರಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೈದಿನ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುವದು ಮತ್ತು ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವದು ಯಾ ಈ ಎರಡರ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆಗಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE.—MONDAY, AUGUST 18, 1884 [No. 33.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಅಗಸ್ಟು ೧೮ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೩.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರಿಕೆಯ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	..	೧೧—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಡಾಕ್ ಮೇರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಬಿಂಗಳು ೧ಕ್ಕೆ		೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ		೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ		೦—೫—೦

ಷರಾ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಭಾಗವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಸಿರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಹಿಂದಲನೇದಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಮೊದಲನೇದಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

ಇದರಡಿ ಬರೆದಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS

ಇದರಡಿ ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ರಿಯಾಗುವುವು.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಅಮರಕೋಶ	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ರಘುವಂಶ (ಪೂರ್ವಭಾಗ)	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	..	೦—೧೨—೦
[illegible]	..	೦—೬—೦
[illegible]	..	೦—೨—೦
[illegible]	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೧—೩—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
[illegible]	...	೦—೦—೬
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೧—೪—೬

[illegible]

[illegible]	...	೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು

[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	..	೦—೨—೬
[illegible]	..	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 5 0

[illegible]

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, [illegible], ಬೆಂಗಳೂರು

[illegible]

[illegible]

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು " ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು "

ಎಸ್ಸೈಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ನಾಟ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾಕ್ರಯ ೧ಆಣೆ ಅಂಚೇಖರ್ಚು ಪ್ರತ್ಯೇಕ		
ಭೂವರಮಹಿಳಾ	೧-೨	ಡಿಟೊ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧-೨	ಡಿಟೊ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧-೨	ಡಿಟೊ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನ್‌ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಹಾಲ್ ಬೆಂಗಳೂರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ರಾಪ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡುವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ॥ ಕೋರ್ಟು

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆ.

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೂರ್ವದ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯರೂಪವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಲಭಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೇ ಇಲಾಖಾ, ಜಗನ್ಮೋಹನ ಮುದ್ರಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಿಸಿರುವಮೇರೆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಪರ್ವವು ಅಚ್ಚಾಗುತ್ತಾಯಿದೆ. ಇದು ಬರುವ ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೆ. ಬೇಕಾದವರು ಆಗಸ್ಟು ತಾರೀಖು ೩೧ ರವಳಗಾಗಿ ಮುದ್ರಾಲಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವದು. ಹಣವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗು ಪೂರಾ ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ೧ರೂ ಪಾಯಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಪರ್ವ-ಸಿದ್ಧಾ ದನೆ ಅರ್ಧರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಬಿಲ್ಕೀ ಫಾರು ೧ಕ್ಕೆ ೩ ಪೈಮೇರೆಗೂ ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಯಿಲ್ಲದೆ ದರಖಾಸ್ತು ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ಬಿಲ್ಕಿಫಾರುಂಕ್ಕೆ ೪ಪೈಮೇರೆಗೂ ಅಚ್ಚಾದ ಪ್ರತಿ ಪರ್ವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಆಯಾ ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಮೇಲೆಕಂಡಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗಲ್ಲದೆ ಅಂಚೇಖರ್ಚು ಸಹ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು, } B. C. R. JAPPIIL,
೨೨-೭-೮೪. } *Jaganmohan Press, Palace Department.*

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY AUGUST, 18, 1884

THE OPENING OF THE TUMKUR LINE

ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಪ್ರಕಾರ ೧೧ನೇದ ಸೋಮವಾರದದಿನ ತುಮಕೂರು ರೆಯಿಲ್‌ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನುಗಳ ಬಸ್‌ರಫ್ತಿ ಬಸ್ಸು ಗಾಡಿಗಳು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ತುಮಕೂರು ವರೆಗಿನ ಸ್ಟೇಷನ್ ರೆಯಿಲ್‌ರಸ್ತೆಯ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಈ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದೆಂಬುದನ್ನು ಮುಂದಾಲೋಚಿಸಿ, ಮಾಜಿ ದಿವಾನರಾದ ಸಿ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇನಾ ಕಾಲವನ್ನು ಹಣ ಪರಿಭಾವಿಸದೆ, ರೆಯಿಲ್‌ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. [illegible] ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ [illegible] ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಉಪಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯವು ಅವರು ನ್ಯಾಯಿಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾರಣ [illegible]. ತುಮಕೂರು ರೈಲ್‌ರಸ್ತೆಯು [illegible] ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ [illegible]

[illegible]

ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವುಂಟೇನೆಂದರೆ, ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆಯು ಮುಂದೆ ದಕ್ಷಿಣಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರೈಲ್ವೆಯೊಡನೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಬಂಧವು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕುಗಳೆಲ್ಲವು ಮದರಾಸ್ ರೈಲ್ವೆಯ ಮೂಲಕ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಮೀಪವಾದ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಆದದರಿಂದ ಈ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೆಚ್ಚುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿನವರೆಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ರೈಲ್ವೆಯು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಕರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಂದೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುವದಕ್ಕೆ ದೋಷಪ್ರದವಲ್ಲವು. ಈ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಹೊಸ ರಸ್ತೆಯು ಶ್ರೀಘ್ರವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಅನೇಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗವು ಬಹಳ ವಕ್ರವಾಗಿಯೂ ಅಸಮವಾಗಿಯೂ ಇರುವದೆಂತಲೂ, ತುಮಕೂರಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿದರು, ಆದರೆ ಈ ರಸ್ತೆಯು ಗಾಡಿಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ಲಾಯಖಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಂಜಿನೀರ್ ರವರೆಲ್ಲರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟದರಮೇಲೆಯೇ ಗವರ್ನಮೆಂಟಾರದವರು ತುಮಕೂರಿಗೆ ಗಾಡಿಬಿಡುವದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರು. ಗಾಡಿಬಿಡುವ ದಿವಸವು ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ಒಬ್ಬರೂ ಶಾಪಿಸಲಾಗದು, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಜನಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಸಲು ವಿಷಯವಲ್ಲದ ಯುದ್ಧ ರೈಲ್ವೇ ಮೋಹಾಹವನ್ನು, ಈ ದೇಶೀಯರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿರುವದಕನಕ ಯಾವಾಗಲೂ, ಕಷ್ಟಾಪಿ ಪ್ರಾಣಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಾರ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಶುಭದಿನದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಗಂಟೆಗೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಎವರಿವಾರರಾಗಿ ದಯಮಾಡಿಸಿದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟ್ರೈನು ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು, ದಿವಾನರು, ಅವರ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಮಹಾರಾಜರವರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರವರು, ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಮಹಾರಾಜರೊಡನೆ ಹೋದರು. ರೈಲ್ವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಳದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕಾಂಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪಾಸ್ ಗಳನ್ನು ಕೃಪಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಸದರೀ ಪಾಸ್ ಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು, ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ,— ಒಳದೇಶದ ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಟಿಕೇಟುಗಳು, ಕ್ರಮಪ್ರಕಾರ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಹೋಗತಕ್ಕ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೂ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರೋಧಿಸಿದಮೇಲೆ ಸದರೀ ಟಿಕೇಟು ಭಗ್ನಮನಸ್ಕರಾದರೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಬಲಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರನ್ನು ಕರೆಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಾಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಯಷ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೊಂದುವಿನಾ ಬೇರಿಲ್ಲವು. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್ ಗಳ ಯೆಡಿಟರ್ ಮತ್ತು ರಿಪೋರ್ಟರ್ ಗಳನ್ನು ಸ್ಪೆಷಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರಾಕರಿಸುವದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ತೋರಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ಪೆಷಿಯಲ್ ಗಾಡಿಯು ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಸೇರಿತು. ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರಂ ಬಳಿಗೆ ಇತರ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತೊಂದು ಗಾಡಿಯು ೧೧೪ ಘಂಟೆಗೆ ತುಮಕೂರು ಸೇರಿತು. ಮಾರ್ಗದೊಳು ಪ್ರತಿಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೊರಗಿನ ಗ್ರಾಮದವರು ನೋಡತಕ್ಕ ಬಹಳ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕದಳೀಸ್ತಂಭತೋರಣಗಳು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದುವು. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಪೇಟೆವರೆಗೆ ಬಜಾರಿನ ಬೀದಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪತಾಕೆ ತೋರಣಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾದ ಒಂದು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಹಾರಾಜರವರಿಗಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಚೇರಿಯು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇತರರಂತೆ ದಿವಾನ್ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮೀಷನರವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಳಿದುಕೊಂಡರು. ಒಂದುಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಮುಂದಿನ ಮೇಲ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿದರು. ಆ ದರ್ಬಾರಿಗೆ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದರು. ರೇ॥ ಪಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಅವರು ಟವುನ್ ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರಂ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ನಜರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ತರುವಾಯ, ಕೆಲವರು ಅವರ ಗಾರರು ಪಟಿಸ್ ಮುಂತಾದವು ಕೊಡಲು ನಜರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪುಷ್ಪಹಾರ ಗಂಧ ತಾಂಬೂಲ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆನಂತರ ಮೇ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಟೌನ್ ಹಾಲ್ ನಿವಾಸಿಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ದರ್ಬಾರ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ಅದನ್ನು ಕಾವ್ಯವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಹೊಡೆದ ಪ್ರತಿಸಹಿತ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಜರವರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ದಿವಾನರವರು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಜನರ ಸಮಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಾವು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಬರೋಣ. ತುಮಕೂರು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಇತರ ಸ್ಟೇಷನುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಂದು ದಾರಿ ಬೇಕು. ಇವರೇ ನಿಜವಂತ ಸ್ಟೇಷನಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಎಂಜಿನಿಯರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಕೃತಜ್ಞತೆ ಹೇಳಿದರು. ತುಮಕೂರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಾರ್ದಿಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಮಹಾರಾಜರವರು ರೈಲ್ವೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘಿಸಿದರು. ಸಹ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮೇ॥ ಮೆಕ್ ಇಂಟೈರ್ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ಮೇ॥ ಕೇನ್ ರವರನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಸೇವೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸೌಕರ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮೀಷನರವರಿಗೆ ಈ ರಾಜವಂಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅತಿಶಯವಾದ ರಾಜಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡರಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇತ್ತೆಂದು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದವರೆಲ್ಲರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮೇ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು, ಮಹಾರಾಜರೊಡನೆ ಬಂದ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವಾನುಕೂಲವಾಗಿ ಔತಣಮಾಡಿಸಿದರೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಸರ್ವಜನಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಗಳಿಸುವದು ಎಂತವರಿಗೂ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇ॥ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸೇವಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಿಸದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವು.

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

H. R. H. the Duke of Connaught.—ಮಹಾರಾಣಿಯವರ ಪುತ್ರರಾದ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ಕನಾಟ್ ರವರು ಬರುವ ಸಪ್ಟೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಮದರಾಸ್ ಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವರಂತೆ ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಬರುವರೆಂದು ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

The Indian Civil service.—ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಭೆಯು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ನ ಸಮಯಾಭಾವದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂತಲೂ, ಇಂಡಿಯನ್ ಮೇಲ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

The future Commander-in-Chief of India.—ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಸರ್ ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಸ್ಟ್ಯುವರ್ಟ್ ರವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಸುತ್ತಾರಂತಲೂ, ಅವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮದರಾಸ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಸರ್ ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ರಾಬರ್ಟ್ಸ್ ರವರು ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಭವ ಉಂಟೆಂದು ಒಂದು ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

The Boundary Commission.—ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನ ಸರಹದ್ದು ಕಮಿಷನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ರವರ ಕಡೆಯಿಂದ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇಬ್ಬರು ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಳುಹಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಸಂಗಡ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಯಾರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

Want of rain.—ಬೀಜಾಪೂರ್ ಮತ್ತು ಸಟಾರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಭಾವದಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಬೀಜಾಪೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ—ಮುಲ್ಕಿ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಭಯಂಕರವಾದ ವೃತ್ತಾಂತವು ಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಾರದ ವರೆಗೆ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಹೋದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮುಂದೆ ರೈತರು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವು. ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ ಕೆಟ್ಟ ಮಳೆಯಿಂದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಈ ಬಿದ್ದಿರುವದರಿಂದ ಒತ್ತಿಡಾಗುವ ದುರ್ಭಿಕ್ಷವು ಬರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಎಂಬುದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೀಜಾಪೂರ್ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಧಾನ್ಯವೆಲ್ಲವು ಒಣಗಿಹೋಗಿ ಆದದರಿಂದ ಒಂದಾನೊಂದು ಬಿಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

A terrible accident.—ಸಿವಿಲ್ ವ ಮಿಲಿಟರಿ ಗೆಜೆಟ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ—ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೨೫ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳು ಹೊಷಿಯಾರ್ ಪೂರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮಾದಜನಕವಾದ ಅದರದೆಸೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಏಳುನೂರು ಜನ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಣಿಗಿಹೋದರು, ಅದರ ಕಥೆ ಹೀಗಿರುವದೆಂದರೆ—ಒಂದು ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತುಜನರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು, ಅದರಲ್ಲೇ ಯಾತ್ರಿಕರು ಅತ್ಯುಪಯೋಗಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಟ್ಲೆಜ್ (ಅಂದರೆ ಸಿಂಧುನದಿಯ ಉಪನದಿ) ನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿಹೋಗಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯೊಂದು ಸಡಿಲವಾದ ಸೇತುವೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ದೋಣಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡವರು ಅದರಲ್ಲಿ ದ್ದವರೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಬೀಳುವ ಕೆಲವು ಬಿಡುವಳ ಕೊಳಗಳಾಗಿಯೇ ದೋಣಿ ಕಟೆಕಟೆಯಾಗಿ, ಅದರ ಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರು ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿಬಿದ್ದು ಮುಣಿಗಿಹೋದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಈಜಿಕೊಂಡು ದಡಸೇರಿದರು, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಮುಣಿಗಿಹೋದರು. ದೋಣಿ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಈಜಿಕೊಂಡುಹೋಗಿ ದಡಸೇರಿದರು. ಮೃತಪಟ್ಟವರು ಇಷ್ಟುಜನವೆಂದು ಇರುವದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಅನೇಕ ಜನರು ಸತ್ತಿರಬಹುದು. ಮುಳುಗಿದವರಲ್ಲಿ ದೋಣಿಯ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟುದಾರನೂ ಅವನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗನೂ ಹಿಂದೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ನದಿದಾಟುತ್ತಿದ್ದ ತಹಶೀಲ್ದಾರರೂ ದರ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರು, ಎಂಬುದು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

Prize distribution in the Central College.—ಇನ್ನು ಎಂಟೆರಡು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಅಂದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡುವದರೊಳಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವೆಂತಲೂ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರೇ ಅಗ್ರಾಸನವು ವಹಿಸುವರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

Stamp venders.—ಹಾಲೀ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಂಚೆಪೇಟೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಮ್ಮಿಷರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ವೆಂಡರ್ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಅವರಲ್ಲೈತಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಮೊದಲಾದ ಲಾಯಖೀಗಳು ಳ್ಳ ನಾಲ್ಕುಜನಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಲವು ಪೇಟೆಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವದಲ್ಲದೆ, ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಲುವಿನಲ್ಲಿ ಬಿಚ್ಚು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುಮೊದಲಾದವನ್ನು ಹೋಸಕೋಟೆ ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲೇ ಬಿಕರೀ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂತಲೂ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಮ್ಮಿಷರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪುವೆಂಡರುಗಳು ಕೋರ್ಟುಫೀ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪು ಸಹ ಬಿಕರೀ ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವ ತಜವೀಜು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

The weather.—ಈಚೆಗೆ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಚಿಂತನೀಯವಾಗಿದೆ. ಮಳೆಯ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲವು. ಕೆರೆಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುದ್ಧಾಂಗ ನೀರು ಬತ್ತುತ್ತಿಯಿತು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪೈರುಗಳು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಾಡುತಲಿವೆ. ಮುಖ್ಯಧಾನ್ಯ ಪೇರಾವಿಗೆ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಜನಾರೋಗ್ಯ ಮಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ. ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಜಲ, ತೃಣ, ಕಾಷ್ಠಾಭಾವವು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಸೀರಾ ಮತ್ತು ಚೆಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಡೀ ಆಸರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ರಾಗೀ ಪೇರಾವಾಗಿರುತ್ತಿದೆ. ಸೊರಬ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಪಾರೀಫಸಲ್ ಕೆಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಫಲ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿ ಲಭಿಸುವದೆಂದು ತೋರುತಿದೆ. ಕಡೂರು, ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾಭಾವದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಮೀನ್ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗದೆ ಬಂಜರ್ ಬಿದ್ದಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯು ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಾಪಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೈತಾಬೀ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಹಿಂದಿನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೂ ವುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ.

Culpable homicide not amounting to murder—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದುಮನೆಯ ಹುಡುಗಿ ಬೆಂಕಿ ತರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆಂಕಿ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸು ಬೆಂಕಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಸದರೀ ಹುಡುಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಮರಳಿ ಕೇಳಲು ಅಲ್ಲಿದ್ದವನೊಬ್ಬನು, ಬೆಂಕಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಿಯಾ ಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಾರಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಳಮೇಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬಂದೂಖನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹೊಡದನು. ದೈವಾತ್ ಅದರಲ್ಲಿ ಗೋಲೀ ಇಲ್ಲದೆ ರವೆ ಹಾಕಿದ್ದದರಿಂದ ಅವು ಅವಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ತಗಲಿ ಘಾಯಗಳಾಗಿ ರಕ್ತಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಸದರೀ ಘಾತುಕನು ಅದುಹೋದ [illegible] ಬಂದೂಕಿನ ಸಹಿತ ಪರಾರಿಯಾದವನು ಅದ್ಯಾಪಿ ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲವು. ಇಲಾಜಬಗ್ಗೆ ಸದರೀ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಯಂದು ಪಗ್ಗೆ ಕುಣಿಗಲ ಬಾತಮೀದಾರನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

LAWS OF HEALTH—No. 4.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

Air. ವಾಯುವು.

ಗತವಾರದ ಶೇಷ

ವಾಯುವಿನ ಪದಾರ್ಥಾಂಗ [illegible] ಒಂದಾದ [illegible] ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸಾದಿಗಳಿಂದಲೂ [illegible] ಭಾಗಗಳಿಂದಲೂ ಪುಟ್ಟುವ [illegible] ಕಾರ [illegible] ಸ್ವಭಾವ [illegible] ಕೆಂದರೆ—ಇನ್ನೊಂದು [illegible] ಪದಾರ್ಥವು ಸೇರುವ [illegible] ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್ ಯೆಸಿಡ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಯೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಪಭೂತವಾದ ಒಂದು [illegible] ಪುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ಯಾಸವು [illegible] ವಿಷಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವದು. ([illegible] ಜನನವೂ, ದಹನ ಪದಾರ್ಥಗಳ [illegible] ಹೂ[illegible], ಪಾಥಿವ ಪದಾರ್ಥ [illegible] ಆಧಾರ [illegible] ಇನ್ನೊಂದು ಹೊರ ಭೂತವಾದ ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್ ಯೆಸಿಡ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಮಿಶ್ರವಾಗುವದು. ದೃಷ್ಟಾಂತವೆಂದರೆ—ಒಂದು [illegible] ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ದೀಪವನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿಟ್ಟು [illegible] ಒಂದು [illegible] ಅದರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟರೆ [illegible] ಕೂಡಲೇ ಸತ್ತು ಹೋಗುವದು [illegible] ಮುಚ್ಚಿದ [illegible] ಭಾವಿಗಳಲ್ಲಿ [illegible], ಅವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಳಿದನಾದರೆ ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಮೃತಪಡುವನು. ಅಂಥಾ ಗಾಳಿ ಇರುವದನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮೇಣದ ಬತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿ [illegible] ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು [illegible] ಆ ದೀಪವು ಆರಿಹೋದರೆ [illegible] ಮೇಲಿಂದ ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್ ಯೆಸಿಡ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಸದರೀ ಗ್ಯಾಸ್ ಇದ್ದರೆ ದೀಪವು ಕೂಡಲೇ ಆರಿಹೋಗುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಜನರು ಸೇರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಉರಿಯುವ ದೀಪಗಳ ಜ್ವಾಲೆಯಿಂದಲೂ, ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುವ ಜನಗಳ ಶ್ವಾಸಗಳಿಂದಲೂ ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್ ಯೆಸಿಡ್ ಪುಟ್ಟಿ ಅದು ಅಲ್ಲಿನವರೆಲ್ಲ [illegible] ಮಣ ಪಿತ್ತಾಧಿಕ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯಭಂಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು. [illegible] ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಮಲವಾದ ವಾಯುಸಂಚಾರದಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಅಸೌಖ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವವು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಜನಸಮೂಹವು ಸೇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಉಚ್ಛ್ವಾಸದಿಂದಲೂ, ದೀಪೋದ್ಭವ [illegible] ಯನಿಂದಲೂ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯುಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವದರಿಂದಲೂ, ಒಳಗಿನ ವಾಯುವು ಕೆಟ್ಟು ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್ ಯೆಸಿಡ್ ಪುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವರೇನಂದರೆ—ನಾ ರಾರುಮಂದಿ [illegible] ಸೇರುವದರಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ದೀಪಗಳು ಉರಿಯುವದರಿಂದಲೂ, ಆರೋಗ್ಯಭಂಜಕವಾದ ವಾಯು ಪುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೆ, ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಾಸಮಾಡುವದರಿಂದ (ಪಶುಗಳಲ್ಲಾ ಅವು ಬಿಡುವ) ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದಲೂ, ಉರಿಯುವ ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ದೀಪಜ್ವಾಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಪುಟ್ಟುವ [illegible] ವಾದ ಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಏಕ [illegible] ಅಪಾಯವನ್ನು ಪುಂಟುಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. [illegible] ಕಾರಣವೇ ಏನು, [illegible] ಪದಾರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ, [illegible] ಶಕ್ತಿ ಪುಂಟಾಗುವದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಂಡ [illegible] ಸ್ಥಾವರ [illegible] ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಕಮಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಗಾಳಿಯು ಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಕ್ಕೂ ಪ್ರಧಾನವಾದ [illegible] ಸಮತೂಕವಾಗಿ [illegible] ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಕೇಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದೇ [illegible] ಪದಾರ್ಥ [illegible] ಸಲ್ಫ್ಯುರೇಟೆಡ್ ಹೈಡ್ರೋಜನ್, ಅಂದರೆ—ಗಂಧಕ ಸಂಮಿಶ್ರವಾದ ಒಂದು ವಿಧ ವಾಯುವು ಇಂಧನ ವಸ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಬಹಳ ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿರುವುದು. ಈ ವಾಯುವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು [illegible] ಸಂಬಂಧವಾದ ಗಂಧಕಯುಕ್ತ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಕೊಳೆಯುವದರಿಂದಲಾಗಲಿ, ಶಿಥಿಲವಾಗುವದರಿಂದಲಾಗಲಿ, ಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದದರಿಂದ ಇದು ಕಾಣ್ಕೆಗಳು, ಹಲವು [illegible] ದುರ್ಗಂಧಪೂರಿತವಾದ ಉಚ್ಚಿಷ್ಟಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಪೂರ್ಣದ್ರಾವಕದಿಂದ ಅದರ ವಿಶೇಷ ಆಘ್ರಾಣದಿಂದ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಕೂಡಲೆ ಮೃತಪಡುವನು. ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ತಲೆನೋವು, ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಅತಿಸಾರ, ಅಶಕ್ತತೆ, ಇವು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. [illegible] ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಇವು ಕೆಲವು ಹುಣ್ಣು [illegible] ವನಲ್ಲಿ [illegible].

ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾವಾಗ ತಮ್ಮ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಡುವ ಮಾರ್ಗಗಳು ಸೇರಿಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪುಂಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವು ಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯುಸಂಚಾರವನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ನಾನಾವಿಧ ರೋಗಾದ್ಯುಪದ್ರವಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಆಚಾರ ನಿಮಿತ್ತವೆಂದಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವರ ಮನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಮೂಗಿನ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವದಿಲ್ಲವು. ಮತ್ತು ದನಗಳು, ಕುರಿ, ಆಡು ಮೊದಲಾದ ಪಶುಗಳೆಲ್ಲ ಮನೆಯ ಒಂದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ [illegible] ಯ ಅನಾರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಹರಣೆಗೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಪಶುವಿಸರ್ಜನವು, ಆಕಳ ಸೆಗಣಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ವಾಯು ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕವಿಧ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಾತುರ್ಮಾಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ, ಮನೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಸುಣ್ಣ ಬಳಿಸಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ [illegible] ನ್ನ ಗಾನೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲದೆ, ಕುದುರೆ, ಆಕಳು, ಎತ್ತು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಮನೆಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಇದುವರೆಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಯುಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ಮುಖ್ಯ ನಿಮಿತ್ತವೆಂಬುದನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಿ ತಿಳಿಸಿರುವೆನಷ್ಟೆ, ಮುಂದಿನ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಪುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಪುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನಾ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಚಾರಮಾಡುವೆವು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಾಯುವಿಗೆ ಪುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಶೀತೋಷ್ಣಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಮಲಭವಾಗಿ ಅರಿಯಬಹುದು. ಬಿಸಿವಾರಿ ನಂದಾರಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಡಿಯೊಳು ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿದ್ದು ಬಳಿಕ ನಾವು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದನೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವೆವಾದರೆ ಕೂಡಲೆ ತಂಗಾಳಿ ಸ್ಪರ್ಶವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವುಹೊತ್ತಿನ ಬಳಿಕ ಯುಕ್ತ ಕಷ್ಟಕಾಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರಗಳೊಳಗಿಂದ ಅಂತಃಪ್ರವಾಹದಿಂದಲೇ ಶೀತೋಷ್ಣವಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ನಾವು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದುಬಗೆ ಸೆಕೆ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಡಿಯೊಳಗಿನ ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಔಷ್ಣ್ಯವು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಹೊರಗಿನ ವಾಯು ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಲಘುವಾಗಿಯೂ, ಸಡಿಲವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಾಯುವಿನ ಶೀತೋಷ್ಣ ಸ್ವಭಾವಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಬಿಸಿಯಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಔಷ್ಣ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೊರಗಿನ ವಾಯುವಿಗೆ ಬಿಸಿಪುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ಅಗ್ನಿಸದೃಶಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದದರಿಂದ ಅನವರತ ಪುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಬಿಸಿಯು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಸರಿಸುವದರಿಂದ ವಾಯುವಿನ ಔಷ್ಣ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಯಿತು. ಪರೀತ ನಮ್ಮ ಸೌಖ್ಯದ ಮುಖ್ಯಕೇವ ಸಾಧಾರಣವಾದ ವಾಯುವನ್ನು ಪರಿಸಿದ್ಧಾಗುವದು. ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಪುಂಟಾಗತಕ್ಕ ರೋಗಗಳ ವೃದ್ಧಿ ಕ್ಷಯಗಳು ಶೀತೋಷ್ಣಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವದು. ದೃಷ್ಟಾಂತದರೆ—ಶೀತರೋಗಿಗೆ ಶೀತಪದಾರ್ಥಗಳ ಸೇವನೆ ಯಾಗಲಿ, ಶೀತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರವಾಗಲಿ, ಶೀತವಾತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಲಿ, ರೋಗ ಉಲ್ಬಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿಯು ಔಷಧಬಲವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದದರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಋತುಧರ್ಮಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. (ಸಶೇಷ)

A SCENE IN THE COURT OF A NATIVE STATE

ಒಂದು ನೇಟಿವ್ ಸ್ಥಾನದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಡ್ಜಿ ಯವರಿಗೂ, ಅವರ ಮುನಷಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆ [illegible]. ಪ್ರಸಂಗವಶವಾಗಿ ನಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನ [illegible] ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಂದದ್ದು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಸದರೀಪ್ರಸಂಗವು ವಿನೋದಕರವಾಗಿಯೂ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಕೆಲವರ ಸ್ಥಿತಿ ಸ್ಫೋಟಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು.

ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಮುನಷಿ ಪ್ರವೇಶ—ಜಡ್ಜಿ ಯವರು ಇನ್ನೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಪ್ರೋ ಕೆಳಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆ.

ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿ—ದಫೇದಾರನು—ಬುದ್ಧಿ, ಸಾಹೇಬರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು. ನಾಳಿನ್ನು ಲೀಪುರದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ದರ್ಯಾಪ್ತೀ ಮಾಡಿ ಫೈಸಲ್ ಹೇಳುವಂತೆ.

ಮುನಷಿ—ನಾನುಹೋಗದೆ ಫೈಸಲ್ ಹ್ಯಾಗೆ ಹೊಡವರು, ನಾನು ಬೇಗ ಮುಂದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಹೊರ್ತು ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಫೈಸಲ್ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇರ್ಬಹುದೋ?

ದಫೇದಾರ್—ಹಾಗಿಲ್ಲವು, ಫೈಸಲ್ ಓದುತಲಿದ್ದಾರೆ.

ಮುನಷಿ—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆನು, ನೀನು ಈ ದಫ್ತರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದನು.

ದಫೇದಾರ್—ಅಪ್ಪಣೆ ಅದಂತೆ ಹೊಂದು ಹೊರಡುವನು.

ನಿಷ್ಕ್ರಾಂತ.

ಕೋರ್ಟಿನ ಸೌಧವು.

ಜ॥—ಮುನಷೀ, ನಾನುಬಂದದ್ದು ನಿಮಗೆ ಯಿದುವರೆಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೋ? ಈ ಹೊತ್ತು ಲೀಪುರದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ [illegible] ವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆ?

ಮುನಷಿ—ನನಗೆ ತಾವು ದಯಮಾಡಿದ್ದು ತಿಳಿಯದು, ಪರಂತು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ನೌಕರಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವರ [illegible] ಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಖಿನ್ನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತಲಿದ್ದೆನು.

ಜಡ್ಜಿ—ಯೋಚನೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆ [illegible] ದರೇ ಇರುವದು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈಗಿನ ಇಜಾಹಿರದ ಅಂಶವನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೋ?

ಮುನಷಿ—ಕೇಳಿದೆನು. ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಜಡ್ಜಿ—ಇನ್ನು ಬಿಂಕಿಸಬ್ಯಾಡ, ಒಳ್ಳೇದು, ಇಂದೋರಿನ ವಿಧದ ಮಾಡ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಜಡ್ಜಿಮೆಂಟನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮು॥—ನಾನು ನಿನ್ನೆಯದಿನ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರೈಕೋರ್ಟಿನ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳು ಮೊದಲನ್ನು ಕೇಳುವೆನು.

ಜ॥—ಈಗ ಸದರೀ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳಿಂ ದೇನುಪ್ರಯೋಜನ, ಜಡ್ಜಿಮೆಂಟ್ ಬರೆದಮೇಲೆ ಅವು ಯಾತಕ್ಕೆ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಡಿ, ನೀವು ಬಿಡದೆಯೇ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಮು॥—ತಮಗೆ ಕಳಿಸಿರುವದೆಂದು ನಂಬಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

ಜ॥—ಏನು? ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾಪಕದೊಳಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಭಾರೀ ಪಗಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ? ನೀವು ಇರುವದ್ಯಾತಕ್ಕೆ? ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೋ?

ಮು॥—ಅಲ್ಲ.

ಜ॥—ಅದಾಲತ್ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವು, ನನ್ನ ಫೈಸಲೇ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್, ಹೋಗಿ.

ಮು॥—ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿರೆ, ಮನದಲ್ಲಿ ಈ ಫೈಸಲನ್ನು ಮೇಲ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಯುಕ್ತದಂದದೊಡನೆ ರದ್ದುಮಾಡದಿರುವದಿಲ್ಲವು, ನಮಗ್ಯಾಕೆ, ಯಾವರು ಎತ್ತಲಾದರು ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಲಿ, ಏನು ಕೆನ್ನೊಲು ಕಾಣೇ ಅಂದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.

ಜ॥—ಇದೇನೋ ಬಂಕೇ ಪೀಕಲಾಟ, ಈ ಫೈಸಲ್ ಪ್ರೈಕೋರ್ಟಿನವರ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವೇನೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆ, ಒಳ್ಳೇದು, ಒಳ್ಳೇದು, ಯಾರೊಳ್ಳಿ?

ದಫೇ॥—ಬುದ್ಧಿ, ಹಾಜರಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಜ॥—ಮುನಷಿ ಯವರನ್ನು ಕರೆ.

ಮು॥—(ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡನು)

ಜ॥—ನೀವುಹೇಳಿದ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು, ನೋಡೋಣ.

ಮು॥—ನಾನುತಿಳಿಸಿದ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ, ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿನಿದು.

ಶೇ॥—ಅದನ್ನು ಕೇಳಕೂಡದು, ಯೀಮೊಕದ್ದಮೆಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವುಂಟೆ?

ಮು॥—ಇಲ್ಲವು, ಪರಂತು ಪ್ರಸಕ್ತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗಿರುತದೆ.

ಜಡ್ಜಿ—ಆದರೆ ಪಾಲಿರಿ, ಓದಿಸೋಣವೇನು, ಯೆಂದು ಓದುತ ಅಮ್ಮೋರುಬಾವೀ ತನ್ನ ಲೀವು ಲೀಸಾಬ್ಯಾರುದ್ಧವಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಮೊದಲು ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಖಾರಿಯಾಗುತಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಕಾಯಂ ಮಾಡಿದರೆ ಮೋಟನವರು ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತಾರೆಯಲ್ಲಾ, ಈಗ ಯೇನುಮಾಡುವದೆಂದು ವ್ಯಥೆಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸುತ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ತರುವಾಯ ಆತ್ಯಾಗ್ರಹದೊಡನೆ, ಮುನಿಷಿ, ನೀನೇನು ಅಂತ ಅಪ್ರಯೋಜಕನಾಗಿದ್ದೀ, ಮೊಲ್ಲವೂ ಪೂರೈಸುವಕೆಲಸ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಈಗಬಂದು ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಇಗೋ ರೂಲಿಂಗ್ ಯಿದೆ ಯೆನ್ನುತೀಯಾ.

ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನಾದ ಸದರೀ ಮುನಿಷಿಯು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುದ್ಧಾಂಗವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಯಿರಲಿಲ್ಲವು. ಮಾದೇಯಾನಾ ರಂಬಾಲಾಯಿಗಳ ಕಂಟನಲ್ಲಿ ಮುನಿಷಿಯಾಗಿದ್ದನುವಾತ್ರವಲ್ಲದೆ "ಲೀಗಲ್ ರಿಮೆಂಬ್ರಾನ್ಸರ್" ಅಂದರೆ ನ್ಯಾಯನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಪಡಿಸತಕ್ಕವನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದನು. ಅವನ ಮೈಯು ಯೆರಗೆಗಾಣುವಂತೆ ನಡುಗಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮವಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ತಭ್ರಂಶವೂ ಶಿರೋಭ್ರಮಣವೂ ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮವಾಯಿತು. ಇಂಥಾ ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಲು, ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಕೂಡದಾಗಿತ್ತೆಂಬ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಅವನಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು

ಮೇಲೆ ತಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಫೈಸಲನ್ನು ಪಡೆದ ವಕೀಲನು, ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಅ ಯವಾದದ ಕಾಲಕ್ಕಿಯೂ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗ ಪ್ರಿವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮುನಿಷಿಗೆ ಅದ ಶಿಕ್ಷೆಗಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷಿಸುತ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಜಡ್ಜಿಯವರ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉಪಶಾಂತವಾಗಲು, ಅವರು ಪ್ಲೀಡರ್ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ "ಮಿ. ಅಯ್ಯರವರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ನೀನೇನು ಹೇಳುವಿರಿ?" ಯೆಂದು ಕೇಳಿದರು.

ವಕೀಲರು—ತಾವು ಕೊಟ್ಟಫೈಸಲೇ ನ್ಯಾಯವಾದ್ದಾಗಿರುತದೆ. ಮತ್ತು ಸದರೀ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆದಯೇ ಅದು ನಿರ್ಬಂಧರೂಪವಲ್ಲವು. ಅವುಗಳ ಸೋಜಿಗೆ ತಾವು ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದೇನೂ ಯಿಲ್ಲವು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುಕುಂಗಳಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ತಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿ ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿನ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್‌ಗಳು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಸದರೀ ಆಕ್ಟಿಗೆ ತಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದನೆಯು ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಹಾದಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಆದರೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವೆನು.

ಜೆ॥—ಮಿ॥ ಅಯ್ಯರೆ, ನಿಮಗೆ ಯಿಷ್ಟಬಂದಂತೆ ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು, ಪರಂತು, ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಲೀಗಲ್ ನಾನು ಫೈಸಲ್ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವು. ಉಸ್ತಾಗಿರಲಿಯಿರಿ.

ವಕೀಲರು—ಕೋರ್ಟಿನವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕೆ ವಾದಿಪಟ್ಟದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತದೆ.

ವಕೀಲರು ತನ್ನ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವಾದಿಸ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದನು. ಜಡ್ಜಿಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಗಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಿರ್ಭಾಗ್ಯವಾದ ಮುನಿಷಿಯು ತನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ ನಿಟ್ಟುಸುರುಬಿಡುತನಿಂತಿದ್ದನು. ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ತರುವಾಯ ಪ್ಲೀಡರು ತನ್ನ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಜಡ್ಜಿಗೆ ಯೆಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಮುನಿಷಿಯಾ ನಡುಗುತ ತನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಯೆತ್ತಿದನು.

ತರುವಾಯ ಜಡ್ಜಿಯು ತಮ್ಮ ಫೈಸಲನ್ನು ಯೆರಡನೆಯ ಅವಕಾಶ ಬರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಯೆತ್ತಿಸಿ, ನಿದಾನವಾಗಿ ಕೆಲವುಕಾಲ ಓದುವದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವುಕಾಲ ದಪ್ತರಾಯಿಸಿ ಓದುವದು, ಕಾರಲಿ ಆದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರೆಮ ಬೇರೆ ಹಂಪಿಕಾದವಾಗಿ ಬರೆಯುವದು, ಮತ್ತು ಓದುವದು, ಮರಳಿ ತಿದ್ದುವದು, ಯೀರೀತಿಮಾಡುತ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವದೂ ಸರಿಬೀಳಕೆ ಯಿಲ್ಲದದ್ದು ಊರಮದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಅಡ್‌ಜರ್ನ ಮಾಡುವಂತೆ ಗುರಿಸಿದರು.

ಈಗ ಜಡ್ಜಿಯವರು ಯೇವಮಾಡಬೇಕಾದವರು. ಮೊದಲಿಗೆ ಸ್ಟ್ರಸ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ನಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಲ ಓದಿಸೋಣವೆಂದಡಕಾಡಿದರು ವಕೀಲನು ವಾದಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದೇ, ಆದರೆ ಆತನ ನ್ಯಾಯ ಒಂದೂ ಜಡ್ಜಿಯವರನ್ನು ನಂಬುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ದಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಯಾಗಿಯೂ, ಪಂಡಿತರಾಗಿಯೂ ಯಿರುವ ಸದರಿ ಜಡ್ಜಿಯವರು ಶಿರಃಕಂಪನಮಾಡುತ ಬೀಸೆ ದಾಡಿಯನ್ನು ನೀವಿಕೊಳ್ಳುತ ಕಡ್ಡಿಗ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕೆಳಿಯುತ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಆಲೋಚಿಸುತಲಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ರಿಫರ್ ಮಾಡುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ಕಳೆದಮೇಲೆ ಜಡ್ಜಿಯವರ ಆಗ್ರಹವು ಕಾರಲಿ ಹೊದಲುಗಿಂತಲೂ, ಅಧಿಕವಾಗುತಬಂದು.

ಜೆ॥—ಮುನಿಷಿ, ನೀನು ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಗಿಲಬ್ ಪಡೆಯುತ್ತೀ, ನಾನು ಜಡ್ಜಿಯೋ ಅಥವಾ, ಪರಂತು ಲಾ ಹುಡೀತಿಯುಚೆಯೆಂದು ಬೇಕಬೇಕಾದು ನಿನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತದೆ ಕಲ್ಪುರುಷ್ಯದಾಕ ದೆಹೋವತ ಇಷ್ಟು ದಿಂತು ಕೊಂಡಿದು ನನ್ನ ನಿನ್ನೆ ರೀತಿ ಮೋಸಗೊಳಿಸಿವದಕ್ಕೆ, ಅವ ಗಾತ್ರ ಕೊಪಟ್ಟೀ

ಪ್ಲೀಡರ್—ನೆನಪ್ಪಂದು ಕೊಂಡು ಈ ಅತಿನಾಟಕೆ ಕೋರ್ಟಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೇನೋ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಲಿಲ್ಲವು

ಜೆ॥—ನಿಮ್ಮ ಮಾತೇ ಸರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೋಷಾಕೊಂಪಣ ನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಕೋರ್ಟಿನವರಿಗಿಲ್ಲವೆನ್ನುಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯೊ ದನೆಪ್ಲೀಡರ ಮನ್ನನೆ ಯಿಂ ಕೇಳುತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಫರದಾಬೀಳುವದು. ಜಡ್ಜಿಯವರು ಲಾರ್ಬೀಸ್‌ಗೊಂಡಿಗೆ ಹೋಗದು ನ್ಯಾಪಾಕ್ರಿಗೆಳ್ಲವೂ ಕನ್ಯಾಲನ ಮೊಡನೆ, ಬಹುಪರಿಪೂರ್ಣಕವಾಯಿತೆಂದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು

CORRESPONDENCE

ಶ್ರೀ॥ ರಾ॥ ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಎಡಿಟರವರ ಸಮಕ್ಷಮಕ್ಕೆ.

ಅಯಾ,—ನಿಮ್ಮ ಆಗಸ್ಟು ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸೋಣವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆನು

ಬಡವರೆಂಬುವರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಶಿರಸ್ತೇದಾರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವರೆ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರೆ ಯೆಂಬದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಮಿಯ್ದಾರನು ನನಗೆ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಗಾತ್ರ ಬನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಾಸ್ತವ್ಯವಾದವೂ ಈ ಕಾಲದ ಇಂಗ್ಲಿಷನಲ್ಲಿಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಅದು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಆಮಲ್ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಅವಧಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ನನಗೆ ತಂದುಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಸ್ ವ್ಯಾಲನ್ಸ್ಸೀ ಇಲಾಖೆ ನಾಲ್ಗಿರುವ ಪ್ರಾಂತ ಈ ಹೊಸದಿಯ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರಿಗೂ, ಇಷ್ಟಿನ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರುಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಗ ಸಂಬಳಗಳು ಇದಾಕೀ ಮಾಡಿದರೋ ಅದೇರೀತಿ ಸಂಬಳಗಳು ಜಾಸ್ತೀ ಮಾಡುವನು ಹೀಗೂ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲವೆ.

ಮತ್ತು ಹಸ್ಸೀಲ್ದಾರ್ಸ್ಸೀ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಾ॥ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರುಗಳಿಗೆ ೨—೩ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶಿರಸ್ತೇದಾರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ೩ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹುಟ್ಟುವದೇ ಅನುಕೂಲಿತ್ತು, ಇಂತಹದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರಣವಾಗಿ ವಾಪಸ್ ಕೆಗಳುಕೊಳ್ಳುದಷ್ಟರಿಂದ ತಾಲೂಕಿನ ಒಬ್ಬ ಅಮಲ್‌ದಾರನಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸವು ಸುಲಭಕೆ ಮೆಸ್ಸರವಟ್ಟಿಗೆ ಇದಿದೆಯೋ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ವೇದ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದಂಶ ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ, ಸು ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಮ್ಮ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಅವಧಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಿಧೇಯನಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯೇನಂದರೆ—ಬಡವರಾಗಿಯೂ ಕೊಂಚಸಂಬಳದಿಂದ ಜೀವಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತಾಲೂಕ್ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರುಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೪೦—೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕೊಟ್ಟು ಇವರಿಂದ ಗಿಮ್ಮನವನ್ನು ಜೀವನಗಳು ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೇ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳು ಟ್ರೆಜರೀ ಆಫೀಸರರೆಂತಲೂ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ನಗದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಿತವೇ ಯಿಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಹಾಗೆ ಇಡದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಸ್ಥಿರಸ್ವತ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂತಲೂ ಹುಕುಂ ಆಗಿರುತದೆ ಈ ಬಡವರುಗಳು ಯೆಷ್ಟುವರುಷ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೂ ಬರುವಸಂಬಳವನ್ನು ಕಾಪ್ರಯಕ್ಕೆ ನೀರನಿರೋಗುತದೆ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ೫೦೦ರೂಪಾಯಿ ಜಮಾ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗೂ ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿನ ಸ್ವಾಸ್ಥಿ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಗೂ ಆಹೋ ಬಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ನಗದು ಅಥವಾ ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿನ ಸ್ವಾಸ್ಥಿತಿ ಇಡಗಲ್ಲಿವನಾದರೆ ಅಂತಾ ವನು ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು. ಮತ್ತು ಇವರು ಕಾಮಿಲ್ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬಾಧ್ಯತೆಯೂ ಹೊರ್ಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿನ ಟ್ರೆಜರೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಸ್ಪದಸ್ಥೇಯಿದೆ. ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಹಾಗಾದ್ದು ಕಷ್ಟ ಸಂಬಳದ ಪ್ರಯೋಜನ, ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡಿನಾಥರು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವಲ್ಲದೆ, ಜಮಾಬಂದಿ ಭೂದಾನುವವರು, ಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕೂ, ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ನಗದು ಸಲ್ಲಿಸು ಕೊಡುವ ಯೆಂಬುವದಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾರು ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂಬುವದಕ್ಕೂ, ಟ್ರೆಜರಿಗೆ ಕೊಡುವದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದು, ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುವದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಮಲ್‌ದಾರರಿಗೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಜವಾಬ್ ದಾರಿಯು ಇಲ್ಲದೆ ಬಡವರ ಸೇವಕರುಗಳು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದರುವ ಆಶೆಯು ನಮ್ಮ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬರುವವಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗುವದು ಬಹುಶಃ ಯಿದೆ ನಮಗೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಿವೇದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹ,
ಓದುಗನು ಒಬ್ಬ.

TELEGRAPHIC SUMMARY

ತಂತಿವರ್ತಮಾನ.

BOMBARDMENT AND OCCUPATION OF THE KE-LUNG BY THE FRENCH.

ಶ್ರೀ॥ ೧೧ನೇ ಆಗಸ್ಟು—ಫ್ರೆಂಚ್ ನಾವಿಕಸೈನಿಕರು, ೫ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಂಗ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತೋಪಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚರವರ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ ಯಾವದೂಯಿಲ್ಲವು. ಚೀನಾದೇಶದವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಿಷ್ಟೆಂದು ಅದ್ಯಾಪಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವು. ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಯುದ್ಧವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಕೆಲಂಗ್ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಫ್ರೆಂಚರು ಚೀನಾದೇಶದವರಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

PROTEST AGAINST THE BOMBARDMENT OF KE-LUNG

ಷಾಂಘೈ, ೧೩ನೇ ಆಗಸ್ಟು—ಚೀನಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲಂಗ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಫ್ರೆಂಚರು ತೋಪಿನಿಂದ ಹೊಡೆಯುವದು ಅಕ್ರಮವೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಚೀನಾದೊಳಗಿನ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಫ್ರೆಂಚರ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಒಪ್ಪುವದಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

PREPARATIONS FOR THE NILE EXPEDITION

ಕೈರೋ, ೧೩ನೇ ಆಗಸ್ಟು.—ಸರ್ ಯೆವೆಲಿನ್ ವುಡ್ ಯವರು ಮುಂದಿನ ಜೈನ್ಯ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ನಾವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ನೈಲನದಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತಿದಾರೆ

SUDDEN DEATH OF THE DUKE OF WELLINGTON.

ಲಂಡನ್, ೧೪ನೇ ಆಗಸ್ಟು—ನಿನ್ನೆಯದಿನ ಡ್ಯೂಕ್ ಆಫ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಟನ್‌ಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹೊಂಬ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಕಾಎಕಿ ತೀರಿಹೋಗಿದ್ದು ಮೃತಪಟ್ಟರು.

MEDIATION DECLINED BY FRANCE.

ಲಂಡನ್, ೧೪ನೇ ಆಗಸ್ಟು—ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೀನಾದೇಶೀಯರೊಡನೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಜೆರ್ಮನಿ, ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮಾಧ್ಯಸ್ಥವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದಂತೆ ಟೈಂಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂತಿವೃತ್ತಾಂತ ಪ್ರಾಯಶಃ ಆಗಿರುತದೆ.

WAR DECLARED BY CHINA.

ಚೀನಾಸರ್ಕಾರದವರು ಯುದ್ಧಖರ್ಚನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಫ್ರೆಂಚರವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆರುಸಾವಿರ ಚೀನಾಸೇನೆಯು ಕೊಯುಕೊಯೆಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಇಳಿದದ್ದಲ್ಲದೆ, ಕ್ವಾಂಗ್ಸಿ ಯಿಂದ ಸರಹದ್ದಿನ ಬಳಿಯ ಸ್ಥಳ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತದೆ.

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

—o.—

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ದಿವಾನ್ ಸಾಹೇಬರವರ ದಿವಾನರವರಿಂದ ಹೊರಟ ಹಾಗ ಇಷ್ಟಾರ್ ಹಾಮಿಗಳು.

ನಂ ೧೧೮, ತಾ॥ ೯ನೇ ಆಗಸ್ಟು—ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ರಲ್ ಲಸಾಜಿಮೆಗೆ ಸೇರಿದ ಅನರಿಲಿ ಸರ್ಜನ್ ಮಿ॥ ಜೆ. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಯವರು, ೨ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನ್‌ರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಂ. ೧೧೭, ತಾ॥ ೧೧ನೇ ಆಗಸ್ಟು—೧ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ನಾಗೇಶರಾಯರು ಮತ್ತೊಂದು ಹುಕುಂ ಹೊಂದುವವರೆಗೆ, ೨ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ತಾಲೂಕು ಅಮಲ್‌ದಾರ ಮತ್ತು ೨ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಂ. ೧೨೦, ತಾ॥ ೧೨ನೇ ಆಗಸ್ಟು—ಮಿಡಲ್ ಅಕ್ಟಿಂಗ್ ಗುನಸರ್ ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು, ಮೂರನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫೀಸರ್, ಮತ್ತು ಸರ್ ೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿಯ ೧೩ನೇ ನಂಬರ್ ಆಕ್ಟಿನ ಅನುಸರಿಸಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಅಧಿಕಾರವು ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್ ೩೭೫ನೇ, ೩೮೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನುಗಳ ನಿಬಂಧನೆ ಅನುಸರಿಸಿ, ಫಿರ್ಯಾದಿ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಇಂಗ್ಲಿಷು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತದೆ.

ನಂ ೧೧೫—ಸರ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸನೋಡುತಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರವರು, ಸರ್ ೧೮೮೪ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೧ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲು, ಮೈಸೂರು ರೆವಿನ್ಯು ಸರ್ವೇ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಲ್ಲಿ ೩ನೇ ಗ್ರೇಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ವೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ

ನಂ ೧೧೬—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಸಬ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕನ್ಸರ್‌ವೇಟರ್ ಮಿ. ಸಿ. ನಾರಾಯಣರಾಯರವರು, ಸರ್ ೧೮೮೪ನೇ ಜುಲೈ ೧ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲು, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಯಲ್ಲಿ ೨ನೇ ಗ್ರೇಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕನ್ಸರ್‌ವೇಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಂ. ೧೧೭.—ರಾಮ್ಸನ್. ಎಂ. ಎಸ್. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್‌ಯವರು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧ನೇ ಗ್ರೇಡ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ನಂ. ೧೧೮.—ಸಿ. ವಿ. ಎಸ್. ರಂಗಯ್ಯನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಟೌನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡುತಲಿರುವದಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳ ಸಂಗಾತಿ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.—

ಮಿ. ಎಮ್. ಶೇಷಯ್ಯಂಗಾರ್, ೩ನೇ ಗ್ರೇಡಿನಿಂದ ೨ನೇ ಗ್ರೇಡಿಗೆ

ಮಿ. ಬಿ. ಜಿ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್, ೪ನೇ ಗ್ರೇಡಿನಿಂದ ೩ನೇ ಗ್ರೇಡಿಗೆ.

ನಂ. ೧೨೦.—ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಮಲ್‌ದಾರರುಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೩ನೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮಿಷನರ ಆಫೀಸ್ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ೪ನೇ ಗ್ರೇಡ್ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಮತ್ತು ೩ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಮಿ. ಹುಲಿಯೂರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಎಚ್. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಹಾಸನ ತಾ॥ ಅಮಲ್‌ದಾರ್ ಮತ್ತು ೩ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ರಾಗಿ ಬದಲೀ ನೋಡುವಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದಾರೆ.

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, AUGUST 25, 1884 [No. 34.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟು ೨೫ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೪.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾತ್ರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವ... ಮುಂಗಡ ಕೊಡತಕ್ಕ		೬—೦—೦
ಬೆಂಗಳೂರು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ವಿವಾಹ.

ಮೊದಲನೇದಫೆ ಸಾಲಿಗೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೯
ಎರಡನೇದಫೆ ಸಾಲಿಗೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕೆ ಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಳಿದಾಸ್ಯ...	...	೧—೪—೦
ಕುಮಾರಸಂಭವ...	...	೦—೧೨—೦
ರಘುವಂಶ (ಸಟ್ಟಂದಾರ್ಥ)	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
ಗೀತಗೋವಿಂದ	...	೦—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦
ಬಾಲಗ್ರಹ	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕುಸುಮಾವಲಾಸ.	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೩—೬
ಸುಗ್ರಾಮ...	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು...		೧—೦—೦
[illegible]	...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]		
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
೭ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೩—
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6 0

[illegible]

[illegible]	... ...	ರೂ|| ೫—೦—೦
[illegible]		೦—೬—೨

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE.

ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು !! ಹೊಸಪುಸ್ತಕಗಳು !!!

ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ,

ಪ್ರತಿಗೃಹಸ್ಥರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಇರಬೇಕಾದ ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರಿಂದ

ಪ್ರಣೀತವಾದ

ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಕಾವ್ಯಗಳು.

ಶಕುಂತಳಾ ಕ್ರಯ ೧೦ಆಣೆ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ೧ಆಣೆ		
ಭಾರತಮಹಿಳಾ	೧೨	ದಿಟೋ
ಸೀತಾವನವಾಸ	೧೨	ದಿಟೋ
ಭ್ರಾಂತಿವಿಲಾಸ	೧೨	ದಿಟೋ

ಇವು ಬೆಂಗಳೂರು ಸುಲ್ತಾನಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್‌ಹಾಲ್ ಲಿಂಗಪ್ಪ ಅಂಡ ಸ್ಸೆನ್ಸ್ ಯವರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಾಗಲಿ ದೊರೆಯುವವು.

ಬಿ. ಮುರಹರಿಬಾರ್,

ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್, ಡಿ|| ಕೋರ್ಟ್

ಶಿವಮೊಗ್ಗ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆ.

ಶ್ರೀಮುಮ್ಮಡಿಕೃಷ್ಣರಾಜರವರು ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಮಹಾರಾಜರವರಿಂದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯರೂಪವಾಗಿ ವಿರಚಿತವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜವಾಣೀವಿಲಾಸವೆಂಬ ಮಹಾಭಾರತದ ಕನ್ನಡ ಟೀಕನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸುಲಭಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆ, ಅಬಾ, ಜಗನ್ಮೋಹನ ಮುದ್ರಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುವುದು [illegible] ಆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾಯಿದೆ. ಇದು ಬರುವತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೆ. ಬೇಕಾದವರು ಆಗಸ್ಟು ತಾರೀಖು ೩೧ ರವರೆಗಾಗಿ ಮುದ್ರಾಶಾಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು. [illegible] ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗು ಪ್ರೋ ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ ೬೦ರೂ ಪಾಯಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಪರಂತು ಸಿನ್ನೂರದನೆ [illegible] ಅತ್ಯಾರ್ಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ [illegible] ಅತ್ಯಾರ್ಸು ಪುಲ್ಲದೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವವರಿಗೆ [illegible] ಅಚ್ಚು ಆದ ಪ್ರತಿ ಪರ್ವವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಕೂಡ್ಲೇ ಆಯಾ ಪರ್ವಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಕ್ರಯದ ಮೊಬಲಗಲ್ಲದೆ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಸಹ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು, ೨೨-೭-೮೪. B. C. RAJAPPAH, *Jaganmohan Press, Palace Department*

NOTICE.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ,—

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುಪರಕೋಟೆ ಸುತ್ತಲೂ [illegible] ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಈಸ್ವರ ಸಂ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ದಿವಸ ೧೧ಘಂಟೆಗೆ ಅಮಲ್ದಾರ್ ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾದ ಹರಾಜ್ ಮೂಲಕ ವಿಕ್ರಯಿಸೋಣಾಗುತ್ತೆ.

ಷರತ್—ಹರಾಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಗಾ ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು ಬರಾಬರ ಮೊಬಲಗನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಪಾವತೀ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಷರತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಾಲ್ಲೂಕುಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿರಟಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇಸ್ತಿಯಾರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೨ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೧೮೮೪, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ. } ಎ. ರಾಘುವೇಂದ್ರರಾವ್, *Vice President.*

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY AUGUST, 25, 1884.

ABANDONMENT OF THE EXODUS TO BANGALORE.

ಮದರಾಸುಮಿಲಿಟರಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರಿವಿಗೆ ನಡೆದ ಯೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲವು ಕಡೆಗೆ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕಗಳಾದವು. ಸದರೀ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮರಮ್ಮತ್ ಇಲಾಖಾ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರವರು ಈಚೆಗೆ ಮಾಡಿದ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮದರಾಸ್‌ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಇದರ ಕಿಂದುತ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

"ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರವರಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಾಗದಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನೋಡಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆಯೊಳಗಣ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಬಗ್ಗೆ ಅನುಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಸದರೀ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಂಟುಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಮಾರ್ಗವೂ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಲ್ಲದೆ ಇದೆಯೆಂದು ಮರಮ್ಮತ್ ಇಲಾಖಾ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತಿದೆ. ಅಂತಾ ಅನನುರೂಪವಾದ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಂಟಾಗಿರುವ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಬಿಡ್ಲಾಗ ಬಿಡಬೇಕಾದ್ದು ವಿನಾ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವಮಾರ್ಗವೂ ಇಲ್ಲದೆಯಿದೆ. ಸಾಲೀಯಾನಾ ೬,೦೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಕೊಡುವದೇ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಬಹಳ ಭರವಸೆಯೊಡನೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸದರೀ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಜಾರೀಯಲ್ಲಿ ತಂದು ನೋಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಭ್ರಾಂತಿರೂಪವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಅರ್ಥವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುತಿದ್ದ ವಿಚಾರಣಾಕ್ರಮಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡದಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಮಂತ್ರಾಲೋಚಕ ಸಮಾಜದೊಳಗಣ ಗವರ್ನರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಗವರ್ನರವ 'ತಿಳುವಳಿಕೆಯಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ

ವರು ಕೊಟ್ಟ ತಖಸೀಲನ್ನೂ ಅಂದಾಜ್ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ನೋಡಲಾಗಿ, ಅವು ಆತುರದೊಡನೆಯೂ ದುರಾಲೋಚನೆಯೊಂದಿಗೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವೆಂದು ಗವರ್ನ್ಮವರು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಈನೇ ಸರ್ಕಿಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರವರು ಕಳುಹಿಸಿದ ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ನಂಬರನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚಿ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖಿನವೃತ್ತ ಯೆಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರವರ ಲೆಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆಯೊಳಗಿರತಕ್ಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯೊಡನೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಂತೆಯೂ, ಅವು ಕೆಲವುಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಬದಾಯಿಸುವದರ ಮೂಲಕ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಾತುಗಳು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲದೆ ಹೋದವು. ಈಗ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾದ ಅಂದಾಜ್‌ಪಟ್ಟಿಯ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಯೇನೂ ಸದ್ಯಃ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಮಿಲಿಟರಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಂಟ್ರೋಲರೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಮಿಲಿಟರಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮದರಾಸಿನೊಳಗಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೊರಕತಕ್ಕ ಅಂತವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತ್ವರೆಯೊಳು ವಿಚಾರಿಸಿ, ರಿಪೋರ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಈನೇ ಸರ್ಕಿಲ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಇದರಿಂದ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರವರು ಆಜ್ಞಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ" ಎಂಬದು.

ಸದ್ಯಃ ಸದರೀ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸ್ ಮದರಾಸ್ ಕೋಟೆಯಿಂದ ಸೆಂಟ್‌ಥಾಮಸ್‌ಮೌಂಟಿಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಹೈಕೋರ್ಟು ಕಟ್ಟಡವು ಖಾಲೀಯಾಗುವವರಿವಿಗೆ ಬಹುಶಃ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೋಸ್ಕರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಹೊಸಕಟ್ಟಡವು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಪೂರೈಸಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಆಗ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಿಲಿಟರಿ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಕಂಸೆರಿಯಾಟ್ ಆಫೀಸ್, ಕಸ್ಟಂಹೌಸ್, ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸ್, ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಆಫೀಸ್ ಮುಂತಾದವೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವದು. ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಸಕ್ತ ಯೇರ್ಪಾಡು ಅನ್ಯಥಾ ವಿಲೇ ಆದದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ವಜನ ಸಂತೋಷಕಾರಿಯೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕಮಂದಿ ತಾಬೇದಾರೀ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಕಾಯಮಾದ ತಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಪರಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ವಸತಿಯಂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ತಲಬಿಗೆ ಸಾಲ್ಕರವಾದರೂ ಸಾಲದೆ ಹೋಗುವದು. ಆನುಕೂಲ್ಯವು ಹದವೆಯಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಾಸವೇ ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಕರವಾಗಿರುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ವಯಂನಷ್ಟಃಪರಂನಾಶಯತಿ ಎಂಬಂತೆ ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ್ಯವುಂಟಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೂ ಬಾಧಕವಾಗಿರುವದು. ಆದದರಿಂದ ಇಂತಾ ಉಭಯಸಂಕಟವು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಹೋದದ್ದು ಮದರಾಸ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖಾ ತಾಬೇದಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರಬಹುದು. ಪ್ರಥಮಪ್ರಯತ್ನದವೇಳೆಯಿಂದ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗಾಗಲಿ ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳೊಂದೂ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಪರಂಪರೆಯಾಪ್ಪುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿಗೇನೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲವು. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ವೃದ್ಧಿಯಾದವಾಗೆಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ನಿರಖು ಜಾಸ್ತೀಯಾಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಜುಜುವೀ ತಲಬ್‌ದಾರರಿಗೂ ಬಡವರಿಗೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವದು. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟ್ಯಾ ನೋಡಿದರೂ ಮದರಾಸಿನವರ ಸಾಮುದಾಯಕವಾದ ಪ್ರವೇಶವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಭಂಗಕಾರಿಯಾಗುವದಾಗಿ ಸರ್ವವಿಧದಿಂದಲೂ ಬಹುಮಂದಿಗೆ ಅಸಮ್ಮತವಾಗಿರುವ ಈ ಯೇರ್ಪಾಡನ್ನು ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಅನ್ಯಥಾ ಯೇರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತಿದೆ. ಪರಂತು ಗವರ್ನರವರು ಕೊಟ್ಟ ಹುಕುಂನೊಳಗಣ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಈ ಯೇರ್ಪಾಡನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ಅಂತಃ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೇರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಹುಕುಂಕೊಟ್ಟಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮ. ಗ್ರಾಂಟ್ ದಫೆಯವರ ಅತೃಪ್ತಿಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

THE MAHARAJA DHULIPSING

ಈಗ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪಂಜಾಬ ದೇಶದ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಹಾರಾಜಾ ದುಲೀಪ್ ಸಿಂಗರವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಂಕೇತದ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ, ಸರ್ ..... ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಡಾಲ್‌ಹೌಸೀಯವರಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಟ್ರೀಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಂಪನಿಯವರು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಅವಕಾಶ ಅಧಾರಭೂತವಾಗಿ ಡಿಸ್ಪಾಚ್‌ಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕಸಬ್‌ದಾರ ಠಿಕಾಣ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ವಕೀಲನನ್ನು ಮೊಕರರ್ರಾದಿ ಮಾಡಿಯಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಉಪಕರಿಸುವದಾಗಿ ಕಲ್ಪ. ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ತಿಳಿಯಬಂದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ—ಮಹಾರಾಜರವರು ಇಂಡ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ ಬರುವಂತೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ (ಇಂಡ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ) ಬಂದಿರುವಾಯ ತಮ್ಮ ಪಿತೃಸ್ಥಿರಾಮರಣದ ಪೂರ್ವಮತವನ್ನೇ ಮರಳಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಲಿಕ್ಕೆ ಮೂಲಕ ರೀತಿ ಉಬಗುತಿದೆ! ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಿಕ್ ಮತಗ್ರಂಥವನ್ನು, ಮತಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬಹಳಾಗಿ ಶೋಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವನ್ನೂ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಪಂಜಾಬಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪತ್ರಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಕ್ಕೆ ಲಾಹೂರ್ ಪಟ್ಟಣವೇ ಕೇವಲ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ದುಲೀಪ್ ಸಿಂಗರವರು ಪರಿಭಾವಿಸುವಂತೆ ತೋರುತಿದೆ. ಸರ್ವಥಾ ಧನಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದು ಶುದ್ಧ ವ್ಯರ್ಥಕೋಳಿಕೆಯಾಗಿರುತಿದೆ. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವಂತಾ ಪ್ರತಿಬಂಧ ನಿರ್ಬಂಧ ಒಂದುಂಟೆಂಬ ಗಾಢ ಕೃತ್ಯಮಾರ್ಗ ಮಹಾರಾಜರವರ ಹೃದಯದೊಳಿಲ್ಲದೆಯಿಲ್ಲವು. ಅವರೊಂದುವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯಾವಶೇಷವನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವದಾದರೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ರಿಜನರಾಗಿ (ಅಂದರೆ ರಾಜಬಂದೀಗಳೆನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಭವಿಸುವದು) ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿರುವದು" ಎಂಬದು.

ಲಾಹುರ್ ಸಿಂಹಾಸನವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜಾ ದುಲೀಪ್ ಸಿಂಗರವರಿಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕುದಾರಿಯು ಪುನಃ ದೊರಕತಕ್ಕದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೂರ್ವವೇ ಇಂಡ್ಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದಲೂ, ಆಗಿನ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಂದಲೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತಿದೆ. ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮಗೆ ಮುಂದೆಯಿಲ್ಲ ಯಾವ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೂ ಯೋಗ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಮತ ವೇಷಭಾಷಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಭಿರುಚಿಯುಂಟಾಗಲು ಅವರು ಕ್ರಿಸ್ತೀಯ ಮತವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಡಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇವರು ಬೆಂಬಲಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅನಾದಿಯಾದ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೆಂಬ ಐಶ್ವರ್ಯದವರ ಪರಿಚಯಿಂದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಗರ್ವಪಡದೆ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಯೋವನಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ದುಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗಿನ ಅಥವಾ ಈ ಯೆಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಈಗ ದೊರೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲವಾಗಿಯೂ, ಶೌರ್ಯ ಧೈರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅನಾದಿಯಾದ ಈ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲದ ಶೇಷದಲ್ಲಿಂತಾ ದುಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ದುಃಖಸಂಕಟ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿದೆ. ಇವರಿಂಗ ಆಸ್ತಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ಥಿತಿ ವಿಪರ್ಯಯಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಾತವಾದ ಭಗವಂತ ಕಲ್ಪನೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುತಿದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ನಿದರ್ಶನವು ಎನ್ನಬಹುದು.—

"ಪಂಜಾಬ ದೇಶದ ಮಹಾರಾಜಾ ರಣಜಿತ್ ಸಿಂಗರವರ ಗದ್ದಿಗೆ ..... ದುಲೀಪ್ ಸಿಂಗರವರು ಬಾಲಕರಿದ್ದಾಗ ಮಹಾರಾಣಿಯವರೂ, ಅವರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ..... ದುಲೀಪ್ ಸಿಂಗರವರ ರಾಜ್ಯವು ..... ಕುಮಾರನಾದ ಕುಂವರ್ ಸಿಂಗ್ ಯೆಂಬಾತನ ..... ವಾಗಲು ಅವನ ತಂದೆಯಿಂದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೊಂದು ಮಹಾರಾಜನು. ಅವನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನೀಹಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಯೆಂಬಾತನು ಅಧಿಪತ್ಯವಂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಅನೇಕ ಸರದಾರರೊಡನೆ ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ..... ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲ ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಬಿದ್ದು ಅವನು ..... ಸತ್ತನು. ..... ರಣಜಿತ್ ಸಿಂಗರ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪುತ್ರನಾದ ಶೇರ್ ಸಿಂಗ್ ..... ಆಳಿದನು. ..... ಹಿಂದಿನ ಸರದಾರರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ..... ಆ ಹುಡುಗನ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ ಕೊಂದರು. ..... ಕೆಲವುದಿನಗಳ ಬಳಿಕ ಅವನೂ ಬಂದು ..... ಕೊಂದಿಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಂ ವಹಿಸಿಕೊಂಡನು. ..... ಒಬ್ಬನು ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಿಸ್ತೋಲನ್ನು ತಂದು ಅವನಿಗೆ ತೋರಿಸಿದನು. ಸದರೀ ಬಾಲಕನು ಪಿಸ್ತೋಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿರಲು ಆತನು ಕೊಳವಿಯ ಮುಖಭಾಗವನ್ನು ತನ್ನ ಮುಖದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದು ಕಪಟದಿಂದ ಬಾರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಅಂಶವನ್ನರಿಯದೆ ಅದರ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಎಳೆದನು. ..... ಗುಂಡುಗಳು ಅವನ ತಲೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿದವು. ..... ತಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಈಟಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ..... ನಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದುಲೀಪ್ ಸಿಂಗರವರು ಬಾಲಕರಾಗಿ ಮೊಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪಂಜಾಬ್ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ಯೇಗೆಯೇ ಇವನ್ನಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ಅನೇಕ ಸಾಹಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಕಂಟಕವೂ ಸದರೀ ಬೆಂಗಸಿನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಲು ಪ್ರಬಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವು. ಲಾಹೂರ್ ಸನ್ನಿಧಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತನಾದ ಜವಾಹೀರ್ ಸಿಂಗ್ ಯೆಂಬಾತನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ವಿಪತ್ತನೆಲ್ಲ ನಿವೃತ್ತಿಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಬೇರೆಯೊಬ್ಬ ಲಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಯೆಂಬವನನ್ನು ತನ್ನ ಸಹಾಯಾರ್ಥ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಿಕ್ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಶತದ್ರುನದಿಯಂ ದಾಟಿ ಬಂದಳು. ಆಗಲೇ, ಮೂಡ್ಕಿ, ಆಲಿವಾಲ್, ಫಿರೋಜ್‌ಷಾ, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ ಜನಗಳೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರೂ ಘೋರಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಮುಲ್ತಾನ್ ದೇಶದ ಮುಲ್‌ರಾಜ್‌ರವರೂ ಹಜಾರದೇಶದ ಛತ್ತರ್ ಸಿಂಗರವರೂ, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ದೋಸ್ತ್ ಮಹಮದ್ ಖಾನರವರೂ ಸದರೀ ಬೆಂಗಸಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹವುಂಟಾಗಿ ಆ ಕೊನೆಗೆ ಮೇಲಿನಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಸೋತು ಮರಣಹೊಂದಿದರು. ..... ಮುಲ್ತಾನಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡಲು ಇದರಿಂದ ಸಿಕ್‌ನವರಿಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರಿಗೂ ..... ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ..... ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರು ಜಯವಂ ಹೊಂದಿ ..... ಸದರೀ ಬೆಂಗಸು ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ..... ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ವೇಷದಿಂದ ..... ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ..... ವಿಶೇಷಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಳು. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರ ..... ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಅವಮಾನಪಡಿಸಿದರೆ, ಹ್ಯಾಗೂ ನನ್ನ ಗಂಡ ..... ಅವನ ಕೈಗೆ ..... ತನ್ನ ಕಡಗವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಂಡು ..... ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಕೂಡಲೇ ಆ ಹೆಂಗಸು ಅದರೊಳಗಿನ ..... ಕಾಗದವನ್ನು ತೆಗೆದು ..... ಓದಿ ಬಿಟ್ಟಳು. ..... ಗಂಡನು ..... ತನ್ನ ರಾಣಿ ..... ಬಂದಾರು ..... ಮುಗಿದು ಹೋಗಿರುತಿದೆ.

ಈ ಹೆಂಗಸು ಅಷ್ಟು ..... ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ..... ಅನ್ಯಸ್ವಂತ ..... ಸ್ಥಾನಗಳಿಲ್ಲ ..... ಹೋಗಿರುವದು. ಅಕೆ ಒಂದು ಮಾತಿನಿಂದ ..... ಯುದ್ಧ ..... ಸಾಧಾರಣವಾದವರ ..... ಮಹಾ ಸಮರ್ಥಳಾದ ರಾಣಿಯೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾಗಿದ್ದಳು. ಈಕೆಯು ರಣಜಿತ್ ಸಿಂಗನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರೆಯಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಪಂಜಾಬ್ ಸಿಂಹಾಸನವು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ ತನ್ನ ಸಾಧನವಂ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲ ಆಳಿದಳು. ಆಕೆಯ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ..... ತೋರಿಸುವಾಗ ದಿವ್ಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಭೂಷಿತಳಾಗಿ ನೋಡುವವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ರೂಪ ವೈಭವದೊಡನೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತಿದ್ದಳು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ವೀರ್ಯ ಧೈರ್ಯ ಸ್ಥೈರ್ಯಗಳೊಡನೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರನ್ನೇಯೂ, ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಿಕರನ್ನೇಯೂ, ಯುದ್ಧಮಾಡುತಿದ್ದಳು. ಮನುಷ್ಯರ ಪ್ರಾಣಗಳು ಈಕೆಗೆ ತೃಣಪ್ರಾಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಕ್ರೂರಸ್ವಭಾವಕ್ಕೂ ಅವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ, ಕಾಮಕ್ಕೆ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿಯೂ, ಗರ್ವ ಅಹಂಕಾರಗಳಿಂದ ದುಷ್ಟ ಪಿಶಾಚಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿಯೂ, ಮಹಾಶೆಕ ..... ಇದ್ದರು. ವಿಶೇಷ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ, ... ಸ್ವೈರಕ್ರೀ

మహారాజును సంపాదింపవలసివచ్చినదని సర్వసాధారణముగా తోచుచున్నది. [illegible] ఇంతటి మహా తోఁగవన్నను భవించినదన్నరు. ఇంతకు పూర్వము కొంతకాలము వ్యవహారము తీర్చినవా [illegible] ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వము వారిచేత రాజ్యాధికారము తీసికొనఁబడినదని [illegible] ... [illegible]

ప్రభువగు మహారాజుగారి [illegible] కరాడవల్లనే, అన్ని [illegible] ఈ రేయు లండనుపట్టణములో పురాణ [illegible] ... [illegible]

పరోక్ష సంవత్సరములు [illegible] ... [illegible]

రేయూ [illegible] సుకదు. ఇకుపయిన విధముగా [illegible] యూనిరుతే.

The Calcutta High Court.— [illegible] హైకోర్టులో జడ్జీలు [illegible] ... [illegible]

A report.— [illegible] ... [illegible]

Court fees.— ఇండ్య దేశ మందు న్యాయ [illegible] ... [illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ఒకదేశ సంస్థానముల వృత్తాంతములు.

Privilege leave.— [illegible] ... [illegible]

Occasional Notes.

సందర్భానుసారమైన వ్యాసము.

Supply of rifles and ammunition.— [illegible] ... [illegible] లాహోర్ పత్రికె [illegible]

Mr. Lall Mohun Ghose and the House of Commons.— మి॥ లాల్ మోహన్ ఘోషుగారు [illegible] ... [illegible]

The Imperial Gazetteer of India.— డాక్టర్ హంటర్, సి. ఐ. ఇ. గారు ఇండ్య దేశద ఇంపీరియల్ గెజటియర్ [illegible] ... [illegible]

Traffic on the Tumkur line.— తుమకూరు రైల్వేప్రయాణము [illegible] ... [illegible]

Robbery.— [illegible] ... [illegible]

Change of time in the Tumkur line.— [illegible] ... [illegible] బెంగళూరు [illegible] తుమకూరు [illegible]

His Highness the Maharaja's Departure.— [illegible] మైసూరు రాజధానికి [illegible] ... [illegible]

Reinstatement.— [illegible] ... [illegible]

ಕಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟು ಈಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಖಾಲೀಯಾಗಿದ್ದ ಮೂಡುಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಮಲೇದಾರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಗಾಮಾಡಿ ಕೊಂಡ್ಡೆ ಅಲ್ಲಿಗೆಹೋಗಿ ಚಾರ್ಜತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಅಮಲ್ದಾರು ಸಿಲಕಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾಮಲೇದಾರ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಡೆಸಿದ ಕೆಲವು ಜಾಂಭಳೆಗಳನ್ನು ದಿವಾನರವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಯಿನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸರ್ಕಾರ್ ನೌಕರರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಸರಹದ್ದಿನೊಳಗೆ ವಟ್ಟಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನೋಪಯೋಗವಾದವುಗಳುಂಟಾದಾಗ ವಾದಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮಿಂದಿ ಬಂಧನೆಗೆ ಈಗ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೌಕರರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಅಂತವರು ನೌಕರಿಯಿಂದ ಡಿಸ್ಮಿಸ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂತಲೂ, ದಿವಾನರವರು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವದು ಕ್ಕೆ ಯಿಂದೆ ಜರುಗಿದುದಾಗಿ ಕೊಂಡು ಈಗ ಅನುಭವಿಸುತಿರುವವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೋ ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತವಾದ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಸಾಲಿಂದು ಯಾ ಪಾಯಿಗಳು ವಿಗಾಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡುವರು ದ್ಯಾಗಿಪಾಧ್ಯರೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿಯೇ ಸಿಲುಕದೆಯುಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವಿಷಯವು ನಮಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವು

Attempt at murder —ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ಕಸಬೆಯೊಳಗಿರುವ ನೇಯಿಗೆಜಾತಿಯ ಕೆಂಪಣ್ಣ ಕನ್ನಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ನೇಯ್ಯುವದಕ್ಕೆ ಕೂಲೀಗೆ ಸಾಲ್ವರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಕಳೆದವಾರದಲ್ಲಿ ಯೊಂಮುದಿನ ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಯೊಬ್ಬನುಗೂ ಸದರೀ ಚೆಂಗಸಿಗೂ ಕೂಲೀವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಹುಟ್ಟಿ ಪರಸ್ಪರ ಬಿಸ್ತುಗಾರುಗಳು ಕೆಲವು ನಡೆದು, ಮಾರನೇದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ಯೆಂಟು ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಕೂಲಿಯವನು ಅವಳ ಮನೆಗೆಬಂದು ತನ್ನಕೈಯಲ್ಲಿಹಿಡಿಕೊಂಡುಬಂದ ಬಂಡಿಕುಡುಗೋಲಿನಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಹೊಡಿಯಲು ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕೂಲಿಯವನು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಬಿಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುವಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಅದೇ ಕುಡುಗೋಲಿನಿಂದ ಯಿರಡೇಟು ಹೊಡೆದನು. ಅಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ಯೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಹಾಗಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ದೃಷ್ಟಿಸಿ ಸದರೀ ಘಾತುಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕುಡುಗೋಲನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಳು. ಅದರಮೇಲೆ ಸದರೀಯವನು ತನ್ನ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲೇಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋಗಿ ಒಂದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದನು ಈ ಸಂಗತಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾಡಸೇ ಪ್ರೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿಳಿದುಹೋಗಿ ಅದರೊಳಗೆ ಬಿದ್ದವನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಯೆತ್ತಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅವನಾ ತಿನ್ನ ಕೊರಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಯಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದನು, ಪರಂತು ಜೀವಿಸಿದ್ದನು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡುಗೋಲ್‌ನಿಂದ ಕಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟವರು ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಆದರಿಗೆ ಕೆಲವುಹೊತ್ತು ಉಪಚಾರಗಳು ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದು ಯೆಂದೆ ನಡೆದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದರು ಲಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅಪರಾಧಿಯಾದವನು ಸದರೀಯವನನ್ನು ಕಾನು ಕುಡುಗೋಲ್‌ನಿಂದ ಹೊಡೆದು ತಾನು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿಬಿದ್ದು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟನೆಂದು ಕಬೂಲ್ ಪಟ್ಟನು ಅಪರಾಧಿಸಮೇತವಾಗಿ ಜಖಂ ಆದವರೆಲ್ಲರು ಇಲಾಜ್ ಬಸ್ತಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಕೊಕದ್ದಮೆಯ ಪರ್ಯವಸಾನವನ್ನು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುವೆವು

LAWS OF HEALTH—No V.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

Air ವಾಯುವು.

ಗತವಾರದಶೇಷ.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ವಾಯುವೇ ರೋಗಕಾರಣವೆಂಬದನ್ನು ಕಳೆದವಾರದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದೆವಷ್ಟೆ. ಅದುಕ್ತವನ್ನು ರೋಗಾವಹವೆಂಬದನ್ನು ಇದರಡಿ ವಿವರವಾಗಿ ತೋರಿಸುವೆವು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಒಂದು ಘಂಟೆ ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಉಚ್ಛ್ವಾಸದಿಂದಲೂ, ಶರೀರಗತವಾದ ಬೆವರಿನಿಂದಲೂ, ೧೦೦೦ ದರ ಅಂಗುಲವುಳ್ಳ ಅಥವಾ ೭೨ ಯೊಳಗೆ ಯೂಕವುಳ್ಳ ಕಾರ್ ಬೋನಿಕ್ ಯೇಸಿಡ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಯೆಂಬ ವಿಷವಾಯುವು ಹೊರಕಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿರೋಧಿಸತಕ್ಕ ಬಳಿಕ ಶುದ್ಧವಾಯುವು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದು. ಜನಸಮ್ಮರ್ದವಾದ ಸ್ಥಲಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಾಣವಾಯುವು ಕಡಮೆಯಾಗುವದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಶಿಶುಗಳಿಗೂ ತನ್ನ ಸನ್ನಿಹಿತ ರೀತಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನ ಮಲಾದಿ ಸ್ಥಲಗಳಿಂದ ಹೊರಗಾಗುವಂತಹ ವಿಷವಾಯುವು ಸೇರಿ ದ ಶರೀರಕ್ಕೆ, ವಾಯುವನ್ನು ಕ್ಷೇಮಕರವಾದಿಂದ, ಶತಂತರವಾದ ೧೦೦೦೦ ದರ ಅಂಗುಲವುಳ್ಳ ಕಾರ್ಬೊನಿಕ್ ಯೇಸಿಡ್ ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಯುಗಳು ಯೂಕವುಳ್ಳ ಉದಕ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅಂಶ, ಇವುಗಳು, ಆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸಮೂಲಕ ಸೇರುತ್ತಿವೆ ಇದರಿಂದ ಬಹುಮಂದಿ ಘೋರವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಒಂದೇಕಡೆ ಮಲಗುವದು, ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಷಣವಾದ ವಾತಪ್ರಕೋಪದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವೈರ್ಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಅಪ್ಪವಿಗಾಯಿವು ಪ್ರಾಯೇಣ ಸಮ್ಮತವೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ನೆಲಗೊಂಡಿದೆ ಇದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಿರ್ವಾತ ಸಂಚಾರವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಉಷ್ಣದಿಂದಲೇ ಅಪ್ಪು ಶೀತದಿಂದವಾಯುವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮಲಗುವಾಗಲೂ ಬಿಸಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯುಳ್ಳ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು, ಶಾಖಿತ ಶೀತೋದಕದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುವನಾದರೆ ಅಗ ಅವನಿಗೆ ಬಾಧಕವೇ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಮೈ ನೋವೂ, ಆದೇಗೆ ಜ್ವರವೂ ಕಪ್ಪದೇಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದಸ್ತೂರ್ ತಿಳಿದವನು ಬಿರಿದಾದವನನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಸಮಯಾಪ್ಪಿ ಬಿಸಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಶ್ರಮ ರೋಗಗಳುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಪಕೀನ ಸನ್ನಿಹಿತ ಬಹಳ ಜಟ್ಟಿದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕರಾಪಿ ಶಯನಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಬಾರಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿ ಅರೊಳು ಬಹುಕಾಲವಿದ್ದರೆ ಗೃಹಾಂತರ್ಗತವಾದ ವಾಯುವಿನ ಉಷ್ಣದಿಂದ ಶರೀರವೆಲ್ಲವು ಬಿಸಿಯಾಗಿರುವದು. ಬಳಿಕ ಅಂತಹ ಔಷ್ಣ್ಯ ನಿವಾರಣಾರ್ಥ ಹಿಂಗಾಳಿ ಸೇವನೆಯಾಗುವದು ಆದರೆ ಕೂಡಲೇ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿರೋಧಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗುವದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಾಯುಸಂಚಾರಹಿತವಾದ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ದ್ರವ್ಯವಾದದರಿಂದ ಅದರ ಗುಣದೋಷಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಸುಖಾಯುಷ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಇನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯನಿಮಿತ್ತವಾದ ಉದಕವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡುವೆವೆಂದರೆ

Water ಉದಕವು.

ಮನುಷ್ಯನು ಪ್ರತಿದಿನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ಷೇಮವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಪುಡಿಪು ಅನನುಕೂಲಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಾಯುವಿಗಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ ವಾಯುವಿನಂತೆ ಉದಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಣಾನ್ಸೀಜನ ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಮತ್ತು ಹೈಡ್ರೊಜನ್ ಗಳೆಂಬ ಯೆರಡು ದ್ರವ್ಯಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ ಮನಲಾ ನಾಪಾಂಮಗಳ ಯೂಕವುಳ್ಳ ಶುದ್ಧೋದಕದಲ್ಲಿ ೮ ಪೌಂಡ್ ಗಳ ಪಾರ್ಥಿವ ಪರಮಾಣುವೂ ೧ ಪೌಂಡ್ ಜಲೀಯ ಪರಮಾಣುವೂ ಅಡಗಿರುತ್ತವೆ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಾವು ಮಲಭಗವಾಗಿ ಅದಮಾಯಿಷೀ ಮಾಡಬಹುದು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಒಂದು ಗಾಜಿನಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ದೀಪದಮೇಲಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ಹನಿಗಳಿಗೆ ಯೆತ್ತಿನೋಡಿದರೆ ದೀಪದಶಾಖದಿಂದ ಪಾರ್ಥಿವಪರಮಾಣುವೂ ಜಲೀಯಪರಮಾಣುವೂ ಸೇರಿ ಅದರ ಮೇಲ್ಭಾಗದಸುತ್ತಲೂ, ಬೆವರಿನೊಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸ್ರವಿಸುವದು ಇದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಸಾಧನದಿಂದ ಭೌತಿಕಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಂಥವಿಸ್ತರಭಯದಿಂದ ಅದರವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರವಪಾದಿಸಲಿಲ್ಲವು

ಈಶ್ವರನಿರ್ಮಿತಗಳಾದ ವೃಷ್ಟ್ಯಾದಿಜಲೋ ನಾನಾ ಗುಣಾಂತರ ಪಂತ್ರಸಾಂಗಿಕರ್ತಿ ಉದಕವು ಯೆರಡನೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಇವಕ್ಕೆ ಈ ಭೂಮಂಡಲ ಸುವೃಷ್ಟಿವಾಗಿರುವ ಜಲಧಿಯೇ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಪಾರವಾದ ಜಲರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಲೇಶವುಳ್ಳ, ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳು ಪ್ರತಿಬಿಂಬದ ಮಾಸ್ಥಿರ್ದ್ವಾದವುಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣವಾರವರಮಾಣುಗಳಾಗಿ ಹೊರಗಿರುವಂತೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೊಮ್ಮಿ ಅಲ್ಲಿ ಘನೀಭವಿಸುತ್ತವೆ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಗಳ ಔಷ್ಣ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಕಾಸದ ವಿಭಾಗ, ಒಟ್ಟುಗೂಡುವಿಕೆ, ವಾಯುವಿನ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಮೇಘಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಮೇಘಪಟಲಗಳನ್ನುಗಳಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಕೆಂಪುಪಟ್ಟಿ ಉದಕಾಯಾಗುವದು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಮೇಘಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಘರ್ಷಣದಿಂದ ವಾಯುವಿನಿಂದವುಂಟಾಗಲು, ಆ ಆವಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಗ್ನಿ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸದರೀ ಅಗ್ನಿಯು ಶೈತ್ಯದಿಂದ ಮೇಘಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ವರ್ಷಬಿಂದು ಪರಿಮಾಣದಿಂದಲೇ ಕೆಳಗಿಳಿಯೂ, ನದಿಗಳೂ ಸರೋವರಗಳೂ, ಬಾವಿಗಳೂ ಯೇರ್ಪಡುತ್ತವೆ ನೀರು ದ್ರವರೂಪವಾದದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದು ಸಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದುವದು ಮತ್ತು ಅದು ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿಗಳಿಂದ ಒತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು ಅತಿಕಡೆ ಜಿನುಗುವದು ಇದು ಗಾಳಿಗಿಂತಲೂ ಗೌರವವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಶೀತ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಪಕ್ಷೋದರಕವು ಇತರ ಜಲಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಇಷ್ಟಿಯಾಗದ್ದಾಗಿರುವದು ನಾನಾಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿಯುವಾಗ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ನೀರು ಆ ಭೂಗುಣವುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು ಇದರಿಂದಲೇ ಜಲವು ವಿಭಿನ್ನಗುಣಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವ, ನಾನಾ ವಾಸನೆಗಳ ರುಚಿಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಯಿಂತು ಆಗಲೂ ಅತಿವಾದಘಾತದಿಂದ ನವಸರೋವರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನೀರಿಗಿಂತ ಹಾನಿಗೆ, ರೋಗ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕೆ ಬಾವಿಯನೀರು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾವಿಯನೀರಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿರುವವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಸ್ಥೈರ್ಯಮಾಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಾಡುವ ಕ್ಕಂತಹ ಕಲ್ಮಲಗಳು ಶೇಖರಿಸಿ ಇದಲ್ಲದೆ ಕಲ ಮೂಲಕ ಅದರ ಕಾಗವು ಭಿನ್ನವಾಗಿ ವಾಗಿ ಪಕ್ಷ ಗಿಸಿ ನೀರಿನ ಗುಣವನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತದೆ ಯೆಂದ ಹಾಗೆ ಬಿಸಿಯಂತೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉದಕವು ನಾಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿಸಿ ಅರೋಗ್ಯಸಮಸ್ತವಾಸವಂಗ, ಅವನ ಮುಖವು ಕಾಂತಿ ಜಡತ ಉದಕವನ್ನುಸುಗಿಸಿ ದ್ದಾಗಿರುವದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾಗಸಂಬಂಧದಿಂದಯೂ ಬೋಧ ಪಾಲಬಂಧದಿಂದಲೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಧಕ ಮುಂತಾದ ದುರ್ಗಂಧಗಳೇಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಅಂತಹ ಉದಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಕಾಂಬಾಲ ಕೊಟ್ಟು ತರೆದಂತೆಯಾಗುವದು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನೀರನಾಗುಣದಿಂದ ಆದಂದಿ ಯವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಮಹಲ್ಯಾಣೀಕಪಾದೀಯಾದ ಕಾವೇರಿಯುಳ್ಳ ಶ್ರೀಸ್ಥಾನವಾದಂತಹ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅವರವುದಕವನ್ನು ಪಾನಮಾಡುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಂದುಗುಣ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವಾದ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೆ ರೋಗ ಮೊದಲಾದವು ವುಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಅದೇವುದಕಗುಣವು ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವೂ, ಬುದ್ಧಿಪಾಟವವೂ, ಶರೀರದಾರ್ಢ್ಯವೂ ವುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಪಕೀನ ಒಂದೇವುದಕದಲ್ಲಿ ಮೂರುವಿಧಗುಣಗಳುಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ಭೂಗುಣವೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನದಿಗೆ ನೀರುಬರುವದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿರುವದರಿಂದಲೂ, ನದಿಯ ದಡಗಳಲ್ಲಿ ಶೇರಿಗಳಿಕ್ಕೆ ಕಲ್ಮಲಗಳೆಲ್ಲ ಮಳೆಯ ನೀರಿನಿಂದ ಕೊಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟು ನದಿಯಲ್ಲಿಬಂದು ಸೇರುವದರಿಂದಲೂ, ನಾನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಹರಿದುಬರುವಾಗ ಹಿಂದ ಸೀರಗೆ ಜಲಗುಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕಂತ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಬಂದುಸೇರುವದರಿಂದಲೂ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನದ್ಯೋದಕವು ಇತರಾ ಪೇಕ್ಷಯಾ ರೋಗಕರವಾಯಿತು ನದಿಯ ಉದಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಸಂಭವವುಂಟಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿದರೆ ಅದರೊಳಗಿನ ಮಲಿನಾಂಶವೆಲ್ಲವು ತಳಕೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಬಳಿಕ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ತಿಳಿನೀರು ನಿಲ್ಲುವದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪಾನಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುವದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಿತ್ತಿ ಬಗಿಂತಲೂ ಉಷ್ಣೋದಕವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿರುವದು.—ನಶೇಷ

SUMMARY OF NEWS

ವೃತ್ತಾಂತ ಸಂಗ್ರಹವು

University of Madras.—ಸೆನೇಟ್ ಸಭೆಯ ಮೊನ್ನೆ ಸಡೆದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ಸೇಲಂನ [illegible] ಉಮೆ [illegible] ಮಾಡಿದೇಯಿತ್ ಪರಾಗಿಂದ ನೂತನ ಎಫ್ ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ

Stamps on duplicate receipt —ಗ್ರಾಮ ಕುಲಾಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಡ್ಯೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ರಶೀದ್ ಅಂದರೆ ಮರುಜವಾಬು ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ರಶೀದ್ ಗೆ, ಬದಲಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ರಶೀದ್ ಗಳಿಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ಹಾಕುವಂತೆ ಒಂದಾಣೆ ಸ್ಟಾಂಪು ಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಮಿಷನರವರು, ಆ [illegible] ಸಂಭವ ಎರಡು [illegible] ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟರವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ —

Mr Vijayaraghavachar and the Salem Municipality —ಒಂದೆ ಸೇಲಂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕೋರ್ಟ್ ವಕೀಲರಾದ ಅಲ್ಲಿನ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ವಿಜಯರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟರವರು ರಿಸ್ಟಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದ ನ್ಯಾಯವನ್ನು [illegible] ನಡೆಸುತ್ತ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಬರುವದು, ಸೇಲಂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮಿ ವಾಟ್ಸನ್ [illegible] ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟಿಗೆ [illegible] ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟರವರು ಶ್ರೀ ವಿಜಯರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು [illegible] ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರಾಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಮುಂದೆ [illegible] ವಿಜಯರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವದಾಗಿರುವ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲ ಮೆಂಬರಾಗಿ ಸೇರುವರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ

NOTICE

ಹಲ್ಲು ನೋವು

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವನು.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅತ್ತಿಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್ ೭೭ ನೇ ನಂಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರು ಬರಬಹುದು ಯಾವರಿಗೆ ಹಲ್ಲು ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಧನ್ವಂತರಿಯಂತೆ ಮದ್ದು ಕೊಡುವೆನು, ಉಪಶಮನಿಯಂದ ಸಹ ಕರೆಸಿ ಮಾಡಿ ಬೇಕು ಕೊಡಿಸಬಹುದು ಬೇಕಾದ್ದು.

ಬೆಂಗಳೂರು,
ಅತ್ತಿಪೇಟೆ [illegible] — ವಿಷಜಿತ್ಕ್ವರನು

BANGALORE —Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS —1884

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

ಪತ್ರಿಕಾಮುಖ [illegible] ಸಂಪಾದಕ [illegible]

Vol XI.] BANGALORE:—MONDAY, SEPTEMBER 1, 1884 [No. 35.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೫.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ .. ೧೨—೦—೦

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ .. ... ೬—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ [illegible] ವರುಷಕ್ಕೆ. ೬—೦—೦

ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಷರಾ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇ ದಫಾ ಪಙ್ಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇ ದಫಾ ಪಙ್ಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರು [illegible] ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರು [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
ಭಸ್ಮಪ್ರ (ಷಟ್ಪಂಚಾಶಿಕ್)	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೭
ಶಿವಗೀತೆ	... ...	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ,	...	೦—೭—೦
[illegible]	... ...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	... ...	೦—೨—೬
[illegible]	..	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	..	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	.. ..	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕನ್ನಡ [illegible]		೧—೦—೦
[illegible]	... ...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible] ೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	... ...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ.	..	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೧—೦

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

☞ *Price including Postage, Rs 5 6 0*

[illegible]

[illegible] ರೂ॥ ೫—೦—೦

[illegible] ೦—೬—೦

[illegible] ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ,—

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೋಗಿ ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಲಿಯುಳ್ಳ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ದಿವಿ ೧೨ಘಂಟೆಗೆ ಅಮಲ್ದಾರ್‌ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾದ ಹರಾಜ್ ಮೂಲಕ ವಿಕ್ರಯಿಸೋಣಾಗುತ್ತೆ.

ಷರತು—ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗಾ ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು ಹರಾಜಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಪಾವತೀ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಟಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇಸ್ತಿಯಾರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೧೮ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೧೮೮೪, } ಎ. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್,
ಸೆ. ಪಟ್ಟಣ } *Vice President.*

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಇರುವ ಆಸ್ಪತ್ರಿ ರೋಡ್ ೪೨ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚೇಳು ಹೊಡೆದು ಬರತಕ್ಕವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು, ಉಳಿದ ವೈದ್ಯರಿಂದ ಸಹ ಗುಣ ಹೊಂದದೆ ಬೇಕಾದವರು ಬರಬೇಕಾದ್ದು.

ಬೆಂಗಳೂರು, }
೩೦ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೧೮೮೪. } ವಿಷಚಿಕಿತ್ಸಕನು.

NOTICE

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರ ಕ್ರಯ ಮೊದಲಾದವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ವ್ಯವಹಾರೋಪಯೋಗ್ಯವಾದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೆಹಾಸಲ್ ಸಹಿತ ೦—೪ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
೧—೯—೮೪. } ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY SEPTEMBER 1, 1884

EMPLOYMENT OF FOREIGNERS IN TRAVANCORE.

ಈಗ ಕಾಲಗತಿಯು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ, ನಾವು ಯಾವದನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ‌ಯೋ ಅದು ಅನ್ಯಥಾ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ನಾವು ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನೂ, ಅಲ್ಲಿನ ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನೂ, ಅವರ ದಿವಾನರನ್ನೂ ಕುರಿತು ಇದುವರೆವಿಗೆ ಯಾವ ತಾತ್ಪರ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದವೋ ಅದು ಕಡೆಗೆ ವ್ಯತ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಸಂಸ್ಥಾನವು ಕೇವಲ ಪ್ರಜಾಪಾಲನೆಗಾಗಿಯೇ ದೇವರಿಂದ ಕಾಪಾಡಲ್ಪಡುತಲಿದೆ ಯೆಂತಲೂ, ಮಹಾರಾಜರವರು ಸ್ವಜನಾಭಿಮಾನಿಯೆಂತಲೂ, ಪ್ರಕೃತ ದಿವಾನರಾದ ಆನರೆಬಲ್ ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳೆಂತಲೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೆವು. ಈಚೆಗೆ ಮದರಾಸ್ ನ್ಯೂಸ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸದರೀ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ವದೇಶೀಯರಿಗೆ ಅನರ್ಹವಾಗಿಯೂ, ಮಹಾರಾಜರು ಕೇವಲ ದಿವಾನರ ಇಷ್ಟಾನುವರ್ತಿಗಳಾಗಿರುವಂತೆಯೂ, ದಿವಾನರವರು ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಾಗಿರುವಂತೆಯೂ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ನೂತನವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಸ್ವದೇಶೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನಿವೃತ್ತರಾಗುತಲಿರುವಂತೆಯೂ, ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ದೇಶಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೆಷ್ಟರ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ್ ಕಚ್ಚೇರಿಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂತೆಯೂ, ಕಡೇಮಿ ಮತ್ತು ಲಾಯಖೀ, ಇವುಗಳು ಉದ್ಯೋಗಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ತಿರುವಾಂಕೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಯೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರ್ದಶೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟರ ಮಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಕಾಲ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೆಂಬದೂ, ಅಲ್ಲಿನ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದ ಸಾಬಕ್ ಮ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರಾದ ಆನರೆಬಲ್ ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರಿಗೆ ಬೀಗರಾಗಿದ್ದರೆಂಬದೂ ಪ್ರಾಯೇಣ ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಮ॥ ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರುವ ಇಷ್ಟರ ದಾಂಧಲೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗತಕ್ಕವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಮ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ಅವರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತದೆ. ಆದದರಿಂದಲೇ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು "ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಮಯೋರೇವಶೋಭತೆ" ಎಂಬದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ದೀರ್ಘದರ್ಶಿಗಳಾದ ಮ॥ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು, ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಮ॥ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರೇ ಯೋಗ್ಯರಾದವರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಮ॥ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರವರು, ರಂಗಾಚಾರ್ಯರ ಮಂತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರವೇ ಕನ್ಯಾದಾನ ಸಹ ಮಾಡಿದರು. ಭಗವತ್ಕೃಪೆ ಬೇರೇರೂಪವಾಗಿದ್ದದರಿಂದ, ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರ ಅಧಿಕಾರವು ಒಂದೆರಡು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು. ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ದಿವಾನರವರ

ಇಷ್ಟಾನುವರ್ತಿಗಳಾಗಿದಾರೆಂಬ ಅಪವಾದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದಾರೆ. ಇವರು ಅನುಭವವಿಲ್ಲದವರಾಗಿಯೂ, ನಿರ್ಧನಕೋಶ ಪುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಭಯ ಪಡತಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆ ಅವರು ದಿವಾನರ ಇಷ್ಟಾನುವರ್ತಿಯಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮಹಾರಾಜರಾದರೋ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿಯೂ, ಬಹುದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿದವರಾಗಿಯೂ, ಬಹು ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿದವರಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಯಂ ಸಮರ್ಥರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರೂ, ಸ್ವದೇಶೀಯರ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದೂ ಕೊಂಡ ಆಟ್ಟ್ಯಲಿಗೆ ಮದರಾಸೀ ದಿವಾನರ ಮಂಕುಬೂದಿಗೆ ಮಗ್ನರಾದದಕ್ಕಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಡೆಗೆ ನೇಟಿವ್‌ಗಳು ಸ್ವದೇಶರಾಜರ ಪಾಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರವೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಗೊಳ್ಳುವದು ಕೇವಲ ತಪ್ಪೆಂದು ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ತೋರುವಂತೆ ಈಗ ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪವುಂಟಾದದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾರೇನುಮಾಡಬಹುದು, ಸ್ವದೇಶ ಸ್ವಜನಾಭಿಮಾನವಿಲ್ಲದ ಅರಸರ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸುಖವೆಂಬದು ಯಾವಾಗಲೂ ದುರ್ಲಭವು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಣೀಯವರು ಈಚೆಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಾಲನೆಗೆ ಒಳಗಾದ ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ, ಇಂಗ್ಲಾಂಡ ದೇಶೀಯರಿಗೂ ಯಷ್ಟೋ ನಿರವಾದ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪ್ರಚುರ್ಯಮಾಡುತಲಿರುವದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ನೋಡುತಲಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಮದರಾಸ್ ನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುರಾಗವನ್ನೂ ವಂಶಪರಂಪರಾಗತರಾದ ಸ್ವಪ್ರಜೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರಾಗವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಯಾವದೋ ಒಂದುವಿಧ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಈರೀತಿ ನಡಿಸುತಲಿರುವದು ಕೇವಲ ಅಪಮಾನಕರವೆಂದು ಹೇಳದಿರಲಾರೆವು.

MORALITY OF DRAMAS.

ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ನಗ್ನಾವಲೀನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಂದ ನೂತನವಾಗಿ ಆಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಕುಂತಲವನ್ನು ನೋಡುತ ಕುತೂಹಲ ದೊಡನೆ ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸದರೀ ನಾಟಕದ ಶೃಂಗಾರನೇ ಅಂಗಗಳ ಕಥಾಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನೋಡಿ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ನಮ್ಮನ್ನಿದರ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರೆಂತೆ ದರೆ.—

ಪ್ರಶ್ನೆ—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರುತಿ ಸ್ಮೃತಿ ಪುರಾಣಾದಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮಾನವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕಗಳಾಗಿರುವ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕಾಮ ಮೋಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಚತುಷ್ಟಯವನ್ನು ಆ ಸಾವಿರ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತಿರುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಅವು ಇಹಪರಸೌಖ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಧಕಗಳಾಗುತ್ತವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಜನಗಳಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲಗಳನ್ನು ಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇವೆಯಷ್ಟೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕಾಳಿದಾಸಾದಿ ಕೆಲವು ಕವಿಗಳು ಈಗ ಆಡಲ್ಪಡುತಲಿರುವ ನಾಟಕಗಳಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಅಂಗಗಳ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವ ಕಾವ್ಯ ಚಂಪೂನಾಟಕಾದಿ ಶೃಂಗಾರರಸ ಪ್ರಧಾನಗಳಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಓದುವಲ್ಲಿ, ಕೇಳುವಲ್ಲಿ, ಅವಲೋಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಲೋಕರಚನೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯದಿರುವ ಬಾಲಕರ ಮನಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸ್ವಭಾವತಃ ಚಪಲೆಯರಾಗಿಯೂ ವಿಷಯಾಸಕ್ತರಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಯುವತಿಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಶೃಂಗಾರರಸವೇ ಬಹಳ ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ತೋರುತದಲ್ಲದೆ, ಕಾವ್ಯತರದಕ್ಕೆ ಅಂಗಗಳಾದ ಭಾವಾನುಭಾವ ವ್ಯಭಿಚಾರಿ ಸಾತ್ವಿಕಭಾವಗಳೆಂಬಿವು, ನಾಯಕಾನಾಯಕರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯಾಮೋಹಾತಿಶಯದಿಂದ ಪಡೆದ ತಕ್ಕ ವಿರಹೋತ್ಕಂಠಿತೆ, ಕಲಹಾಂತರಿತೆ ವಾಸಕಸಜ್ಜಿಕೆ ಮುಂತಾದ ನಾಯಿಕೆಯರ ದಶಾವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನೋಡುವದರಿಂದಲೂ ಯುವತಿಯರಿಗಾದರೂ ಈ ನೋಟವಿಷಯಗಳು ಕಾಣದಿರಲಾರದು. ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾವ್ಯಾನುಭವಪೂರ್ವಕವಾಗ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪರಂಪರೆಯಾ ಉಂಟುಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತಿದೆ. ಕದಾಚಿತ್ ಅಂತಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ನಿರೂಢವಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಮೋಹ ಅಧಿಕವಾದರೆ ತವೆಗೆ ಪತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯಭೇದವಾತ್ರ ನೆಲಗೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಫಲವು ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾಗಿರುವದು. ಆಕಿಪನ ಇಂತಾ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿಗಳು ಅಂತಾ ಅಪಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದರೆಂತಲೇ ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯೇನ ಇಂತಾಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇಕೆ ರಚಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತಂದಿರೋಣ. ಅಥವಾ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಹಾ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳಾಗಿಯೂ ನಿಪುಣರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ದುಷ್ಫಲ ಪ್ರದವೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅದೇ ಅವನಿಗೆ ಅಭಿಮತಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಬರೆದು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಈ ನಾಟಕಗಳು ನೀತಿ ಧರ್ಮ ಬೋಧಕಗಳಾದವಾದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ, ವಿರಹೋತ್ಕಂಠಿತೆ ಯಾದ ನಾಯಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಯಿಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯತಕ್ಕೆ ಬಳಿಯೂ, ಶಠನಾದ ನಾಯಕನನ್ನು ನಾಯಿಕೆಸ್ವವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಧವೂ, ಪರಸ್ಪರ ಅನ್ಯಕರೆಗಳಾದ ಭಾವಾನುಭಾವಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಪಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕ ಕ್ರಮವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಆದದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮಂತಾ ವರಿಗೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಈಗ ಆಡತಕ್ಕ ನಾಟಕಗಳ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಮೋಹ ಜನಕವಾಗಿವೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಿಯವಾದ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸದರಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಬಳಿಕ ಸದರಿ ನಾಟಕವುಳ್ಳ ಈ ಕಾಲದವೆಂಗಸರಿಗೆ ನಟ್ಟನೆ ತೋರಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಷಯಗಳೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿರುವವೆಂದು ತೋರುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಂತಾಗ್ರಂಥ ಶ್ರವಣದಿಂದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಕಂಡಂತಾಗಿ ವಿಷಯಗ್ರಹಣಶಕ್ತಿಯೂ ಉಂಟಾದರೆ ಆಗ ರಹಸ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳ ನಾಲಿಗೆಯ ಬಿಡಿಸಿ, ಭೋಗಾನುರಕ್ತ ಬಾಲರನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಎಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವು ಅಂತಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗದೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ನವರಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗ ಶೃಂಗಾರರಸದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹೃದಯಾನಂದ ನೋ ಇನ್ನುಳಿದವು ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತಾವರಸದಿಂದಲೂ ಜನಿಸಲಾರದು. ಅಂತಾ ಶೃಂಗಾರರಸವು ಪುರುಷರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗುವಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದುದೇಯಿಲ್ಲವು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನಾಟಕಾಂತ ವ್ಯಾಸಂಗವೇ ಅವಧಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮವರಿಂದ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದರಂತೆ ಈಗಲೂ ಅನೇಕರು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುತಿದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ, ಕಾವ್ಯ ಚಂಪೂ ಗ್ರಂಥಾಭ್ಯಾಸ ಸಮಾಪ್ತಿ ಪೂರೈಸುವದರೊಳಗಾಗಿ ಯೌವನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವದರಿಂದ ಆಗ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದುವದಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದರೂ ಅದೇ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯಗಳಾದ ನವರಸಗಳಿಂದಲೂ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅದರ ಪರಿಣತಿಗೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸುತಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸವೇ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೋರ್ಪಟ್ಟಿತು, ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದದರಿಂದ ಅದು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ನಾಟಕಾಂತ ವ್ಯಾಸಂಗವು ಆವಶ್ಯಕವಾಯಿತು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಪೂರೈಸುವದರೊಳಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವಜನ್ಯಜ್ಞಾನನಿರೂಢವಾಗುವದರಿಂದ ಅಷ್ಟರೊಳಗಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿದರು ಸರ್ವಲಕ್ಷಣೋಪೇತರಾದ ಪ್ರೌಢನಾಯಿಕೆಯರಾಗುತ್ತಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಈಗ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಬಾಲಿಕಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಲ್ಪಡುತಲಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಗೀತ ಭರತ ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ್ಯಾವುಗಳನ್ನು ಗಾಡಿಸಿದರೆ ಅವರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅವು ಬಳಿಕ ಎಷ್ಟು ಉಪಷ್ಟಂಭಕವಾಗುವವೋ ಅದನ್ನು ಈವೇ ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು. ಪರೆ ಪ್ರಕೃತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಾಲೆಯರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ, ಹೋಮ್‌ಯಾಲೋರಿಯೊರು ಅವರನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವರ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯುಳ್ಳವರಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿರುವದು. ಯಾಕಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಹೇಗೆಯೋ ಅನ್ಯದೇಶ ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸವೂ ನನ್ನನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಅನವರತವಲ್ಲದೆಯೆ ಯಾಕೆಂದರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಭಿಜ್ಞರಾದವರನ್ನು ಯುವತಿಯರು, ಅವರ ಪತಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ಭಾಷಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿನ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನೂ ಅವರ ವರ್ತನವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಪರಿಪೂರ್ಣಯೋಗ್ಯ ತಾಭಿಲಾಷೆಗೊಳ್ಳಗನೆ ವರ್ತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಇತರರಿಗೆ ಮಾನ್ಯಗಳಾಗ ದೊರಕಿದ ನಂತರ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರಿಗೆ ಬಹಳ ಮನೋಜ್ಞಗಳಾಗಿರುವವು ಇಂತಾ ಹೋಲಿಕೆಯು ದಿನೇದಿನೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವತ, ಅದು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಈಗ ಉಪಕ್ರಮಿಸುತಲಿದೆ. ಮುಗ್ಧಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಂತಾ ಅಭಿರುಚಿಯುಂಟಾಗುವಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾನರಾದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಿತರ ಪ್ರಭಾವ ಚಾತುರ್ಯಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಅವರ ಹೃದಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಯಂತಾವಾಗಿರುವವೋ ಬಳಿಕ ಅವು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಯೆಷ್ಟು ಹೃದಯಾಪ್ಯಾಯಕರವಾಗಿರುವವೋ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು. ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ನಾರೀನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವಂತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ನಾರೀಸಭ್ಯದ (ಸ್ತ್ರೀ ಸಭೆಗಳು?) ... ಎಂಬಂತೆ ಗಾಂಧರ್ವ ... ಅನ್ವಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಯೂರೋಪಿಯನರ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಯುವತಿಯರು ಮಾಡುವ ಅನ್ಯಪುರುಷ ಸಂಭಾಷಣ ಹಾಸ್ಯಾದಿಗಳು ಸಮುಚಿತವಾಗುವಂತೆ ನಮಗೂ ಅಂತಾ ಸಾಪೇಕ್ಷ್ಯ ಯಾವಾಗ ಉಂಟಾಗುವದೋ, ಆಗ ನಮ್ಮ ಕುಲಕಾಂತೆಯರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಸಂಗ್ರಹಣವಮಾಡಿ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗೌನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗುವದು ಲೋಕಸ್ವಭಾವವನ್ನೆಷ್ಟು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಸ್ವೇಚ್ಛಾರಿಣೀಯರನ್ನು ಪತಿವ್ರತೆಯರೆಂದು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಬರುವದಿಲ್ಲವು. ಈಗ ಪುನೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಲೇಜ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಷನ್ ನಡೆಯುತಲಿರುವಂತೆಯೂ, ಅವಶ್ಯ ನಮ್ಮವರು ತಮ್ಮ ಯಾವದೋ ದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನು ತೋರಪಡಿಸುತಲಿದಾರೆಂತಲೂ, ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಬಾಲೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಗ್ರಂಥಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿಸುವದರಿಂದ ಲಭಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವು, ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಾಗ ತಮ್ಮ ಪತಿ ತಮಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವರಿಗಿನದಾಗಿರುವದೆಂಬದಕ್ಕೆ, ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಡಿವೋರ್ಸ ಕೇಸುಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ಆರ್ಯಮಹಿಳೆಯರ ಕೀರ್ತಿ (ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ)ಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಔತ್ಸುಕ್ಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರವರ್ತಕಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾದ ರಮಾಬಾಯಿ ಯೆಂಬಾಕೆಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕುಮಾರಿಯರನ್ನು ರಮಾಬಾಯಿಯಂತಾ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ನಮಗೆ ಉತ್ಕಂಠಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ, ಮುಂದೆ ಅವರು ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳೊಡನೆ ಆಟಪಾಟಗಳನ್ನಾಗಿ ಪಿಯಾನೋ ಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಸುತ ಮಿಸ್ಟ್ರೆಸ್ ಆಫ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ವ್ಯಾಮುಗ್ಧ ಪೂರ್ವಕ ಆನಂದಿಸುತಲಿರುವದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಿಸಬಹುದು, ಎಂಬದು.

ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮನ್ನೇನೋ ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು, ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಅತ್ಯಂತವಾಗಿ ಕಷ್ಟವಿದ್ದರೂ ನಾವೇ ಸುಮಾರಾಗಿಯೂ ನೇರವಾಗಿಯೂ ಪರಂತು ಅವರಂತೆ ಅನೇಕರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸದೆಯಿರಲಾರರು ಮುಂದಿನ ಫಲವು ಅವರನಿರೀಕ್ಷಣವು ಬಹಳವಾಗಿ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹೇಳುವಷ್ಟು ದಾಢ್ಯವನ್ನು ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ದಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಾವುಮಾತ್ರ ಮೊದಲಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಈ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ, ಆಗತಕ್ಕದರ ಅಂದ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

AN APPEAL TO THE NATIVE CHIEFS AND PEOPLE OF INDIA.

ದಕ್ಷಿಣಕಡೇಚಿಯ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಬೇಟರಾಯಸ್ವಾಮಿಯವರ ದೇವಾಲಯವು ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದ ಶಿಥಿಲವಾಗಿ ಹೋದದರಿಂದ, ಅದಂ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೊಡನೆ ಮ॥ ರಾ॥ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಜನಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಮಗಾರಿಗೆಲು ಪಕ್ರಮಿಸಿದರು, ಅಪೇಕ್ಷೆಯುದಿಷ್ಟವಾದ ಧನಸಹಾಯವು ಜನಗಳಿಂದ ದೊರೆಯದೆ ಪ್ರಕೃತವು ವಿಫಲವಾಗಿರುವ ದಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಯೆಲ್ಲರೂ ಧನಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಪತ್ರಿಕೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಮಹತ್ತರವಾದ ಪದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜನಗಳು ಮಾಡುವ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೆರವೇರುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸಿ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಡ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಪ್ರಮುಖರೂ, ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೂ ತಕ್ಕಂತೆ ಧನಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸದರೀ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅಂಗಭೂತಗಳಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಉದ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಮೇಲೆಂಡ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಥೋಚಿತ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಸದರೀ ಮ॥ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡಲು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಾವು ಆಲೋಚಿಸುವಂತೆ ಜವಾಬ್ ದಯಪಾಲಿಸಿದರು. ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಕಾರ್ಯವಾದ ತ್ವರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಔದಾರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಇಂಡ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತರಾಗಿಯೂ ಅನಾದಿಯಾದ ಹಿಂದೂಮತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಗೌರವಗಳುಳ್ಳವರಾ

[illegible]

Occasional Notes.

స్వేచ్ఛా కథనము.

A daring dacoity in Rangoon.—[illegible]

Capture of dacoits.—[illegible]

An appeal for help.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ఒకనేల ఒరు క్షేత్ర వార్తాగములు.

Hindu Feast.—[illegible]

Madras Railway Company.—[illegible]

The Middle School Examination.—[illegible]

Col Tredway Clarke.—[illegible]

Educational arrangements.—[illegible]

Suspension.—[illegible]

Departure of the M. M. O Troupe.—[illegible]

[illegible]

The Representative Assembly.—[illegible]

Assault.—[illegible]

LAWS OF HEALTH—No. 6.

ఆరోగ్య విధానము.

WATER. ఉదకము.

గరవారదేశము.

[illegible]

గళల్లి అవన్నూ ఉన్నాగి శాయిసి బరిస
బేకేంబదాగియూ ఆందినవారదల్లి కెలిసిద్ద
కెల్లవే. కెట్టేరిగింతలూ ఉద్ధ్ణో దకవు శ్రేష్ఠ
వాదద్దెందు బరన్ను క్రమవాగి యిదరల్లి నిరూ
పిసుతేవెంతెందరే,—నీరన్ను కాయిసువదరింద
అదరొళగిరువ అస్వశ్యగళాద అల్పవగళూ
క్రిమిగళూ, నిష్పత్తవాగి అనారోగ్యకర
వాద విషపదార్థగళు, కెటిటియాపవన్ను
హొంది శుద్ధవాద జలవూరితేకకనిల్లువదు
అంతాపుదకవన్ను పానమాడువచే బలగళవా
ద దోషనిల్లదే శరీరక్కె రోగ బరువదిల్ల
వు. పరంతు కచ్చే కాలియుక మాధుర్యవు ఉ
ష్టోదకదల్లిరలారదు యాకెందరే—కచ్చే
నీరినల్లి స్వాభావికవాద, పార్థివ
అథవా అవ్యక్తవాయువు కాయిసువదరింద
శకబేరూగలు హొరగాగ హోగవదే శక్తియే
నుసితే శిక్ష్యకరమాదవదార్థగళల్లి
రుచి మత్తు ఆరోగ్యకరవాద ఎరడు గుణగళు ప
[illegible]

[illegible]
ఆదదరింద మనుష్యన సౌఖ్యక్కె బాహోద
కగళంతే అదర వాసగృహవూ ఒందు ముఖ్య
కారణవాగిరుతదే

TELEGRAPHIC SUMMARY

తంతివృత్తాంత

THE WAR IN CHINA

BOMBARDMENT OF FOOCHOW BY THE FRENCH FLEET

[illegible]

SEVEN CHINESE GUNBOATS SUNK ESCAPE OF TWO

[illegible]

INVASION OF TONQUIN BY THE CHINESE

[illegible]

RUSSIAN NAVAL REINFORCEMENTS FOR CHINA

[illegible]

DEPARTURE OF THE CHINESE AMBASSADOR FROM PARIS

[illegible]

A FRENCH TRANSPORT WRECKED

[illegible]

BOMBARDMENT OF FOOCHOW ARSENAL

[illegible]

CHINESE FORT CANNONADED BY THE FRENCH

[illegible]

THE FRENCH PRESS RESENTING ENGLISH CRITICISM

[illegible]

[illegible]

LORD WOLSELEY APPOINTED TO THE SUPREME COMMAND IN EGYPT

లండన్, ౨౭నేయ ఆగస్టు —లార్డ్ వూల్స్లీయవరు ఈజిప్ట్ దేశదల్లిన సేనెయ సర్వాధికారియాగి నియమిసల్పట్టరు.

SUMMARY OF NEWS

వృత్తాంతసంగ్రహవు

— o —

Affairs at Indore —[illegible]

Hindu virgin widow remarriage —[illegible]

Murder —[illegible]

Indore affairs —[illegible]

BANGALORE —Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS —1884

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE —MONDAY, SEPTEMBER 8, 1884 [No. 36.

ಸಂಪುಟ ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೮ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ ೩೬.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾಪಟ್ಟಿಯು.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

THE KARNATAKAPRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY SEPTEMBER 8, 1884

A REPLY

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY

ತಂತಿವೃತ್ತಾಂತ

THE WAR IN CHINA

BOMBARDMENT OF FOOCHOW BY THE FRENCH FLEET

[illegible]

SEVEN CHINESE GUNBOATS SUNK FOCAIL OF TWO

[illegible]

INVATION OF TONQUIN BY THE CHINESE

[illegible]

RUSSIAN NAVAL REINFORCEMENTS FOR CHINA

[illegible]

DEPARTURE OF THE CHINESE AMBASSADOR FROM PARIS

[illegible]

A FRENCH TRANSPORT WRECKED

[illegible]

BOMBARDMENT OF FOOCHOW ARSENAL

[illegible]

CHINESE FORT CANNONADED BY THE FRENCH

[illegible]

THE FRENCH PRESS RESENTING ENGLISH CRITICISM

[illegible]

[illegible]

LORD WOLSELEY APPOINTED TO THE SUPREME COMMAND IN EGYPT

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು

— o —

Affairs at Indore —[illegible] —ಇಂಡ್ಯ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್

Hindu virgin widow remarriage association —[illegible]

Murder —[illegible] —ಮೆಯಿಲ್

Indore affairs —[illegible] 3,2ಎ,000 [illegible] —ಇಂಡಿ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್

BANGALORE —Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS —1884

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, SEPTEMBER 8, 1884 [No. 36.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೮ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೬.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY SEPTEMBER 8, 1884.

A REPLY

[illegible]

ಕ್ಷೇತ್ರವು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವದು ಆ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಕಂಡಿತು ತನ್ನ ಅನುಪಪತ್ತಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯೇನ ಆಲೋಚಿಸುತ ಸುಮ್ಮನಿರುವವರಿಗೆ ಸದರೀ ದಾಂಪತ್ಯವು ಅಸುಖನಿಮಿತ್ತವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತೋರ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಬಿಡುವ ದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲವು. ಅದರ ಕಾರಣ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಾಂಸಾರಿಕವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಅನರ್ಥಪರಂಪರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು ಹೇಗೆಯೋ ಅನ್ಯಥಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸವೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಲಾರದೆಂಬುದೆ, ಅದರ ಕಾರಣ, ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಆವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಮುಂತಾದ ಅನ್ಯದೇಶಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಸುವರನ್ನು ಕೂಡಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ದುಷ್ಫಲಾನುಭವಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕಾಗುವದು.

———.o:———

THE ADMINISTRATION OF TRAVANCORE.

ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉಪಮಾನತ್ವೇನ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಈಗಿನ ಆಡಳಿತಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿ, ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಂಥಾದ ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಳೆದಸಾಲಿನ ಸಾಲಿಯಾನಾ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಅಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು. ಪರಂತು ಈಗ ವಿಚಾರಣೀಯವಾದ ಸನ್ ೧೮೮೩ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಗಿದಾಗಿ ಆ ವರುಷದ ಅದೇ ತಿಂಗಳ ಅದೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಪೈದಾಗತಕ್ಕ ಒಂದುಸಾಲಿನ ಸಾಲಿಯಾನಾ ರಿಪೋರ್ಟು ಈಗ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಪ್ರಸಕ್ತ ರಿಪೋರ್ಟು ಐದು ಪ್ರಧಾನ ಭಾಗಗಳಾಗಿಯೂ, ಅನೇಕ ಉಪಭಾಗಗಳಾಗಿಯೂ ವಿಭಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯದೊಡನೆ ಯೋಗ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಾಲದೆ ಇದೆ.

ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹುಟ್ಟುವಳೀ ತಪಸೀಲ್ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ;—

ಜಮೀನ್ ಬಾಬ್	...	೧೩,೫೯,೭೮೬
ಚಿಲ್ಲರೆಬಾಬ್	...	೪,೧೩,೯೯೯
ಜಂಗಲಾತ್	...	೩,೯೯,೭೬೩
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್	...	೧,೪೮,೪೮೧
ಅಂಚೆ	...	೧೯,೮೪೯
ಸ್ಟಾಂಪ್	...	೪,೧೦,೭೧೪
ಅಬ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅಫೀಂ	...	೩,೮೩,೨೧೦
ಸುಂಕಗಳು	...	೭,೭೮,೨೪೩
ಉಪ್ಪಿನ	...	೧೩,೭೩,೭೮೫
ಇಲಾಖೆವಾರು ಸ್ವೀಕೃತ	...	೧,೩೯,೩೧೯
ಹುಕೂಮಾ	...	೨,೩೮,೧೦೭
ಪಕೀರಾಯಿತು	...	೧,೭೯,೭೯೨
ಸುಮಾರಾಗಾರಿ ವಸೂಲ್	...	೭೯,೮೨೬
		ಜುಮ್ಲಾ ೬೦,೨೨,೫೪೪ ರೂ.
ಗುಜಸ್ತಾ ಮಿನುಹು ಹಾಜರುಬಾಕಿ.		೪೯,೬೩,೯೮೩ ರೂ.

ಇದನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಆ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಫಸ್ತು ಜಮೀನ್ಬಾಬ್ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡಾ ೭೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಜಮೀನ್ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಾದರೂ, ಸೇಕಡಾ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ಈ ದೇಶವು ಸಮುದ್ರತೀರವಲ್ಲದ್ದರಿಂದಲೂ, ಮಟ್ಟೀ ನೆಮ್ಮಕ್ ತಯಾರೀ ನಿಂತು ಹೋದದರಿಂದಲೂ, ನೆಮ್ಮಕ್‌ಮೂಲಕವಾದ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸುತರಾಂ ಇಲ್ಲದೆಹೋಯಿತು. ಈ ಬಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಂಕೂರಿಗೆ ಸೇಕಡಾ ೨೦ರ ಪ್ರಕಾರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಋಣಶೀಘ್ರವಾದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕು ಏನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮಹಾರಾಜರವರು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಗಳಾದದರಿಂದ ೨೯೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ಮೂಲಕ ೧,೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲೀಯಾನಾ ನಫೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವದಲ್ಲದೆ ೧೪ ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ನಗದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸಾಲೀಯಾನಾ ಖರ್ಚುಬಾಬ್‌ಗಳಾವವೆಂದರೆ.—

ದೇವಾಲಯ	...	೫,೭೮,೯೩೧
ಧರ್ಮದಾಯ	...	೩,೧೮,೩೯೨
ರಾಜಕೀಯ ಖರ್ಚು	...	೬,೧೦,೫೩೭
ಮುಲ್ಕೀ ಖರ್ಚು ವಿವಾದಕಚೇರಿ ಸೀರೆ	...	೬,೭೬,೫೧೨
ಜ್ಯುಡಿಷಲ್	...	೧,೯೫,೨೭೭
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್	...	೨೯,೪೨೭
ಅಂಚೆ	...	೪೦,೮೭೬
ಪೋಲೀಸ್	...	೧,೬೩,೮೨೯
ನಾಯರ್ ಫೌಜು	...	೧,೭೮,೬೭೫
ಚಾಕರಿ ಮತ್ತು ಕಾರಕೂನ ಲವಾಜಮೆ	...	೯೯,೭೭೬
ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ	...	೧,೯೦,೩೩೧
ವೈದ್ಯ	...	೯೩,೩೫೭
ಜೈಲ್	...	೧೯೦,೯೪
ಮರಾಮತ್ ಇಲಾಖಾ	...	೮,೪೯,೮೭೪
ಉಪ್ಪು ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಖರೀದಿಖರ್ಚು	...	೬,೧೧,೫೨೬
ಪೆನ್‌ಷನ್	...	೮೧,೧೦೦,೬೫೪
ಮಹಾರಾಜರವರ ಮನೆಗಾ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚು	...	೫೭,೬೩೬
ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚು	...	೪,೦೩,೦೧೦

ಹೀಗೆ ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೫೯,೨೨,೧೬೩ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಇದನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾಯ ಧರ್ಮದಾಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ, ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅರ್ಧಭಾಗಕಡಿಮೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ತಿರುವಾಂಕೂರ್‌ನಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷತಃ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವಾದಾಯ ಧರ್ಮಾದಾಯಗಳೆರಡೂ ಸೇರಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ಅಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಎರಡುಬಾಬ್‌ಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತನಕ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರು ರಾಜ್ಯವು ಶ್ರೀ ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭ ಸ್ವಾಮಿಯವರದೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದರಿಂದಲೂ, ಅದು ಪರಶುರಾಮರಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ನಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ದಾನಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಮನೆ ಖರ್ಚು ಈಗ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ತಗ್ಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದಾಮಾಷಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಅರಮನೆಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿಕ್ಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಾಬ್‌ಖರ್ಚುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿನ ಹೊಸದಿವಾನರಿಂದ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು ಅಲ್ಲಿನ ಹುಟ್ಟುವಳೀ ದಾಮಾಷಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದೆ.

ಬ್ರಿಟಿಷ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲೀಯಾನಾ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯು ಬಹಳ ಅಲ್ಪವೆಂದು ಹೇಳಬನ್ನುದು. ಸದರೀ ರಾಜ್ಯವು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಸ್ವರಾಜರಿಂದ ಪಾಲಿತವಾದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮಧ್ಯೆ ಬ್ರಿಟಿಷರವರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಲಿ, ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಲ್ಪಡುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಮರಮ್ಮತ್ ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುತಲಿದೆ. ಮಹಾರಾಜರವರ ಮದರಾಸ್‌ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಧಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದದ್ದು ಅವರಕೀರ್ತಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅತಿಶಯವಾದದ್ದಲ್ಲವು. ಪೆನ್‌ಷನ್‌ಖರ್ಚು ೧,೯೧,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುತಲಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭಾರೀ ಮೊಬಲಗು ಖರ್ಚಾಗುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ನೇಟಿವ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗ ತಿರುವಾಂಕೂರ್‌ಸಂಸ್ಥಾನದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ೧೪,೩೨,೧೪೭ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಗದಾಗಿಯೂ, ೨೯,೪೧,೪೦೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ನೋಟು ಗಳಾಗಿಯೂ, ೩,೭೯,೧೨೯ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜವಾಹಿರಾತೂ ಹಾಜರಿರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಾಲ್‌ವರಿವಿಗೆ ಒಟ್ಟು ೫೧,೬೭,೩೬೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಹಶಿಲ್ ಜಮಾಯಿಸಿರುತ್ತಿವೆ. ಸನ್ ೧೮೮೧ನೇ ಇಸವಿಯ ಖಾನೇಷುಮಾರಿ ಪ್ರಕಾರ ತಿರುವಾಂಕೂರ್‌ಸಂಸ್ಥಾನವು ಒಟ್ಟು ೨೪,೦೧,೧೫೮ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಗಂಡುಸರು ೧೧,೯೭,೧೩೪, ಹೆಂಗಸರು ೧೨,೦೩,೦೨೪. ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೂರುಮುಂದಿ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ತ್ರೀಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಯೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಆಯಾ ಜಾತಿವಾರಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ,

ಹಿಂದೂಗಳು	೧೭,೫೫,೩೦೧
ಮಹಮ್ಮದೀಯರು	೧,೪೬,೯೦೯
ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್ನರು	೪,೯೮,೫೪೭
ಜ್ಯೂಗಳು	೯೭

ಇತರ ಮತದವರಿಗಿಂತ ಕ್ರಿಸ್ತಿಯನ್ನರಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗುತಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಒಟ್ಟು ೬,೭೩೦ ಚದರಮೈಲುಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ಚದರ ಮೈಲಿಗೆ ೩೫೬ ಮಂದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯು ಇಂಡ್ಯಾ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ೩೭೭ ಪ್ರಭೇದದವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಭಾಷೆಗಳು ವ್ಯವಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಈ ಪೈಕಿ ೧೨ ಯೇಷ್ಯಾಖಂಡದ್ದಾಗಿಯೂ ೮ ಇತರ ಖಂಡಗಳದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಿವೆ. ಮಲಯಾಳ, ಅರವ, ಕೊಂಕಣ, ತೆಲುಗು, ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ, ಮರಾಟಿ, ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಈ ಭಾಷೆಗಳು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಚಾರದೊಳಿರುತ್ತಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತ ರಿಪೋರ್ಟಿನಮೂಲಕ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಂತೆ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿನವರು ಅರಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿಯೂ, ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು.

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕ ವಾರ್ತೆ.

An hereditary title.—ರಾಜಾ ಸರ್ ದಿನಕರ ರಾವ್, ಕೆ. ಸಿ. ಎಸ್. ಐ ಯವರು, ಅವರ ಜೀವಮಾನದವರಿವಿಗೆ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಬಿರುದನ್ನು ಅವರ ಕಾಲಾನಂತರ ಅವರ ಸಂತತಿಯವರು ಸಹ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ವೈಸ್ ರಾಯಿ ಸಾಹೇಬರವರು ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

A proposal approved.—ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಗಲಿಬಿಲಿಯಾದೆಸೆಯಿಂದ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಆರ್ಥರ್ ಮೂವರು ಜಡ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗ್ಯಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಬಂಗಾಳೀ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಪರಂತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಗಿ ಇಂಡ್ಯಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದಾಗಿದಾರೆ.

—

The Viceroy's Legislative Council.

ವೈಸ್ ರಾಯಿಯವರ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರಾಗಿದ್ದ ಆನರೆಬಲ್ ಕೃಷ್ಣದಾಸ್ ಪಾಲ್ ಯವರು ಮೃತರಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೀರೀಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತೆ ಬಂಗಾಳೀ ಜಮೀನ್‌ದಾರರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ನುರವರು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರುವದಾಗಿ ಉತ್ತರದೇಶದ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

—

Return of Lord Ripon.—ಟೈಮ್ಸ್ ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುವದೇನಂದರೆ—ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಮುಂದಿನವಸಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಹೊರಟುಹೋಗುವರೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಲಾರ್ಡ್ ರೋಸ್ಬೆರಿ ಎಂಬವರಿಗೆ ಸದರೀ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದ ಆಲೋಚನೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್ ಆಗುವದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ವಜನ ಸಮ್ಮತವಾದದ್ದಾಗಿರುವದು, ಎಂಬದು.

—

A promise.—ಮಿಸ್ಟರ್ ಮೋರ್ಲಿ ಯವರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಸೇರುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಇಂಗ್ಲೀಷು ನಿವಾಸಿಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದಾಗಿ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರೀ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದ [illegible] ಅರ್ಧಸಹಾಯ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

—

Salem affairs.—ಹಿಂದೆ ಸೇಲಂದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಲಾಟೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟು ದ್ವೀಪಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಜಾ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಖುಲಾಸೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನವರು ಬಹುಸಹಿಗಳುಳ್ಳ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಮದರಾಸ್ ಗವರ್ನರವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ಪಾಲಿಯಾಗಾರರ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಬಹುಜನರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಈಗಲಾದರೂ ಲಾಲಿಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

—

A lottery.—ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಔರಂಗಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕೋರ್ಟ್ ಕಾಂಪೌಂಡಿನ ಮಹದ ಸಹಾಯಾರ್ಥ ಅಲ್ಲಿನ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಯವರ ಪ್ರೋಪಕಾರಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಾಟರಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರನ್ನು ಕೇಳಲಾಗ, ನಿಜಾಮರವರು ಹುಕುಂ ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಅವರ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಣ ಪ್ರದೇಶದೊಳು ಲಾಟರಿ ಹಾಕುವದು ಅದೇ ಪಡೀಯವಲ್ಲವೆಂದು ತಮಗೆ ತೋರುವಂತೆ ಜವಾಬ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಸದರೀ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರವರನ್ನು ಕೇಳಲಾಗ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಯಾವದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಜವಾಬ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

—

A rumour.—ಈಗ ಐರೋಪ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೊದಲು ಯೂರೋಪಿಯನ್ ರಿಜಿಮೆಂ

ಟುಕಳು ಕ್ಷಿಪ್ರವಲ್ಲಿ ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಡೀಸಾ ಮುಂಟ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಸಲ್ಪಡುವರೆಂತಲೂ ಅ ವಶ್ಯ ಹೊರಡುವದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕೆಂ ದು ಹುಕುಂ ಆಗಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಹುಕುಂ ಪ್ರವಾದ ವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸ ಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಬ್ಯಾರೆಕ್ಸ್ ಶಿಥಿಲವಾಗಿಹೋಗಿ, ಅ ದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ೬ ತಿಂಗಳು ಪರ್ಯಂತರ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಯಾಗಿ ಅವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಸಬೇಕಾಯಿತೆಂ ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಗ ಅಷ್ಟರ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು, ಮತ್ತು ಅದು ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಎಂದೆಯೂ ಕ್ಲುಪ್ತಿಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಎಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

The late Dewan of Bhownaggar.—ಭಾವನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನರವರು ಈಚೆವರಿಂಗಳು ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಜಾ ವುಂಟಾದ ಶೋಕವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂಥದು ನ ಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಭಾಕೂರ್ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಂಡಂತೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗೆಜೆಟ್ ವಿಶೇಷ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾಡುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾ ರೆನಂದರೆ—ಸ್ವೀಕಪಟ್ಟ ದಿವಾನರ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥ ಕಚೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸ್‌ಗಳೂ ಕೋರ್ಟುಗಳೂ ಆದಿನ ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೆಲ್ಸ ಗಳ ನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊ ರಡಿಸಿರಿ, ಮ. ಪಟ್ಟಣವನ್ನೂ ಊರು ಹೊತ್ತು ನು ಡಿಸಕ್ಕೆ ತೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು, ನಾಗರೀಕ ದಾರಿ ಕಾರಿಯವಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಡ್ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮೋರ್ಚೆಗಾಗಿ ಅರಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಬಾವುಟವು ಇನ್ನು ಆ ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ಅರ್ಧ ಇಳಿಸಿಯಿಡತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂಬದು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಗಳ ವರ್ತಮಾನಗಳು

---:o:---

Mr. Meiklejohn.—ಇವರು ಮೈಸೂರು ಗಾರ್ಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಮೆ. ವಿಸಿಟ್ ನಲ್ಲಿರುವವರಾದ ಮೆ ಮೆಯಿಕಲ್ ಜಾನ್ ಅವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳೆದಿರುವ ಜಾಗದ ಕಾರೋಬಾರು ಅವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಲಾಗುವಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

Subordinate Judge of Bangalore.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜಿ ಮಿ ಸಿ. ಶ್ರೀ ಯವರಿಗೆ ಪರ್ಲೊ ಆಗಿದ್ದ ನಿ. ೧ ನೇ ನಂಬರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಕ್ವಿಸಿಷನ್ ಆಫೀಸರ ನಿ. ರಂಗಸ್ವಾ ಮಿ ಸಹಿತಿ ಅವರ ಸ್ಥಳದ ಪರವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಬರು ಯುವವಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜಿ ಆ ಧಿಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು.

Penitentiary.—ಇಲ್ಲಿನ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿ ನ ಚೀಫ್ ಜೈಲರ್ ರಾದ ಮಿ. ಟೇಲರ್ ಅವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಾಯಿಲೆಯ ರಜಾ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೧೦ ನೇ ಕಾಲಿನ ಹೊಡೆದ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಅವರು ಜಾಗವನ್ನು ನಡೆಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

Abolition of courts.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋರ್ಟುಗಳು ನಿರರ್ಥಕವಾದವೆಂಬ ಕಾರಣದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜಿ ಕೋರ್ಟು ಮದ್ದೂರಿನ ಮತ್ತು ಯಡಹಳ್ಳಿ ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಸಹ ಬರುವ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರ್ ವರೆಗೂ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಜಡ್ಜಿ ಯವರ ಕೋ

ರ್ಟ್ ನಾಗರೀಕರು ಯಿಲ್ಲಿ ಮನ್ನಾಗಿ ನೆಲೆಸುವದಕ್ಕೆ ಮುಂತಿಕವಾಗಿಯೇ ಉದ್ಘಾಟನವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತ ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಿರುವುದಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸ ವದಿಲ್ಲವೆಂಬ" ಗಾದೆ ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿ ಸುತ್ತದೆ.

The Dussara.—ಮಾಡೇ ಸಂಬರ್ ೨೨ ನೇ ಸೋಮವಾರ ಸೋಮವಾರ ಬಾಗಾಯಿತು ಆ ದೇಶಿಂಕರ ೩ ನೇ ಸೋಮವಾರ ಮಂಗಳವಾರ ದರ್ಸಿ ಕ (ಉಭಯ ಮನೆಗಳ ಸೇರಿ) ನವ ರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸ ವಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾವು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬಸ್ಸೆ ಒಂಬಳವರ ಜಾಡಿಗೆ ಮೂವತ್ತನೇ ತಾರೀಖಿನ ರಿಟರ್ನ್ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳು ಮೆಲ್ಲಾ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದಾಗಿಯೂ ಅವು ಬರುವ ಅಕ್ಟೋ ಬರ್ ೩ ನೇ ತಾರೀಖಿನವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡಬಹುದೆಂತಲೂ ತಿಳಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮೂರಿಂದಲೂ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗಾಡಿಗಳು ಬಿಡಲ್ಪಡುವವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯು ತ್ತದೆ. ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ವುಂಟಾಗುತ್ತ ಅ ನುಕೂಲ್ಯವು ಈಗ ರುಮರೂರವರಿಗೂ ವುಂ ಟಾದದರಿಂದ ಕಳೆದವಾರಗಿಂತಲೂ ಈ ಸಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನರು ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ವರ್ತಮಾನಗಳಿಂದ ಬಾರಿಕ್ ವರಿಗೆ ಯಿರುವ ಅನುಕೂಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನವ ರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ನೃತ್ಯಿಸುವ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದತಕ್ಕ ದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

LAWS OF HEALTH—No. 7.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

Food.—ಆಹಾರ.

ಗತವಾರದಿಂದ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನ ಮನುಷ್ಯನ ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವ ಭಾವವಾಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ ನಿಯಮಗಳಿಗಾಗಿಯೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವಲ್ಲವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಶಾ ಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾನಿ ಜೀವನಸಾಧಾರಣವಾದ ಆಹಾರವೇ ಶೇ ಪಲ ವಿಧಾನವೆಂಬದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸುವೆ ವೆಂತಿನ.—ಮಧ್ಯಭಾರತದವಾದ ಮನುಷ್ಯಶರೀರ ದೊಳಗಣ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಬಹಳ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಯಂತ್ರವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ ಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವತೆರದ ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋ ಗ್ಯಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳಾದ ಸಾಧನಗಳು ಅಪೇ ಕ್ಷಿತವಾಗುತ್ತವೆ,—ಹಾಗಿಂದರೆ,—ಎಂಜಿನ್ ಗಾಡಿ ಗೆ ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಲೇ ಇದ್ದಿಲ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿವುಂಟಾಗುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾ ಮೋತ್ಪಾದಕವಾದ ಉದಕವೂ, ಪ್ರೇಷ್ಯಕಾರಿ ಯಾದ ಅಗ್ನಿಯೂ, ಪ್ರಾಣಕೆಂಟುಬದ್ದವಾದ ಇಂಧನವೂ, ಪ್ರಜ್ವಲನೋತ್ತೇಜಕವಾದ ವಾಯು ವೂ ಸಹ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಂ ಯೋಜನದಿಂದ ವುಂಟಾದ ಶಕ್ತಿ ಈ ಬಂಡಿಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಶ್ಚರ್ಯಶಕ್ತಿ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ ರಂತೆಯೇ ಮನುಷ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಊಹಿಸಬ ಹುದು. ಶಾರೀರಿಕ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಒಂದು ಬಗೆ ಜಾಠರಾಗ್ನಿಯು ಅಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕಿಪ್ತಿಕವಾ ಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಗ್ನಿಗೆ ಹೋಷ್ಯದಾರ್ಥಗಳು ಇಂಧನವಾಗುತ್ತವೆ, ಉಚ್ಛ್ವಾಸ ನಿಶ್ವಾಸಗ ಳ ಮೂಲಕ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ವಾ ಯುವು ಉತ್ತೇಜಕವಾಗಿಯೂ, ಪಾನೋದಕವು ಶಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಯಿರುತ್ತವೆ. ಶರೀರಗಳನ್ನು ಯಂದ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬೆವರುವುದು ಗಾ ಬ್ಬಿಗಳ ಜ ರುವಾಗಿ ಹೆಟ್ಟುತ್ತವೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಅಗ್ನಿಪರಿಮಾ ಣ ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯಕೊಳ್ಳ ಬಹುದು. ಯಂತ್ರೋಪಸ್ಥವಾದ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮೇ ಪ ಕಂಡ ಈ ಬಗೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಯಾವರೀತ

ಕ್ಕಿಂದಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವವೋ ಕಾವತ್ತರ್ವ್ಯಂ ಕ ಮನುಷ್ಯನ ಬುದ್ಧಿ ಪಾಟವವೂ, ಶರೀರ ದಾ ರ್ಢ್ಯವೂ, ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸವೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ದ್ದುವು. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವದರ ಕೆಲಸವು ಕಡಮೆ ಯಾದರೂ, ಅಥವಾ ಆಹಾರ ಭಾಗವ್ಯಾಪಾರ ಗಳಿಗೆ ಅನವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಂತ್ರದಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವೂ ದೃಢವಾಗಿದ್ದರೇನೇ ಅದು ಉಪ ಯುಕ್ತವಾಗುವಂಥದು ಇಂದ್ರಿಯ ಚಾಟವವು ಸಂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಿರುವಿಕೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಈ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಕವಾಗುವನು. ಇಂದ್ರಿಯ ಚಾಟವಕ್ಕೆ ರಕ್ತವೃದ್ಧಿಗೂ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಂದ ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳು ಆಹಾರ ವಿಧಾನದ ಅಧೀನವಾಗುವವು.

ವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯೌ ಶೋಣಿತಯೋ ಸಂಮೋಕರದಿಂದ ದೇಹಾಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಮನುಕಿದೆನುಂತಲೂ, ಶೀ ಅವು ಪದಾರ್ಥ ತೆಂಡಿಯೋಗದಿಂದ ಮದ ಶಕ್ತಿ ವುಂ ಟಾಗುವಂತೇಯೂ, ಪ್ರಸ್ಫೀ ದೇಶಿ ಅತಿಕ ಸಣ್ಣ ಈ ಮೂಲ ಸೇರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಾ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಯೂ, ಈ ಭಾಗಕ ಸಂಯೋಗದ ಶೇಷಿಯಾ ದ ದೇಹಗಳಿಗೆ ಪೈಶಿಕ್ಯ ವುಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೆಂತ ಲೂ, ಅದು ರಕ್ತಸಂಚಾರ ವಿರುದ್ಧದೇಹ ಕ್ರಮವಾ ಗುವದೆಂದಾಗಿಯೂ, ರಕ್ತವು ಅಪ್ಪಂತಿಕ ವಾ ಗಿ ತುಯುತದಾಗ ಪೈಶಿಕ್ಯವು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಬಳಿ ಕ ಭಾಗ ಸಂಯೋಗ ನಷ್ಟವಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಇ ಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ದೇಹಾಕೀತಿ ಕ್ಕಾಗಿ ಅಗ್ನಿಸೋಲ್ಪದಿದ್ದಾನೆನ್ನಬಹುದು, ಅವ ನು ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳ ಪಾಗಿರುವ ನೆಂಬವು ಶಿಪ್ರವಿಧಿಯಿಂದ ಯಿದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದರ ಪರಿಕ್ಷೆ. ಶರೀರ ಕಕ್ತವಿಷ ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಒಂದೇಯಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರು ತ್ತದೆ. ಏನಂದು ರಕ್ತವೇ ಜೀವನರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಕ್ತಮಾಂಸ ವೃದ್ಧಿಕರವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಶರೀರಗಳವಾದ ಔಷ್ಣ್ಯವು ಗಾ ಡಿಗಳಿಂತಕ ಕಡಮೆಯಾಗದೆ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಹಾವೀಷ್ಟಯಾದ ಪುರುಷನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರ ಬೇಕು ಯಾಕಂದರೆ,—ಪ್ರಾಣಿರಕ್ಷಣೆಗೆ ಹೋ ಷ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಕಾರಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ರಕ್ತ ಮಾಂಸ ವಿಧಾಯಕಗಳಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸೇವನ ದಿಂದ, ಮಾಂಸವು ಮಾಂಸವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸ ಲಿಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳವರದಿಂದ ಅದು ಉಪಯೋಗವು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು. ಇದು ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಶ ರೀರ ದಾರ್ಢ್ಯವನ್ನೂ ಪೋಷಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಜೀವಂತಯಾಗಿಗೆ ಗಾಂಧಾರ ದೇಶದ ಪಾ ಶ್ಚಿಕ ಸಂಗತಿಯಂತೆ ಅವುಗಳ ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷ ಣದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ರಾಜಸ ಧರ್ಮಾದಿಗುಣ ಗಳು ವುಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಕೃಣಕಾರರೆನ್ನುವ ಮೃಗ ಗಳ ಕರಣ ಕಿಡಿಗಾಂಟಿಯು, ಮಾಂಸಭಕ್ಷಕಗಳಾ ದ ಮೃಗಗಳ ಕರಣ ಕಬಾಂತದಿಯು, ಬಹು ಸ್ವ ರ್ಣವಾಗಿ ವುಂಟೆಂಬದಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಶರೀರ ಶಕ್ತಿವಿ ವೇಚಕ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರಂ ತು ಮಾನವ ಜಂತುಗಳು ಮೇ ಶೇಷದ ಮೊಗದ ಕ್ಕಿಂತ ಮಧ್ಯಮವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪಕ್ವೇನ ಮಾಂ ಸಭಕ್ಷಣವು, ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರಸೌಖ್ಯ ನಿಮಿತ್ತ ವಾಗಿಯೂ, ಅದರ ಅಂತಃಸ್ವಾಪಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರೊ ಷಕವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಪರಂತು ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣ ದಿಂದ ವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಗುಣವನ್ನು ಶಾಕಾಹಾರವೇ ನ ಯಿಲ್ಲದುಂಟುಮಾಡುವದರಿಂದ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾಸ್ತೃತ್ಯವಲ್ಲ ವು. ಸಕಲ ಹೋಷಕ ಯೋಗಾಂಗಗಳಾಗಿರುವ ವಿ ವಿಧಾನ್ನಗಳಲ್ಲಿಕೆ ಪ್ರಾಣಿಮೇಣ ಮುಲ್ಲಿಯೂ ಪು ಷ್ಟಿಕರಗಳಾಗಿಯೂ ರಕ್ತಮಾಂಸವರ್ಧಕಗಳಾಗಿ ಯೂ, ಮಾಂಸಾಹಾರೀಯು ರುಚಿಕರಗಳಾಗಿ ಯೂ ಯಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರೆದು ಶಿಂಪಿಹಾನ್ನಾಪಕ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸಾಗುವ ವಿಷ್ಟಪದಾರ್ಥ ವನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಗ್ರಿಯವು ಯೋಗ್ಯ

ವಲ್ಲವು.ಪಮಾಣವೂ ಪದಾರ್ಥಭಾವದರೆ ನೆಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಗಳಂಥ ಸ್ಪಡಿಗರೇಂದರೆ ಆಗ ಅಂತಾ ಮಾಂಸ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೇನೋ ತುಮೀ ರಡಿಬೇಕೇ ಯಾನೇಕವೇಷಪೂರ್ವಕ ಪದಾರ್ಥ ಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವವು ಅವುಗಳು ಯಾಕೆ ಕ್ಕೆ ವಿಕಾಸನಲ್ಪಡಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದಿಲ್ಲವು. ಮಸಲಾ, ನವಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೆ ಉದ್ದು ಹೊ ಸಹದಕ್ಕಿತ ಕೆಲವು ಧಾನ್ಯಗಳು ಮಾಂಸವರ್ಧಕ ಗಳಾಗಿಯೂ ಮಾದಕಧಾನ್ಯಗಳಾಗಿಯೂ ಮೀ ರಕ್ಕೆಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪುಷ್ಟಿಕರಗಳಾಗಿಯೂ ಯಿರುತ್ತವೆ. ಕಂದಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದು. ಐರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಾಜ್ಯ ದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಸದರೀ ಕಂದವೇ ಮುಖ್ಯಾಹಾ ರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳಾದ ರಾಗಿ ಭತ್ತ ಗೋಧಿ ಇ ವುಗಳು ಬೆಳೆಯಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರ ಜೆಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ದುರ್ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ೧೮೪೬ ನೇ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಕಿ ತಿಯ ಪಡೆಯೋದರೆ ಐರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ವಿಶೇಷ ಮೃತ್ಯುವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಂತೆ ಕಾಣಿಸು ತ್ತಾರೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಅವರ ಮುಖ್ಯಾಹಾರಿಕವಾ ದ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಅವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇದು ರೋಗಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷರ ಉಪ ಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಆದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಕರು ಉಪಲಬ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ನೀಳಬಿಳಿಗಾಗಿದೆ. ಅದು ಸಾವ ಸಮಪೂರ್ವಕದ್ದಾಗಿದ್ದವುಕ್ಕೆ ಕಫ್ಪೋ ಭಂಗ ಕಾ ರಿಯಾದ ಅದನ್ನು ಬರುವ ರಾಜರು ಸ್ವಲ್ಪ ವೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾರರು. ಜೇನೆಯೇ ಶಾ ಕಾಹಾರಗಳು ಮಾಂಸವರ್ಧಕಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ತಂತೀ

THE WAR IN CHINA.

COMMAND OF THE FRENCH FORCE IN TONQUIN.

ಪಾರಿಸ್ಸು, ೩ ನೇ ಆಗಸ್ಟು—ಟಾಂಕ್ವಿನ್ ಮೆಯಿಲ್ಲ ದಲ್ಲಿನ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೇನೆಯ ಕಮಾಂಡರಾದ ಜನರಲ್ ಮಿಲ್ಲೆಟ್ ಯವರು ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದೆಯಿಂದ ಸಮ್ಮತಿಸಿಕೊಂಡಕ್ಕೆ ರಾ ಜೇನಾಪತಿಯೊಡು ಆವರಿಗೆ ಸಕ್ಕೆ ಜನರಲ್ ಡೆಲಿಸಲ್ ಯ ವರು ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು.

IMPENDING ATTACK BY THE CHINESE.

ಟಾಂಕ್ವಿನ್ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಚೀನಾ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳು ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೇನೆ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊಡೆಯುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಪಾಡಲ್ಪ ಟ್ಟಿದಾರೆ.

TREATY PORTS CONTINUE OPEN.

ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗ ಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರ ಬಾಜಾರು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

AN OFFICIAL VALUATION OF CHINESE HEADS.

ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ವ ರಿಗೆ ಇನಾಮು ಕೊಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ಕ್ಯಾಂಟನ್ ಪ್ರಾಂತ ದ ಗವರ್ನರ್‌ರವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾಹೀರನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

CHINA'S INTIMATION TO JAPAN.

ಲಂಡನ್, ೧ ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ಚೀನಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೀಲ್ಪ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಸುವರೆಂದು ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಜಾಹೀರನಾಮೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿದೆ.

DEPARTURE OF LORD WOLSELEY AND LORD NORTHBROOK.

ಲಂಡನ್ ೧ ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಲಾರ್ಡ್ ವೂ ಲ್ಸೆಲೀ ಮತ್ತು ಲಾರ್ಡ್ ನಾರ್ತ್‌ಬ್ರೂಕ್ ಯವರು ಈಜಿಪ್ಟ್ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯಾಗೆ ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣವಾದರು ಬರುವ ಕಡಲಾದರವನ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯಾ ಪಟ್ಟಣ ಸೇರುವರು.

ARRIVAL OF GENERAL WOOD AT WADY HALFA.

ಸರ್ ವಿವೆಲಿನ್ ವುಡ್ ಯವರು ವಾಡಿಹಾಲ್ಫಾ ಪ್ರದೇಶ ಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

A DENIAL.

[illegible]

PLAY CARDS AT PEKIN.

[illegible]

CORRESPONDENCE.

[illegible]

NOTICE.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ,—

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಕೋಟೆ ಸುತ್ತಲೂ ಜಿಳೆಯುಳ್ಳ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ದಿವಿ ೧೨ಘಂಟೆಗೆ ಅಮಲ್ದಾರಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾದ ಹರಾಜ್ ಮೂಲಕ ವಿಕ್ರಯಿಸೋಣಾಗುತ್ತೆ.

ಷರತ್—ಹರಾಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಗಾ ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು ಹರಾಜಿನ ಮೊಬಲಗನ್ನ ತಕ್ಷಣ ಪಾವತೀ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮನೆಗಳನ್ನ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನ ಕುರಿತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಚ್ಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಟಾಯಿಸಿಕಪಟ್ಟಿರುವ ಇಸ್ತಿಯಾರನ್ನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ತಾರೀಖು ೧೮೮೪, } ಎ. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್,
ಪಟ್ಟಣ. } *Vice President*

NOTICE.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರಾದ ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರವರ ಅರಮನೆ ಇನ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮ್ಮಿಷನರವರ ಹುಕುಂಮೇರೆ ವಿದ್ವಜ್ಜನಗಳಿಗೆ ಶ್ರುತಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ:—

ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಸ್ವತೀ ಪ್ರಸಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥೀ ಕಟ್ಟಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ದಯಪಾಲಿಸಿರುವವರಿಂದ ಆ ಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಮತ್ತು ಆಯಾ ತರಗತ್ಯನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಸಹ ಇವರ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕ ವಿವರಣ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುತ್ತೆ. ಹೀಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ದಿನ ಲಾಗಾಯತು ಐದು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪಾಠಶಾಲಾ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರವರ ಬಳಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬರಹಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶ್ರೀಮತ್ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಬಹದೂರವರ ವಿದ್ವತ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರೀಕ್ಷೆಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟವರು ತರಗತಿಪ್ರಕಾರ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಪಾರಿತೋಷಿಕದ್ರವ್ಯದ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಹ ತೋರಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಋಗ್ವೇದ.	ಯಜುರ್ವೇದ.	ಸಾಮವೇದವಲ್ಲಿ.	ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ.	ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರ.
೧ನೇ ತರಗತಿ.	೧ನೇ ತರಗತಿ.	೧ನೇ ತರಗತಿ.	೧ನೇ ತರಗತಿ.	೧ನೇ ತರಗತಿ.
೧. ಋಗ್ವೇದ ಕ್ರಮಾಂತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಆರಣ್ಯ, ಅಥವಾ, ಜಟಾಂತವಾಗಿ.	೧. ಘನಾಂತವಾಗಿ. ೨. ವ್ಯಾಕರಣ, ಪ್ರಾತಿಶಾಖ್ಯ. ೩. ವರ್ಣಸಾರ, ವರ್ಣಕ್ರಮ. ೪. ಸ್ವರಾವಧಾನ.	೧. ಸಪ್ತಗಾನ. ೨. ಶಿಕ್ಷಾ. ೩. ಅಷ್ಟಬ್ರಾಹ್ಮಣಂ. ೪. ಋಕ್ತಂತ್ರ, ಸಾಮತಂತ್ರ ಪುಷ್ಪಸೂತ್ರ.	೧. ಪ್ರಕರಣಾಂತವಾಗಿ. ೨. ಗದಾಧರ ಪೂರ್ವವಾದಗಳು ೫. ೩. ಉತ್ತರವಾದ ಬಾಧಾಂತವಾಗಿ ೪. ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿವಾದ.	೧. ಮನೋರಮಾ ಶಬ್ದರತ್ನ ತಾರಕಾಂತವಾಗಿ. ೨. ಶಬ್ದಕೌಸ್ತುಭ ನವಾಹ್ನಿಕಾ. ೩. ಪರಿಭಾಷೇಂದುಶೇಖರ. ೪. ಲಘುಶಬ್ದೇಂದುಶೇಖರ.
ಬಹುಮಾನ ೩೦ರೂ||ನಿಂದ ೬೦ರೂ||ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೩೦ರೂ||ನಿಂದ ೬೦ರೂ||ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೩೦ರೂ||ನಿಂದ ೬೦ರೂ||ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ರೂ|| ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ರೂ|| ವರೆಗೆ.
೨ನೇ ತರಗತಿ.	೨ನೇ ತರಗತಿ.	೨ನೇ ತರಗತಿ.	೨ನೇ ತರಗತಿ.	೨ನೇ ತರಗತಿ.
೧. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ. ೨. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಭಾಷ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ. ೩. ಶೌನಕಕೃತಪ್ರಾತಿಶಾಖ್ಯ	೧. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿ ಗ್ರಂಥಗಳು. ೨. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಭಾಷ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.	೧. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿ ಗ್ರಂಥಗಳು. ೨. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಭಾಷ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣ.	೧. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ. ೨. ಶಕ್ತಿವಾದ. ೩. ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯವಾದ. ೪. ಶಬ್ದ ಶಕ್ತಿಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.	೧. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ. ೨. ಮಹಾಭಾಷ್ಯಸುವರ್ಣ ೩. ಕೈಯಟ ಸುವರ್ಣ. ೪. ವೈಯಾಕರಣ ಭೂಷಣ ಸಾರ.
ಬಹುಮಾನ ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೫೦ರೂ||ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೫೦ರೂ|| ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೧೦೦ರಿಂದ ೧೫೦ರೂ|| ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೧೦೦ರಿಂದ ೧೫೦ರೂ|| ವರೆಗೆ.	ಬಹುಮಾನ ೧೦೦ರಿಂದ ೧೫೦ರೂ|| ವರೆಗೆ.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಮೇರಿಗೆ ಒಂದೊಂದುಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಕೊಟ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರೀಕ್ಷೆಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು.

ಮೀಮಾಂಸಾ.	ವೇದಾಂತಶಾಸ್ತ್ರ.	ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ.	ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ.
೧ನೇ ತರಗತಿ.	೧ನೇ ತರಗತಿ.	೧ನೇ ತರಗತಿ.	೧ನೇ ತರಗತಿ.
೧. ಭಾಟ್ಟಕೌಸ್ತುಭ ೨. ಭಾಟ್ಟದೀಪಿಕೆ. ೩. ಜೈಮಿನೀಯ ನ್ಯಾಯಮಾಲಾ	೧. ಮತತ್ರಯ ಭಾಷ್ಯಗಳು ೨. ಅದ್ವೈತಸಿದ್ಧಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದೀಯನ್ಯಾಯಸಿದ್ಧಾಂಜನ, ನ್ಯಾಯಾಮೃತ, ಅಥವಾ, ಶತದೂಷಣೀ, ಚಂದನಮಾರುತ, ಸಿದ್ಧಾಂತಲೇಶ, ನ್ಯಾಯಾಮೃತ, ಅಥವಾ ಸುಧಾಚಂದ್ರಿಕೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತಲೇಶ, ನ್ಯಾಯ ಸಿದ್ಧಾಂಜನ.	೧. ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸ. ೨. ವೀರಮಿತ್ರೋದಯ. ೩. ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಸವ್ಯಾಖ್ಯಾನ. ೪. ಮಿತಾಕ್ಷರ. ೫. ಪರಾಶರ ಮಾಧವೀಯ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯನಾಥೀಯ್ಯ, ವಾ ನಿರ್ಣಯಸಿಂಧು, ವಾ ಸುಧಿವಿಲೋಚನ.	೧. ಚಂಪೂಚಂಪು. ೨. ಚಂಪೂನಾಟಕ. ೩. ಕುವಲಯಾನಂದ. ೪. ಪ್ರತಾಪರುದ್ರೀಯ್ಯ. ೫ ಚಿತ್ರಮೀಮಾಂಸೆ. ೬. ರಸಗಂಗಾಧರ. ೭. ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾಶಿಕಾ. ೮. ವೃತ್ತರತ್ನಾಕರ. ೯. ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೌಮುದೀ ಸಂಪೂರ್ಣ. ೧೦. ಪ್ರಕರಣಾಂತ ತರ್ಕ.
ಬಹುಮಾನ ೬೦ರೂ||ನಿಂದ೧೦೦ರೂ||ವರೆಗೆ	ಬಹುಮಾನ. ೬೦ರೂ||ನಿಂದ೧೦೦ರೂ||ವರೆಗೆ	ಬಹುಮಾನ ೬೦ರೂ||ನಿಂದ೧೦೦ರೂ||ವರೆಗೆ	ಬಹುಮಾನ ೬೦ರೂ||ನಿಂದ೧೦೦ರವರೆಗೆ
೨ನೇ ತರಗತಿ.	೨ನೇ ತರಗತಿ.		
೧. ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ. ೨. ಶಾಬರಭಾಷ್ಯ. ೩. ಶಾಸ್ತ್ರದೀಪಿಕಾ ಮತ್ತು ಭಾಟ್ಟರಹಸ್ಯ.	೧. ಮತತ್ರಯ ಭಾಷ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅದ್ವೈತಸಿದ್ಧಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದೀಯ್ಯ ೨. ಅಥವಾ ಸುಧಾ,ಚಂದ್ರಿಕೆ. ೩. ಅಥವಾ ಶತದೂಷಣಿ, ಚಂದನಮಾರುತ.		
ಬಹುಮಾನ ೧೦೦ ರೂ||ನಿಂದ ೧೫೦ರವರೆಗೆ	ಬಹುಮಾನ. ೧೦೦ರೂ||ನಿಂದ೧೫೦ರ ವರೆಗೆ.		

ಎ. ಜಿವಂಬಯ್ಯರ್,
ಅರಮನೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್.

ಎಸ್. ರಂಗಾಚಾರ್,
ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್.

ತಾರೀಖು ೩ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

ಪ್ರತಿಕಾಮವಿಧಪ್ರಿಯೈರ್ಯುವಗಿಸಾರ್ಥಂ ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶನಪರಾಭಿದಾಪ್ರಿಥಿ ಪತ್ರಿಕೆ ... ಕಾಸುಭವಿಷ್ಯೋಷಿ ಕಾದಿಕಿ ಮಾನಸಂಸಂದಂ॥

Vol. XI.]	BANGALORE.—MONDAY, SEPTEMBER 15, 1884	[No. 37.
ಸಂಪುಟ. ೧೧.]	ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸ್ವರ ೧೮೮೪ರನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ.	[ಸಂಚಿಕೆ. ೩೭.

॥ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪ್ರತಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇರು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ... ೧೨—೦—೦

ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇರು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ವರುಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ... ೬—೦—೦

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇರು ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ... ೬—೦—೦

ಪೋಸ್ಟ್ ಸ್ಟೇಜ್ ವರುಷಕ್ಕೆ ... ೬—೦—೦

ಬೆಂಗಳೂರು	ಒಂದಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	ಒಂದಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಒಂದು ಸಂಚಿಕೆ	ಒಂದಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂಚನೆ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಂಕ್ತಿ	ಒಂದಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಕನ್ನಡ ಪಂಕ್ತಿ	ಒಂದಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರಿಂದ ಕೆಳಕಂಡ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಚಂದಾದಾರರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾ ಕೊಡುವವರು ... [illegible]

೨. ... [illegible]

3. ... [illegible]

೪. ... [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6 0

ಈ ಗ್ರಂಥವು ... [illegible]

ಇದರಿಂದಯ	... ...	ರೂ॥ ೫—೦—೦
ಕಾಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ ಖರ್ಚು		೦—೬—೦

ಟಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಅಪ್ಪು ಸ್ಟ್ರೀಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುವು.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ.	...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ.	...	೦—೧೨—೦
ಛಂದಸ್ಸು (ಪಿಂಗಳಾಚಾರ್ಯ)	...	೦—೩—೦
ಅಶ್ವಿನ್ಯಾದಿ ಜಾತಕ ...		೦—೫—೦
ರಾಮರಾಮಾಯಣ	...	೦—೪—೦
ಪಂಚಾಂಗ	...	೦—೧೨—೦
ಇಂದ್ರಜಾಲ.	...	೦—೬—೦
ಸಂಗೀತ.	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ.	...	೦—೭—೦
ಶನಿಮಹಾತ್ಮೆ.	...	೦—೪—೦
ಪಂಚತಂತ್ರ	...	೦—೩—೬
ಸುರಾಸುರಚರಿತ್ರೆ.	...	೦—೨—೬
...	...	೦—೪—೦
...	...	೦—೨—೬
...	...	೦—೬—೦
...	...	೦—೨—೦
...	...	೦—೭—೦
...	...	೦—೩—೦
...	...	೦—೨—೦
...	...	೦—೦—೬
...	...	೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು.	...	೨—೦—೦
...	...	೦—೧—೬
...	...	೩—೪—೬
...	...	೩—೪—೬

ಅರ್ಜುನದ ... ಜಾತಕ

೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	...	೦—೮—೦
೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
...	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

...	...	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ.	...	೦—೫—೦
...	...	೦—೨—೦
...	...	೦—೨—೦
...	...	೦—೨—೦
...	...	೦—೨—೦
...	...	೦—೧—೦

... [illegible]

ಜಾಹೀರು

... [illegible]

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇವತ್ತಿನ ರೂಪು ನಾವಿರುವವರ ಬಳಿಗೆ ಮೊಬಲಗುನಿಂದ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ... ೦—೪—೦

ಬೆಂಗಳೂರು. } ಟಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
೧—೯—೮೪. } ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

... [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, } ... [illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY SEPTEMBER 15, 1884.

THE NEW VICEROY OF INDIA.

ಈಗ ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ... ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರ ಉದ್ಯೋಗ ... ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದ ವೈಸ್ ರಾಯಿ ... ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ... [illegible]

... ಬೆಂಗಳೂರು ... ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ

ಲಂಡನ್ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಮದರಾಸ್ ಮೇಯಿಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ... ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ರವರು ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ವೈಸ್ ರಾಯಿ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್‌ರವರಾಗಿ ... [illegible] ... ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್ ... ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ... [illegible]

ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿರುವ ಸ್ವಭಾವವೂ, ದೂರದೃಷ್ಟಿಯೂ, ಪ್ರಜಾನುರಾಗ ಪ್ರಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ನಿಗ್ಧತೆಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರೆಂದು ವ್ಯಕ್ತರಾಗಿರುವರು. ಇವರಿಗೆ ಈಗ ೫೭ ವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೮೨೭ ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಹ್ಯಾರೋ ಎಂಬ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯಭಾವದೊಳಿರುವಾಗಲೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿಕರವಾದ ಅಲ್ಪಾಬ್ದಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಸ್ಥಾನಾಪನ್ನರಾದರು. ಇವರು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಂಗಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲವು. ಸ್ವಭಾವತಃ ಇವರು ಲಿಬರಲ್ ಪಕ್ಷದ ರಾಜಕೀಯ ಪೂರ್ವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಷ್ಟಪಡುವವರಾದರೂ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವು. ೧೮೬೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್ ಎಂಬ ರಷ್ಯಾ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ೧೮೭೨ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಕೆಲಸದಮೇಲೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್ ನಗರಕ್ಕೆ ೧೮೮೨ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಳಿಕ ಈಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾಗಿ ಹೋದರು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್‌ರವರು ಹೋದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಹುದೇಶಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿರುವರಲ್ಲದೆ ಇವರ ರಾಜ್ಯತಂತ್ರಕ್ರಮವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶದ ಅಧಿಕಾರವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುವ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್‌ರವರ ಆಗಮನವು ಇಂಡ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಈಗ ಕೇವಲ ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರಿಗೆ ಈ ದೇಶಸಂಬಂಧ ದ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವದು. ಇವರು ಇಂಡ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರವರಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ಮೊದಲು ಅನೇಕ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವದೇಶ ಅರಸರ ಕೈಲಿಟ್ಟು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೇವಲ ಅನವಿಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಭಾರೀಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಇಂಡ್ಯಾದೇಶೀಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರೀತಿಯೊಳ್ ಅನುಕೂಲಗಳಾದ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಬೇಕೆಂದು ಈಗ ನು ಮಾಡಿದರಲ್ಲವು. ಯೋಗ್ಯರಾದ ನೇಟಿವ್ ಜನರಿಂದ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂಬ ಅಪ್ರಧೇಯವಾದ ವನ್ನು ಬಾಧಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಯದ್ಯಪಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ದ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೆಲ್ಲ ಸದ್ಯಃ ಕೈಗೂಡದಿದ್ದರೂ, ಮುಂದೆ ಲಭಿಸಲು ನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ದೃಢವಾಗಿತ್ತು. ಋಣಪೀಡಿತವಾದ ಈ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರು ಯಾವ ವಿಧ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಹೋಗುವರೆಂದು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೆವು. ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವಶಾತ್ ಸದರೀ ನಂಬಿಕೆಯು ಅನ್ಯಥಾ ಪರಿಣಮಿಸಿರು. ಬಿಬಿ, ಲಬೋ ರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತಗಳಾಗಿರುವ ಸವಾಜಾ ಗಳು ಜ್ಞಾನಮೂಲಕವಾದ ಪಾಲನನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ್ದೊಂದು, ಕಾಲೀಯಾನಾ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೊದಲಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೊಂದು, ಈ ಎರಡು ಅಂಶವಿನಾ ಸದ್ಯಃ ಬೇಕೊಂದಾಯಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಈ ಸಮಯದ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯ ವೆಂದು ಕಾಣಿಸ್ಯುವಾಗಲೂ ಹೇಳಲಾರೆವು. ಪ್ರಕೃತ ಸದರೀ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹಾರಾಜ ರವರು ಆಲೋಚನಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರವರ ಕೂಡನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರಿಂದಲೇ ಸದರೀ ನಷ್ಟೋಕ್ತಿ ಅವರಬಾಯಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಅವರು ಅರಿಕೆಯಾದ ಅಭಾವ ಗೊಂಡಿರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ತಮ್ಮಾಯ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಅವರ ಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಹರೆಂದೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ ಕಡಮೆಯಾದಂತೆ ಯೆಣಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಂವತ್ಸರದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ದಿವಾನರೊಡನೆ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರವರ ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ದಯಮಾಡುವರೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಯೊಂದು ಹುಟ್ಟಿ ಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಉಚಿತ ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಗತಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕುರಿತು ಈಗ ಚಿಂತಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವು. ಪ್ರಯಾಣ ಸಿಮ್ಲಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರವರನ್ನು ನೋಡುವದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವಾಗಲೇ ನೋಡಿ ಅವಶ್ಯಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೇ ದಯಪಾಲಿಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸ್ವಸಂಬಂಧ ಸಮಾರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯು ಯೆಂಥವರಿಗಾದರೂ ಇರದಿರಲಾರದು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್‌ರವರು ಬಂದು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಂಶಗಳು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯಗಳಾಗುವವೆಂದು ನಾವು ಯೆಣಿಸಲಾರೆವು. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೊಸಬರಾದದರಿಂದಲೂ, ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ಅರಿತವರಲ್ಲವಾದದರಿಂದಲೂ, ಬಂದನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಯೆಲ್ಲಾ ಯಿನ್ ಅನ್ಯರ ಮಾತಿನಮೇಲೆ ಅನಾಲೋಚಿತರಾಗಿ ಸ್ವಭಾವ ಪೂರ್ವವರಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಕಾರ್ಯಕಾರಿಯಾಗುವದು ಹೋಗುವದೋ ಯೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವೆವು. ಇದಲ್ಲದೆ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರು ಸ್ವದೇಶಯಾತ್ರೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡ್ಯಾದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದಯಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬಜೆಟ್ ಹೊರಡುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬರುವದರಿಂದಲೂ, ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದರ ನಿಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದುವರೆವಿಗೆ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನೋಡದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಮಹಾರಾಜರವರು ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಮುಂದಿನ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆದು ಸಹಾಯಕರವಾಗಿರುವದು. ಅವಶ್ಯಕರ್ತವ್ಯವಾದ ಪ್ರಕೃತ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಉದಾಸೀನ ಮಾಡುವರಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಳಿಕ ವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಫಲಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕಾದದಲ್ಲದೆ ಪರಂಪರೆಯಾ ಮೈಸೂರುದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರಗನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನೂ, ಕೀರ್ತ್ಯಪಕೀರ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದವರು ಮಹಾರಾಜರವರು. ಅವರ ಪ್ರಜೆಗಳೊಡನೆ ಅದೃಷ್ಟವಶೇಷದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಮಧ್ಯಬಂದು ಹೋಗುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದು ಮುಖ್ಯನಾರ್ಥ್ಯವು ಸರಿಯಾಗಲಾರದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಅವಶ್ಯ ಪರಿಭಾವಿಸುವರೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ.

A nomination.—ಬಂಗಾಳದ ಮತ್ತು ರೀವಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನ್‌ದಾರರೆಲ್ಲರು ಸೇರಿ ಕೃಷ್ಣದಾಸ್ ಪಾಲ್ ಯವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಾಬು ಪಿಯಾರಿಮೋಹನ್ ಮುಕರ್ಜೀಯೆಂಬವರನ್ನು ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ರವರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಮೊಕರ್ರರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

An entertainment.—ಮುಂಬೈ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಕೀಲರುಗಳು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ ಜಡ್ಜಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೋರ್ಟ್ ಫುಲ್ ಬೆಂಚ್ ಪೂರ್ತಿಯೆಂಬದಾಗಿ ಬಹಳ ಸಲ್ಲುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಂಡು ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ನಡೆಸಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದೆವು.

Cholera in the Bombay Presidency.—ಆ ದೇಶಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕೈಜಾಲಾಬ್ ಕೋಗದ ದೇಶಕೆ ಮುಂಬೈ ಕಸಬೆಯೊಳು ೨೩೦, ದೋಲ್ಖಿಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೮೦ ಮಂದಿ, ಖಾನ್‌ದೇಶ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೭೮ ಮಂದಿಗೆ ತಗಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ೫೧ ಮಂದಿ, ಕಲಾದ್ಗಿ ಯಲ್ಲಿ ೩೦ ಮಂದಿ, ಈ ಮೇರೆಗೆ ಸಾವುಸಂಭವಿಸಿವೆ. ಇತರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ ಸದರೀ ರೋಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಪ್ರಾಣಹಾನಿಗಳುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

Escape from accident.—ಕಚ್ ಬಿಹಾರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಶಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಗಳ ಬೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಕುದುರೆಯು ಬಿದ್ದು ಒಂದು ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ತಡೆಯಲು ಸದರೀ ಕುದುರೆಯು ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಾರಿದ್ದು, ಪರಂತು ಅದರಿಂದ ಅರಸರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಪಾಯವೇನೂ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವು.

Increase of work in the Madras High Court.—೧೮೮೩ ನೇ ಇಸವಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಕೋರ್ಟನ್ನು ಕುರಿತು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಬರೆದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತಿರುವದೇನಂದರೆ—"ಅಪ್ಪೀಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ಕಾರ್ಯಬಾಹುಳ್ಯವು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಸದರೀ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದೆಂಬದು." ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಅರನೇ ಜಡ್ಜಿಯೊಬ್ಬರು ಬರುವರು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಪರಂತು ಇವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಮೊಕರ್ರರಾಗತಕ್ಕವರು ನೇಟಿವ್ರೋ ಅಲ್ಲದೆ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವು.

A murder.—ವಾಹೇಮುಜಿಕೂರ್ ಎಂಬ ಸಾಲೀಖಾನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಖೂನಿಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಾದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟನು. ಈ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಸದರೀ ಮನುಷ್ಯನು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ನಂತರ ಸಂಬಂಧಿಕರು ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಂಧುಗಳು ಪರದೇಶದಿಂದ ದಂಡನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ಮುಂಬೈಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಒಂದು ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದನೆಂಬ ಆಗ್ರಹದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಖೂನಿಮಾಡಿದಂತೆ ತಪ್ಪಿತವು ಆಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ದಂಡನೆಯನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಯಾವುದೂ ದಯೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪರದೇಶದಿಂದ ದಾಖಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ ಬಿಸಾಲಿಗೆ ಕಿಂಗ್‌ನ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅಂಚೆಯಮೂಲಕ ರವಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದುಗಂಟೆ ಪಾಪಕಾರದಿಂದ ಬಂದು ತಲುಪಿತು. ಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟವನ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಮಗನ ಪ್ರಾಣದಾನದ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ದರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.

ನೋಟಿಸು.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತರುಂದಾ ದಾರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ—ಈ ಸೈಯದರು ವಾರಗಳಿಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ನೋಟಿಸಿನಮೂಲಕ ಚಂದಾಬಾಕೀ ವಸೂಲೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲ್ಲದೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗವು ಫಲಾನೆಂದು ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬಹುದು. ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ೯೬೦ ರು ತರಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಇದುವರವಿಗೆ ಅನೇಕರು ಚಂದಾಬಾಕೀಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆಯೂ ನಮ್ಮ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡದೆಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರವರ್ತನವು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ, ಶ್ರಮವೂ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯು ಚಂದಾದಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇವರುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬಾಕೀದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಬಾಕೀ ಮೊಬಲಗುಗಳನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸುವದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವೆವು. ಬಾಕೀದಾರರಿಗೆ ಬಾಕಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಇಂತಿಷ್ಟೆಂದು ಯೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಿಸುವಂತೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬಾಕೀ ಮೊಬಲಗಿನೊಡನೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಕೋರ್ಟುಮೂಲಕ ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವದು.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

ನೋಟಿಸ್.

ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ (ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಅಧೀನದ ಹಿಸ್ಸೇದಾರ್ರಿಗೆ ಕ್ರುತಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ.

೧೮೮೪ ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಸ್ಸೇದಾರರಿಗೆ ಅಸಲ್ ಹೈಕಿ ನೇಕತಾ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಮೇರೆ ಮೂರನೇ ದಫಾ ಬಟವಾಡೆಗೆ ಶುರು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ.

ತಾ|| ೧೦ ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ }
೧೮೮೪ ನೇ ಇಸವಿ. } ಪ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,
ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

Mr and Mrs. Lyall.—ಇಲ್ಲಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಾದ ಮಿ|| ಲೈಲ್‌ರವರು ಸಕುಟುಂಬರಾಗಿ ಶಿವನಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗವಾಗಿ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊನ್ನೇ ದಿನದೊಳಗೆ ದಯಮಾಡಿದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Cooly Translator.—ಇಲ್ಲಿನ ಚೀಫ್‌ಕೋರ್ಟು ಟ್ರಾನ್ಸ್ಲೇಟರವರಿಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಕೆಲಸವು ಬಹಳವಾಗಿರುವದಂತೆಂದು ಚೀಫ್‌ಜಡ್ಜಿಯವರು ಕೆಳಕೋರ್ಟು ಕನ್ನಡ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಕ್ಷಿಗಾರರ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಕಾಪಿಯಿಸ್ಟ್‌ಗಳಂತೆ ಒಬ್ಬ ಕೂಲೀ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಲೇಟರನ್ನು ಮೊಕರರ್ರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿಯೂ, ಸದರೀ ಕೂಲೀ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಲೇಟರ ಮೊಕರರಾತಿಯು ಕಾಯಮೋ ಅಲ್ಲದೆ ಹಂಗಾಮಿಯೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಯದ್ಯಪಿ ಕಾಯಮಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಲಿ, ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಮಜೂರಿಯು ಪೇಷ್‌ಕೂಲೀ ದರವೋ, ಚೇಂಗೂಲೀ ದರವೋ ಅದು ಮುಂದೆ ತಿಳಿದರೆ ಗ್ರಾಡ್ಯುಯೇಟುಗಳಿಗೂ ಅಂಡರ್ ಗ್ರಾಡ್ಯುಯೇಟುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿರುವದು.

Representative Assembly.—ಬರುವ ತಿಂಗಳ ೧೦ ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರೊಳು ಜರಗತಕ್ಕ ಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂದು

ದಿವಾನರವರು ತಾಲ್ಲೂಕುಜಾತ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹುಕುಂಮಾಡಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಈಸಲ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೇನೋ ಅದು ಅದ್ಯಾಪಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವು. ಕಳೆದ ಶನಿವಾರದ ದಿನವೇ ಮೈಸೂರು ರೆವಿನ್ಯೂಕೋಡಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವು ಹೊರಗಾಯಿತು. ಅದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೇರಿತು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲವು. ಗೆಜೆಟಿ ಜಮಾದಾರರಿಗೆ ವಿನಾ ಇತರರಿಗೆ ಅದು ಇಷ್ಟು ಪುಟ ಸುಸ್ಥೈವುಳ್ಳದ್ದೆಂದು ನಾವು ಅರಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವು. ಅಜ್ಞಾನರಾದ ಗ್ರಾಮವಾಸಿಗಳು ಯಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಅದರಮೇಲಣ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ದಿವಾನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುವರೋ, ಅದಕ್ಕೆ ದಿವಾನರವರು ಯೆಷ್ಟರ ಸಹನೆಯೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವರೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಇದು ಈ ಉತ್ಸವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುವದು.

Military Secretary to His Highness. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕರ್ನಲ್ ಟ್ರಾವರ್ಸ್ ಯೆಂಬವರು ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವಶರಾದರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕಾಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇವಷ್ಟೆ. ಅವರುಹೋದಬಳಿಕ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕೆಲಸವು ಒಬ್ಬರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾದ [illegible] ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದು ಮುಂದೆ ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದೋ ಯೆಂಬ ಅನುಮಾನ ಒಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ತಿಳಿಯಬರುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ರಾಜ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲರಾಗಿರುವ ಕರ್ನಲ್ ಪೀ ಮಾನ್ಸೆಲ್ ಸದರೀ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕಾಯಂಮಾಡಲ್ಪಡುವದೆಂತಲೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡ್ಯಗವರ್ನಮೆಂಟವರ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ ಅರಿತೆವು.

Attempt to murder.—ಗತ ಸೋಮವಾರ ರಾತ್ರಿ ಚೆಲುವಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ೧೮೬ನೇ ನಂಬರು ಪೋಲೀಸ್ ಜವಾನನೊಬ್ಬನು ಪಹರೆ ಗಸ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ್ಯೆ ಸಮೀಪದೊಳಿದ್ದ ಒಂದು ಭಾವಿಯೊಳು ಸದ್ಯೋಜಾತವಾದ ಹಸುಗೂಸಿನ ರೋದನಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿಬರಲು, ಅತನು ಭಾವಿಯಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವಾಗ್ಯೆ ಕೂಸು ಹಗ್ಗದ ಒಂದುಕೊನೆ ಅದರ ಕೈಯಿಗೆ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತೊಂದುಕೊನೆ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಪೋಲೀಸು ಜವಾನನು ಅದುಹಿಡಿದು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುನೋಡುವಲ್ಲಿ ಮಗು ಒಂದು ಹಗ್ಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ತರುವಾಯ ಪತ್ತೇ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ವಿಧವೆ ಒಬ್ಬಳು ಇಂತಾ ಕೃತ್ಯ ನಡೆಸಿದುದು ತಿಳಿಯಬಂತು. ಅವಳು ಕೂಡಲೇ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಕಳೆದ ಬುಧವಾರದದಿನ [illegible] ವಿಚಾರಣೆಯಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಟೌನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟು ಸದರೀ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ೧೯ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅಜಾರನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದುವರಿವಿಗೆ ಅಪರಾಧಿಯೂ ಮಗುವಿನೊಡನೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರವರ ದಂಡನೆಯು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸ್ವರೂಪಾನುಗುಣವಾಗಿಯೂ, ಈಗ ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ದುರ್ದಶೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆಯೂ, ಮುಂದೆ ಇಂತಾ ಕೃತ್ಯ ನಡಿಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ರೂಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

Defamation.—ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಅಗಸರವಳೊಬ್ಬಳು ತನ್ನನ್ನು ಮಾನನಷ್ಟಪಡಿಸಿದರೆಂದು ಸ್ವಜಾತೀಯರು ಕೆಲವರಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಟೌನ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವಾ ತರಲು, ಅಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ದಂಡನೆಯಾಗಲು ಸದರೀ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಸೆಷನ್ಸ್‌ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪೀಲಾಯಿತು. ವಿಚಾರಣೆಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಗಸಳ ತರಫೆ ವಕೀಲರಾದ ಮೆ॥ ಈವನ್ಸ್ ಯೆಂಬವರು ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಾದಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿಗಾರಳ ಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದರಂತೆ. ಅಗಸರವಳ ಸೌಂದರ್ಯವು ಅಪ್ಪೀಲ್‌ಕೋರ್ಟವರನ್ನು ವಿಭ್ರಮಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಯೆತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಮರೆತಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಹೆಂಗಸಿನ ರೂಪವು ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಯಿದ್ದರೂ ಅಪ್ಪೀಲ್‌ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಹೆಂಗಸಿನ ಸೌಂದರ್ಯಪ್ರಶಂಸೆಯೇ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟು ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಫೈಸಲಾಯಿತು. ದಾರಿಬಿಟ್ಟು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕವರ ಪರಿಣಾಮವೆಲ್ಲ ಈರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುವದು.

Mysore is noted for Theatrical Companies.—ಮಾಹೇ ಮೈಸೂರ್ ೧ ನೇ [illegible] ಬುಧವಾರದ ಒಳಿಕೇಶನ [illegible] [illegible] ಬರೆಯುತ್ತಾನೇನಂದರೆ—

ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ [illegible] ನಾಟಕ [illegible] ಕಂಪನಿ [illegible] ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿದರು. [illegible] ನಾಟಕ ಆಡುವಂತೆ [illegible] ಎಕ್ಸ್. ಕ್ಸೈ. ಇ. ಡಿ. [illegible] ಬಂದರು [illegible] ನಾಟಕ [illegible] ನಾಟಕಕ್ಕೆ [illegible] ಹೋದೆವು. [illegible] ಎಕ್ಸ್. ಕ್ಸೈ. ಇ. ಡಿ. ಎಂಬವರು ಅವರ [illegible] ನಾಟಕಶಾಲೆಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸಲಿಲ್ಲವು. [illegible] ಬಾಷೇ ಆಲೋಚಿಸಬಹುದು, ಎಂಬದು.

ಪಕಕ್ಸಜಾಲಿಯಾಗಿರುವ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳು ಕೆಲವು [illegible] ನಡೆಯುವಂತೆ [illegible] ನಮ್ಮ ಕೇಳ್ವಿಕೆಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಿದೆ. ವರಂಡು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ [illegible] ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ [illegible] ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಗಳ [illegible] ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ [illegible] ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. [illegible] ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಂದ [illegible] ಬರೆಯುತ್ತಾನೇನಂದರೆ:—

ಸಕಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಮೈಸೂರು [illegible] ಸನಮಕೆ [illegible] ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಗಳು [illegible] ನಾಟಕಶಾಲೆ [illegible] ನಾವು [illegible] [illegible] ಸಂಚಾರ [illegible] ಇದರಿಂದ [illegible] ನಾಟಕ [illegible] ನಮಗೆ [illegible] [illegible] ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಗಳು [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿ [illegible] ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಗಳು [illegible] ನಮಗೆ [illegible] ಎಂಬದು

LETTERS TO THE EDIOTR.

NOTICE TO CORRESPONDENTS.

ಬೇಲೂರು "ಎಸ್. ಎಸ್."—ನಿಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

[illegible]—ನೀವು ಬರೆದ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ [illegible] ಅದು ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

"[illegible]" ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದವು [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡಲಾರದು.

[illegible] ಅನ್ನರಂತೆ [illegible]!

ಅಯ್ಯಾ,—ಮಾಹೇ [illegible] ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ [illegible] [illegible]

[illegible] ನಾಟಕ [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ಅವರು [illegible] ನಾಟಕ [illegible] ಹಾ! ಹರಿ!! [illegible] ನಾಟಕಶಾಲೆ [illegible] ನಾಟಕ [illegible] [illegible] ನಾಟಕ [illegible]

[illegible]

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕೀಯಸ್ಥಿತಿ.

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ಸಂಕ್ಷೇಪ ತಂತಿವಾರ್ತೆ.

THE WAR IN CHINA.

[illegible]

LAWS OF HEALTH—No. 8.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

FOOD.—ಆಹಾರ.

ಗತವಾರದಶೇಷ.

[illegible]

ಭೋಜನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಹೆಸರು		ಮಾಂಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಪಸ್ತು	ಶಾಖವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ	ನೀರು ಮತ್ತು ಬೋಜನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರಕರಣ
ಕೊಬ್ಬು ಬೆರೆಯದ ಶುದ್ಧ ಮಾಂಸ	...	೨೨	೮	೮೧.
ಕೊಬ್ಬು ಸಹಿತ ಬೆಳೆದಿರುವ ಮಾಂಸ	...	೨೨	೧೦	೬೭. ೩
[illegible]	...	೧೨ ೫	೫	೭೧. ೨
ಹೊಸ ಹಾಲು ...	...	೪. ೦	೭.	೭೮. ೧
ಬೆಣ್ಣೆ ...	...	೪. ೦	೬.	೭೯ ೧
ಗಿಣ್ಣು ...	...	೧೨, ೬	೧೧,	೮೫. ೦
ಗೋಧಿ ಹಿಟ್ಟು ...	...	೧೪. ೦	೬೧. ೫	೧೩. ೩
ರೊಟ್ಟಿ ...	...	೭. ೨	೪೬. ೦	೪೪ ೭
ಜೋಳ ...	...	೧೧. ೦	೮೫. ೫	೧೨, ೦
ರಾಗಿ ...	...	೧೬. ೦	೮೦ ೧	೧೪. ೦
ಅಕ್ಕಿ ...	...	೬. ೫	೭೦. ೦	೧೩. ೦
ನಾನಾವಿಧ ಬೇಳೆಗಳು ...	...	೨೮. ೦	೫೮. ೫	೨೨. ೫
ಉರುಳೆಗಡ್ಡೆ ...	...	೧ ೪	೨೨. ೬	೮೫. ೦
ಆರೋಟು ಹಿಟ್ಟು ...	...	೧. ೦	೭೬. ೮	೧೨. ೦
ಉಪ್ಪು (ಬೆರೆಯುವ ನೀರು)	...	...	...	...
ಹಂದಿ ಮಾಂಸ ...	...	೧೯.	೫.	೮೬.
ದೊಡ್ಡ ಮಾಂಸ ...	...	೨೦.	೬.	೮೪.
ಕೋಳಿ ಮರಿ ...	...	೨೦.	೮.	೮೩.
ಸ್ಪೈಸೋ ಅಕ್ಕಿ ...	...	೧. ೫	೧೩. ೫	೧೪.

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor at the KARNATIC PRESS,—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, SEPTEMBER 22, 1884 [No. 39.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೨೨ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೯.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5-6-0

ಈ ಗ್ರಂಥಾ... [illegible] ... ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. [illegible]

ಗ್ರಂಥ ... [illegible]

... ...	ರೂ|| ೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇಹಾಸಲ್	೦—೬—೦

ಟಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಸ್ಪತ್ರಿ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

[illegible]

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ನಾಟಕಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗು ಸಹಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಿದೆ. ಕ್ರಯ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಚೇರಿಸಿ ೧-೪ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. ೧—೯—೮೪. } ಟಿ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, [illegible] } [illegible]

ನೋಟೀಸ್.

ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಆಫೀಸಿನ ಹಿಸ್ಸೇದಾರ್ರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವದೇನಂದರೆ.

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡದ ಕಮಿಟೀ... [illegible] ... ಪ್ರಕಾರ ಹಿಸ್ಸೇದಾರರಿಗೆ ... [illegible] ... ಬಾಕಿ ... ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತಾ|| ೧೮ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ } ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } ಬಿ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್.

ನೋಟೀಸು.

[illegible]

ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY SEPTEMBER 22, 1884.

THE UTTARATHE SWAMY AT MADRAS.

ಚೆಂದೂರಗಳಲ್ಲಿ ... [illegible] ... ಪ್ರಥಮ ಸಂವತ್ಸರ ... [illegible]

[illegible]

ముఖ్యవిషయవాగియూ, అనవశ్యకసంగతిగళ అతిథావినవాగియూ యిరువ శ్రీస్వామియవర విద్యనూక్తిగళన్నీతి కేవల ముఖ్యవాద కెలవుమాతుగళన్ను మాత్ర యిల్లి ఉదహరిసువేవాగి కన్నాంబ మదరాస్నల్లి జరిగిదసభెయల్లి యావనావచావన్నాగిరువదో, నిర్ధారణేయగళాగిలిరువ విషయగళు తిరిలి రీతా నయదవన్నాగి సభెగె హోగిద్దవరు ఎష్టుసంతుష్టరాగిద్దరో అదన్నూ తిపరిశీలిస్సోయువవరెల్లరు సులభవాగి ఊహిసి తిళిదుకొళ్ళబహుదు.

మాతే మణలూక్ ఎనే గౌరవిఖన బాయుంరాల సేరిద్ద సభెయల్లి అధ్యక్షవాగి శ్రీస్వామిగళవరు తిళిసిదరేనందరే:—హిందూ స్త్రీయరవ్యాపారవు తమగెరిసె కావు శాస్త్రవిచార మాడిద్దరల్లి నిషిద్ధవెందు తందు బందిరువదంతెయూ, ఇంతా విషయవన్ను తెన్నల్నాడువదక్కె తమగె సంపూర్ణ అధికారవుంటెంబ అంశ తిన్న బహు కాలవాగి వ్యపిష్టవాగిరువదరింద పండాయితర మొదరదా తియా తమగె ఆపస్మారవాగ్దెందెలూ, మత్తు అదు అత్యంత అనర్థపర్యవసాయియాగువదరింద తమ్మ గౌరవక్కె ముంటె న్యానతెవుం టాగుతదెంతలూ, బహుసంఖ్యెయుళ్ళ పండాయితరమూలక ప్రిసక్తవిష యవన్ను వ్యవస్థెగొళిసువదు లాటిమూలక తెసల్మాడిదంతె యాగువదెంతలూ, అజ్ఞాపిసిదరు.

ఇదరింద మేలె కండ దొడ్డమనుష్యరు యావవిషయవన్ను కురితు వశిసిదరో స్వామిగళు యావలంశక్కె బరాబ్ కొట్టరో, అవరు తమ్మ అధికారస్వరూపవన్నెష్టర మట్టిగె అరితిద్దారెయో ఇవుగళు ఎల్లరిగూ వ్యక్తవాగబహుదు. స్త్రీపునర్వివాహవన్ను కురితు శాస్త్రవిచారమాడి అవిచారవాద అచారచోరిసువ పద్ధతియన్ను తిద్దువ తెరిసువ విషయదల్లి స్వామిగళవరు ప్రసిద్ధిపి, అవ్యెరిగె తావే తమ్మ పట్టక్కె కార్యగావదశెంతలాగలి, అథవా పక్షాద్యతనివతగతి తమ్మ అధికారక్కె ఒళగాదవల్లవెంతలాగలి ప్రచెగళు, తమ్మిపి తమ్మన్ను గౌరవిసతక్క తిమ్యకోటిగళు భావిసువంతె మాడికొండరు. స్త్రీపునర్వివాహవన్ను శాస్త్రదింద నిషేధిసువదరమూలక తమగె యొష్టర మట్టిగె గౌరవ తాస్త్రిస్య్రగళు ఉంటాగువవో అష్టు శాస్త్రవిచారమూలక అధిసలారదెందు స్వామిగళు ముందాగి భావిసిదంతెకావు అవర సంతోషిసువెవు. ప్రసక్తవిషయదల్లి పండితరాద కెలవు పండాయితర అభిప్రాయమనుసారవాగి వర్తిసువదు తమ్మగౌరవ తాస్త్రిస్య్రగళిగె న్యూనతెయెందు తావిసిద స్వామిగళవరు, తావు మాడతక్క కీర్తానవన్ను ఉత్తమందిరిద్యాక పురస్కరిసువదెందు హ్యాకెనిరిసిదరో తావరియెవు. విరక్తరాగియూ, విరతిమానిగళాగియూ, ఇరదీకాద ఉక్త కావి స్వామిగళవరు కాలవిరంతుగళిగె అహితకరవాద విషయదల్లి అనుసక్తరాగియూ, అభిమానపూర్వరాగియూయిరువదక్కాగి ఎష్టుఆశ్చర్యపట్టరూ సాలదెయిదె. త్రిమతస్థరళ్ళిరి మధ్వమతదవరు మఠాధిపతిగళ నిరంతుశాధికారక్కె బహళవాగి ఒళపదురిద్దరు. ఆశ్చ విచారు తనువగళింద ఉక్తరాద మతక్కెసురుగళాగిబంద ప్రస్థసిగళిగూ తరద ఉద్యోగస్థరిగూ వివాదగళుంటాగి తమ్మాలక కెలవరు శిష్యరు స్వామిగళన్ను ఎంతెతుతిద్దరు. వర్తకపందర్భదల్లి స్వామిగళు తమ్మ శిష్యరెల్లరిగూ బహిరంగవాగి స్వతః వ్యక్తపడిసిదంతెయూయిరు. ముఖ్యవాగి మఠాధిపతిగళిల్ల ఈగనావు సూచిసువదేనందరే.—పూర్వదకాలదల్లి జనరు కేవల అతాస్త్రిక శరణ్యరాగిరుతిద్దదరింద అవర బుద్ధియు అదక్కెధారభూతవాద ప్రమాణ నతనాన్వేషణ విషయదల్లి సుత రాం ప్రవర్తిసుతలిరలిల్లవు. అంతా స్థితియల్లి ఆ మఠాధిపతిగళాగి బందవరు హ్యాగె అసంబద్ధవాగి హేళి తిరిద్దరూ, శిష్య వాక్యవెందెణిసి అదక్కాగి తమ్మ బుద్ధియన్ను స్వల్పవూ తరిసికొళిసదె కణ్ణుముచ్చికొండు, “అంధకాంధకూపవంప్రవిశంతి” యెంబంతె వర్తిసుతలిద్దరు. అవిచారపరనాగిరువ జనరి స్థితియింతిందు మఠాధిపతిగళు తమ్మ ఇష్టబందంతె అచార వ్యవహారగళన్నూ అవక్కె సాధకవాగువంతె ప్రమాణవాక్యగళన్నూ బలలాయిసలారంభిసిగళు యీగెయో బహుకాలవాగి జరుగుతలిదె. ఈగ జనరిగె విద్యాబుద్ధి వివేక స్వేచ్ఛాత్యగళు వృద్ధియాగుత బరువంతె అవరిగె తమ్మిందను ష్టిసల్పడతక్క అచారగళిగెనాదరూ ప్రమాణవుంటే, యావిదల్లి అచేష్టరమట్టిగెవితరంద్యపూర్ణదాగిదె, ఎంబ అంశగళన్ను తిళిదుకొళ్ళువదక్కె అవరిగె పూర్వకువుతిత్తవాగుతిరుతలిదె. ఈఅంశవన్నరితుదె ఈగినమఠాధిపతిగళు కాలతంత్రసంపాదనదిరాది తాగి కేవల పూర్వాచారక్కాగి కెంబావసక్కెదరతిశాలీనరు కాలదేశ జనరస్థితిగెతక్కంతె తమ్మ కార్యవన్నూ వర్తనవన్నూబదలాయిసికొళ్ళదె హోగువరాదరె, కేవల ప్రమాణికతరణ్యరాగతక్క భవిష్యదల్లి ఉదరవు అదరన్ను ఘత్యాసిగళింతలూ, మఠాధిపతిగళెంతలూ లావిసి గౌరవిసలారను. నామమాత్రావశిష్టరాగిరువ సుశుపీతకర గౌరవకు అత్యంతికవాగి నిగారవాగువ కాలప్రాప్తవాగుతాగ అదక్కాగి నావెల్లరూ నిశ్చావనవేకాగువదు. గౌరవ్యరాగియూ, పండితరాగియూ, ప్రస్తితరాగియూ ఇరువ మైగషు సాధకారాయరవరు, ముంతాద దొడ్డమనుష్యరు, శాస్త్రోల్లంఘన మాడలాగదెంబభక్తి శ్రద్ధెయొడనే, ఒందుబగె యోచనె మాడువదరమూలక ముంతె ఉంటాగతక్క పార్శ్వజన నాదతెడుకుగళన్ను హోగలాడిపదేశెందు అవరలవియన్ను స్వామిగళవరు సాగ సిత్తక్కంతె ప్రమృక్తరకొడదె అధిహేళ్వోక్తరగళింద శ్లోఘ్యవాద ఈగిన సందర్భవన్ను నిరుపయుక్తవాగన్నాగి మాడిద్దకొళ్ళదిరద విషాదిసబేకాగువదు. ఇంతా విషయగళల్లి మఠాధిపతిగళు స్వతః ఒందుగతి అల్పవే వహిసదె, బహిర ప్రుటాగతక్కదు గవరవ మింటిసదర బలాత్సృవేశక్కాగి యొల్లరూ అనుకరిసబేకాగువదు. నమ్మ ధర్మశాస్త్రక్కె బద్ధరాద అనేక సుశుపీతదవరూ, అవర శిష్యరూ, స్వజాతాభిమానిగళాద అంతూ అరసరూ, యిరువదరింద ప్రసక్త విషయవన్ను అవరిగె తిళిసబేకెందు మేలెకండ సామాజికరన్ను ప్రార్థిసువెవు.

—:o:—

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION,—No. I.

మోకదల్లి, ఉత్తమపురుషను, తనగూ అన్యరిగు సహ ప్రయోజనకరగళాద విషయగళన్ను యావాగలూ గన్నబుద్ధియుదవిముకిసుతిలూ అతిందాశ్య అవుగళిగె తక్క ప్రయత్నగళన్ను మాడుతలూ, అన్యర అలోచనెమత్తు ప్రయత్నగళన్ను అనుమోదిసి అవుగళన్ను తనగె సహకారిగళన్నాగి వుపయోగిసికొళ్ళుతలూ, అనిష్టయిదల్లి మనుష్యన బుద్ధిప్రమాదదిందలూ, దైవసంకల్పదిందలూ కాలవశదిందలూ మధ్యె సంభవిసువ హానియిదెసెయింద స్వీయ ఉత్కర్షగళిగె భంగవుంటాదరె అదం సహిసికొండిసదె యుక్తినల్పట్ట కార్యగళ వర్ద్యవనాగి నానావిధ ఉపాయాపాయగళన్ను ఊంచిసుతలూ, అదర ఫలనిరీక్షణెయింద తర్కవ్యద కానవరిటగె ఒందేవిధవాద ఉగ్రాసనగొళ్ళుతలూ యిరువను.

మధ్యమను యితరర అభిప్రాయగళన్నూ కార్యగళన్ను సహ పరిగ్రహిసదె కేవల తన్న బుద్ధిబలదిందలే ఫలవన్ను హొందలపేక్షిసువనల్లదె, తన్నింద యుక్తినల్పట్టకార్యక్కె స్వల్పభిన్న సంభవిసిదల్లి అదన్ను అత్తలె, త్యజిసువను.

అధమనాదరో, యావ విషయవన్నాదరూ తనగె స్వతః ఊంతిసదె యూ, అన్యర అభిప్రాయగళన్ను తిరస్కరిసుతలూ, అనుచితవాద ప్రయత్నదింద కార్యభంగవన్నుట్టువను.

అధమ రింభవగల్లి కెలవరు అనుచిత ప్రయత్నగళింద అనిష్టఫలగళం పడెయువరు కెలవరు సౌఖ్యదిందలూ భయదిందలూ ఆ ప్రారంభవన్నేమాడదవరు. ఇన్ను కెలవరు తనగె బుద్ధ్యాదిగళ హేరళం ఊంతిసి నిర్వ్యాపారరాగిరుత్తికొళ్ళువరు. మేలెకండ మూవర ప్రకృతి హొదలనేయవరన్ను అధమోత్తమరెందు హేళబహుదాగిరువుదు, యాకెందరె, సుఖప్రదవాద ఫలానుభవేచ్ఛెయింద మాడల్పట్ట ప్రయత్నదల్లి న్యూనతెయుంటాగి అదు విరుద్ధఫలప్రదవాదరె, అదన్ను బుద్ధిదోషప్రయుక్తవాదద్దెందు హేళిబేకేనొగరు మత్తు హారృగంతె అవర హొరితె ప్రయత్నగళెష్టు మాత్రవూ మాన్యగళాగలారవు. సుఖవన్ను భపసిదవరెల్లరూ కౌతిరగాసనితగళాద నానావిధక్రియగళిందలే అదన్ను పడెదరెంబుదక్కె ఈగ నమ్మ అనుభవవే సాకాద సాక్షియాగిరుతిదె. ఈ ప్రపంచదల్లి మనుష్యనిగెవుచితవాద సౌఖ్యకొళ్ళెనువవరూ, ఇతరజనోపకారకొళ్ళెనువవరూ, పలవిధమాదస్థితిగళిగ్యూ, తుస్సగను అవనిగె బుద్ధిబలధనాగళన్ను కృపెమాడుత్తానె. ఉక్తకోత్తమ ప్రయోజనకరగళాద అంతఃవిషయగళన్ను సఫలమాడికొళ్ళువదరల్లి కుతూహలపూర్వకవాగి యావ దారుణ్యన్వూ అవర సాధనదల్లియెఅదనిరదను, కేవల శ్లాఘ్యవాద్దెంబ అంశ ఈ దేశదల్లి ఈగ నమగె దృష్టిగోచరగళాగిరువ ఇంగ్లీషినవర కెలవరింద లూ, అవర ప్రకృతిగళింద తిళిపల్పడువ కెలవు వృత్తాంతగళిందలూ నంబబహుదాగిరుతిదె. హీగె బహుముఖవాద ఉత్తమ పురుషలక్షణవన్ను కెలవరిగె పడెదిరవన్ను తిళిసిద్దరూ అజ్ఞరాదవరనేకరు తామ్రయుగః తిరస్కరగళాద సుణగళన్నే తవిసుతిదారె. హ్యాగెందరె, కెలవు భగవత్కృపాలబ్ధవాద బుద్ధియన్ను వ్యర్థవిషయగళల్లియూ అన్యర దోషాన్వేషణదల్లూ యితరవిధవాద కుటిలనీతిగళల్లియూ యావాగలు వినియోగిసుతలిరుత్తారె. ఇతరరు తమ్మ అదృష్టవశదింద లభ్యవాద శరీరబలవన్నూ ఇంద్రియపాటవన్నూ నిష్ప్రయోజకగళాగియూ ప్రత్యుత వ్యథాకరగళాగియూ యిరువ అల్పవిషయగళల్లియూ దుర్వినయగళల్లియూ వినియోగిసుత్తారె. అన్యరు కెలవరు తమ్మింబాకారవాద ధనగళన్నెల్ల మరణావధి శేఖరిసిడుతలూ, ప్రపంచదల్లి మనుష్యనిగె అవశ్యకగళాగియూ యోగ్యగళాగియూ ఇరువసౌఖ్యగళన్ను స్వల్పవూ పడెయలపేక్షిసదెయూ కేవల దరిద్రిగోపాయుల్లి దుఃఖకరవాదస్థితియొళు తొళలుతిరుత్తారె. అవరెల్లోభవెంబ దుష్ట రోగద కాలనిగె అవరుఒళపట్టువిధేయరాగిరువదరింద అవరిగె ఔదార్యత్యవు కేవల ఉచితకాద్దెంతేహేళబహుదు. బేరె కెలవరు కామనుకాలనిగె సేవకరాగిరువదరింద అవర ధనవెల్లవూ వ్యభిచార, ద్యూత, మద్యపానాదిగళమూలక వ్యయవాగి కడెగె అవరు దారిద్ర్యరోగాదిగళింద నానావిధ దుఃఖగళననుభవిసుత్తారె. ఇవన్ను నటుజవెందెణిసబేకు. సర్వప్రకారదిందలూ ఇంతా దుఃఖగళు ప్రాణిగళశరీరనాశక్కె కారణవాగువదక్కె స్వంత వివేకిగళు వివాదవదిరలారరు.

వరేన ప్రపంచదల్లి మనుష్యను యావతూ ధనగళింద లౌకిక కార్యగళల్లి వర్తిసి గౌరవవన్ను పడెయబేకోఅంతా విద్యా, బుద్ధి, వినయ, చాతుర్య, ఆరోగ్య, స్థిరత్వ, తాలిమ్య, సత్య, ఇవు మొదలాద సుగుణగళొందవన్నూ పడెయదగుణవితనిగె ఈలోకవెందిగూ సుఖకరవాగలారదు. తప్పాపి మేలెకండ సుగుణగళను సకలజన సమ్మానితవాగియూ, ధర్మవ్యవస్థాపకవాగియూ, లోకప్రసిద్ధవాగియూ యిరతక్క బ్రాహ్మణనదల్లి వ్యవస్థాపితవాదరె అంతవనిగె అల్లి యావెడె సుఖవుంటాగువదో, అదరింద అవనన్నాశ్రయిసిద జనరిగేను ప్రయోజనవుంటాగువదో అదు అవ్యక్తవాగిరుతిదె. ఇన్ను కెలవరు తమ్మ విషయవాగి అజ్ఞానిగళింద మాడల్పడువ గౌరవదింద తావే దొడ్డగనుష్యరెందు ప్రబలవాద దురభిమానవన్నెత్తి, తమ్మ దోషగళన్ను తావు తిళియదిరువరల్లదె, కేవల అల్పగళాద కెలవు ప్రయోజనగళన్నుద్దేశిసి అతి నీచగళాద అవర సుణగళన్నే సర్వోత్కృష్టగళన్నాగియూ, అల్పగళన్ను బహువాగియూ, అయుక్తగళన్ను యుక్తగళన్నాగి ..., దోషగళన్ను సుణగళన్నాగియూ, ఉపపాదిసువంతా వంచకరముఖస్తుతిగె గురియాగొండు, అంతా మోసగారరింద తమ్మొళు ఆరోపిసల్పట్ట సుణగళన్ను యథార్థవెందెణిసి, తమ్మాలత గర్వితరాగి, తమ్మన్ను గౌరవిసువవరన్నెల్ల తిరస్కరిసువరు. హీగె విశ్వ ముంతాదవుగళింద మనుష్యను పడెయతక్క ప్రయోజనగళెల్ల అప్రయోజకగళాగియూ, తిరస్కార దుఃఖదాయకగళాగియూ, పరిణమిసువదరింద అంతాపమానగళు జనరిగె అభిరుచియు తగ్గిహోగుతిదె. గతానుగతిక రాదవరిగె మాత్ర సదరిక కొండాడల్పడుతిద్ద విషయగళే అభిమతగళాగువదరింద అవరల్లి దారిద్ర్యవు, పారతంత్ర్యవు, భయవు, దౌర్బల్యవు, దైన్యవు, ఇంతానేక దోషగళు నెలగొళ్ళుతివె. ఆదరె ఐకమత్యదల్లి నమ్మరుషరనేకరు అవక్కె ప్రతీకారవన్ను మాడువదరాగిద్దరూ అంతవర ప్రయత్నాభిప్రాయగళిగె, బహుజనసహకారగళిల్లదె హోగువదరింద అవు సఫలగళాగువదిల్లవు. మనలా ఒందుదేశద జనరు క్షేమవన్నెయ్దబేకాదరె, అవరు పరస్పరాభిప్రాయగళన్ను విశ్వాసిసికొళ్ళువ విషయదల్లూ పరస్పర ప్రయత్నగళన్ను ఒందే ఫలోద్దేశదింద మాత్ర

ರ್ಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿಯೂ ಆರ್ಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಪಡೆದು, ಮತೀಯ ಆಧಾರದ ಸಹವಾಸದಿಂದಲೂ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೂ, ಆಗಾಗ್ಯೆ ಉತ್ಸಾಹಭಂಗವನ್ನೈದದೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೊಳು ದೃಢಾಭಿನಿವೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹವು ಕೇವಲ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲವಶದಿಂದ ಸಂಘಟಿತ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುವಿಯಾಗಿ ಆ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಂತೆ ಜನಗಳ ಅಭಿರುಚಿ ವರ್ತನೆಗಳು ಬಹು ಭಿನ್ನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಯಾವದೋ ಒಂದುವಿಧ ಉದ್ದಿಷ್ಟಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಅವರುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆಸಿದರೆ ಅದು ಯೆಂದಿಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆರವೇರಲಾರದು. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲವು ಲಭಿಸುವದಸಾಧ್ಯವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪ್ರೈವೇಟ್ [illegible] ನೇಟಿವ್ ಜೊತೆಯವರ [illegible] ಪುರೋಹಿತ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು [illegible], ಅನ್ಯದೇಶದವರಂತೆ [illegible] ಕೋರಿಕೆಯು [illegible] ಆಗಿವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾಸಿಕ [illegible] ಸಭಾಮುಖದಲ್ಲಿಯೂ, ಪತ್ರಿಕಾಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ವಾದಾಯುಕ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಾದಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಂಗಸುತ್ತ, [illegible] ಸನಿಹದಲ್ಲಿ [illegible] ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. [illegible] ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ [illegible] ಪ್ರಸಂಗ [illegible] ನೋಡಿದರೆ [illegible] ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ [illegible] ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಮಾರ್ಗ [illegible] ಕಾರ್ಯ [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿವಂತ್ರಗಳಿಗೆ [illegible] ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಲ್ಪಡುವದು ಈ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ,—೧. ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು; ೨. ಪುರುಷರ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ [illegible] ಕಾಲ [illegible] ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುವದು; ೩. [illegible]; ೪. ಜಾತಿ [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧ [illegible] ನಿವಾರಣವು; ೫ ಸಮುದ್ರಯಾನವು ಮೊದಲು [illegible] ಮಾರ್ಗಗಳು [illegible] ಆಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಪಕ್ಷ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಆಕ್ಷೇಪ ಸಮಾಧಾನಗಳೊಡನೆ ನಮ್ಮ [illegible] ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸದರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ [illegible] ಸ್ಥಾವರ ರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರತ್ಯರ್ಥ ಅದ ರೋಗಗಳ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ಆವು ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪ ಸಮಾಧಾನ ಪ್ರಯುಕ್ತಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನ್ಯಾಯನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು [illegible] ತಿಳಿದರೆ, ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಲ್ಲಂಘನೀಯಗಳಾಗಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟು ಯೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದೆಂಬ ಭಾವ ಈಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಆಗ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಅನರ್ಥಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯದಂತೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಆದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ವಿದರ್ಶನವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಅದರನ್ನು ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾತಿಯಾದವರಾದ ಈ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಪ್ರಥಮ ವಿಷಯವಾದ (ಸ್ತ್ರೀ)ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಅನುವಾದವೊಡನೆ ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ತಿಳಿಸುವೆವಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ

ವೆಂದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದಲ್ಲಾಗಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದತಕ್ಕವರು ಭಾವಿಸದಿರುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಲದೇಶ ಪ್ರಕೃತ್ಯನುಗುಣವಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವಿಷಯಗಳು ಬದಲಾಯಿಸುವದಾಗ್ಯೂ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಅನೇಕಾವರ್ತಿಗಳಾದರೂ ಉದ್ಘೋಷಿಸಿ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಅರುಹಬೇಕಾದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಯಾಸಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವೆವು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

:o:

Confirmed.—ಹೊಸ ನರಸೀಪುರದ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಮುನಸೀಫರಾದ ಮೆ॥ ಸುಬ್ಬರಾಯರವರು ಸ್ಥಿರಪಟ್ಟ ಆರ್ಡರ್ ಹೊಂದಿರುಯವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸದರೀ ಕೆಲಸದೊಳು ಖಾಯಂ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

The Dussara Holidays.—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸರಕಾರದವರ ಹುಕುಮಿನ ಮೇರೆ ದಸರಾ ಉತ್ಸವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮಹಾನವಮಿ ಅನೇಕ ಬುಧವಾರ ಅಗಾಯಿತು ಬರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರದವರೆಗೂ ಸರಕಾರಿ ಆಫೀಸು ಕಚೇರಿಗಳು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಡುವವೆಂದು ಗೆಜೆಟ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

Privilege leave.—ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮೆ॥ ರಸ್ಸೆಲ್ ಯವರಿಗೆ ಆರುವಾರಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಯಾಕು ಅಥವಾ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾರೀಖು ಮೊದಲು, ಮಿ॥ ಕಿಲ್ ಸಬ್ ಡಿಪುಟಿ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರ್ ಸಮೇತ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ರಜಾ ಕೆಲಸ ತೀರಿದಂತೆ ಮರಳಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Reinstatement.—ಮಾರ್ಚಿ ಮಜಕೂರು ಗುರ್ಸ್ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ನೂತನ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳು ನಡೆಯುವದೆಂತು ತಿಳಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಸಬ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾದ ಮ॥ರಾ॥ ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವದೆಂದೂ, ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಬೇರೊಬ್ಬರು ಬರುವರೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಈಚೆಗೆ ತಿಳಿಯ ಬರುವದರಲ್ಲಿ ಯೆಜ್ಯುಕೇಷನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಮೆ॥ ರೈಸ್‌ಯವರು, ಸದರೀ ಮೆ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯಂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವರ ನಿವೃತ್ತಿಯು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಲೋಪವೆಂದು ತಿಳಿದು, ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾದ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ತಲಬಿಗೆ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬೇರೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸನಿಹಾವದೊಳಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆಯೂ, ಮೆ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರು ಈಗ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುತಿರುವಂತೆಯೂ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸಿದೆವು. ವಿದ್ಯಾಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ ಮೆ॥ ರೈಸ್‌ಯವರು ಸಮಾನಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ವವಯಸ್ಕರಾಗಿಯೂ ಕನಿಷ್ಠಸಾರ್ವಿಸವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಇತರ ಕೆಲವರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ಚನ್ನಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಯತ್ಕಿಂಚಿದ್ದೋಷ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಕೃಪಾಪೂರ್ವಕಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡಿಸಿದಂತೆ ಅವರಿಗೂ ಕ್ಷಿ)ವಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ವಿಧೇಯಮಾಡುವರೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

The Government Press.—ನವರಾತ್ರಿ ಹಬ್ಬದಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿಶಿಷ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯೇನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಡದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸದರೀ ರಜಾ ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿನವರು ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಸಲಾ ಕ್ರಿಸ್ಮಸ್ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಒಂದುವಾರದ ಗೆಜೆಟ್ ಪ್ರಕಟಿಸೆ ಮಾಡುವದನ್ನು ಮೌಕೂಫ್ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಗೆಜೆಟ್ ಆಫೀಸ್ ಇನ್ನೂ ನೇಟಿವ್ ಅರಸರ ಆಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂತೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಇದೆ. ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ನೇಟಿವ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ರಜಾ ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷನವರಿಂದ ಕೊಂಡಾಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಜಾ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಕಾಲವನ್ನು ಇತರರಂತೆ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕೋರಿಕೆಯುಳ್ಳ ಸದರೀ ಇಲಾಖಾ ನೌಕರಮಾನೇರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಅನವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಅತೃಪ್ತರಾಗಿರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರೆಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರು ಅವರನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ್ ನೌಕರರನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ರಜಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ತೃಪ್ತರಾಗುವರು.

Season and prospect.—ಈಚೆಗೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಜಾತಿನಿಂದ ಬಂದ ಬಾತಮೀದಾರರ ಕಾಗದಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಳೆಯಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತಲಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ್ ಕಸಬೆಯೊಳು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಘಡಕ್ಕೆಂತಲೂ ಜಾಸ್ತೀಯಾಗಿ ಮಳೆಬಿದ್ದು ಒಣಗುತಲಿದ್ದ ರಾಗೀಫಸಲು ತಲೆಯೆತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರುಸಾಲದು. ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪೈಕಿ ಕೆಲವುಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಶಿಪಾಪದಿಂದ ಹೋಗತಲೆದೋರಿ ಕೆಲವರು ಮೃತಪಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಚಿಂತಾಮಣಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಸಹ ನೀರಿಲ್ಲವು. ಜಲಾಭಾವದಿಂದ ರಾಗೀಪೈರು ಒಣಗುತಲಿದೆ.

ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೆಂಬುವದು ಸುತರಾಂ ಇಲ್ಲವು. ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ದೂರ ನೋಡುವಾಗ್ಯೂ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತೆ. ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವೂ ಕುಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಹ ದೊರೆಯುವದು ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾಗಿವೆ, ಬಿತ್ತನೆಗಳು ಇಲ್ಲವು. ಗುಡಿಬಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಪೈರಾಷ್ ಕೆಲಸ ಸುತರಾಂ ಇಲ್ಲವು. ಅನಾಜಗಳ ಧಾರಣೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತಲಿವೆ ರೈತರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಹ್ರಾದು ಬಂದಂತೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಯತ್ತ ನೋಡಿದರೂ ಮಳೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಬ್ದವೇ ಕೇಳಬರುತಲಿದೆ.

ಗುಡಿಬಂಡೆ ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೆರೆ ಒಣಗಿಹೋಗಿರುತ್ತೆ. ಮರಮ್ಮತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೆರೇ ಕಾಮಗಾರಿ ಹೂಡ್ಡೈಸಿದರು. ಈವೂರಲ್ಲಿ ಚಿಡುಬು, ಜ್ವರ, ಅತಿಸಾರ, ಮುಂತಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಪ್ರಬಲವಾಗಿವೆ. ಕಾಹಿಲೇ ಸ್ಥಳವಾದದರಿಂದ ಈವೂರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮುಳಬಾಗಲ್—ಈವೂರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಪಾಕ್ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಲೀಜ್ ಮಾಡದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಳೆಯೆಂಬುವದು ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹಾಗವಾಬು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಪೈರುಗಳು ಸುಮಾರಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಪೇರಾಪಾಗಿ ಕೊಂಚೆದಿನಗಳಾಯಿತು. ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲ ಒಣಗಿಹೋಗಿರುತವೆ. ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರುಬಿದ್ದಿದೆ. ತಿರುಪತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಯಾತ್ರೆ ಜನರಿಂದ ಉಪಾರ್ ಜಾಡ್ಯವು ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿ ಕೆಲವರು ಮೃತಪಟ್ಟರು.

ಬೌರಿಂಗ್‌ಪೇಟೆ—ಈವೂರಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೆಂಬುವದು ಬಹಳ ಅಪ್ರುರೂಪವಾಗಿದ್ದದ್ದು ಮೊನ್ನೆ ಯದಿನೆ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಘಡದ ಮಳೆಯಾಯಿತು. ರಾಗೀಪೈರುಗಳು ಕೆಲವುಕಡೆ ಸುಮಾರಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮುಪ್ಪಾಗಪಾಲು ಭೂಮಿಗಳು ಬಿತ್ತನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಂಜರ್ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಯೆಲ್ಲತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿನೋಡಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರಾಗಿ ಮಳೆಬಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೆರೆಗಳು ತುಂಬಲಿಲ್ಲವು.

LAWS OF HEALTH—No. 9.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

Food.—ಆಹಾರ.

ಗತವಾರದಶೇಷ.

ಮನುಷ್ಯರ ಪ್ರಯೋಜನಾರ್ಥ ಈಶ್ವರನಿಂದ ಕಲ್ಪಿತವಾದ ಭೋಜ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳೊಳು ಯಾವುವು ಯಾವದು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತಮಾಂಸಾದಿಗಳ ವರ್ಧನೆ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವುಗಳು ಯಾವದೋ ಅದು ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ಒಂದುಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂತಾ ಭೋಜ್ಯಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನುಪಯೋಗಿಸುವದರಿಂದ ಅವು ಶರೀರಕಸ್ವಭಾವನ್ನನುಸರಿಸಿ [illegible] ಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಆ [illegible] ವ್ಯಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಲಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಅದರಡಿಯಂದ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಅರಿಯಬಹುದು.

ಪದಾರ್ಥಗಳು.	ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುವ ಕಾಲ.		
	ಪಾಕವಾದಷ್ಟು.	ಘಂಟೆ	ನಿಮಿಷ
ಅಕ್ಕಿ.	ಬೆಂದದ್ದು.	೧	,,
ಒಡೆದ ಹಿಟ್ಟು.	ಹುರಿದು.	೧	೩೦
ಹೊಸ ಕೋಳಿ	ಬೆಂದದ್ದು.	೩	೩೦
ಪ್ರಾಕಳ ಮೆದುಳು.	ಬೆಂದದ್ದು.	೧	೪೫
ಸ್ವಗೋಧಿ ಅಕ್ಕಿ.	ಬೆಂದದ್ದು.	೧	೪೫
ಹಾಲು.	ಕಾದದ್ದು.	೨	,,
ಹಾಲು.	ಹಸಿದು.	೨	೧೫
ಉರುಳಗಡ್ಡೆ	ಸುಟ್ಟದ್ದು.	೨	೩೦
ಹಂದೀಮರಿಯು	ಸುಟ್ಟದ್ದು.	೨	೩೦
ಪಲ್ಯಗಳು.	ಬೇಯಿಸಿದ್ದು.	೨	೩೦
ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕೊಸರು.	ಸುಟ್ಟದ್ದು	೩	೩೦
ಮೀನುಗಳು,	ಸುಟ್ಟದ್ದು.	೧	೩೦
ಕುಪ್ಪ.		೩	೩೦
ಗೋಕೇವಿ ರಸ	ಬೆಂದದ್ದು.	೩	,,
ಕೋಳಿ ಮಾಂಸ.	ಸುಟ್ಟದ್ದು.	೪	,,
ಬೆಣ್ಣೆ.	ಕರಗಿಸಿದ್ದು.	೩	೩೦
ಕೋಳಿ.	ಬೆಂದದ್ದು.	೪	,,
ಕೋಸು.	ಬೆಂದದ್ದು.	೪	೩೦
ಉಪ್ಪಿನಮಾಂಸ.	ಬೆಂದದ್ದು.	೪	,,
ಹಂದೀ ಮಾಂಸ.	ಸುಟ್ಟದ್ದು.	೩	೧೫
ಮಾಂಸ.	ಸುಟ್ಟದ್ದು.	೩	,,

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ, ಆಯಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ವವಾಗುವದರಿಂದ ಭೋಜ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಮಾಣಾನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುವವು. ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ಭುಜಿಸುವದರಿಂದ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿ ಪಚನಶಕ್ತಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಜೀರ್ಣವುಂಟಾಗಿ ರೋಗಾಸ್ಪದವಾಗುವವು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—ತಿಂತಿಯ ಉರಿಯುತಲಿರುವಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅದನ್ಯಾವಾಗ ಅಧಿಕವಾಗುವದೇ ಹೊರ್ತು ಉರಿಯುತಗ್ಗಿ ಕೆಂಡಗಳು ಆರಿಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿ ದಪ್ಪಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಹ್ಯಾಗೆಯಿರುವ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವೆಂಕಿಸಹ ಆರಿಹೋಗುವದೋ, ಅದರಂತೆಯೂ, ತಿಂತಿಯಲ್ಲಾದರಿಗೆ ಪರಿಮಾಣವಾಗಿ ಬರುವ ಅಷ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಅದಾಉರಿಯೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಯೇರದೆಯಿರುವ ಹಿ. ಕೆಡಿಸಿ ಆರಿಹೋಗುವದೋ ಅದರಂತೆಯೂ, ಆಹಾರವನ್ನು ಅಗ್ನಿಯಶಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾಲನಿಯಮದೊಡನೆ ಪರಿಮಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇಹೋದರೆ ಜಾಠರಾಗ್ನಿ ಮಾಂದ್ಯವುಂಟಾಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಆಕರವಾಗುವದು. ಆದದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಭೋಜ

[illegible]

LETTERS TO THE EDITOR

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY

[illegible]

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು

———o———

Rain.—[illegible] —ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್.

Travancore Judicial Department.—[illegible]

Money orders—[illegible]

The Bombay High Court—[illegible]

Aplucky attorney.—[illegible] —ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್

Municipal affairs at Travancore.—[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, SEPTEMBER 29, 1884 [No. 39.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೩೯.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ. ...		೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟಣೆಯ ರಿವಾಜು.

ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಮರಳಿ ಸಲ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 0 0

[illegible]

[illegible]	...	ರೂ|| ೫—೦—೦
[illegible]		೦—೬—೦

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

[illegible]	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೬
[illegible]	...	೦—೬—೬
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೬—೨
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೧—೦
[illegible]	...	೦—೦—೯
[illegible]	...	೧—೦—೦
[illegible]	...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]		
[illegible]	...	೦—೮—೦
[illegible]	...	೧—೦—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೮—೦
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	—೧—೦

[illegible]

ಜಾಹೀರು

[illegible]

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ

ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ವೊಬೈಗುನಿಂ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಅಚ್ಚು ಸರಣೀಯವಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೆ ಸಹಿತ ರೂ ೧—೪ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
೧—೯—೮೪. } ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು,
೩೦ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೮೪ } ವಿಷ ಚಿಕಿತ್ಸಕನು.

ನೋಟಿಸ್.

ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಆಫೀಸ್ಸಿನ ಷೇರ್ದಾರ್ರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವದೇನಂದರೆ.

ಸನ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಷೇರ್ದಾರರಿಗೆ [illegible] ವಾಯಿದೆಗೆ ಶುರು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ

[illegible] ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ } ಪಿ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,
ಸನ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } [illegible].

ನೋಟಿಸು.

[illegible]

ಪ್ರಾರಂಭಾಗಬೇಕಾಯಿತು. [illegible] ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY SEPTEMBER 29, 1884.

STATE OF THE PROVINCE.

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಕ್ತವ್ಯಾಂಶಗಳನೇಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ನಿರಂತರ ಚಿಂತೆಗೆ ವಿಷಯವಾಗಿರುವ ದುರ್ಭಿಕ್ಷವನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವಂಶವನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೇನಂದರೆ:—

ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನನುಸರಿಸಿ ವಿಜಯದಶಮಿಯವರೆಗೆ ಈ ದಿನಸುವರಿವಿಗೂ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇರುವದರಿಂದ ಮುಂದೆಯೂ ಬರುವದಿಲ್ಲ ವೆಂದೂ, ಕದಾಚಿತ್ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗೀಫಸಲ್ ಕುಬ್ಜಾಂಗ ಒಣಗಿಹೋಯಿತು. ಕೆಲವ್ರಕಡೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ತಲೆ ಯೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು. ದನಗಳು ತೃಣಜಲಾಭಾವದಿಂದ ಸಾಯಬೇಕಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಕೇಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೈತರು ತಮ್ಮ ದನಕರಗಳನ್ನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾವೂ ಅವರನುಗಡ ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿಯುಬರುತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಹ್ಯಾಗೂ ದನಗಳು ಬದುಕುವವನಗಳ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಗಳು ಬಿಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣಗಳು ಹೋಗಲಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ್ಯೆ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸಗಳ ಮೊದಲು ಕಣುವೇಕೆಗಿನ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಹೀಗಿದ ನೆಲ್ಲು [illegible] ಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತಿರಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ನೀರೂ ಬರಿಸುವಪತ್ರಿಕೆ ಧನಿಕರಾದವರೂ ತಮ್ಮದನಗಳನ್ನು ಕಾಯಿದಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಬೈತರಿಗೆ [illegible] ಉಪಕ್ರಮವಾಗುವದು. ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ರೈತರು ಸ್ವಂತ ಕಂದಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಶಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನೂ, ಮನೆಗಳನ್ನೂ, [illegible]

ಜಪ್ತೀ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ತಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಬಾಕೀ ಮೊಬಲಗನ್ನು ವಸೂಲ್ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪರಂತು ಪಾತ್ರೆ ಪಾರ್ಚಾಗಳನ್ನು ಹರಾಜ್‌ಮಾಡುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ರೈತರಾಗಲಾರರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಖುಷ್ಕೀ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಪಾಲೂ, ತರೀ ಕಂದಾಯ ಪೂರಾ ಮಾಫ್ ಮಾಡುವರಾದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುವದು.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುನೋಡಿ, ಮೇಲೆಕಂಡಂತೆ ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮನವೇ ಹಿಂಜರಿಯುತಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ಖಿಸ್ತುಬಂದೀಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲ್ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಯಾರುತಾನೇ ಹೇಳದಿರುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯವಾದ್ದೊಂದು ಉಪಾಯವು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿರುವದೇನಂದರೆ, ರೈತರು ಖಿಸ್ತುಬಂದೀಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಸಲ್ಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಮಾಹೇಯಾನಾ ರೂಪಾಯಿ ೧ಕ್ಕೆ ೦ಂದುಪೈ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡಲ್ಪಡುತಲಿತ್ತಷ್ಟೆ, ಇದೇರೀತಿಯೊಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಹಣವನ್ನು ಮುಂದಾಗಿ ದಾವತೀ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದುಪೈಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಮುಜರೇ ಕೊಡುವಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಉಪಪತ್ತಿಯುಳ್ಳತಕ್ಕವರಾದರೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು. ತತ್ರಾಪಿ ಇನಾಂದಾರ್‍ರಾಗಿರುವವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೋಡೀ ಕಾಯಂಗುತ್ತೇದಾರ್ರು ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಚಾಪ್ ಬೇರೀಜ್ ದಾಮಾಷಾಯಿಪ್ರಕಾರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳೀಯಾದರೆ ಫಾಯತಿವುಂಟಾಗುವದೆಂಬ ದುರಾಶೆಯಿಂದ ರೈತಾಧೀನವಿಲ್ಲದ ಬಂಜರ್ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಪೂರಾಕಂದಾಯದ ಜೋಡಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ತೀರ್ವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರುತ ಸಂಕಟಪಡುತಲಿದಾರೆ. ಬಂಜರ್ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತೆತ್ತಾಗ್ಯೂ ಸಾಗುವಳೀ ಜಮೀನಿನ ಕಂದಾಯವಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ್ ಜಮಾಗಳಂತೆ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಗಬಹುದೆಂದಾಲೋಚಿಸಿದರೆ ಅದು ಹಾಗಿಲ್ಲವು. ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಇವರ ಅಧೀನದೊಳಿರುವ ಸಾಗುವಳೀ ಜಮಾಗಳಪೈಕಿ ಅಗ್ರಾಧಿಕವಾಗಿ ಬಟಾಯಿಯಾಗಿಯೂ ಮಿಕ್ಕಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅರಕಂದಾಯವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಬಟಾಯಿ ಜಮೀನಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂಜರ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ್ದಾಗಿರುವದೆಂದು ಮೇಲೆಕಂಡ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ಯೆಲ್ಲರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅರಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಭಾಗ ಬಟಾಯಿ ಜಿನಿಸೀ ಬರಬೇಕಾಗುತಿದೆ. ರೈತರು ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಸಿಗೇನೇ ಮಾಡಿಸುವದಿಲ್ಲವು. ಯಲ್ಲಿಯಾದರೊಂದುಕಡೆ ಹಸಿಗೆಯಾದರೆ ಇನಾಂದಾರನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜಿನಿಸಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಡದೆ ತಮಗೆ ಪೂರಾ ಫಲವುಂಟಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ವಸೂಲೀ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಕೀತರಫೆ ಹುಮ್ಮಸ್ ಮಾರುವವೆಂಬ ಸಬಬಿನಮೇಲೆ ಕಂದಾಯದಹಣಕ್ಕೆ ಜಪ್ತೀಯಾಗಲಿ, ಜಿನಿಸೀಗೆ ತಲವಾಸೀಯಾಗಲಿ, ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹುಕುಂಕೊಡಲಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಜೋಡೀದಾರರಿಂದ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಜಪ್ತೀ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾತ್ರ ಧಾರಾಳವಾದ ಹುಕುಂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರೈತರನ್ನು ಪುಸಲಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆತ್ನಿಸಿದರೆ ಇನಾಂದಾರರಮೇಲೆ ಅವರ ರೈತರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಬಳಿ ಬಂದು ಫಿರ್ಯಾದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ರೈತರಮೇಲೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ವವರ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವಾದಕಾರಣ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತಗಾದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿವಿಲ್‌ಕೋರ್ಟಿನಮೂಲಕ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇನಾಂದಾರರು ತಮ್ಮ ರೈತರೊಡನೆ ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಒಂದು ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಕಳೆಯಬಹುದೆಂದರೆ ಶಾನಭೋಗರು ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಮೊಕರರ್ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ನೇಟಿವ್ ಅರಸರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಎಷ್ಟರ ಸಾಹಸಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಇನಾಂಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಾನಭೋಗರು ಅಷ್ಟರ ಸಾಹಸವಂತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಶಸ್ತ್ಯಗಳಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ದೃಷ್ಟಿಯಿರುವದು. ಶಾನಭೋಗರಿಗಾದರೋ ಮಾನಾವಮಾನಗಳೆರಡೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅಕ್ರಮವಿನಾ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೇವಿಧಜೀವನೋಪಾಯವಿಲ್ಲವು. ಮೇಲೆ ಕಂಡಕಾರಣಗಳಿಂದ ಜೋಡೀ ಕಾಯಂಗುತ್ತೇದಾರರು ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜೋಡೀ ಮೊಬಲಗನ್ನು ದಾವತೀ ಮಾಡಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಬಚಾಯಿಸುವರೋ ನಾವರಿಯೆವು.

ಗತ ಧಾತು ಈಶ್ವರ ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಕ್ಷಾಮದಲ್ಲಿ ಬಡವರಾದವರು ನಷ್ಟದಾವೇಹೊರತು ರೈತರು ಕೆಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ದಾಮಾಷಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಸಾಟಕ್ ದಿವಾನ್ ಮೆ॥ ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು, ಪ್ರಥಮಸಂವತ್ಸರದ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಸಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ, ಮುಂದಿನ ವರುಷದ ದಸರಾ ದರ್ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತ ದಿವಾನರವರು ಯೇನು ಹೇಳುವವರಾಗಿದಾರೆಯೋ ನಾವರಿಯೆವು. ಪರಂತು ಅವರು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಬಹುಶಃ ನಿಜವನ್ನೇ ನುಡಿಯಬಹುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ಹರ್ ಮ್ಯಾಜಸ್ಟೀಸ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್‌ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ತತ್ರಾಪಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಪೇಟೆಯಿಂದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ಕಾಲ್ವೆಯನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕಬಗ್ಗೆ ೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತಕರ ಸಾಂಗ್ಷನಾಗಿರುತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಮಕೂರಿಂದ ತಿಪಟೂರು ವರಿವಿಗೆ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಹುಕುಂ ಫರ್ಮಾಯಿಸಿ ಕೊಡುವವರಾಗಿದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮದೇವತೆಯು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಳ್ಳಾರಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಳಾಗುತ ಬಂದು, ಇಲ್ಲಿನ ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರಾಧಿದೇವತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳಭ್ರಷ್ಟಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಾನು ಅಬಮಾನದೇವತೆಯಾಗಿ ನೆಲಸುವದು ಯಾವಾಗಲೂ ವಾಡಿಕೆಯಾದದರಿಂದ ಈಸಲ ಆಕೆ ಹಾಗೆ ಬರುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದಿಗ್ಬಂಧನಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಹಿಂದುವೇಳೆ ಆಕೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ದಿಗ್ಬಂಧನದಿಂದಲೂ ಆಕರ್ಷಕ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಶಕ್ತಿಹೀನಳಾಗಿರುವಳು.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಗೀ ಜವೇರಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿಸದೇ ಇರುವದು ಬಹಳ ಕೆಡುಕಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಬಡವರಿಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಜಿನಿಸೀ ಕೊಡುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸರಾಸರಿ ನಿರಖಿಗೆ ದವಸ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರವಾಗಿರುವದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂಬದೆಷ್ಟುಮಾತ್ರವೂ ನಮ್ಮ ತಾತ್ಪರ್ಯವಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಜಿನಿಸೀ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವದರ ಮೂಲಕ ಆಗವದು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಅವರೇ ಜೋಟಾಪೋಟಿಯಿಂದ ಕಡಿಮ್ಮಾದರಕ್ಕೆ ಮಾರಬಹುದು. ಧಾತು ಸಂವತ್ಸರದ ಕ್ಷಾಮದಂತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಕ್ಷಾಮವು ಅಷ್ಟರ ಲಾಭಕರವಾಗಿರಲಾರದು. ಮೈಸೂರು ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ರೈಲ್ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅಲಾಹಿದಾ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವದರಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿನ ತೆರಗು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಲಾಟೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತಿತೆ. ಈಸಲದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಮಾಜವು ಈಗ ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವದರಿಂದ ಆ ಕಾಲದೊಳು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯೇನು ತಿಳಿಸುವರೋ ಅದಕ್ಕೆ ದಿವಾನರವರು ಯೇನು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಡುವರೋ ಅದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ ಪ್ರಕೃತ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವೆವು.

THE PETTA LOOP-LINE ABOLISHED

ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟು ೧೮ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರು ತಾವು [illegible] ಮೊದಲೆ ಪೇಟೆ-ಸ್ಟೇಷನಿನಿಂದ ಕೋಟೆವರೆಗೂ ರೈಲ್-ರಸ್ತೆಯನ್ನು [illegible] ಪೇಟೆ [illegible] ಕೋಟೆಯವರೆಗೆ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವದು [illegible] ಕೋನೆ ಇಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಸಾಮಾನುಗಳು [illegible] ಆ ಅಂಶವನ್ನು ಅದ್ಯಾಪಿ ಯೋಚಿಸುತಲಿದಾರೆಂ [illegible] ರೈಲ್ವೇ [illegible] ಕೋಟೆ ರೈಲ್ವೆಮೂಲಕ [illegible] [illegible] ರೈಲ್ ಗಾಡಿ [illegible] ಸ್ಟೇಷನ್ [illegible] ರೈಲ್ವೇ [illegible] ಈ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕ [illegible] ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ [illegible] ಮುಖ್ಯವಾಗಿ [illegible] ದಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಯು [illegible] ಅನೇಕರು [illegible] ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆಹೋಯಿತು.

[illegible] ರೈಲ್ವೇ [illegible] ೧೮೮೪ ನವಂಬರ್ [illegible] ಪೇಟೆಯಿಂದಲೇ [illegible] ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು [illegible] ರೈಲ್ವೇ [illegible] ರೈಲ್ [illegible].

AN EXPLANATION.

ಮದರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆ ಉತ್ತರಾದಿ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ಮೆ. ರಘುನಾಥ ರಾವ್ ಮೊದಲಾದವರಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹ [illegible] ನಡೆದ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು [illegible] ನಮ್ಮ [illegible] ದ ಕಾರಣವನ್ನು [illegible]. ನಾವು [illegible] ನಾವು ವೈದಿಕರೆಂದು [illegible] ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯರವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ [illegible] ಕಿಲಿಸಿದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತಿದೇನಂದರೆ:—

ಶ್ಲೋ ॥ ಜಟಿಲೋ ಮುಂಡೀ [illegible] ॥ [illegible] ॥

ಅಂದರೆ [illegible] ಸನ್ಯಾಸಿಯೂ, ಜಟಾಧಾರಿಯಾದರೂ, [illegible] ಅಕ್ಕಸ್ವರೂಪಾನುಸಂಧಾನ [illegible]. ಆದಕಾರಣ [illegible] ಜಟಾಧಾರಣಾ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವು. ಅಂದರೆ [illegible] ಜಟಾಧಾರಣ, ಭಿಕ್ಷಾ [illegible] ಉಪಕರಣಗಳೆಲ್ಲವೂ [illegible] ಜ್ಞಾನಪಿಹೀನವಾದವನ [illegible] ವೈದಿಕರನ್ನು [illegible] ಯೇ ಬಾವಿಸುವೆವು.

ಈಗ ಶ್ರೀ ಉತ್ತರಾದಿಸ್ವಾಮಿಗಳವರು [illegible] ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ [illegible] ಶಿಷ್ಯ [illegible] ಸಮಾಧಾನ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಿಯು [illegible] ಉತ್ತರಾದಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ [illegible] ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ [illegible] ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು [illegible] ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION,—No. 1.

(Continued.)

THE FEMALE EDUCATION,—I.

DETRACTORS' OPPOSITIONS.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೧ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ಬೋಧನೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುತ ಮಕ್ಕಳ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ, [illegible]

ಸುಖದುಃಖಗಳಿಗೂ, ಪಡೆಯುವ ಸುಖದುಃಖಗಳಿಗೂ ಅವರವರ ಜ್ಞಾನವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂತಾ ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಕಾರಣವೆಂಬದನ್ನು ಪ್ರಾಯೇಣ ಯೆಲ್ಲರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಕಲ ಮಾನವ ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನೂ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿದರೆ, ಅಲ್ಪಸುಖರೂಪಗಳಾಗಿಯೂ, ಪ್ರಯೋಜನರಹಿತಗಳಾಗಿಯೂ ತೋರುವ ಸಕಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತ ಉತ್ತರೋತ್ತರದಲ್ಲಿಯಾ, ಕಾಲಾಂತರದೊಳಾದರೂ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಅನಿಷ್ಟ ಫಲಗಳನ್ನು ಅರಿಯದೆ ತಿರ್ಯಗ್ಜಾತಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುವಿಕೆಯೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಧರ್ಮಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪಶುಪಕ್ಷ್ಯಾದಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಾವು ಚನ್ನಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕಾರಣ, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜಂಗಮಾತ್ಮಕವಾದವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆಯೇ ಇರುವದೆಂದು ಯೋಚಿಸಬಹುದು. ಕರುಣಾಶಾಲಿಯಾದ ಭಗವಂತನು ಮನುಷ್ಯಸೃಷ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ, ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವಂ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಧಿನಿಷೇಧಾತ್ಮಕಗಳಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿಸಿದನು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಸಮೂಹದೊಳು, ಕೆಲವು ಆವಶ್ಯಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾಗಿಯೂ ಕೆಲವು ಅನಾವಶ್ಯಕಗಳಾಗಿಯೂ ಯೋಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಾಗಿ, ದೇಶಭೇದದಿಂದಲೂ, ಸಮಾಜಭೇದದಿಂದಲೂ, ನಾನಾವಿಧ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಯೇರ್ಪಟ್ಟು, ಜನರ ರೀತಿಗಳು ಭಿನ್ನಗಳಾಗಿಯೂ ವಿಚಿತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವು. ಇಂತಾ ಭೇದಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯನ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೇ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಾನಾವಿಧ ಭೇದಗಳುಳ್ಳವರ ಯೋಚನಾಶಕ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅವುಗಳಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಗೌರವ ವಿಶ್ವಾಸಾದಿಗಳಿಂದಲೂ, ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ ದ್ವೇಷಾದಿ ಭಾವಗಳೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ತದನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಹ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಾದರೋ ಅವರವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಂಬಿಕೆಯೂ, ಗೌರವವೂ ಉಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರು ದುಷ್ಪ್ರಸಂಗಗಳಾದ ಶಾರೀರಕ ಶ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಧನಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಂತ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಸುಖದುಃಖಾದಿ ಭೇದಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ … ಭೇದ … ಅಂತಾ ಬುದ್ಧಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ, ಪರಂಪರೆಯಿಂದಲೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಶಾಸ್ತ್ರಜನ್ಯಜ್ಞಾನವೆಂತಲೂ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಸಲ್ಲಾಪ ವಚನ ಶ್ರವಣಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಪರಂಪರಾಜನ್ಯ ಜ್ಞಾನವೆಂತಲೂ ಅರಿಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಯೆರಡುವಿಧವಾದ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಇಂಡ್ಯ ದೇಶದ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪರಂಪರಾಜ್ಞಾನಮೂಲಕವಾದ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವು ಪ್ರಾಯೇಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತವರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನ್ಯರನ್ನು ಭ್ರಮೆಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಾದವೆಂಬದಾಗಿ ಅಂತಃ ನೆನಸಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಒತ್ತಟ್ಟಿನರಂತೆ … ಅನ್ಯರ ವಚನಗಳಿಂದಲೇ ವಿಶೇಷವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಂಥ ಅವರವರ ಅಂತಃಕರಣಗಳು ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಇರಲಿ, ಪರಂತು ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇವಿಧವಾದ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಪ್ರಾಚೀನ ವಿದ್ಯಾಮೂಲಕವಾದ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವಿಲ್ಲದವರಾಗಿಯೂ ಅಭಿಜ್ಞರ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದವರಾಗಿಯೂ, ಕೇವಲ ನಿರ್ಬಂಧಪೂರ್ವಕ ಜೀವಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬುದ್ಧಿಗಳಾದರೋ ಸ್ವಭಾವತಃ … ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವದನ್ನೂ ಅರಿಯತಕ್ಕವಲ್ಲವು. ಅಂತಾ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಪಾಪಪುಣ್ಯಗಳೂ ಕಾರ್ಯಾಕಾರ್ಯಗಳೂ ತಿಳಿಯುವ ಬಗೆ ಹ್ಯಾಗೆ? ಅಂತವರನ್ನು ಯಾವಜ್ಜೀವ ಪಶುಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಮೂಢಾವಸ್ಥೆಯೊಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನು? ಆದಕಾರಣ ಪುರುಷರಂತೆ ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೂ ವಿವೇಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕಂತಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಆವಶ್ಯಕ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂರುವಿಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಯೇರ್ಪಟ್ಟು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾದ ಯುಕ್ತಿನ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ಪರಪಕ್ಷದವರನ್ನು ನಿರವಕಾಶವಾಗಿ ಖಂಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಮೂರು ಪಕ್ಷಗಳೆ,—

ಪ್ರಥಮಪಕ್ಷದವರು—ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮೂಲಕವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕಲ್ಪನವು ಅನರ್ಥಕಾರಿಯಾದದರಿಂದ … ಸಲ್ಲದ ಅದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಸರ್ವಥಾ ನಿಷೇಧಿಸುವರು.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಕ್ಷದವರು—ಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಅಂದರೆ ಲೌಕಿಕಜ್ಞಾನ ಉಂಟಾಗುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಅದು ಅಲಂಕಾರರೂಪವಾಗಿರುವದೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರತ್ಯವಾಯವನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕಂತಾ ಕೆಡುಕು ಉಂಟಾಗಲಾರದಾದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆವಶ್ಯಕ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ವಾದಿಸುವರು.

ತೃತೀಯಪಕ್ಷದವರು—ವಿದ್ಯಾಮೂಲಕವಾದ ಆನಂದವನ್ನನುಭವಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಲಭಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಓದುವದರಿಂದ ಬರೆಯುವದರಿಂದ, ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಅದು ಲಭ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಪುರುಷರ ಸುಖಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವರ ಕುಲಕಾಂತೆಯರೇ ಕಾರಣಭೂತಳಾದದರಿಂದ ಅಂತವರು ವಿವೇಕಶಾಲಿನಿಯರಾಗಿಯೂ ಪತಿಜ್ಞಾನವತಿಯರಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಉನ್ನತವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಂದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಕೇವಲ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂದರೆ,—ಸ್ವರೂಪತಃ ಶಾಸ್ತ್ರಜನ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಿಯೇ ಹೊರತು ಇತರವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದು ಅವಶ್ಯಕರಣೀಯವೆಂದು ಬೋಧಿಸುವರು.

ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಆಕ್ಷೇಪಣಾಭಾಗಗಳಂತಾ ವಂದರೆ.—

೧. ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವದು ಪ್ರಾಚೀನರಿಂದ … ನಿಬಂಧವಾಗಿಲ್ಲವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ತದರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವಾದದರಿಂದಲೂ ಅದು … ಕೇವಲ ಅನ್ಯಕ್ರಮವಾದದ್ದು.

೨. ಗಂಡಸರಂತೆ ಹೆಂಗಸರೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೆ ಅವರು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಅಧೀನರಾಗಿರಲಾರರು(?). ಆಗ ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಧಕವುಂಟಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಪುರುಷರು ಅವರಿಗೆ … ಮಾಡುವಂತೆ … ಆದಪ(?) ಅದು ನಿಷ್ಫಲವು.

೩. ಹೆಂಗಸರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನದಿಂದ ಅಧರ್ಮವನ್ನು … ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ ಕೆಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದು ದೂಷ್ಯವು.

೪. ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಾದರೆ, … ಉಂಟಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಗರ್ವ … ದುರ್ಗುಣಗಳು ಜನಿಸಿ, ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರಲಾರರು. ಅಂತವರ ಸಲ್ಲಾಪ … ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು. ಆದದರಿಂದ ಅದು ಅಯುಕ್ತವು.

೫. "ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ದ್ವಿಗುಣ ಆಹಾರೋ ಬುದ್ಧಿಸ್ತಾಸಾಂ ಚತುರ್ಗುಣಾ । ಷಡ್ಗುಣೋ ವ್ಯವಸಾಯಶ್ಚ ಕಾಮಶ್ಚಾಷ್ಟಗುಣಃ ಸ್ಮೃತಃ ॥" ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪುರುಷರಿಗಿಂತಲೂ ಆಹಾರವು ದ್ವಿಗುಣಾಧಿಕವು, ಬುದ್ಧಿಯು ನಾಲ್ಕುಭಾಗ ಹೆಚ್ಚು, ಸಾಹಸವು ಆರುಪಾಲು ಅಧಿಕವು. ಕಾಮವು ಯೆಂಟುಭಾಗಗಳು ಅಧಿಕವು ಯೆಂಬದಾಗಿ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಸಕಲ ಗುಣಗಳಿಂದಲೂ ಜ್ಯಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಜಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ … ಮೀರಿದ ಆಶೆಯನ್ನೇ ಗಂಡಸರು ವಿಡಬೇಕಾಗುವದು. ಆದಕಾರಣ ಅದು ನಿಂದ್ಯವು.

೬. ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನವೆಂಬದು ಉತ್ತರಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಳಾಗುವದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅವರು ವಿದ್ಯಾಮೂಲಕ ಅರಿತುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದ ಲಜ್ಜೆಯೆಂಬದು ನಾಶವನ್ನೈದಿ ಸ್ವಲ್ಪದಿನದೊಳಗೆ ಹೋಗುವದೆನ್ನುವರು. "ವಿದ್ಯಾ … ವಿದ್ವಜ್ಜನಪರಿಶ್ರಮಂ" ಯೆಂಬಂತೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾದ ಪತಿಗಳನ್ನು … ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಂತೆ … ಅನ್ಯಪುರುಷಪರಿಚಯ ಸಾಹಚರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಂಟಾಗುವದು. ದಿನೇದಿನೇ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯವು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಲಾಷೆ ಉಂಟಾಗುವದು ಯೆಂತವರಿಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಾದರೆ ಪೂರ್ವಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿತಪ್ಪಿ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲಾರಂಭಿಸುವರು. ಅಂತವುಗಳನ್ನು … ಅತ್ತೆಮಾವಂದಿರೇ ಆದರೂ ಕಂಡು … ಆದರೆ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಮುಖಾವಲೋಕನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಹ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ … ಅಪ್ರಿಯವಚನ … ಗಂಡಸರು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ … ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಮಾತೃಪಿತೃಗಳ … ಗೌರವದಿಂದಲೂ, … [illegible] … ಹೆಂಗಸರಿಗೆ … ಮಾಡುವರು. ಬಳಿಕ ನಿರ್ಭಯರಾದ ಅಂತಾ ಗಂಡಸರು … ಭಾರ್ಯೆಯರ ನಿರ್ಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ … ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಸವನ್ನು … ಬಳಿಕ … ಮಾಡುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಕೆಡುಕು … ಯೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತವರ … ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು … ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಸಹ ಯೋಗ್ಯರಾಗಲಾರರು. … ದಿವ್ಯಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ.

೭. ಯಾವಾಗ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವರೋ ಆಗಲೇ … [illegible] … ಮಾಡುವದೆಂದು … ಬೇಕಾಗುವದು. ಪುರುಷರಿಂದಲೇ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಾಗಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲರಾಗುವದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ, … ಆದಾಯವೇನು? … ಗಳಿಗೇ ಯೆಂಬಂತೆ … ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಅದು … ವಾದದ್ದು.

೮. ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪತಿಶುಶ್ರೂಷಾನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕವೇ ಭೂಷಣವಾಗಿರುವ ಕುಲಕಾಂತೆಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರಮದೊಡನೆ ಮಾನಸಿಕ … ವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದರಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವು.

೯. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ … ಗಳನ್ನು … ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯೆಂಟು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ವಿಧಿಯುಲ್ಲದೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಾ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗೃಹಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವರೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವರೆ, … ಕಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಅತ್ತೆಮಾವಂದಿರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವರೆ, … ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಗೃಹಕೃತ್ಯಾಸಕ್ತರಾಗಿರುವದಾದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವದಿಲ್ಲವು. … ಅವರು ಕೇವಲ ಮುಗ್ಧೆಯರಾಗಿರುವದರಿಂದ … ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮೂಲಕ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನಮಾತ್ರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಶೇಷ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಅನಂತರದೊಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ, ಮತ್ತೆ ಉಂಟಾದ ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನದಿಂದ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಪ್ರಬಲಗಳಾದ ವಿರೋಧಗಳೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಇದು … ಉಚಿತವಲ್ಲವು.

ಪ್ರಥಮಪಕ್ಷದವರ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಂದ ಯಿದುವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅವಕಾಶವು … ಆಕ್ರಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ ಅವರು ತಿಳಿಸತಕ್ಕ ಇತರ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ … ತಿಳಿಸುವೆವು.

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ತಂತಿವರ್ತಮಾನ.

… ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—… ಜನರಲ್ … ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ … ಮಾಡಿದರು. … [illegible] … ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು.

ಲಂಡನ್, … ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—… [illegible] … ಹೋಗುವರು.

… ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—… [illegible] … ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಲಂಡನ್, … ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ಲಾರ್ಡ್ … ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್‌ನಿಂದ … ಬಂದು ಸೇರಿದರು. … ಕಾನ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿನೋಪಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ … ಉಂಟಾಗಿದೆ.

… [illegible] … ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ(?) … ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಲೋಕಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾವಿನ್ಸಿಯಲ್ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು.

Investiture of powers.—[illegible]

Dacoity.—[illegible]

A monthly journal.—[illegible]

The University Examinations.—[illegible]

Public Comfort in Mysore.—[illegible]

[illegible]

Cholera.—[illegible]

Eclipse.—[illegible]

LAWS OF HEALTH—No. 10.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

ಗತವಾರದ ಶೇಷ.

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, OCTOBER 6, 1884 [No. 40.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸಗ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೬ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೦.

«ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೨
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೨

ಸೂ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇ ದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇ ದಫೆ ಪಂಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೨

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5-6-0

[illegible]

[illegible] ... ... ರು|| ೫—೦—೦

[illegible] ... ೦—[illegible]

[illegible] ಬೆಂಗಳೂರು

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

ಕನ್ನಡ [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು,

[illegible]	೧—೪—೦
[illegible]	೦—೧೨—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible]	೦—೪—೧
[illegible]	೦—೧೪—೦
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೫—೦—೯

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೬—೧
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೩—೬
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೦—೬—೬
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೦—೩—೮
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೦—೧೦—೯
[illegible]	೧—೦—೦
[illegible]	೦—೦—೦
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೩—೪—
[illegible]	೩—೪—೬
[illegible]	
[illegible]	೦—೮—೦
[illegible]	೦—೮—೦
[illegible]	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೦—[illegible]
[illegible]	೦—೧೦—೦
[illegible]	೦—೩—೬
[illegible]	೦—೧—೦

[illegible]

[illegible]

[illegible]

NOTICE

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರದಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗು ನಿಶಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಪತಣೇಯ್ಯಾವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಯ ಅಂಚೆಹಾಸಲ್ ಸೇರಿಲ್ ೧-೨ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
೧—೯—೮೪. } ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, } [illegible]
[illegible] }

ನೋಟೀಸು.

ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಆಫೀಸ್ಸಿನ ಹಿಸ್ಸೇದಾರ್ರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಸ್ಸೇದಾರರಿಗೆ ಅಸಲ್ಪ್ರತಿ ಸೇಕಡಾ ೧ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಮೂರನೇ ದಫಾ ಬಟವಾಡೆಗೆ ಶುರು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತಾ|| ೧೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ } ಪ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,
ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY OCTOBER 6, 1884.

THE DASSARA.

ಪ್ರತಿಸಂವತ್ಸರದಂತೆ ಈಸಲವೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಚರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಕಾಲೋಚಿತ ಮದಿಂದ [illegible] ಅದನ್ನು [illegible] [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸದೇ ಹೋಯಿತು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈಸಲದ ನವರಾತ್ರಿಯುತ್ಸವ ವೈಭವವನ್ನು [illegible] [illegible] ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ [illegible]

ನವರಾತ್ರಿಯುತ್ಸವ ಮಾಮೂಲ್ ನಂತೆ ಏನೊಂದು ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದೆ [illegible] ಯಾವ ಲೋಪವಿಲ್ಲದೆ ಜರಿಗಿದವು. ನವರಾತ್ರಿಯ ಪ್ರಥಮ ದಿನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಮಂಗಳಸ್ನಾನಾನಂತರ [illegible] ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣ [illegible] ಅನರ್ಘ್ಯ [illegible] ಅಲಂಕೃತರಾಗಿ [illegible] [illegible] ವಂಶ ಪರಂಪರಾಗತವಾದ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನವನ್ನಾರೋಹಣ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಆಗಿ [illegible] ಹಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮಹಾರಾಜರವರ [illegible] ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] ಪದಾತಿ ಘಟಕಗಳು ಸೆಲ್ಯೂಟ್ ಮೂಲಕ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದವು. [illegible] ಮಹಾರಾಜರವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಂದ [illegible] ಆಶೀರ್ವಾದ [illegible] [illegible] ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಅಂಗೀಕರಿಸಿ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Investiture of powers — [illegible]

Dacoity. — [illegible]

A monthly journal — [illegible]

The University Examinations — [illegible]

Public Comfort in Mysore. — [illegible]

[illegible]

Cholera — [illegible]

Eclipse — [illegible]

LAWS OF HEALTH—No. 10.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

ಗತವಾರದಲೇಖ.

[illegible]

Bangalore: — Printed and published for the Proprietor, at the Karnatic Press — 1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI] BANGALORE:—MONDAY, OCTOBER 6, 1884 [No. 40.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೬ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೦.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಕ್ರಯದ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...	೧೦—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ.	೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು ೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6-0

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ ಕ್ಕಿರುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾ ಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...	೧—೪—೦
[illegible] ...	೦—೧೨—೦
[illegible] (ಸಟೀಕ) ...	೦—೩—೦
[illegible] ...	೦—೫—೦
[illegible] ...	೦—೪—೧
[illegible] ...	೦—೧೪—೦
[illegible] ...	೦—೭—೦
[illegible] ...	೦—೨—
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ ...	೫—೨—[illegible]

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...	೦—೬—
[illegible] ...	೦—೪—೦
[illegible] ...	೦—೩—೬
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೪—[illegible]
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೬—[illegible]
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೬—[illegible]
[illegible] ...	೦—೩—[illegible]
[illegible] ...	೦—೨—[illegible]
[illegible] ...	೦—೦—[illegible]
[illegible]	೧—೦—[illegible]
[illegible] ...	೨—೦—೦
[illegible] ...	೦—೧೨
[illegible] ...	೩—೪
[illegible] ...	೩—೪—೬
[illegible]	
[illegible] ...	೦—೮—೦
[illegible] ...	೧—೮—೦
[illegible] ...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು

[illegible] ...	೦—೩—
[illegible] ...	೦—೧೭—೦
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೨—[illegible]
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೩—೬
[illegible] ...	೦—೧—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಬದ್ಧ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ [illegible] ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರದಿ [illegible] ಹೆಸರಿಗೆ [illegible] ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥವು [illegible]

ಕ್ರಯ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,

[illegible] } ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, } [illegible]

ನೋಟಿಸ್.

ಮೈಸೂರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಆಫೀಸಿನ ಹಿಸ್ಸೇದಾರರಿಗೆ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಸ್ಸೇದಾರರಿಗೆ ಅಸಲ್ ಸ್ಟೈಕ್ [illegible] ಮೂರನೇ ದಫಾ ಬಟವಾಡೆಗೆ ಶುರು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ತಾ|| ೨೦ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ } ವಿ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ,

ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್.

THE KARNATAKA PRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY OCTOBER 6, 1884

THE DASSARA.

ಪ್ರತಿ ಸಂವತ್ಸರದಂತೆ [illegible] ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು [illegible] ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಕಾಲಾವಧಿಯಿಂದ [illegible] ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ [illegible]

[illegible]

ಅನೇಕರಿಗೆ ಇಳಿಯಬಹುದೆಂದು ತೋರುವದರಿಂದ ಆ ವರ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿನ ಪಾರಾಂಶವನ್ನು ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡನೆ ಮುಂದಿನವಾರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

—:0:—

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION.

THE FEMALE EDUCATION,—3.

DETRACTORS' OPPOSITIONS.—*(Concluded.)*

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೩ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವದು ಕೇವಲ ಗರ್ಹಿತವಾದ್ದೆಂತಲೂ ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ದೆಂತಲೂ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾ...

[illegible]

Rising in the Mandalay prison.—[illegible]

Affairs at Hyderabad.—[illegible]

A statement contradicted.—[illegible]

A legal question.—[illegible]

Cabul affairs.—[illegible]

A cruel order.—[illegible]

A meeting.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

The British Resident.—[illegible]

Death from snake bite.—[illegible]

Travelling allowance.—[illegible]

[illegible]

The Pettah market.—[illegible]

Enticing away a married woman.—[illegible]

Murder.—[illegible]

Durbar surgeon.—[illegible]

Occasional Notes.

[illegible]

Conversion to Mahomedanism.—[illegible]

ಕೆಲಸದ ಚಾರ್ಜ ತೆಗದುಕೊಂಡಕೂಡ್ಲೇ ಈಗ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ತರೀಕ್ ನೋಡುತಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬೀರ್ಸ್‌ಯವರು ತಮಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರದ ಫರ್ಲೋರಜಾವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.

The Forth Pioneers.—ನಿನ್ನೆಯದಿನ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಯೋನಿಯರ್ ಪಟಾಳವು ಮುಂಬೈಗೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ೯ನೇತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಜಹಜಪತ್ತಿ ಕುರಾಚೀ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕ್ವೆಟಾ ಯೆಂಬ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದು. ಸದರೀ ಪಯೋನಿಯರ್ ರಿಜಿಮೆಂಟಿನ ಯೆಡಭಾಗವು ನಿನ್ನೇ ಮಧ್ಯಾನ್ಹ ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಂದಹೊರಟ ಸ್ಪೆಷಿಯಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಬಲಭಾಗವು ಸಾಯಂಕಾಲ ೫ ಘಂಟೆಗೆ ಹೊರಟ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಗಿಹೋದವು. ಈ ರಿಜಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯ಮಂದಿ ಆಫಿಸರುಗಳು, ೭೩೦ ಮಂದಿ ನಾನ್‌ಕಮ್ಮಿಷನಡ್ ಆಫಿಸರುಗಳು, ೧೪೭ ಮಂದಿ ನೌಕರರು, ಈರೀತಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸೈನ್ಯವು ಬಹಳ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನೈದಿದ್ದದರಿಂದ ಈಗ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕ್ವೆಟಾಯೆಂಬ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

The Mysore state Railway.—ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೨೭ನೇತಾರೀಖಿಗೆ ಆಖೈರಾದ ವಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿರುವ ೧೪೭ ಮೈಲ್ ರೈಲಿನ ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮೈಲಿಗೆ ೧೩-೪-೭ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ರೂ. ೧೯೭೮-೧-೧ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಆಗಿರುತದೆ. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೋಟೆಬಾಗಿಲು ಲೈನ್ ತೆಗದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಒಂದುಮೈಲು ಕಡಮೆಯಾದರೂ ನವರಾತ್ರಿ ಉತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋದ ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರ ಹೆಚ್ಚಿನಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಗತ ಸಂವತ್ಸರದ ಇದೇ ತಿಂಗಳ ಇದೇವಾರದಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದದರಿಂದ ೯೭ ಮೈಲುಗಳುಳ್ಳ ಮೈಸೂರು ಲೈನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೈಲಿಗೆ ೧೫-೧೧-೧ ಪ್ರಕಾರ ೯೬೫-೭-೧೧ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾಯಿತು. ಕಳೆದ ಏಪ್ರಿಲ್‌ತಿಂಗಳು ೧ನೇತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆಗಾಯಿತು ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೨೭ನೇ ತಾರೀಖ್ ವರಿವಿಗೆ ೧,೪೦,೭೬೬-೦-೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿರುತವೆ. ಗತ ಸಾಲಿನ ಇದೇ ಆರುತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧,೩೭,೦೭೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹುಟ್ಟುವಳಿಯಾದವು. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ವರುಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈಸಲ ೮೩,೭೭೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತೀ ಆದಾಯವಾಯಿತು.

LAWS OF HEALTH—No. 11.

ಆರೋಗ್ಯ ವಿಧಾನವು.

ಗತವಾರದಶೇಷ.

ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣಭೂತಗಳಾದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಂತೆ ಕ್ರಿಯೆಯೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೆಂಬದನ್ನು ಗತವಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಅಂಥಾ ವಿಕ್ರಿಯೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಭುಜಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಜೀರ್ಣವಾಗದೆ ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ ವುಂಟಾಗುವದು. ಅಗ ಕೂಡಲೇ ಬಡಿತೆಯೂ ಕ್ಷೋಭನೆಯೂ, ಬೀಸಿಕೆಯೂ ವುಂಟಾಗಿ ಅಂತಃಕರಣವ್ಯಾಪಾರಗಳು ವೈಪರೀತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕ್ರಮೇಣ ಕ್ಷಯರೋಗವನ್ನೈದುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ,—

ಶ್ಲೋ॥ [illegible]

[illegible]

ಅಂದರೆ, ಅನ್ನಪಾನಾದಿದೋಷಗಳಿಂದ ಜಠರಾಗ್ನಿಯು ಮಂದವಾಗಿ ಮಲಮೂತ್ರನಿರೋಧವೂ, ಅದರಿಂದ ಅತಿಸಾರಾದಿರೋಗಗಳೂ ಜನಿಸುವವು. [illegible] ವಾತ ಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳು [illegible] ನಾಡಿಯ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿ [illegible] ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವವು. ಮತ್ತು ಪಿತ್ತವು ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿದ್ದು, ನಾಡೀಬಲವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿ [illegible]. ವಾತಪ್ರಕೋಪವಾಗಿ ನಾಡಿಗಳನ್ನು [illegible] ಜ್ವರವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು. ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಪಿತ್ತವೇ ವಾತಪಿತ್ತ ಶ್ಲೇಷ್ಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸನ್ನಿಪಾತಜ್ವರಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ [illegible] ಅನೇಕ ಉಪರೋಗಗಳನ್ನು ವುಂಟುಮಾಡುವವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಕಲರೋಗಗಳಿಗೂ [illegible] ಪಾನಾದಿಗಳ [illegible] ಮೊದಲು ಅಜೀರ್ಣರೋಗವುಂಟಾಗುವದರಿಂದ, ಮೊದಲು ಅಜೀರ್ಣರೋಗ ವುಟ್ಟುವಿಕೆ ಆದದ್ದರಿಂದ,

ಶ್ಲೋ॥ [illegible]

ರಸಾದಿ ರಕ್ತಗಳ [illegible] ಅಸ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲವೂ [illegible] ಧಾತು ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ [illegible] ನಾಶವಾಗುವದು. ನಾಡಿಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಕಳೆಯೇ ಆಗಿರುವದು. ಆದಕಾರಣ ಪ್ರತಿಮನುಷ್ಯನೂ ತನ್ನ ದೇಹರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು [illegible] ಆವಶ್ಯಕವಾದದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮಿತ್ತಭೂತವಾದ ನಾಡೀಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮುಂಚೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದ ನಾಡಿಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ತಿಳಿಸುತೇವೆಂತೆನೆ.—

ಧಮನೀ ಗಮನೀ [illegible]॥

ಅಂದರೆ ಧಮನೀ, ಗಮನೀ, ಹೋಲಾ, ಧೃತಿ, [illegible] ಎಂಬದಾಗಿ ನಾಡಿಯೊಂದೇಯೂ [illegible] ಬರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಾಮಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ, ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸ್ವರೂಪವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಣಾಧಾರವಾಗಿಯೂ ಇರುವದು ಇದು ಸ್ಥಾನಭೇದದಿಂದ,

ಶ್ಲೋ॥ [illegible]

ಹಸ್ತದ್ವಯಗಳ ನಾಡಿಗಳೆರಡು, ಪಾದದ್ವಯಗಳ ನಾಡಿಗಳೆರಡು, ಕಂಠಮಧ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾಡಿಗಳೆರಡು, ನಾಸಿಕೋಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾಡಿಗಳೆರಡು, ಹೀಗೆ ಯೆಂಟುವಿಧವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವದು. ಸದರೀ ನಾಡಿಗಳನ್ನು,

ಶ್ಲೋ॥ [illegible]

ಪಾದಮೂಲ ಮತ್ತು ಕೈಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಾಡಿಗಳು ಸುಖ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವವು. ಕಂಠಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವು. ನಾಸಿಕಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ನಾಡಿಗಳು ಕಾಮಜ್ವರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವವು. [illegible] ಕಂಠಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಾಸಿಕಾಮೂಲದೊಳಿರುವ ನಾಡಿಗಳು ಪಕ್ಷಾಂಗುಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವವು. ಈ ಯೆಂಟು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಣವಾಯುವು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವದು. ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಡೀಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ನಾಡೀಗತಿಯು ನಿಂತುಹೋಗಿರುವದು ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುವದು. ಈ ದಾಶ್ರಿತನಾಡಿಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋದಲ್ಲಿ ಅವನು ಬಹು ಕಾಲ ಜೀವಿಸಲಾರನೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತು ನಾಡೀಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲುವದಕ್ಕೆ ವುಪಕ್ರಮಿಸುವಾಗ್ಯೆ ಕಾಲ್ನಾಡಿಯೇ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗುವದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಣ್ಣನರಗಳು [illegible] ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಶರೀರದಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವವು ದೊಡ್ಡನರಗಳು ಅಮುಗನಾಳಗಳಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವವು

ಮುಂದಿನವಾರದಲ್ಲಿ ನಾಡೀಪರೀಕ್ಷಾಕ್ರಮವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

TELEGRAPHIC SUMMARY.

ಸಂಕ್ಷೇಪ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ.

ಲಂಡನ್, ೨೮ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ಲಾರ್ಡ ಡಫರಿನ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಬರುವ ನವಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಡಲು ಹೊರಡುವ ಮೇಲ್ ಸ್ಟೀಮರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂದ್ಯಾರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣವಾಗಿ, ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ಯವರನ್ನು ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುವರು.

ಕೈರೋ, ೨೮ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್.—ಲಾರ್ಡ್ ವೂಲ್ಸ್‌ಲೀಯವರು ವಾಡಿಹಾಲ್ಫಾಯೆಂಬ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ದಿನ ಹೊರಟರು.

ಪ್ಯಾರಿಸ್, ೩೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ಫ್ರೆಂಚ್ ರಾಜ್ಯದವರು ಫಾರ್ಮೋಸಾದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿರುತಾರೆ.

ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ೩೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್.—ಮಿಯಾ ಬ್ರಿಜವಾರೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಾದಕೂಡಲೇ ತಿರಿಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

ಟೆಹರಾನ್, ೩೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್.—ಸರ್ ಪೀಟರ್ ಲಂಸ್‌ಡೇಲ್‌ಯವರು, ಪರ್ಷಿಯಾದೇಶದ ಷಾಯವರೊಡನೆ ಭೇಟಿಮಾಡಿದರು. ಷಾಯವರು, ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯದ ಸರಹದ್ದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಲಂಡನ್, ೩೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್‌ಯವರು ಬರ್ಬರಿನ ಕಲಹದೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬರ್ಬರ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು [illegible] ಪ್ರೆಂಚ್ ಮನುಷ್ಯರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು [illegible] ಫಾಯಿದೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಲಹಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋದವು [illegible] ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಸ್ಟೀವರ್ಟ್‌ಯವರಿಗೆ ಘಾಯವಾಯಿತು, [illegible] ೭೦೦ಮಂದಿ ಹತರಾದರು.

ಡಬ್ಲಿನ್, ೩೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ವೇಲ್ಸ್‌ಯವರಿಗೂ ಆರ್ಚ್‌ಬಿಷಪ್‌ಯವರಿಗೂ ಈಗ ವುಂಟಾಗಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹಗಳು [illegible] ವ್ಯವಸ್ಥೆ [illegible] ಬಂದಿರುವ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಯಾಯಿತು.

ಕೈರೋ, ೩೦ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್—ದಾಂಗೋಲಾಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ೫೦ನೇ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವ ಜನರನ್ನು ಮೂವರು ಮೃತಪಟ್ಟರು. ಜನರಲ್ ಸ್ಟೀವರ್ಟ್‌ಯವರು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ದಾಂಗೋಲಾದಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

ಲಾರ್ಡ ನಾರ್ಥ್‌ಬ್ರುಕ್‌ಯವರು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಲಂಡನ್, ೨ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್.—ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್‌ಯವರ [illegible] ಸೈನ್ಯವು [illegible] ಶಿಕ್ಷೆ [illegible] ಹೋದರು,

ಕಳೆದ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಆಗಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ೧೯ದಶ್ಚಿಂತಲೂ ೫,೩೧,೫೧೧ ಜನರುಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವರಾದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇಟಲೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಕೋಲರ್ [illegible] ಸಭೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೇಪಲ್ಸ್ [illegible] ಜನರು ಸಾಯುವ ಹೆಚ್ಚಳಕೆಯಿಂದ ನಡೆದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದರೀ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ [illegible] ದಿನಂಪ್ರತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸದೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಕೈರೋ, ೧ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್.—ಲಾರ್ಡ ನಾರ್ಥ್‌ಬ್ರುಕ್‌ಯವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ವಾರದ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವರು.

ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ೧ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್.—ಕಾಬೂಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ [illegible] ಅಮೀರ್ ಅವರ ಸೈನ್ಯದವರು [illegible] ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ [illegible]. ಇದರಿಂದ ರಷ್ಯನರ ಪ್ರಭುತ್ವ ನಷ್ಟವಾದರೆ ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ.

SUMMARY OF NEWS.

ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು.

—:0:—

The new Oriental Bank.—ಈಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮದರಾಸ್ ಶಾಖೆಯು ಹಳೇ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ತಿಂಗಳಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

Prizes for the best ground nuts.—ತಿರುವಣ್ಣಾಮಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲಗಡಲೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜ [illegible] ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ನೆಲಗಡಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವವರಿಗೆ [illegible] ಬಹುಮಾನಗಳು [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡುವವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಕಲೆಕ್ಟರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

A trag'c affair in Rangoon.—೨೬ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್.—ಬಾಗ್ಲಿಯವರ ಒಬ್ಬ ಹೆಂಗಸಿನ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಜನರು [illegible] ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಗುಂಡು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದುಬಿಟ್ಟನು. [illegible] ರಕ್ತದಲ್ಲಿ [illegible] ಹೊರಟುಹೋದನು. [illegible] ಆತನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟನು. ಆವಿಷಯದ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.—ಮುಂಬೈ ಗೆಜೆಟ್.

The Indian troops in Egypt.—ಗತವಾರ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಈಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸೇನೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿಷಯ [illegible] ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಫೀಸರುಗಳು [illegible] ಮಂದಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. ಆದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾದವರ ಖರ್ಚು ೧೭,೩೧,೬೩೮ [illegible]. ಇದಲ್ಲದೆ ನಾವ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಸರಂಜಾಮು [illegible] ಹಾಗಿ ೬೫,೯೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದವು.

Travancore Medical Department.—ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವುದೇನೆಂದರೆ:—೧೮೮೭ನೇ ಇಸವಿಗೆ ತಿರುವನಂತಪುರದ [illegible] ತಿರುವಾಂಕೂರು ವೈದ್ಯಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವರು. ಸದರೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವರ [illegible] ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹಾಜರುಮಾಡಬೇಕು. ೧೫ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತನಕ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ, ಮೊದಲು ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ, ಮಾಹೆಯಾನಾ ಯೆಂಟುರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ತರುವಾಯ ಮೂರು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾಹೆಯಾನಾ ಹನ್ನೆರಡುರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ಆ ತರುವಾಯ ಮಾಹೆಯಾನಾ ಹದಿನಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು, ಉಮೇದ್‌ವಾರರು ೧೦ ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರೀ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಾಹೆಯಾನಾ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.—ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ಸ್ಟಾರ್.

Bangalore:—Printed and published for the Proprietor, at the Karnatic Press.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, OCTOBER 13, 1884. [No. 41.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೩ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಖ್ಯೆ. ೪೧.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೦—೮—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೇಜ್ ಸೇರಿ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ಬಿಡಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂಚನೆ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಬಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. [illegible] ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಾವಶ್ಯ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇ ಪ್ರಾವಶ್ಯ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ [illegible] ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರು ಮುಖ್ಯ [illegible] ಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರು [illegible] ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು. [illegible]

೨. ನೋಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು [illegible] ನೋಟುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು, ರೂ|| ೧ಕ್ಕೆ [illegible] ಸ್ಟಾಂಪುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಾರದು.

೪. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿಗೆ [illegible] ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5-6-0

ಈ ಗ್ರಂಥವು [illegible] ಪುಸ್ತಕ ಕೂಡಲೇ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. [illegible] ಯಾರಿಗೆ [illegible]

ಇದರ ಕ್ರಯ	ರೂ||	೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ. ...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ. ...	೦—೧೨—೦
ಭಗವದ್ಗೀತಾ (ಪಟ್ಟಂಚಾರ್) ...	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ ...	೦—೪—೦
ಅಮರಕೋಶ	೦—೧೪—೦
[illegible] ...	೦—೭—೦
[illegible]	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ ...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹನುಮದ್ವಿಲಾಸ. ...	೦—೭—೦
[illegible] ...	೦—೪—೦
[illegible] ...	೦—೩—೬
ಸುಭಾಷಿತರತ್ನ.	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೪—೦
[illegible] ...	೦—೫—೦
[illegible] ...	೦—೬—೦
[illegible] ...	೦—೨—೬
[illegible] ...	೦—೭—೦
[illegible] ...	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible] ...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ [illegible]	೧—೦—
[illegible]	೨—೦—೦
[illegible] ...	೦—೧೨—೦
[illegible] ...	೩—೪—೬
[illegible] ...	೩—೪—೬
[illegible]	
೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ. ...	೦—೮—೦
ಡಿಟ್ಟೋ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	೦—೮—೦
[illegible] ...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ. ...	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ. ...	೦—೨—೬
ಕೃಷ್ಣಕರ್ಣಾಮೃತ. ...	೦—೨—೬
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ. ...	೦—೦—೬
[illegible] ...	೦—೩—೬
೧ ರಿಂದ ಅಮರ. ...	೦—೧—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ [illegible] ಬೇಕಾದವರು [illegible] ನಂಬರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು.

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರಿಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗು ನಿಶಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರತಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಅವಶ್ಯ ಪಠಣೀಯವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಡೆಲಿವರಿ ೧-೨ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. ೧—೯—೮೪. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಹೊಂದುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್ [illegible] ನಂಬರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, ತಾ|| ೨೫ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೮೪. } [illegible]

THE KARNATAKAPRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY OCTOBER 13, 1884.

THE DEWAN'S SPEECH—1884

ಈ ಸಲದ ದಸರಾ ದರ್ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿ [illegible] ದಿವಾನರವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗವು [illegible] ಪ್ರಕೃತ ದಿವಾನ್ ಮಿ|| ಶೇಷಾದ್ರಿಅಯ್ಯರವರು [illegible] ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible] ಅವರ [illegible] ಸ್ಥಿತಿಯು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ [illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ [illegible] ದಿವಾನರವರು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಂತೆ [illegible] ಸದರೀ [illegible] ಉಪಯೋಗ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible]

ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ [illegible] ಆದರೂ [illegible] ವಿಶಿಷ್ಟ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮೊದಲು [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಯು [illegible] ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದರಿಂದ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ [illegible] ದಿವಾನರ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಆದಷ್ಟು [illegible] ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ [illegible] ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ [illegible] ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮನುಷ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಹಾರವು ಅಪೇಕ್ಷಿತವಾದದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನ್ನವೇ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು. ಅದಕ್ಕಾಧಾರವಾದ ಭತ್ತವನ್ನು [illegible] ಅವಶ್ಯಕವಾದದರಿಂದ ಅದನ್ನು [illegible] ದೇಶಕ್ಕೆ [illegible] ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. [illegible] ದೇಶಸುಖವು, [illegible] ಇನಾಂಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible] ಶ್ರದ್ಧಾ [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ, ಧನಿಕರಿಗೂ ಆಧಾರವಾಗಿ [illegible] ಅರಸರೂ ಪ್ರಮುಖರೂ, ಧನಿಕರೂ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳ

[illegible]

SOME EXPECTED CHANGES

[illegible]

THE MAHARAJA'S SANSKRIT COLLEGE AT MYSORE.

[illegible]

ಗಿಯೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತ ಕಾರ್ಯವು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರ ವರ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪುಣ್ಯಶೀಲರಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು, ಅತ್ಯಾದರ್ಶ್ಯ ಘನ ಕಾಂತ ಮಹಾರಾಜರು, ಉತ್ತರೋತ್ತರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವಂ ಹೊಂದುವಂತೆ ಆವಶ್ಯಕಗಳಾದ ಸಹಾಯಗಳಂ ಮಾಡಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲಾ ಮಹಾರಾಜಾಪ್ರಭುಗಳ ಪರಿಪೋಷಿತವಾಗಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಪಾಠಶಾಲೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿಯೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಮಾಡಲ್ಪಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರೀಕ್ಷಕರು, ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅನ್ನವಸ್ತ್ರಾದಿ ಪರಿಕರಗಳು, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ವಿಷಯಕವಾದ ಸುಗುಣಗಳು, ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾನುಕೂಲ್ಯವೃದ್ಧಿಯೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರಸಾದ ಸಂಪನ್ನರಾದ ಪೋಷಣೆಯೂ, ಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಯೋಗ್ಯತೆಗಳಾದ ಸಹಾಯಗಳು, ಅಂತಾ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರೂ ಪಂಡಿತರು ಸಹ ಸೇರಿ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷಕರುವು, ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲ್ಪಡುವ ದೇಶ ಜನೋಪಯೋಗಕರಗಳಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಕರಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಈ ವಿಧವಾದ ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪತ್ರಿಕಾಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುವೆವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಯೇನಂದರೆ,—ಈಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜಧಾನಿಯೊಳು ಸ್ವದೇಶ ಜನ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು [illegible] ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕ [illegible] ಗಳಾಗಿಯೂ, ಬಹುಭಾಷಾ ಪರಿಚಿತರಾಗಿಯೂ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪಾರಂಗತರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅನೇಕರಿರುವ ಅಂಶ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಇಂಥವರ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ವೃತ್ತಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಯಂತೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೊಳೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ವೇದಾಂತ ತರ್ಕಾಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥ, ಪಾಠಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಯೋಜನಕರಗಳಾದ ಲೋಕವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಅಪೂರ್ವಗಳಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಪಾದಿತವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಸಾರಾಂಶಗಳನ್ನೂ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ, ಸಾಮಯಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ, ಲೋಕವೃತ್ತಾಂತಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತ ವಿಷಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಬಹು ಕಲಾಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪಂಡಿತರ ಲೇಖನ ಕೌಶಲವೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಕೌಶಲವೂ ಹೊರಗಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾಗಿರುವದು. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಮುಖ್ಯವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಚಿತ್ತಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಅಂತಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಯು ಗೊತ್ತಾಗಬಹುದು. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥವ್ಯಯಕರವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲವಾದದರಿಂದ, ಸದರೀ ಕಾರ್ಯವು ಉಚಿತವಾಗಿಯೇ ನೆರವೇರಬಹುದೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

THE GIRLS' HIGH SCHOOL AT POONA.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ೨೯ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರದವಿನ ಪೂನೇ ಪಟ್ಟಣದ ಹುಜೂರಿನಲ್ಲಿ, ಈಚೆಗೆ ನೂತನವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಬಾಲಿಕಾ ಹೈಸ್ಕೂಲ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಬಹುಮಂದಿ ನೇಟಿವ್ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕುಲಕಾಂತೆಯರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ರಾಯಬಹದೂರ ಮ॥ ನಾರಾಯಣಭಾಯಿ ದಾಂಡೇಕರ್ ಯೆಂಬವರು ಪ್ರಥಮತಃ ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಾರ್ಯೋದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಭಿಕರಿಗೆ ತಿಳಸಿ ಅದರಮೇಲೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಸಹ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೊರೆಯಲಾರರೆಂಬದು ಸಹ ಒಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದುವರಿವಿಗೆ ಅನೇಕ ದರಖಾಸ್ತುಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವದರಿಂದ ಸದರೀ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಅಯುಕ್ತವೆಂಬದಾಗಿ ಮೇಲಕಂಡ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಈಗ ೬೯ಮಂದಿ ಬಾಲೆಯರಿಂದ ದರಖಾಸ್ತುಗಳು ಬಂದಿರುತವೆ. ಆ ಪ್ರಕೃತಿ ೨೦ ಮಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿಯೂ, ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನ ಪ್ರಭುಗಳೆಂಬವರಾಗಿಯೂ, ಮಿಕ್ಕ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನ ಫಾರ್ಸೀ ವಗೈರೆ ಇತರಜಾತಿಯವರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನಗಳ ದರಖಾಸ್ತುಗಳು ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಈಗ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ ಸ್ಕೂಲಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವ ಬಾಲಕರ ದರ್ಜೆಗಿಂತಲೂ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರತಕ್ಕ ಬಗ್ಯೆ ಅವರವರ ತಂದೆಗಳಿಂದ ಸ್ವತಃ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಿಯರ ದರ್ಜೆಯು ವಿಶೇಷ ಗೌರವಾದಾಯಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತಲಿದೆ. ಬಾಲಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡದೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತಿದೆಯೆಂತಲೂ, ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ದೇಶಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಲ್ಪಡುವದೆಂತಲೂ, ಅಲ್ಲದೇ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಪಠನಕ್ಕನುಕೂಲವಾದ್ದಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಬಹುಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೇ ಜ್ಞಾನ ವುಂಟಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರು ಗಂಡುಸರಂತೆ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್‌ಗಳಾಗುವದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ತರಬೇಯತ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರಾಗಿ ಆ ಮೇಲೆ ಅವರು ಸ್ವತಃ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಸದರೀ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡಿದರು. ತರುವಾಯ ಮ॥ ಶಂಕರಪಂಡಿತರೆಂಬವರು ಪ್ರಸಕ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ವುಂಟಾದ ಅರ್ಥೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿಯೂ, ಭಾರೀ ಮೊಬಲಗು ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕವರಾಗಿಯೂ ಇರುವವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಇದರಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು.

	ರೂಪಾಯಿ
ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಗಾಯಕವಾಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ...	೧,೦೦೦
ಸರ್ ಜೆಮ್ಸೆಟ್‌ಜಿಯವರು ...	೧೦,೦೦೦
ಕೊಲ್ಹಾಪುರದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯವರು	೧೦,೧೦೦
ಮಿರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಸರವರು	೭,೦೦೦
ಸೇನಾಪತಿ ಜರಿಪಟಕಾದ ಸಂತೋಷರಾಯರವರು	೬,೦೦೦
ಮಹಾರಾಜಾ ಸ್ಮೈಯಾಜಿರಾವ್ ಗಾಯಕವಾಡಿಯವರು ...	೬,೦೧೦
ಧಾರ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ...	೩,೦೦೦
ಜಾಟ್ ಮೊದಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಹಾರಾಜರವರು	೬,೦೦೦
ಸರ್ದಾರ್ ಬಾಬಾಸಾಹೇಬ್ ನಿಂಬಾಳ್ಕರ್ ಯವರು	೩,೦೦೦
ಅಂಜೀರಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನವಾಬರವರು	೪,೫೦೦
ಅನರೇಬಲ್ ರಾವ್‌ಬಹದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು	೧,೫೦೦
ಮ॥ ಹರಿರಾವ್ ಚಿಪಳೂಣಕರ್ ಯವರು	೩೦೦೦
ಸಾವಂತವಾಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯವರು, ಮತ್ತು ರಾಣಿ ಸಾಹೇಬರವರು ಸಹ ಸೇರಿ	೪,೨೦೦
ಜುಧಾರ್ ಅರಸರವರು ...	೩,೦೦೦
ರಾವ್‌ಬಹದೂರ್ ಗೋಪಾಳರಾವ್ ಹರಿ ದೇಶಮುಖ್	೧,೫೦೦
ಅಲೀಬಾಗ್ ಉಮಾಭಾಯಿ ಸಾಹೇಬರು	೩,೦೦೦
ಸರ್ದಾರ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಖಾದರ್ ನಿಜಾಮುದ್ದೀನ್ ಯವರು	೧,೦೦೦
ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನರವರು ...	೧,೦೦೦
ರತಲಾಂ ಅರಸರವರು ...	೭೦೦
ಮುಂಬೈ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಸಾಂಬಾಜಿ ರಾಯರವರು	೪೦೦
ಕುರಂದ್‌ವಾಡ್ ಹಿರಿಯ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಮುಖರು ದಸಗಾಂವ್ ಚಿಂತಾಮಣಿ ರಾವ್ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು	೩,೦೦೦
ಭಾವನಗರದ ಠಾಕೂರ್ ಸಾಹೇಬರವರು	೧೦,೦೦೦
ಗೊಂಡಲ್ ಠಾಕೂರು ಸಾಹೇಬರವರು	೨,೫೦೦
ಅಂಡ್ ಹಿರಿಯ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ	೩,೦೦೦
ಉಮಾಭಾಯಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು	೧,೫೦೦
ಸರ್ದಾರ್ ಶಂಕರರಾವ್ ಪುರಂದರೆಯವರು	೩೦೦೦

ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕಮಂದಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಔದಾರ್ಯಸೂಚಕವಾಗುವಂತೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಂತು ಈ ಸಹಾಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನಪೇಕ್ಷಿತವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವೆಂದು ನಾವೆಸ್ಟ್ಯವಮಾತ್ರವಂ ಯೆಣಿಸಲಾರೆವು. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಕಶಾಲೆ ಸಹ ಒಂದು ಯೇರ್ಪಾಟಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ವುಂಟಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಯೆ ಆಗಲೇ ಕೆಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಸಹ ಮಾಡಲ್ಪಡುತಲಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ.

ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನರವರಾದ ಸರ್ ಜೇಂಸ್ ಫರ್ಗರ್ಸನ್‌ರವರು ವಿಶೇಷ ಕುತೂಹಲದೊಡನೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನಿಂತು ಜನಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿದ ವಿಷಯವು ಅಲ್ಲಿನವರಿಗೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸಂತೋಷ ಜನಕವಾದ್ದಾಗಿರುತದೆ. ಗವರ್ನರವರು ಸಭಿಕರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಉಪಪಾದಿಸುವಾಗ್ಯೆ ತಿಳಸಿದಕೆಲವಂಶಗಳು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯಗಳಾಗಿವೆ, ಯೇನೆಂದರೆ:—"ಈಗಿನ ವರ್ಷ ಪತ್ತನದಿಂದ ಬವಿಷ್ಯತ್ಫಲಸಮೃದ್ಧಿಯನಂಬಿಕೆನಮಗೆ ಬಹಳ ವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಈ ದಿನದೊಳಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನಾಂಕುರವು ಇನ್ನು ಅತ್ಯಲ್ಪಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಮಹತ್ಫಲದಾಯಕವಾಗುವದೆಂದು ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆಯೂ, ನೀವು ಈಗ ಬೀಜಾವಾಪವಮಾಡಿ ಅದು ನಾವು ಪೋಷಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅದರ ಫಲಾನುಭವ ದತನಕ ನಾವುಗಳೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಿಸಲಾರೆವಾದ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಪೌತ್ರರು ಈ ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಅನುಭವಿಸುವಾಗ್ಯೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ ಈ ದಿನವನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡದಿರಲಾರರೆಂಬದು.

ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನರವರ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯೊಳು ನಾವೂ ಭಾಗಭಾಕ್ಕುಗಳಾಗುವೆವಲ್ಲದೆ ಅದರ ಭವಿಷ್ಯತ್ಫಲವು ನಮ್ಮ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಉಚಿತಜ್ಞತೆಯು ದೊರಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವದೋ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪಾರಿತೋಷ್ಯಪ್ರವರ್ತಕವಾದ್ದಾಗಿರುವದೋ ಅದು ಬಹಳ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತಲಿರುವೆವು. ಆದರೆ ಅಂತಾ ಕಾಲವು ಬಹಳ ದೂರವಾಗಿರಲಾರದಾದ್ದರಿಂದ ಅದುವರಿವಿಗೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಈಶ್ವರನು ಆಯುಃಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಕೃಪೆಗೈಯುವನಾದರೆ ಪ್ರಕೃತ ಪ್ರಯತ್ನದಮೂಲಕ ವುಂಟಾಗುವಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನಮ್ಮಮೂಲಕವಾಗಿಯೇ ಜನಗಳು ಕೇಳ ತದನುಗುಣವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದಿರಲಾರರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆವರಿವಿಗೂ ಮೇಲಕಂಡ ಸಭೆಯು ಬಹಳ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿತ್ತೆಂತಲೂ ಬರುವ ನವಂಬರ್ ಗುರ್ತೀ ಲಾಗಾಯತು ಆಯಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳಿಗೆ ಉಪಕ್ರಮವಾಗುವದೆಂತಲೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂಧ್ಯದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳೊಳು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಾಗಿ ಇಂತಾ ಪ್ರಬಲಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಕ್ಕೆ ಇದೇ ಪ್ರಥಮಾವರ್ತಿಯಾದದರಿಂದ ತನ್ಮೂಲಕ ಲಭಿಸುವ ಫಲವನ್ನು ಇಂಧ್ಯದೇಶೀಯರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರೂ ನೋಡುತಲಿರುವರಾಗಿ ಅಂತವರ ಹೇಳಿಕೆಕ್ಕೆ ಲೇಶವೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯೊಡನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

ARMIES OF THE NATIVE PRINCES.

ಈಗ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಹಿಂದೀ ನಾನಾ ಅನೇಕಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಗಡೀ ಕೊಡತಕ್ಕ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ಅಕ್ಕರಕಾಫ ಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸೈನ್ಯ ಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ದಿನಕೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೋಪವೇದನೆ ಯುಂಟಾಗಿ ಅದರಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಸಲಹೆಕೊಡುತೆ. ಇಲ್ಲದ ಬಂಡಿಕಾಕೋಚನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಕೀಯನಮೆಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನವರನ್ನು ಮಹಳ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಡನೆ ಒಬ್ಬ ಬಾರಿಸ್ಟರನು ಚೈಂಜ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಈಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ವಾರಗಳಿಂದ ಅನುಕ್ರಮಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನಾಗಿ ಆತನ ವಾಗ್ಜಾಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖಕರೆಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಆದರಪೂರ್ವಕ ಅಭಿನಂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ತತ್ಪ್ರೇಮಕಗಳಾಸ ಕಾರಣಗಳೊಡನೆ ಅವರವರು ತಮ್ಮ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಗೇನೆ ಹೊರಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನೇಟಿವ್ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖಕರೆಲ್ಲರು ಪ್ರಾಯಶಃ ಪಡಸೈನ್ಯ ಆವರಾಲಗಳ ಅಯುಕ್ತವೆಂದಾಗಿ ಅವರವರಿಗೆ ತೋರಿದ ಕಾರಣಗಳೊಡನೆ ನವಾದಿಸಿದರು. ಈ ಕಡೆಲ್ಲಿ ಅವರವರು ತಮಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರಗಳಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿ ತಮ್ಮ ವಾಕ್ಯಪ್ರಂಶದಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ವಿಶೇಷವಾಗಿಯೇ ಇರುತಿದೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಂದೆರಡು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದದರಿಂದ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶಾನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವೆವು. ಪ್ರಸಕ್ತ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪಲ್ಟಣ್ ಸಲಹೆಯು ಬಹುಶಃ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಗವರ್ನರವರಾದ ಮ॥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಡಫ್ ರವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ವುಂಟಾದ ಪ್ರವಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮ॥ ಮೆಕ್ಲೀನ್ ಯವರು ಆ ದರ್ಪಣವುಳ್ಳದಿಂದ ಮುಂಬೈಗೆಜೆಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಇದರ ವಿಷಯದಂತೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆಂತೆಂದರೆ —"ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಚೈಂಜ್ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕಾಗದವು ಮ॥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಡಫ್ ರವರದೆಂಬದಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಪ್ರವಾದವು ಕೇವಲ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸತ್ಯವಾದದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲದ್ದು ನಾನು ಅಸ್ವೀಕರಿಸಲಾರೆನು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫರಿನ್ ಯವರು ಭ್ರಾಂತಿಗೊಂಡು ಸದರೀ ಸೈನ್ಯಗಳ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದಿರುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಇಂಧ್ಯ ದೇಶದ ಸಾಮಂತರಿಗೆ ಬಹಳ ಸವಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುವಕಕ್ಕೆ ಪರಾಯತ್ತರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಆಗ ಸದರೀ ಸೈನ್ಯಗಳು ಅಪಾಯಕರವಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಮಿಸುವವು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ರವರು ಅನುಕೂಲವಾದಷ್ಟು ಮಾರಿಯೊಳು ರಕ್ಷ್ಯಾದವರು ಯಿರುವಂತೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯೊಡನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರಾದರೆ ನೇಟಿವ್ ಅರಸುಗಳು ವಿಶೇಷಸೈನ್ಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿರುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅಂಜಬೇಕಾದ ಕಾರಣವಿರುವದಿಲ್ಲವು ಯೆಂಬನು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಮುಂದೆ ಒಂದುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇಟಿವ್ ಅರಸುಗಳ ಸೈನ್ಯಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸೇನೆಗಳೊಂದಿಗೂ ಮುಂದೆನಿಂತು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳಂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅಂಶವನ್ನು ಮ॥ ಮೆಕ್ಲೀನ್‌ರವರು ಪೂರ್ವೋದಯೊಳು ವರ್ಣ

[illegible]

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Cholera.—[illegible]

Struck by lightning.—[illegible]

Privilege leave.—[illegible]

[illegible]

Arrangments.—[illegible]

[illegible]

Tombs in Seringapatam.—[illegible]

The weather.—[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

[illegible]

Death.—[illegible]

Nawab Salar Jung at Simla.—[illegible]

A lady professor in midwifery.—[illegible]

The Mahabharatha.—[illegible]

Proposed honors to Lord Ripon.—[illegible]

[illegible]

Floods.—[illegible]

Female education.—[illegible]

A Thakore and his son.—[illegible]

[illegible]

[illegible]

Bangalore:—Printed and published for the Proprietor, at the Karnatic Press.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, OCTOBER 20, 1884 [No. 42.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಖ್ಯೆ. ೪೨.

« ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿರ್ಣಯ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ ...		೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು [illegible] ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೯—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೬—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೮

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5 6-0

[illegible]

[illegible] ...	ರೂ||	೫—೦—೦
[illegible]		೦—೬—೦

[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುವವು,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...		೧—೪—೦
[illegible] ...		೦—೧೨—೦
[illegible] (ಷಟ್ಪಂಚಾಶಿಕೆ) ...		೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible] ...	...	೦—೧೪—೦
[illegible] ...		೦—೭—೦
[illegible] ...	...	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ ...		೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...		೦—೬—೦
[illegible] ...		೦—೪—೦
[illegible] ...		೦—೩—೬
[illegible]		೦—೨—೬
[illegible] ...		೦—೪—೦
[illegible] ...		೦—೨—೬
[illegible] ...		೦—೬—೦
[illegible] ...		೦—೨—೬
[illegible] ...		೦—೨—೦
[illegible] ...		೦—೩—೦
[illegible] ...		೦—೨—೦
[illegible] ...		೦—೦—೯
[illegible]		೦—೦—೬
[illegible] ...		೨—೦—೦
[illegible] ...		೦—೧೨—೦
[illegible] ...		೩—೪—೬
[illegible] ...		೩—೪—೬
[illegible]		
೧ಕ್ಕೆ ಸಂಚಿಕೆ.		೦—೮—೦
[illegible]		—೦
[illegible]		೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible] ...		೦—೩—೦
[illegible] ...		೦—೫—೦
[illegible] ...		೦—೨—೬
[illegible] ...		೦—೨—೬
[illegible] ...		೦—೨—೦
[illegible] ...		೦—೨—೬
[illegible] ...		೦—೧—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ನಾಟ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವವರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದ'ವಿ ರುಜ' ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗು ನಿಶಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಅವಶ್ಯಪಠಣೀಯವಾದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಬೆಲೆ ೧—೨ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. ೧—೯—೮೪. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

KARNATIC PRESS, BANGALORE.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, [illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿರುವ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೀರೂರು ನಲ್ಲೂರು ಕಟ್ಟರ ಮರುಳ್ಳಯ್ಯನು ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—

ನನ್ನ ಮತ್ತು ಬೀರೇಜವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೇ ಇರುವ ಭೂಸ್ಥಿತಿ ಅಂದರೆ.—

೧. ಬೀರೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವದು, ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ನಂಬರು [illegible] ಈ ನಂಬರುಗಳುಳ್ಳ ಮನೆಗಳು ಹದಿನಾರು, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ [illegible] ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಮನೆ ಒಂದು ಸಹ ಇಪ್ಪತ್ತು.

೧. ಬಾಗಾಯತು ಮಾಗಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇನಂಬರು ೧—೨ನೇ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ ವಗೈರೆ ಇರುವ ತೋಟಗಳು ಮೂರು.

೧. ಹಿರಿಯಂಗಳದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಂಗಿ ವರುವಣ್ಣನ ವರ್ಗದ ಸರ್ವೇನಂಬರು [illegible]ನೇ ಅಡಿಕೆ ತೆಂಗು ಬಾಳೆ ವಗೈರೆ ಇರುವ ತೋಟ ಒಂದು.

೧. ಬೀರೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ೯೧ನೇ ತರೀಗದ್ದೆ ಒಂದು, ಸದರೀ ೧೦೦ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನ್ ಒಂದು, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿ [illegible] ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ೯೭ನೇ ಖುಷ್ಕೀಜಮೀನ್, ತೆಂಗಿನತೋಟ ಒಂದು ಸಹ.

೧. ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಇರುವ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆ [illegible] ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ನಂಬರು [illegible]ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆಗಳು ಸಹ.

೧. ಬಳ್ಳಿಗನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇನಂಬರು [illegible]ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನ್, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಮರಿಯಾರನ ಹೆಸರಿನ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನ್ ಒಂದು ಸಹ.

೧. ರಾಮಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಸರ್ವೇನಂಬರು ೧೩ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆ ಒಂದು.

೧. [illegible]ಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನೊಳಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ೪ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನ್ ಒಂದು.

ಈ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಜಿತಗಳಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಾನುಭವದಲ್ಲಿ ನಿರತರ್ಕ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುತಿದೆ. ಇವುಗಳಮೇಲೆ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ತಿದ್ದನಿಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ಸದರೀ ನನ್ನ ತಮ್ಮನು ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಕ್ರಯ ಭೋಗ್ಯ ವಗೈರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಇಂತಾವನಿಂದ ಖರೀದಿ ಭೋಗ್ಯ ವಗೈರೆಗೆ ತಗೆದುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಾರದೆಂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರುತ್ತೆ.

ತಾ|| ೧೪ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } ರುಜು ಬಿ. ನ. ಕಟ್ಟರ ಮರುಳ್ಳಯ್ಯ.

THE KARNATAKAPRAKASIKA.

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY OCTOBER 20, 1884.

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION.

THE FEMALE EDUCATION,—4.

ITS RATIONALE

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೪ನೇ ಪ್ರಕರಣ,

ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾ[illegible]

"ಸರ್ವಂ ವಾಕ್ಯಂ ಸಾವಧಾರಣಂ" ಎಂಬ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗದು; ... ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಅಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದಾಗಿಯೂ, ... ಸ್ತ್ರೀಯರು ... ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ... ನಮಗೆ ... ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

[illegible]

DISTRIBUTION OF PRIZES IN THE MAHARAJA'S SANSKRIT COLLEGE MYSORE

(Communicated)

[illegible]

[illegible]

Occasional Notes.

The Hyderabad Races.—[illegible]

The Regent of Kollapore.—[illegible]

The crops in Bellary.—[illegible]

Affairs at Mandalay.—[illegible]

The Ameer of Cabul.—[illegible]

[illegible]

Judicial changes in Madras.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Fuel Inspector.—[illegible]

Mr. J. B. Lyall.—[illegible]

-ದಿನ ಬೆರಿಸ್ಟ ರೆಯಿಲ್ ನಾಗರೀಕವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದರು, ಕೆಸಿಡೆಂಟರವರ ಸಂದರ್ಶನಾರ್ಥ ಅನೇಕಮಂದಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ರೆಯಿಲ್ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಮಾಮೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೆಲ್ಲ ಜರಿಗಿದವು.

The Nelmangalam Dacoity and Murder.—ಈಚೆಗೆ ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದರೋಡೆ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಲ್ಲರು ಯಾಕೆ ಕ್ರೈದ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದಾರಿಯಲ್ಲದೆ ಎಂಟು ಮಂದಿ ಛಿಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನ ವಿಚಾರಣೆಯು ಸ್ವ ಮೊನ್ನೆ ಯಾದಿನ ಬೆರಿಸ್ಟ ರ ಕಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ಕೇಳಲಾದೆವು.

Mysore State Railway.—ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೆಯಿಲ್ವೇಯಲ್ಲಿ ಕುಣುಗಲಿಂದ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಗೆ ಮಾಹೆಯಾನಾ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಪ್ಯಾಯಿಂಗ್ ಛಿದಿನಲ್ಲಿ ೧೬ ಸಣ್ಣ ಸ್ಟೇಷನುಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತಿವೆ. ಕೆಲ ಊರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಷನುಗಳಿಗಿದ್ದರು. ಮಾಹೆಯಾನಾ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಯುಗಳು ಛಿದಾರ ಸಹಿತವಲ್ಲದೆ, ದುಪಾರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ರೆಂಗೆ ಗೊಂಡಿಕ್ಕೆ ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏರಿಯಾಗುತಿವೆ.

Death by an accident.—ಕ್ಯಾಂಪ್ ಬೀ... ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಗಳು ... ಯಾಗಲು ಗಾಡಿ ... ... ಒಂದು ... ... ಶವಸಿದ್ಧ ಪ್ರಕಟಪಟ್ಟಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Attempt to commit rape.—ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ... ... ಛಿಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ ದರ್ಖಾಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೇಳಿ ಬರುತಿದೆ.

The weather.—ಕಳೆದ ವಾರದಿಂದೀಚೆಗೆ ಕಾಲ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಬದಲಾಯಿಸಿ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕ್ಕೆ ... ... ಸುಮಾರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿನಾ ... ... ಕೇಳುತ್ತಿದೆ.

A false complaint.—ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ... ...

ವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆಯೂ ಅದನ್ನು ... ... ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೂ ತಿಳಿಯಲಾದೆವು.

Mysore State Railway.—ಮಾಹೆಯ ಕೊನೆ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ... ... ಉಳಿಯುತ್ತ ಇದೆ.

Cheating.—... ... ... ಫಿರ್ಯಾದು ಮಾಡಲು, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ... ... ಮಾಡುತ್ತಲಿರುವಂತೆಯೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಲಿದೆ.

TELEGRAPHIC SUMMARY

ಸಂಕ್ಷೇಪ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ.

ಲಂಡನ್, ತಾ|| ೧೫ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—... ... ...

ಕೈರೋ, ತಾ|| ೧೬ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—... ... ...

ಅಲಹಾಬಾದ್, ತಾ|| ೧೭ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—... ... ...

ಸಿಮ್ಲಾ, ತಾ|| ೧೭ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—... ... ...

ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ... ... ಸ್ವೀಕರಿಸು.

ಸಿಂಗಾಪುರ್, ೧೭ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—... ... ...

ಲಂಡನ್, ತಾ|| ೧೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—... ... ...

THE MYSORE GAZETTE.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

—:0:—

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ವಿಷಯಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಸಾರಾಂಶ.

ನಂ ೧೯೬, ತಾ|| ೧೩ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೮೪. ... ...

ನಂ ೧೯೭.—... ... ...

ಮೈಸೂರುದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುವದಕ್ಕೂ ... ... ಪುಟ್ಟದ (೧೮೬೯ನೇ ಇಸವಿ ನೇ ನಂಬರ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನನ್ನು ಅರೋಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ—ಸಿಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರ ರಿಪೋರ್ಟು.

2\. ಕಮಿಟಿಯವರು, ...

ಕಮಿಟಿಯವರು ... ... ಸಲ್ಲಿಸುವರು.

೧ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

(ಆರಂಭಿಕ.)

3\. ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ ... ...

೧೧ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

(ಮುಖ್ಯ ಆಫೀಸರುಗಳ ಪದವಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು.)

4\. ಕಮಿಷನರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ... ...

5\. ... ...

6\. ಸೆಕ್ಷನ್ ... ...

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE—MONDAY, OCTOBER 27, 1884 [No. 43.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸಕ ೧೮೦೬ನೇ ... ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೭ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೩.

" ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾ ನಿರ್ಣಯ.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5 6 0

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

[illegible]	...	೧—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೬—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೧
[illegible]	...	೬—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೭—೮
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ	...	೫—೦—೦

[illegible]

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗುನಿಶಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ವಸ್ಥಾ ಪ್ರತಣೀಯ್ಯವಾದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಹೇರಿಲ್ ೦—೪ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್,
೧—೯—೮೪. } ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

KARNATIC PRESS, BANGALORE.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಹೊಂದುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, } ವಿಷಚಿಕಿತ್ಸಕನು.

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿರುವ ಕತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೀರೂರು ನಲ್ಲೂರು ಕಟ್ಟೆರ ಮರುಳೈಯ್ಯನು ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯ ಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.—

ನನ್ನ ಮತ್ತು ಚೇರಾಜನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟೇ ಇರುವ ಭೂಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ.—

೧. ಬೀರೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವದು, ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ನಂಬರು [illegible] ಈ ನಂಬರುಗಳುಳ್ಳವು ನೆಗಳು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ರಂಗಣ್ಣನ ವರ್ಗ ಮ್ಯುನಿಸಿಪಲ್ ನಂಬರು ೧೬೭ನೇ ಮನೆ ಒಂದು ಸಹ ಇಪ್ಪತ್ತು.

೧. ಬಾಗಾಯತು ಮಾಗಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇನಂಬರು ೧೬೪ನೇ ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ ವಗೈರೆ ಇರುವ ತೋಟಗಳು ಮೂರು.

೧. ಹಿರಿಮಂಗಳದ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಿಂಗಿ ಪರುವತಪ್ಪನ ವರ್ಗದ ಸರ್ವೇನಂಬರು ೩೭ನೇ ಅಡಿಕೆ ತೆಂಗು ಬಾಳೆ ವಗೈರೆ ಇರುವ ತೋಟ ಒಂದು.

೧. ಬೀರೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ೪೧ನೇ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ಒಂದು, ಸದರೀ ೧೦೦ನೇ ಖುಷ್ಕೀಜಮೀನ್ ಒಂದು, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿ ರುದ್ರೇಗೌಡನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ೪೭ನೇ ಖುಷ್ಕೀಜಮೀನ್, ತೆಂಗಿನತೋಟ ಒಂದು ಸಹ.

೧. ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಇರುವ ನಂಬರು ೪೪-೪೬ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆ ಪೈಕಿ ಅರ್ಧ ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ನಂಬರು ೨೧ ೨೯ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆಗಳು ಸಹ.

೧. ಬಳ್ಳಿಗನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇನಂಬರು ೯೭—೧೨೪ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನ್, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಮರಿಮುದ್ದನ ಹೆಸರಿನ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ೯ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನ್ ಒಂದು ಸಹ.

೧. ರಾಮಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಸರ್ವೇನಂಬರು ೧೩ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆ ಒಂದು.

೧. ಹುಬ್ಬಿನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು ೪ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನ್ ಒಂದು.

ಈ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ನನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಜಿತಗಳಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಾನುಭವದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವಾಗಿಯೂ ಇರುತಿವೆ. ಇವುಗಳಮೇಲೆ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಶಿವಪ್ಪನಿಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ಸದರಿ ನನ್ನ ತಮ್ಮನು ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನ ಕ್ರಯ ಭೋಗ್ಯ ವಗೈರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಇಂತಾವನಿಂದ ಖರೀದಿ ಭೋಗ್ಯ ವಗೈರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಾರದೆಂದು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ತಾ|| ೧೪ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ } ರುಜು ಬಿ. ನ. ಕಟ್ಟೆರ
೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } ಮರುಳೈಯ.

THE KARNATAKAPRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY OCTOBER 27, 1884

THE FINANCIAL CONDITION OF MYSORE.

[illegible] ದಿವಾನ್ ಮಿ. ರಂಗಾಚಾರ್ಯರವರು ಸಂಸ್ಥಾನದ [illegible] ಉಪನ್ಯಾಸ [illegible] ಖರ್ಚು [illegible] ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇಂತಾ ಜಾಸ್ತೀ [illegible] ಆದರ ಮೇಲೆ [illegible] ಮದ್ರಾಸ್ ಮೆಯಿಲ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು, [illegible] ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ [illegible]

ಕ ಂಪೆಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೂವತ್ತೈದುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಯಾನೆ ಕಪ್ಪವು ಮೊಬಲಗ್ಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಐವತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲೀನಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪೈಸಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಮಾಯಿಯವರು ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯವು ದಿವಾಲಾದೀ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಹಾರಾಜರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಉಚಿತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವದು ಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜುಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಯುಕ್ತಿಯಾಗ ಅವನ ಮೈಮೇಲ್ಲಾ ಕದಲುವದೆಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವು ಆಗ ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪುಂಟಾಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹುಸಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಪುರಾತನವಾದ್ದಾಗಿಯೂ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಅದಂ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ಜಾಸ್ತೀ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೇಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಾರವೆಂಬದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗಿರುವ ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ನೋಡುವಾ.

೧. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ, ದಿವಾನ್ ಪೂರ್ಣಯ್ಯನವರ ಹಕ್ಕು ಸವಾಲ್ ಪೈಸಲ್ಲೀ ಹಾನರಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕಪ್ಪಕೊಡದದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅವರೂ ಅವರ ವಂಶದವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವರಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯಿದರು.

೨. ಪ್ರೈದರಲ್ಲೀ ಹಾನರನ್ನು ಅವರಕುಮಾರರನ್ನು ಜೆಯಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಬಹಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನನುಭವಿಸಿದ ರಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಅರಸನಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವವಿಧ ಉಮ್ಮಕ್ಕೂ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವು.

೩. ಟಿಪ್ಪು ಮಹಾರಾಜಾ ಕೃಷ್ಣರಾಜಒಡೆಯರವರು ಈ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ವಾರಸ್ ದಾರರೆಂಬ ಕಾರಣದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಟಿಪ್ಪೂಸುಲ್ತಾನರ ರಾಜ್ಯದಪೈಕಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಿರಭಾಯವಾಗಿ ಕಾಪಾಡುವಬಗ್ಗೆ ಸಾಲೀಯಾನಾ ಏಳುಲಕ್ಷ ಪೂಲೀಸುದುಗರು, ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಬಹುಮಾನಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು.

೪. ಈ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಗತಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸ್ಟೀನ್ ಬಾವತೀಯಾದಲಾರದೆ ಬೋರದಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ರೈನ್ಯವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಕಮ್ಮಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಕೋಟಿಯೊಳು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಹೋದರು.

೫. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು,ನಿರ್ಭಯವಾಗಿಯೂ, ಬೇಟಾವಿಯಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂ ಐದುಹಾ ಮಾಯಿಗಳೆಂಬ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ದೇಶವನ್ನು ಆಬಾದ್ ಮಾಡಿ ಅನುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಮಹಾ ರಾಜರವರ ಪಾಲಕರನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ಸಾಲೀಯಾನಾ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳಿಂತ ಜಾಸ್ತೀಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳವರಿಗೆನಗದಾಸ್ತಿ ಇಟ್ಟರು.

೬. ಪರಿಶ್ರಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಮಹಾರಾಜರ್ತೀನ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಕಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಅನೇಕಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಯಾಣದಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರಸ್ತೇ ಮೇಕು ಪಿಟ್ಟಿದಮು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೋಣವೆ ವಿಶ್ವಸ್ತಾನ್ಯಾದಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ವ ಮಿಲಿಟರಿಸ್ಟೇಷನ್ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು.)

ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಅನುಕೂಲಗಳ ಬೇಸಿಯಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಶ್ರಮ ಮಹಾರಾಜರವರು ವದರೀ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡಲಾರವೆಂದು ಸಕ್ಷೇಪಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಣಗಳ್ಯಾವುವೆಂದರೆ.

೧. ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಜಾನೆಯು ಖಾಲೀಯಾಗಿದ್ದುದೆ ಎಂಭತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರಿಗೆ ಸಾಲವೂ ಬೇರಿಟ್ಟಿರು.

೨. ಗತಿಸಿದ ಮಹಾರಾಜರವರ ನೇಮಕಾರೆಲ್ಲಾ ಲ್ಲಾಗಿ ಇತಿಸ ಮಹಾರಾಜರವರ ನೇಮಕಾಲ್ಲಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಳಿಲ್ಪವರಿಂ ತೊಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರಿಂದ ಕಮಗಾಗಿ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅಳಿಲ್ಪವಡಲಿಲ್ಲವು.

೩. ಈ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕಾಲಾನಂತರವು ಪಕರುವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಳಿವ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕಡಮೆಯೆಂಬುವ ಸ್ವದೇಶ ಅರಸರು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಅಧಿಕವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂಬುದು.

೪. ಪಂಬಂ ವಿಶ್ವೆ ಯ ಗಾವಾಸ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಶಾಲಿ ಗೊಬಲ್ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಸಾಲೀಯಾನಾ ೧೫ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಸ್ವದೇಶ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಪಡೆಸಿದರೂ ೧೦ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವದೆ.

೫. ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಖರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರಾರ್ಗಳ ಕಿರ್ವಾಣುವರಿವೆ, ಪರರು ಸಿಬ್ಬಂ ಉಳಿದರೆ ಹೋಗುವದರಿಂದಲೂ, ಇಪ್ಪತ್ತುವರುಷಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಸರಾಸರಿ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ ಜಾಸ್ತೀ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲವು.

೬. ಪ್ರಜೆಗಳಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಹಸನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಂದಾಯವುಹೆಚ್ಚುವಂತೆ ಅರ್ಗಾಫ್ ನೋಡಿರುವ ಅಚ್‌ಮೋಟೆಯೇ ಕೇಳಿದುಹ ತ್ತೈಕರಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿನವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಈಗಲೇ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಇರುವದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವು.

ಮೇಲೆ ಕಂಡಕ್ಕೆ ಉಭಯವಾದವರ ಬಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಉಭಯವಕ್ಷಾವಲಂಬಿಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾದದ್ದು ವರಂದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗಾಗಿ, ಅವರ ಅಂಡೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಈ ರಾಜ್ಯವು ಕೇವಲ ಕೃಪಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿತೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನವರು ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯ ಪ್ರಬಲ ಅದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮರೆಯಕೂಡದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪರೀಣ ದೇಶದಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಆಲೋಚಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾಸ್ತೀ ಪಡೆಯುವದನ್ನು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರವರು ಸಮ್ಮತಿಸಲಾರರೆಂದು ಹೇಳುವರು, ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬೇಡುವ ದರ್ಬಾರುಗಳು ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವು ಈ ದೇಶವು ದಿವಾಲಾಗುವದಕ್ಕೆ, ಮೊದಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರೂ, ಬಳಿಕ ಈಗಿನ ಮಹಾರಾಜರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ, ಕಾರಣರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆ—ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯವು ನೇಟಿವ್ ಅರಸರಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ಅಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ವರೆಗಿನ ರಮಗೆ ಪುಟಿಯುವದೆಂಬ ಸಂದೇಹದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೇರ್ಪಡಿಸುವಂತೆ ಖಜಾನೆಯೊಳಗಿನ (ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ) ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರು, ಈಗ ಸ್ವದೇಶದ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾದವೇಯಲಾ, ಬೆಂದಿನ ಸದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಪ್ಪವದೆ ಕಾಪಾಡಕಕ್ಕೆ ವರೆಂಬ ಒಣಿಪಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ವರುಳಾಗಿ, ಮಹಾರಾಜರವರು, ಖಾಲೀ ಕಲಬ್ ದಾರರ ಕಲಬ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ರಮ ನಲಗೊಂಡಿರುವವರಿಗೂ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಲಾರದು, ಅದು ಕಿಸ್ತುವಿನಲ್ಲೂ, ಸಾಲದೀಲರವು, ಅದು ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವವರ ಜಾಸ್ತಿ ಸಬ್ ಸಿಡೀಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ರವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಿಲ್ಲವು ಆದರೇ ಮೇನ್ ಸಂಜ್ಞೆ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅದರ ಲಾಭವಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಅವರೂ ಬಾಧ್ಯವಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದರೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧ್ಯಾಬೇಕು ಹಾ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂತಲೂ ಅವರು ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಕಾರಣಗಳನ್ನಾಲೋಚಿಸಿ ಅವರಮೇಲೆ ಕಮ್ಮತೀಯಾಗಸನನ್ನರುಕುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

THE LATE MR. T. SRINIVASIENGAR, UNDER SECRETARY TO THE DEWAN OF MYSORE.

ಮೈಸೂರು ಸ ಸ್ಥಾನ ದಿವಾನರವರ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಾದ ಮಿ॥ ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರಿಗೆ ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೊದಲು ಕೆಲಸದಿಂದ ರಜ ಪುಂಟಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವದಾಶೆಯೇ ಮುಗಿದಂತಾಗಿದ್ದರು. ಪರ್ತಿರೆ ಖಾಯಿಲೆ ಹಾಯಿಸಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ನಿಜವಾಗಿ ಪುಂಟಾದ ಅತಿಶಯವು ಕಡೆಗೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಅವರ ಗೋತ್ರವು ದಿನೇದಿನೇ ಅಧಿಕವಾದ್ದಾಗಿ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಯಿರು ಇಗ್ಗೆ ಗಾದಪ್ಪಟ್ಟಿಗೆಸ್ಕೋರಿ ಪೂ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ಗತಿ ಮಂಗಳವಾರದವ ರಾತ್ರಿ ಕಮ್ಮ ಪಾತ್ರತೆ ಕಾಲವಾ ಕೈವಶಿದರೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಶಾಪ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಅಬಿಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಪಾಠಶಾಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಠನ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಿದರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಮೊನ್ಸಾ ಡೆಪ್ಟಿಕ್ಮಿಷನರ್ಗಳ ಯಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರದು ಕಿತ್ತು ಗಡಿ ಯ ಬಾಗಾಳದಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ಪದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಒಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಾದ ಕಾಲ ಕ್ಲುಪ್ತಕಾಲದಮೇಲೆ, ರಾಜ್ಯದ ಅಧಿಕಾರಿವಿಹಾರ ಅರಮನೆ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಜನ್ನಿ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಪದವನ್ನೂ ಅತಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಅವರಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ಕೆಲಸವು ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಸಾಹೇಬರೂ, ಟಾಲ್ ಬೆಡ್ ಕರ ಮೈಕಿನಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಕೆಲಸವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಕಾಪ್ಯನ್ನಿತ್ತು ಸಿಟೆಕರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮೋರಂಗಾರ್ಯರವರೂ ಆದವು. ಇದರಿಗೆ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೂ ಪುಂಟಾದದರಿಂದ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯಕೆ ಲಸಗಳ ನಿರ್ವಹಿಸಿಯೆಂಬತ್ತು ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟರು ಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥ ಮಿ॥ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರು ಆಗ್ಗೆ ಕಚ್ಚೇರಿಯೊಳು ಮಾರೂರ್ಯಾಭಳವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಾಭವ ಇಲ್ಲವೆ ಅವರು. ಅಂದ್ಯಸ್ಸರ್ವ ರಾಗಿದ್ದದರಿಂದಲೂ, ಅಂ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಆಗಿ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿರು. ಮೋರಂಗಾರ್ಯರವರು ಜೀಬಿ ಸಿಕ್ಸಿರಿ ಮು ಮೈ ನೀಲಕಾಸ್ತ್ರಿ ಗಂಗಾರ್ರವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮ್ಮಿಷನರ್ ಹುದೆಗೆ ಏರಿಸಲ್ಪಟ್ಟರಾಗ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸ್ವತ ರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ದಿವಾನರು ಮೇಲೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾದ ಬೇಕೆಂಬುದು ಮೊಕದ ದಾವಾನರಿಂದ ಇವರು ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಮೋರೂರ್ಯರು. ಈ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಮೊದಲನೆ ವಾದವರಾಗಿ, ಅಂದರಿಗ್ಗಾದ ರಾಗಿಯೂ, ಕಾಡೀದಾರರಲ್ಲಿ ಅಧಿಮಾನಪೂರ್ವಕ ರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರು. ಇವರ ಇಲಾಖೆಗಳಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಾಲೋಚಿಸಿದರೆ ಇವರು ಕಾರ್ಯದಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇಲಾಖೆಯು ಬಹು ಕರ್ಮದಿಂದ ಉತ್ತಮಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಕಲಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೋದದರಿಂದ ಒಬ್ಬ ಕುಮಾರನನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಕಾರ್ಯವೃಷ್ಟ ಗಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಇವರಿಗೆ ಈಗ ನಾಲ್ವತ್ತು ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದ ವರು ಇವರನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನೊಳು ಇವರಿಗೆ ಪುಂಟಾದ ಅಕಾಲಮರಣ ಶೋಚನೀಯವಲ್ಲದೆ ವಿಷಾದನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಇವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗ್ಗೆ ಈಶಸ್ತ್ರಿಕುದವರ ರಮೊದಲು ಮಿ॥ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರು ನೋಡುತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಗಾರನಭ ರಾಗಿಯೂ, ಸ್ಪೆಷಿಯಲ್ ಡ್ಯೂಟಿಯ ಮೇಲೆ ಮೊದಲ ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿಟ್ಟ ಕೋಡಿಟ್ಟಿಯ ರಾಗಿಯೂ, ಇವರಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷ ವಿಶೇಷದರಂಗಾರಾಧ್ಯಾವರಿಗೆ ಅಧಿಯಿಂದ ಗಿಂಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಿವಾನರವರಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರ ರಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದಾಗ್ಯೂ ಈ ಕೆಲಸವು ಅವರಿಗೇ ಕಾಯಂ ಆಗುವದೆಂದು ಇವರಾವಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲಿ ಕಿ ಎ "ಗಿಲ್ಲವು ಅವರಿಗೆ ಇವರು ಗಾರ್ ವರ್ಷಿದೇ ಪಿ ಸಕಲ್ ಜೆಂಟಲ್ ಮಾನ್" ಆಗಿರುವದರಿಂದ ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರಿಗೇ ಕಾಯಂ ಮಾಡಿದರೂ ಆಗಬಹುದು.

ಗತಿಸಿದ ಮಿ॥ ಟಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಧೀಮಂತ್ರಿಕದರದು ಕಾಲೇಜಾರಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅರಿಶುಅಧಿಕವ್ಯಕ್ತಿ ಗಳು. ಸರ್ವಸ್ವಾ ಕೆಂತಲೂ, ಕೆಲಗಳದಲ್ಲಿ ದಾರಿಮಾಯಾ ಕಿರ್ತಿಯಂತಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿನ ಸ್ವಾ ಇ ಕೈ ಇವರ ಸಿದ್ಧಾ ಕಾಲೇಜಾಗಿ ಕಮ್ಮ ಅವ್ವಿ ನಾನಿನವೇಯುವದನ್ನು ಇಬೇಸಿಸಿದ ನೋಡುತಿರುವದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದೆಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION.

THE FEMALE EDUCATION,—5.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೫ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ಇಯ್ಯ.—ಇಟಗಾರಿನಿಂದ ಹಾ ಗಳನ್ನವರ್ಗ ಬೀದಾಕಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಾದವರು? ಹೆಂಗಸರಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿವೇಕವಂದಿಯದೆ ದನಸಂಗೆ ಪರಿಗಾಮದಮೇಲೆಂದು ನುಡಿಯಾಯ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಈ ಮಾರ್ಗವೆಲ್ಲವೂ ವಿದ್ಯಾಸಂಗಾದಕೂಡದು. ಇಷ್ಟರಿಂದ ನನ್ನ ಮನವು ಅಂತರಂಗವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಗಳಿಸು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ಕಮ್ಮಗಿರುವ ರ ಸಹಜವಾದ ಸಲ್ಲಾಪಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೌಖ್ಯವೂ ಆ ರ್ಯಾ ವಿಧ್ಯಾ, ಮೂಢರ ಸಂತೋಷವೆ ಇಯಮು ಬಾಗಲೇಯು, ಮತ್ತು ವಿ ಅತ್ತು ಹಿತ ಗಳೊಳಿರುವರು ಪರಿಪಕ್ವ ಚೌತ ಚೆಂಗಾಧ್ಯಾಯಂದರೆ—ಅಮಾ ಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಭಾರ್ಯೆಯು ಜೀವಾಧಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕರ್ತವ್ಯವೂ, ಅರಿವು ದುಃಖಗಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವರಿ ಅವನನ್ನು ನಾನಾಯು ಪಾಲಿಸಲಿ ನ ಪರ್ಯಾಗೂಡಿ ಪುರುಷರಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆ ಯಾಗಿ, ಅವನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ಶ್ರಮಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಂತನ ಬಹುದ್ದು ಕ್ರಮವರಿಸಿ ತಾ ಗಾರೆ ಬಿಡು ಲಿ ಯೂ, ಭಕ್ತಿಯೋಗ ಪಾವನ ಗುರು ಕ್ರಿಕಾರ, ಅವಸ್ಥೆ ಯುಲಿಯೂ, ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಯಾವ ಪುತ್ರಿಯಾಗಿಯೂ, ಅವನ ಬಾಂಧವ್ಯದಲ್ಲಿ ನರನಿಯುಕ್ತ ಕೆ ಅಳಿ, ಉಲ್ಲಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೋವಿನೋದದ ಭಾವ ಆದು ಬಂತೆ ಯೂ, ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಪತಿಯೊಡನೆ ದಗಲಿಂದ ಅವನ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾಯಕಿಯಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

[illegible]

(ಸಶೇಷ)

DISTRIBUTION OF PRIZES IN THE MAHARAJA'S SANSKRIT COLLEGE, MYSORE.

(Communicated.)

[illegible]

ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವೇಶನವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕು. ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಆಸಂಗತಿಯನ್ನ ದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ವೃದ್ಧರಾದ ಇವ್ವರು ಘನವಾಟಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟ ವಿದ್ವಾಂಸರಂತೆಯೇ ಬಹುಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಪೇರುಪದ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು, ವ್ಯಾಕರಣದ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯರು, ನವೀನಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು, ಕೋಲೆರೆಯ ವೇದಾಂತ ಸುಬ್ಬಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ವ್ಯಾಸಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು, ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಸುದೇವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಇವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡವಿದ್ವಾಂಸರಾದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಆಗಬೇಕು.

ಪಾರಿತೋಷಕರು.

ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ವಾಸುದೇವಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ವೆಂಕಟ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರು, ಮತ್ತು ಪಾಠಶಾಲೆಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಶ್ರೀರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು. ರಾಮಾನುಜನಗರದ ರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಇವರುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸ್ವಪರವಾಗಿ ಪಾಠಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಸ್ಥಳೀಕ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂತರ್ಗತ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು

The Nalvengal dacoity case — ಈಚೆಗೆ ನೆಲಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ ನಡೆಸಿದ ಅನೇಕರನ್ನು ಕೆಲವರು ದಸ್ತಗಿರಿ ಆದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ, ಆ ಆರೋಪಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೆಷನ್ಸ್ ಕಮಿಟ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬನು ಅಪ್ರೂವರ್ ಆದನು [illegible] ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

House breaking and theft.—ಅದೇವಾರದೊಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಆನೇಕಲ್ ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕನ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನಾ ಹಾಕಿ ನಗದು ಒಡವೆಗಳು ಸೀರೆ ಒಟ್ಟು ೧,೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಾಲ್‌ಗಳು ಕಳವಾದವು ಮನೆಯವನಿಗೆ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಸಂಶಯಬಂದು ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅವರು ನಡೆದ ಆಪಾದಿಗಳನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಶೋಧನೆಮಾಡಲು ೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಡವೆಗಳು ದೊರೆತವು. ಸರ್ಕಾರದ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಕಳ್ಳರು ಪರಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ [illegible] ದಸ್ತಗಿರಿ ಆದರು. [illegible]

The weather — ಈಚೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನಗಳ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವುದೇನಂದರೆ—ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಾ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪೈರು ಫಸಲ್‌ಗಳು ಒಣಗುತ್ತಿವೆ. ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಳೆ ಬಂದಿತು. ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಾಗಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪ ನೀರು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಫಸಲ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆಯಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಪೈರುಗಳು ಒಣಗಿವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಲ್ಲ. ದನಗಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ. ಕಡೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಯಿತು, ಬೆಳೆಗಳು ಮಧ್ಯಮವಾಗಿವೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತಾಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದೆಯಿದೆ.

ಈ ತಿಂಗಳ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುವ ವಿಶೇಷ ವೃತ್ತಾಂತ ವೇನಂದರೆ—

ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಶವಸ್ವಾಮಿಯೆಂಬುವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಯ ರೂಲುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು, ಚೀಫ್ ಕಮೀಷನರು ಕೆಲಸದ [illegible] ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಗದಗಳು ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷ್ಣಶೆಟ್ಟಿ (ಇವರು ಕೋರ್ಟಿನ ದಿವಾನರು) [illegible] ಕಂಗಾನಾಂ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಾಜ ಅಗ್ರಹಾರದ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳವು ಜರುಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು [illegible] ಸಂಜೀವನ ನಂಜಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ ರೋಗ [illegible] ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ಕಡೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರಾ [illegible] ಸರ್ಕಾರದ ಗೆಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ [illegible] ಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ಮಸ್ತಿಕೆಗಾಗಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

TELEGRAPHIC SUMMARY

ತಂತಿವರ್ತಮಾನ.

FURTHER NEWS FROM GENERAL GORDON

ಲಂಡನ್, ೧೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ [illegible] ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ [illegible] ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ [illegible]

THE PRIVATE SECRETARY TO THE NEW VICEROY

ಲಂಡನ್, ೧೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಮಿ ಮೆಕೆ [illegible] ಹೊಸ ವೈಸರಾಯರವರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

RECOVERY OF SHENDY, &C BY GENERAL GORDON

ಲಂಡನ್, ೧೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್ ರವರು ಷೆಂಡಿ ಮತ್ತು [illegible] ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು.

EXECUTION OF NIHILISTS AT ST PETERSBURG

ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್, ೧೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—[illegible] ನೈಹಿಲಿಸ್ಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳು [illegible] ದಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು. [illegible]

ABATEMENT OF CHOLERA IN EUROPE.

ಲಂಡನ್, ೨೦ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—[illegible] ಕಾಲರಾ [illegible]

LORD NORTHBROOK AND THE KHEDIVE

ಲಂಡನ್, ೨೦ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಲಾರ್ಡ್ ನಾರ್ತ್‌ಬ್ರೂಕ್‌ರವರು [illegible] ಖೇದೀವ್ [illegible]

A NIHILIST PLOT TO KILL THE CZAR DISCOVERED

ಸೇಂಟ್ ಪೀಟರ್ಸ್ ಬರ್ಗ್, ೨೦ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ರಷ್ಯಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ [illegible] ಆಲೋಚನೆ [illegible] ಹೊರಟಿದ್ದರು [illegible] ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟರು.

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್

— o —

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಾಸಾಹೇಬರವರ ದಿವಾನರವರಿಂದ ಕೊಡೋಣವಾದ ಇಷ್ತಿಹಾರ್ ನಾಮೆಗಳು

ನಂ ೧೫೯೧. ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೈಸೂರು, ತಾರೀಖು ೨೧ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೮೪.—ರಾಜಸರ್ಕಾರ [illegible] ೧೮೮೩ನೇ ನಂಬರ್ ಇಷ್ತಿಹಾರ್ ನಾಮೆಯಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

ನಂ ೧೫೯೨ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೈಸೂರು, ತಾರೀಖು ೨೪ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೮೮೪—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ರಾಜಾಸಾಹೇಬ್ ಬಹದೂರವರು ಇದರಡಿಯಂದ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ,—

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ [illegible] ಆಫೀಸರ್ ಕರ್ನಲ್ ಜೆ ಸಿ ಹಿಲ್ ಯವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿಯೂ, ಮೈಸೂರು ಶಾಹಿನ ರಿಸ್ಸಾಲಿ ಕಮ್ಯಾಂಡೆಂಟಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಫಸ್ಟ್ ಮದರಾಸ್ ಲೈಟ್ ಕ್ಯಾವಲರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಆರ್. ಜೆ ಪೋರ್ಟರ್ ಯವರು, ಮೈಸೂರು ಶಾಹಿನ ಸ್ಟಾಫ್ ಆಫೀಸರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು

ನಂ ೧೫೯೩—[illegible] ಅಕ್ಟೋಬರ್ [illegible]

ನಂ ೧೫೯೪—[illegible]

[illegible] ಎಮ್ ಎಸ್ [illegible] ೧೫ನೇ ನವೆಂಬರ್ [illegible]

ಮಿ॥ ಎ. [illegible] ಬಿ ಎ. [illegible] ೧ನೇ [illegible]

ಮಿ॥ ಬಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ ಎಲ್, ಯಲ್ ಎಸ್ ಯವರು, [illegible]

ನಂ ೧೫೯೫—ಬೆಂಗಳೂರು ಮಿ॥ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅ॥ [illegible] ನಾರಾಯಣರಾಯರು, [illegible] ಮಿ॥ ಎಸ್ ಎ. [illegible] ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈಸೂರುದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡಿಟರಗಳಿಗೂ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುವುದು ಮತ್ತು ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕಟ್ಟಿದ (೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನೇ ನಂಬರ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ) ಸಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟು.

IIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

(ಕೆಲವು ಮಳಿಗೆ ಆಫೀಸರುಗಳಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಜಾಮೀನನ್ನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ನ ಜಾಮೀನು ದಾರರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು)

7 ಸೆಕ್ಷನ್ ೫ರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ ೩ [illegible] ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು.

8 ಸೆಕ್ಷನ್ ೬ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ ೫. [illegible] ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು [illegible] ಬಿಡಬಹುದು. [illegible]

9 ಸೆಕ್ಷನ್ ೬ರ ಯಾರಡಣೆ [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ ೭ [illegible] ಇದ್ದರೆ" ಎಂದು ಹಾಕಿದ [illegible] ಬಹಳ [illegible] ಕೇಳಿಕೊಂಡು [illegible] ಹಾಕಿದ ಕಾರಣವನ್ನು [illegible] ಈ ಕೆಲಸವು [illegible] ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು.

10. ಸೆಕ್ಷನ್ ೭ರಲ್ಲಿ [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ ೭. [illegible] ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ [illegible] ಆಪ್ಪರವಾಗಿದೆ [illegible] ಆಫೀಸರುಗಳು [illegible] ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು [illegible]

IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

(ಮುನ್ಸೀಫ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಡತೆಗಳ ದಂಡನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು)

11 ಸೆಕ್ಷನ್ ೮ರ [illegible] ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು, ೮ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ [illegible] ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರಿಂದ [illegible]

ಸೆಕ್ಷನ್ ೮ರ (೧, ೨)ನೇ [illegible] ಆಫೀಸರು [illegible] ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರಿಗೆ [illegible]

12 ಸೆಕ್ಷನ್ ೯ ೧೦ರ [illegible] ಆಫೀಸರಿಗೆ [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ ೯ ೧೧ [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ [illegible]

Vನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

(ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ತಂದಾಯದ ವಿಷಯ ಕುರಿತು)

13 ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦, ಪರವಾಗಿ [illegible] ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೦ [illegible] ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರು [illegible] ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು [illegible] ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರು [illegible] ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು [illegible] ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರು [illegible] ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರು ಕೊಟ್ಟ [illegible] ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು [illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] ಸಂಪುಟ. ೧೧.]

BANGALORE:—MONDAY, NOVEMBER 3, 1884.

ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ೩ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ.

[No. 44. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೪.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾನಿಗಾಯಿ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಸಹಿತ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ. ...		೧೦—೬—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ತಕ್ಕವರಿಗೆ ಟಪಾಲ್ ಮೇರೆ ವರುಷಕ್ಕೆ.		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೬—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

ಸೂಚನೆ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಕಾಗದವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

ಹಿಂದುಸ್ತೇನಿ [illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇ ದಫಾವಿಗೆ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಕಂಡ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ,—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾಹಣವನ್ನಾಗಲಿ [illegible] ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು [illegible] ಮನಿಆರ್ಡರ್ [illegible] ಅಂಚೆ ಮನಿಆರ್ಡರ್ [illegible] ಹಣವು ಯಾರಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಎಂಬದನ್ನು ಕೂಪನ್ ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ ಹೆಸರುಗಳು [illegible] ಮನಿಆರ್ಡರ್ [illegible] ಜಮಾ ಮಾಡುವದರಿಂದ ತಪ್ಪು [illegible].

೨. ನೋಟುಗಳು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು ಅರ್ಧನೋಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಉಳಿದ ಅರ್ಧನೋಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಉದಾಸೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಮೊದಲು ಕಳುಹಿಸುವ ಅರ್ಧನೋಟು ತಲುಪಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ [illegible] ದನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ಬಾಕೀ ಅರ್ಧನೋಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

೩. ಸ್ಟಾಂಪ್ ಗಳು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು, ರೂ|| ೧ಕ್ಕೆ ೧ಅಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಡಿಸ್ ಕೌಂಟ್ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಧಾಣೆಗಿಂತ ಜಾಸ್ತೀ [illegible] ಸ್ಟಾಂಪ್ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಕೂಡದು.

೪. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಾಲ್ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಡಿಸಂಬರ್ ಅಖೈರಿಗೆ ಪೂರೈಸಿ ಬರುವದರಿಂದ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಯಾವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಚಂದಾದಾರರಾದಾಗ್ಯೂ ಆ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ಡಿಸಂಬರ್ ಅಖೈರ್ ವರೆಗೆ ಆಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ [illegible] ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೇಹೊರತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವು.

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5-6-0

ಈ ಗ್ರಂಥ [illegible] ಹೊಂದಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗೆ [illegible] ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೇಳಿದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಕೂಡಲೇ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. [illegible] ಕಳುಹಿಸ [illegible] ಕೊಡಲ್ಪಡಲಾರದು.

ಗ್ರಂಥ [illegible]

ಇದರ ಕ್ರಯ	ರೂ||	೫—೦—೦
ಪಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೇಹಾಸಲ್		೦—೬—೦

ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಆಸ್ಪತ್ರೆರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಗ್ರಂಥಗಳು.

ಕಾಲಾಮೃತ. ...	೧—೪—೦
ಮುಹೂರ್ತದರ್ಪಣ. ...	೬—೧೨—೦
ಛಪ್ಪನ್ನ (ಪಟ್ಟಂಚಾಶತ್) ...	೦—೩—೦
ದಾಶರಥೀಶತಕ ಮತ್ತು ಸುಭಾಷಿತ.	೦—೫—೦
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ ...	೦—೪—೦
ಕವನಕೀರ್ತಿ	೦—೧೪—೦
ಶಿವಾನಂದಲಹರಿ. ...	೦—೭—೦
ಬಾಲಗ್ರಹ.	೦—೨—೦
ವೈದ್ಯಸಾರಸಂಗ್ರಹ ...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡಗ್ರಂಥಗಳು.

ಜಮದಗ್ನಿವಿಲಾಸ. ...	೦—೭—೦
ಶಶಿರೇಖಾಪರಿಣಯ. ...	೦—೪—೦
ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ...	೦—೩—೬
ಸುಧಾಮಚರಿತ್ರೆ.	೦—೨—೬
ಬಭ್ರುವಾಹನನಾಟಕ. ...	೦—೪—೦
ಅತಿಮನ್ಯುನಾಟಕ. ...	೦—೨—೬
ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಚರಿತ್ರೆ ...	೦—೬—೦
ಕೌಶಿಕಪಂಚಾಂಗ. ...	೦—೨—೬
ಪಂಚ [illegible] ಪಾಲಿತೆ. ...	೦—೭—೦
ಕಾವೇರೀ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ. ...	೦—೩—೦
ಐರಾವತ.	೦—೨—೦
ಜನಿಸಿ ಕ್ತಿಸಾರ. ...	೦—೦—೯
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕನ್ನಡ ಸೇರಿದ ಮುದ್ರಣದಾಲಾ	೧—೦—೦
ಜ್ಞಾನಸಿಂಧು, ...	೨—೦—೦
ಶೃಂಗಾರವಿಲಾಸ. ...	೦—೧೨—೦
ಹರಿಸ್ತುತಿ ...	೩—೪—೬
ವೃಷಭೇಂದ್ರವಿಜಯ ...	೩—೪—೬

ಅರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ ಎಂಬ ಕಥೆ.

೧ನೇ ಸಂಚಿಕೆ. ...	೦—೮—೦
ದಿಕ್ಕೂ ೨ನೇ ಸಂಚಿಕೆ.	೦—೮—೦
ಶಬರಶಂಕರವಿಲಾಸ. ...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ	೦—೩—೦
ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ. ...	೦—೫—೦
ಸೂರ್ಯಸಹಸ್ರನಾಮ. ...	೦—೨—೬
ಕೃಷ್ಣಕರ್ಣಾಮೃತ. ...	೦—೨—೬
ಬಾಲರಾಮಾಯಣ ...	೦—೦—೬
ಶ್ರೀರಾಮಕರ್ಣಾಮೃತ. ...	೦—೭—೬
೧ ಕಾಂಡ ಅಮರ. ...	೦—೧—೦

ಮೇಲಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಸೇರಿರುವದಿಲ್ಲವು ಹಣ—ಮೇಲೆ ಗುರುತು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಕ್ರಯವನ್ನು ಯಾವದಾದರು ಬೇಕಾದ್ದು ಆ ಪುಸ್ತಕ್ಕೆ ಮೊಬಲಗು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕವರು ಪಾಕಿಂಗ್ ಹಾಸಲ್ ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನುವಾಚರೆ ನಾಲ್ಕು ಕಳುಹಿಸುವ ಬಗೆ ಹಾಸಲ್ ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಕೊಡಬೇಕಾಗುವದು.

ಪ್ರಕಟನೆ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರು ಸದರೀ ಶಾಲೆಯ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರಿಗೆ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ೮೪ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ.

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗುನಿಶಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಅಪ್ಪಪಡಣೀಯವಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ಸಹಿತ ೧೨ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. ೧—೯—೮೪. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

KARNATIC PRESS, BANGALORE:

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

ಇದರಿಂದ ಸಹಸ್ರಜನಗಳು [illegible] ಪಡೆಸುವದೇನೆಂದರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆ [illegible] ಇರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಡ್ ೮೪ನೇ ನಂಬರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಳು ಹೊಡೆದು ಬರತಕ್ಕವರೆಲ್ಲ ಕೆಲವು [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವಂತೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥ [illegible] ಕೂಡಲ್ಪಡುವದು, [illegible] ಕಾಲ ಮಾಡದೆ ಬೇಗ ಹೊಡೆದ ಕೂಡಲೇ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

ಬೆಂಗಳೂರು, ತಾ|| ೨೪ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೮೪ } ವಿಷವೈದ್ಯರು.

NOTICE.

ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟಾ ಧನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಲಿಮಿಟೆಡ್) ಆಫೀಸಿನಿಂದ.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಜಕೂರು ಷೇರ್‌ದಾರ್ ಲೇಣೇದಾರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಪ್ರಕಟಿಸುವದೇನಂದರೆ.

ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಜಕೂರಲ್ಲಿ ಇದುವರಿಗೆ ಬಾಕೀ ಇರುವ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ, ಮತ್ತು ಕಂತು, ಚಿಕ್ಕಿ, ಒಡವೆ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಷೇರ್‌ದಾರುಗಳ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಎಟ್ಟು ಲೇಣೇದಲ್ಲಿ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಬಾರ್ ದಾರ್ ಈಬಗೆ ಮೊಬಲಗು ಜಾತಾನಾದಾರ್‌ಬಾಬತು ೨೧,೭೩೫—೧೩—೧ ರೂಪಾಯಿ ಬಗೆ ಬಾಬವಾರ್ ಇಸಂವಾರ್ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಇದು ಬಹಿರಂಗವಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹರಾಜ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಈ ತಿಂಗಳ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಆದ ರಿಸೊಲ್ಯೂಷನ್ನಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ನಾದಾರ್ ಬಗೆ ೨೧,೭೩೫-೧೩-೧ ರೂಪಾಯಿನ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಪತ್ರಗಳು, ಚಿಕ್ಕಿಗಳು, ಕಂತುಪತ್ರಗಳು ಸಹ ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ತಾರೀಖ್ ೯ನೇ ಭಾನುವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೬ ಘಂಟೆ ವರಿವಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಮಟಪೇಟೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹರಾಜ್ ಹಾಕಲ್ಪಡುತ್ತೆ. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಆ ದಿವಸ ಬಿಟೋ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಷರತುಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬರದಪ್ರಕಾರ.

೧. ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕವರು ಷೇರ್‌ದಾರ್‌ರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ (ಅಸಲು) ನಾಲ್ಕನೇ ಹಿಸ್ಸೇ ಮೊಬಲಗು ಬಾಕೀ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಿರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಜಾಕೊಡಲಾದೀತು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹರಾಜ್‌ಮೊಬಲಗು ಜಾಸ್ತೀ ಅವರಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದಾದರೆ ಜಾಸ್ತೀಯಾಗುವಷ್ಟು ಮೊಬಲಗು ಮಾತ್ರ ಅದೇ ದಿವಸವೇ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನಗದುಕೊಡಬೇಕು.

೨. ಷೇರ್‌ದಾರ್‌ಗಳಲ್ಲದೆ ಇತರ ಯಾವ ಜನಗಳಾದರೂ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅಂಥಾ ಮೊಬಲಗು ಅವರು ಅದೇ ದಿವಸವೇ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ನಗದು ಕೊಡಬೇಕು.

೩. ಹಾಗೆಕೊಡಲು ತಪ್ಪಿದರೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯವರಿಂದ ನಿಶ್ಚಯವಾಗುವ ಬೇರೇ ಒಂದುದಿವಸ ಪುನಃ ಹರಾಜ್ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟೀತು. ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸದರೀ ತಪ್ಪಿದ ಮನುಷ್ಯನು ಜವಾಬ್‌ದಾರನಾಗಿರಬೇಕು.

೪. ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಆಖೈರ್‌ದರಖಾಸ್ತಿನಿಂದ ಮಂಜೂರ್ ಪಡೆದವರು ಮೇಡೋವರ್ ದಸ್ತೈವಜುಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಂತಾಗಿ ತಗಲುವ ಯೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನೂ ವಹಿಸಬೇಕೇ ಹೊರ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಗೆ ನಿಮಿತ್ತವಿಲ್ಲ. ಮೇಡೋವರ್ ದಸ್ತೈವಜಿಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪಿಗೋಸ್ಕರ ಮೊಬಲಗು ಹಾಜರ್‌ಮಾಡದೆ ತಪ್ಪಿ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಕಳೆಕೊಂಡರೆ ಆ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸದರೀ ದರಖಾಸ್ತುದಾರ್ರೇ ಜವಾಬ್‌ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

೫. ಹರಾಜಾಗತಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕೀ ವ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಕಂತು ಮುಂತಾದ ಇಸಂಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನ ಅಡ್ರೆಸು ಮುಂತಾದ ಬೇಕಾಗುವ ತಪ್ಸೀಲ್ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖುಲ್ಲಾ ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ರಿಜಿರಿನಿಂದ ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರು ಸಂಜಾಯಿಷಿ ಮಾಡ್ತಾರು.

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಷರತ್ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಇವೆ.

ತಾ|| ೨೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಲಿಕ್ವಿಡೇಟರ್.

THE KARNATAKAPRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY NOVEMBER 3, 1884.

THE CHARACTERISTICS OF THE BRITISH GOVERNMENT.

ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ [illegible], [illegible], [illegible] ಇವೇ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], ಅದರಿಂದ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

THE SALEM RIOTERS.

[illegible]

Occasional Notes.

[illegible]

Release of the Salem Ryoters.— [illegible]

Indore affairs.— [illegible]

A decision of the Bombay Government.— [illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Transfers.— [illegible]

Theft.— [illegible]

Advocates and pleaders.— [illegible]

A rumour.— [illegible]

...ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಮೊರರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಗರ ಡಿವಿಜನ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದ ಮಿ ಟಿ. ನರಸಿಂಹ ರಾಯರವರು ಬದ್ಲೀ ಮಾಡಲ್ಪಡುವರೆಂದು ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಇದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಈ ವರ್ತಮಾನವು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ್ದೆಂದು ಯೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುತ್ತದೆ.

An affray.—[illegible] ಬುಧವಾರ ದಿನ ಹಗಲು ೧೧ ಘಂಟೆಗೆ, ಈ ಊರು ಕೋಟೆಯಾಗಿರುವ ಮೊಹಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ [illegible] ಪೇದೆಗಳು [illegible] ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು [illegible] ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ [illegible] ನಡೆಸಿ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡ[illegible] ಪೂರ್ಣ [illegible] ಪ್ರತಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು [illegible] ಇವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ [illegible] ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುವದು.

Promotions.—ಇದರ ಕೆಳಗಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ತಾರೀಖು ನವಂಬರ್ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೆ. [illegible] ರಾಯರು, ೫ನೇ ಗ್ರೇಡಿನಿಂದ ೪ನೇ ಗ್ರೇಡಿಗೆ.

[illegible]ರವರು, ೬ನೇ ಗ್ರೇಡಿನಿಂದ ೫ನೇ ಗ್ರೇಡಿಗೆ.

ಕೋದಂಡರಾಮಯ್ಯ, [illegible] ೬ನೇ ಗ್ರೇಡ್ [illegible] ಗ್ರೇಡಿಗೆ.

ಸುಬ್ಬಣ್ಣ, ೫ನೇ ಗ್ರೇಡಿನಿಂದ ೪ನೇ ಗ್ರೇಡಿಗೆ, ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಅಮಲ್ದಾರ್ [illegible] ರು [illegible] ೫ನೇ ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿ [illegible].

Agricultural Inspectors.—ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಿಡಾನನು ಮೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು [illegible] ಸೈದಾಪೇಟೆ [illegible] ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಾಲೇಜ್ [illegible] ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ [illegible] ರಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ [illegible] ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ [illegible] ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿ [illegible] ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ [illegible] ಸಂತೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

Kidnapping.—[illegible] ಈ ಊರು [illegible] ಒಬ್ಬಳು [illegible] ಬಿದ್ದಿತು [illegible] ತೆಗೆದುಕೊಂಡು [illegible] ಹೋಗಿ [illegible].

[illegible] ಈ ಸಂಗತಿ [illegible] ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ [illegible] ಮಾಡುತ್ತೇವೆ [illegible] ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆ [illegible] ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible].

NEWS LETTER

ನಾಗರಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ [illegible] ಅಂತರಗಳನ್ನು [illegible] ಓದುಗರು [illegible] ಮಾಡುತ್ತೇವೆ [illegible].

ಈ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ [illegible] ಅನುಭವವನ್ನು [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಬ್ರಿಟಿಷ್ [illegible] ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible] ಸಿದ್ಧಾಂತ [illegible] ಬುದ್ಧಿ [illegible] ಹೊಸ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಕಾಫಿ, ಟೀ, ಕಬ್ಬು [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಬುದ್ಧಿ [illegible].

ಈ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಇದರ [illegible] ಬಂದರು [illegible].

ಈ ಕೆಂಗರ [illegible] ರಾಜ [illegible] ಪೊಲೀಸಿನವರು [illegible].

[illegible] ಜ್ಞಾಪಿಸಲ್ಲ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ [illegible] ಅವರು [illegible].

[illegible] ಎಕ್ಸಿಬಿಷನ್ [illegible] ಪುಸ್ತಕ [illegible] ಮೈಸೂರು [illegible].

[illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳ [illegible] ಪ್ರದರ್ಶನ [illegible] ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯ [illegible] ಕನ್ನಡ ನಾಟಕ [illegible] ಪುಸ್ತಕ [illegible].

[illegible] ಪುಸ್ತಕಗಳ [illegible] ಓದುಗರು [illegible] ಬುದ್ಧಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible] ಅವರು [illegible] ಕೆಲಸ [illegible].

[illegible]ರಾಗ ಅರಸು [illegible] ಕೀಳಿನ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible].

ಇದಕ್ಕಿಂತ [illegible] ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ಏನಾದರೂ?

ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು,

ಪಕರು [illegible].

TELEGRAPHIC SUMMARY

ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಸಾರಾಂಶ.

FRENCH REINFORCEMENT FOR TONQUIN AND FORMOSA.

[illegible] ಪ್ಯಾರಿಸ್ [illegible] ಟಾಂಕಿನ್ [illegible] ಫಾರ್ಮೋಸಾ [illegible].

[illegible] ನವಂಬರ್ [illegible] ಸೈನ್ಯ [illegible].

LORDS ABOLITION DEMONSTRATION IN THE HYDE PARK.

ಲಂಡನ್, [illegible] ಹೈಡ್ ಪಾರ್ಕ್ [illegible] ಲಾರ್ಡ್ [illegible].

ದರ್ಬಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಬೀಕರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ, ಬಾಸಾಕ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಸಭಾಪತಿಯನ್ನು ಸಬಾ ಮಾಡುವೇ ಕೆಲಸ ದೀರ್ಘವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಡವಳಿಕೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆದವು.

ಕೈರೋ, ೨೭ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ದಾಂಗೋಲಾ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬಾರರು ಬಂದು, ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಟೂವರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಿಜನರೆಲ್ಲರೂ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕೈರೋ, ೨೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಕಳೆದ ಆಗಸ್ಟ್ ೩೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದೀಚೆಗೆ ಜನರಲ್ ಗಾರ್ಡನ್‌ರವರಿಂದ ಬಂದ ಕಂಠಿವೃತ್ತಾಂತದ ಮೂಲಕ, ಕಾರ್ತೂಂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬರುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

೩೫ನೇ ರಿಜಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಹುಕುಂ ಆಯಿತು.

ಪ್ಯಾರಿಸ್, ೨೮ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೬,೦೦೦ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸೈನ್ಯವು ಟಾಂಕ್ವಿನ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು

ಲಂಡನ್, ೨೧ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದ ಲಾರ್ಡ್ ನಾರ್ತ್‌ಬ್ರೂಕರವರು, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಟ್ ಸಯೀದ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಇಳಿದು, ಈಜಿಪ್ಟ್ ಸಂಬಂಧವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ.

ಫ್ರೆಂಚ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಚೀನಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಸಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಬರ್ಲಿನ್, ೨೯ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್—ಜರ್ಮನ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಭೆಗೆ ಸಭಿಕರ ಚುನಾವಣೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ.

THE MYSORE GAZETTE.

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

—:o:—

ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನೋಟೀಸುಗಳು.

IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

ಮೈಸೂರುದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸನವನ್ನು ತಿದ್ದುವದು ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ದೃಢಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಹುಟ್ಟಿದ (೧೮೮೮ನೇ ಇಸವಿ ನೇ ನಂಬರ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ—ಸಿಲೆಕ್ಟ್ ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟು.

(ಕಡೆಯ ಭಾಗದ ಶೇಷ.)

೧೪. ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಯಾವ ಪರ್ಮಾಣದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಾಸ್ ಉಪಯುಕ್ತ ... ಸೆಕ್ಷನ್ ೩೦ ... ಅಧೀನಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಪ್ರಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಇರುವದಕ್ಕೆ, ಹೀಗಾಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬರುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ... ಅಂಥಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರುದೇಶದ ಪ್ರಾಚೀನ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ... ಅನುಸರಿಸಿ ... ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ.

೧೫. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿದ ೪೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನು ಮುಂದೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನ ೩೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ನ ... ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರುಗಳ ... ತಿದ್ದುವಿಕೆ ... ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಂದರೆ ೨೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನು ಮೈಸೂರುದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ... ಅನುಸರಿಸಿ ... ಸೆಕ್ಷನಿನಲ್ಲಿ ... ತಮ್ಮ ಇನಾಮ್ ... ಸೆಕ್ಷನ್ ...

ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದ ವರುಷದ ... ಸಂಬಂಧ ... ತಿದ್ದುವಿಕೆ ... ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ... ಬೊಂಬಾಯಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ ... ಸಂಬರ್ ... ೧೮೬೫—೧೮೮೦— ... ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ... ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನ ೪೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನು ... ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ... ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿದ ೪೦ ನ ೪೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ...

ಸೆಕ್ಷನು ೨೦ ... ಕೊಡಿಸಿದ ೫೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ... ೪೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ... ಸೇರಿಸಿದೆ.

ದಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕೂಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ... ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿದ ... ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಂಬೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನ ... ಸಮಾವೇಶಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ.

೧೬. ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ೪೫ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿನ ೪ನೇ ಪ್ರತಿಬಂಧನೆಯಲ್ಲಿ ... ಮಾತ್ರವಾದ ಮತ್ತು ... ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ... ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

೧೭. ಜನರ ಕುರುಂ ... ೪೭ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿನ ... ಸೆಕ್ಷನ್ ೪೮ ... ಸರಕಾರದ ... ಕೋರ್ಟುಗಳ ... ಅಧಿಕಾರವು ... ನಡಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

೧೮. ೫೦ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿನಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ... ಸೆಕ್ಷನ್ ೫೦. ... ಸ್ಥಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ... ಅಂಥಾ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

೧೯. ೧೮೬೫ನೇ ಇಸವಿಯ ೧೭ನೇ ನಂಬರ್ ಬೊಂಬಾಯಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟಿನ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೨. ೧೩ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿನ ... ಮೇಲೆ, ೫೫ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿಗೆ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ಸೇರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ... ಮೈಸೂರು ... ಸೆಕ್ಷನು ... ಕಮ್ಮಿಟಿ ... ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

೨೦. ರೆವಿನ್ಯೂ ಗ್ರಾಮದ ... ಸೆಕ್ಷನ್ ೬೦ ... ನೇ ಪ್ರತಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ... ಸೆಕ್ಷನ್ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ... ಗ್ರಾಮದ ... ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ ... ಅದಕ್ಕೆ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ... ಅಂಥಾ ... ಆದರೆ ... ಗ್ರಾಮದ ... ಪದ್ಧತಿಯು ... ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ... ಆಗುವದು.

VIನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

(ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನ ಅನುಭವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು.)

೨೧. ೭೨ನೇ ಸೆಕ್ಷನು, ಮುಂಬೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನ ೭೩ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ... ಸೆಕ್ಷನ್ ೭೨ ... ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ... ಮತ್ತು ೭೩. ... ಸೆಕ್ಷನಿನಲ್ಲಿ ... ಮುಂದಿನ ... ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದ ... ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕಿನ ... ಈ ಸೆಕ್ಷನನ್ನು ... ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

VIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

(ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕೀಳ್ಪಟ್ಟ ಹಕ್ಕುಗಳ ದಾಖಲೆ ವಿಷಯ.)

೨೨. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ... ಮುಖ್ಯವಾದ ... ಅಂಥಾ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ... "ಹಕ್ಕಿನ ಪತ್ರಿಕೆ" ಮತ್ತು "ಅನುಭವದ ಪತ್ರಿಕೆ" ... ಪತ್ರಿಕೆ ... "ದಾಯದ ಪತ್ರಿಕೆ" ... ವಿಷಯವಾಗಿ ...

೨೩. "ಕದೀಂ ಪತ್ರಿಕೆ" ... ಸೆಕ್ಷನ್ ... ಸೆಕ್ಷನು ... "ಕದೀಂ ಪತ್ರಿಕೆ" ... ಸೆಕ್ಷನಿನ ... ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ... ಅವಶ್ಯಕವಾದ ... ಸೇರಿಸಿರುತ್ತದೆ.

"ಅನುಭವದ ಪತ್ರಿಕೆ" ಎಂಬುದು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ... ಪತ್ರಿಕೆ ... ಮುಂಬೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನ ... ಸೆಕ್ಷನು ... ಜಮೀನ್ ... ಅನುಸರಿಸಿ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರ ... ಮತ್ತು ... ಅವಶ್ಯಕವಾದ ... ಸೆಕ್ಷನು ... ಜಮೀನ್ ... ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ...

೨೪. ಅನುಭವದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ... ತೋರಿದೆ ... ಪ್ರಕಾರ ...

ತಿಂಗಳಿನ ... ಮುಂಬೈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ... ಗ್ರಾಮ ... ಮುಖ್ಯವಾದ ... ಪತ್ರಿಕೆ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ... "ಅನುಭವದ ಪತ್ರಿಕೆ" ... ಸೆಕ್ಷನ್ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರ ... "ಕದೀಂ ಪತ್ರಿಕೆ" ... ಕಮ್ಮಿಟಿ ... ಮುಖ್ಯ ... ಅವರು ... ಅಂಥಾ ಪತ್ರಿಕೆ ... ಶಾಸನದ ... ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ...

ಬಲವಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಹುಟ್ಟುವದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈ ಕುರಿತು ... ಸೆಕ್ಷನ್ ... ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ... ಅಂಥಾ ... ಮುಖ್ಯ ... ಆತಂಕ ...

ಸೆಕ್ಷನ್ ... ಮುಖ್ಯ ... ಮೇಲೆ ... ಕಂದಾಯ ... ಮೈಸೂರು ... ಜಮೀನ್ ... ಪತ್ರಿಕೆ ... ಕಮ್ಮಿಟಿಯವರು ... ಜಮೀನ್ ... ಪತ್ರಿಕೆ ... ಸಂಬಂಧ ... ಮುಖ್ಯ ... ಅನುಭವದ ಪತ್ರಿಕೆ ... ಅವರ ... ಕಾರಣ ... ಕದೀಂ ಪತ್ರಿಕೆ ... ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಂದದ್ದರಿಂದ ... ಅನುಭವದ ಪತ್ರಿಕೆ ... ನಿರ್ಣಯವಾದ ... ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ACKNOWLEDGMENTS.

ಈ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗಾ ... ಚಂದಾ ... ಕೊಟ್ಟ ... ರಸೀತಿ ... ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ... ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಮಹಾ ಅಜಮಾಯಿಷ್ ದಾರ	ರೂ. ಅ. ಪೈ.
...	೩—೦—೦
ಮೈಸೂರು ...	೬—೦—೦
...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೊ ...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೊ ...	೬—೦—೦
,, ...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೋ ...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೋ ...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೋ ...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೋ ...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೋ ...	೬—೦—೦
,, ಡಿಟ್ಟೋ ...	೬—೦—೦
...	೬—೦—೦
...	೩—೦—೦
...	೩—೦—೦
...	೩—೦—೦
...	೩—೦—೦
...	೬—೦—೦
...	೬—೦—೦
...	೩—೦—೦
...	೧೦—೦—೦
...	೬—೦—೦
...	
...	೬—೦—೦
... ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿನಾಯುಡು	೬—೦—೦
...	೬—೦—೦

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA PRESS—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE —MONDAY, NOVEMBER 10, 1884 [No. 45.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:— ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೫.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದರಗಳು.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ [illegible].

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 6 0

[illegible]

ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಅಂಚೆಯ ಹಾಸಲ್ ... ೦—೬—೦

ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಅಪ್ಪಾಜಿರೋಡ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರ ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ,—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ

[illegible]

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ

ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವುದರಿಂದ [illegible] ಸವರೀ ಗ್ರಂಥವಿಕ್ರಯಕ್ಕೆ [illegible] ರುಜು ಮಾಡುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ [illegible] ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥದ [illegible].

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, [illegible]

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

[illegible]

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, [illegible] } [illegible]

NOTICE.

ಇದರಿಂದ ಈ ಕೆಳಗೆ ರುಜು ಮಾಡಿರುವ ಕಡೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಡೂರುತಾಲ್ಲೂಕು ಬೀರೂರು ಕಸಬೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಲ್ಲೂರುಶೆಟ್ಟರ ಶಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಗ ಶಿವಪ್ಪನು ಇದಿರುವ ಸಮಸ್ತ ಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ —

ನನ್ನ [illegible] ನಲ್ಲೂರು ಶೆಟ್ಟರ ಮರುಳಪ್ಪಯ್ಯ ನಾನು [illegible] ನಮ್ಮ ಸ್ವಯಾರ್ಜಿತವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ [illegible] ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಭೂಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ [illegible] ಇರುವ [illegible] ಕ್ರಯ [illegible] ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ [illegible] ಕ್ರಯ [illegible] ಮಾಡಿಕೊಂಡವರಿಗೆ ಯಾವವಿಧವಾದ ಹಕ್ಕು [illegible] ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ [illegible] ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರದ [illegible] ನಂಬರ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಫಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

ನಾನೂ ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಮರುಳಪ್ಪಯ್ಯ ಸಹ ಅವಿಭಕ್ತರಾಗಿ ಮೊಕ್ತಸರ [illegible] ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಈತನು ಜ್ಯೇಷ್ಠನಾದ್ದರಿಂದ ವರ್ಗಾವೊರ್ತ ಈತನ ಹೆಸರಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸುಭವದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಿಸ್ಸೆಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿ ಸದರೀಭೂಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಯ ವಗೈರೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿ ಈರೀತಿ ಫಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ತೋರುತ್ತೇನೆ. ಸದರೀ ಸ್ವತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಮರುಳಪ್ಪಯ್ಯನಿಗೆ ಪೂರಾ ಹಕ್ಕುದಾರೀ ಯೇನೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಯ ವಗೈರೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಪೂರಾಹಕ್ಕುದಾರೀಯುಂಟಾಗಲಾರದೆಂದು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ವತ್ತುಗಳ ತಪಸೀಲ್.

೧. ಬೀರೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವದು, ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ನಂಬರು [illegible] ಈ ನಂಬರುಗಳುಳ್ಳ ಮನೆಗಳು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು. ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶಿವಯೋಗಿ ರಂಗಣ್ಣನ ಹೆಸರಿನ ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಮನೆ ಸಹ ಸೇರಿ ಇಪ್ಪತ್ತು.

೧. ಬಾಗಾಯತು ಮಾಗಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಅಡಿಕೆ,ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ ವಗೈರೆ ಇರುವ ತೋಟಗಳು ಮೂರು.

೧. [illegible] ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ [illegible] ವರ್ಗದ ಸರ್ವೇನಂಬರು [illegible]ನೇ ಅಡಿಕೆ ತೆಂಗು ಬಾಳೆ ವಗೈರೆ ಇರುವ ತೋಟ ಒಂದು.

೧. ಬೀರೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆ ಒಂದು, ಸದರೀ [illegible]ನೇ ನಂಬರ್ ಖುಷ್ಕೀಜಮೀನು ಒಂದು, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿ ರುದ್ರೇಗೌಡನ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಖುಷ್ಕೀಜಮೀನು, ತೆಂಗಿನತೋಟ ಸಹ.

೧. ನಾಗದೇವನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆ [illegible] ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ನಂಬರು [illegible]ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆಗಳು ಸಹ.

೧. ಬಳ್ಳಿಗನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನು, ಮತ್ತು ಡಿಟೋ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ [illegible] ಹೆಸರಿನ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನು ಸಹ.

೧. ರಾಮನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇನಂಬರು [illegible]ನೇ ತರೀ ಗದ್ದೆ ಒಂದು.

೧. [illegible]ನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರು [illegible]ನೇ ಖುಷ್ಕೀ ಜಮೀನು ಒಂದು.

ಈ ಸ್ವತ್ತುಗಳಾಗಿವೆ.

[illegible] } ನಲ್ಲೂರುಶೆಟ್ಟರ ಶಿದ್ಧಲಿಂಗಪ್ಪನಮಗ ಶಿವಪ್ಪ ರುಜು

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY NOVEMBER 10, 1884.

REMARRIAGE OF VIRGIN WIDOWS.

ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹದ ವಿಷಯ.

ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಾಹಕ್ರಮವು ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾದದ್ದೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಯೆಂಬ ಅಂಶ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈಚೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ವರುಷಗಳಿಂದ ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ, ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ವಿಷಯಕವಾದ ವಿಚಾರ ಪುಟ್ಟಲಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರ ಆಚಾರವು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯಮುಖ್ಯಗಳಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಸಭೆಸೇರಿ, ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಆಚಾರಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆಯೋ ಅವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಸದರೀ ಗ್ರಂಥದ ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ—ವಿವಾಹ ಕರ್ಮಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಡೆಯದಾದ ಸಪ್ತಪದೀ ಕ್ರಿಯೆ ಮಂತ್ರಸಹ ನಡೆಯುವದರಿಂದಲೇ ವಿವಾಹಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯದಾದ ಗರ್ಭಾಧಾನವೆಂಬ ಕಡೇ ಅಂಗದ ಕ್ರಮ ನಡೆಸಲ್ಪಡದೊರತು ವಿವಾಹಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಸಪ್ತಪದೀ ನಡೆದಿರುವಾಗ್ಯೂ ವಿವಾಹಸಿದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾದ ಗರ್ಭಾದಾನ ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ, ಯಾವಳನ್ನಾದರೆ ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಸಂಸ್ಕೃತನಾದ ಪತಿಯ ವಿಯೋಗ ಉಂಟಾಯಿತೋ ಅಂತಹವಳಿಗೆ ಪುನಃ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗಬಹುದೆಂಬದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟವಾದಬಳಿಕ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಜನ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಮದರಾಸ್, ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿ, ಕುಂಭಕೋಣ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ವರೊಳಗು, ಸ್ಮಾರ್ತರೊಳಗೊಂಭತ್ತು, ವೈಶ್ಯರೊಳಗೊಂದು, ಈ ಮೇರೆ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳು ನಡೆದವು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥವು ಉತ್ತರಾದಿ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡಲು ಅವರು ಅದಂ ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಅದನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕನ್ಯಾಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೇರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸದರೀ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿಯೂ, ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮ|| ರಾ|| ಶ್ರೀ|| ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರಿಗೆ "ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹವೆಂಬುದು ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಇರುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಡಲು ತಾವು ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸಂಚಾರ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದಾಗಿಯೂ, ಪರಂತು ಅವರವರಿಗೆ ಕನ್ಯಾಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪತ್ರವಂ ಕಳುಹಿಸಲು ಅದನ್ನು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಟಸ್ವರಂ(?) ಹೊಂದಿ, ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಕಳೆದ ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಉತ್ತರದೇಶದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಂಡಿತರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸಭೆಮಾಡಿ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವಾರದ ಕಾಲ ನಡೆಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ಚರ್ಚಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು, ಪರಂತು ಉಭಯಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಸೇರದ ಒಬ್ಬ ಬಾತ್ಮೀದಾರರು ನಮಗೆ ಬರೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಸರ್ವರೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಇದರಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ

ಈಚೆಗೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಉತ್ತರಾದಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಮದರಾಸಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದೊಳು ಪ್ರಸ್ತಾವೇನ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ತಿಳಿಸಲು, ಹಾಗೆ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರ ಸಹಿತರಾಂ ಪಾಲದಾದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹ ಶಪಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕಿಸುವದು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಪ್ರಾತಿಸ್ವ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವದೆಂದು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ಬಿಡದೆ, ಅನ್ಯಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಿಗೆಲ್ಲ ತಾವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವದಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಛಾಪಿಸಿ ಈ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸದರೀ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಸಂಗಡ ವಾದನಡೆಸತಕ್ಕವರು, ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ನಿಯಮವಾದ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಗಾರರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ವಾದನಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಧಾನಕೊಡದೆ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುವ ಹಟವುಳ್ಳವರಾದದರಿಂದ ಕಾಣಬರಲು ಆ ಮೇಲು ಸದರೀ ಸ್ತ್ರೀಪುನರ್ವಿವಾಹ ಸಮಾಜದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದನ್ನು ಮಾನಸಿಕಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ತರುವಾಯ, ಸದರೀ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಕರೆಯಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಾದವರೊಡನೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಸದರೀ ಸಭಾಪತಿಯವರ ಕಾರಣಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡುವದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕೂಡನೆ ವಾದನಮಾಡುವದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಯೋಗ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಆ ಸಭೆಯ ಗೌರವದಿಂದಲೂ ಅದರ ಅನುಮತಿ ... ಯಾವ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯಗಳ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಇದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಘುನಾಥರಾಯರವರು ಸೂಚಿಸಲು ಸದರೀ ಸಭೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದು ಸ್ವತಂತ್ರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಸದರೀ ಸಭೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಸ್ವತಂತ್ರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಒಂದು ನ್ಯಾಯಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕೂಡನೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ತಿಳಿಸಲು ಆಗಬಹುದೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅನಂತರ, ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ, ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭದೊಳು, "ಪುನರ್ಭೂ" ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥನಿರೂಪಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಸದುತ್ತರವಂ ಕೊಡದೆ, ಆ ವಿಷಯ ಹಾಗಿರಲಿ, ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸಪ್ತಪದಿಯಾದ ಕನ್ಯೆಗೆ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ನ್ಯಾಯಸಾಧನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆನಲು, ಸದರೀ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಯಾವ ಪಕ್ಷವಾದವನ್ನೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತಮಗಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ತರುವಾಯ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾದ ನಡೆದು, ಕಡೆಗೆ, ಪುನರ್ವಿವಾಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಂಥೋಕ್ತವಾದ ನ್ಯಾಯಸಾಧನಗಳನ್ನು ಮರುದಿನ ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಲು ಪಂಡಿತರುಗಳೆಲ್ಲರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಮರುದಿನ ಪುನಃ ಸಭೆಸೇರಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನದಿನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕಾರ ನಡಿಸದೆ ಸ್ತ್ರೀಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಬಂಧವಾದ್ದೆಂಬ ಹಿಂದಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅಂತಹ ವಿವಾಹವು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ್ದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುವದಾಗಿ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ನೀವು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಉತ್ತರವೂ ಕೊಡದೆ ಹೋದರು.

ತರುವಾಯ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಅದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಹೋದರು. ತರುವಾಯ ಅಲ್ಲಿನ ಪಂಡಿತರುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು, ಕೆಲವು ಬಂಧನಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳಿವೆಯೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ಅವನ್ನು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರಿಗೆ ಓದಿಹೇಳಿ, ಇಂತಹ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಿಡಿದ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅವಕ್ಕೆ, ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಇವು ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳೇ ಅಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅಥವಾ ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ಮೊದಲನೇದು ಸಪ್ತಪದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ "ದೇಯಾ" ಎಂಬ ಪದವಿರುವದರಿಂದ ಅದು ದಾನವಲ್ಲದೆ ವಿವಾಹವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಒಂದುವೇಳೆ ದಾನವೆಂಬ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಿ, ಆ ಪುನರ್ವಿವಾಹವನ್ನು ಛಾಪಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳನೇಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ... ಕಾಲದಂತ ಪಂಡಿತರುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ವಿಷಯವಾಗದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಾಧ್ಯ ... ಮನು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಬಲಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಶಕ್ತವಾದವೇ ಎಂಬ ಅಂಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ, ಅಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬಾಧ್ಯಗ್ರಂಥ ಒಂದರಿಂದಲೇ, ಭಗವದವತಾರವೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ... ವೇದರಿಂದ ಶೋಧಿತನಾಗಿ, ಲೋಕಾನುಗ್ರಹಾರ್ಥ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಶ್ರೀ ರಾಮರು ಮೊದಲಾದವರ ಗುರುವಾದ ... ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರರಾದ ವಸಿಷ್ಠ ಮಹರ್ಷಿ ಮೊದಲಾದವರ ವಚನಗಳು ಯೆಂದಿಗೂ ಪರಾಹತಗಳಾಗಲಾರವೆಂದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಪಂಡಿತರು ರಘುನಾಥ ರಾಯರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು—ನೀವು ಬಹುಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿದವರೇ ಸರಿ, ಪರಂತು ಈರೀತಿ ನೀವು ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ವಾದಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಕಡೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಕಾಣಲಾರದು. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬದು ತಿಳಿಯಬಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳಿರಿ, ಅದೇನಂದರೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿನ ವಚನವು ಪುನರ್ವಿವಾಹವನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆ, ಸದರೀ ವಚನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹವೆಂಬುದು ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ದೆಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿಯಿರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, "ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರವರು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಈ ಪುರಾಣವಚನವು ಒಂದು ಪ್ರಬಲಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದದ್ದೆಂದು ಮಧ್ವಮತಾವಲಂಬಿಗಳ ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಕೂಡದು. ಪರಂತು ಇತರ ಮತಾವಲಂಬಿಗಳು ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಒಂದುವೇಳೆ ನಾನು ಕೂಡ ... ಕ್ಕಾಗಿಯಾದಾಗ್ಯೂ ಸದರೀ ಪುರಾಣವಚನವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸದರೀ ವಿರುದ್ಧವಚನವು ಆದಿತ್ಯ ಪುರಾಣೋಕ್ತವಾದದ್ದೆಂಬುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯರು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿರುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾರದೆ ಹೋದದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಚನ ಪ್ರಮಾಣವಾದ್ದೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು, ರಘುನಾಥ ರಾಯರು "ಅಂತಹ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವಂತಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಯಾವದೂ ಇರುವದಿಲ್ಲವು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೂ ನಿಷ್ಠೆಯ ಪಟ್ಟವು ಈಗ ನನಗೆ ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂತು" ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದದರಿಂದ ಶ್ರೀಯವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಾದಮುಗಿಯಿತು.

ಅನಂತರ, ನಾನು, ಈ ಸಭೆಯು ಪರ್ಯವಸಾನ ಹೊಂದಿದ್ದಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರಾದವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬೇರೆ ವ್ಯಾಜದಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸ್ತಾವವಶ್ಯೇನ ಈ ಸಭಾವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೇನಂದರೆ:—

ದೊಡ್ಡಪಂಡಿತರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಸ್ತ್ರೀಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಯಾವಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಆಗೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಸರಿಯೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಭೂತವಾಗಿ ಇನ್ನಾರುಮಂದಿ ಪಂಡಿತರುಗಳಿಂದ ಅವರ ರುಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂತವರ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಹರಿಸುವೆವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಸತಾರಾ ಮತ್ತು ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಮುಂತಾದ ಇಬ್ಬರು ಪಂಡಿತರುಗಳು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇದುವರೆಗೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ಬಿಟ್ಟು, ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ನಿಷಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗ್ರಂಥವು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವತಃ ದೂಷಿಸುತ

ಲಿದ್ದರೂ ಆದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೇ ಪುನಃ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಕಲ್ಪನೆಗಳಾಗಿ ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನಿಷಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಯತ್ನಪಟ್ಟು, ರಘುನಾಥರಾಯರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನಗಳನ್ನು ಅವರು ಯಾರದು ಮುಂದಾವರಿ ಅಭೀಷ್ಟಿಸಿ ದಾಗನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಲು ಅಶಕ್ತರಾದರೆ, ಶಿಷ್ಟರು ಮನು, ವಸಿಷ್ಠಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾನ್ಯರಾದ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಬಾಭ್ರವ್ಯ ಋಷಿಗಳ ವಚನವೇ ಬಲೀಯವಾದದ್ದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ತನ್ನವರ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ನಿಷಿದ್ಧವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ಅನುಕಂಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಪ್ರಾಕಾರಕರಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದರ್ವಾನಿಗಳಾ ಬಾಧಕ ಇಲ್ಲವು ...

ಇದಲ್ಲದೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರವಾದವಟ್ಟಿ ...

ಬಾಕಾಕಲಂ!!

ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಕಮಿಗೆ ರಿಲಿಸಲು ಮರೆತೆನು, ಏನಂದರೆ—

ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿಯಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥದ ಕೊನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದ ಕೆಲ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ...

ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾದ ಕನ್ಯಾಪುನರ್ವಿವಾಹ ...

ಬರಹ ... ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ... ಆದರೆ ಅಕಟಕಟಾ! ... ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ...

ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಶಾಸ್ತ್ರಕ ವಾದಕ್ಕೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಲಾರೆವು. ...

Occasional Notes.

ನೈಮಿತ್ತಿಕ ಟಿಪ್ಪಣಿ.

The late row at Hyderabad — ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ... ಸಾಲಾರ್ ಜಂಗ್ ...

Starting of a paper mill — ಬರೋಡೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗಾಯಕವಾಡ ...

A new college — ...

A meeting — ...

... ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು. ...

... ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ...

A resolution of the Govt. — ...

... ಟ್ಟಣ ... ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನ ಕ್ಲರ್ಕ ... ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರು ...

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

Destruction of Cobras. — ...

The late Mr. C. Vencatrow. — ...

Mr. Bhashyacharlu — ಮೈಸೂರು ... ಚೀಫ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಲೇಟರ್ ಮತ್ತು ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ...

Nuisance of stray Dogs in Pettah — ...

... ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ...

The weather. — ...

Exodus of survey people. — ಸರ್ವೆ ... ನವೆಂಬರ್ ...

THE MYSORE GAZETTE

ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

ಮಹಾರಾಜರವರ ... ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ...

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ... ಜಮೀನ್ ... ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನು ... (ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ...)

(ತೆರವಾದದ್ದು)

IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

25. ...

26. ... ಸೆಕ್ಷನ್ ...

27. ... ಸೆಕ್ಷನ್ ...

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY NOVEMBER 10, 1884.

REMARRIAGE OF VIRGIN WIDOWS.

ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹದ ವಿಷಯ.

ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಾಹಕ್ರಮವು ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾದದ್ದೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅಂಶ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಈಚೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ವರುಷಗಳಿಂದ ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ, ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ವಿಷಯವಾದ ವಿಚಾರವುಂಟಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರ ಆಚಾರವು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾನುಸಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಖ್ಯಮುಖ್ಯಗಳಾದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವರ್ತಕರಾದ ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಸಭೆಸೇರಿ, ಯಾವಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮವರ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಆಚಾರಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವಾಗಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಸದರೀ ಗ್ರಂಥದ ಸಾರಾಂಶವೇನಂದರೆ—ವಿವಾಹ ಕರ್ಮಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಡೆಯದಾದ ಸಪ್ತಪದೀಕ್ರಿಯೆ ಮುಂತಾದ್ದು ನಡೆಯುವದರಿಂದಲೇ ವಿವಾಹಸಿದ್ಧಿಯಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಆಚಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರವಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯದಾದ ಕನ್ಯಾದಾನವೆಂಬ ಒಂದೇ ಅಂಗದಕ್ರಮ ನಡೆದಮಾತ್ರದಿಂದ ವಿವಾಹ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕಂಠೋಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವದರಿಂದ, ಸಪ್ತಪದೀ ನಡೆದಿರುವದು ವಿವಾಹಸಿದ್ಧಿಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾದ ಕನ್ಯಾದಾನ ನಡೆಯುವದರೊಳಗಾಗಿ, ಯಾವ ಕನ್ಯೆಗೆ ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಸಂಸ್ಕಾರವಾದ ಪತಿಯ ವಿಯೋಗ ಉಂಟಾಗುವದೋ ಅಂಥಾ ಕನ್ಯೆಗೆ ಪುನಃ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗಬಹುದೆಂಬದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟವಾದಬಳಿಕ ಮೇಲೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಜನ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ಮದರಾಸ್, ಗಾಂಜಮ್, ರಾಜಮಹೇಂದ್ರಿ, ಕುಂಭಕೋಣ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ವರೊಳಗೊಂದು, ಸ್ಮಾರ್ತರೊಳಗೊಂದೆರಡು, ವೈಶ್ಯರಲ್ಲೊಂದು, ಈ ಮೇರೆ ಒಟ್ಟು ಐದಾರು ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳು ನಡೆದವು. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥವು ಉತ್ತರಾದಿಮಠದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸಲ್ಪಡಲು ಅವರು ಅದಂ ನೋಡಿ ಮತ್ತು ಆ ದನ್ನು ಸರಿಸಿ ಕನ್ಯಾಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಮೇರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸದರೀ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಪ್ರವರ್ತಕರಾಗಿಯೂ, ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಮ॥ ರಾ॥ ಶ್ರೀ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರಿಗೆ "ಕನ್ಯಾ ಪುನರ್ವಿವಾಹವೆಂಬದು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಾರದೆ ಇರುವದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಡಲು ತಾವು ಮದರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸಂಚಾರಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದಾಗಿಯೂ, ಪರಂತು ಅವರಿವರಿಗೆ ಕನ್ಯಾಪುನರ್ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾಪತ್ರವಂ ಕಳುಹಿಸಲು ಅದನ್ನು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಔದಾಸೀನ್ಯವಂ ಹೊಂದಿ, ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಈಚಿನ ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ, ಉತ್ತರದೇಶದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಂಡಿತರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಸಭೆಮಾಡಿ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದುವಾರದ ಕಾಲ ನಡೆಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥದ ಕ್ರಮವನ್ನರಿಯಲು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದು, ಪರಂತು ಉಭಯಪಕ್ಷಿಗೂ ಸೇರದ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರು ನಮಗೆ ಬರೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದಕ್ಕೆ ಇದರಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:

ಈಚೆಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರುತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಉತ್ತರಾದಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಮದರಾಸಿಗೆ ದಯಮಾಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿವಾನ್ ಬಹದೂರ್ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಶ್ರೀ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋಗುತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದೊಳು ಪ್ರಸ್ತಾವಶ್ವೇನ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಯಾವಯುಗದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ತಿಳಿಸಲು, ದಾನಿಗೆ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾಧಾರ ಸಹಿತ ದಾಂ ಸಾಲದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಶಪಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡಲಾರದೆ ಇರುವದೆಂದು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂ ಬಿಡದೆ, ಅನ್ಯಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಿಗೆಲ್ಲ ತಾವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆಲ್ಲ ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ ಯವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಸದರೀ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಯಾರಾದರೂ ನಗರದ ಸಭಿಕರು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸಂಗಡ ವಾದಮಾಡಿದರೆ ಆಗಬಹುದು, ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಕ್ರಮವಾದ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಡಂಬಟ್ಟು ವಾದಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಲಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರು. ಅಂಥಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದರೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಗಳು ಯೋಗ್ಯರೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಧಾನಕೊಡದೆ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಸಾಧಿಸುವ ಹಟವುಳ್ಳವರಾದರೆಂದು ಕಾಣಬರಲು ಅದುಮೋಲು ಸದರೀ ಸ್ತ್ರೀಪುನರ್ವಿವಾಹ ಪೋಷಕರು ಇದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದನ್ನು ಮಾಡಲೆಳಸಿ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕಡೆಗೆ ಸದರೀ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಕರೆಯಿಸಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಾದವರೊಡನೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಸದರೀ ವಿಧವಾವಿವಾಹ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರೊಡನೆ ವಾದವಿವಾದಮಾಡುವದು ನ್ಯಾಯವೆಂತ ತೋರದ ಕಾರಣ, ಬಹಳ ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟು ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸಭೆಯು ನಡೆಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಯಾವಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಘುನಾಥರಾಯರವರು ಹೇಳಿದ್ದೇನಂದರೆ ಸದರೀ ಸಭೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಸಿಟ್ಟು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಸದರೀ ಸಭೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವರಿಗಣಿಸದೆ ಸ್ವತಂತ್ರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಿಗಳಾದ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗದವರಕ್ಕೆ ಅಂತವರೊಡನೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಂಟಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನವೆಂದು ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಅನಂತರ, ಒಂದಾನೊಂದುದಿವಸ, ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಶ್ರೀ ಮಠದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭದೊಳು, "ಪುನರ್ಭೂ" ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ನಿರೂಪಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲು, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಸದುತ್ತರವಂ ಕೊಡದೆ, ಆ ವಿಷಯ ದಾಗಿರಲಿ, ಒಂದಾನೊಂದು ಸಪ್ತಪದಿಯಾದ ಕನ್ಯೆಗೆ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ನ್ಯಾಯಸಾಧನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆನಲು, ಸದರೀ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿವಾದಿಯು ಮಾಡುವ ಇಲ್ಲವಾದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ದಷ್ಟಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾದ ನಡೆದು, ಕಡೆಗೆ, ಕನ್ಯಾವಿವಾಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು ಉದಹರಿಸಿದ್ದ ಗ್ರಂಥೋಕ್ತವಾದ ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಲು ಪಂಡಿತರುಗಳೆಲ್ಲರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ಸಭೆಸೇರಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆಂ ದಿನದಿನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸದೆ ಸ್ತ್ರೀಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಯಾವ ಯುಗದಲ್ಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಂದಿತವಾದ್ದೆಂಬ ಹಿಂದಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅಂಥಾ ವಿವಾಹವು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ್ದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುವದಾಗಿ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ನೀವು ಪಡೆದಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಒಂದು ಉತ್ತರವೂ ದೊರೆಯದೇ ಹೋಯಿತು.

ಬಳಿಕ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ, ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಅದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯದೆ ಹೋಯಿತು. ಕಡೆಯ ಅಲ್ಲಿನ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಸ್ಮೃತಿ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಬಂಧನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರಿಗೆ ಓದಿ ಹೇಳಿ, ಇಂಥಾ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಕಲಿಗೆ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು, ಅದಕೆ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, ಇಂಥ ಪ್ರಮಾಣವಚನಗಳೇ ಅಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಅಥವಾ ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ಮೊದಲನೇದು ಸಪ್ತಪದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಎರಡನೆಯದರಲ್ಲಿ "ದೇಯಾ" ಎಂಬ ಪದವಿರುವದರಿಂದ ಅದು ದಾನವಲ್ಲದೆ ವಿವಾಹವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಒಂದುವೇಳೆ ವಾಗ್ದಾನಮಾತ್ರವಾಗಿ, ಅದು ವಿವಾಹವಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಮಾಣಗಳನೇಕವಾಗಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉದಹರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂಗತಿಯೂ ಇವರ ಆಲೋಚನೆ ಪಂಡಿತರುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಗಿಳಿಸಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ದಾಗ್ಯೂ ಈಗ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಾಧ್ಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಯುವದನವು. ಮನು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಬಲಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಶಕ್ತವಾದೀತೇ ಎಂಬ ಅಂಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ, ಅಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬಾಧಕವಚನ ಒಂದರಿಂದಲೇ, ಭಗವಂತನಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದುಬಂದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಶ್ರೀ ಗಾಯರು ಮೊದಲಾದವರ ಸಮಾನವಾದ ಮಹರ್ಷಿ ಪರಾಶರ ವಸಿಷ್ಠ ಮಹರ್ಷಿ ಮೊದಲಾದವರ ವಿಧಿವಚನಗಳು ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗ ಪರಾಂತಗಳಾಗಲಾರವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರೆಂಬ ಪಂಡಿತರು ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರನ್ನು ಕುರಿತು—ನಾವಿಬ್ಬರು ಬಹುಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನ ಮಾಡಿದವರೇ ಸರಿ, ಪರಂತು ಈರೀತಿ ನಾವಿಬ್ಬರು ಇನ್ನಾ ಇವರ ಗುಣಗಳ ಕಾಲ ವಾದಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಕಡೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಕಾಣಲಾರೆವು. ನೀವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದು ಕೇಳುವ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳಿರಿ, ಆದಕ್ಕೆ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿನ ವಚನವು ಪುನರ್ವಿವಾಹವನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತದೆ. ಸದರೀ ವಚನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದದರಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹವೆಂಬದು ಅಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ದೆಂದು ನಾನು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬಿ ಯಿರುತ್ತೇನೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ರಘುನಾಥ ರಾಯರವರು, "ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರವರು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಈ ಪುರಾಣ ವಚನವು ಒಂದು ಪ್ರಬಲಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವದಕ್ಕೆ ಬಲಸಾಲದೆಂದು ಮಧ್ವಮತಾವಲಂಬಿಗಳ ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಕೂಡದು. ಪರಂತು ಇತರ ಮತಾವಲಂಬಿಗರು ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಒಂದುವೇಳೆ ... ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಸದರೀ ಪುರಾಣವಚನವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸದರೀ ವಿರುದ್ಧವಚನವು ಆದಿತ್ಯ ಪುರಾಣೋಕ್ತವಾದದ್ದೆಂಬುವದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದರೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಲಿ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾರದೆ ಹೋದದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಲ್ಲವಾದದ್ದೆಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಗೋಪಾಲಾಚಾರ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು, ರಘುನಾಥರಾಯರು "ಅಂಥಾ ನಂಬಿಕೆ ನಿಮಗೆಯಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಯಾವದೂ ಯಿರುವದಿಲ್ಲವು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಸ್ವಭಾವಸಿದ್ಧವಾದ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯೂ ನಿಷ್ಠಾ ಪಟ್ಟವೂ ಈಗ ನನಗೆ ನಿದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಎಂದು ನುಡಿ, ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕೊತ್ತಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಶ್ರೀಯವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ.

ಅನಂತರ, ನಾನು, ಈ ಸಭೆಯ ಪಕ್ಷಪಾತರಹಿತ ರೀತಿಯಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರಾದವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿರುವರೋ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು, ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಬೇರೆ ವ್ಯಾಜವಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ನೋಡದಕಾಲಕ್ಕೆ, ಪ್ರಸ್ತಾವಶ್ವೇನ ಈ ಸಭಾವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆಂದರೆ:—

ದೊಡ್ಡಪಂಡಿತರೆನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಸ್ತ್ರೀಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಯಾವಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಯವೇ ಸರಿಯೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷೀಭೂತರಾಗಿ ಇಷ್ಟಾನುಮಂದಿ ಪಂಡಿತರುಗಳಿಂದ ಅವರ ಮುಖಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥವರ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವೆವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಸಭಾ ರಾ ಮತ್ತು ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ದಿಂದ ಇಬ್ಬರು ಪಂಡಿತರುಗಳು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇದುವರೆಗೂ ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ಬಿಟ್ಟು, ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ನಿಷಿದ್ಧವಾದದ್ದೆಂದು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಗ್ರಂಥವು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವತಃ ದೂಷಿಸುತ

ಲದ್ದರೂ ಅದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೇ ಪುನಃ ಆಧಾರದಾ ಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ಯಕೆಯರಿಗಾಗಿ ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ಈ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿಷಿದ್ಧವಾದ ದ್ದೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಯತ್ನಪಟ್ಟು, ರಘುನಾಥರಾಯರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನಗಳನ್ನು ಅವರು ದುರಸು ಮಾರಾವರ್ತಿ ಅಕ್ಷೇಪಿಸಿ ದಾರ್ಶ್ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಪಿಷ್ಟ ಮನು, ವಸಿಷ್ಠಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನ್ಯರಾದ ವಸ್ತು ಅಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಚಾಥ್ರಿನ್ಯ ಋಷಿಗಳು ವಚನವೇ ಅತಿಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಕನ್ಯೆಕೆಯರ ಸ್ತ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹವು ನಿಷಿದ್ಧವೆಂದು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಅನುಕಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದಕಾರಣದಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲಿಸುವವರು ನೀವು ಬಾಧಕ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇದಾಗ್ಯೂ ಈಗ್ಗೆ ೧೦—೫೦ ವರುಷಗಳ ಕಾಲದೊಳಗೆ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವಾಮಿಗಳಂಥಾ ಪಂಡಿತರನ್ನು ನಾನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲವು. ಆದದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬರೆಯುವು ಈಗಿನ ಸರ್ವತ ಸಾಧನವಾದ ಮೊದಲಾದ್ದರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕಾರಣವೇನೋ ಯಿದಕ್ಕೆ ಕೇಳುವುದು ಅವರ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಯೇನೇನೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ವಿಂತಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೇ ನೇನು ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇತಿ.

ಕಾಗದ ೧೦

ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಕಮಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಮರೆತೆನು, ಏನಂದರೆ—

ರಘುನಾಥರಾಯರವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿಯಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥದ ಕೊನೇಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪುನರ್ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದ ಕೆಲ ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಕೊಡುವದರಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಚನಗಳು ಪ್ರಕೃತ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪಂಡಿತರ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಮಿಗೆ ಬಂದದ್ದೆಂದು ಅದೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದು ಅವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಆ ವಚನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವರು ಆ ವಚನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಪವಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಬರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದ ಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನೋಡಲು ಆ ವಚನಗಳು ಯಾವ ಗ್ರಂಥೋಕ್ತವಾದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬ ದೃಢ ಮಾಡಿದೆನು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕಾದ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಗಳವರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಸಭಾರಂಭದ ದಿನದ ಪಾದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬರುಹೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಖಂಡನಾಗ್ರಂಥದ ಒದನೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಇತಿ

ಶಾಸ್ತ್ರಸಮ್ಮತವಾದ ಶಬ್ದವ್ಯವಹಾರವು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಬರುಹೆ ಬಂದ ಕಾರಣದೊಳಗಿನ್ನಾಗ್ಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಗಳಿಂದ ಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ವಾಯತ್ತವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರನಿರ್ಣಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾಡದೆ ವರವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಪುನಃ ಸ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವದರಮೂಲಕ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಠಿಸಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಂಡ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಏಕವೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಲ್ಲದ ಹೊಸದರಿಂದ ಏಕ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಬೀಳುವದೆಂದು ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತಸಪಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಮತ ದಾಸಿಗೆ ಬದ್ಧಿಯವಾಗಿಯೇ ವಿಜಯಮಾಡಿದರೆಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಸಾದಮಾಡಿದನೆ ಇರುತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅಯ್ಯೋ! ಅನಂತಶೇಷ ಧೌರ್ಭಾಗ್ಯವೇನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು? ಸ್ವಾಮಿಗಳವರು ಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವರಾದರೂ ಯಷ್ಟು ಪ್ರಬಲನಾಗಿದರೂ, ಉತ್ತರದೇಶದ ಕರಸ ಕೊಂಡರೂ ಯಷ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸಹಾಯ ವಿದ್ದರೂ ಯಾವರೂ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹೊರತು ಅವರ ಸಭೆಯು ವಿನಾಯು ಈ ಪಥವಾದ ಪಕ್ಷದ ಸಾಧನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಸದಾಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭಂಗವಾಗಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಅದಾಗ್ಯೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಭಾಗವು ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಲಾರೆವು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುನರ್ವಿವಾಹದ ಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ವಿವೇಚನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರಬಲರು ಹೊಸ ಮತಾಧಿಪತಿಗಳ ಅನುಮತಿ ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲದೇ ಯೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂಬಂಧ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಹಾಗಿರುವದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಮ್ಮವಾದ ಹೊರಗೆ ಬಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ.

Occasional Notes.
ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಗತಿಗಳು.

The late row at Hyderabad.—ಸಿಕಂದರಾಬಾದ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಲಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ ಸರಕಾರದ ಕೊತ್ವಾಲರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೆಲವರು ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದಿನ ಸಂಗತಿ ಬರುವ ಕಾದಿರುವದು.

Starting of a paper mill.—ಬರೋಡೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗಾಯಕವಾಡಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳಗೆ ಕಾಗದ ತಯಾರಿಸುವ ಒಂದು ಕಾರಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತಲೂ, ಪುನೇಯೊಳಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಲೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವ ದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

A new college.—ಭಾವನಗರ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೇಟಿವ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥ ಒಂದು ದಾಗೆ ಕಾಲೇಜ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುವದಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಿ. ಎ ಡಿಗ್ರಿ ವರೆಗೂ ಓದುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು. ಮುಂಬಯಿ ಸರಕಾರದ ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಫರ್ಗೂಸನ್ ರವರು ಕಾಲೇಜಿನ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಕಲ್ಲು ಹಾಕುವರು ಎಂಬುವ ಕಟ್ಟಡದ ಆರಂಭೋತ್ಸವವು ಆಗುವದು.

A meeting.—ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ, ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುವ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದು ಜ್ಞಾಪಕಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು. ಇದು ಶಿವಾಯಿ, ಈಗ ಕೆಲವರು ಮುಂಬಯಿ ರಾಜಧಾನಿಯ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‌ರವರ ಜ್ಞಾಪಕವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದು, ಸ್ವಿಟ್ಜರಲೆಂಡ್ ನಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾವಲ್ ಪಿಂಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಮದರಾಸಿನ ಸೇರಿದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಬಿಟ್ಟರೆ ನೋಪ್ಪಿಟ್ಟಿದವರು ಸಹ ಒಂದು ಜ್ಞಾಪಕಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನರಿಂದ ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡದನ್ನುಪ್ಪು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವರು.

A resolution of the Govt.—ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲರ್ಕರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರು ಕಾಹಿಲೆ ಯಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯ ಸರಕಾರ ನೇಮಿಸಿರುವ ಹೊಸ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ— ಸರಕಾರ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕ್ಲರ್ಕರುಗಳು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ತಾವು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಯನ್ನು ಔಷಧವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅವರಿಗಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ ಆಫೀಸರ ಕ್ಲರ್ಕರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಔಷಧವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲಿನ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಮಾಹೆಯಾನಾ ೩೦೦ ರೂ ಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂಬಳ ತೆಗೆಯುವ ಕ್ಲರ್ಕರುಗಳು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫೀಜು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನರು ರವರ ಆಧಾರ ಆಗ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ರವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ಅದಾಗ್ಯೂ ಇವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರು ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಆಳುಗಳು ಕ್ಲರ್ಕರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸಬಾರ್ಡಿನೇಟ್ ಗಳು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ಜನರು ಕೂಡ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಈ ಮೊದಲ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಸರಕಾರದ ರಿವಾಜಿನಂತೆ ಪ್ರತಿ ಕೊಡುವವರುಗಳಿಗೆ ಬಾಕಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವವು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.
ಸ್ಥಳೀಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

Destruction of Cobras.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಸೀಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟರು. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಂದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

The late Mr. C. Vencatrow.—ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲ್ ಸಭಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವೆಂಕಟರಾಯರವರು ಈಚೆಗೆ ಕೈಲಾಸವಾಸಿಗಳಾದುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಡುವರು. ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ವರ್ತಮಾನಗಳ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯಸನಪಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. Bhashyacharlu.—ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಮತ್ತು ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಚಾರದ ಮಾತಿ ಗಾಗಿ ಭಾಷ್ಯಂ ಭಾಷ್ಯಾಚಾರ್ಯರವರು ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕಾಹಿಲೆಯಾಗಿದ್ದು ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರೆಂದು ಕೇಳಲು ಅಪಾರ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ ತಿಳಿಸಲು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ.

A nuisance of stray Dogs in Pettah.—ಬೆಂಗಳೂರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಗಲಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಹಳ ನಾಯಿಗಳು ತಿರುಗುತ್ತ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬಹಳ ಅಸಹ್ಯವಾದ ಇಂಥ ಸಂಕಟವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾಕೆ ನಿವಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಬೆಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ? ಇದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ವಿನಯದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ?

The weather.—ಕಳೆದ ವಾರದೆಲ್ಲಾ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಹೆಚ್ಚು, ಸೂರ್ಯ ರಶ್ಮಿಯು ಮೋಡದಿಂದ ಹಾಗೆ ಮರೆಯಾಗಿ ಚಳಿಯು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ. ಜ್ವರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯಿವೆ.

Exodus of survey people.—ಸರ್ವೆಯವರು ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಿಂದಲೂ ಹೊರಟು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇದ್ದವರು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಅದ್ದರಿಂದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಯ ದರ ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು.

THE MYSORE GAZETTE.
ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್.

ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಮಾಚಾರಗಳು.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರಗಳಿಗೂ ಜನರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ ಮಾಡಿದ (ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್) ಶಾಸನದ ಕರಡು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರ ರಿಪೋರ್ಟು.
(ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ.)

IVನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

25. ಭೂಮಿಯ ಹಿಸ್ಸೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಹಿಸ್ಸೆದಾರರೊಳಗೆ ಜಗಳವಾದ ವಿಷಯ, ಹಿಸ್ಸೆ ಹಿಸ್ಸೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು. ಮಸೂದೆಯ ೧೦ ರಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆಲೋಚಿಸಿದರು, ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಸ್ಸೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತ ಇರುವ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಕಮಿಟಿಯವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಮಸೂದೆಯ ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಹಿಸ್ಸೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡುವ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಇದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಯಾವ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದರೆ ಈ ಹಿಸ್ಸೆ ಕೆಲಸ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅಧಿಕಾರ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರಣೆಯ ಫಲವು ಕಲೆಕ್ಟರರು ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುವದು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಮಿಟಿಯವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಬಿಡುವದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಯ ಸೆಕ್ಷನನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

26. ಮಸೂದೆಯ ೫೩ ನೇ ಸೆಕ್ಷನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ “ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದ ಹಿಸ್ಸೆದಾರ” ಸೇರ್ಪಡೆ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ “ಅನುಭವ ಹಿಸ್ಸೆದಾರ” ಹೊಂದಿರುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವದರಿಂದಲೂ ಕಟ್ಟಿನ ‘ಸೇರ್ಪಡೆ’ ಯೆಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆ.

27. ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಡಿ ಹೊಂದುವವರಿಗೆ ಕರದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆದಾರ ‘ಅನುಭವ ಹಿಸ್ಸೆದಾರನು’ ಈ ಹೊಂದುವವರು ಹೇಳಬಹುದು

[illegible] ಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತೆ.

28. ಸೆಕ್‌ಷನ್ [illegible] (a) ಕ್ಕೆ [illegible]

29. [illegible]

30. [illegible]

31. [illegible]

32. [illegible] VIIನೇ ಅಧ್ಯಾಯ [illegible]

33. [illegible]

34. [illegible]

35. [illegible]

36. [illegible]

ಸೆಕ್‌ಷನ್ [illegible] ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರಚುರ್ತ [illegible]

Xನೇ ಅಧ್ಯಾಯ

(ಗ್ರಾಮಗಳ, ಮಹಲ್‌ಗಳ ವ ಪಟ್ಟಗಳ [illegible] ಕರ್ತೃಗಳ ಮಾನುಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು)

37. ಈ ಅಧ್ಯಾಯ [illegible] IVನೇ [illegible]

XIನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

([illegible])

38. [illegible]

39. [illegible]

40. [illegible]

41. [illegible]

42. [illegible]

XIVನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

([illegible])

43. [illegible]

44. [illegible] VII [illegible]

45. [illegible]

ಪ್ರಸಿದ್ಧಪತ್ರಿಕೆ.

ಸಾರ್ವಜನೀನವಾದ ಈ ಕೆಳಗೆ ಉದಹರಿ
ಸುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಿಗೇಕೊಟ್ಟು
ಯೆಲ್ಲರೂ ತತ್ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯಸಕ್ತ
ರಾಗುವದುಚಿತವು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ ಸಾತ್ಪರೇಡ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ ಮೇಜಸ್ಟ್ರೇಟ ಕೋರ್ಟಬಳಿ ೧ನೇ ನಂಬರ್ ಷಾಪಿನಲ್ಲಿ

ಫೋಟೋಗ್ರಾಫ್ ಯೆಂಬ ಭಾವಚಿತ್ರವು ಸುಲಭವಾಗಿ ತೆಗೆಯಲ್ಪಡುತದೆ. ಧೋಟಿಸ್ಮಾಯೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಭಾವಚಿತ್ರವಂ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೂ ರಹಸ್ಯಸ್ಥಾನವಾಗಿಯೂ, ಅತಿ ರಮಣೀಯವಾಗಿಯೂ, ಸ್ಥಳಯೇರ್ಪಾಡಾಗಿರುತದೆ.

ಮ್ಯಾನೇಜರ್—ವೇದನಾಯಕ,
ಅಂಡ್ ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ.

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನಂದರೆ, [illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	೧—೯—೦
[illegible]	...	೦—೨—[illegible]
[illegible] ಸಹಿತ ಸಾದಸ್ತು	...	೦—೧೦—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಶಾ|| ೭ನೇ ನವಂಬರ್ [illegible] ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. [illegible] ಪ್ರಿಂಟಾರ್, [illegible] ಬೆಂಗಳೂರು.

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, NOVEMBER 17, 1884 [No. 46.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ೧೭ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೬.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆ ಯ ಚಂದಾ ವಿವರ.

[illegible]	೧ ವರ್ಷ	೧—೦—೦
[illegible]		೬—೦—೦
[illegible]		೬—೦—೦
[illegible]	೧ ವರ್ಷ	೦—೮—೦
[illegible]	೧ ವರ್ಷ	೦—೪—೦
[illegible]	೧ ವರ್ಷ	೦—೫—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

[illegible]	೧ ವರ್ಷ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ ವರ್ಷ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA

Price including Postage, Rs 5 6 0

[illegible]

ಕಾರ್ಲಿಂಗ್ ಪತ್ರ ಅಂಚೇ ಪಾಸಲ್ — ಕೆ. ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಅಸ್ಸಿಸ್ಟೆಂಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೧—೪—೦
[illegible]	೦—೧೨—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible]	೦—೪—೯
[illegible]	೦—೧೪—೦
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೩—೬
[illegible]	೦—೨—೬
[illegible]	೦—೪—೦
[illegible]	೦—೨—೬
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೨—೬
[illegible]	೦—೬—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೧—೯
[illegible]	೦—೨—೬
[illegible]	೨—೦—೦
[illegible]	೦—೧೨—೦
[illegible]	೩—೪—೬
[illegible]	೩—೪—೬
[illegible]	
[illegible]	೦—೮—೦
[illegible]	೦—೮—೦
[illegible]	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೫—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೨—೦
[illegible]	೦—೧—೦
[illegible]	೦—೩—೦
[illegible]	೦—೧—೦

[illegible]

ಜಾಹೀರು

[illegible]

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ

ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ನಾಟ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕ್ಷಾಪ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗು ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಪತಣೀಯ್ಯಾ ದಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೇಪಾಸಲ್ ಟಿಕೆಟ್ ೧—೪ ಆಣೆ

ಬೆಂಗಳೂರು. ೧—೯—೮೪. } ಟಿ. ಎ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

KARNATIC PRESS, BANGALORE.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, [illegible] } [illegible]

ನೋಟೀಸು.

[illegible]

೧. [illegible]

೧. [illegible]

೧. [illegible]

೧. [illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]	೧—೦—೦
[illegible]	೦—೪—೨

[illegible]

[illegible]	೦—೧೨—೦
[illegible]	೦—೮—೦

ತಾ॥ ೭ ನೇ ನವಂಬರ್ ೧೮೮೪ ನೇ ಇಸವಿ. } ಸಗ್ರಾಂ ಚಂದ್ರಶೇಖರೈಯ್ಯ, ಪತ್ರಾಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್, ಕ್ರೈಸ್ತ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್. ಬೆಂಗಳೂರು.

NOTICE.

THE CANTONMENT PHOTOGRAPHIC STUDIO.

12, *SOUTH PARADE,*

BANGALORE.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ ಸೌತಪರೇಡ ರೋಡ ೧೨ನೇ ನಂಬರ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಮೆ. ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೊಂದು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ ಸ್ಟೂಡಿಯೋ ಎಂಬ ಛಾಯಾ ಯಂತ್ರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಜನಗಳ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ ಜನಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಬೇರೇ ಬೇರೇ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಮಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಎ. ಮ್ಯಾಕೆ ಯೆಂಬವರಿಂದಲೂ ಮಿ. ವೇದನಾಯಕಂ ಎಂಬವರಿಂದಲೂ ತೆಗೆಯಲ್ಪಡುತವೆ.

ಈಬಗ್ಯೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಛಾರ್ಜ್ ಅಂದರೆ, ರುಸುಂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುವದು. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸದರೀ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ—ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ೯ ಘಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಯವರಿಗೆ.

[illegible]

ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

ಪ್ರಕಟಣೆ.

ಇದರಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.

ಸನ್ ೧೮೮೫ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಗುರ್ರೇ ತಾರೀಖ್ ಲಾಗಾಯತು ಸನ್ ೧೮೮೬ದೇ ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖ್‌ವರಿವಿಗೆ, ಹೊಸೂರು ರಿಮೌಂಟ್ ಅಲಾಖೆಗೆ ಇದರಡಿ ನಮೂದ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಜಿನಿಸಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸರಬರಾಯ್‌ಬಗ್ಗೆ ಬರುವ ಮೊಹರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಿಮೌಂಟ್ ಡಿಪೋ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರು, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೫ನೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ಗಂಟೆಯುವರಿವಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಇದನ್ನು ಕುರಿತ ಜಾಸ್ತೀ ಕವಸೀಲ್ ತಿಳಿಯ ಬೇಕಾದವರು, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ೪ನೇ ಮರ್ಕ್ಯುಂ ೪೪ನೇ। ನಂಬರ್ ಫೋರ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ ಜಾರ್ಜ್‌ಗೆಜೆಟ್ ೨ನೇಭಾಗ ೧,೫೧೫ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಛಾಯಿಷ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಹುರಳಿ.

ನೆಲ್ಲುಹುಲ್ಲು.
ರಾಗೀಹುಲ್ಲು.
ಹಸೀಹುಲ್ಲು.

A. W. RAWLINS, Lt.-Col.,
Offg. Supt. Remount Depot.

ರಿಮೌಂಟ್ ಡಿಪೋ,
ಹೊಸೂರು,
೧೦ನೇ ನವಂಬರ್ ೧೮೮೪.

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY NOVEMBER 17, 1884.

THE LATE MR. BASHIYAM BASHIYACHARLU.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಕಲಜನರೂ ... [illegible]

[illegible]

THE MOHURRUM DISTURBANCES IN HYDERABAD.

[illegible]

Occasional Notes.
ಸ್ವಮಿಶ್ರಕ ವ್ಯಾಸ.

The Poona High School for native girls.—[illegible]

A title conferred.—[illegible]

Installation of H. H. the Rao of Cutch.—[illegible]

Public meeting.—[illegible]

Mr. Lalmohun Ghose.—ಮಿಸ್ಟರ್ ಲಾಲ್ ಮೋಹನ್ ಘೋಷ್ ... [illegible]

[illegible]

Rain in Madras.—[illegible]

A report.—[illegible]

Pondicherry.—[illegible]

The late Rai Krishnadas Pal.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Col. Grant.—[illegible]

Return of Mysore convicts from Port Blair.—[illegible]

Col. T. Clarke.—[illegible]

The Nalavangal murder case.—[illegible]

Cholera.—[illegible]

Jamabandi.—[illegible]

Two children poisoned.—[illegible]

The 2nd Regiment, Royal Fusiliers [illegible]

Dhathribavanam.—[illegible]

Police.—[illegible]

Suicide.—[illegible]

Recovery of stolen property.—[illegible]

A rumour.—[illegible]

SEASON REPORT.

[illegible]

కుమకూరు డి॥ కుమకూరుకల్లి [illegible] నిరు శెక్కాయిరు. సుబ్బియొందువినా మిక్కిలి జిల్లాప్రదేశగళల్లూ [illegible] జ్వరగళు బన్నాగివె, అల్లిరుత్త మళెయిల్లదె [illegible]. జనారోగ్యవుంటు, కెలవు కడె దనగళిగె [illegible] కాలేజ్వరవు [illegible] తగలియివె. సద్యక్కె [illegible] పాకు. [illegible] దనగళిగె [illegible] మేవు కాలను.

మ్యైసూరు డి॥ మ్యైసూరల్లి రసెంట్ మళె, [illegible] ఫసల్ గళు బన్నాగివె, జనారోగ్యవుంటు దనగళిగె రోగదబాధె [illegible].

శివమొగ్గా డి॥ [illegible] సెంట్, [illegible] సెంట్, [illegible] మళెయల్లవు. సామాన్యవాగి [illegible] ఫసల్ గళు బన్నాగివె. కెలవు ఫసల్ గళు [illegible]. కెలవు [illegible]. జ్వర, [illegible] దనగళిగె [illegible] రోగగళు వ్యాపిసియివె. [illegible] దనగళిగె రోగగళిరువె.

[illegible] డి॥ [illegible] సెంట్ మళె [illegible] బన్నాగివె. [illegible] సాధారణవాగి జనారోగ్యవుంటు, దనగళూ సుస్థితియల్లివె [illegible].

TELEGRAPHIC SUMMARY

తంతివృత్తాంత.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

వృత్తాంతసంగ్రహ.

Col. Olcott—[illegible]

The Salem prisoners.—[illegible]

The Hyderabad disturbances.—[illegible]

Holkar's Dewan.—[illegible]

A new revenue.—[illegible]

Death of a Nawab.—[illegible]

[illegible]

Court fee stamps.—[illegible]

Taxation on Indian gold and silver plates.—[illegible]

The Ripon Memorial.—[illegible]

[illegible]

THE MYSORE GAZETTE

మ్యైసూరు గెజెట్.

[illegible]

[illegible] నవంబరు [illegible].

[illegible]

[illegible] నవంబరు [illegible].

[illegible]

[illegible] నవంబరు [illegible].

[illegible]

ACKNOWLEDGMENTS.

[illegible]

[illegible]	రూ. అ. పై.
[illegible]	[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI. } BANGALORE:—MONDAY, NOVEMBER 24, 1884 [No. 47.

ಸಂಪುಟ. ೧೧. } ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ೨೪ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೭.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಿಗಳು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಸಹಿತ [illegible] ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾತ್ರ [illegible] ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	... ...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಮಾತ್ರ [illegible]		೬—೦—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೮—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೪—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೫—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
[illegible]	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

3. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 0 0

[illegible]

[illegible]	...	ರೂ|| ೫—೦—೦
[illegible]		೦—೮—೦

[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೧—೪—೦
[illegible]		೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]		೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೧೪—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೫—೦—೦

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೪—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೬—೦
[illegible]	...	೦—೭—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	...	೦—೩—೦
[illegible]	...	೦—೨—೦
[illegible]	. .	೦—೮—೦
[illegible]		೧—೦—೦
[illegible]	...	೨—೦—೦
[illegible]	...	೦—೧೨—೦
[illegible]	...	೩—೪—೬
[illegible]		೩—೪—೬
[illegible]		೦—೮—೦
[illegible]	...	೧—೮—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

[illegible]	... ...	೦—೩—೦
[illegible]	. .	೦—೫—೦
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೨—೬
[illegible]	...	೦—೦—೬
[illegible]	...	೦—೩—೬
[illegible]	...	೦—೧—೦

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

KARNATAKA PRESS, BANGALORE.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, } [illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇದರಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.

ಸನ್ ೧೮೮೫ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಗುರ್ರೇ ತಾರೀಖ್ ಲಾಗಾಯತು ಸನ್ ೧೮೮೬ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆವಿಗೆ, ಹೊಸೂರು ರಿಮೌಂಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇದರಡಿ ನಮೂದು ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಜಿನಿಸಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸರಬರಾಯಿಬಗ್ಗೆ ಬರುವ ಮೊಹರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಿಮೌಂಟ್ ಡಿಪೊ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರು, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸಪ್ಟಂಬರ್ ೩ನೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ ಗಂಟೆಯವರೆವಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಇದನ್ನು ಕುರಿತ ಜಾಸ್ತೀ ತಪಸೀಲ್ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದವರು, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ನವಂಬರ್ ೪ನೇ ಮತ್ತು ೫ನೇ ನಂಬರ್ ಫೋರ್ಟ್ ಸೇಂಟ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗೆಜೆಟ್ [illegible] ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಮರಳ.

ನೆಲ್ಲುಹುಲ್ಲು.

ರಾಗಿಹುಲ್ಲು.

ಹಸಿಹುಲ್ಲು.

A. W. RAWLINS, Lt.-Col.,
Offg. Supdt. Remount Depot.

ರಿಮೌಂಟ್ ಡಿಪೊ, } ಹೊಸೂರು, } [illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]	...	೧—೯—೦
[illegible]	...	೦—೪—೬

[illegible]

[illegible]	...	೦—೧೦—೦
[illegible]	...	೦—೮—೦

[illegible] } [illegible], ಬೆಂಗಳೂರು.

NOTICE.

THE CANTONMENT PHOTOGRAPHIC STUDIO.

12, SOUTH PARADE,

BANGALORE.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟು ಸೌತ್‌ಪೆರೇಡ್ ರೋಡ್ ೧೨ನೇ ನಂಬರ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಮ. ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೊಂದು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸ್ಟೂಡಿಯೊ ಎಂಬ ಛಾಯಾ ಯಂತ್ರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನಗಳ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ್ ಜನಗಳ ಛಾಯಚಿತ್ರಗಳು ಬೇರೇ ಬೇರೇ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಮ. ಡಬ್ಲ್ಯುಯೂ ಎ. ಮ್ಯಾಕ್ ಯೆಂಬವರಿಂದಲೂ ಮ. ವೇದನಾಯಕಂ ಎಂಬವರಿಂದಲೂ ತೆಗಿಯಲ್ಪಡುವವು.

ಈಚಿನ್ನ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಛಾರ್ಜ್ ಅಂದರೆ, ರುಸುಂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುವದು. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸದರೀ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಛಾಯಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ—ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ೮ ಘಂಟೆಯುಮೊದಲು ಸಾಯುಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಯುವರಿವಿಗೆ.

[illegible] ಡಬ್ಲ್ಯುಯೂ ಎಂ. ಮ್ಯಾಕ್ [illegible] ವೇದನಾಯಕಂ,
ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್ಸ್,
ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ,
ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ನಾಟಕಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗುನಿಟಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಓದಬೇಕಾದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೇಹಾಸಲ್ ದೇಖಲ್ ೧–೪ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. ೧—೯—೮೪. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY NOVEMBER 24, 1884.

THE LATE MR. VENKATRAMIENGAR.

ಈ ಪುರದೊಳು ಕೇವಲ ಗೌರವನ್ಯರಾಗಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಇಲಾಖಾ ಪೆನಷನರ್ ಬಕ್ಷಿ ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ರವರಿಗೆ ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೊದಲು ಶರೀರಾಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವುಂಟಾಗಿರಲು ಅವರು ಈ ಮಾಹೆ ತಾ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖ್ ಗುರುವಾರ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ೯ ಘಂಟೆಗೆ ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನೈದಿದರೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಬಹುಕಾಲ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೆನ್ಶನ್ ಪಡೆದು ವಿಶ್ರಾಂತಿಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸುತಲಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಈಗ ಸುಮಾರು ೯೪ ವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುತಿದೆ. ಇವರು ದೈವಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ, ಪಾಪಭೀರುವಾಗಿಯೂ, ಸದಾಚಾರಸಂಪನ್ನರಾಗಿಯೂ, ಸ್ವಮತಾಭಿಮಾನವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇದ್ದರು. ಇವರ ವಯಃಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಶರೀರದಾರ್ಢ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಪರಿಹಾರ್ಯವಾದ ಕಾಲಗತಿಗೊಳಪಡದಿರತಕ್ಕವನೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿ (ಜಾತಸ್ಯಮರಣಂಧ್ರುವಂ) ಯೆಂದು ಭೂಮಿಯೊಳು ಜನಿಸಿದವನಿಗೆ ಮರಣವೆಂಬದು ಯೆಂದಿಗಾದರೂ ನಿಶ್ಚಯವಾದಕಾರಣ, ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಶಸ್ತ್ಯಗಳಂ ಪಡೆದು ಸಕಲಜನಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರರಾಗುವಣವು ಸುಲಭವಲ್ಲವು. ಕೇವಲ ಗುಣಜ್ಞರಾದ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರ ಮರಣವು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಮೂಹಕ್ಕೇ ಪ್ರಬಲನಷ್ಟರೂಪವಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION

THE FEMALE EDUCATION, No. 6

ITS RATIONALE.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೬ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೭ನೇ ತಾ|| ಪತ್ರಿಕೆಯ ಶೇಷವು.

ವಿದ್ಯಾಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಗರ್ವ ಅಹಂಕಾರಗಳು ವುಂಟಾದೀತೆಂಬುವ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಮತಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಕೋಟಿಗೆ,—ಪ್ರಪಂಚದೊಳಗಣ ಸರ್ವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ವಿಶ್ವೇಯೋ ವಿವೇಕವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾವತೀಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯಗಳಾಗಿರುವವೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಹುದು.

ಶರೀರಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಸ್ತ್ರೀಗಳು ಪುರುಷರಿಗೆ ತುಲ್ಯರಾಗಿದ್ದರೂ ವಿದ್ಯಾವಿಹೀನತೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಗ್ಗಿ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದವಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಸ್ವಭಾವವು ದುಷ್ಟವಾದ್ದಾಗದರಿಂದ, ಅವರಮನಸ್ಸು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದೆಂಬ ಎರಡನೇ ಕೋಟಿಗೆ, ಅಹಾ! ಬುಧ್ಧ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಲ್ಲಾ ಅವರಿಂದುಂಟಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಷಯದಲ್ಲಾ, ಆಧಿಕ್ಯವನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಾರದೋ-ನಾವರಿಯೆವು, ಕೋಗಿಲೆಗೆ ಔಷಧಪಾಕಶ್ಯಕವಾಗುವಂದದಿ, ಸ್ವಭಾವತವಾಗಿ ಗೋಪವುಳ್ಳ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯು ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯೆಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದಲ್ಲವೆ. ಸ್ತ್ರೀಗಳ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾನಹಾನಿಕರವೆಂದು ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂರನೆಯ ಕೋಟಿಗೆ: ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಾದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಅವರ ಭಾರ್ಯೆಯರು ಸಂ ವಿದ್ಯಾವತೀಯರುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಸಾರವು ಸುಖರೂಪವಾಗಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದನಂತರ ಶೋಧನೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವಲ್ಲವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂಥಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೂ, ಪುರುಷರಿಗೆ ಮಾನಹಾನಿಕರವಾಗಿಯೂ, ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನಸಾಪಿ ಸ್ಮರಿಸಲಾರರು, ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಬಲ್ಪಡುವ ಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪುರುಷರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕರಗಳಾಗಿರುವವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನಾವಿದ್ದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಡಿಸದೆ ಯಿರುವ ಆಸೂಯಾದಿಗಳು ಕೆಲವರು ಮೇಲೆ ಕಂಡಂತೆ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಿದ್ವೇಷವನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವದಿಲ್ಲವು. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಡಕನ್ನು ಮಾಡಕೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಂ ನೋಡಿ ತಾವು ಮತ್ಸರಿಸುವರಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನ ಧಿಕರಿಸಿ ದೋಷತ್ವೇನ ಅಪಲಪಿಸುವರು. ವಿದ್ಯಾವಿಷಯದೊಳು ತಮಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಸ್ವಜಾತಿಯರಾದವರನ್ನು ಸಹ ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರರು. ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದೊಳೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಬಾಪುರದ ಸಂಸ್ಥಾನದೊಳೊಬ್ಬ ವೈದಿಕನುಮಹಾಶಯನು ವಿದ್ಯಾಜಿಜ್ಞಾಸುವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿದ್ವತ್ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಕುಳಿತು ಸಂತೋಷಿಸಲು, ಸದರೀ ವೈದಿಕನಕಂಡು ಆದ ನೋಡಿ ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ಆಗಸಮೇಲಸ್ಥರೊಂದು ಅವನು ಮಲಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಆತನ ಶ್ರೈಬಿಸಿಲನಳವ್ಯ ಕಿಯದು ಬಿಟ್ಟರು. ಈಗಲೂ ಅನೇಕರು ತಾವು ಕಲಿತವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಶಂಕಿಸುತ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾದುರ್ಗುಣವು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ನಾನಾವಿಧವಾದ ನಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅಪ್ರಸಿದ್ಧಗಳಾಗಿ ಕೆಲವೇ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಹ ಭಂಗಗಳಾದವು. ಇದರಿಂದ ಪಂಡಿತರು ದುರ್ಲಭರಾದರು. ಅಥವಾ ಯೆಲ್ಲಾದರೊಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರವಿದ್ಯೆಯು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾಗಿರುತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದೊಳು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು ಬಹಳವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

ಯೆರಡು ನಾಲ್ಕು ೫ನೇ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಸಮಾಧಾನಗಳೇ ಪ್ರಕೃತದೊಳು ಕ್ಷೇವಲ ವೈಮನಸ್ಯದೊಡನೆ ನುಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಆರನೇ ಕೋಟಿಗೂ ಸಾಕಾಗಿರುತಿವೆ. ಆದಕಾರಣ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಆಲೋಚಿಸುವರಾದರೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಕರ್ತರವಾದಗಳ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಕಾರಣವೆಂದು ಅವಕಾಶವುಳ್ಳವರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡಲಾರರು.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಕೆಲವುಂಟಾಗತಕ್ಕ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ನೀಳ ಪತ್ರಿಕೆಯೊ ಜನಗಳನ್ನೇ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಮಹಾತ್ಮರೊಡನೆ ಮಾಡಿದ ಯೆಂಟನೆಯ ಕೋಟಿಗೆ—ಪುರುಷರ ಸ್ನೇಹ ಗೌರವಗಳಿಗೂ ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೂ, ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರರಾದ ಭಾರ್ಯೆಯರು ಗೌರಿಯರಂತೆ ಕೇವಲ ಮುಗ್ಧೆಯರಾಗಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತಿರಬೇಕೆಂಬ ಕ್ಷುಪವು ಕೇವಲ ಅಪಕೀರ್ತಿಯಾಗಿರುತಿದೆ. ಇಹಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಮುಖ್ಯಾಂಶಭಾಗಿಗಳಲ್ಲವೆ? ಅಂಥಾ ಅಂಶಭಾಗಿ ಸಾಧನರು ನಿಲುವು ರಾಗಿಲ್ಲದಿರಬಹುದೆ! ಆಯ್ಯೋ! ಇದರಿಂದ ವುಂಟಾಗುವ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಅವರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡದಿರುವದೆನ್ನಾಗಿ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಯದವರೂ, ಮುಂದೆನಾದರೂ ತಿಳಿದು ನಾವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾಲ ವಿಷಯದೊಳು ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತಿದೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾದ ಉಪಾಯವನ್ನರಿಯದೆ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂಭತ್ತನೇ ಕೋಟಿ ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಲೋಚಿಸಿನೋಡಲು, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ವಿವಾಹ ಮುಂಬರಾದ ಗೆಲವು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಯೋಗ್ಯತೆಯು ಸಹಜವೆಂದು ಕೇವಲ ದಾಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ. ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಾದ ಮುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಗಂಡಂದಿರು ಕೊಪ್ಪದಿಂದ ನೋಡುವದು, ಅದು ತಾಯಿತಂದೆಗಳು, ಬನ್ನು ವಿಧವೆಯರಂತೆ ವಿದ್ಯೆಯೂ, ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ತಿಳಿಸುವದೊಂದು, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯಗಳೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೋಟಿಗೆ ಅವಕಾಶ ವುಂಟಾಗಲಾರದು. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಾದ ಕನ್ಯೆಯರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಪುರುಷರನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾರರು ಅದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಹೀನರಾದ ಗಂಡಸರಿಗೆ ವಿವಾಹವೇ ದುರ್ಲಭವಾಗುವದು. ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೂ ಪುರುಷರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತಿದೆಯಾಗಿ, ಇಂಥಾ ಉತ್ತಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವ ಯಾವ ಕೋಟಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಇದುವರಿವಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪ್ರತಿಷೇಧಕರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಒಂಭತ್ತು ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವಲ್ಲವಷ್ಟೆ ಅವರ ಇತರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವೆವು.

Occasional Notes.

ಸ್ವಯುಕ್ತಿಕಲಾಪಗಳು.

Installation of the Rao of Cutch.—ಕಚ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಸರು ಈತಿಂಗಳ ೧೪ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಹೋತ್ಸವವು ನಡೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನರಾದ ಸರ್ ಜೇಮ್ಸ್ ಫರ್ಗುಸನ್‍ರವರು ಬಂದಿದ್ದರು.

Infant marriages.—ಶಿಂಮಾಜಿಗಳು ಬಿನ್ನು ಮಲಬಾರಿ ಯೆಂಬವರು ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಲಬಾರಿಯೆಂಬವರು ಮಾಡುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುಂಬೈ, ಪುಣಾ, ಸೂರತ್, ನಾಸಿಕ್, ಸೋಲಾಪುರ, ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಪ್ರಭು, ಪಾಠಾರೆಯವರು, ಕೋಮಟಿಗರು ಮೊದಲಾದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರಿಗೆ ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಕಾಗದಗಳು ಬರೆದಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ.

The Raja of Chamba.—ಚಂಬಾ ಯೆಂಬ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅರಸರವರು, ಈಚೆ ಸೋಮವಾರದ ದಿನ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರವಂ ಕೈಕೊಂಡರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಲಾಹೋರ್ ಕಮೀಷನರಾದ ಕರ್ನಲ್ ಹಾರ್ ಮಹಾ ಅವರು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸ್ಪಡಿದಿಯ ಕೋಪಿಟಲ್ ಸಮಾಚಾರಗಳು, ಬಹು ಹಾಟಿರನಂದ ನೇಟಿವ್‍ಗಳೂ ಮತ್ತ್ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಿನ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಯಿದ್ದರು. ಬ್ಯಾಂಡು ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದ ಗೌರವಾರ್ಥ ಒಂದು ಸಮಾಸಂಬ ಶಿಪಾಯಿಗಳು ಬಂದು ಕವಾಯಿತು ಮಾಡಿದರು. ಆದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮೌಲ್ ಮತ್ತ್ ನಲ್ಲಾ ಆತಶ್‌ಬಾಜಿ ಟ್ಪಾಕಿಮೇಲಾ ದೀಪೋತ್ಸವಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅರಮನೆಯ ದರ್ಬಾರ್ ಹಾಲ್‍ನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಜನಗಳಿಗೆ ಔತಣ ನಡೆಯಿತು.

Exodus to Bangalore.—ಚೀಫ್ ಕಮಿಷನರ್, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಆಫೀಸನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾವೇಲು ಇಲಾಖೆ ಒಂದು ಮಹಡಿಯ ಗೃಹಗಳ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕಬ್ಬನ್ ಹೋಟಲನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಿಸ್ಟರ್ ಹಾಂಟರ್ ರವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಆದ ಕರ್ನಲ್ ಸ್ಯಾಂಕೀರವರು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲೇ ಸದರೀ ಆಫೀಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಯೂ ಸಹಾ, ರಕ್ಷೆ ಅಲ್ಪಕಾಲದಲ್ಲೇ ಯೆರಡುಮೂರು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದರು, ಪರಂತು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ.

A meeting in honor of the retiring Viceroy.—ಮದರಾಸ್ ಮಹಾಜನ ಸಭೆ ಯವರು ಕೊಟ್ಟ ಇಷ್ಟಿಹಾರನು, ಅನುಸರಿಸಿ, ಈಗ ಇಂಡ್ಯಾ ರಾಜ್ಯದ ವೈಸ್ ರಾಯ್ ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ರಾಗಿದ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್‍ರವರನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೌರವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ತಿಂಗಳ ೧೩ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರದದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ಘಂಟೆಗೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರು ಅಲ್ಲಿನ ಪಚ್ಚೆಯಪ್ಪ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲ ಸಮಾಜಸೇರಿದರು. ಸಭಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದ್ದದರಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಯೋಗ್ಯಭಾಗವಾಗಿ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಹಾಲ್‍ನಲ್ಲಾ ಕೆಳಗಣ ಹಾಲಿನಲ್ಲಾ ಗೂಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಯೆರಡಕ್ಕೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ,- ರಾಜಾ ಸರ್ ಟಿ. ಮಾಧವರಾಯರವರೂ ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಮಿ. ಪಿ. ಸೋಮಸುಂದರಂ ಶೆಟ್ಟಿಯವರೂ ಅಗ್ರಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರ ಸ್ಥಿತಿ ಅನೇಕರು ಕೆಮಕೆಮಗೆ ವುಂಟಾದ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಉಚಿತಶಬ್ದಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಮೇಲೆ, ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮುಂಬೈಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ, ಸದರೀಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಪಬ್ ನಾಲೀ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವದರಲ್ಲಾ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ದ್ರವ್ಯವನ್ನಾಗಿಯೂ ಕೊಡುವದನ್ನು

ಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಖಂಡಾಪಟ್ಟೀ ಠಸಾಕ್ಷಿ ಮದ ಡಾಸ್ ಬಿಸಿಟೀಸಿಯ ಯೆಲ್ಲೀ ದೆಗೂ ಅರುಡಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸ್ಪೆಂಡಲೂ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಖಂಡಾಕೂಡ ವಸೂಲೀಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮ್ಮಿಟಿ ಕೂಡಲೇ ಸೇರಿ ಪ ಸಾರ್ ಜಾ ಯಿರು

Curiosities in registration —ಬಂಗಾಳಿ ದೇಶದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇಲಾಖಾ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ಲವರು ಈಚೆಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕೆಲವು ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ನಮೂದ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೇನಂದರೆ, ಅನ್ನಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸುಬವಣಿಗನು, ತನ್ನ ಮಗನು ಜೀವದಿಂದಿಲ್ಲದವನೆಂತ ತಾನು ಅರಿಯನೆಂತ ಹೇಳಿ ವಾಸ ಮಾಡುವದಾಗಿಯೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಷ್ಟರೂಪವಾಗಿ ಕೆಲವು ಶೊಬಲಿನನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಯೂ ಆಗನಿಗೆ ದಸ್ತೈವಜು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಅದಂ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಚಂಪುರದಲ್ಲಿ ಪಸ್ವಗ್ರಸ್ತೈಕವ್ಯವುಳ್ಳ ಹೆಸರು ಠಷ್ಟಿಗರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವರು ಮಾಸ್ವಾಗರು, ಪ ತೆಪದ್ರಿಯೂ ಕ್ರಿವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಸ್ತಿಸಿ ಸುವದಕ್ಕೆ ರಾವು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಆದರಲ್ಲಿ ಸೋಗಿವ ಸೆಸ್ಸವನೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಗರು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಬೇಕೆಂತಲೂ ದಸ್ತೈವಜು ಬರೆಕೊಂಡು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಕ್ ಷಂಮೊಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಾತನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಜನ್ಮ ಸಾಕತ್ತಲ್ಲಾ ಹೊಸೆಯೂರದಾಗಿ ಬನ್ನುವದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ತನಗೂ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಇರುವ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುವದೆಂಬದಾಗಿ ದಸ್ತೈವಜು ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನವಾದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯಂಬ ಪ್ರದೇಶದೊಳು ಮೊದಲನೇ ದರು ನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಳ್ಳ ಮಗನಾದ ಕಂಬಾರಿ ಎಂಬೂಬ್ಬನು, ಪ ಕಾಲ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸಸ್ವಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊದಲನೇ ಗಂಡನಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಉಪ್ಪತ್ತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಂಬ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುರು ಕೊಳ್ಳಕಡಲ್ಲವೆಂದು ದಸ್ತೈವಜು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಎಂಬರು.

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಈ ಸೀಮೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

Madras Railway.—ಮದ್ರಾಸ್ ರೈಲ್ವೇಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಂಚ್ ಮಾಡಿದಕ್ಕೆ ಪರಿಕೆ ಮೈಲ್ ಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಸುಗಳ ಚಾರ್ಜ್ ಯನ್ನು ಮುರದು ಕಾಸಿಗೆ ಇಳಿಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನು ಬಳದ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು ಲಗಾಯಿತು ಮೈಸೂರು ಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಾವದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಚಾರ್ಜಿನ ಕಡಿಮೆ ಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಮೇಲೆ ಕಾಲದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಿಂದು ಬರುವಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Criminal breach of trust.—ಈಚ್ಚೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸರ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯ ಸಬ್ ಓವರ್‌ಸೀರ್ ಪೆಂಗುರುವ ರಾಯರೆಂಬಾತನು ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡದೆಂದು ಪತ್ತೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಈಚೆಗೆ ಆ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಮೈಸೂರು ಸೆಷನ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಸರದೀ ಕೈದಿಗೆ ದಾನಗಳಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ಯೂ, ೨,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಜುರ್ಮಾನೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅದ ರಾಧಿಯು ಚೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪೀಲ್ಮಾಡುವದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

The Civil and Sessions Court, C. and M. Station.—ಈ ಸ್ಥಾನದ ಸಿವಿಲ್ ಜಡ್ಜ್ ಇವರು ಮಿ. ಜೆ. ಡಿ. ಪ್ರೈಸ್ ಯವರು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ರಜಾಮೇಲೆ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬದಲು ಕರ್ನಲ್ ಟ್ರೆಂಚ್ ಸಾಹೇಬ್ ನೋಡುತಲೆಂತಲೂ, ಇದ್ದಿನ ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಸೆಷನ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡುವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಆದೇ

ಕೋರ್ಟಿನ ರಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿಸ್ಟರ್ ಟ್ರಿಗರ್ ಯವರು ವಹಿಸುವರೆಂತಲೂ ಒಳ ಜೇಶದ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಬರೆಯೂಂಡಲಿದೆ.

Col. Le Messurier.—ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ ವೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕರ್ನಲ್ ಲೇ ಮೆ ಷೂರಿಯರ್ ಯವರು, ರುಮುರೂರು ರೈಲ್ ರ ಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಸುಣಾರ ಪ್ರ ರೈಲ್ ವೇಗೆ ಒಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಬಿಸುವಿದಾಗ ಅನ್ನುವರು ನವ ಕೇಲಿರಬಿನಿಯು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಗಳಾಗಿ ಗಡ ಸಾರಕನಾದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಕನ್ಯರಗಳನ್ನ ಪ ಶುಕ ಕುರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬೈಗೆ ಹೋಗಿರುವಂತೆ ಒಳ ನೇಶದ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಗರವು ಇಂಗ್ಲಾಂಡ್ ಸ್ವಾನ ಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಯೂ ಇದ್ದ ರಷ್ಟು.

A railway Guard.—ಈ ತಿಂಗಳ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ಯೂರೋ ಪಿಯನ್ ಗಾರ್ಡ್ ಜನನು ಮೈಸೂರಿನ ಈ ಪ್ರಾಂತಿಕ ಬಗ್ಗೆ ಜ ಹೋರ್ಡ್ಯಾಂಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಳಸುವನು ಈ ಕೃಪ್ರ ಇನ್ನ ಗಳ ಸ್ನಾನದ ಕಾಲಕೆ, ಅತಿವ ಇಳಿದು ನೀರಲ್ಲಿ ನಾವೃತವಾಗಿ ಜಾಡಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ನರದೀ ಗಾರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಯಾದಿನ ಕೈ ಅಕ್ರಮ ವಾಗಿ ಧಂಡ ಇನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕುಲಗಳು, ರ ಪರ ಕೀಲು ಜನಮೇಲೆ ರೈಲ್ವೇ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಕೆಸ್ಟ್ರೀ ಮಕೆಂಂಜ್ಯಾಯಿ ಸಾಹೇಬರವರ ಮುಂದೆ ಹಾಜರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ತಿಂಗಳ ೭ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕಾಲ ಸ ಮೃಷ್ಟ ಮಾಡಿರುವದಾಗಿಯೂ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

Cheating.—ಈ ಮೈಯೊಳಟುಗಳು ಬನಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಂಟ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರನೋಬ್ಬನು ತಾನು ಮೋಟಾರೆ ಬಾರನೆಂದು ಟೆರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ, ತನಗೆ ಜಾಕ್ವೆಟ್ ಬೇಕೆಂತ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಕಿರುದು ಕೊಂಡು ಹೋದನು ನರದೀ ಮೊಬಲಗು ಬಿನನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೋದವನು ವಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಕೊಡದೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಸರದೀ ಮನುಷ್ಯನನ್ನ ಕೆಲವರ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನು ನಸ್ಸೆಯು ಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರಲು ಅವನನ್ನ ಪತ್ತೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಸದ್ರೀ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಬ್ರಾಂಚ್ ಪೇಟೆ ಕಲ್ಲಾರಿಗೆ ಹೋದ ಒಬ್ಬ ಕೋಣೆ ನಾರ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಪಡಿರಾಗಿ ನಾಕ್ಷತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಮೇಲೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಫುಲ್ ಮಾಡಿರುವದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವನಮೇಲೆ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನ ನಡೆಸಿದರೆಂದು ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದಂತೆ ಇದಾ ಅವನ ಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಮಗೇಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡದ್ದ ಮೋಚವೇಚಾರನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮುಂದ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನ ರಾಜಿನಾಮಾ ಕರುಪಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ.

A police constable.—ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್‌ಟೇಬಲ್ ಒಂದುಪು ಯೆಂಬುವನು ಈ ತಿಂಗಳ ೨ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟಾರೀಖಿನ ಸೀರಿಯನ್ನು ನಾರರು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಮಡಿಕೊಂಡು ಅರವರು ಘಳಿಗೆ ಮೊಬಲಗು ಕೊಟ್ಟ ಅಹೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನ್ಯಾಮ್ ಟಾಕ್ ರಾಯಿರು ಎರಡು ಪ್ರಾಣ ಪಾತ್ರ ಕೈಕೊಂಬರಿಯ ಒಂದು ಸಾಲ್ ಕದ್ದ ಸ್ತು ಕಳುವ್ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದವನ ಕನ್ನುಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ನ ತಾನದ ಸೇರಿನ್ನ ಕೇಡುಮಾಡಿ ಸ್ವಂತಕೈ ಬೈಗಳನ್ನು ಪುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋದ ಸಾಲನ್ನ ಪಡೆದು ತಾನೇ ಕೊಂಡು ನಶ್ಯಾಯ ಮೊರು

ಹಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಚಿತ್ರ ಅಂಗಡಿಯವನು ಮಾಲ್ ಸಹಿತ ಆ ಕೈದಿಯನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅವನು ಪೋಂ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಜರ್ಮಾಡಲಾಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರಣೆ ಸು ಈ ಶುದ ರಾಧಿಯು ಮೊದಲು ಒಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಕರುವಾದ ಕಪ್ಪಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆ ಅನುಭವಿಸಿದಂತೆ ತಿಳಿದು ಬಂದು ಅವನು ಸದ್ರೀ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಒಂದುವರೆ ವರುಷ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನ, ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜುರ್ಮಾನೆ, ಅನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಿಡಿದೋಡಿದ ಕೀರ್ತಿಗಳು ಜಾ ಸ್ತೀಸರೂ, ಈ ಮೇಲೆದಂಡುವಿಸಿದಂತೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ.

Death by drowning.—ಈ ತಿಂಗಳ ೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ರಾತ್ರಿ ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಶಾಕಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಅರ್ಚಕ ೫೫ ವರುಷಗಳ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳ ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನೆಂಬುವನು ಯೆಂದಿನಂತೆ ರಾತ್ರಿ ೯ ಘಂಟೆಗೆ ಹೋಜನಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ತಾನು ಆ ಗುಡಿಗಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ನಾಯಿಕಪಾನೀರಾವನಿಗೆ ಹೋದನು, ಅವನ ಮಗನು ೧೧ ಘಂಟೆಯಾದರೂ ತಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೊರ ಹೊರಡ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಿಟ್ಟಿಸೇರಿದ್ದ ಪೊಲೀಸ್ ನವರು ಹೇಳಿ ಅ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜಾಗಾಯು ಬಿಗಿದು, ಬಳಿಕ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ್ದ ನದೀ ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನ ಪಾದೆ ಇನ್ನು ಬಿಡಾಗಲಾಗಿ ಬಿದ್ದವನೇ ಬಂಗಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಿದಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದಂದ ಹೇಳಲು ಪೊಲೀಸ್ ನವರು ಬಾವಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಲಾಂಡ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿದು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಬಿದ್ದಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದು ಬೆಳಗಾದಮೇಲೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತದಟ್ಟಿದ್ದವನ್ನ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಯೆತ್ತಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅದು ಸತ್ತವ ಸದರೀ ಅರ್ಚಕ ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನದಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೊರ ಮಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಆದಾಗೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಮೃತಪಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮುಡೆಗಾಯನ್ನ ತರ್ಪಬಗ್ಗೆ ವಾರಸ್ ದಾರರಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ ಈತನ ಮರಣಾ ೩ ಪ ಬೂಟಿಗೆ ಬನಗಳ ಬಗೆಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

NEWS LETTER

ಕೋಲಾರ, ತಾ|| ೨೦ನೇ ನವಂಬರ್—ಈ ತಿಂಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಯೆರಡು ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಆ ದಾನ್ಯಾದಿಕೆ ರೀತಿ ಯೂ ಸುರುತ ರುಂಬಲಿಲ್ಲವು. ಸೈ ಗಳು ಚನ್ನಾಗಿವೆ. ನಿಟ್ಟಿಯ ಲಾಗಾಯತು ರುಪಿನವೆರೆ ತಿ ಚ್ಚಾಗಿಂದೆ ಬಂದಿದೆ.

ಇ ಪ್ಲಿಮ್ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಬೀಳ ದಾಗಿ ಬಾಲಕರು ಸೇರುತಲಿದಾರೆ. ಈ ಸಾಲ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಪಾಸ್ ಗೆ ರಾಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮೂವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಹೋಗುವರು. ಸ್ಕೂಲ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಶಿರಸ್ತೇದಾರ್ ರಿಸಮಲಾ ರ್ಯಾದಿಯಾ ಪಟ್ಟೋಲ್ಲ ಹಾವರ್ ಮ್ಯಾನ್ಯು ರೀತಿ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರೂ ಪ್ರಾಟ್ ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಟ್ ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಗ ಪಾರಾದಾನ ಬರುವುದ ಉಮೇದ್ ವಾರರಿಗೆ ಕ್ಯಾಂಗೆಲು ಬರುವುದು ಹೋಗುವುವು.

ಮಾಲೂರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ನಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮೋಸದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಜಡ್ಜು ಬ ಕನ್ನುವವನವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಡೆಸಿದ ತರ ಕಾರಿನ ಸೇರಿಯದ ಮಾಲ್ ಪತ್ತೆ ಕರ್ನೆಗಳ ಪತ್ತೇ ಯಾಗಿ ಈಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯುತಲಿದೆ.

ಈ ಭಾಗದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲ್ ಗೆ ಆಹಾರ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಹುವ ಅಡಿ ರೆಪೀಪುಯ ಈಚೆಗೆ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿ ನರ್ಮಲಾಗಿರುವುದೆ. ಈ ಬಾವಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ದವರು ಗಿನೇ ಯಾವುದೇಂತ ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಬಂಗಾರಪೇಟೆ—ಆರನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಯಾಯಿತು, ಪಟ್ಟಣಕೆರೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬಂದಿದೆ. ಸೈಗಳು ಪಾಗುತಲಿಯಿಲ್ಲವು, ರಾಗಿಫಸಲ್ ಚನ್ನಾಗಿದೆ.

ಬಂಗಾರಪೇಟೆ ಬಳಿದ್ದ ಮರವಕೆ ಕಲಾಕ್ಷಾ ಎನೀ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸ ಬರಾಜಮೇಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯಾರೂ ದಲ್ಪಟ್ಟ ಓವರ್‌ಸೀಯರ್ ಜಯರಾಮ ರಾಯರು ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟರು. ಪಟ್ಟಲು ಮ್ಯೂನಿಸಿಪಲ್ ಪ ರಾನ್ನು ಜೀವರ ವಿಜಾರಿಸಲ್ಪಡು. ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಭಾನುವಾರದಿನ ಸಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೆ ಅಂದರುರ್ ತಿಪ್ಪಸಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳ ದಿಂದ ರಾಗಿ ಅಕ್ಕಿ ನರು ಬಹಳ ಬಾಗಿ ಬರದು ಬಿಕರೀ ಆಗುತಿದೆ, ಬಗಳಂದು ಕೂರುಕೆರೆ ಕುಂಬಿದ ಭಕ್ತದ ಪ್ರಯವಲೀ ನಿರಂಕರಣ ಧಾರಣೆ ಬದಾದಾಗಿದೆ.

ಶಿಡ್ಲಘಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನರು ಪ್ರಾಟ್ ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತಲಿದೆ.

ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಸುಕು ನಾಯರು ಮಳೆಯುಲ್ಲದೆಯುಮ್ಮ ಈಚೆಗೆ ಬಿಲ್ಲಯತೆ ಆ ರಾಗಿ, ಶಾಮೆ, ಹುರುಳಿ, ಸಜ್ಜೆ ನೆಲಗಿ ನರು ಬೆಳಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಂವತ್ಸರ ಈ ಪ್ರಾಂತ ಗಳಿಗೆಬೀಳುವ ಜೋಳ ಇಲ್ಲವು. ಧರ್ಮ ಬೆ ರಾಯ್ ಮಾಡಲು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲವು. ಹಾರಿಚಿ ಸೈಗಳ ಜನನು ಹೋಚಾಯಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸ್ಥುಲ್ಲಾಗಿದೆ.

ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆ ಸಿಡಿದ್ದ ಚಿಕೆ ಬೇಸರ ಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಕೆರೆಗಳು ಕುಂಬಿದವು. ದೊಡ್ಡಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಾಲದು ರಾಗಿ, ಶಾಮೆ, ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರಿಫಸಲ್ ಗಳು ಚನ್ನಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪುರಲಗಟ್ಟೆ, ರೇಷ್ಮೆ ತೋಟಗಳು ಚನ್ನಾಗಿವೆ. ಎರಡುವರ ಮಳೆಯಾಯಿತು ಪುನಃ ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಮೋಡಬಿಡದು ರುಳಿವಾರಿಗೀರುತಲಿದೆ. ಈ ವಳೆ ರಾಗಿಫಸಲಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದು.

ಇಲ್ಲಿನ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮ ಸ್ಟರುಗಳು ಒಂದುವರುಷ ರಜಾವ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಕೆ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಗಳು ಬೇಡ ವಾಗಿ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತಿಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪಾಠಶಾಲೆಯು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ ರಾಜಾ ಮೇಲೆ ಹೋ ಗುವದರಿಂದ ಬಾಲಕರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಂದೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ನಾಗರರೆ ಹೆಚ್ಚುಸಂಬಂಧ ಕಾಲ್ಲ ಬಗ್ಗೆಯುಹೋಬ್ಬಿಟ್ಟೋ ಗರು ನಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ, ಶ್ಯಾಕಂದರೆ, ಈ ಮೈಯೊಳಟುಗಳು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದಿನಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಬೇ ಹುಕ್ಕನಾರಾಯಣಪ್ಪ ನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂಡ ಯು ಬಿ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಮುಕ್ತಾಯಿರಲು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳನೊಂದು ಮುಸುಕಿಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆದುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಸದರೀ ರುಪೀ ಯೆತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋದ್ದು ಪೊಲೀಸ್ ನವರು ಹುಡುಕಲೇ ಇಲ್ಲವು. ಗೋಲ್ಲರಹಳ್ಳಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಕಿಯೂ ಮನೆಗೆ ಕನ್ನ ಕನ್ನಾ ಚಾರಿ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿನ ಮಾಲ್ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಪಕ್ಕಿಯ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಪೊಲೀಸ್ ನವರು ಕಳ್ಳನ ನೇತೆ ಬಹಳ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಹುಡುಕಿದರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಆಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಬಂಗಳೂರಿಂದ ಹೋಗಿ ಅವರಾಗವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಇಂಥಾ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಪತ್ತೇ ಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆಂಬದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಯುತಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮುನಸಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದಾಖಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಈ ಕೋರ್ಟನ್ನು ತೆಗದು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾ

ఫురదల్లి [illegible] మునసఫరవరిగే [illegible] నాకాంఢవాగి [illegible] కలు [illegible]. అదరె [illegible] సాధ్యవల్లదేయిదే.

[illegible]

SEASON REPORT.

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY

[illegible]

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

[illegible]

Interruption of postal communication.—[illegible]

The Pondicherry Raffle.—[illegible]

Rain in Madras.—[illegible]

Birth of a son.—[illegible]

A meeting.—[illegible]

A police order.—[illegible]

Sanction accorded.—[illegible]

Attempt to commit suicide.—[illegible]

Examination leave.—[illegible]

Deaf and dumb.—[illegible]

[illegible]

Illegal cohabitation.—[illegible]

The flood at Cuddalore.—[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, DECEMBER 1, 1884 [No. 48.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೮.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಿಗಳು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೧೨—೦—೦
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ	...	೬—೦—೦
ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸುಂಕ ಸಹಿತ ವರುಷ ೧ಕ್ಕೆ		೬—೦—೦
ತಿಂಗಳು ೧ಕ್ಕೆ		೦—೮—೦
ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ		೦—೪—೦
ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆ ೧ಕ್ಕೆ		೦—೫—೦

ಸೂ.—ಚಂದಾದಾರರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಾಸನಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ, ಎರಡನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚಂದಾಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಯೇ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

ಮೊದಲನೇ ಸಲ ಪಙ್ಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೨—೦
ಎರಡನೇ ಸಲ ಪಙ್ಕ್ತಿ	೧ಕ್ಕೆ	೦—೧—೦

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

ಇದರಡಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ ಏನೆಂದರೆ:—

೧. ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕೆಯ ಚಂದಾಹಣಗಳನ್ನು [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

☞ *Price including Postage, Rs. 5-6-0*

ಈ ಗ್ರಂಥ [illegible]

[illegible]

ಇದರ ಬೆಲೆ ... ... ರೂ|| ೫—೬—೦

[illegible] ... ೦—೬—೦

[illegible], ಬೆಂಗಳೂರು.

ADVERTISEMENTS.

ಇದರಡಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.—

ಕನ್ನಡ ಟೀಕಾ ಸಹಿತವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

KARNATIC PRESS, BANGALORE.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವಂತೆ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೮೮೪ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೨೫. } [illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇದರಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವದೇನೆಂದರೆ. ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ಗುತ್ತೀ ತಾರೀಖ್ ಲಾಗಾಯತು ಸನ್ ೧೮೮೬ನೇ ಮಾರ್ಚಿ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖ್‌ವರಿವಿಗೆ, ಹೊಸೂರು ರಿಮೌಂಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಪರದಿ ಸಮೂಪ್ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಜಿನಿಸಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸರಬರಾಯಿಬಗ್ಗೆ ಬರುವ ಮೊಹರ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಿಮೌಂಟ್ ಡಿಪೋ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರವರು, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಸಪ್ಟಂಬರ್ ೫ನೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨ಗಂಟೆಯವರಿವಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಇವನ್ನು ಕುರಿತ ಜಾಸ್ತೀ ತಪಸೀಲ್ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದವರು, ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೮ನೇ ಮತ್ತು ೧೫ನೇ ನಂಬರ್ ಫೋರ್ಟ್ ಸೇಂಟ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗೆಜಟ್ ೬ನೇಭಾಗ, ೫೦೫ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಟನೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಹುರಳಿ.

ಸೆಲ್ಲುಹುಲ್ಲು.

ರಾಗೀಹುಲ್ಲು.

ಹಸೀಹುಲ್ಲು.

A. W. RAWLINS, Lt.-Col.,
Offg. Supt. Remount Depot.

ರಿಮೌಂಟ್ ಡಿಪೋ,
ಹೊಸೂರು,
೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್.

ಪ್ರಕಟನೆ.

ಇದರಿಂದ ಸಮಸ್ತಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವದೇನೆಂದರೆ,

[illegible]

[illegible]

ತಾ|| ೭ನೇ ನವಂಬರ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ. } [illegible], ಬೆಂಗಳೂರು.

NOTICE.

THE CANTONMENT PHOTOGRAPHIC STUDIO.

12, *SOUTH PARADE*,

BANGALORE.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಸೌತ್‌ಪರೇಡ್ ರೋಡ್ ೧೨ನೇ ನಂಬರ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಮಿ. ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೊಂದು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಎಂಬ ಛಾಯಾ ಯಂತ್ರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಜನಗಳ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ್ ಜನಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಬೇರೇ ಬೇರೇ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಮಿ. ಡಬ್ಲ್ಯುಯು. ಎ. ಮ್ಯಾಕೆ ಯಂಬವರಿಂದಲೂ ಮಿ. ವೇದನಾಯಕಂ ಎಂಬವರಿಂದಲೂ ತೆಗಿಯಲ್ಪಡುವವು.

ಈಬಗ್ಗೆ ತಗದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಛಾರ್ಜ್ ಅಂದರೆ, ರುಸುಂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುವದು. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸದರೀ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ—ಬೆಳಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆಯು ಮೊದಲು ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಯವರಿವಿಗೆ.

[illegible]

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ನಾಟ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ದ ಕ್ಲಾಪ್ಯ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಬಳಿಗೆ ವೊಬಲಗು ನಿಶಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈ ಗ್ರಂಥಅವಶ್ಯವಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೆವಾಸಲ್ ಸಹಿತ ೧-೪ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು. ೧—೯—೮೪. } ಟಿ. ಬಿ. ವೆಂಕಟಾಚಾರ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಕ. ಪ್ರ.

Notice to Contractors

ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ದಾರರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದೇನೆಂದರೆ,—

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಯೇರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಂಜರಾಜ ಬಹದೂರ್ ಸತ್ರದ ಕಮಿಟಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಮೈಸೂರು ಬಳಿ ಒಂದು ಸತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಸನ್ ೧೮೮೫ನೇ ಜನವರಿ ೧ನೇ ತಾರೀಖು ವರಿವಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಮರಮ್ಮತ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರ ದರಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖಾಗವದು ಅಂದಾಜ್ ಮೊಬಲಗು ಸುಮಾರು ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಕಂ ದರಖಾಸ್ತುಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಾರದು, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧರಲ್ಲದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದರಖಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಾರದು.

ಅಂದಾಜ್ ಮತ್ತು ಇತರ ತಪಸೀಲ್‌ಪಟ್ಟಿಯ ಕಾಪಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು, ಕಾಪೀ ಒಂದಕ್ಕೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ರುಸುಂ ಕೊಟ್ಟು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸತ್ರದನಮೂನೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಯೆಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಚೇರೀ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ಲಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ನಂಜರಾಜ ಬಹದೂರ್ ಸತ್ರದ ದರಖಾಸ್ತೆಂದು ಮೇಲ್ಗಡೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

GEORGE BAYLY,
Executive Engineer and Secretary to the Nunjraj Bahadoor Chuttrum Committee.

17th Nov. 1884.

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY DECEMBER 1, 1884.

RECEPTION OF THE COMING VICEROY

ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ವೈಸರಾಯ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬರತಕ್ಕ ರೈಟ್ ಆನರೆಬಿಲ್ ಸರ್‌ಫ್ರೆಡ್ರಿಕ್ ಟೆಂಪಿಲ್ ಹ್ಯಾಮಿಲ್ಟನ್ ಟೆಂಪಿಲ್ ಅರಲ್ ಆಫ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರು ನಾಳೆಯ ದಿನ ಎರ್ಡೆಯೆಂಬ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವರಲ್ಲದೆ, ೯ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈ ದದದಲ್ಲಿ ಹಡಗು ಇಳಿಯುವರು. ಏಡನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಇಂಡ್ಯದೇಶದ ವೈಸರಾಯ್ ಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗೌರವ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಅವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅದೇರೀತಿ ಮುಂಬೈ ಗವರ್ನರವರು ಸಹ ಮುಂಬೈದರದಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೊಡನೆ ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವಿಕ ಆಫಿಸರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುವರು. ಪ್ರಕೃತ ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಅಂಗರಕ್ಷಕರಪೈಕಿ ಇಬ್ಬರು ಮುಂಬೈಗೆ ಹೋಗಿ ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರ ಸಂಗಡ ಮುಂಬೈಯಿಂದ ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಹೋಗುವರು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರು ಬಂದರ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಿವಿಲ್ ಆಫಿಸರ್‌ಗಳ ಪೈಕಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದವರೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಸರಹದ್ದು ದಾಟಿಹೋಗುವವರಿವಿಗೆ ಅವರ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋಗಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದು. ಭೋಜನಾರ್ಥವಾಗಿಯಾದರೂ ಅಥವಾ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೋಸ್ಕರವಾದರೂ, ಮಾರ್ಗಾಂ ಮಾಡವಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫಿಸರ್‌ಗಳು ಹಾಜರ್‌ಯಾಗಿರಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲದೆ ರೈಲ್ವೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಗಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ಆನರ್ ಯೆಂಬ ಮರ್ಯಾದಾರ್ಥವಾದ ಸೈನ್ಯವು ಬಂದು ಕಾದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರೊಂದುವೇಳೆ ಅಲಹಾಬಾದಿನೊಳು ನಿಲ್ಲುವಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಉಚಿತರೀತಿಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ವಾಯುವ್ಯಶೀಮೆಯ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರವರು ಮಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಯವರೊಡನೆ ತಕ್ಕ ಯೇರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವರು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರು ಹೌರಾ ಸ್ಟೇಷನಿಗೆ ಬಂದು ತಲಿಪಿದಕೂಡಲೇ ಇಂಡ್ಯ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮಿಲಿಟರಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಂದಲೂ, ವೈಸರಾಯಿ ಯವರ ಏಡೀಕಾಂಗ್‌ಗಳಿಂದಲೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವರು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರಿಗೋಸ್ಕರ ಹೌರಾ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ನೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಫೆಂಟ್ರಿ ಸೇನೆಯು ಮರ್ಯಾದಾರ್ಥ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಕಾದಿರುವದು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರ ಗಾಡಿಯು ಹೂಗ್ಲಿ ನದಿಯ ಸೇತುವೆಯಬಳಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಫೋರ್ಟ್ ವಿಲಿಯಂ ಯೆಂಬ ಕೋಟೆಯ ಬತೇರಿಗಳಿಂದ ಮಾಮೂಲ್‌ಮೇರೆ ತೋಫೆಗಳು ಹಾರಲ್ಪಡುವವು. ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೌಸ್ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇನ್‌ಫೆಂಟ್ರಿ ಸೇನೆಯು ಕಾದಿರುವದು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರು ಗಾಡಿಯಿಂ ಇಳಿಯುವಾಗ್ಯೆ ಬಂಗಾಲ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಗವರ್ನರವರು ಅವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ವೆಸ್ಟ್ ವರಿಬನರೊಡನೆ ಮಹಡಿಯಮೇಲಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಅನ್ನೇ ವೈಸರಾಯಿಯವರು, ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಾಲೋಚಕ ಸಮಾಜಿಕರೊಡನೆ ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ದರ್ಬಾರ್‌ಹಾಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವರು. ಕೂಡಲೇ ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರು ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲವರ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳೊಡನೆ ಮಂತ್ರಾಲೋಚಕ ಸಮಾಜ ಕೊಠಡಿಯ ಪ್ರವೇಶಿಸುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾರಾಣೀಯವರಿಂದ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಪತ್ರಿಕೆಯು ಹೋಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಂದ ಓದಲ್ಪಡುವದು. ಲಾರ್ಡ್ ಡಫ್ರಿನ್‌ಯವರು ವೈಸರಾಯ್ ವ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ಲವರ ಕೆಲಸದ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿದಕೂಡಲೇ ರಾಜ ಮರ್ಯಾದಾಂಗವಾದ ತೋಫೆಗಳು ಹಾರಲ್ಪಡುವವು. ಕಲ್ಕತ್ತೆಗೆ ಸವಾರೀ ಹೋಗತಕ್ಕ ತಾರು ಅದ್ಯಾಪಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದು ಮುಂದೆವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವದು.

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION

THE FEMALE EDUCATION, No. 7
ITS RATIONALE.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೭ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ಸಕಾರಣ ಸೀಮಾಂಸೆ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವಣವು ಕೇವಲ ಗತೀಕವಾದ್ದೆಂದು ಹಾದಿಸಿದ ಪ್ರತಿಷೇಧ ಕೋಟಿಯವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ಸಮಾಧಾನವೇ, ಅವಶಿಷ್ಟಾಂಶವನ್ನು ಮುಂದಿನಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ಸಕಾರಣ [illegible] ನಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಈಗ ಉಪಕ್ರಮ ಕೊಡಿಸಿ ನೆರವೇರಿಸುವೆವು.

ಪ್ರತಿಷೇಧಕರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸಂಖ್ಯೆ ೧ನೇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಿಷಯಗಳು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು [illegible] ಆ ಕಾಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು [illegible] ಗತೀಕವಾದ್ದರಿಂದ [illegible] ಅಥವಾ [illegible] ತಿಳಿಯಬಹುದಲ್ಲವು. ಆ ಕಾಲದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ತ್ರೀಜ್ಞಾನ [illegible] ಶಕ್ತಿಯೂ, ಅಂತಹ [illegible] ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೂ, [illegible] ಉತ್ಸಾಹವಿದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು [illegible] ನು. [illegible] ಸದರೀಯವೆಂದು [illegible] ತಿಳಿಯದ [illegible].

“[illegible] |
[illegible] |
[illegible]॥”

ಎಂಬುದಾಗಿ ಭವಭೂತಿ ಮಹಾಕವಿಯೂ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಉತ್ತರ ರಾಮಚರಿತವೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಗ್ರಂಥದೊಳು ಆತ್ರೇಯಿಯೆಂಬುವಳು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ಬಳಿ ವೇದಾಂತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಘ್ನವುಂಟಾದುದರಿಂದ ಅಗಸ್ತ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದೊಳು ಹೆಂಗಸರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನಕಾಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರ [illegible] ವೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಸಹ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕವೆಂಬುದಾಗಿ [illegible]. [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible] ಆವಶ್ಯಕತೆ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible]. [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ [illegible]. [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible]. [illegible] ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ [illegible] ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ [illegible] ಪುರುಷರ [illegible] ಅವರಿಗೆ ವಿವೇಕವುಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಕಾಲದ ಪುರುಷರಾದರೋ, ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಕೇವಲ ಅರ್ಥ [illegible] ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥ್ಯಯನ ವ್ಯಾಕರಣ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಮಹಾಗ್ರಂಥ [illegible] ಮೊದಲಾದ ಸಕಲ ಬೋಧ [illegible] ರಾಗಿಯಿರುವರಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ [illegible] ಆ ತನ್ಮೂಲಕ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible] ಅವರ [illegible] ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತಿಳಿಸದೇ [illegible]. (ಪರ್ಯಾಯ [illegible]) ಎಂಬ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸರ್ವದಾ [illegible] ಪರ್ಯಾಯ [illegible] ಪುರುಷರಂತೆಯೇ [illegible], ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ [illegible], [illegible]. [illegible] ಪುರುಷರು [illegible] ಅಲ್ಲಿ [illegible] ಮಧ್ಯ [illegible] ಹೆಂಗಸರೇ [illegible] ಮಧ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ [illegible], [illegible] ಆವಶ್ಯಕ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible]. [illegible] ಆ [illegible] ಯೋಗ್ಯತೆ [illegible] ಆವಶ್ಯಕ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ [illegible]. [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಕರ್ತೃಗಳನ್ನು [illegible]. [illegible] ಈ ಕಾಲದ ಪುರುಷ [illegible] ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಭಿಜ್ಞ [illegible] ಭಾಷಾ [illegible] ಗಾರ್ಗಿ [illegible], [illegible] ಪ್ರ [illegible] ಯೆಂದು [illegible] ಅವರನ್ನು [illegible] ಪೂರ್ವ [illegible] ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅವರ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಪುರುಷ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible].

ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಧ್ಯಯನಾಧಿಕಾರವು ಶಾಸ್ತ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದು [illegible] ಭಾಷಾ [illegible], [illegible] ವಿದ್ಯೆ [illegible] ಅವರಿಗೆ [illegible] ವೇದ [illegible] ಹೇಳಿದ [illegible] ಕೋಟಿ—[illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ವೇದ [illegible] ಭಾಷಾಂತರ [illegible] ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ಲೌಕಿಕ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರ [illegible] ಯಾರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸ ಲಾರರು.

[illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] ಅಧಿಕಾರವು ವೇದವಿಹಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಅವರಿಗೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಸರ್ವಥಾ [illegible]. ಯದ್ಯಪಿ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು [illegible] ಪುರುಷರಂತೆ ಅವರಿ

[illegible]

Occasional Notes.

[illegible]

Appointment.—[illegible]

A farewell address.—[illegible]

An offence punished.—[illegible]

Formation of a Reception Committee. [illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

H. H. the Maharaja.—[illegible]

[illegible]

Transfer.—[illegible]

A distinguished visitor.—[illegible]

The monthly sessions.—[illegible]

The Dewan.—[illegible]

Offices closed.—[illegible]

Col. Hay.—[illegible]

An extraordinary fatal accident.—[illegible]

Postal delivery.—[illegible]

Erection of a dwelling house for the Dewan.—[illegible]

[illegible]

Mr. A. Rangacharyer's Chattrum at Seringapatam.—[illegible]

Complaint against a Dy. Amildar.—[illegible]

[illegible]

Fatal snakebite.—[illegible]

The Nelamangalam murder case—[illegible]

Robbery.—[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY
ಕಂಬಿಸ್ಸುದ್ದಿ.

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.
ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗ್ರಹವು

Cholera in Tanjore.—[illegible]

Holkar's Dewan.—[illegible]

The Chembarambakum Tank.—[illegible]

[illegible]

The Govt. and infant marriage.—[illegible]

Arrival of the released Salem prisoners.—[illegible]

[illegible]

THE MYSORE GAZETTE
ಮೈಸೂರು ಗೆಜೆಟ್

[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, DECEMBER 8, 1884 [No. 49.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸಾ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸಂಬರ್ ೮ನೇ ತಾರೀಖು ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೪೯.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]
ಬೆಂಗಳೂರು	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜು.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

೧. [illegible]

೨. [illegible]

೩. [illegible]

೪. [illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 0 0

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

[illegible]

[illegible]	...	[illegible]

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

KARNATAKA PRESS, BANGALORE.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, [illegible]

Notice to Contractors.

ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವದೇನಂದರೆ,—

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರುವ "ನಂಜರಾಜ ಬಹದೂರ್ ಸತ್ರದ ಕಮಿಟಿ"ಯ ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರು, ಮೈಸೂರು ಬಳಿ ಒಂದು ಸತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಸಾ ೧೮೮೫ನೇ ಜನವರಿ ೧ನೇ ತಾರೀಖು ವರಿವಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಮರಮ್ಮತ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರ ದರಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿನ ಅಂದಾಜ್ ಮೊಬಲಗು ಸುಮಾರು ೫೨,೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಈ ದರಖಾಸ್ತುಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಾರದು, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧರಲ್ಲದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದರಖಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಾರದು.

ಅಂದಾಜ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಯ ಕಾಪಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು, ಕಾಪಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ರುಸುಂ ಕೊಟ್ಟು ಸೆಕ್ರಟರಿಯವರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸತ್ರದ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ಲಕೋಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ನಂಜರಾಜ ಬಹದೂರ್ ಸತ್ರದ ದರಖಾಸ್ತೆಂದು ಮೇಲ್ಗಡೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

GEORGE BAYLY,

Executive Engineer and Secretary to the Nanjraj Bahadoor Chuttrum Committee.

17th Nov 1884.

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]

ಕಾ|| ೨ನೇ [illegible] [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು.

NOTICE.

THE CANTONMENT PHOTOGRAPHIC STUDIO.

12, *SOUTH PARADE,*

BANGALORE.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಸೌತ್‌ಪರೇಡ್ ರೋಡ್ ೧೨ನೇ ನಂಬರ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಮಿ. ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೊಂದು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸ್ಟೂಡಿಯೋ [illegible] ಯಂತ್ರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜನಗಳ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ್ ಜನಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು ಬೇರೇ ಬೇರೇ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಅನುಭವಿಗಳಾದ ಮಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎ. ವ್ಯಾಕ್‌ಯೆಂಬವರಿಂದಲೂ ಮಿ. [illegible] ಎಂಬವರಿಂದಲೂ ತೆಗೆಯಲ್ಪಡುವವು.

ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಛಾರ್ಜ್ ಅಂದರೆ, ರುಸುಂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುವದು. ಆಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸದರೀ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ [illegible] ಘಂಟೆಯಮೊದಲು ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಯವರವಿಗೆ.

[illegible]

ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್,

ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

೧. [illegible]
೧. [illegible]
೧. [illegible]
೧. [illegible]
೧. [illegible]
೧. [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು [illegible] ಡಿಸೆಂಬರ್, ೧೮೮೪.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ನಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, DECEMBER 8, 1884.

THE VICEROY.

ಇಂಡ್ಯವೇಷೀಯರ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವಗಳಿಗೂ, ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಣೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿರುವ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪನ್ನಯನವರು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ, ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾದ ಕಾರಣ ಅವರನ್ನು ಉಚಿತ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಡನೆ ಸಾಗ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವಬಗ್ಗೆ ಆ ಯಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸೀ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿ ಗೌರವ ಪುರಸ್ಸರವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುತಲಿದಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕಾಮೂಲಕ ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಿಸುವೆವು. ಮಾಜೀ ಮಹಕೂರು ೧೧ ನೇತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಮದರಾಸ್ ಸಾಮಾಜಿಕರ ತರಫ ಕೆಲವರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ವೈಸರಾಯಿಯವರ ಭೇಟಿಯಬಗ್ಗೆ ಮುಂಬೈಗೆ ಹೋಗುವರೆಂತಲೂ, ಇತರ ಸ್ಥಳದವರು ೧೩ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಸೇಲಂ, ಗುತ್ತಿ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ನೆಲ್ಲೂರು, ಕೋಯಂಬತ್ತೂರ್, ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ಸಹ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಹೋಗುವವರಾಗಿದಾರೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಮದರಾಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಪ್ಪರಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಷಹರಿನಿಂದಲೂ ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಜ್ಞೀ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವದಾಗಿದಾರೆಯೋ ಆ ಅಂತ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕವೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬರಲಿಲ್ಲವು. ಪರಂತು ಇಲ್ಲಿನ ಸಿವಿಲ್ ಮಿಲಿಟರಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪ್ರಜೆಗಳು ಈವಿನ ಚೀಫಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿಯಾದ ಮ|| ರಾಮಚಂದ್ರಯ್ಯರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಸದರಿ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಯೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವದೋ ಅದನ್ನು ಈಗ ನಾವು ತಿಳಿಸಲು ಶಕ್ತರಿಲ್ಲದೆ ಇದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಾಲನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರಜೆಗಳು ಏತದ್ವಿಷಯಕವಾಗಿ ಇದುವರಿವಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿರುತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭವು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನವರು ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯೊಡನೆ ಮೈಸೂರಿನವರ ತರಫೆ ರಾಯಭಾರವು ವೈಸರಾಯಿಯವರ ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಮುಂಬೈಗೆ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಕೇವಲ ಗೌರವಾವಾಯಕವಾಗಿರುವದು.

THE HYDERABAD DISTURBANCES.

ಕಳೆದ ಮೊಹರಂ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದೊಳು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಗಲಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೈಸರಾಯಿಯವರವರೆಗೆ ಫಿರ್ಯಾದಿಹೋದಮೇರೆ, ಸದರೀ ಗಲಭೆಯ ಪ್ರವರ್ತಕರ ವಿಚಾರಣೆಯಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಯೇರ್ಪಾಡಾಗಿ ಅವರು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಸದರೀ ಕಮಿಷನಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಮೆಂಬರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ, ಸುಲ್ತಾನ್ ನವಾಜ್ ಜಂಗ ಯೆಂಬವರು ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಲಹಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣರೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸ[illegible] ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನೋದಿ, ಸದರೀ ನವಾಬರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ನೀವು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೂ, ಈಗ ನಿಮ್ಮಮೇಲೆ ಸಾಬೀತಾಗಿರುವ ಅಪರಾಧದ ವಿಷಯವಾದ ನೀವು ಏನಾದರೂ ಸಮಜಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ [illegible] ನಿಜಾಂ ಸರ್ಕಾರದವರು [illegible] ವರಾಗಿರುವದರಿಂದ, ನೀವು ನಮ್ಮಬಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಕೇಳುವ ತಾತ್ಪರ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನವಾಬ್ ಸುಲ್ತಾನ್ ಜಂಗರವರು ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರರೂಪವಾಗಿ, ದೂಬರೂ ಬರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಾಹಿಲೆಯಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಾರದೆಂತಲೂ, ತಮ್ಮ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಮ್ಮಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಮೇಲೆ ಲಿಖಿತಮೂಲಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೈಫಿಯತ್ತನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವದಾಗಿಯೂ ಬರೆದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು, [illegible] ಲಾರವೆಂತಲೂ, ಒಂದುನೇಳಿ [illegible] ಜಂಗರವರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮರಳ ಆಲೋಚಿಸುವದಕ್ಕೆ ಮಾರನೆಯದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಗಳೆಂಬೂ ನಡಿಸಲ್ಪಡಲಾರದೆಂತಲೂ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆ ನಾಮಿನೆ ಯೊಳಗಾಗಿ ನವಾಬರುಗರು ಮಂತ್ರಿಯವರಬಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರೀಗ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳತಕ್ಕವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸದರೀ ತೀರ್ಮಾನವು ಯಾವರೂಪವಾಗಿರುವದೋ ಯೆಂದು ಅಲ್ಲಿನವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತಲಿದಾರೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಕ್ಷಿಗಳೂ, ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳೂ, ನೆಲಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಗತಿಸಿದ ಸರ್ ಸಾಲಾರ್ ಜಂಗರವರು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತಬಂದದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಯೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಜೀವಿತಕಾಲದೊಳು ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನ್ಯಾಯೈಕಪರರಾಗಿ ನಡೆಸುತಲಿದ್ದದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಕ್ಷೇಮಪ್ರದವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ಅವರ ಪುತ್ರನಾದ ಪ್ರಕೃತ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಸುಗುಣಗಳನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬರುವದರಿಂದ, ಅವರು ಕೇವಲ ಯುಕ್ತಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯಥಾ ವರ್ತಿಸಲಾರರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ತೀರ್ಮಾನವು ಇಂಡ್ಯ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು. ಇಂಡ್ಯಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನೇಟಿವ್ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳಮೇಲೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಪ್ರಬಲವಾಗದಂತೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತಹ ಗದ್ದಲಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಸ್ಪದಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇವೆ.

THE INDIAN PENAL CODE IN CANARESE

[illegible]

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION

THE FEMALE EDUCATION, No. 8

ITS RATIONALE.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೮ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Occasional Notes.

[illegible]

The opium revenue of India.— [illegible]

Emigration from Upper Burmah.— [illegible]

The Railway Bill.— [illegible]

Prevention of old woman marriage. [illegible]

Raja Surendra Mohan Tagore.— [illegible]

A deputation.— [illegible]

[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

The Tumkur School.— [illegible]

Closing of schools.— [illegible]

Mr. Krishnaswamy Iyengar.— [illegible]

University Examination.— [illegible]

A police constable convicted—[illegible]

Arrested on suspecion.—[illegible]

Suspension.—[illegible]

Southern Mahratta Railway Co.—[illegible]

Death by poison.—[illegible]

[illegible]

The Middle School Examination.—[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

RETURN OF THE VICEROY TO CALCUTTA.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

[illegible]

The late Kristodas Pal.—[illegible]

The Ripon Technical College.—[illegible]

Deaths in the Punjab.—[illegible]

The recent inundation at the Red Hills.—[illegible]

The Madras address to Lord Ripon.—[illegible]

THE MYSORE GAZETTE

[illegible]

[illegible]

ACKNOWLEDGMENTS.

[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI.] BANGALORE:—MONDAY, DECEMBER 15, 1884 [No. 50.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸಂಬರ್ ೧೫ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೫೦.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಿನಾರಾಯ.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS.

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs. 5-6-0

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

ಕನ್ನಡ ಸರ್ಗಂಥಗಳು.

[illegible]

ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು.

[illegible]

ಜಾಹೀರು

[illegible]

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING.

Immediate Relief.

KARNATIC PRESS, BANGALORE:

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಐದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣ ಕೊಡುವದು.

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, ತಾ|| ೫ನೇ ಆಗಸ್ಟು ೧೮೮೪. } ವಿಷಚಿಕಿತ್ಸಕನು.

Notice to Contractors.

ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಸ ಲ್ಪಡುವದೇನಂದರೆ,—

ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಮೇರ್ಪಟ್ಟಿರುವ ನಂಜರಾಜ ಬಹದೂರ್ ಸತ್ರದ ಕಮ್ಮಿಟೀ ಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಮೈಸೂರು ಬಳಿ ಒಂದು ಸತ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುವದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವ ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು, ಸನ್ ೧೮೮೫ನೇ ಜನವರಿ ಗುರ್ರೀ ತಾರೀಖು ವರಿವಿಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.

ಮರಮ್ಮತ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ದರಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಲಾಗವು ಅಂದಾಜ್ ಮೊಬಲಗು ಸುಮಾರು ೪೦,೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಕಂ ದರಖಾಸ್ತುಗಳು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕೆಂಬ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಾರದು, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧರಲ್ಲದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದರಖಾಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಿಗೇ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಾರದು.

ಅಂದಾಜ್ ಮತ್ತು ಇತರ ತಪಸೀಲ್‌ಪಟ್ಟಿಯ ಜಾಬಿಗಳು ಬೇಕಾದವರು, ಜಾಬೀ ಒಂದಕ್ಕೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ರುಸುಂ ಕೊಟ್ಟು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸತ್ರದ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಯೆಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

ದರಖಾಸ್ತುಗಳನ್ನು ಲಿಫಾಫೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ನಂಜರಾಜ ಬಹದೂರ್ ಸತ್ರದ ದರಖಾಸ್ತೆಂದು ಮೇಲ್ಗಡೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

GEORGE BAYLY,
Executive Engineer and Secretary to the Nanjraj Bahadoor Chuttrum Committee.

17th Nov. 1884.

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

[illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು ತಾ|| ೬ನೇ ಡಿಸಂಬರ್, ೧೮೮೪.

NOTICE.

THE CANTONMENT PHOTOGRAPHIC STUDIO.

12, *SOUTH PARADE,*

BANGALORE.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಸೌತ್‌ಪೆರೇಡ್ ರೋಡ್ ೧೨ನೇ ನಂಬರ್ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಮೆ. ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಚೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೊಂದು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸ್ಟೂಡಿಯೋ ಎಂಬ ಛಾಯಾ ಯಂತ್ರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಜನಗಳ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ್ ಜನಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಮೆ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎ. ಪ್ಯಾತೆ ಯವರಿಂದಲೂ ಮೆ. ವೇದನಾಯಕಂ ಎಂಬವರಿಂದಲೂ ತೆಗೆಯಲ್ಪಡುವವು.

ಈಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಛಾರ್ಜ್ ಅಂದರೆ, ರುಸುಂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುವದು. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸದರೀ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ—ಬೆಳಗ್ಗೆ ೮ ಘಂಟೆಯಮೊದಲು ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಯವರಿವಿಗೆ.

[illegible]

ಫೋಟೋಗ್ರಾಫರ್,

ಎಂ. ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿಚೆಟ್ಟಿ,

ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್.

NOTICE.

ಉತ್ತರ ರಾಮಾಯಣಕಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯವಾದ ಸೀತಾ ವನವಾಸವೆಂಬ.

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಸದರೀ ಗ್ರಂಥಾಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರು ಇದರಡಿ ರುಜು ಮಾಡಿರುವವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಮೊಬಲಗು ನಿಶಿ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಈಗ್ರಂಥ ಅವಶ್ಯಪಠಣೀಯವಾದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ.

ಕ್ರಯ ಅಂಚೆಹಾಸಲ್ ದೇಖಿಲ್ ೧-೪ ಆಣೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು, ತಾ॥ ೧ನೇ ಸೆಪ್ಟಂಬರ್, ೧೮೮೪.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, DECEMBER 15, 1884.

OURSELVES.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಾಂತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಓದತಕ್ಕವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕಾದ ಬಹುವಿಧ ಉದ್ದೇಶಗಳಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಮುಖ್ಯವಾದವು ನಾಲ್ಕು. ಅವು ಯಾವವುದರ, ೧ನೇ—ಸ್ವಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಶೇಷ ವೃತ್ತಾಂತಗಳಂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ; ೨ನೇ—ಭಾಷಾಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆಯುವಿಕೆ; ೩ನೇ—ಪಾಲ್ಯಪಾಲಕರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಆಗಬೇಕಾದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ೪ನೇ—ಕೇವಲಜನಾಭ್ಯುದಯವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿಯೂ ಕಾಯಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಲೇಶದಿಂದಲೇ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ್ದಾಗಿಯೂ, ಅರ್ಥೈಕಸಾಧ್ಯವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಪತ್ರಿಕಾಲೇಖನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುವಿಕೆ. ಇವುಗಳಪೈಕಿ ಒಂದಾದರೂ ಇಲ್ಲದವರ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಪ್ರಕೃತ ನಮಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು. ಉಂಟಾದವರು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಪ್ರಕೃತ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರಿಕಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಯಾರಾದರು ನಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ, ಮೇಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳೆಲ್ಲವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದೆರಡನ್ನಾಗಲಿ ಉಳ್ಳವರಾಗಿ ಬರೆದಿರಬಹುದೆಂತಲೇ ಭಾವಿಸಿ, ಅಂತವರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತಬಂದು ಸಂವತ್ಸರಾಂತದಲ್ಲಿ ಚಂದಾ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಬರೆಯುವ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಕೆಲವರು ಜವಾಬ್ ಸಹ ಕೊಡದೆ ಹೋಗುವದರಿಂದ, ಅಂತವರಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವದೊಂದೇ ಉದ್ದೇಶವಿರುವದೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತಿದೆ. ಕಳೆದಹನ್ನೊಂದು ಸಂವತ್ಸರಕಾಲ ಈಪತ್ರಿಕಾರಚನಕಾರ್ಯದೊಳು ನಮಗೆ ಉಂಟಾದ ಬಹ್ವರ್ಥನಾಶನದ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಸನ್ ೧೮೮೫ನೇ ಇಸವಿಯು ಮೊದಲು, ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ೪ನೇ ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಿಜಿಸ್ಟರನಿಂದ ತೊಲಗಿಸಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದ ಚಂದಾದಾರರ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳವಂ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವದರಿಂದ, ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥ ಈಪತ್ರಿಕಾಲೇಖನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವದು ತಮಗೆ ಭೂಷಣವೆಂದು ಭಾವಿಸಿಯಾಗಲಿ, ಪತ್ರಿಕೆಯಂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕವರು ತಮ್ಮ ಚಂದಾಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಲಾರರಾದದರಿಂದ ಅಂತವರ ಹೆಸರುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ನಮ್ಮ ರಿಜಿಸ್ಟರಿಗೆ ಭೂಷಣ ರೂಪವಾಗಿರುವದೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆವು. ಮೇಲೆತಿಳಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ೧೮೮೫ನೇ ಇಸವಿಯು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಚಂದಾ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಅಡ್ವಾನ್ಸು ಕಳುಹಿಸುವಂತಾವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಪತ್ರಿಕೆ ರವಾನಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಸದರೀ ಏರ್ಪಾಡಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಚಂದಾದಾರರಾಗತಕ್ಕವರ ಸಹಾಯ ಇದರ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಮಾತ್ರವೇ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಚಿ ಆಖೈರ್ ವರಿವಿಗೆ ಯೆಂದಿನಂತೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಶಕ್ತರಾಗೋಣವು ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಖರೀದಿದಾರರಿಗೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಿಡುವದು ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿ ಯೇರ್ಪಡುವದು.

ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರುಗಳನೇಕರು ತಮಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಓದಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಪರಂತು ತಾವು ಕೇವಲ ಅಲ್ಪವಾದ ಸಂಬಳಗಳುಳ್ಳವರಾಗಿರುವದರಿಂದ ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಂದಾದರವನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನಿಕ್ರಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂತಲೂ ನಮೂದಿಸಿ ಬಾರ್ ಬಾರ್ ನಮಗೆ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಾಗಿ ಅಂತವರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉಪಪತ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೂರಾ ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸುವತಕ್ಕ ತಕ್ಕರಾದ ಪೋಲೀಸ್ಸ್ಕೂಲ್ಮಾಸ್ಟರುಗಳಿಗೆಮಾತ್ರ ಸಾಲ್ ೧ಕ್ಕೆ ಅಂಚೆಹಾಸಲ್ ಸೇರಿ ೮ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಚಂದಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಚಂದಾ ಅಡ್ವಾನ್ಸಿಲ್ಲದ ವಾಲೀದರವಾನ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸುತರಾಂ ನಿಗೇ ಕೊಡಲ್ಪಡಲಾರದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಬರುವವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವೆವು.

THE MYSCRE SIATE.

ಇಂಡ್ಯದೇಶದೊಳಗಿನ ಪ್ರಬಲವಾದ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಪೈಕಿ ಒಂದಾಗಿಯೂ, ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ, ವಾಸಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವು ಅನ್ಯದೇಶೀಯರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಿಷಯವಾಗಿರುವದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವು. ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವುದಿನಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಪೈಕಿ ಗೌರವ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಾಧಾರಣ ಜನರತನಕ, ಅನೇಕವಿಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವರಾಗಿ, ಯಥೋಚಿತ ಆಧಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುವ ಅವರ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಳದೇಶದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ, ಅದೇವಿಷಯಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಕಂಡುಬರುವದರಿಂದ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವ್ಯವೇನ ಸಂಬಬೇಕಾಗಿರುತಿದೆ. ಪರಂತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿವೇದಿಸದೊಡನೆ ಅನುವದಿಸುವೆವು ಯೆಂತೆನೆ—

ಋಣಪೀಡಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕಸ್ಥಿತಿಯೊಳು ಅದು ಯಾವಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ತೀರುವಬಗೆ ಕಾಣದೆ ಇರುವದರಿಂದಲೂ, ಅಪರಿಹಾರ್ಯವಾದ ದಗಾದೆಗಳು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲೆಮೇಲೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ ಬರುವದರಿಂದಲೂ, ಅದರ ಪರಿಹಾರದಬಗ್ಯೆ ಅವರು ಉಪಾಯಾಂತರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದರಿಂದ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಶಸ್ತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕದ್ದಾಗಿಯೂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬಹುಲಕ್ಷಪ್ರಜೆಗಳ ಅನಭಿಮತವಾದದ್ದಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರೀತಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದೊಳು ಇರಾರೆಂದು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ತಿರೂಪವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರೈಲ್ವೇ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ, ಆಬಗ್ಯೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಯೋಚನೆಗಳು ನಡೆಯುತಲಿರುವುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಮಾಹೆ ನವಂಬರ್ ೨೨ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳದೇಶದ ಸ್ಪೆಕ್ಟೇಟರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದೇನಂದರೆ.— ಈಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಗುಬ್ಬಿಯತನಕ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೆಗಾಗಿ, ಅಂದರೆ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಗಾಡಿಗಳು ಕಟ್ಟಡಗಳು ವಗೈರೆಗಳಗೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರೈಲ್ವೇ ಕಂಪೆನಿಯವರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುವದಾಗಿಯೇಳುವಂತೆಯೂ, ಮೈಸೂರುಸರ್ಕಾರದವರು ಯೆಪ್ಪತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಕ್ರಯ ಕೇಳುವಂತೆಯೂ ಅದುಕೇಳಿದುದು ಯಾರೀತಿಯೆಂದು ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ತೋರಿಬಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಡ್ಯಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೋರಿರುವಂತೆಯೂ, ಮೇಲೆಕಂಡ ಕಂಪೆನಿಯವರತರಫ್ ಏಜಂಟ್, ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ಮೊದಲಾದವರು ಪುನೇಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಷೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವರೆಂತಲೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯಬಂದಿರುತಿದೆಂಬದು.

ಮೇಲೆ ಕಂಡ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಸ್ತಿಯಾಗಿಯೂ, ಅಲಂಕಾರರೂಪವಾಗಿಯೂ ಇರುವ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಯು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಕ್ರಾಂತವಾಗುವದೆಂತಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಕಲಾಂತದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ಯಸ್ಥಿತಿಯೊಳಿರುವ ಇತರ ನೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರವು ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೆಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕೆ ರೈಲ್ವೇಮೂಲಕ ಸಾಕರ್ಯಹೆಚ್ಚೆಂತಲೂ ಭಾವಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರಹದ್ದಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಬಡಾಯಿಸುವಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತಲಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೈಲುರಸ್ತೆಯನ್ನು ಸಹ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ತನ್ಮೂಲಕ ಋಣ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಮನಸ್ಸು ಹ್ಯಾಗೆ ಒಪ್ಪಿತ್ತೋ, ಅದನ್ನಂಗೀಕರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಜರು ಹ್ಯಾಗೆ ಒಡಂಬಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೋ ಯೆಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸದೆ, ನಾಲಮೂಡಿ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಹಾಕುವದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅದಾಯಕರವಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕೇವಲ್ಯನೆ ಪಲ್ಲವಿಕೆಲೂ ತಿಳಿಸಿದವರುಗಳು ದೋಷಾನ್ವೇಷಣಪರರಿಂದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಅನ್ಯಥಾ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇ ಮೂಲಕವಾದ ಲಾಭದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವಹಾಗೆ ಯೇರ್ಪಾಡಾಗಿರುವದಂತೇಳಿ ಅನೇಕರು ಅತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದೊಡೆತನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಅಧೀನಭೂತವಾದ ಅಂಚೇ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ತಮ್ಮ ಸುಪರ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಡಂಬಟ್ಟು ಆಬಗ್ಯೆ ಕೆಲವು ಯೇರ್ಪಾಡುಗಳು ನಡೆದಿರುವಂತೆಯೂ, ಮೈಸೂರುಸರ್ಕಾರೀ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳರವಾನೇ ವಿಷಯದೊಳು ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ತಕರಾರುಗಳುಂಟಾಗಿರುವಂತೆಯೂ, ಅದೂಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಫೈಸಲಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯೊಳು ಸರ್ವತ್ರ ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಪೋಸ್ಟು ನೆಲಗೊಳ್ಳುವದೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಈ ಯೇರ್ಪಾಡು ಶಿರವಿಲ್ಲದ ಮುಂಡದ ಸೌಂದರ್ಯದಂತೆ ಆಗುವದು.

ಈಗ ನೇಟಿವ್‌ಗಳು ಸಕಲಾಂಶದಿಂದಲೂ ಯೂರೋಪಿಯನ್ನರಿಗೆ ಸಮಾನರಾಗುತಲಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗೀಗ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೇಟಿವ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಉಪಕ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದಾಗ್ಯೂ ಇಂಜನಿಯರ್, ರೈಲ್ವೆ, ಮಿಲಿಟರಿ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನೇಟಿವ್‌ಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅರ್ಹತೆ ಸಾಲದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಹೇಳುತ್ತ, ಅಂತಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇರುವದರಿಂದ, ಸದರೀ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ತಾವು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನೋಪಯೋಗಾರ್ಹವಾದವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದೆ ಇದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯವು ನೇಟಿವ್ಅರಸರದಾದದರಿಂದ ಇಲ್ಲೀ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಸಮಾಗಿರುವಂತಾವರನ್ನೆಲ್ಲ ತಯಾರ್ಮಾಡಿ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರ್ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ಅದನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ತನ್ಮೂಲಕ ನೇಟಿವ್‌ಗಳು ಅನರ್ಹರೆಂದು ಯೆಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಹ ಅವರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರಿಗೆ ತೋರ್ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರು ಮಹಾರಾಜಾ ಸರ್ಕಾರದಂತೆ ಅನುಕರಿಸುವದಕ್ಕೂ ಸಾಧಕವಾಗುವದು. ರೈಲ್ ಇಲಾಖೆಯು ಅನ್ಯಾಕ್ರಾಂತವಾಗುವದಾದರೆ ಇದುವರಿವಿಗೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯಯದಮೂಲಕ ತಯಾರಾಗಿ ಸಮರ್ಥರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಇಲ್ಲಿನ ನೇಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್ ವಗೈರೇರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನವರನ್ನು ಉಪಸರ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದೀತು. ಈಗೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪದೂರವಾದರೂ ರೈಲ್ ರಸ್ತೆ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನ ಯಥೋಚಿತ ಈಗ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಯೇರ್ಪಾಟಿನ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಅದು ಪ್ರಯೋಗಬರುವದೆಂದು ಯೆಣಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇಷ್ಟರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಂತಾ ಮುರಪ್ಮಾತ್ರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಆವಳತನ್ನು ಬರುತ, ಬರುತ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ ಬರುವವಾದಕಾರಣ ಆದರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ನೇಟಿವ್ ಇಂಜನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈದೇಶದೊಳು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳೆಂದು ಸಾಗುವಳೀ ಉಪಯುಕ್ತಗಳಾಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳು ಮರಾಮತಿ ರಿಪೇರಾಗುವದೆಂತಲೂ, ಆಗ್ಯೆ ಇಂಜನಿಯರ್‌ಗಳು ಬೇಕಾಗುವದೆಂತಲೂ, ನಾವು ಮನಸಾಪಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವು. ಏತೇನ ಕತ್ತಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಜನಿಯರ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೇಟಿವ್‌ಗಳ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಷೀ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಟೇಟ್ ರೈಲ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯು ಸಾಧಕವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೋ, ಅದರ ಪ್ರಸ್ತಾವವೇ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರೈಲ್ವೇ ಇಲಾಖೆಯೂ ಅಂಚೇ ಇಲಾಖೆಯೂ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಾಭಕರವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕಾಲಾಂತರದೊಳು, ಅಂದರೆ, ಈದೇಶಸ್ಥರು ವಿದ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ವಿವೇಕ ಚಾತುರ್ಯಾದಿಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನರಾಗಿ, ದೇಶದ

ಕೃಷಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಿಲ್ಪಾದಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ, ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವಾಗ್ಯೆ ಸದರೀ ಯೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಲಾಭ ತೋರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಾರಾಜರವರನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೇಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ, ಅಂತಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗುವದೆಂದು ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ತೋರಿದಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೇಯಾಗಲಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಂತಾ [illegible]ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಲಾರದು. ಅಂತಾ [illegible]ಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷಿತಾಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡುವರೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ನಿರ್ಭಯರಾಗಿರುವದಕ್ಕಿಲ್ಲವು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಯೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಸ್ವಾಧೀನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವದರೊಳಗಾಗಿ ಅವರು ಅದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಆದದರಿಂದ ಇಂತಾ ಪ್ರಭು, ಸುದರ್ಶನ [illegible] ಪರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳ [illegible]ವನ್ನು ಅತಿ [illegible]ವಾಗಿರುವದೆಂದು ಸೂಚಿಸುವೆವು.

—:o:—

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION

THE FEMALE EDUCATION No. 9

ITS RATIONALE.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೯ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

ಕಾರಣದ ಶೋಧನ.

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವದು [illegible] ಕೇವಲ ಅನುಕೂಲಗಳಾದ [illegible] [illegible], [illegible] ನಂತ್ರಿ [illegible]. ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು, ನಾನಾವಿಧ [illegible] [illegible] ದೊರೆಯುವ [illegible]. ವಿಶಿಷ್ಟ [illegible], ನಮ್ಮ [illegible] [illegible] ನಿರರ್ಥಕವಾದ [illegible] [illegible] ಸಾಧಕ ಅದಕ್ಕೆ. ಆಧಾರವಾಗಿ [illegible] [illegible] ಉದಾಹರಿಸಿದರು. [illegible] ಸಾಧಕಗಳಾಗಿವೆಯೋ [illegible] ವಿವೇಚನೆ [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾದ [illegible], ಶೇಖರ [illegible] [illegible]. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅವರ [illegible] ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು [illegible] ಶಿರೋಧಾರ್ಯ [illegible], ಇವುಗಳನ್ನು [illegible] ಆದರಿಸುವೆವು.

ವಂಶದ ಒಂದು [illegible] [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible] [illegible], ಅದರಿಂದ ಅಪ್ರಾಪ್ತಿ. [illegible] ಅಸಾಧ್ಯತೆ, [illegible] ಮುಖ್ಯ [illegible]. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಷೇಧವೆಂದು [illegible] [illegible] ತಿಳಿಯಬೇಕು [illegible] [illegible] [illegible], ಪ್ರಜಾ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೂ ಕೃಷಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ [illegible] [illegible] [illegible] ಇವರ ಕಾರ್ಯಗಳು [illegible] ಶೀಲಯರಾಗಿಯೂ, ಸಕಲ ಸುಖದುಃಖ ಸಾಮ್ಯವು [illegible]ಗಳಾಗಿಯೂ, ಸರ್ವ [illegible] ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿಯೂ, ಇರುವದರಿಂದ ಪುರುಷರಿಗೆ ಅವರವರ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಾಧಕವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅವರ ಭಾರ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ, ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ವಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣದಲ್ಲಿ [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ [illegible] ಅವರ ಭಾರ್ಯೆಯರ [illegible] ಸಮಾನ ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿರುವದೆಂಬ [illegible] ಸಂದೇಹವಿರಲಾರದು. [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲ [illegible] [illegible]. [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] [illegible] ವಿದ್ಯಾ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible]. [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ [illegible] ಇಲ್ಲ [illegible]. [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರ [illegible]. ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರು [illegible] ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ [illegible] ಸ್ತ್ರೀಯರು [illegible] [illegible] ಸೃಷ್ಟಿ [illegible]. [illegible] ಬರುತ್ತಾರೆ [illegible] ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವದು. [illegible] ಇಂಡ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಸಂಪ್ರದಾಯಾನುಸಾರ [illegible] ಪುರುಷರಂತೆ [illegible] [illegible] ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಾಗಿ, ಅದು ಶಿಷ್ಟ ಜನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಿರೋಧವಲ್ಲವು. ಅಂಧ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದ್ರಾವಿಡ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು, [illegible] ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದರೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಯುಕ್ತವಾದ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಂಡಿರುವದರಿಂದ, (ಆಕ್ಷೇಪ [illegible] [illegible]) ಎಂಬ [illegible] ವಿದ್ಯಾಹೀನತೆ [illegible] ಅಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾಂಶ [illegible], ಇಂತಾ [illegible] ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುವ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ [illegible] ವ್ಯಾಸಂಗ ಮೇಲೆಂಬದಾಗಿ ನುಡಿದಂತೆ ನಮ್ಮವರಲ್ಲನೇಕರು ಸ್ವಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು [illegible] ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. [illegible] ಧರ್ಮವಿರುದ್ಧಗಳಾದ ನಾನಾವಿಧ ಮತ [illegible] ಅವರು [illegible] ಪ್ರತಿಬಂಧಕ [illegible] [illegible] [illegible] ಅವರನ್ನು [illegible].

ಮತ್ತು [illegible] [illegible] [illegible] ಪುರುಷರನ್ನು [illegible] ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು [illegible] ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವವು ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನಗಳು [illegible] [illegible]. ಇವು ಯಾವವೆಂದರೆ—(ಮನುಸ್ಮೃತಿ [illegible] [illegible]! ಅಮೃತಸ್ಯ [illegible] [illegible]) ಎಂಬ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅವರವರ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನ ಸಂಪಾದನಾ [illegible] ಯಿರುವಂತೆ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸರ್ವ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನ [illegible]. ಮತ್ತು ಸುಖದುಃಖಾದಿ ಸಕಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಂವತ್ಸರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, [illegible]. ಸಹಧರ್ಮಚಾರಿಣಿಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. (ಅದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತ [illegible] ಯೋಗ [illegible]) [illegible] ಸ್ವಾಭಾವಿಕ [illegible] ಹೃದಯ [illegible] ಸ್ನೇಹ [illegible] ಮೂಲದಿಂದ ದಂಪತಿಗಳು ಸಕಲ ಸುಖದುಃಖಾನುಭವ ಮಾಡುತ್ತಾರಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮಾಭಿಲಾಷೆಯೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸವೂ, ಅಜ್ಞಾನಜ್ಞಾನಕವೂ ಸ್ವಭಾವಾನುಗುಣಗಳಾಗಿವೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಲ್ಲಾಪವು ಪರಸ್ಪರ ಹೃದಯಾನುಸಾರವಾದರೆ ಇತರ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದಾಗಲರಿಯದು. ಹೀಗೆ ಸಕಲ [illegible] ಪರಸ್ಪರ [illegible] ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾಮೂಲಕವಾದ ಶ್ರೈಷ್ಠ್ಯ ಉಂಟಾದರೆ [illegible] [illegible] ಪ್ರಯೋಜನಗಳು [illegible] [illegible]. [illegible] ಅವರ ಅನಂದವು ಭಂಗವನ್ನು ಹೊಂದುವದು.

[illegible] ಸುಖಾನುಭವವಾಗಿ [illegible] ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಜನ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಸ್ತರಾನಂದವು ಪರಸ್ಪರರ [illegible] ಮೂಲಕವಾಗಿರುವದು ಸರ್ವಜನವಿದಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ [illegible] ಮೂಲಕವಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು [illegible], ಮನುಷ್ಯರ [illegible] ಅನುಬಂಧ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮವಾಗಿರುವದೇ ಯೋಗ್ಯ [illegible] ಭಾಗವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು [illegible] ಪರಸ್ಪರರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸುಖಗಳಿಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದದ್ದು ಅನ್ಯರಿಂದ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಅಥವಾ ಯಾವದಾದರೊಂದು [illegible] ಅನಂದ ಉಂಟಾಗುವದೆಂದು [illegible] ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಅದು ಭ್ರಾಂತಿಯು [illegible] ಉತ್ಕೃಷ್ಟತರ [illegible] ಪರಿಣಮಿಸುವದನ್ನು ಸುಜ್ಞರು ಅರಿಯದಿರಲಾರರು. ಪ್ರಕೃತ ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible] ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಚನಗಳನ್ನಾದರೂ, ಪೂರ್ವಾಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನಾದರೂ, ಅನುಸರಿಸುವದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅವನ್ನು [illegible] ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿಯೂ. ಸ್ತ್ರೀವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಧಾರ [illegible] ಇಲ್ಲದೆಯೇ [illegible] ಮೂಲಕ [illegible] ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಆಧಾರ [illegible] ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು [illegible] [illegible] [illegible]—ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ [illegible] ಸ್ಥಾನಿಗಳಾಗಿ ಅವಶ್ಯ [illegible] ಅನ್ನ [illegible] ಗುಣಗಳುಳ್ಳವಳಾಗಿಯೂ, ಯೋಗ್ಯಳಾಗಿಯೂ ಇರುವವಳಲ್ಲಿ [illegible] [illegible] ಪ್ರಯೋಜನವೆಂಬ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಅವರವರ ಸಂಬಂಧ [illegible] [illegible] ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಕಲ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಹಾಯ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible], [illegible], ಅವರ ಸೌಖ್ಯ [illegible] ಪ್ರಯೋಜನ [illegible] ಉತ್ಪನ್ನ [illegible] ಪುರುಷರಿಗೆ [illegible] [illegible] ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರ [illegible] ಸಮವಾಗಿರುವದು. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ [illegible] ವಿದ್ಯಾಶೂನ್ಯ [illegible], [illegible] ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆಯೂ, ಅವರಿಗೆ [illegible] [illegible] ಸಹಧರ್ಮ [illegible] [illegible] ಅಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕ [illegible] [illegible] ಅವರಿಗೆ ಅವರಿಂದೇನು ಸುಖವುಂಟಾದೀತು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತಾ ಹೆಂಗಸಿಯರಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡದೆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ಅವುಗಳನ್ನು ಆದರಣೀಯವೆ?

> ಶ್ಲೋ॥ [illegible] | [illegible] [illegible] || [illegible] | [illegible] || [illegible] ||

ಅಂದರೆ ಈ ಕಲಿಯ ವಿದ್ಯಾಹೀನೆಯಾದ ಕನ್ಯಾ ಹೆಂಡತಿಯ ಜೊತೆಯಿಂದ ಜನಸೊಂದು [illegible] ಉವಾದ ಕನ್ಯಾ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮವನ್ನು ನಿಂದಿಸುತಲೂ ಇಂತಾ ಭಾರ್ಯೆಯುಳ್ಳ ತಾನು ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ಮನುಷ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಪರಂತು [illegible] ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಾಡಿಸುವಾಗ ತನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ವಿದ್ಯಾಹೀನೆಯಾದ ಕನ್ಯಾ ಸ್ತ್ರೀಯಿಂದ ತನಗೆ [illegible] ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಖ್ಯವುಳ್ಳ [illegible] ಆಯಿತೆಂಬದಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ದಾರಾ [illegible] ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದನು. ಈ ಶ್ಲೋಕದಿಂದ ತೋರಿಬರುವದೇನಂದರೆ,—ವಿದ್ಯಾಹೀನೆಯಾದ ಭಾರ್ಯೆಯಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವದಾಗಿಯೂ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸುಖಕ್ಕೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುವದಲ್ಲದೆ ಅಗಾಧ [illegible] ದಂಪತಿಗಳ ದೃಢವಾದ ಪರಸ್ಪರ [illegible] ಆಗುವದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮೂಲಕ [illegible] ಸೌಖ್ಯಗಳು [illegible] ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿಯೂ, ಹಾಗಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯಾಮೂಲಕವಾದ ಶ್ರೈಷ್ಠ್ಯವು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೇವಲ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Occasional Notes.

ಸ್ವಯುಕ್ತಿಕವಿಷಯ ಪ್ರಾಶ.

—:※:—

Release from prison.—[illegible] ಕರ್ನಲ್ [illegible] ಕಾಬೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ [illegible] ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ್ [illegible] [illegible] ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ [illegible] ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟನಲ್ಲದೆ [illegible] ಸಹ [illegible] [illegible].

Lord Ripon's departure from Calcutta ಇಂಡ್ಯಾ ರಾಜ್ಯದ [illegible] ರಾಜಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಲಾರ್ಡ್ ರಿಪ್ಪನ್ ಸಾಹೇಬರವರು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ [illegible] ರಾಗಿ ಈ ದಿನ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ ಹೊರಟು [illegible] [illegible] [illegible] ಮುಂಬೈಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವರೆಂದು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯಿಂದ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

The Hyderabad Residency.—ಹೈದರಾಬಾದ್ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರಾದ ಮಿ. [illegible] ವರು [illegible] ಫರ್ಲೋ (ರಜಾ) ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗುವವರಾಗಿ [illegible] ಅವರ [illegible] [illegible] ಬಂದಾರೆಂದು [illegible] ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

A munificent donation.—[illegible] ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ [illegible] ಜಮೀನ್‌ದಾರ್ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ಬಾಲೆಯರಿಗೆ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಾರ್ಥವಾಗಿ [illegible] ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ವಶಕ್ಕೆ ಒಂದು [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡುವದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವರೆಂತಲೂ, [illegible] ಇವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ [illegible] ಇದು ಒಂದಾಗಿರುವದೆಂತಲೂ [illegible] ಕಲ್ಕತ್ತಾ [illegible] ಹೇಳುತ್ತದೆ.

King Theebaw.—[illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

[illegible]

Appointment.—[illegible]

A grant from the Town Municipality.—[illegible]

Xmas Holiday.—[illegible]

His Highness the Maharaja's arrival.—[illegible]

[illegible]

Promotions.—[illegible]

The University Examinations.—[illegible]

Lord Ripon and the Bangalore public.—[illegible]

[illegible]

TELEGRAPHIC SUMMARY.

[illegible]

[illegible]

SUMMARY OF NEWS.

[illegible]

Cholera.—[illegible]

Statutory Civil Service.—[illegible]

The Cholavaram Tank.—[illegible]

Threatened scarcity in Bellary.—[illegible]

Return Tickets.—[illegible]

BANGALORE:—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATIC PRESS.—1884.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

THE KARNATAKA PRAKASIKA

Published every Monday Morning.

[illegible]

Vol. XI. } BANGALORE:—MONDAY, DECEMBER 22, 1884. {No. 51.

ಸಂಪುಟ. ೧೧.] ಬೆಂಗಳೂರು:—ಸನ್ ೧೮೮೪ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೨ನೇ ತಾರೀಖ್ ಸೋಮವಾರ. [ಸಂಚಿಕೆ. ೫೧.

"ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾ"

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾವಿವರಣೆ.

[illegible]

ಪ್ರಕಟನೆಯ ರಿವಾಜ್.

[illegible]

NOTICE TO SUBSCRIBERS

[illegible]

NOTICE.

VAIDYASARASANGRAHA.

Price including Postage, Rs 5 6 0

[illegible]

ADVERTISEMENTS.

[illegible]

NOTICE.

ANTIDOTE FOR SCORPION STING

Immediate Relief.

KARNATAKA PRESS, BANGALORE.

ಚೇಳು ಔಷಧವು.

ಇದು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸುಪ್ರಗಣ ಗುಣ ತೋರುವದು.

[illegible]

NOTICE.

[illegible]

ವಾಕ್ಯಗ್ರಂಥವು ಸುಲಭ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಸಕಲಜನಾಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ [illegible]

ಈಗ್ರಂಥ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಯ [illegible]

ಬೆಂಗಳೂರು, ತಾ|| [illegible] ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್, ೧೮೮೪.

ಪ್ರಕಟನೆ.

[illegible]

[illegible]

NOTICE.

THE CANTONMENT PHOTOGRAPHIC STUDIO

12, *SOUTH PARADE,*

BANGALORE.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಸೌತ್‌ಪೆರೇಡ್ ರೋಡ್ ೧೨ನೇ ನಂಬರ್ [illegible] ಅಪ್ಪಾಸಾಮಿ ಶೆಟ್ಟಿಯವರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಸ್ಟೂಡಿಯೋ ಎಂಬ ಛಾಯಾ ಯಂತ್ರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರುಗಳ ಮತ್ತು ನೇಟಿವ್ ಜನಗಳ ಛಾಯಾಪಟಗಳು ಜಲ್ದೀ ಜಲ್ದೀ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲ ಅನುಭವವಾ [illegible] ಎಂ. [illegible] ವೇದನಾಯಕಂ [illegible] ತೆಗೆಯಲ್ಪಡುವವು.

ಈಟಿಗ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಛಾರ್ಜ್ ಅಂದರೆ, ರುಸುಂ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುವದು. ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸದರೀ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಛಾಯಾಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ—ಬೆಳಗ್ಗೆ ೯ ಘಂಟೆಯಮೊದಲು ಸಾಯಂಕಾಲ ೪ ಘಂಟೆಯವರಿವಿಗೆ.

[illegible]

ನೋಟೀಸು.

[illegible]

THE KARNATAKA PRAKASIKA
ಕರ್ಣಾಟಕಪ್ರಕಾಶಿಕಾ.

MONDAY, DECEMBER 22, 1884.

THE SEASON AND PROSPECTS.

ಕಳೆದವಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ತುಂತುರುಮಳೆಯು ಕೆಲವುಕಡೆ ಈಗಲೇ ಕೆನೆಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ರಾಗೀ ಮತ್ತು ಅವರೇ ಫಸಲಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಯೂ, ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವಾಗಿಯೂ ಅಗುತಲೂ ಇರುವ ರಾಗೀ ಫಸಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿಯೂ, ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಚ್ಚೆಳ್ಳು ಮುಂತಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಫಸಲಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಇರುತಿವೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ದನಗಳಿಗೆ ಹಸೀಹುಲ್ಲು ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಸಿಕ್ಕುವದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಂತೆ ಆಯಿತು; ಯಾರದು ಕೆರೆ ಕುಂಟೆಗಳಿಗೆ ನೀರುಬರುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲವು.

ಚಾಲ್ತೀ ಸಾಲಿನ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲೀಗೆ ಆಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ಬಾಕೀಗಳು ಸೇರಿ ಗತಸಪ್ಟಂಬರು ಆಖೈರ್ ತನಕ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಿವಿಗೆ ವಸೂಲೀಯಿಲ್ಲದೆ ಬಾಕೀ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿವೆ. ಈ ಮೊತ್ತ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳು [illegible] ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದಾಗಿರುತಿವೆ. ಏಕ್ಕ ಮೊಬಲಗು ಹಿಂದಿನಸಾಲುಗಳ ಬಾಕಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ರೂ॥, ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ [illegible] ರೂ॥, ತುಮಕೂರು ಡಿ॥ [illegible], ಮೈಸೂರು, [illegible], ಅಷ್ಟಗ್ರಾಂ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್, [illegible], ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು, [illegible], ಹಾಸನ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ [illegible], ಮೇಲೆಕಂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ [illegible] ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ [illegible] ರೂಪಾಯಿಗಳು ವಸೂಲಾಗದೆ ನಿಂತಿರುವದರಿಂದ ವಸೂಲೀ ವಿಷಯದೊಳು ಸದರೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಮಲ್ದಾರರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತರದೂದ್ ನಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂಬದಾಗಿಯೂ ಬಾಕೀ ವಸೂಲಿಯು ಅಮಲ್ದಾರರ ಮಹನತ್ತನ್ನನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ದಿವಾನರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಯುಕ್ತವೆಂತಲೇ ಹೇಳುವೆವು. ಅವಮಾನದ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಭೂತವಯ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನ್ನಗಳಿ ವಸೂಲಿವಿಷಯದೊಳು ಯಾರು ಅತಿಖುಡಿತವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತವರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕೀ ಇಲ್ಲದಿರುವದೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವು. ಅಂತಾ ವರದೂದಿನ ಬೆಸಿಯಿಂದ ಅವರು ತಮಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಶ್ಲಾಘನೆಗೆ ಯಷ್ಟು ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಅಪ್ರೀತಿಗೂ ಸಂಕಟಕ್ಕೂ ದುಸ್ಥಿತಿಗೂ ಅಷ್ಟು ಕಾರಣರಾಗದೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲವು. ಶಾಬದೇಶ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಜನಗಳ ಸುಖದುಃಖವನ್ನೂ ಯಾರು ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಭಾವಿಸುವರೋ ಅಂತವರಿಂದ ಬಾಕೀ ಮೊಬಲಗು ಸಾವಕಾಶವುಳ್ಳ ರಫಾದೇಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುವದು. ಮೈಸೂರು, ಕೋಲಾರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಕೀ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸದರೀ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳ ವಸೂಲೀ ಕ್ರಮವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯೊಡನೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂತಲೂ ದಿವಾನರವರು ಹುಕುಂಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನಸಂವತ್ಸರದ ಬಾಕೀ ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ಸಂವತ್ಸರದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅದು ರೈತರಿಂದ ಹ್ಯಾಗೆ ವಸೂಲಾಗುವದೋ ಯೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಯಾತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಮಸಲಾ— ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾಗಿರುತಿದೆ. ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಪೈಕಿ ಸರ್ವತ್ರ ಪೈರುಗಳು ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಒಣಗುತಲಿರುವಂತೆಯೂ, ಹಿರಿಯೂರು ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವರೆ ಫಸಲಿಗೆ ಹುಳ ತಗಲಿ ಸಮಸ್ತ ಕೆಟ್ಟುಹೋದಂತೆಯೂ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕೊಳೇರೋಗ ತಗಲಿ ಕೆಡುತಲಿರುವಂತೆಯೂ, ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜ್ವರಾದ್ಯುಪದ್ರವದಿಂದ ಜನಗಳು ಸಂಕಟಪಡುತಲಿರುವಂತೆಯೂ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಈಸಲ ಕಾಲವರ್ಷವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದದರಿಂದ ಮುಂಗಾರೇ ಹಿಂಗಾರೆ ಈ ಫಸಲಿಗಳೆರಡೂ ಫಲಿಸದೆ ಆದದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಜೀವನಾಧಾರ ತಪ್ಪಿರುತಿದೆ. ಮೇವಿಲ್ಲದ ಅನೇಕದನಗಳು ಮೃತಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮರಳಿ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಹುಮಂದಿಗೆ ಉಪಪತ್ತಿ ಸಾಲದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾರಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ಕಾಲ್ನಡೆಗಳಿದ್ದವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪಶುವಿನಾ ಕಂದಾಯದಸಲುವಾಗಿ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ ರೈತರ ತಾಪತ್ರಯಗಳೇ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಂತೆ ಆಗುತಿವೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಬಾಕೀಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಭೂದಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವರೋ ಅದನ್ನು ಯಾವವಿಧವಾಗಿ ರೈತರು ಕೊಡುವರೆಂಬದನ್ನು ಊಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಬಾಗುವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನುಗಳು ಬಹಳ ಬರುಬರ ಬಿದ್ದಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಕಾಲದಲ್ಲದರೂ ಕಂದಾಯ ರಿಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದರೇನೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ರಗಾವೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರಿ ಕಡೆಗೆ ನೆಲ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋಗುವಂತಾಗುವದು.

REGENERATION OF THE ARYAN CIVILISATION

THE FEMALE EDUCATION, No 10

ITS RATIONALE.

ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು—೧೦ನೇ ಪ್ರಕರಣ.

[illegible]

ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ [illegible] ತಾ[illegible] [illegible] ಸಾಮಾನ್ಯ [illegible] ಸ್ವತಃ [illegible] ಅಂಗೀಕರಿಸಿ [illegible]. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು [illegible] ತೋರಿಸುವ [illegible].

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ [illegible] ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ [illegible]

[illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಸಂತೋಷ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ [illegible].

Occasional Notes.

[illegible]

H. H. the Nizam of Hyderabad.—[illegible] ನಿಜಾಮರವರಿಗೆ, ಜಿ. ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. [illegible] ಜಿ. ಸಿ. ಎಸ್. ಐ. [illegible] ಆರ್ಡರ್ [illegible] ಹೈದರಾಬಾದ್ [illegible] ಯುಕ್ತವಾದ್ದಾಗಿರುತಿದೆ.

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ [illegible] ಸಾಲಾರ್ ಜಂಗ್ [illegible] ರೆಸಿಡೆಂಟ್ [illegible] ಬಹದ್ದೂರ್ [illegible] ವೀರ [illegible] ಕುರಿತು [illegible] ಇದೆ.

A liberal subscription.—[illegible] ಬಹದ್ದೂರ [illegible] ಸಾಹೇಬ [illegible] ದಾದಾಭಾಯಿ [illegible] ಸಂಪಾದನೆ [illegible] ಕೊಡುವಂತೆ [illegible].

A storm in Madras.—[illegible] ಮದರಾಸ್ [illegible] ಸಂಕೋಚಿಸುವೆವು.

A deputation of Bengali ladies.—ಬಂಗಾಳೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಲೇಡೀಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಎಂಬ ಒಬ್ಬರ [illegible] ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ [illegible]

ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿಗೆ ತೋರಿಸಿದರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ಕಡೆ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪುನೇಯೊಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಹೆಂಗಸರ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಕಾರಖಾನೆ, ಮತ್ತು ಕಲ್ಕತ್ತೆ ಯೊಳಗಣ ಬೆಥೂನ್ ಕಾಲೇಜು, ಇವುಗಳ [illegible] ಹೇಳಿದ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಕೋರಿಸಿದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಕ್ಷರ [illegible] ಸ್ತ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಕೇವಲ ವಿಶ್ರುತಿ ಪುರಸ್ಸರವಾದ ಅನುಕೂಲ [illegible] ತಮ್ಮ ವಂದನೆಯನ್ನರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತ [illegible] ಸಮಾಪಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ವಿಜ್ಞಾಪನಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಟ್ಟು [illegible] [illegible]

LOCAL AND PROVINCIAL NEWS.

ಒಳದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂತರದ ವರ್ತಮಾನಗಳು.

Amildar.—[illegible]

Dramatic Company.—[illegible]

The Mysore State Railway.—[illegible]

[illegible]

Suicide.—[illegible]

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ.

[illegible]

[illegible]

A SANSKRIT ADDRESS.

[illegible] ಮೈಸೂರು [illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ [illegible] ಇದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರಿಕೆಯು, ಉಪ್ಪ

[illegible]

THE MYSORE GAZETTE.

[illegible]

[illegible]

II [illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

III [illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

IV [illegible]

V. [illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

VI [illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

VII [illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

VIII. [illegible]

IX [illegible]

(a) [illegible]

(b) [illegible]

(c) [illegible]

X [illegible]

XI [illegible]

[illegible]

BANGALORE.—Printed and published for the Proprietor, at the KARNATAKA Press.—1884.